MAHZOR KOL BO

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

הוצאת תרשם

מחזור כל בו

עם פירוש

עברי טייטש השלם

ועם לקוטי

פנינים יקרים, ואמרי נועם.

נוסח אשכנז

כסדר באותיות גדולות מאד.

ליום כפור

די נייע מחזורים זענען מיט צוויי הונדערט און פופציג מעלות והוספות
וועלכע זענען אויסגערעכענט אויף די צווייטע זייט שער:

אויך האבען מיר אלעס געדרוקט אויף גרויסע טייטש, כדי עס זאל
יעדער גוט זעהן, און פארשטיין וואס מען באוועגט:

STAR HEBREW BOOK Co.
198 — 200 Canal Street
NEW-YORK

Made in Austria

מעלות והוספות

ליום כפור.

א) ערב יום כפור זאָגט מען ניט „מזמור לתודה״, ניט קיין „תחנון״, אויך ניט „למנצח יענך״, ניט „אבינו מלכנו״, סיידען יום כפור געפאַלט אום שבת זאָגט מען נאָר ערב יום כפור אין דער פריה „אבינו מלכנו״:

ב) ערב יום כפור טאָר מען ניט פאַסטען, עס איז אַ מצוה צו עסען, נאָר דאָך זאָל מען עסען לייכטע זאַכען וואָס איז גרינג צו פערדייען, אונ ווען מען עסט זאָל מען אין זינען האָבען לשם שמים דאָס ער זאָל כח האָבען צו פאַסטען דעם יום הקדוש, אונ דאָס הארץ זאָל פול זיין מיט תשובה, וועט דאָס חשוב זיין ביי דעם אייבערשטען גלייך ווי ער וואָלט גיפאַסט צוויי טעג ערב יום כפור אונ יום כפור:

ג) ערב יום כפור מוז איינער דעם אַנדערען מפייס זיין [איבער בעטען], דאָס אַזוי באַלד ער האָט איינעם גישאָלטען, אָדער געזודילט, אָדער ער האָט איינעם געטהון אַ עולה אין געלד זאַכען, מוז ער זעהן אַלעס מתקן צו זיין אונ יענעם מפייס צו זיין, דען אויף די עבירות איז יום כפור ניט מכפר, סיידען ער איז יענעם מפייס, אונ דעם וואָס מען איז מפייס זאָל ער אויך ניט זיין קיין אכזר, ער דאַרף זיך לאָזען איבער בעטען:

ד) ערב יום כפור איז אַ מצוה זיך טובל זיין אין אַ מקוה, אפילו נשים אויך, דער זמן פון דער טבילה דאַרף זיין נאָך צוועלף אוהר מיטאָג, אונ דער וואָס איז זיך מקדים דאָס ער וועט דער נאָך קיין צייט ניט האָבען, טאָר ער אויך ניט מקדים זיין פאַר עלף אַזייגער:

ה) די מפרשים זאָגען צוויי טעמים פאַר וואָס מען דאַרף ערב יום כפור זיך טובלין, איין טעם, איבער ריינקייט, דאָס הייסט מען דאַרף זיך צו ריינקען פאַר דעם יום הקדוש, אַזוי ווי עס שטייט „לפני יי׳ תטהרו״, אונ אַ מקוה איז מטהר. דער צווייטער טעם, איבער תשובה, דאָס הייסט מיר טהון תשובה, מיר זענען אויף זיך מקבל דעם עול פון יודישקייט, דאָס מיר זאָלען זיך שוין פירען בדרך הישר ווי יודען דאַרפען זיך פירען, אונ דער דין איז אַ גר אַז ער איז זיך מגייר מוז ער זיך פריער טובלין אין אַ מקוה:

ו) אַ אָבל רחמנא לצלן אפילו אין די שבעה דאַרף אויך ערב יום כפור זיך טובלין, נאָר מנחה צייט:

ז) מען איז זיך נוהג צו מאַכען צוויי ליכט, איינס הייסט געזינד ליכט, דאָס מען זאָל לעבען אונ געזינד זיין, דאָס ליכט צינד מען אָן ביי זיך אין שטוב ווי ער שלאָפט, אונ נאָך אַ ליכט וואָס ווערט אָן גערופען נשמה ליכט, דאָס צינד מען אָן אין שוהל, דען די נשמה איז געגלעכען צו אַ ליכט, אַזוי ווי עס שטייט „נר יי׳ נשמת אדם״:

אמירה במקום מקוה מהאר"י ז"ל

ווער עס איז אויף א ארט ווי עס איז ניט דא קיין מקוה, אדער אז איינער איז אן אונס דאס ער קען זיך ניט טובלין אין דער מקוה, זאל ער ריין וואשען די הענד, אונ זאגען פריהער דיזע ווערטער:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחד שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל: ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך יי. ויהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבכח סגולת רחיצה זו יהיה נמתק הדין ברחמים. ושתהא רחיצת ידי אלה נחשבת לי כאילו טבלתי במקוה מהורה של ארבעים סאה, וכשם שאני מטהר את עצמי למטה כן תטהר נשמתי למעלה בנהר דינור בשם יה יי צור עולמים:

פירוש ע"ט

ארחץ איך וואש ריין מייני הענד אונ גיי צו דעם מזבח פון גאט, עס זאל זיין דער ווילען פון דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערען אברהם יצחק ויעקב דאס מיין ריין וואשען די הענד זאל זיין גלייך ווי איך וואלט מיך טובל געוועזען אין א כשרה מקוה אונ דו זאלסט אויף מיר דער וועקין בחסדים, די שלעכטע דינים זאלען פון מיר אפגעטהון ווערען, אונ אזוי ווי איך ריינינג מיך דא אויף די וועלט, אזוי זאל מיין נשמה זיך ריינינגען אין הימעל אין דעם פייערדיגען טייך וואס הייסט (נהר דינור), פון וועגען דיין ליבען נאמען (י"ה) וואס מיט די אותיות האסט דו בעשאפען דיא וועלטען, אמן כן יהי רצון:

תפלת מנחה לערב יום כפור.

ביי אריין געהן אין בית התפלה זאגט מען דאס:

נדבות פי רצה נא יי ומשפטיך למדני. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא תפלתי צלולה זכה וברורה מכל ערבוביא המבטל כונת התפלה:

פאר תפלת מנחה זאגט מען דאס:

הריני מוכן ומזומן להתפלל תפלת מנחה שתיקן יצחק אבינו עליו השלום בסוד שור לתקן שורשה במקום עליון בשם כל ישראל:

מען זאגט קרבנות און דער נאך דאס.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם

וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

החזן אומר ח״ק.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

עניני ווידוי לעיו״כ

דער חיי אדם זאגט אטעם פאר וואס ערב יום כפור צו מנחה זאגט מען שוין ווידוי מיט על חטא, ווייל דער דין איז דאס יעדער מענטש מוז אום יום כפור מתודה זיין, אונ אום ערב יום כפור נאך צוועלף מיטאג הויבט שוין אן צו שפראצען די קדושה פון יום כפור, האבען אונזערע חכמים ז״ל מתקן געוועזן דאס די ווידוי זאל

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים *):

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

בחזרת הש"ץ אומרים זה הקדושה.

*) נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

לש"ץ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

עניני ווידוי לעיו"כ

מֶען מַקְדִּים זַיין בַּאלְד בַּיי דִי תְּפִלָּה פוּן מִנְחָה, ווָארוּם טָאמֶער נָאךְ דִי מִנְחָה עֶר וֶועט עֶסֶען דִי סְעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת, וֶועט זִיךְ חָלִילָה טְרֶעפֶען אַ שְׁטְרוֹיכְלִינְג דָאס עֶר וֶועט נִישְׁט קֶענֶען מִתְוַדֶּה זַיין, אָדֶער עֶר וֶועט חָלִילָה שְׁטַארְבֶּען אֵיידֶער עֶס וֶועט

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ*), כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

---

*) להתפלל על החולה. יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתשלח מהרה רפואה שלמה מן השמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף לחולה (פב"פ) בתוך שאר חולי ישראל:

עניני ווידוי לעיו"כ

ווערן נאכט, איבער דעם האבען זיי מתקן המפסקת זאל ער שוין מתודה זיין, דער וועגן דאס באלד נאך מנחה פאר די סעודה פון קען מען זיך ארויס לערנען א מוסר.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ, בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

עניני ווידוי לעיו"כ

ווי נייט דר מענטש דארף זיין בערעכינט, לעבען, דאס פון מנחה ביז כל נדרי מוז דאס ער איז ניט בטוח אַרֶנְע מיט זיין ער שוין מתנדה זיין, דאס ער זאל חלילה ניט

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עוֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

עניני ווידוי לעיו״כ

מיט שְׁטַארְבֶּען אויף יום כִּפּוּר אָן וִוידוּי, זַיין הַארְץ בַּיי דִי מִנְחָה, אונ בַּיי דִי ווִידוּי, אויך בארף יֶעדֶער יוד נִיט זִיךְ אוֹיסְזַויינֶן דָאס עֶס זָאל זִיךְ אִיהם חָלִילָה נִיט טְרֶעפֿן

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּלְשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

ענִיני ווידוי לעיו"כ

קיין שום מִכְשׁוֹל, דָאס זָאל חָלִילָה נִישְׁט הַייסֶען קיין לֶעצְטֶע ווִידוּי, עֶר דַארְף מִתְוַדֶּה זַיין מִיט רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען גְלֵייךְ ווִי אֵיינֶער אִיז מִתְוַדֶּה פָאר זַיין אָפְּשְׁטַארְבֶּען דֶם עֶר זָאל צוּ גֵיין רֵיין צוּ דֶם יוֹם הַקָּדוֹשׁ אוּן מְקַבֵּל צוּ זַיין בִּקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עוֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עוֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה

תפלת מנחה לערב יום כפור

סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדַאי וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי: עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי, קַל וָחֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

החזן אומר ק"ש.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

חזן תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

חזן עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד: אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יי אַשְׁכְּנַזִּים זָאגֶען לְדָוִד יְיָ אוֹרִי נָאךְ מַעֲרִיב:

לְדָוִד יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא, יְיָ מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרוֹב עָלַי מְרֵעִים, לֶאֱכוֹל אֶת בְּשָׂרִי, צָרַי וְאֹיְבַי לִי, הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְיָ, אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ, כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְיָ, וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה, יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי, עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַייָ: שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי, בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ, עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַייָ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ, וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי

קמו בי עדי שקר ויפח חמס: לולא האמנתי, לראות בטוב יי בארץ חיים: קוה אל יי, חזק ויאמץ לבך, וקוה אל יי: ק״י.

תחנה לערב יום כפור פאר ליכט צינדען.

רבונו של עולם די דאזיגע ליכט וואס איך צינד יעצט אן זאלען פאר מיר זיין איין אנהייב פון אליכטיג גליקלעך יאהר, אזוי ווי איך צינד אן די ליכט לכבוד יום הקדוש אזו זאלסטו הייסען מיין מזל זאל אנהייבען צו ליכטען, און אזוי ווי דם פינסטערנעש וואס אנטלויפט פאר דער שיין פון די ליכט, אזוי זאלען פאר מיין ליכטיג מזל אנטלויפען אלע מיינע צרות. ותן בלבי גיב אריין אין מיין הארצען דעם חשק צו טהון גוט׳ס און אלץ וואס דיר געפעלט. שטארק דאס הארץ פון מיינע קינדערלעך זיי זאלען זיך האלטען פעסט אן דיר, זיי זאלען חלילה פון גלייכען רעכטען וועג ניט אראפ. און איך זאל חלילה ניט אפגעריסען ווערען פון זיי, און זיי פון מיר, און איבער א יאהר אין דער צייט זאלען מיר אלע זיין אין דיין היילינג לאנד, און זאלען דיך לויבען אין דעם בית המקדש, וואס מיר וועלען פאר דיין כבוד אויסבויען, אמן ואמן:

וען מען בענטשט ליכט מאכט מען די ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר (לשבת שֶׁל שַׁבָּת וְ) שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

לכבוד גאט, לכבוד אונזער געבאט, לכבוד דעם יום הקדוש, וואס אונזער הער גאט, האט אונז געגעבען, און האט אונז געבאטען די ליבע מצוה, איך זאל זי רעכט קענען מקיים זיין, און זי זאל אזוי געוואוינען זיין ווי כל תרי״ג מצות, אמן כן יהי רצון:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תחנה לערב יו"כ נאך ליכט בענטשען

די תְּחִנָּה זָאל מֶען זָאגֶען אוּם עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר נָאךְ לִיכְט בֶּענְטְשֶׁין מִיט גְרוֹיס כַּוָּונָה:

טֶרֶם אֶחֵל לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם:

אֵיידֶער אִיךְ אַנְטְפַאנְג צוּ עֶפֶענֶען מַיין מוֹיל צוּ רֵיידֶען פַאר דִיר תְּפִלּוֹת וּבַקָּשׁוֹת, דוּ גָאט וָואס דוּ בִּיסְט אוּנְזֶער פָאטֶער אִין הִימֶעל, אוּנ מִיר דַיין לִיעֶב פָאלְק יִשְׂרָאֵל זֶענֶען דַיינֶע קִינְדֶער:

אֲקַדֵּם פָּנֶיךָ, שֶׁתְּחַזֵּק אֶת לִבִּי וּמַחְשְׁבוֹתַי:

וֶועל אִיךְ פֶעדֶערֶען דַיין פָּנִים צוּ בֶּעטֶען פוּן דַיין לִיבֶּען נָאמֶען, אַז דוּ זָאלְסְט שְׁטַארְקֶען מַיין בִּיטֶער הַארְץ, אוּנ מַיינֶע פֶערְאִירְטֶע גֶעדַאנְקֶען, אִיךְ זָאל חָלִילָה נִיט גֶעשְׁטְרוֹיכֶעלְט וֶוערֶען מִיט דִי רֵייד פוּן מַיין מוֹיל:

כִּי לִבִּי יֶחֱרַד, וְאֵימַת מָוֶת עָלַי תִּפּוֹל:

דֶען מַיין הַארְץ טְהוּט אִין מִיר זֵייעֶר צִיטֶערֶען, אוּנ אֵיין טוֹיט־שְׁרֶעקֶענִישׁ טְהוּט פַאלֶען אוֹיף מִיר, וֶוען אִיךְ טְהוּ מִיךְ בַּאדֶענְקֶען פַאר וֶועמֶען אִיךְ עֶפֶען מַיין מוֹיל צוּ רֵיידֶען, אוּנ פַאר וֶועמֶען אִיךְ שְׁטֶעל מִיךְ צוּ בֶּעטֶען:

כִּי מָה אֲנִי וּמֶה חַיַּי, אַךְ רִמָּה וְתוֹלֵעָה:

דֶען וָואס בִּין אִיךְ גָאר גֶעאַכְט, אוּנ וָואס אִיז גָאר מַיין לֶעבֶּען אוֹיף דֶער וֶועלְט. אִיךְ בִּין נַייעֶרְט אֶן גֶעבְּרֵייט אַז וֶוערִים זָאלֶען גֶעשְׁפַּייזְט וֶוערִין פוּן מַיין פְלֵייש אִין קֶבֶר:

יָדַעְתִּי אֶת אַחֲרִיתִי, לַקֶּבֶר וְצַלְמָוֶת:

אִיךְ וַויים זֵייעֶר גוּט אַז דֶער סוֹף פוּן מַיין לֶעבֶּען אִיז דָאס אִיךְ וֶועל בֶּעגְרָאבֶּען וֶוערֶען אִין קֶבֶר, אוּנ דֶער שָׁאטֶען פוּן דֶעם טוֹיט וֶועט מִיךְ בַּאדֶעקֶען גָאר מַיין לַייבּ:

וְהִנֵּה אֵיכָכָה אֶפְצֶה פֶּה, וְאֵיךְ אֶשָּׂא רֹאשׁ:

אוּנ נוּן אַז עֶס אִיז יָא אַזוֹי וִוי קֶען אִיךְ עֶפֶענֶען מַיין מוֹיל צוּ רֵיידֶען פַאר דִיר, אוּנ וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ אוֹיפְהֵייבֶּען מַיין קָאפּ אִיךְ זָאל זָאגֶען בַּקָּשׁוֹת וְתַחֲנוּנִים פַאר דַיין לִיבֶּען הֵיילִיגֶען נָאמֶען:

וְאַתָּה אֱלֹהִים, לְךָ דוּמִיָּה תְהִלָּה:

אוּנ גָאט דַיין גְרֶעסְטֶע לוֹיבּ אִיז מֶען זָאל נִיט מֶערֶען צוּ זָאגֶען אוֹיף דִיר קַיין שְׁבָחִים, אוּנ מֶען זָאל שְׁוַויינֶען פוּן צוּ רֶעכֶענֶען דַיינֶע מַעֲלוֹת, דֶען אֵיין מֶענְטְשׁ קֶען זֵיי גָאר נִיט אוֹיסְדֶערְצֵיילֶען:

אֵין שִׁעוּר לְשִׁבְחֶיךָ, וְאֵין קֵץ לִתְהִלּוֹתֶיךָ:

עֶס אִיז גָאר נִישְׁט פַארְהַאנְדִין קַיין שִׁיעוּר צוּ דַיינֶע שְׁבָחִים וָואס מֶען גֶעהֶער צוּ זָאגֶען אוֹיף דִיר, אוּנ עֶס אִיז נִיט פַאר הַאנְדִין קַיין סוֹף אוּנ קַיין עֶנְדֶע צוּא דַיינֶע לוֹיבּ:

וְעַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֶבְטַח, וּבְחַסְדְּךָ אֶשָּׁעֵנָה:

נִיט אוֹיף מַיינֶע מַעֲשִׂים טוֹבִים טְהוּ אִיךְ זִיךְ פַאר זִיכֶערֶען, נֵייעֶרְט אוֹיף דַיין פִיעֶל דֶערְבַּארִימְקֵייט, אוּנ אוֹיף דַיין פִיעֶל גֶענָאד טְהוּ אִיךְ מִיךְ אָן לֶעהְנִין צוּ עֶפֶענֶען מַיין מוֹיל פַאר דִיר:

וְעַל שַׁעֲרֵי דְמָעוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִסְגָּרִים:

אוּנ אִיךְ פַאר זִיכֶער מִיךְ אוֹיף דִי טְרֶערִין וָואס אִיךְ טְהוּ פַאר גִיסֶען אַזוֹי וִוי וַואסֶער, דֶען דִי טוֹיעֶרֶען פוּן טְרֶערִין זֶענֶען נִיט פַאר שְׁלָאסֶען. אַזוֹי וִוי אוּנְזֶערֶע חֲכָמִים שְׁרַייבֶּען „כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעֲלוּ חוּץ מִשַּׁעֲרֵי דְמָעוֹת" דָאס אִיז טַייטְשׁ אַלֶע טוֹיעֶרֶען זֶענֶען פֶערְשְׁלָאסֶען חוּץ דִיא טוֹיעֶרֶען פוּן טְרֶערֶען:

אָנָּא יְיָ, הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת עַם אֲהוּבֶיךָ:

אִיךְ בֶּעט דִיךְ דֶערְבַּארְמְדִיגֶער פָאטֶער קוּק פוּן דִי הוֹיכֶע הִימְלֶען אַרָאפּ, אוּנ זֶעה דַיין לִיבּ פָאלְק יִשְׂרָאֵל וִוי אַזוֹי זֵיי טְהוּעֶן צִיטֶערִין אוּנ פָארְכְטִין זִיךְ אַקֶעגֶען דֶעם הֵיילִיגֶען יוֹם כִּפּוּר וָואס קוּמְט אָן:

לוֹבְשִׁים לְבָנִים, וּכְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת נִדְמוּ:

זֵיי טְהוּעֶן אַלֶע אָן ווַייסֶע קִיטְלֶען, אוּנ זֶענֶען גֶעגְלִיכֶען צוּ דִי מַלְאָכִים וָואס דִינֶען דִיךְ, וָואס אִיז נִישְׁט פַאר הַאנְדִין

צווישען זיי קיין קנאה אונ קיין שנאה, אזוי אויך דיין פאלק ישראל איז ניט פאר האנדין אין זיי קיין פיינדשאפט:

הלבן חטאיהם כשלג וכצמר, ומחה עונותיהם:

דערום בעט איך דיך מיין ליבער גאט, דו זאלסט ווייס מאכען די זינד פון דיין פאלק ישראל אזוי ווי שניי אונ אזוי ווי ווייסע וואל, זיי זאלען ניט גע־דענקט ווערען צו אייביג:

שופכים לך לב כמים, בתפלה ובתחנונים:

זיי טהוען פאר גיסען זייער הארץ אזוי ווי וואסער, מיט תפלה אונ מיט געבעט, וואס זיי בעטין פון דיין ליבען היילינען נאמען דו זאלסט זיי חתמ'נען צו א גוט יאהר:

אנא זכור חסדי אבות, וקרע רוע גזר דיננו:

איך בעט דיך ליבער דער בארמדיגער גאט, זאלסט אונז געדענקען די גנאד פון אונזערע היילינע אבות אברהם יצחק ויעקב, אונ פון אונזערע היילינע אמהות שרה רבקה רחל ולאה, אונ צו רייסען דאס שלעכטקייט פון אונזער גזר דין:

והזכנו לשוב באמת, על מעשינו הרעים:

אונ זאלסט אונז מזכה זיין, מיר זאלען באמת תשובה טהון אויף אלע אונזערע בייזע מעשים וואס מיר האבען געטהון א גאנץ יאהר אונ אלע אונזערע לעב טעג, מיר זאלען שוין מער ניט ווידער שפעניגין אקעגען דיר:

תן בנו כח ועוז, ואל יחלש כוחנו ביום הזה:

רבונו של עולם גיב אין אונז קראפט אונ שטארקייט, מיר זאלען קאנען פאסטען, אונ טהון אלע זאכען וואס מיר געהערען צו טהון אין היינטיגען טאג, אין עס זאל נישט שלאף ווערען אונזער קראפט, עס זאל דם פאסטען ניט שאדען צו קיינעם:

ומעוברות של עמך ישראל, לא תתאוינה למאכל:

אונ אלע טראגענדיגע ווייבער פון דיין פאלק ישראל, זאלסטו היטען עס זאל זיי ניט גלוסטין קיין עסען א גאנצען טאג, אונ עס זאל ניט שאדען ניט צו זיי אונ ניט צו דעם קינד:

ותחתמהו ביום הזה, לחיים טובים וארוכים:

אונ זאלסט אונז אן חתמ'נען דר בארמיגער גאט אין היינטיגען טאג וואס קומט אן, צו א גוט לעבען, אונ לאנגע יארען, מיר זאלען חלילה נישט שטארבען, אונ מיר זאלען חלילה ניט בלייבען קיין אלמנות אונ אונזערע קינדער קיין יתומים:

ותעלה לרצון לפניך, ברכתי על הנרות:

אונ עס זאל אויפגיין פאר דיר ליבער גאט צו בעוויליגונג, די ברכה וואס איך האב געמאכט אויף די ליכט וואס איך האב געבענטשט לכבוד דעם היילינען יום כפור:

שתאיר ברחמיך, את משפטי לטובה:

דו זאלסט דער לייכטען מיט דיין גרויס דער בארעמקייט מיין משפט צו גוטען זאלסט מיר ניט טהון אקעגען מיינע בייזע מעשים, נאר אזוי ווי דיין גרויס גערעכטיקייט:

ונשמתי האמללה, תאיר במעשי הטובים:

אונ אזוי ווי איך האב יעצט געטהון דער לייכטען מיין הויז מיט די ליכט וואס איך האב געבענטשט לכבוד דעם היילינען טאג, אזוי זאל מיין נשמה וואס זי איז פינסטער געווארען איבער מיינע זינד, דער לייכט ווערען דורך מיינע גוטע מעשים וואס דו וועסט מיך מזכה זיין איך זאל טהון א גאנץ יאהר:

והאר את עיני בעלי וזרעי, בתורתך הקדושה:

אונ דער לייכט ליבער גאט, די אויגען פון מיין מאן אונ מיינע קינדער, אין דיין היילינע תורה, אזוי ווי איך האב דער לייכט גאר מיין הויז מיט די ליכט וואס איך האב געבענטשט לכבוד יום כפור:

והאר פניך על ציון וירושלים, אמן סלה: רבונו של עולם געדענק אונז דעם זכות וואס מיר טהוען היינט בענטשין ליכט לכבוד דעם טאג יום כפור, אונ זאלסט מאכען לייכטען דיין שיין אויף ציון אונ אויף ירושלים, אמן סלה:

מלוקט ומסודר סדר ברכת הבנים מספר חיי אדם

אידער מען גייט אין שוהל אריין, בענטשט מען די קינדער מיט גרוים געוויין, דער עיקר ברכה איז:

ישימך אלהים כאפרים וכמנשה, יברכך יי וישמרך. יאר יי פניו אליך ויחנך. ישא יי פניו אליך, וישם לך שלום: ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שיתן בלבך אהבתו ויראתו, ותהיה יראת יי על פניך כל ימיך, שלא תחטא, ותהי חשקך בתורה ובמצות. עיניך לנוכח יביטו. פיך ידבר חכמות, ולבך יהגה אימות. ידיך יעסקו במצות. רגליך ירוצו לעשות רצון אביך שבשמים. יתן לך בנים ובנות, צדיקים וצדקניות, עוסקים בתורה ובמצות כל ימיהם, ויהי מקורך ברוך, ויזמין לך פרנסתך בהיתר, בנחת ובריוח, מתחת ידו הרחבה, ולא על ידי מתנת בשר ודם. פרנסה שתהיה פנוי לעבודת יי,

פירוש ע"ט

גאט זאל דיר טהון אזוי ווי אפרים ומנשה ער זאל דיך בענטשען אונ אפ היטען דיך ער זאל לייכטען זיין פנים צו דיר אונ זאל דיר ליט־זעליגען ער זאל אויפהייבען זיין פנים צו דיר אונ זאל דיר טהון שלום, עס זאל זיין דערווילען פון אונזער פאטער אין הימעל ער זאל געבען אין דיין הארץ זיין ליבשאפט אונ זיין מורא, אונ גאט'ס פארכט זאל זיין אויף דיין פנים אלע דיינע טעג אז דו זאלסט נישט זינדיגען אונ דיין חלק זאל זיין אונ דער תורה אין מצות. דיינע אויגען זאלען קוקען וואס גלייך איז, דיין מויל זאל רעדען חכמות התורה. דיין הארץ זאל טראכטען פחד השם יתברך, דיינע הענד זאלען עוסק זיין אין מצות. דיינע פיס זאלען לויפען צו טהון דעם ווילען פון דיין פאטער אין הימעל. ער זאל דיר געבען זיהן אין טעכטער, צדיקים וצדקניות, זאלען עוסק זיין בתורה ומצות זייער גאנץ לעבען. אונ דיין קוואל זאל געבענשט זיין אונ השם יתברך זאל דיר אנגרייטען דיין פרנסה מיט היתר אין נחת, אונ מיט ריוח פון זיין ברייטע האנד, אונ נים דורך א מתנה פון א בשר ודם, אזוי

סדר ברכת הבנים

וְתִכָּתֵב וְתֵחָתֵם לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים, בְּתוֹךְ כָּל צַדִּיקֵי יִשְׂרָאֵל, אָמֵן:

תפלה זכה.

דִי טַייעֶרֶע תְּפִלָּה זָאגְט מֶען פַאר כָּל נִדְרֵי, מִיט אַ צוּבְּרָאכֶען הַארְץ אוּנ מִיט גֶעוֵויין:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, אָב הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, אֲשֶׁר יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, וְאַתָּה בָּרָאתָ אֶת הָאָדָם לְהֵטִיב לוֹ בְּאַחֲרִיתוֹ, וּבָרָאתָ לוֹ שְׁנֵי יְצָרִים, יֵצֶר טוֹב, וְיֵצֶר הָרָע, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַבְּחִירָה בְּיָדוֹ, לִבְחוֹר בְּטוֹב אוֹ בְּרָע, וּכְדֵי לִיתֵּן לוֹ שְׂכַר טוֹב עַל טוֹב בְּחִירָתוֹ, כִּי כֵן גָּזְרָה חָכְמָתֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רְאֵה נָתַתִּי

פירוש ע"ט

אַ פַּרְנָסָה וָואס זָאלְסְט צַייט הָאבֶּען צוּ דִינֶען גָאט, אוּנ דוּ זָאלְסְט וֶוערֶען אָנְגֶעשְׁרִיבֶּען אוּנ אָנְגֶע'חַתְמֶ'עט צוּ אַ גוּט לֶעבֶּען אוּנ אַ לַאנְג לֶעבֶּען, צְווִישֶׁען אַלֶע צַדִיקִים פוּן דִי יוּדֶען. אָמֵן:

דִיזֶע תְּפִלָּה זָאגְט מֶען פַאר כָּל נִדְרֵי:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים הֶער פוּן אַלֶע וֶועלְטֶען, בַּארִימְהַארְצִיגֶער פָאטֶער אוּנ דֶער הֶער פוּן פֶערְגֶעבּוּנְג, וָואס דַיין רֶעכְטֶע הַאנְד אִיז אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְט צוּ נֶעמֶען דִי תְּשׁוּבוֹת פוּן דִי זִינְדִיגֶע אוּנ דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען דֶעם מֶענְטְשׁ צוּ בֶּעגִיטִיגֶען אִיהְם אִין זַיין אוֹיסְלָאז אוּנ דְרִיבֶּער הָאסְטוּ בֶּעשַׁאפֶען אִין דֶעם מֶענְטְשׁ צְווֵיי יְצָרִים דֶעם יֵצֶר טוֹב עֶר זָאל מַאכֶען גְלוּסְטֶען צוּ טְהוּן גוּטְ'ס, אוּנ דֶעם יֵצֶר הָרָע צוּ מַאכֶען גְלוּסְטֶען צוּ טְהוּן שְׁלֶעכְטְ'ס, אוּנ דֶער ווִילֶען אִיז צוּ דֶעם מֶענְטְשׁ עֶר זָאל זִיךְ אוֹיסְדֶערְוֵויילֶען גוּטְס אָדֶער שְׁלֶעכְטְס. אוּנ וֶוען עֶר טְהוּט גוּטְ'ס וֶועט אִיהְם קוּמֶען שָׂכָר וָואס עֶר הָאט אוֹיפְגֶעהַאלְטֶען זַיין תַּאֲוָה פוּן בֵּייזֶען, אוּנ אַזוֹי אִיז גֶעוֶועזֶען דַיין גוּטֶער ווִילֶען אִין אָנְהֵייבּ בֶּעשַׁאפוּנְג פוּן דֶער וֶועלְט, ווִי אִין דֶער הֵיילִיגֶער תּוֹרָה שְׁטֵייט „זֶעה אִיךְ הָאבּ גֶעגֶעבֶּען פַאר דִיר דָאס לֶעבֶּען אוּנ דִי גוּטְ'ס, אוּנ דֶעם טוֹיט אוּנ דִי שְׁלֶעכְטְ'ס, זֶעה דָם דוּ זָאלְסְט דִיר אוֹיסְדֶערְוֵויילֶען דָאס לֶעבֶּען". אוּנ יֶעצְט גָאט מַיין גָאט אִיךְ הָאבּ נִיט גֶעהֶערְט צוּ דַיינֶע רֵייד אוּנ בִּין גֶעגַאנְגֶען אִין דֶער עֵצָה פוּן דֶעם יֵצֶר הָרָע, אוּנ אִין דִי וֶועגֶען וָואס מַיין הַארְץ הָאט גֶעגְלוּסְט אוּנ הָאבּ פֶערְמִיאוּסְ'ט אִין גוּטְ'ס אוּנ הָאבּ אוֹיסְדֶערְוֵויילְט שְׁלֶעכְטְ'ס, נִיט גֶענוּג דָאס אִיךְ הָאבּ נִיט גֶעהֵיילִיגְט מַיינֶע גְלִידֶער

לְפָנֶיךָ אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב, וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים. וְעַתָּה אֱלֹהַי לֹא שָׁמַעְתִּי לְקוֹלֶךָ, וְהָלַכְתִּי בַּעֲצַת יֵצֶר הָרָע וּבְדַרְכֵי לִבִּי, וּמָאַסְתִּי בַּטּוֹב, וּבָחַרְתִּי בָּרָע, וְלֹא דַי לִי שֶׁלֹּא קִדַּשְׁתִּי אֶת אֵיבָרַי, אֶלָּא טִמֵּאתִי אוֹתָם, בָּרָאתָ בִּי מוֹחַ וָלֵב, וּבָהֶם חוּשׁ הַמַּחֲשָׁבָה, לַחֲשׁוֹב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת וְהִרְהוּרִים טוֹבִים, וְלֵב לְהָבִין דִּבְרֵי קָדְשֶׁךָ, וּלְהִתְפַּלֵּל וּלְבָרֵךְ כָּל הַבְּרָכוֹת בְּמַחֲשָׁבָה טְהוֹרָה, וַאֲנִי טִמֵּאתִי אוֹתָם בְּהִרְהוּרִים רָעִים וּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וְלֹא דַי בָּזֶה, אֶלָּא שֶׁעַל יְדֵי הִרְהוּרִים רָעִים בָּאתִי לִידֵי הוֹצָאוֹת זֶרַע לְבַטָּלָה, פַּעַם בְּרָצוֹן, וּפַעַם בְּאוֹנֶס, בְּטוּמְאַת קֶרִי הַמְטַמֵּא אֶת כָּל הַגּוּף, וּמֵהֶם בָּרָאתִי מַשְׁחִיתִים וּמְחַבְּלִים הַנִּקְרָאִים נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, אוֹי לִי כִּי תַחַת הַמַּחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁיִּהְיֶה נִבְרָא עַל יְדֵי זֶה מַלְאָכִים קְדוֹשִׁים שֶׁיִּהְיוּ סַנֵּגוֹרִים וּפְרַקְלִיטִים טוֹבִים עָלַי, תַּחְתֵּיהֶם בָּרָאתִי מַשְׁחִיתִים לְחַבֵּל אֶת אֶת עַצְמִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְהוֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי

פירוש ע"ט

נָאר אִיךְ הָאבּ זֵיי מְטַמֵּא גֶעוֶועזֶען, דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען אִין מִיר דֶעם מוֹחַ אוּנ דָאס הַאַרְץ וָואס אִין זֵיי אִיז דֶער חוּשׁ הַמַּחֲשָׁבָה דָאס אִיךְ זָאל טְרַאכְטֶען מִיט דֶעם מוֹחַ גוּטֶע מַחֲשָׁבוֹת אוּנ גוּטֶע גֶעדַאנְקֶען, אוּנ מִיט דֶעם הַאַרְץ צוּ פֶערְשְׁטֵיין דֵיינֶע הֵיילִיגֶע רֵייד אִין דֶער תּוֹרָה אוּנ תְּפִלָּה צוּ טְהוּן אוּנ צוּ לוֹיבֶּען דַיין נָאמֶען מִיט אַלֶע בְּרָכוֹת מִיט רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען, אוּנ אִיךְ הָאבּ זֵיי פֶערְאוּמְרֵיינִיגְט מִיט שְׁלֶעכְטֶע גֶעדַאנְקֶען אוּנ מִיט מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְרָעוֹת. „אוֹי לִי" וֵויי אִיז מִיר דָאס אַנְשְׁטַאט דִי מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת וָוָאס דוּרְךְ זֵיי קָאנֶען בֶּעשַׁאפֶען וֶוערֶען הֵיילִיגֶע מַלְאָכִים וָואס זֵיי וָואלְטֶען פַאר מִיר גוּטִ'ס בֶּעטֶען אוּנ מֵלִיץ זַיין צוּ גוּטֶען זֶענֶען בֶּעשַׁאפֶען גֶע-
וָוארֶען מַלְאֲכֵי חַבָּלָה וָואס זָאלֶען מִיךְ שְׁטְרָאפֶען אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען „אִיךְ וֶועל אִיהְם שְׁטְרָאפֶען מִיט אֵיין רוּט פוּן מֶענְטְשֶׁען אוּנ דוּרְךְ דִי נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם", אוּנ דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען אִין מִיר אוֹיגֶען וָואס הָאבֶּען דֶעם חוּשׁ הָרְאִיָה צוּ זֶעהְן וָואס עֶס שְׁטֵייט אִין דֶער תּוֹרָה אוּנ הֵיילִיגֶען זֵיי דוּרְךְ דָאס זֶעהְן אִין דִי הֵיילִיגֶע זַאכֶען אוּנ הָאסְט פַאר זָאגְט אִין דַיין תּוֹרָה אִיהְר זָאלְט נִיט אוֹיסְזֶעהְן מִיט דִי אוֹיגֶען צוּ וָואס דָאס הַאַרְץ גְלוּסְט. וֵויי אִיז צוּ מִיר דָאס אִיךְ בִּין גֶעגַאנְגֶען נָאךְ מַיינֶע אוֹיגֶען אוּנ הָאבּ זֵיי פֶערְ-אוּמְרֵיינִיגְט דוּרְךְ תַּאֲווֹת אוּנ דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען אִין מִיר אוֹיעֶרֶען צוּ הֶערֶען דִי רֵייד פוּן דֶער תּוֹרָה אוּנ דִבְרֵי קְדוּשָׁה, אוֹי וֵויי אִיז מִיר וָואס אִיךְ

אָדָם, בָּרָאתָ בִּי עֵינַיִם וּבָהֶם חוּשׁ הָרְאוּת, לִרְאוֹת בָּהֶם מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם בִּרְאִיַּת כָּל דָּבָר שֶׁבִּקְדוּשָּׁה. הִזְהַרְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם. אוֹי לִי כִּי הָלַכְתִּי אַחֲרֵי עֵינַי, וְטִמֵּאתִי אוֹתָם לְהִסְתַּכֵּל בַּנָּשִׁים וּבְכָל דְּבַר טוּמְאָה. בָּרָאתָ בִּי אָזְנַיִם לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי קְדוּשָּׁה וְדִבְרֵי תוֹרָה, אוֹי לִי כִּי טִמֵּאתִי אוֹתָם בִּשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי נְבָלָה וְלָשׁוֹן הָרָע וְכָל דְּבָרִים הָאֲסוּרִים. אוֹי לְאָזְנַיִם שֶׁכַּךְ שׁוֹמְעוֹת. בָּרָאתָ בִּי פֶּה וְלָשׁוֹן וְשִׁנַּיִם וְחֵיךְ וְגָרוֹן, וְנָתַתָּ בָּהֶם כֹּחַ לְדַבֵּר בָּהֶם חֲמִשָּׁה מוֹצָאוֹת הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל א"ב אֲשֶׁר בָּהֶם בָּרָאתָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, וּבָהֶם אָרַגְתָּ תּוֹרָתֶךָ הַקְּדוֹשָׁה. וּבְכֹחַ הַדִּיבּוּר הִבְדַּלְתָּ אֶת הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה, וַאֲפִילוּ כִּבְהֵמָה לֹא הָיִיתִי. כִּי טִמֵּאתִי פִּי בְּדִבְרֵי נְבָלָה. בְּלָשׁוֹן הָרָע. בִּשְׁקָרִים. לֵיצָנוּת. רְכִילוּת, מַחֲלוֹקֶת. מַלְבִּין פְּנֵי חֲבֵירוֹ, מְקַלֵּל אֶת חֲבֵירוֹ, מִתְכַּבֵּד בִּקְלוֹן חֲבֵירוֹ. דִּבְרֵי מַשָּׂא וּמַתָּן בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב. בִּשְׁבוּעוֹת וּנְדָרִים. בָּרָאתָ בִּי יָדַיִם וְחוּשׁ הַמִּישׁוּשׁ לַעֲסוֹק בָּהֶם

פירוש ע"ט

הָאבּ זַיי פֶערְאוּמְרֵיינִיגְט צוּ הֶערֶען נִבּוּל פֶּה אוּנ לָשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת אוּנ אַלֶע זַאכֶען וָואס מֶען דַארְף נִיט. וֵוי אִיז צוּ דִיא אוֹיעֶרֶען וָואס הֶערֶען אַזֶעלְכֶע זַאכֶען, דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען אִין מִיר דָאס מוֹיל אוּנ דֶעם צוּנְג מִיט דִי צֵיין אוּנ דֶעם גוּמֶען מִיט דֶעם קֶעהְל אוּנ הָאסְט גֶעגֶעבֶּען אִין זֵיי אֵיין כֹּחַ הַדִּבּוּר צוּ רֵיידֶען דִי פִינְף מוֹצָאוֹת פוּן דִי אוֹתִיּוֹת פוּן דֶער תּוֹרָה דָאס אִיז דֶער א' ב' וָואס מִיט זֵיי הָאסְטוּ בֶּעשַׁאפֶען דִי וֶועלְט אוּנ אַלֶע זַאכֶען וָואס אוֹיף דֶער וֶועלְט אִיז אוּנ מִיט דִי צְוֵויי-אוּנ-צְוָואנְצִיג אוֹתִיּוֹת הָאסְטוּ אוֹיסְגֶעוֶועבְּט דַיין הֵיילִיגֶע תּוֹרָה אוּנ מִיט דֶעם כֹּחַ הַדִּבּוּר הָאסְטוּ אָפְּגֶע-שֵׁייד דֶעם מֶענְטְשֶׁען פוּן דִי בְּהֵמוֹת אוּנ אִיךְ בִּין אֲפִילוּ וִוי אַ בְּהֵמָה אוֹיךְ נִיט גֶעוֶועזֶען, דֶען אִיךְ הָאבּ מִיט דֶעם כֹּחַ הַדִּבּוּר גֶערֶעט, נִבּוּל פֶּה, לָשׁוֹן הָרָע, לִיגִין, לֵיצָנוּת, רְכִילוּת, אוּנ מַחֲלוֹקֶת, אוּנ הָאבּ פֶערְשֶׁעמְט מַיין חַבֵר, אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶעמַאכְט כָּבוֹד מִיט דֶעם שַׁאנְד פוּן מַיין חַבֵר, אִיךְ הָאבּ גֶערֶעט אוּם שַׁבָּת אוּנ אוּם יוֹם טוֹב דִּבְרֵי חוֹל פוּן מַשָּׂא וּמַתָּן, אוּנ פַאלְשֶׁע שְׁבוּעוֹת אוּנ פַאלְשֶׁע נְדָרִים. דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען אִין מִיר הֶענְד אִיךְ זָאל טְהוּן מִצְוֹת אוּנ אִיךְ הָאבּ זֵיי פֶערְאוּמְרֵיינִיגְט מִיט טַאפּוּנְג פוּן אִיסוּרִים, צוּשְׁלָאגֶען דֶעם אַנְדֶערֶען מִיט מַיין פוֹיסְט, אוּנ צוּ אוֹיפְהֵייבֶּען

בְּמִצְוֹת, וַאֲנִי טִמֵּאתִי אוֹתָם בְּמִשְׁמוּשִׁין שֶׁל אִיסּוּר, לְהַכּוֹת בְּאֶגְרוֹף רֶשַׁע, וּלְהָרִים יָד לְהַכּוֹת, וּלְטַלְטֵל דְּבָרִים הַמּוּקְצִים בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב. בָּרָאתָ כִּי רַגְלַיִם לַהֲלוֹךְ לְכָל דְּבַר מִצְוָה, וַאֲנִי טִמֵּאתִי אוֹתָם בְּרַגְלַיִם מְמַהֲרִים לָרוּץ לָרָעָה. בָּרָאתָ בִּי רֹאשׁ הַגְּוִיָּה, וְחָתַמְתָּ אוֹתוֹ בְּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ, לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן לַעֲבוֹדָתֶךָ, וַאֲנִי טִמֵּאתִי אוֹתוֹ בְּהוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה וּבְקֶרִי וּלְקִשּׁוּת עַצְמִי לָדַעַת שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם מִצְוָה, (וּבָעַלְתִּי בְּעִלּוּת אֲסוּרוֹת) מִשַּׁשְׁתִּי אֶת כָּל אֵיבָרַי, וּמָצָאתִי אוֹתָם בַּעֲלֵי מוּמִין, מִכַּף רַגְלִי וְעַד רֹאשִׁי אֵין בִּי מְתוֹם. וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהַי, גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁלֹּא נִתְכַּוַּנְתִּי בְּכָל הַחֲטָאִים וְהָעֲוֹנוֹת לְהַכְעִיס אוֹתְךָ וְלִמְרוֹד כְּנֶגְדְּךָ, אַךְ הָלַכְתִּי בַּעֲצַת יִצְרִי הָרָע, אֲשֶׁר תָּמִיד בְּכָל יוֹם פּוֹרֵשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי לְלָכְדֵנִי, וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן תּוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ, כָּשַׁל כֹּחִי לַעֲמוֹד כְּנֶגְדּוֹ, וַעֲמַל הַפַּרְנָסָה לְפַרְנֵס אֶת בְּנֵי בֵיתִי וְטִרְדַּת הַזְּמַן וּמִקְרֵיהֶם הָיוּ בְּעוֹכְרָי. וּלְפִי שֶׁכָּל זֶה גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ, כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב

פירוש ע"ט

די האַנד אויף איין מענטשען, אונ מטלטל צו זיין אַזעלכע זאַכען וואס עס איז מוקצה בשבת ויום טוב, דו האָסט בעשאַפען אין מיר די פיס צו גיין צו איין מצוה אונ איך האָב פערד אומרייניגט זיי דערמיט וואס איך האָב מיך געאיילט צו לויפען צו אַלעם בייז אונ שלעכט'ס, איך האָב בעד זעהן אַלע מיינע גלידער אונ האָב געפונען זיי צובראָכען, אונ אויף איטליכעם גליד איז איין אַנדער מום, פון קאָפּ ביז די פיס איז אין מיר קיין גאַנץ גליד פערהאַן, אונ יעצט האָט מיין גאָט דאָס איז דאָך אַנטד פלעקט אונ געווים פאר דיר דאָס איך האָב ניט געמיינט מיט מיינע פיהל חטאים צו דערצערנען אונ ווידער שפעניגען געגען דיר נאָר איך בין געגאַנגען נאָך דער עצה פון יצר הרע וואָס האָט שטענדיג אַלע טאָג פערד שפרייט זיין נעץ צו בעצוואונגען מיך, אונ איך זינדיגער מענטש, בין זייער אָרעם אונ זייער שלאַף צו ביי-שטיין געגען איהם, אונ מחמת די מידיגקייט פון פרנסה צו שפייזען מיין הויז-געזינד אונ די טרדה פון דער צייט אונ אַלע סבות וואס זענען אויף דער וועלט האָבען מיך בעטריבט אונ גורם געוועזען צו די אַלע אומד רעכט, אונ ווייל די אַלע זאַכען זענען אַנטפלעקט אונ דאָס איז געווים פאר דיר דאָס עס איז ניט פאַרהאַן קיין צדיק צווישען מענטשען וואָס זאָל גאָר קיין חטא ניט האָבען, דריבער

וְלֹא יֶחֱטָא, לָכֵן בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים נָתַתָּ לָנוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, יוֹם אַדִּיר וְקָדוֹשׁ, יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, לָשׁוּב לְפָנֶיךָ וּלְכַפֵּר אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּלְטַהֵר אוֹתָנוּ מִכָּל טוּמְאוֹתֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. וְעַתָּה רְאֵה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לָקַחְתָּ אוֹתָם לְךָ לְעָם, וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל טְהוֹרִים וּקְדוֹשִׁים הַמְיַחֲלִים וּמְצַפִּים לִמְחִילָתֶךָ. בָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה, כַּעֲנִיִּים וְדַלִּים וְרָשִׁים, לְבַקֵּשׁ מִמְּךָ מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה, עַל כָּל מַה שֶׁחָטָאנוּ וְעָוִינוּ וּפָשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, יָדַעְנוּ יְיָ רִשְׁעֵנוּ וַעֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ. בּוֹשְׁנוּ וְנִכְלַמְנוּ לְהָרִים פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ, כְּבוֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא. וְאֵיךְ נִפְתַּח פֶּה וְנָרִים רֹאשׁ. כִּי בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ עָבַרְנוּ מֵעָלֵינוּ הַצֶּלֶם הַקָּדוֹשׁ, אֲשֶׁר הוּא מַלְבִּישׁ אוֹתָנוּ, אֲשֶׁר כָּל

פירוש ע"ט

מִיט דַיין גְרוֹיס דֶערְבַּארְעמְקַייט הָאסְטוּ גֶעגֶעבֶּען אוּנְז אֵיין טָאג אִין יָאהר דֶעם שְׁטַארְקֶען הֵיילִיגֶען יוֹם כִּפּוּר וָואס קוּמְט אָן צוּ גוּטֶען מִיר זָאלֶען וִוידֶערְקֶערֶען צוּ דִיר מִיט תְּשׁוּבָה אוּנ גְרוֹיס חֲרָטָה אוֹיף דִי מַעֲשִׂים וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן וֶועסְט דוּ פֶערְגֶעבֶּען אַלֶע אוּנְזֶערֶע חֲטָאִים אוּנ צוּ רֵיינִיגֶען אוּנְז פוּן אוּמְרֵיינִיגְקַייט, ווִי אִין דֶער תּוֹרָה שְׁטֵייט „כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל וגו'", דָאס אִיז טַייטְשׁ אִין דֶעם דָאזִיגֶען טָאג וֶוערְט פֶערְגֶעבֶּען אוֹיף אַייךְ צוּ רֵיינִיגֶען אַייךְ פוּן אַלֶע אַייעֶרֶע חֲטָאִים פַאר גָאט זָאלְט אִיהר גֶערֵיינִיגְט וֶוערֶען, אוּנ יֶעצְט זֶעה דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל וָוס דוּ הָאסְט זֵיי גֶענוּמֶען צוּ אֵיין פָאלְק, וֶוער אִיז נָאךְ אַזוֹי ווִי דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל רֵיין אוּנ הֵיילִיג וָוס וַוארְטֶען אוּנ הָאפֶען אוֹיף דַיין מְחִילָה אַז דוּ זָאלְסְט זֵיי מוֹחֵל זַיין זֵייעֶרֶע חֲטָאִים. מִיר קוּמֶען פַאר דִיר מִיט אֵיין צוּבְּרָאכֶען אוּנ פֶערְשְׁטוֹיסֶען הַארְץ אַזוֹי ווִי אֵיין אָרִימַאן וָואס שְׁטֵייט בַּיי דֶער טִיעֶר צוּ בֶּעטֶען אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט, אַזוֹי בֶּעטֶען מִיר פוּן דִיר אַז דוּ זָאלְסְט מוֹחֵל זַיין אוּנ פֶערְגֶעבֶּען אוּנ אָפְּוִוישֶׁען אַלֶע אוּנְזֶערֶע חֲטָאִים וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט אוּנ וִוידֶערְגֶעשְׁפֶּענִיגְט פַאר דִיר, דֶערְבַּארְמִיגֶער גָאט מִיר וֵוייסֶען אוּנְזֶערֶע שְׁלֶעכְטִיגְקַייט אוּנ דִי זִינְד פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען, מִיר שֶׁעמֶען זִיךְ אוֹיפְצוּהֵייבֶּען אוּנְזֶער פָּנִים צוּ דִיר, אַזוֹי ווִי עֶס שֶׁעמְט זִיךְ אַ גַנָב וָואס וֶוערְט עֶרְשְׁט גֶעטְרָאפֶען מִיט אֵיין גְנֵבָה. אוּנ ווִי זָאלֶען מִיר עֶפֶענֶען אַ מוֹיל אָדֶער אוֹיפְהֵייבֶּען אֵיין קָאפּ, דֶען אִיבֶּער אוּנְזֶערֶע פִיהְל חֲטָאִים הָאבֶּען מִיר זִיךְ אָפְּגֶערִיסֶען דֶעם הֵיילִיגֶען פוֹרֶעם וָואס דוּ הָאסְט אוּנְז אָנְגֶע-

המזיקים והמקטריגים אינם יכולים להביט בפניו, כמה שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו ממך: והחלפנו אותו בצלם טמא, והלבשנו בגדים צואים, ואיך נבוא בשער המלך בלבוש שק מלוכלך בצואה. מתמיהים אנחנו על נפשנו, איך נעשה התועבה הזאת, כי הוצאנו נפשינו ורוחינו מעולם הקדוש, וברחנו למקום מדבר ציה וצלמות, למקום טומאת הקליפות: ואתה יי אלהינו הרוצה בתשובת רשעים, כמה שכתוב שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל, כי לא אחפוץ במות המת, כי אם בשובו מדרכיו וחיה: עתה שמנו אל לבנו לשוב ולבוא לפניך

פירוש ע"ט

קלייד דאס אלע מזיקים און מקטריגים קענען ניט קוקען אין פנים. ווי אין פסוק שטייט „זיי וועלען זעהן די פעלקער פון דער ערד דאס דער נאמען פון גאט ווערט אויף דיר גערופען וועלען זייא פאר דיר מורא האבען" און מיר האבען איהם פערביטען אויף איין אומריינעם און מיר האבען אנגעקלייד אומריינע קליידער, היינט ווי זאלען מיר קומען אין הויף פון מלך הקדוש ברוך הוא אנגעקלייד מיט איין בעשמוצטען זאק. מתמיהים מיר וואונדערען זיך אויף אונזערע לייבער ווי האבען מיר געטהון די אומריינינגקייט אויסצוציהען אונזערע נשמות פון עולם הקדוש אין אזוי איין ווילדען ארט דאס הייסט איין ארט וואס ער איז פול מיט טומאה און מיט קליפות, אבער דו אונזער גאט וואס דו ווילסט די תשובה פון די רשעים אזוי ווי עס שטייט „שובו שובו וגו' בית ישראל כי לא אחפוץ במות המת וגו'", קערט איך ווידער קערט איך ווידער פון אייערע שלעכטע וועגען ווארום זאלט איהר שטארבען בית ישראל און אזוי פאר דעם עונש פון זיינע זינד, זאגט גאט דער אלמעכטיגער בעסער טהוט תשובה און לעבט. און ווי עס שטייט ווייטער וויל איך דען אז דער רשע זאל שטארבען אזוי זאגט גאט דער אלמעכטיגער דען איך וויל נייערט ער זאל תשובה טהון און זיך אומקערען פון זיינע שלעכטע וועגן וועט ער בלייבען לעבען, יעצט האבען מיר דאס זיך גענומען צום הארצען און קומען פאר דיר מיט בושת פנים צו בעטען דיך דו אונזער פאטער אונזער קיניג דערבארעם דיך איבער אונז ווי עס דערבארעמט זיך א פאטער איבער זיין קינד וואס האט ווידער געשפעניגט קעגען איהם און איז אוועק געגאנגען פון פאטער'ס הויז און אז דאס קינד קומט צוריק צום פאטער מיט בושת פנים און מיט געוויין און

בבושת פנים. אבינו מלכנו, רחם עלינו כרחם אב על בנו שמרד באביו ויצא מביתו, ובשובו אל אביו בבושת פנים ובכי וצעקה ומתנפל לפניו. מדרך האב לרחם על בנו. ואם עבדים אנחנו המכה את עבדו ביסורים כשמרד בו, הנה כבר לקינו בשעבוד מלכיות ויסורין שבגוף או עניות וצער גידול בנים ושאר מכאובים. רחם עלינו, וצוה למלאכיך הקדושים הממונים על הטהרה להפשיט את הבגדים הצואים מעלינו, וטהרנו מכל חטאתינו, והלבש אותנו שנית בלבוש הקדושה, כמה שכתוב הסירו הבגדים הצואים מעליו והלבש אותנו מחלצות, וכתפלת דוד המלך עליו השלום השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני, לב טהור ברא לנו אלהים, ורוח חדשה תתן בקרבנו: ואם פשענו ומרדנו כמדת בשר ודם. אתה עשה כמדתך למחול ולסלוח. ואל יעכבו עונותינו מלשוב לפניך כמדתך לקבל שבים, וחזק לבנו בתורתך וביראתך

פירוש ע"ט

געשריי איז דער סדר פון דעם פאטער צו דערבארעמען זיך אויף זיין זוהן, אונ אויב מיר זענען קנעכט דער וואס שלאגט זיין קנעכט מיט יסורים ווען ער האט אן איהם ווידערגעשפעניגט זענען מיר שוין לאנג געשלאגען געווארען מיט יסורים אויף דעם גוף אונ מיט דלות אונ צער פון קינדער דערציהען אונ אנדערע ווייטאגען. שטראף אונז גאט נאר מיט רעכט אונ דערבארמונג אונ ניט מיט צארען, ווארום מיר קענען גאנץ נידער געשלאגען ווערען, דערבארעם זיך איבער אונז אונ זאג צו דיינע הייליגע מלאכים וואס זענען אויפגענומען אויף טהרה דאס זיי זאלען אפציהען די שמוציגע קליידער פון אונז אונ צו ריינגען אונז פון אלע חטאים. ווי אין פסוק שטייט „הסירו הבגדים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות" דער מלאך האט געזאגט צו די וואס שטייען קעגען איהם נעמט אראפ פון איהם די שמוציגע קליידער אונ האט געזאגט צו יהושע הכהן הגדול זעה איך האב אפגעטהון פון דיר דיינע זינד אונ האב דיך אנגעקליידט מיט זיידענע קליידער, אונ אזוי ווי עס האט געבעטען דוד המלך עליו השלום קער ווידער צו מיר די פרייד פון דיין הילף אונ איין געמיט פון בעוויליגונג זאלסט דו מיר אונטער שטיצען, אלמעכטיגער גאט בעשאף אין אונז א ריין הארץ אונ א נייעם געמיט זאלסט דו געבען צווישען אונז, אונ ווען מיר האבען געזינדיגט אזוי ווי די

שֶׁתִּהְיֶה יִרְאָתְךָ תָּמִיד קְבוּעָה בְּלִבֵּנוּ . וְטַהֵר רַעְיוֹנֵינוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ , וּרְאֵה בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי כִּי מִתְנַחֵם אֲנִי עַל מַעֲשַׂי הָרָעִים שֶׁעָשִׂיתִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה , וּבוֹכֶה וּמִתְאוֹנֵן וּמִתְוַדֶּה עֲלֵיהֶם וְאוֹמֵר חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ , וְקַבֵּל תְּשׁוּבוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ תְּשׁוּבַת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים לְפָנֶיךָ בְּכָל לִבָּם , כִּי גַם אֲנִי מִבְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב . וְאַל יְעַכְּבוּ עֲוֹנוֹתַי הָרַבִּים מִלָּשׁוּב לְפָנֶיךָ בְּכָל לֵב . וְזַכֵּנִי שֶׁאָשׁוּב לְפָנֶיךָ בְּלֵב שָׁלֵם , וּלְהִתְחָרֵט עַל עֲוֹנוֹתַי חֲרָטָה גְּמוּרָה , וְלַעֲזוֹב מַעֲשַׂי הָרָעִים עֲזִיבָה עוֹלָמִית , וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילֵנִי עַד עוֹלָם מִכָּל חֵטְא וְעָוֹן , כִּי לוּלֵי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ אִי אֶפְשַׁר לַעֲמוֹד נֶגֶד הַיֵּצֶר הָרָע , אֲשֶׁר הוּא בּוֹעֵר כְּאֵשׁ בְּעַצְמוֹתַי ,

פירוש ע"ט

נָאטוּר אִיז פוּן אֵיין בָּשָׂר וָדָם , טְהוּ וִוי דַיין מִדָּה אִיז צוּ שֶׁענְקֶען אוּנ צוּ פֶערְגֶעבֶּען אוּנְז , אוּנ אוּנְזֶערֶע זִינְד זָאלֶען נִיט פֶערְהַאלְטֶען אוּנְז פוּן תְּשׁוּבָה טְהוּן פַאר דִיר וִוי דַיין מִדָּה אִיז צוּנֶעמֶען דִי וָואס קֶערֶען זִיךְ ווִידֶער מִיט תְּשׁוּבָה אוּנ מִיט חֲרָטָה אוּנ שְׁטַארְק אוּנְזֶערֶע הֶערְצֶער אִין דַיין תּוֹרָה אוּנ דַיין פָארְכְט עֶס זָאל זַיין דַיין פָארְכְט אֵייבִּיג אַריין גֶעלֵייגְט אִין אוּנְזֶערֶע הֶערְצֶער , אוּנ רֵיינִיג אוּנְזֶערֶע גֶעדַאנְקֶען אוּנ אוּנְזֶערֶע מַחֲשָׁבוֹת צוּ דַיין דִינְסְט , אוּנ זֶעה מַיין צוּבְּרָאכֶענֶע הַארְץ וִוי אִיךְ הָאבּ חֲרָטָה אוֹיף מַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים וָוס אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן בִּיז דֶעם דָאזִיגֶען טָאג אִיךְ וֵויין אוּנ קְלָאג אוּנ בִּין זִיךְ מִתְוַדֶּה אוֹיף מַיינֶע זִינְד , אוּנ זָאג אִיךְ הָאבּ גֶעזִינְדִיגְט אוּנ פֶערְקְרִימְט אוּנ ווִידֶערְגֶעשְׁפֶּענִיגְט פַאר דִיר , אוּנ נֶעם צוּ מַיין תְּשׁוּבָה צְווִישֶׁען דִי תְּשׁוּבָה פוּן כָּל יִשְׂרָאֵל וָואס טְהוּן תְּשׁוּבָה פַאר דִיר מִיט דֶעם גַאנְצֶען הַארְצֶען , וָוארוּם אִיךְ בִּין אוֹיךְ פוּן דִי קִינְדֶער פוּן אַבְרָהָם יִצְחָק אוּנ יַעֲקֹב , אוּנ מַיין פִיהְל זִינְד זָאלֶען נִיט פֶערְהַאלְטֶען פוּן צוּ טְהוּן תְּשׁוּבָה צְווִישֶׁען דִי תְּשׁוּבָה פוּן כָּל יִשְׂרָאֵל וָואס טוּעֶן תְּשׁוּבָה מִיט דֶעם גַאנְצֶען הַארְצֶען , זַיי מִיךְ מְזַכֶּה אִיךְ זָאל תְּשׁוּבָה טְהוּן אוּנ זָאל אֵיין רִיכְטִיגֶע חֲרָטָה הָאבֶּען אוֹיף מַיין זִינְד , אוּנ צוּ פֶערְלָאזֶען מַיין זִינְד אוֹיף אֵייבִּיג , אוּנ דֶערְבַּארֶעם דִיךְ אוֹיף מִיר אוּנ זַיי מִיךְ מַצִּיל פוּן זִינְד אוֹיף אֵייבִּיג , וָוארוּם וֶוען חַס וְשָׁלוֹם נִיט דַיין פִיהְל דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אוּנ דַיין גֶענָאד אִיז נִיט מֶעגְלֶעךְ צוּ בַּיישְׁטֵיין קֶעגֶען דֶעם יֵצֶר הָרָע וָואס עֶר בְּרֶענְט וִוי אַ פַייעֶר אִין מַיינֶע בֵּיינֶער , דְרִיבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיךְ דֶערְבַּארֶעם דִיךְ אוֹיף מִיר אוּנ גִיבּ מִיר שְׁטַארְקֵייט אִיךְ זָאל קֶענֶען בַּיישְׁטֵיין קֶעגֶען אִיהְם אַזוֹי וִוי דִי חֲכָמִים הָאבֶּען גֶעזָאגְט מִיט זֵייעֶרֶע רֵייד . „הַבָּא לִטַּהֵר מְסַיְּעִין אוֹתוֹ״ , וֶוער עֶס גְלוּסְט צוּ רֵיינִיגֶען זִיךְ הֶעלְפְט אִיהְם גָאט :

ולכן רחם עלי ותן בי כח לעמוד כנגדו, כמו שאמרו חכמים והצדיקים בדברי קדשם. הבא לטהר מסייעין אותו:

והנה אני מקבל עלי קדושת יום הכפורים, ולהתענות בו בחמשה עינויים, שצוית לנו על ידי משה עבדך בתורתך הקדושה, אכילה שתיה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל, תשמיש המטה, ולשבות ביום הקדוש הזה מכל מלאכה. ועל ידי עינוי של אכילה ושתיה, תכפר לנו מה שחטאנו באכילות ושתיות אסורות. ועל ידי עינוי רחיצה וסיכה, תכפר לנו מה שחטאנו בתענוגים בימי החול, ובפרט תענוגים האסורים, ועל ידי עינוי נעילת הסנדל, תכפר לנו מה שחטאנו ברגלים הממהרים לרוץ לרע, ואת אשר עברנו על כ"ד דברים שבית דין מנדין עליהם ונתחייבנו להיות יחפי רגלים כנידוים. ועל ידי עינוי מתשמיש המטה, תכפר לנו מה שחטאנו ופגמנו בברית קודש בקישוי שלא במקום מצוה ובטומאת קרי ובהוצאת זרע לבטלה (ומה שבעלנו בעילות אסורות), ועל ידי חמשה תפלות ותחינות

פירוש ע"ט

והנה אני און יעצט נעם איך אויף מיר די היילגקייט פון יום כפור צו רייניגען זיך מיט די פינף ענויים וואס דו האסט אונז פערזאגט אין דיין היילינע תורה דורך משה דיין קנעכט, ניט עסען און ניט טרינקען, ניט וואשען זיך, ניט שמירען זיך מיט אייל, צו גיין אן שיך, אפצושיידען זיך מאן פון ווייב, און צו רוהען פון אלע מלאכות אין דעם יום הקדוש און דורך דעם ענוי פון ניט עסען און ניט טרינקען זאלסטו אונז פערגעבען וואס מיר האבען געזינדיגט מיט עסען און טרינקען פון דבר שבאסור, און דורך דעם פייניגען פון נישט וואשען און נישט שמירען זיך זאלסט דו פערגעבען אונז וואס מיר האבען געזינדיגט דורך תענוגים פון עולם הזה אן דער וואכען ובפרט תענוגים פון אסורים וואס מען האט ניט געטארט, און דורך דעם פייניגען וואס מיר גייען אן שיך זאלסטו פארגעבען אונז וואס מיר האבען געזינדיגט מיט די פיס צו לויפען צו זינדיגען און וואס מיר האבען עובר געוועזען אויף די פיער-און-צוואנציג זאכען וואס בית דין איז דערויף מנדה און מיר וואלטען דארפען גיין בארפיסיג ווי די נדוים, און דורך די פינף תפלות וואס מיר טוען אום יום כפור תפלה זאלסטו אונז פערגעבען וואס מיר האבען געזינדיגט מיט די פינף מוצאות פון מויל, דער גומען, די קעהל, די צונג, די ציין, און מיט די ליפען, וואס פון זיי גייט ארויס דער דבור און איך האב זיי פעראומרייניגט מיט אלע רייד פון פאלטש און אומרעכט און נדרים און שבועות, און דורך דעם קושען די ספרי תורות און דער זכות פון די פינף תפלות וואס מיר

וועלען

ובקשות, יתוקן מה שפגמנו בה' מוצאות הפה, החיך, והגרון, והלשון, והשינים, ושפתים, שמהם יוצא הדיבור, וטמאתי אותם בכל דברים האסורים ונדרים ושבועות. ועל ידי חיבוק וגישוק הספר תורה, ועל ידי זכות התפלות שנתפלל ביום הקדוש הזה, יעלה ויבא ויגיע ויצטרף עמהם כל התפלות הפסולות שהתפללנו בכל השנה בלא כונה, ויהיו כולם נכללות בתפלת היום הזה, ויגיע לראשך להיות עטרה לראשך בכלל תפלת ישראל. ועל ידי דמעות עיני, יתוקן מה שפגמנו בראיית עינים בכל דבר טמא והסתכלות בנשים. ועל ידי רתיחת גופנו על ידי התענית והתפלות, יתוקן מה שהרתחנו רמ"ח אברינו ושס"ה גידנו באש של יצר הרע, ובמיעוט חלבנו ודמינו על ידי התענית יכופר על מה שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך, ויהיה נחשב לפניך התענית כאלו הקרבנו את גופנו על גבי המזבח, ויקובל לפניך לריח ניחוח כקרבן וכעולה:

והנה ידענו כי אנחנו מחוייבים להתענות על פי תקוני התשובה, על כל חטא וחטא, ולסגף את גופנו בתשובת המשקל,

פירוש ע"ט

וועלען מתפלל זיין אין דעם היילינען טאג יום כפור זאל אויפגיין אונ קומען אונ זאל זיך מצרף זיין מיט זיי אלע תפלות וואס מיר האבען מתפלל געוועזן אגאנץ יאהר אן כוונה אונ זאל פער־איינינט ווערען אין די תפלות פון דעם דאזיגען טאג אונ זאלען קומען פאר דיר מיט כל התפלות פון אלע יודען צו זיין אקרוין אויף דיין קאפ, אונ דורך די טרערען וואס מיר וועלען אפרינגען פון אונזערע אויגען זאל פערבעסערט ווערען וואס מיר האבען פוגם געוועזען אונזערע אויגען צו קוקען אויף איין אומריינע זאך, אונ דורך דעם דערהיצען אונזערע לייבער פון דעם תענית אונ פון תפלות זאל פערבעסערט ווערען וואס מיר האבען דער היצט אונזער לייב דיא צוויי הונדערט מיט אכט־אונ־פערציג גלידער אונ דריי הונדערט פינף־אונ־זעכציג אדערען מיט דעם פייער פון יצר הרע צו זינד, אונ דורך דעם וואס טהוט געמינערט ווערען אונזער פעט אונ בלוט דורך דעם תענית זאל פער־געבען ווערען וואס מיר האבען גע־זינדיגט אונ פערקרימט אונ ווידער־געשפעניגט פאר דיר אונ עס זאל גערעכענט ווערען אונזער פאסטונג פאר דיר גלייך אלס וואס מיר וואלטען מקריב זיין אונזערע לייבער אויף דעם מזבח אונ זאל אנגענומען ווערען פאר דיר גלייך אזוי ווי אקרבן עולה: והנה ידענו אונ מיר ווייסען אז מיר זענען שולדיג צו פאסטען אונ זיך צו פייניגען אויף יעדער זינד בעזונדער דורך תקוני תשובה, אונ צו פייניגען אונזערע לייבער ריכטיג קעגען די הנאה וואס מיר האבען געהאט פון די זינד וואס מיר האבען געטהון, אבער עס איז אנטפלעקט

נגד מה שהתענגנו בעבירות. אך גלוי וידוע לפניך שאין בנו כח להתענות אפילו על חטא אחד, ומכל שכן על כל עון ועון, כי רבו עונותינו מלספור וכשל כחינו. ולכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו, שיהיה צום התענית ביום הקדוש הזה יום הכפורים הבא עלינו לטובה, כפרה על כל עונותינו:

יהי רצון מלפניך אל מלך יושב על כסא רחמים הרוצה בתשובת רשעים שתתן בלבנו ובלב כל עמך בית ישראל אהבתך ויראתך ליראה אותך כל הימים ובתוכם תרחם על פושעי עמך בית ישראל ותן בלבם פחד הדר גאונך והכנע לבם האבן וישובו לפניך בלב שלם כמו שהבטחת על ידי נביאיך לבל ידח ממנו נדח גם כי הרבו אשמה לפניך עד שננעל בפניהם דרכי התשובה אתה ברחמיך הרבים חתור להם חתירה מתחת כסא כבודך וקבלם בתשובה ורחם עלינו

פירוש ע"ט

און געווים פאר דיר דאס מיר האבען קיין כח ניט צו פאסטען אפילו אויף איין זינד ווי דער דין איז און א פשיטא אויף יעדער זינד בעזונדער וואס זענען זייער פיהל וואס מען קען גאר ניט ציילען, און מיר זענען זייער שלאף, דריבער זאל זיין דער ווילען פון דיר גאט דאס עס זאל זיין דאס פאסטונג פון דעם היילינען טאג יום כפור וואס קומט אן אויף אונז צו גוטען א כפרה אויף אלע אונזערע זינד:

יהי רצון און עס זאל זיין דער ווילען פון דיר גאט אונזער קיניג וואס זיצט אויף דעם כסא רחמים און בעגערסט די תשובה פון די רשעים אז דו זאלסט געבען אין אונזערע הערצער און אין די הערצער פון כל ישראל דיין ליבשאפט און דיין פארכט דאס מיר זאלען זיך פארכטען פאר דיר אלע טאג פון אונזער לעבען און צווישען די בעלי תשובה זאלסטו זיך דער-בארמען אויף די ווידערשפעניגע פון דיין פאלק ישראל און גיב אין איהרע הערצער איין שרעק פון דיין שונהייט און דיין גרויסקייט און מאך נייגען איהרע שטיינערנע הערצער דאס זיי זאלען זיך אומקערען צו דיר מיט דעם גאנצען הארצען ווי דו האסט צו געזאגט דורך דיינע נביאים דאס עס זאל ניט פון איהם פאר שטויסען ווערען דער פאר שטויסענער. און ווען אויך זיי האבען זייער פיהל געזינדיגט ביז עס איז פערשלאסען געווארען פון זיי די וועגען פון תשובה זאלסט דו מיט דיין גרויס רחמנות אויס גראבען איין גרוב פון אונטער דיין כסא הכבוד און אננעמען די תפלות מיט תשובה און דערבארעם

דיך

ותן בנו כח לעבוד אותך כל הימים והסר ממנו כל המניעות והסבות המונעים אותנו מלעבוד אותך כי אתה יצרתנו ותדע כל מחסורי בני אדם וטבעם המבלבלים אותם מעבודתך ובידך להסירם ולמנעם ולא תטרוף עלינו את השנה עד שנשוב לפניך בלב שלם, ונהיה כל ימינו בתשובה ומעשים טובים עד סוף רגע אחרונה אשר יהיה לרצון לפניך לאסוף את נשמתינו אליך, אז יהיה כל מחשבותינו דבוקות בי״י, ואז תצא נשמתינו בקדושה ובטהרה, ואז נזכה להיות מים נוקבין לעלות ממטה למעלה, ולהשפיע שפע בכל העולמות ממעלה למטה, ותן בנו כח להתענות ביום הקדוש הזה, ולהשלים התענית בכל חמשה עינוים, ושלא יגרום מעשינו להיות נכשל חס ושלום בשום אחד מן החמשה ענויים, כי כולנו זרע אברהם יצחק ויעקב ידידיך, וזכנו לגדל בנינו לתורה ולמעשים טובים,

פירוש ע״ט

דיך אויף אונז אונ גיב אונז כח צו דינען דיך אלע טאג פון אונזער לעבן אונ טהו אפ פון אונז פערמיידונג אונ סבות וואס פערמיידען אונז פון צו דינען דיך, דען דו האסט דאך אונז בעשאפען אונ ווייסט די פעהלע־רען פון אונז אונ די נאטורען וואס זענען אונז מבלבל פון צו דינען דיך אונ אין דיין האנד איז אפצוטהון אונ צו פערמיידען זיי, אונ זאלסט ניט פערשווינדען לאזען די צייט ביז מיר וועלען תשובה טהון מיט דעם גאנצען הארצען, אונ מיר זאלען זיין אלע אונזערע טעג אין תשובה אונ אין מעשים טובים ביז דער לעצטער רגע וואס וועט זיין דיין גוטער ווילען צו איינזאמלען אונזערע נשמות צו דיר, אונ דעמאלס זאלען אויך זיין אלע אונזערע מחשבות בעהעפט צו דיר אונ עס זאל ארויסגיין אונזערע נשמות מיט גרויס הייליגקייט אונ ריינינקייט, אונ מיר זאלען זוכה זיין אויפצוגיין פון די עולמות התחתונים אין די עולמות העליונים צו ציהען די שפע ברכה פון אויבען אראפ אין אלע עולמות, אונ גיב אונז כח צו פאסטען דעם הייליגען טאג יום כפור אונ צו משלים זיין דעם תענית מיט אלע פינף ענויים אין גאנצען, אונ עס זאל ניט גורם זיין אונזערע זינד דאס מיר זאלען חס ושלום ניט געשטרויכעלט ווערען אין איינעם פון די פינף ענויים, דען מיר זענען אלע בני אברהם יצחק אונ יעקב דיינע פריינד אונ זיי אונז מזכה צו דערציען אונזערע קינדער צו תורה אונ צו מעשים טובים אונ זיי זאלען ניט חס ושלום ליידען פאר אונזערע זינד אונ זיגעל אונז אין ספר

וְלֹא יִתָּפְסוּ חַס וְשָׁלוֹם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים שֶׁל יִרְאֵי שְׁמֶךָ, חַיִּים שֶׁנַּעֲבוֹד אוֹתְךָ בְּלֵב שָׁלֵם, חַיִּים שֶׁלֹּא נִכָּשֵׁל חַס וְשָׁלוֹם בְּשׁוּם חֵטְא וְעָוֹן וְאַשְׁמָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה בְּנַחַת וּבְכָבוֹד וּבְהֶיתֵּר, וְלֹא יַטְרִידֵנוּ הַפַּרְנָסָה בְּטִרְדַת הַזְּמַן, פַּרְנָסָה בְּהַשְׁקֵט וְשַׁלְוָה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לִבֵּנוּ פָּנוּי לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְטַהֵר רַעְיוֹנֵינוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ כְּדֵי שֶׁנִּהְיֶה אֲנַחְנוּ דְבוּקִים בְּךָ תָּמִיד:

וּלְהְיוֹת שֶׁיָּדַעְתִּי שֶׁכִּמְעַט אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יֶחֱטָא בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ, בְּמָמוֹן אוֹ בְגוּפוֹ בְּמַעֲשֶׂה אוֹ בְדִיבּוּר פֶּה, וְעַל זֶה דָוֶה לִבִּי בְּקִרְבִּי, כִּי עַל חֵטְא שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵירוֹ, וְעַל זֶה נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי וְרָחֲפוּ עַצְמוֹתַי, כִּי אֲפִילוּ אֵין יוֹם הַמִּיתָה מְכַפֵּר, וְלָכֵן אֲנִי מַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ שֶׁתְּרַחֵם עָלַי, וְתִתְּנֵנִי לְחֵן וּלְחֶסֶד

פירוש ע"ט

פון לעבען צו גוטען, איין לעבען פון יראת שמים, איין לעבען דאס מיר זאלען דינען דיך מיט דעם גאנצען הארצען, איין לעבען דאס מיר זאלען חס ושלום ניט געשטרויכעלט ווערען אין זינד און שולדיגקייט, איין לעבען פון פרנסה מיט ערליכקייט מיט נחת אן צער דורך כבוד און ניט דורך בזיון ובהיתר, און זי זאל אונז ניט מבלבל זיין אין טרדת הזמן און גיב אונז פרנסה מיט שלוה און רוהונג און מיר זאלען ניט דארפען אנקומען איינער צו דעם אנדערען און אויך ניט צו איין אנדער פאלק, כדי אז אונזערע הערצער זאלען פריי זיין צו דינען דיך און רייניג אונזערע געדאנקען און מחשבות דם מיר זאלען בעהעפט זיין צו דיר שטענדיג:

ולהיות שידעתי און ווייל מיר ווייסען דאס כמעט עס איז נישט פארהאן קיין מענטש איין צדיק וואס זאל גאר ניט זינדיגען געגען זיין חבר סיי אין געלד אדער אין גוף זאכען, סיי מיט מעשה, סיי מיט רייד פון מויל און אויף דעם איז מיר מיין הארץ ווי, ווארום אויף די זינד וואס צווישען א מענטשען מיט זיין חבר איז יום כפור אויך ניט מכפר סיידען מען זאל איבערבעטען דעם חבר, דריבער איז דרויף צובראכען מיין הארץ אין מיר און עס ציטערען מיינע ביינער, ווארום אפילו דער טאג פון טויט איז אויך דערויף ניט מכפר, סיידען מען מוז פאר דעם יום הדין אים אליין איבערבעטען, און דריבער מאך איך פאלען מיין געבעט פאר דיר דאס דו זאלסט געבען מיך צו ליטזעליגקייט אין דיינע אויגען און אין די אויגען פון אלע מענטשען, און איך בין מוחל מיט איין רעכטע

וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל בְּנֵי אָדָם, וְהִנְנִי מוֹחֵל בִּמְחִילָה גְּמוּרָה לְכָל מִי שֶׁחָטָא נֶגְדִּי, בֵּין בְּגוּפִי וּבֵין בְּמָמוֹנִי, אוֹ שֶׁדִּבֶּר עָלַי לָשׁוֹן הָרָע, וַאֲפִילוּ הוֹצָאַת שֵׁם רָע, וְכֵן לְכָל מִי שֶׁהִזִּיק לִי בְּגוּפִי אוֹ בְּמָמוֹנִי וּלְכָל חַטֹּאת הָאָדָם אֲשֶׁר בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ, חוּץ מִמָּמוֹן אֲשֶׁר אֲנִי אוּכַל לְהוֹצִיא עַל פִּי דִין, וְחוּץ מִי שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי וְאָמַר אֶחְטָא לוֹ וְהוּא יִמְחוֹל לִי, וְחוּץ מֵאֵלּוּ אֲנִי מוֹחֵל בִּמְחִילָה גְּמוּרָה, וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי, וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מוֹחֵל לְכָל אָדָם, כֵּן תִּתֵּן אֶת חִנִּי בְּעֵינֵי כָּל אָדָם שֶׁיִּמְחוֹלוּ לִי בִּמְחִילָה גְּמוּרָה, וּבְכֵן יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע תְּפִלָּתֵינוּ, קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא, וְתוֹצִיא כָּל הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁנָּפְלוּ לַקְּלִיפָּה עַל יְדֵי חַטֹּאתֵינוּ, וְעַל יְדֵי קְדוּשַּׁת יוֹם הַכִּפּוּרִים תִּתְעוֹרֵר מִדּוֹתֶיךָ הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, אוֹר זָרוּעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה, וְתִתְפַּשֵּׁט עֲלֵיהֶם קְדוּשַּׁת יוֹם הַכִּפּוּרִים, לְכַפֵּר עָלֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב בְּתוֹרַת משֶׁה עַבְדְּךָ כִּי

פירוש ע״ט

מְחִילָה צוּ אַלֶע וָוס הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט גֶעגֶען מִיר הֵן דִי וָואס הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט מִיט זֵייעֶר גֶעלְד אָדֶער מִיט זֵייעֶר גוּף אָדֶער עֶר הָאט אוֹיף מִיר אוֹיסְגֶעטְרַאכְט אֵיין שֵׁם רַע אָדֶער אַלֶע זִינְד וָואס קֶענֶען זִיךְ טְרֶעפֶען צְווִישֶׁען אֵיין מֶענְטְשִׁין מִיט דֶעם אַנְדֶערֶען, אֲפִילוּ וָוען עֶר הָאט מִיךְ אִין גוּף מַזִּיק גֶעוָועזֶען בִּין אִיךְ אִים אוֹיךְ מוֹחֵל חוּץ גֶעלְד וָואס אִיךְ קֶען אָפְּנֶעמֶען עַל פִּי דִין. אוּנ חוּץ וָוער עֶס זִינְדִיגְט קֶעגֶען מִיר אוּנ עֶר זָאגְט אִיךְ וֶועל זִינְדִיגֶען קֶעגֶען אִיהְם אוּנ עֶר וֶועט מִיר מוֹחֵל זַיין, חוּץ דִי זַאכֶען בִּין אִיךְ מוֹחֵל צוּ אַלֶע מֶענְטְשֶׁען אוּנ אַזוֹי זָאלְסְטוּ מִיר גֶעבֶּען חֵן אִין דִי אוֹיגֶען פוּן אַלֶע מֶענְטְשֶׁען דָאס זֵיי זָאלֶען מִיר מוֹחֵל זַיין אֵיין רֶעכְטֶע מְחִילָה, אוּנ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען אוּנ זָאל גְרֵייכֶען אוּנ זָאל גֶעזֶעהֶן וֶוערֶען אוּנ בֶּעוִוילִיגְט וֶוערֶען אוּנ זָאלֶען גֶעהֶערְט וֶוערֶען אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת אוּנ פֶערְנֶעם דִי גֶעזַאנְגֶען פוּן דֵיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל, שְׁטַארְק אוּנְז אוּנ רֵיינִיג אוּנְז דוּ פָארְכְטִיגֶער. ווי יְדֵי אוּנ דוּרְךְ דִי הֵיילִיגְקַייט פוּן יוֹם כִּפּוּר זָאל דֶערְוֶועקְט וֶוערֶען דֵיינֶע מִדּוֹת גְדוּלָּה גְבוּרָה תִּפְאֶרֶת נֵצַח וְהוֹד, וָוארוּם אַלֶעם וָואס אִין הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד אִיז צוּ דִיר, אוּנ צוּ דִיר אִיז דִי רִיכְטִיגֶע מְלוּכָה, אַלֶע לִיכְטִיגְקַייט אִיז פֶערְשְׁפְּרֵייט צוּם צַדִּיק,

בַּיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: וִיהִי נֹעַם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: וְתַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ, וּמְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ, וְתֵן שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ:

אמן כן יהי רצון יהיו לרצון וכו׳:

פירוש ע"ט

און צו די רעכטפארטיגע הערצער איין פרייד, און זאלסט פערשפרייטען אויף אונז די היילינקייט פון יום כפור צו פערגעבען אונז ווי עס שטייט אין דער תורה פון משה דיין קנעכט. "כי ביום הזה יכפר עליכם וגו׳ לפני יי תטהרו" אין דעם דאזיגען טאג וועט פערגעבען ווערען אויף אייך צו ריינינגען אייך פון אלע אייערע זינד זאלט איהר פאר גאט גערייניגט ווערען, און עס זאל זיין די זיסקייט פון גאט אונזער אלמעכטיגער גאט אויף אונז און די מיהונג פון אונזערע הענד זאל זיין געגרייט. און זאלסט אפטהון די מוטוויליגע פון דאס לאנד, און דו זאלסט קעניגען אויף די גאנצע וועלט מיט דיין כבוד. און דו זאלסט זיך דערהייבען אויף די גאנצע ערד מיט דיין הויך ווירדיגקייט, און גיב איין פרייד צו דיין שטאט און דעם קראפט צו דיין קנעכט דוד, עס זאל זיין צו ווילען די רייד פון מיין מויל און די ריינע געדאנקען פון מיין הארצען פאר דיר גאט מיין שטארקער בעשעפער און מיין דערלייזער, אמן, וכן יהי רצון:

מוסר קודם כל נדרי.

מהרב המגיד מדובנא זצ"ל.

שמעו נא כבותי, הערט נאר צו רבותי און רעכענט אייך נאר גוט איבער אונזר יעצטיגען שטאנד צו כל נדרי, אונטער וואס פאר א געפאהר, און א סכנה מיר זענען יעצט, וועלען מיר ניט רוהען פון צו וויינען און צו קלאגען פאר השי"ת און איהם בעטין רחמים. למשל עס זענען געוועזען גרויסע סוחרים וואס האבען זיך געלאזט מאכען א גרויסע שיף צו פאהרין מיט איהר אין ווייטע לענדער נאך פערשידענע סחורות, דעם גאנצען בנין פון דער שיף ווערט אויפגעשטעלט אויף דער יבשה, אויף דער (טרוקעניש), און אז זיי האבען שוין געהאט פערטיג די גאנצע שיף האבען זיי געהאט פיהל יגיעות מיט זייער פיהל ארבייטער׳ס ביז מען האט די שיף אראפ געלאזט אין עק ים אריין, און אז די שיף איז שוין געוועזען אין עק ים האבן זיי ווייטער געהאט זייער א שווערע ארבייט איידער זיי האבען די שיף גע־ברענגט אין מיטען ים אריין, דען אין עק ים קען קיין גרויסע שיף ניט שטיין, ווי זיי זענען שוין געקומען מיט דער שיף אין טיפעניש פון ים, רופט זיך אן איינער

צום צווייטען יעצט קענען מיר שוין זיך א ביסעל אפרוהען, אונ לייגען זיך במנוחה שלאפען, רופט זיך אן איינער א חכם, אוי, ווי געשריגען איהר שוטים, מיר זענען יעצט נאך מער אין געפאהר ווי פריהער, דען ביז יעצט, אמת טאקי מיר האבען שווער געארבייט, אבער אין קיין סכנה זענען מיר ניט געוועזען, אבער יעצט מיר זענען אין דער טיפעניש פון ים, אונ דער ים קאכט ווי א קעסיל, דאס מען איז אלע מינוט איינגעשטעלט מיט דעם לעבען, ווי קענט איהר יעצט אייך לייגען במנוחה. דער נמשל איז ראש חודש אלול הויבען מיר אן שווער צו ארבייטען, יעדער יוד ווערט א ביסעל פרומער, דער נאך קומט סליחות טעג, אונ ראש השנה, די שיף איז שוין אין עק ים, אונ מיר ארבייטען צו ברענגען זי בשלום אין טיפעניש פון ים, דען ניט איינער איז דא, וואס מען פרייט זיך, דאס מען איז שוין איבער געקומען די שווערע טעג פון חודש אלול, זאלט איהר אייך ניט איינ־ריידען רבותי, דאס יעצט אום יום כפור וואס מיר זענען אין טיפעניש פון ים, זאלען מיר שוין זיצען במנוחה, זייט ניט קיין שוטים, מיר זענען יעצט אין א גרויסע סכנה, מיר ברויכען יעצט צו וויינען אונ צו שרייען אונ פארגיסען טרערען פאר השי״ת, דאס אונזערע גאנצע ארבייט זאל חלילה ניט גיין צום גרונד, דען ראש השנה איז נאר געוועזען די כתיבה, אבער יום כפור איז די חתימה, עס שטורמט אונ קאכט די גאנצע וועלט ווי א קעסיל, יעדערער ציטערט פאר דעם יום הדין, דערום רבותי דארפען מיר זיך שטארקען מיט תפלות, אונ צו טהון תשובה מיט דעם גאנצען הארץ, אונ צו נעמין אויף זיך צו היטען די תורה מיט איהרע מצות וועלען מיר אוים בעטין ביי השי״ת א שנת גאולה וישועה, אמן:

טעם על נישוק הספרי תורות.

א טעם פאר וואס מען נעמט ארוים די ספרי תורות פאר כל נדרי.

דער טעם פאר וואס מען נעמט ארוים די ספרי תורות פאר כל נדרי אונ מען גייט מיט זיי ארום דער בימה, אונ מען קושט די ספרי תורות, אונ מען זאגט דעם פסוק „אור זרוע לצדיק וגו׳“, דען דער דין איז אז פאר יום כפור מוז יעדער יוד איבער בעטין זיין חבר, אויב ער האט עפים געזינדיגט קעגין אים, ובפרט אויב ער האט איהם פערשעהמט פאר מענטשען, מוז ער דאך איהם געווים איבער בעטען, ער זאל איהם מוחל זיין, אונ אויב זיין חבר וועט איהם ניט מוחל זיין, וועט אים יום כפור אויך ניט מוחל זיין, דאס איז אז מען פערשעהמט א בשר ודם, ווי גרויס ברויכט נאך זיין די עבירה אז מען פער־שעהמט די הייליגע תורה, ווי דער תנא זאגט „אוי להם לבריות מעלבונה של תורה“, ווי איז צו די מענטשען פון די פארשע־מונג וואס זיי פארשעמען די תורה, זיי לערנען ניט די תורה, אונד זענען ניט מקיים די תורה, דעריבער קענען מיר ניט אנהייבען די תפלות פון יום כפור ביז מען וועט פריהער איבער בעטען די הייליגע תורה, דערום זאל מען גיין מיט די ספרי תורות ארום דער בימה, אונ יעדער זאל ארומנעמען די תורה אונ זי קושען זי זאל אונז מוחל זיין וואס מיר האבען זי פערשעמט, וועט זי אונז געווים מוחל זיין, אונ זי וועט זיין א מליץ טוב פאר אונז ביי השם יתברך, וועלען מיר גע׳חתמ׳ט ווערען צו א גוט יאהר, אמן:

פאר „כָּל נִדְרֵי" נֶעמְט מֶען אוים די סִפְרֵי תּוֹרוֹת, אונ מֶען זָאגְט דֶעם פָּסוּק עֶטְלִיכֶע מָאהְל:

אוֹר זָרוּעַ לַצַּדִּיק ס"ת קרע וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה ס"ת בגימטרי' טוב:

דֶער נָאךְ זָאגְט מֶען דָאס:

קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן סַלִּיק יְדוֹ לְגַבֵּי עֵילָּא וְשַׁבַּח לְמָארֵי עָלְמָא וְאָמַר רִבּוֹן עָלְמִין עֲבִיד בְּגִין שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי בְּגָלוּתָא. וְאִם אִיהִי בְּאוּמָאָה הָא אַבָּא וְאִמָּא דְאִינוּן חָכְמָה וּבִינָה יָכְלִין לְמֶעֱבַד הַתָּרָה הה"ד יְיָ צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר אִם הַתַּלְמִיד אוּמֵי הָרַב יָכִיל לְמֶעֱבַד הַתָּרָה. וְאִם נָדַר אוֹ נִשְׁבַּע בֵּן דְאִיהוּ ו' דְלָא יִפְרוּק לָהּ אֶלָּא דְתֶהֱוֵי בְּגָלוּתָא עַד זִמְנָא יְדִיעָה וְנֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה אִיהוּ בי"ה דְאִינוּן חָכְמָה וּבִינָה וְאִיהוּ אִתְחָרֵט הָא תְּלַת בְּנֵי נָשָׁא יָכְלִין לְמִפְטַר לֵיהּ וְאִינוּן תְּלַת אֲבָהָן לְעֵילָּא לְקַבְּלַיְהוּ. וְאִם לָא תִתְחָרֵט. אֲנָא בְּעֵינָא מִינָךְ וּמִכָּל אִינוּן דִמְתִיבְתָּא דִלְעֵילָּא וְתַתָּא דְתַעֲבִיד בְּגִין רַעְיָא מְהֵימְנָא דְלָא זָז מִשְׁכִינְתָּא בְּכָל אֲתַר וְאִיהוּ עָאל שָׁלֹם בֵּינָךְ וּבֵינָהּ וְזִמְנִין סַגִּיאִין וּמָסַר גַּרְמֵיהּ לְמִיתָה בְּגִינָהּ וּבְגִין בְּנָהָא הה"ד וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ וְאִם הוּא נָדַר מִסִּטְרָא דְאַבָּא וְאִמָּא וְלָא בָּעֵי אֲנָא סַלִּיק לְגַבֵּי הַהוּא דְאִתְּמַר בֵּיהּ כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר דְאִתְּמַר בֵּיהּ בְּמוּפְלָא מִמָּךְ אַל תִּדְרוֹשׁ דְיִפְטוֹר נֶדֶר. וְאַף עַל גַּב דִשְׁכִינְתָּא אִיהִי בְּגָלוּתָא לְגַבֵּי בַּעְלָהּ כְּנִדָּה דְאִיהוּ יַפְרִישׁ בֵּין דָּם לְדָם וְאִתְפַּתַּח מְקוֹרָא דִילָהּ לְדַכָּאָה לָהּ בְּמַיִם דְאוֹרַיְתָא מַיִם חַיִּים דְלָא פָסְקִין וְאַפְרִישׁ מִינָהּ דַּם נִדָּה דְאִיהִי לִילִית דְלָא אִתְקְרִיבַת בַּהֲדָהּ דְאִיהִי חוֹבָא דְנִשְׁמָתָא דְסָאִיבַת לָהּ. וְלֵית לָהּ רְשׁוּ לְסַלְּקָא נִשְׁמָתָא לְגַבֵּי בַּעְלָהּ לְהַהוּא אֲתַר דְאִתְיְהִיבַת מִתַּמָּן וְאִתְדָּנַת בֵּין דִּין לְדִין בֵּין דִינֵי נְפָשׁוֹת לְדִינֵי מָמוֹנוֹת. דְאִית מַאן דְפָרַע בְּמָמוֹנֵיהּ וְאִית מַאן דְפָרַע בְּנַפְשֵׁיהּ וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע כְּמָה דְאוֹקְמוּהוּ אֵיכָה יָשְׁבָה בָדָד דְאִיהִי חֲשִׁיבָא שְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא כִּמְצוֹרָע דְאִתְּמַר בֵּיהּ בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מִחוּץ וַדַּאי דָא גָלוּתָא דְאִיהִי לְבַר מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל דְאִיהוּ מוּתְבָא דְאָת (ה') וְאִי מְקוֹרָא לָא יָכִיל לְמִפְתַּח עַד דְיִפְתַּח לֵיהּ הַהוּא דְסָגִיר לֵיהּ אֲנָא מְפַיְּיסְנָא לֵיהּ בְּגִין (יו"ד ה"א וא"ו

צבי לצדיק

הָרַב הַצַּדִּיק בַּעַל סֵפֶר קְדוּשַּׁת לֵוִי זצ"ל, שְׁרֵייבְּט דֶעם טַעַם פַאר וָואס מִיר זָאגֶען פַאר כָּל נִדְרֵי דֶעם פָּסוּק „אוֹר זָרוּעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה" בֶּעוַוייל די גְאוּלוֹת פוּן יודֶען זֶענֶען מִיט די פִינְף אוֹתִיּוֹת מנצפ"ך, מִיט פִיעֶר אוֹתִיּוֹת זֶענֶען מִיר שׁוֹין אויסְגֶעלֵייזְט גֶעוָוארֶען, ווי עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק „מִכְּנַף" הָאָרֶץ זְמִירוֹת שָׁמַעְנוּ, פוּן די פִיעֶר אוֹתִיּוֹת „מ'כ'נ'ף" הָאבֶּען מִיר שׁוֹין גֶעהֶערְט אַ גֶעזַאנְג, נָאר „צְבִי לַצַּדִּיק" מִיר גְלוּסְטֶען צוּ די לֶעצְטֶע גְאוּלָּה וָואס בְּרוֹיכְט צוּ זַיין מִיט דֶעם אוֹת „צַדִּיק", אוּנ וַוייל דֶער עִיקָר פוּן אַלֶע תְּפִלּוֹת אִיז צוּ בֶּעטִין וֶועגֶען די לֶעצְטֶע גְאוּלָּה וָואס דארְף זַיין מִיט דֶעם אוֹת צדי"ק, אוּנ די לֶעצְטֶע גְאוּלָּה וֶועט זַיין

ה״א) דאיהו יחודא (דיחודיה תמן) ובגין לבושין דאתלבש מיד אתפתחת מקורא ואתדכיאת שכינתא ורזא דמלה מקוה ישראל יי מושיעו בעת צרה מושיעו ודאי ההוא דמקורא דמקוה בידיה אמן:

צבי לצדיק

מיט אגרויס ליכטיגקייט, ווי עס שטייט אין פסוק, אונ ווי מיר בעטין אלע טאג „אור חדש על ציון תאיר״ א נייע ליכטיגקייט זאלסטו מאכען לייכטען אויף ציון, דעריבער איז די ערשטע תפלה אונזערע „אור זרוע לצדיק״ השי״ת זאל אונז מאכען לייכטען די ליכטיגקייט וואס איז פאר זייעט צו דעם אות צ׳, ולישרי לב שמחה, דאמאלט וועט זיין ביי אונז יודען די גרעסטע שמחה, אונ ביי דער תפלה האלטען מיר די ספרי תורות, צו בעטין ביי השי״ת ער זאל אונז אויסלייזען אין דעם זכות פון דער היילגער תורה, אמן:

דיני יום כפור.

א) דעם גאנצען מעת־לעת יום כפור טאר מען קיין מלאכה ניט טהון אונ ניט טראגען אן א עירוב אזוי ווי שבת, מען טאר זיך ניט וואשען דעם גאנצען מעת־לעת פון יום כפור, מען טאר אפילו ניט אריינ־שטעקען א פינגער אין וואסער:

ב) יום כפור פריה וואשט מען זיך מעהר ניט ווי ביז איבער די פינגער, אונ מען מאכט די ברכה „על נטילת ידים״, אבער דאס מויל טאהר מען ניט שווענקען אום יום כפור:

ג) אז מען גייט אויף בעדערפענעש מעג מען זיך אויך וואשען איבער די פינגער, אונ א כהן צום דוכענען דארף וואשען די הענד ווען אפילו זיי זענען ריין. איין אשה טאר זיך ניט טובל זיין די נאכט פון יום כפור ווען אפילו די נאכט איז איהר ריכטיגע צייט, אונ ווען זי וויל זיך טובל זיין מוצאי יום כפור זאל זי זיך ריין מאכען ערב יום כפור:

ד) מען טאר ניט אנטהון א גאנצען יום כפור קיין לעדערנע שיך אדער שטיוועל, אבער נישט קיין לעדערנע מעג מען אנטהון, עס מוז אבער די פאדעשווע אויך ניט זיין פון לעדער:

ה) איין יולדת די ערשטע דרייסיג טעג, אדער א חולה אפילו וואס עס איז אין איהם קיין סכנה ניט דא, אדער ווער עס האט א מכה אויף דעם פוס, די אלע מעגען אנטהון לעדערנע שיך, ווען ער דארף גיין אויף א ארט ווי ער וועט זיך אן שיך איינשמוטצען אין שמוטץ, אדער אין קויט אונ ער קען עס ניט פערטראגען, מעג ער אויף די ערטער טראגען שיך, אבער ווי ער קומט ארויס פון די

ערטער

עֶרְטֶער מוּז עֶר בַּאלְד אוֹיסְטְהוּן:
6 אַז אַ מֵיידֶעל אִיז אַלְט צְוָועלְף
יָאהְר, אוּנ אַ יוּנְגֶעל אִיז אַלְט
דְרַייצֶעהְן יָאהְר, מוּזֶען זֵיי פַאסְטֶען
אַ גַאנְצֶען טָאג, אַזוֹי וִוי אַ גְרוֹיסֶער
מֶענְטְשׁ:

תְּחִנָּה פַאר כָּל נִדְרֵי.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם דוּ בִּיסְט אָב הָרַחֲמָן וְהַסְּלִיחוֹת אוּנ הֵייסְט „אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם", אִיךְ קוּם פַאר דִיר מַיין גָאט מִיט אַייִנְגֶעבּוּקְטֶען קָאפּ מִיט אַ צוּבְּרָאכֶען הַארְץ, מִיט גְרוֹיס פָארְכְט אוּנ מִיט גְרוֹיס צִיטֶערְנֶעשׁ, אוּנ בֶּעט מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה אוֹיף מַיינֶע זִינְד, וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן אַ גַאנְץ יָאהְר, סַיי אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן גֶעוִין, אָדֶער אוּמְגֶערֶען, אִיךְ וֵויים וֶוען מֶען קוּמְט דִיךְ בֶּעטֶען דָא מוּזֶען דִי גוּטֶע מַעֲשִׂים מְלִיצִים זַיין, דֶען דִי צְדָקוֹת פוּן דֶעם מֶענְטְשׁ טְהוּט מַמְלִיץ זַיין אוּנ אִיךְ וֵויים אִיךְ הָאבּ קֵיין גוּטֶע מַעֲשִׂים אוֹיךְ קֵיין צְדָקוֹת גֶעטְהוּן, אוּנ קֵיין גֶענָאד אוּנ רֶעכְט פְרוּמְקֵייט אִיז אָן מִיר גָאר נִיט דָא, קֵיין גְמִילוּת חֲסָדִים אוּנ אֲפִילוּ קֵיין תְּשׁוּבָה אוֹיף מַיינֶע בִּיטֶערֶע חֲטָאִים וָואס אִיךְ גֶע־דֶענְק אָדֶער נִיט, עֶס אִיז מִיר וֵויי, דֶערִיבֶּער מִיט וָואס פַאר אַ פָּנִים שְׁטֶעל אִיךְ מִיךְ פַאר דַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען, נָאר אִיךְ וֵויים אַז דוּ בִּיסְט אֵיין רַחוּם וְחַנּוּן אוּנ מַיין הָאפְנוּנְג אִיז אוֹיף דִיר אַז אִין דֶער צַייט וֶוערֶען גֶע־עֶפֶענְט דִי טוֹיעֶרֶען פוּן אַייטֶעל דֶער בַּארֶעמְקֵייט, אוּנ דוּ בִּיסְט אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה, אוּנ הָאסְט אוּנְז גֶעגֶעבֶּען דֶעם טָאג פוּן יוֹם כִּפּוּר זָאלְסְט אוּנְז פַארְגֶעבֶּען דִי זִינְד, אוּנ הָאסְט אוּנְז גֶעבָּאטֶען אִין דֶעם טָאג פִינְף עִינּוּיִם, דֶערוּם לִיבֶּער גָאט דֶערְוֶועק שׁוֹין דֶער בַּארֶעמְקֵייט אוּנ הֶעלְף אוּנְז צוּ אֵיין גוּט יָאהְר צוּ לֶעבֶּען אוּנ צוּ גֶעזִינְד אוּנ צוּ אֵיין גְרִינְגֶע פַּרְנָסָה, אוּנ זָאלְסְט אוּנְז גֶעבִּין אֵיין לֵב טָהוֹר מִיר זָאלֶען דִיךְ דִינֶען מִתּוֹךְ הַרְחָבַת הַלֵּב, אוּנ זָאלְסְט אוּנְז דֶער גְרִינְגֶערֶען דֶעם יָאךְ פוּן אוּנְזֶערֶע צָרוֹת וָוארוּם מִיר הָאבֶּען שׁוֹין קֵיין כֹּחַ נִישְׁט אוֹיס צוּ שְׁטֵיין, מִיר הָאבֶּן פַאר קֵיינֶעם אוּנְזֶער בִּיטֶער הַארְץ נִיט אוֹיס צוּ רֵיידֶען, אוּנ מִיר נֶעמֶען נֶעבִּיךְ אַלְץ אָן בְּאַהֲבָה, אוּלַי וֶועסְטוּ דִיךְ שׁוֹין דֶער בַּארְמִין אִיבֶּער דֶעם אָרִימֶען פָאלְק, אוּנ וֶועסְט זֶעהְן אוּנְזֶערֶע פֵּיין אוּנ גֶעזֶעהְן דִי גְאוּלָּה אַז מִיר זָאלֶען אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערֶען אוּנ דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאל גֶעבּוֹיעֶט וֶוערֶען, בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

רבונו של עולם „אתה ידעת כי בשר ודם אנחנו" דו הער פון דער גאנצער וועלט דו ביסט איין אלמעכטיגער גאט און דו ווייסט דאך וואויל אז מיר זענען אייטל בלוט און פלייש, און מיר האבען ניט קיין כח דאס מיר זאלען קענען מכוון זיין, אדער מצרף זיין די הייליגע שמות אין אלע תפלות און אלע ברכות ווי זיי זענען געזעצט אין איטליכער תפלה און ברכה, און ווען מיר וואלטען יא געוויסט אלע צרופים און די שמות פון די ברכות דאך מעכטען מיר ניט קענען גרייכען צו דערציילען אלע דיינע לויב און וואונדער צו פאר דיר, דען מיר זענען נייערט מענטשען אייטעל פלייש און מיר האבען קיין רעכט פארשטאנד ניט דם מיר ווייסען ניט רעכט מכוון צו זיין אדער מצרף צו זיין אלע די צרופים פון אלע די הייליגע שמות וואס קערען צו איטליכער ברכה, דערום זאל זיין דער ווילען צו פאר דיר גאט עס זאל זיין גערעכענט פאר דיר מיין תפלה פון שחרית, אדער מוסף, אדער מנחה, אדער מעריב, איטליכע תפלה בעזונדער זאל זיין גלייך אז איך וואלט געוויסט צו מכוון זיין, אדער מצרף זיין אלע די כוונות און צרופי שמות די הייליגע די וואס גייען אויס דער תפלה פון שחרית, אדער מוסף, אדער מנחה, אדער מעריב, און מיין תפלה זאל ארויפגיין צו פאר דיר, צו מאכען א קרוין אויף דיין קאפ מיט די תפלות פון די ישראל די דא ווייסען מכוון צו זיין און מצרף צו זיין מיט כוונות די דא קערען צו איטליכער ברכה און צו איטליכער בקשה, די דא זאלען גיין אין זיבענטען הימעל אריין, אמן כן יהי רצון:

מעריב ליל יום כפור.

דער חזן זאגט דאס דריי מאהל, און דאס קהל בלייבט שטיל:

על דעת המקום ועל דעת הקהל בישובה של מעלה **כל** ובישובה של מטה אנו מתירין להתפלל עם העבריינים:

נדרי. ואסרי. ושבועי. וחרמי. וקונמי. וקנסי. וכנויי: דאנדרנא. ודאשתבענא. ודאחרימנא.

פירוש ע"ט

כל נדרי אלע נדרים און אלע איסורים און אלע שבועות און אלע חרמות דאס הייסט ווען איינער זאגט דאס ברויט זאל אויף מיר אסור זיין ווי חרם, אדער וואס מען זאגט מיט דעם לשון פון קונם אדער קנם אדער מיט

מיט

וְדְאֱסָרָנָא עַל נַפְשָׁתָנָא: מִיּוֹם כִּפֻּרִים זֶה. עַד יוֹם כִּפֻּרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה: בְּכֻלְּהוֹן אִיחֲרַטְנָא בְהוֹן. כֻּלְּהוֹן יְהוֹן שָׁרָן: שְׁבִיקִין. שְׁבִיתִין. בְּטֵלִין וּמְבֻטָּלִין. לָא שְׁרִירִין. וְלָא קַיָּמִין: נִדְרָנָא לָא נִדְרֵי. וֶאֱסָרָנָא לָא אֱסָרֵי. וּשְׁבוּעָתָנָא לָא שְׁבוּעוֹת: ג״פ

דער חַזָן זָאגְט „וְנִסְלַח״ דְרַיי מָאהְל, אוּנ דֶער נָאךְ זָאגְט קָהָל אויךְ דְרַיי מָאהְל:

וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה:

חזן סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר:

פירוש ע״ט

מִיט אַנְדֶערֶע צוּ נָאמֶען וָואס נְדָרִים וֶוערֶען גֶערוּפֶען דָאס וָואס מִיר וֶועלִין אַנֵּדֶר טְהוּן אוּנ דָאס וָואס מִיר וֶועלֶען שְׁוֶוערֶען אוּנ וָואס מִיר וֶועלֶען אָסוּר מַאכֶען אוֹיף זִיךְ פוּן הַיינְטִיגֶען יוֹם כִּפּוּר אָן בִּיז אִין דֶעם יוֹם כִּפּוּר וָואס וֶועט קוּמֶען אִיבֶּער אַיָאר אוֹיף אוּנְז צוּ גוּטֶען. בְּכֻלְּהוֹן אוֹף דִי אַלֶע הָאבֶּען מִיר שׁוֹין חֲרָטָה זֵיי אַלֶע זָאלֶען מוּתָּר זַיין זֵיי זָאלֶען אַלֶע זַיין פַאר גֶעבֶּען. שְׁבִיתִין זֵיי זָאלֶען זַיין פַאר שְׁטֶערְט זֵיי זָאלֶען זַיין בָּטֵל וּמְבוּטָל זֵיי זָאלֶען נִיט הָאבֶּען קֵיין הַאפְּט אוּנ קֵיין קִיוּם. נִדְרָנָא אוּנְזֶער נֵדֶר זָאל קֵיין נֵדֶר נִיט זַיין אוּנ אוּנְזֶער אִיסוּר זָאל קֵיין אִיסוּר זַיין אוּנ אוּנְזֶער שְׁבוּעָה זָאל קֵיין שְׁבוּעָה נִיט זַיין:

וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת אוּנ עֶס זָאל פַארְגֶעבֶּן וֶוערֶען צוּ דִי גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל אוּנ צוּ דֶעם פְרֶעמְדְלִינְג וָואס עֶר וואוֹינְט צְוִוישֶׁען זֵיי דֶען דָאס גַאנְצֶע פָאלְק הָאט גֶעזִינְדִיגְט בְּשׁוֹגֵג (מִיר בֶּעטִין גָאט עֶר זָאל אוּנְז רֶעכִינֶן אַלֶע עֲבֵירוֹת גְלַייךְ אַז מִיר וָואלְטֶען זֵיי בְּשׁוֹגֵג גֶעטְהוּן):

סְלַח נָא (דֶער שְׁלִיחַ צִבּוּר זָאגְט דֶעם פָּסוּק) אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט פַאר גִיבּ דִי זִינְד פוּן דֶעם דָאזִיגֶען פָאלְק אַזוֹי וִוי דַיין חֶסֶד אִיז גְרוֹיס אוּנ אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט פַארְטְרָאגֶען דִי זִינְד פוּן דֶעם דָאזִיגֶען פָאלְק זִינְט דוּ הָאסְט זֵיי אוֹיסְגֶעצוֹיגֶען פוּן מִצְרַיִם בִּיז אַהֶער אוּנ דָארְטֶען שְׁטֵייט וַוייטֶער אִין פָּסוּק:

קהל זאגט דאס דריי מאהל הויך:

וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

די בְּרָכָה זאגט איטליכער מענטש מיט דעם חזן שטילער־הייט:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ווען עס געפאלט יום כפור אום שבת, זאגט מען דעם מזמור פאר מעריב:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ. לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ

פירוש ע"ט

ויאמר ✱ גאט האט געזאגט צו משה ישראל געבעטן. סלחתי כדבריך איך האב פארגעבן וואס ער האט פאר די פארגעבען אזוי ווי דו האסט גיזאגט:

נְהָרוֹת קוֹלָם: יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאוֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קוֹדֶשׁ יְיָ לְאוֹרֶךְ יָמִים:

קדיש יתום.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

וֶוען דֶער חַזָן זָאגְט בָּרְכוּ זָאגְט קָהָל יִתְבָּרַךְ,

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים: בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה

רב פנינים

אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ כו׳, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים כו׳. דִי סְפָרֵי מוּסָר טַייטְשֶׁען אוֹיס דִי וֶוערְטֶער אוֹיף דִי צַייטֶען פוּן מֶענְטְשֶׁענְ׳ס לֶעבֶּען, דֶען וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ אִיז גֶעזוּנְד, אוּנ זַיין גַאנְצֶע פַאמִילְיֶע נֶעגֶען גֶעזוּנְד, אוּנ הָאט פַּרְנָסָה בְּכָבוֹד, עֶפֶענְט עֶר דִי טוֹיעֶרֶען פוּן הִימֶעל.

פירוש ע״ט

בָּרוּךְ אַתָּה גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט קֶענִיג פוּן דֶער וֶועלְט וָואס דוּרְךְ זַיין וָוארְט מַאכְט עֶר פִינְצְטֶער דִי אוֹבִינְטֶען, מִיט חָכְמָה אוּנ מִיט פֶערְשְׁטֶענְדִיגְקַייט פֶערְעֶנְ־

עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים: וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ: בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר: וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ: אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ. וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

פירוש ע"ט

דערט ער די צייטען, אונ נאך זיין ווילען זעצט ער די שטערען אין הימל, ער באשאפט דעם טאג אונ די נאכט, ער וועלגערט צו די ליכט ווערט פינסטער אונ אז ער וועלגערט אוועק די פינסטערניש ווערט ליכטיג, אונ פיהרט אוועק דעם טאג אונ ברענגט די נאכט, אונ מאכט א צווישענשייד צווישען טאג אונ צווישען נאכט, זיין נאמען איז גאט דער היר-שארען. אל חי ער איז איין לעבעדיגער גאט אונ שטאנדהאפטיגער שטעטיגלעך וועט ער קיניגען איבער אונז צו אימער אונ אייביג. ברוך געלויבט ביסטו גאט דער דא מאכט פינסטער די אבענדען:

אהבת עולם איין אייביג ליבשאפט האסטו דיין הויז-געזונד פון דיין פאלק ישראל ליעב. די תורה אונ מצות אונ געריכט האסטו אונז געלערענט, דערום גאט אונזער לייגען זיך שלאפען אונ אז מיר שטייען אויף בעדארפען מיר ריידען אונ דיינע געזעץ, אונ מיר טוען זיך פרייען מיט די רייד פון דיין תורה אונ טוען האלטען דיינע מצות אימער אונ אייביג, דען זיי זענען אונזער לעבען, אונ זיי דערלענגערען אונזערע יאהרען אונ מיר בעדארפען לערנען דיין תורה טאג אונ נאכט. ואהבתך מיר בעטען דיך טהו ניט אפ פון אונז דיין ליבשאפט ביז אין דער אייביגקייט. ברוך געלויבט ביסטו גאט דער וואס האט ליעב זיין פאלק ישראל:

רב פנינים

ביי דעם מענטש איז די וועלט שיין אונ ליכטיג, אבער פארקערט, אז דער מענטש אדער זיין פאמיליע איז ניט געזונד, אדער ער האט קיין

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן׃

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ ׀ אֶחָד׃

בקול רם בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה

פירוש ע"ט

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הֶער צוּ יִשְׂרָאֵל, גָאט עֶר אִיז אוּנְזֶער גָאט, אוּנ גָאט אִיז אֵיין אֵיינְצִיגֶער גָאט׃

בָּרוּךְ שֵׁם גֶעלוֹיבְּט זָאל זַיין דֶער נָאמֶען פוּן זַיין הֵיילִיגֶען קֶענִיגְרַייךְ אוֹיף אֵייבִּיג׃

וְאָהַבְתָּ אֵת אוּנ זָאלְסְט גָאט דַיין גָאט לִיעב הָאבֶּען, דוּ זָאלְסְט מְקַיֵּים זַיין זַיינֶע מִצְוֹת פוּן וֶועגֶען לִיבְּשַׁאפְט מִיט דַיין גַאנְצֶען הַארְצֶען אוּנ מִיט דַיין גַאנְצֶען פֶערְמֶעגְ. וְהָיוּ אוּנ דִי וֶוערְטֶער וָואס אִיךְ זָאג דִיר הַיינְט זָאלֶען זַיין אוֹיף דַיין הַארְצֶען אוּנ דוּ זָאלְסְט זֵיי תָּמִיד גֶעדֶענְקֶען. וְשִׁנַּנְתָּם אוּנ דוּ זָאלְסְט זֵיי שַׁארְף אַרוֹיסְרֵיידֶען אוּנ לֶערְנֶען צוּ דַיינֶע קִינְדֶער, אוּנ דוּ זָאלְסְט תָּמִיד דֶער פוּן רֵיידֶען, אַז דוּ וֶועסְט אִין דַיין הוֹיז זִיצֶען, אוּנ אַז דוּ וֶועסְט אִין וֶועג גֵיין, אוּנ דַיין לֵייגֶען זִיךְ אוּנ דַיין אוֹיפְשְׁטֵיין. וּקְשַׁרְתָּם אוּנ דוּ זָאלְסְט זֵיי אָנְקְנִיפֶּען צוּ אַצֵייכֶען אוֹיף דַיין הַאנְד אוּנ זֵיי זָאלֶען זַיין צוּ תְּפִלִּין צְווִישֶׁען דַיינֶע אוֹיגֶען. וּכְתַבְתָּם אוּנ דוּ זָאלְסְט זֵיי אָנְשְׁרַייבֶּען אוֹיף דִי בַּיי שְׁטִידְלֶען פוּן דַיין הוֹיז אוּנ פוּן דַיינֶע טוֹיעֶרֶען׃

וְהָיָה אִם אוּנ עֶס וֶועט זַיין אַז אִיהְר וֶועט צוּ הֶערֶען מַיינֶע מִצְוֹת וָואס אִיךְ

רב פנינים

פַּרְנָסָה גִיט, דֶעם מֶענְטְשׁ אִיז אִין הַארְצֶען פִינְסְטֶער, חָאטְשׁ עֶר גֵייט אִין גַאס אִין אַ שֵׁיינֶעם לִיכְטִיגֶען טָאג, נָאר דֶער מֶענְטְשׁ זָאל נִיט

אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נוֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

פירוש ע"ט

זאג היינט אהן דאס איהר זאלט ליעב האבען גאט אייער גאט אונ צו דינען איהם מיט אייערען גאנצען לעבען. ונתתי אזוי וועל איך געבען קארין אין דיין פעלד צו דיינע בהמות אונ די וועסט עסען אונ וועסט זאט זיין. השמרו היט אייך טאמער וועט אפריידען פון מיר אייער הארץ אונ וועט אפקערען פון דער תורה אונ איהר וועט דינען פרעמדע אפגעטער אונ איהר וועט זיך צו זיי בוקען. וחרה וועט גאט'ס צארען דערצינדען ווערען אויף אייך אונ ער וועט אויפהאלטען די הימעל פון וואלקען אונ ווינטען אונ קיין רעגען וועט ניט זיין אונ די ערד וועט ניט געבען איהר פרוכט אונ איהר וועט באלד פאר לארען ווערען פון דעם גוטען לאנד וואס גאט גיט אייך. ושמתם אונ איהר זאלט טהון די רייד פון דער תורה אויף אייער הארץ אונ אויף אייער לייב אונ איהר זאלט זיי אנקניפען צו איין צייכען אויף אייערע הענד אונ זיי זאלען זיין צו תפילין צווישען אייערע אויגען. ולמדתם אונ איהר זאלט לערנען אייערע קינדער דאס זיי זאלען אלע צייט ריידען אין די רייד פון דער תורה אז די וועסט זיצען אין דיין הויז אונ אז די וועסט גיין אין וועג אונ ווען די לייגסט זיך אונ ווען די שטייסט אויף. וכתבתם אונ די זאלסט זיי אנשרייבען אין איינע פון די ביי שטיהלען פון דיין הויז אונ פון דיינע טויערען:

רב פנינים

מייגען, אז דאס אלעס קומט פון זיך זעלבסט אונ עס קען ניט געענדערט ווערען, דערום זאגען

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם

רב פנינים

מיר „בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה", גאט האט בּעשאפען בּיי דעם מענטש זאל זיין ליכטיג אונ טאג, אונ בּיי דעם צווייטען זאל זיין נאכט אונ פינסטער, אונ גאט איז „מַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים" ער קען אומ־שוישען די צייטען, אז בּיי דעם וואס איז גע־

פירוש ע"ט

לְמַעַן יִרְבּוּ דערום וועלען זיך מערען אייערע טעג און די טעג פון אייערע קינדער אויף דער ערד וואס גאט האט געשווארען צו אייערע עלטערן צו געבּן צו זיי אלם די טעג פון הימעל אויף דער ערד געדויערן:
וַיֹּאמֶר יְיָ אונ גאט זאגט צו משה ווי דא ווייטער שטייט. דַּבֵּר רייד צו די קינדער ישראל אונ זאלסט צו זיי זאגען דאס זיי זאלען זיך מאכען ציצית אויף די עקען פון זייערע קליידער צו די גיבּורט וואס וועלען נאך זיי זיין אונ זיי זאלען מאכען אויף די ציצית אין די עקין איין בּלאהין פאדים אונ דאס זאל אייך זיין צו ציצית. אונ איהר זאלט זעהן די ציצית אונ דורך די ציצית וועט איהר געדענקען אלע תרי"ג מצות פון גאט אונ איהר וועט זיי טהון דאס איהר זאלט ניט נאכגעהן נאך די גע־דאנקען פון אייער הארצען אונ נאך דאס אהן געזיכט פון אייערע אויגען וואס איהר קערט אפּ פון גאט'ס דינסט איבּער די תאוות דערום דאס איהר זאלט געדענקען אונ זאלט טהון אלע מיינע מצות וועט איהר זיין הייליג צו אייער גאט. איך בּין גאט אייער גאט וואס איך האב אייך אויסגעצויגען פון לאנד מצרים צו זיין צו אייך פאר איין גאט. איך בּין גאט אייער גאט בּעגלייבּט צו געבּען גוטען שׂכר צו די יודען וואס וועלען מקיים זיין מיינע מצות אונ וועל שטראפען די דאזיגע יודען וואס וועלען עובר זיין אויף מיינע מצות:

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ

פירוש ע"ט

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה דאס אלץ איז וואר אונ ווארהאפטיג אונ עס איז ביי אונז שטאנדהאפטיג, דען ער איז אונזער גאט אונ עס איז ניט דא קיין אנדערער גאט אונ מיר ישראל זענען זיין פאלק, דער וואס האט אונז אויסגעלייזט פון האנד די קיניגען פון פרעה אונ סנחריב. אונזער קיניג ער האט אויסגעלייזט אונז פון הענד די שטארקע, ער איז גאט וואס בעצאהלט אלע אונזערע בעלייריגער אונ בעצאהלט פערגעלטונג צו אלע וואס האבען פיינד אונזערע לייבער. ער טהוט גרויסקייט ביז אן סוף ער טהוט נסים אונ פערהוילענע זאכען אן צאהל. ער טהוט אונזערע לייבער אין לעבען אונ האט אונזערע פיס ניט לאזען זיך אויסגלימשען דער דא האט אונז געמאכט טרעטען אויף די הויך פון אונזערע פיינד אונ האט אויפגעהויבען אונזער הערשאפט איבער אלע אונזערע פיינד. הָעֹשֶׂה דער האט געטהון צו אונז נסים אונ רעכענונג אן פרעה אונ וואונדערליכע צייכען אין לאנד פון די קינדער חם. דער דא האט געשלאגען מיט זיין גרומצארען אלע די ערשטע געבארענע פון מצרים אונ האט אויסגעצויגען זיין פאלק ישראל פון צווישען זיי צו איין אייביגע פריישאפט. דער דא האט איבערגעפיהרט זיינע קינדער צווישען די שטיקער פון דעם ים. זייערע נאכיאגער אונ זייערע פיינד האט ער איינגעזונקען אין די אפגרונטען. זיינע קינדער האבען געזעהן זיין שטארקייט אונ לויבען אונ

רב פנינים

ווען ליכטיג זאל ווערען פינסטער, אונ ביי דעם וואס איז געוועזען פינסטער זאל ווערען

ראנקען

לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ. מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקּוֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים. וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ. וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ

רב פנינים

לִיכְטִיג, אַלֶעס אִיז בַּיי גָאט אִין דֶער הַאנְד דֶערוּם בְּרוֹיכְט יֶעדֶער מֶענְטְשׁ מוֹרָא הָאבֶּען פַאר

פירוש ע"ט

דַאנְקֶען זַיין נָאמֶען. וּמַלְכוּתוֹ אוּנ זַיין קִינִיגְרַייךְ מִיט דֶעם גוּטֶען ווִילֶען הָאבֶּען זַיי אוֹיף זִיךְ מְקַבֵּל גֶעוֶועזֶען מֹשֶׁה מִיט דִי קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל מִיט גְרוֹיס פְרֵייד הָאבֶּען זֵיי גֶעזָאגְט לוֹיבּ גֶעזַאנְג אוּנ זַיי אַלֶע הָאבֶּען גֶעזָאגְט: מִי כָמוֹכָה גָאט וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ צְווִישֶׁען דִי שְׁטַארְקֶע, וֶוער אִיז צוּ דִיר גְלַייךְ בֶּעשֵׁיינְט מִיט הֵיילִיגְקֵייט, דוּ בִּיסְט פָארְכְטִיג מִיט לוֹיבּ טְהוּסְט וואוּנְדֶער. מַלְכוּתְךָ דַיינֶע קִינְדֶער הָאבֶּען גֶעזֶעהְן דַיין קֶענִיגְרַייךְ, דוּ הָאסְט גֶעשְׁפַּאלְטֶען דֶעם יַם פַאר מֹשֶׁה. דָאס אִיז מַיין גָאט הָאבֶּען זַיי גֶעשְׁרִיגֶען אוּנ הָאבֶּען גֶעזָאגְט, גָאט וֶועט קִינִיגֶען אִין דֶער אֵייבִּיגְקֵייט. וְנֶאֱמַר אוּנ נָאךְ אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארֶען דוּרְךְ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא, גָאט הָאט אוֹיסְגֶעלֵייזְט יַעֲקֹב אוּנ הָאט אִיהְם אוֹיסְגֶעלֵייזְט פוּן אַ שְׁטַארְקֶע הַאנְד. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט. גֹּאֵל דֶער דָא הָאט אוֹיסְגֶעלֵייזְט דִי קִינְדֶער פוּן יִשְׂרָאֵל: הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ לָאז אוּנְז גָאט אוּנְזֶער גָאט לֵייגֶען צוּ פְרִיד אוּנ לָאז אוּנְז אוֹיפְשְׁטֵיין צוּ לֶעבֶּען אוּנ שְׁפְּרֵייט אִיבֶּער אוּנְז דַיין פְרִידְלִיכֶע דֶעק אוּנ שְׁטֶעל אוּנְז אִין אַ גוּטֶען רָאט פַאר דִיר אוּנ הֶעלְף אוּנְז אִיהְם ווִילֶען דַיין נָאמֶען אוּנ בֶּעשִׁיץ פַאר אוּנְז. וְהָסֵר אוּנ טְהוּ אָפּ פוּן אוּנְז אֵיין פַיינְד, אוּנ מָארְד, אוּנ שְׁוֶוערְד, אוּנ הוּנְגֶער, אוּנ טְרוֹיעֶרְקֵייט. וְהָסֵר אוּנ טְהוּ אָפּ דֶעם

תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה: וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: ח"ק

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

פירוש ע"ט

שׂטן פון אויף אונז, און פערבארג אונז אין שאטען פון דיינע פליגעל.

כִּי דען דו גאט ביסט אונזער היטער און אונזער בעשירמער. כִּי דען דו גאט ביסט איין לייטזעליגער און איין דערבארעמיגער קיניג. וּשְׁמוֹר און טהו היטען אונזער אויסגאנג און אונזער קומען, צו לעבען און צו פריד פון יעצט ביז אין דער אייביגקייט:

וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ און שפרייט איבער אונז דיין פרידליכע דעק. בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאט דער דא שפרייט איין פרידליכע דעק איבער אונז און איבער גאר זיין פאלק ישראל און איבער ירושלים:

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה אין דעם דאזיגען טאג ווערט פערגעבען ווערען אויף אייך צו ריינינגען אייך פון אלע אייערע זינד זאלט איהר פאר גאט גערייניגט ווערען:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי גאט טהו דאך עפענען מיינע לעפצען און מיין מויל זאל זאגען דיין לויב:

בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסט דו גאט אונזער גאט און דער גאט פון אונזערע עלטערען דער גאט פון אברהם דער גאט פון יצחק דער גאט פון יעקב דער געאכפערטער שטארקער און פארכטיגער גאט דער העכסטער גאט דער דא פאר געלט גוטע חסדים און איז דער באשעפער

רב פנינים

גאט, און איהם בעטען ער זאל איהם שטענדיג ליכטיג מאכען:

וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

פירוש ע"ט

פֿוּן אַלְסְדִינְג אוּן גֶעדֶענְקְט דָאס פְרוּמְקֵייט פוּן דִי עֶלְטֶערֶן אוּנ בְּרֶנְגְט אֵיין דֶער לֵייזֶער צוּ זֵייעֶרֶע קִינְדֶ'ס קִינְדֶער פוּן זַיין נָאמֶען וֶועגֶען מִיט לִיבְשַׁאפְט:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים גֶעדֶענְק אוּנְז צוּם לֶעבֶּען קֶענִיג וָואס דוּ בַּאגֶערְסְט דָאס לֶעבֶּען אוּנ שְׁרַייבּ אוּנְז אָהְן אִין דֶעם בּוּךְ פוּן אֵייבִּיגֶען לֶעבֶּען פוּן דַיינֶעט וֶועגֶען לֶעבֶּעדִיגֶער גָאט:

מֶלֶךְ עוֹזֵר גָאט אִיז אֵיין קֶענִיג דֶער דָא אִיז אֵיין דֶער לֵייזֶער אוּנ אֵיין הֶעלְפֶער אוּנ אֵיין בַּאשִׁיצֶער. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא אִיז דֶער בַּאשִׁיצֶער פוּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר דוּ גָאט בִּיסְט אֵיין שְׁטַארְקֶר צוּ אֵייבִּיג דוּ בִּיסְט דֶער דָא מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע אוּן בִּיסְט גְרוֹיס צוּ הֶעלְפֶען:

מְכַלְכֵּל חַיִּים עֶר שְׁפַּייזְט דִי לֶעבֶּעדִיגֶע מִיט חֶסֶד עֶר מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע מִיט גְרוֹיס דֶערְבַּארִימְקֵייט דָאס מֵיינְט מֶען אַז תְּחִיַּת הַמֵּתִים וֶועט זַיין. עֶר לֶעהְנְט אוּנְטֶער דִי דָא פַאלֶען אוּנ הֵיילְט דִי קְרַאנְקֶע דֶען צוּ צַייטֶען קוּמְט אוֹיף אֵיין מֶענְטְשֶׁען אֵיין טוֹיטְלֶעבֶע קְרֶענְק אוּנ גָאט הֵיילְט אִיהְם אוּנ מַאכְט אִיהְם גֶעזוּנְד אוּנ עֶר מַאכְט לוֹיז דִי גֶע־פַאנְגֶענֶע אוּנ אַזוֹי וִוי עֶר אִיז מְקַיֵּים זַיין הַבְטָחָה צוּ דִי לֶעבֶּעדִיגֶע אוּנ הֵיילְט זֵיי אַזוֹי אוֹיךְ וֶועט עֶר מְקַיֵּים זַיין, זַיין הַבְטָחָה צוּ דִי טוֹיטֶע וָואס זֵיי שְׁלָאפֶען אִין דֶער עֶרְד. מִי וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ דוּ קֶענִיג דֶער דָא מַאכְט טוֹיט אוּנ לֶעבֶּעדִיג אוּנ מַאכְט שְׁפְּרָאצֶען הִילְף:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה

פירוש ע"ט

מי כמוך ווער איז דיין גלייכען דו דערבארמיגער פאטער, ער גדענקט זיינע בעשעפענעש צום לעבען מיט דערבארעמקייט:

ונאמן אתה אונ דו ביסט בעגלויבט די טויטע לעבעדיג צו מאכען. ברוך געלויבט ביסטו גאט דער דא מאכט לעבעדיג די טויטע צו תחית המתים:

אתה קדוש דו ביסט הייליג אונ דיין נאמען איז הייליג אונ די הייליגע ישראל לויבען דיך אלע טאג אייביג:

ובכן תן פחדך אזוי בעט איך דיך, גיב דיין פארכט גאט אונזער גאט על כל מעשיך אויף גאר דיין ווערק. ואימתך אונ דיין פארכט. על כל אויף אלע דיינע בעשעפענעש. וייראוך אונ לאזען זיך פארכטען פאר דיר אלע ווערק. וישתחוו אונ לאזען זיך בוקען פאר דיר אלע בעשעפעניש. ויעשו אונ לאזען זיך מאכען אלע איין בונד. לעשות רצונך זיי זאלען טהון דיין ווילען. בלבב שלם מיט דעם גאנצען הארצען. כמה שידענו אזוי ווי מיר ווייטען גאט אונזער גאט דאס די געוועלטיגקייט איז פאר דיר. עוז דער מאכט איז אין דיין האנד. וגבורה אונ שטארקייט איז אין דיין רעכטע האנד. ושמך אונ דיין נאמען איז פארכטיג אויף אלע דיינע בעשעפעניש:

ובכן תן כבוד יי לעמך איך בעט דיך גיב כבוד צו דיין פאלק. איין לויב

טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כֶּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ, יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

פירוש ע״ט

צו דיינע פֿאַרכטער און איין גוטע האָפֿנונג צו דיינע פֿאַרשטער. וּפִתְחוֹן פֶּה און עפֿענען דאָס מויל צו די וואָס האָפֿען צו דיר. שִׂמְחָה מיט שׂמחה זאָלסט דו זיי ברענגען צו דיין לאַנד. וְשָׂשׂוֹן און מיט פֿרייד צו דיין שטאָט. וּצְמִיחַת און איין שפּראָצונג פֿון הערשאַפֿט צו דיין קנעכט דוד. וַעֲרִיכַת און זאָלסט אָהן ריכטען איין דער לייכטונג צום זוהן פֿון ישׁי דיין געזאַלבטען. בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ באַלד און גיך: וּבְכֵן צַדִּיקִים און אַז די צדיקים וועלין זעהן אַז משיח וועט קומען וועלען זיי זיך פֿרייען. וִישָׁרִים און די רעכטפֿאַרטיגע וועלען לוסטיג זיין און די חסידים מיט געזאַנג וועלען זיך פֿרייען. וְעוֹלָתָה און דאָס אום רעכט וועט צו שליסען איהר מויל. וְכָל און דאָס גאַנצע בייזקייט וועט פֿאַר לענט ווערען ווי איין רויך אַז דו וועסט איבערפֿיהרען פֿון דער ערד די מוטוויליגקייט דאָס הייסט דעם יצר הרע וואָס ברענגט נאָר דאָס שלעכטס:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה און דו גאָט וועסט קעניגען אַליין אויף גאָר דיין ווערק. בְּהַר אויף דעם באַרג פֿון ציון ווי דיין כבוד רועט וּבִירוּשָׁלַיִם און אין ירושלים דיין היילגע שטאָט. כַּכָּתוּב אַזוי ווי עס שטייט אין תהלים. יִמְלוֹךְ יְיָ גאָט ברוך הוא וועט קיניגען אויף אייביג דיין גאָט פֿון ציון וועט

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר

פירוש ע"ט

קֵינִיגֶען צוּ אַלֶע גֶעבִּירְטֶען. סֶלָה לוֹבְּט גָאט:

קָדוֹשׁ אַתָּה דוּ בִּיסְט הֵיילִיג אוּנ דַיין נָאמֶען אִיז פָארְכְטִיג. וְאֵין אוּנ עֶס אִיז נִיט פֶערְהַאנֶדען קֵיין גָאט חוּץ דִיר. כַּכָּתוּב אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען. וַיִּגְבַּהּ אוּנ גָאט בָּרוּךְ הוּא אִיז גֶעוָוארֶען דֶערְהוֹיבֶּען אִין מִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ אוּנ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט אִיז גֶעהֵיילִיגְט גֶעוָוארֶען מִיט דִי צְדָקָה וָואס עֶר טְהוּט צוּ גָאר דִי וֶועלְט. בָּרוּךְ גֶעלוֹבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער הֵיילִיגֶער קֵינִיג:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ דוּ גָאט הָאסְט אוּנְז בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם אוֹיסְגֶעקְלִיבֶּען פוּן אַלֶע פֶעלְקֶער וָואס זֶענֶען דֶענְסְמָאלְט גֶעוֶועזֶען. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ דוּ הָאסְט אוּנְז לִיבּ בֶּעקוּמֶען, אוּנ דוּ הָאסְט אִין אוּנְז בֶּעוִוילִיגְט אוּנ הָאסְט אוּנְז דֶערְהוֹיבֶּען פוּן אַלֶע לְשׁוֹנוֹת אוּנ שְׁפְּרַאכֶען וָואס מֶען הָאט דֶענְסְטְמָאל גֶערֶעט, אוּנ הָאסְט אוּנְז גֶעהֵיילִיגְט מִיט דַיינֶע מִצְוֹת אוּנ דוּ גָאט אוּנְזֶער קֵינִיג הָאסְט אוּנְז גֶעמַאכְט גֶענֶעהֶען צוּ דַיין דִינְסְט אוּנ דַיין גֶעאַכְפֶּערְטֶען אוּנ הֵיילִיגֶען נָאמֶען הָאסְטוּ אוֹיף אוּנְז גֶערוּפֶען:

וַתִּתֶּן לָנוּ אוּנ דוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט הָאסְט אוּנְז גֶעגֶעבֶּען מִיט לִיבְּשַׁאפְט. אֶת יוֹם דֶעם טָאג פוּן פֶערְגֶעבּוּנְג, צוּ מְחִילָה, צוּ אַ סְלִיחָה, צוּ אַ כַּפָּרָה, אוּנ מוֹחֵל צוּ זַיין אִין דֶעם טָאג אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד. מִקְרָא דֶער טָאג וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען אַ הֵיילִיגֶער טָאג. זֵכֶר עֶר אִיז אֵיין אַנְדֶענְקוּנְג אַז מִיר זֶענֶען אַרוֹיס גֶעגַאנְגֶען פוּן מִצְרַיִם:

זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) **הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב**

פירוש ע"ט

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען, עֶס זָאל אוּיפְגֵיין, אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען, אוּנ עֶס זָאל גְרֵייכֶען, אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען גֶעזֶעהְן, אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען בֶּעוִוילִיגְט, אוּן עֶס זָאל וֶוערֶען בֶּע־פוּילֶען, אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען דֶער מַאנְט אוּנְזֶער גֶעדֶעכֶענִ׳שׁ אוּנ אוּנְזֶער בֶּעפֶעלוּנְג אוּנ גֶעדֶעכֶנִ׳שׁ פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אוּנ גֶעדֶעכֶענִ׳שׁ פוּן מָשִׁיחַ דֶער זוּהְן פוּן דַיין קְנֶעכְט דָוִד, אוּנ דָאס גֶעדֶעכֶענִ׳שׁ פוּן דֶער שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם דִי הֵיילִיגֶע שְׁטָאט אוּנ דָאס גֶעדֶעכֶענִ׳שׁ פוּן דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל פַאר דִיר, צוּ אַגוּט אַנְטְרִינוּנְג, צוּ לַייטְזֶעלִיגְקֵייט, צוּ גֶענָאד, אוּנ צוּ דֶערְבַּארֶעמְקֵייט, צוּ לֶעבֶּען, צוּ פְרִיד. בְּיוֹם אִין דֶעם טָאג פוּן יוֹם כִּפּוּר. זָכְרֵנוּ גֶעדֶענְק אוּנְז אוּנְזֶער גָאט, אִין דֶעם טָאג צוּ גוּטֶען אוּנ בֶּעפֶעהְל אוּנְז אִין דֶעם טָאג צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ הֶעלְף אוּנְז אִין דֶעם טָאג צוּ לֶעבֶּען. וּבִדְבַר אוּנ מִיט הִילְף אוּנ רַחֲמָנוּת דֶערְבַּארֶעם זִיךְ אוּנ לַייטְזֶעלִיג אוּנְז אוּנ דֶערְבַּארִים זִיךְ אִיבֶּער אוּנְז אוּנ הֶעלְף אוּנְז, וָוארוּם צוּ דִיר הָאפֶּען אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען, וָוארוּם דוּ בִּיסְט אֵיין לַייטְזֶעלִיגֶער אוּנ אֵיין דֶערְבַּארְמִיגֶער גָאט:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אוּנְזֶער גָאט אִין גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען. מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ זַיי מוֹחֵל אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת אִין דֶעם הַיינְטִיגֶען טָאג וָואס עֶר אִיז אֵיין טָאג פוּן פַאר גֶעבּוּנְג. מְחֵה וְהַעֲבֵר מֶעק אָפּ אוּנ מַאךְ אַוֶועק פְלִיהֶען אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת פוּן דַיינֶע אוֹיגֶען וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן סַיי בְּשׁוֹגֵג וָואס זֵיי הֵייסֶען חַטָּאת סַיי דִי עֲבֵירוֹת וָואס מִיר טְהוּעֶן בְּמֵזִיד וָואס זֵיי הֵייסֶען עָוֹן. כָּאָמוּר אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט גֶישְׁרִיבֶּן אִיךְ וֶועל אָפּ מֶעקִין דַיינֶע עֲבֵירוֹת וָואס הֵייסֶען פְּשָׁעִים דְהַיְינוּ וָואס מֶען טְהוּט לְהַכְעִיס וֶועל אִיךְ אָפּ מֶעקִין פוּן מַיינֶעט וֶועגֶען אוּנ דַיינֶע זִינְד וָואס דוּ טְהוּסְט אוּמְ־

פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם

פירוש ע"ט

גֶערֶען וֶועל אִיךְ נִישְׁט גֶעדֶענְקֶען. וְנֶאֱמַר און נָאךְ אֵיין פָּסוּק שְׁטֵייט אִיךְ וֶועל אָפּ מֶעקְן ווִי אֵיין וָואלְקֶען דֵיינֶע מוּסְטֵייט און ווִי אֵיין וָואלְקֶען דֵיינֶע חֲטָאִים, קֶעהְר ווִידֶער צוּ מִיר דֶען אִיךְ וֶועל דִיךְ אוֹיסְלֵייזֶען, אִין נָאךְ אֵיין פָּסוּק שְׁטֵייט דֶען הַיינְטִיגֶען טָאג וֶועט דֶער כֹּהֵן גָדוֹל מְכַפֵּר זַיין אוֹיף אַייךְ רֵיין צוּ מַאכֶען אַייךְ פַאר גָאט אִיר זָאלְט זַיין רֵיין. קַדְּשֵׁנוּ הֵיילִיג אוּנְז מִיט דֵיינֶע מִצְוֹת און גִיבּ אוּנְזֶער טֵייל אִין דַיין תּוֹרָה, זֶעטִיג אוּנְז פוּן דַיין גוּטְקֵייט און דֶער פְרֵייא אוּנְז מִיט דַיין הִילְף. כִּי אַתָּה דֶען דוּ בִּיסְט מוֹחֵל צוּ דִי יִשְׂרָאֵל אִין אַלֶע גֶעבִּירְט, און זוּנְדֶער דִיר הָאבֶּען מִיר נִישְׁט אַזוֹי אֵיין קֶענִיג עֶר זָאל אוּנְז מוֹחֵל זַיין.

בָּרוּךְ אַתָּה גֶעלוֹיבְּט בִּיסְט דוּ גָאט דֶער קֶענִיג וָואס אִיז אוּנְז מוֹחֵל און פַאר גִיבְּט צוּ אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת און אִיז מוֹחֵל דִי עֲבֵירוֹת פוּן זַיין פָאלְק דִי יִשְׂרָאֵל און מַאכְט אִיבֶּער פָאהְרֶען אוּנְזֶער שוּלְד אַלֶע יָאהְר עֶר אִיז אֵיין קֶענִיג אוֹיף דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט עֶר הֵיילִיגְט דִי יִשְׂרָאֵל און דֶעם טָאג פוּן פַאר גֶעבּוּנְג:

רְצֵה יְיָ גָאט אוּנְזֶער גָאט הָאבּ דָאךְ אֵיין ווֹאוֹיל גֶעפֶעלֶען אִין דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל און אִין זֵייעֶר תְּפִלָּה און מַאךְ אוּמְקֶערֶען דִי עֲבוֹדָה צוּם פָּאלֶעשׁ פוּן דַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, און דִי קָרְבָּנוֹת פוּן דִי יִשְׂרָאֵל און זֵייעֶר תְּפִלָּה וֶועסְטוּ דֶענְסְטְמָאל מְקַבֵּל זַיין מִיט גוּטֶען ווִילֶען און דִי עֲבוֹדָה פוּן

בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

פירוש ע"ט

דיין פָאלק יִשְׂרָאֵל וועט תָּמִיד זיין אָנגענומען מיט גוטען ווילען:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ און אונזערע אויגען זאלען זעהען אַז דו וועסט זיך אומקערען קיין ציון מיט דערבארעמקייט. בָּרוּךְ געלויבט ביסט דו גאט דער דא קערט אום זיין שְׁכִינָה קיין ציון:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ מיר דאנקען דיר דאס דו ביסט גאט אונזער גאט און דער גאט פון אונזערע עלטערען צו אייביג, דו ביסט דער שטארקער פון אונזער לעבען, דער בעשיצער פון אונזער הילף, מיר וועלען דיר דאנקען און וועלען דיין לויב דערציילען פון איין דור צום אַנדערען פון וועגען אונזער לעבען וואס איז איבערגעענטפערט אין דיין האנד, און פון וועגען אונזערע נְשָׁמוֹת וואס זיי ווערען אַלע נאכט אין דיין האנד בעהאלטען און פון וועגען דיינע נִסִּים וואס דו טהוסט אַלע טאג מיט אונז, און אויף דיינע וואונדער און דיינע גוטקייט וואס זיי זענען אַלע צייט אָבענד און מארגען און מיטען טאג, דו גוטער גאט דם דיינע דערבארימקייט האבען קיין ענד ניט און דו דערבארמיגער גאט דאס דיינע חֲסָדִים לאזען זיך קיין מאל ניט אויס, פון אייביג האפען מיר צו דיר:

וְעַל כֻּלָּם און אויף אַלע זאכען זאל געלויבט און דערהייבט ווערען דיין נאמען, אונזער קיניג שטענדיג צו אייביג:

וּכְתוֹב לְחַיִּים און שרייב אָן צו אַ גוט לעבען אַלע קינדער פון די אָבוֹת, וואס דו האסט מיט זיי כּוֹרֵת בְּרִית געוועזען:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ"א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי

פירוש ע"ט

וְכֹל החיים אוּנ דִי דָא לֶעבֶּען טְהוּן דִיךְ אֵייבִּיג לוֹיבֶּען אוּנ לוֹיבֶּען דַיין נָאמֶען מִיט אֱמֶת, דוּ בִּיסְט דֶער גָאט פוּן אוּנְזֶער הִילְף אֵייבִּיג. ברוך גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דָאס דַיין נָאמֶען אִיז גוּט ולך נאה להודות אוּנ צוּ דִיר אִיז שֵׁיין צוּ לוֹיבֶּען:

שָׁלוֹם רב פִיהְל פְרִיד זָאלְסְטוּ אוֹיף דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל טְהוּן צוּ אֵייבִּיגְקֵייט, דֶען דוּ בִּיסְט אַ מֶלֶךְ, אֵיין הֶער אִיבֶּער אַלֶע פְרִיד אוּנ עֶס אִיז גוּט אִין דַיינֶע אוֹיגֶען צוּ בֶּענְטְשֶׁען דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל אַלֶע צַייט אוּנ אַלֶע שָׁעָה מִיט דַיין פְרִיד:

בְּסֵפֶר חיים אִין בּוּךְ פוּן דֶעם לֶעבֶּען, בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ פְרִיד, אוּנ גוּטֶע פַרְנָסָה זָאלֶען מִיר גֶעדַאכְט אוּן אָנְגֶעשְׁרִיבֶּען וֶוערֶען צוּ פַאר דִיר, מִיר אוּנ דַיין גַאנְץ פָאלְק דָאס הויז-גֶעזוּנְד יִשְׂרָאֵל צוּ גוּטֶען לֶעבֶּען אוּנ צוּ פְרִיד. ברוך גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא מַאכְט דֶעם פְרִיד:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו אִיךְ בֶּעט דִיךְ לָאז קוּמֶען פַאר דִיר אוּנְזֶער תְּפִלָּה אוּנ זָאלְסְט זִיךְ נִיט פֶערְהוֹילֶען פוּן אוּנְזֶער גֶעבֶּעט, דֶען מִיר זֶענֶען נִיט קֵיין עַזּוּת פָּנִים'ער אוּנ מִיר הַארְטֶען נִיט דֶעם אַקֶען, מִיר קָאנֶען נִיט זָאגֶען פַאר דִיר גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען, מִיר זֶענֶען צַדִּיקִים אוּנ מִיר הָאבֶּען נִיט גֶעזִינְדִיגְט נַייעֶרְט מִיר הָאבֶּען יָא גֶעזִינְדִיגְט:

עוֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

פירוש ע״ט

אָשַׁמְנוּ מִיר הָאבֶּן גֶעשׁוּלְדִיגְט. בָּגַדְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעפֶּעלְשְׁט. גָּזַלְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶע׳גַזֶלְ׳ט. דִּבַּרְנוּ דוֹפִי מִיר הָאבֶּען גֶערֶעט לֶעהֶרֶערֵייד. הֶעֱוִינוּ מִיר הָאבֶּען פֶּערקְרִימְט דֶעם רֶעכְטֶען וֶועג. וְהִרְשַׁעְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶישׁוּלְדִיגְט. זַדְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן עֲבֵירוֹת מוּטְוִוילְוּנְג. חָמַסְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶערוֹיבְּט. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר מִיר הָאבֶּען זִיךְ בֶּעהֶעפְט מִיט פַאלְשְׁקֵייט. יָעַצְנוּ רָע מִיר הָאבֶּען זִיךְ בֶּערָאטֶען מִיט שְׁלֶעכְטְ׳ס. כִּזַּבְנוּ מִיר הָאבֶּען לִיגֶען גֶעזָאגְט. לַצְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעשְׁפֶּעט. מָרַדְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן עֲבֵירוֹת לְהַכְעִיס. נִאַצְנוּ מִיר הָאבֶּען דֶערְצֶערְנְט. סָרַרְנוּ מִיר הָאבֶּען זִיךְ אָפְּגֶעקֶערְט פוּן דֶעם רֶעכְטֶען וֶועג. עָוִינוּ מִיר הָאבֶּען פֶּערְקְרִימְט. פָּשַׁעְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן עֲבֵירוֹת מוּטְוִוילְוּנְג. צָרַרְנוּ מִיר הָאבֶּען בֶּעלֵיידִיגְט. קִשִּׁינוּ עֹרֶף מִיר הָאבֶּען גֶעהַארְט אוּנְזֶער אַקְין. רָשַׁעְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעטְהוּן עֲבֵירוֹת מִיט רִשְׁעוּת. שִׁחַתְנוּ מִיר הָאבֶּען פֶּערְדָארְבֶּען. תִּעַבְנוּ מִיר זֶענֶען פֶּערְאוּמְוִוירְדִיגְט גֶע-וָוארֶען. תָּעִינוּ מִיר הָאבֶּען פֶּערְאִירְט. תִּעְתָּעְנוּ דֶערוּם זֶענֶען מִיר גֶעוָוארֶען פֶּערְאִירְט:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ מִיר הָאבֶּען אָפְּגֶעקֶערְט פוּן דַיינֶע מִצְוֹת אוּנ פוּן דַיינֶע גוּטֶע גֶערֶעכְט, אוּנ עֶס אִיז קֵיין גְלַייכֶען צוּ אוּנְז, אוּנ דוּ בִּיסְט גֶערֶעכְט אִיבֶּער אַלֶעס וָואס קוּמְט אוֹיף אוּנְז, דֶען דוּ טְהוּסְט אֱמֶת אָבֶּער מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג:

מַה נֹּאמַר וָואס זָאלֶען מִיר זָאגֶען פַאר דִיר גָאט, דֶער דָא זִיצְט אִין הִימֶעל, אוּנ וָואס זָאלֶען מִיר דֶער צֵיילֶען פַאר דִיר וָואס רוּעֶט אִין הִימֶעל וָואס הֵייסְט „שְׁחָקִים", פַאר וָואר אַלֶע פַארְבָּארְגֶענֶע זַאכֶען אוּנ דִי אַנְטְפְּלֶעקְטֶע זַאכֶען וַויְיסְט דוּ וואוֹיל:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:

פירוש ע"ט

אַתָּה יודע דו ווייסט די פארבארגענע זאכען פון דער וועלט, אויך ווייסטו די פארהוילונג פון אלץ וואס לעבט. אתה חופש דו זוכסט אלע קאמערען פון דעם בויך דו פרובסט די געדאנקען פון די נירען און פון דעם הארצען און עס איז ניט דא קיין פערהוילונג פון פאר דיר און עס איז ניט דא קיין פארבארגונג קעגען דיינע אויגען. ובכן דערום זאל זיין דער ווילען פאר דיר אונזער גאט און גאט פון אונזערע עלטערען אז דו זאלסט מכפר זיין אויף אונזערע חטאים און זאלסט פארגעבען צו אונז אויף אונזערע עונות און זאלסט מוחל זיין אונז אויף אונזערע פשעים:

על חטא אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט אונס, אדער מיטען ווילען. און אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט שטארקען הארצען. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר אן וויסען שאפט, און אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט די רייד פון די לעפצען. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט דעם וואס מיר זענען געוועזען ביי איין ערוה. און אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט זינד וואס זענען אפען בארליך געטהון געווארען און דאס וואס מיר האבען געטהון אין פארבארגעניש. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט וויסענשאפט אדער מיט שאלקהאפטיגקייט. און אויף די זינד וואס מיר

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּדַעַת וּבְמִרְמָה:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתַיִם:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

פירוש ע"ט

הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט דֶעם מויל. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט נַארֶען דֶעם גֶעזֶעלֶען. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט טְרַאכְטוּנְג פוּן הַארְץ. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט בֶּעטֶעטִיגוּנְג פוּן זְנוּת. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט בֶּעקֶענֶען פוּן דֶעם מויל. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶע־זִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט מוּטְוִויליג אָדֶער אוּמְגֶערֶען. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט מְבַזֶּה זַיין עֶלְטֶערֶען אוּנ לֶערֶער. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט פֶערְשְׁוָועכֶען גָאטְ'ס נָאמֶען. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט אוּמְרֵיינֶע לֶעפְצֶען. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט נַארִישְׁקֵייט פוּן דֶעם מויל. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט דֶעם יֵצֶר הָרָע. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶע־זִינְדִיגְט פַאר דִיר וָואס זֶענִין וִויסִינְלֶעך אוּנ נִיט וִויסִינְלֶעך: וְעַל כּוּלָּם אוּנ אִיבֶּער אַלֶע בִּיסְטוּ אֵיין גָאט פוּן פֶערְגֶעבּוּנְג, דֶערוּם פֶערְגִיבּ אוּנְז, זַיי אוּנְז מוֹחֵל, זַיי מְכַפֵּר צוּ אוּנְז אויף

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

פירוש ע"ט

די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט ליגען. אונ אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט דעם וואס מיר האבען גענומען שוחד. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט שפעטונג. אונ אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט בייזקייט פון דעם צונג. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט אונזער האנדעל-שאפט, אונ אויף די זינד וואס מיר האבען פאר דיר געזינדיגט מיט עסען אונ מיט טרינקען פון איסורים. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט רווחים נעמען. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט די אויסשטרעקונג דעם האלז. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט פארבונג די אויגען. אונ אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט רייד פון אונזערע לעפצען. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט האפערדיגע אויגען. אונ אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט פערשייטקייט פון דעם שטערען. אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט אראפ ווארפען פון זיך דעם יאך פון דער תורה. אונ אויף די זינד וואס מיר האבען געזינדיגט פאר דיר מיט פאלש

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:

פירוש ע"ט

רִיכְטֶען. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט בֶּעטְרִיגֶען מַיינֶע גֶעזֶעלֶען. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט בֵּייזֶע אויגֶען צוּ גֶעבֶּען דֶעם אָרִימַאן. אויף דִי זִינְד וָוס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט חוּצְפָּה. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶע־זִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט הַארְטֶען אַקִין. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶע־זִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט לויפוּנְג מִיט דִי פִּיס צוּ בֵּייז. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט רְכִילוּת. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּן גֶעזִינְדִיגְט מִיט פַאלְשֶׁע שְׁבוּעוֹת. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט אוּמְזִיסְטֶע פַיינְדְקֵייט. אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט דֶעם וָואס מִיר הָאבֶּען נִיט בֶּעצָאהְלְט אֵיין חוֹב דֶעם חַבֵר. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר מִיט פֶּערְטוּמְלוּנְג פוּן דֶעם הַארְצֶען: וְעַל חֲטָאִים אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוּיף אַ בְּרַאנְד אָפְּפֶער. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוּיף. חַטָּאת אֵיין זִינְד אָפְּפֶער. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דְרוּיף אֵיין קָרְבָּן דָאס אֵיין עוֹשֶׁר בְּרֶענְגְט דֶערוּיף אֵיין עוֹלָה אוּנ אֵיין אָרוּמַאן אֵיין מִנְחָה. אוּנ אויף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דָרוּיף

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר

פירוש ע"ט

אֵיין קָרְבָּן דָאס מֶען בְּרֶענְגְט אוֹיף אֵיין גֶעוִויסֶע זִינְד אָדֶער אוֹיף אֵיין סָפֵק דָאס מֶען וֵוייסְט נִיט גֶעוִויס דָאס מֶען הָאט אֵיין עֲבֵירָה גֶעטְהוּן אוּנ דָאס וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען אֵיין שׁוּלְד אָפְּפֶער דֶער דָא הֶענְגְט כְּלוֹמַר דָאס הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁטְרָאפְט אִיהְם נִיט בִּיז עֶר וֶוערְט גֶעוָואר גֶעוִויס דָאס עֶר הָאט גֶעזִינְדִיגְט אוּנ בְּרֶענְגְט אֵיין קָרְבָּן. אוּנ אוֹיף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוֹיף גְרוֹיסֶע שְׁלֶעק. אוּנ אוֹיף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוֹיף פֶערְצִיג שְׁלֶעק. אוּנ אוֹיף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוֹיף דֶעם טוֹיט פוּן גָאט. אוּנ אוֹיף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג דֶערוֹיף אָפְּגֶעשְׁנִיטֶענֶע יָאהְרֶען אוּנ שְׁטַארְבֶּען אָן קִינְדֶער. אוּנ אוֹיף דִי זִינְד וָואס מִיר זֶענֶען שׁוּלְדִיג פִיעֶר עֶרְלֵיי מִיתוֹת פוּן דֶעם בֵּית דִין:

סְקִילָה צוּ פֶערְשְׁטֵיינֶען. שְׂרֵפָה צוּ פֶערְבְּרֶענֶען. הֶרֶג צוּ דֶערְשְׁלָאגֶען מִיט אַ שְׁוֶוערְד. וְחֶנֶק אוּנ צוּ דֶערְוֶוערְגֶען, סַיי מִיר הָאבֶּען עוֹבֵר גֶעוֶוען אוֹיף אַ מִצְוָה דָאס מִיר זֶענֶען גֶעבָּאטֶען דָאס מֶען זָאל יָא טְהוּן זֵי. אָדֶער אוֹיף אַ מִצְוָה דָאס מִיר זֶענֶען גֶעבָּאטֶען נִיט צוּ טְהוּן דָאס, סַיי עֶס אִיז דֶער בַּיי גֶעבָּאטֶען שְׁטֵיי אוֹיף אוּנ טְהוּ דָאס, אָדֶער סַיי דֶער בַּיי אִיז נִיט גֶעבָּאטֶען שְׁטֵיי אוֹיף אוּנ טְהוּ דָס, סַיי דִי עֲבֵירוֹת דִי אַנְטְפְּלֶעקְט זֶענֶען צוּ אוּנְז דָאס מִיר הָאבֶּען עוֹבֵר גֶעוֶועזֶען, אָדֶער דִי וָואס זֶענֶען נִיט אַנְטְפְּלֶעקְט אַז דָאס אִיז אֵיין עֲבֵירָה, וָואס מִיר וֵוייסֶען אַז מִיר הָאבֶּען עוֹבֵר גֶעוֶועזֶען הָאבֶּען מִיר שׁוֹין לַאנְג גֶעזָאגְט פַאר דִיר, אוֹיךְ הָאבֶּען מִיר בֶּעקֶענְט צוּ דִיר אוֹף זֵיי, אוֹיף דִי זַאכֶען וָואס מִיר וַוייסֶען נִיט

שנאמר הנסתרות ליי אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת: כי אתה סלחן לישראל, ומחלן לשבטי ישרון בכל דור ודור. ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה:

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי: עפר אני בחיי, קל וחומר במיתתי, הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה, יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד, ומה שחטאתי לפניך, מרק ברחמיך הרבים, אבל לא על ידי יסורים וחלים רעים:

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך. ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם.

פירוש ע"ט

אויב עס איז איין עבירה פאר דיר זענען זיי אנטפלעקט און ווסיגלעך בעטען מיר אז דו זאלסט אונז מוחל זיין אזוי ווי עס שטייט געשריבען. הנסתרות די פערבארגינע עבירות וועט גאט טהון איין משפט, אבער די זאכען וואס מיר ווייסען האבען מיר אויף זיך מקבל געוועזען אז מיר אדער אונזערע קינדער זאלען געשטראפט ווערען. אוף אייביג האבען מיר מקבל געווען מיר זאלען האלטען וואס אין דער תורה איז געזאגט געווארען. כי דען דו פערגיבסט צו די ישראל דו אליין ביסט מוחל צו געשלעכט פון ישראל אין אלע געבירד און זינדער דיר האבן מיר קיין קיניג אוף דר וועלט וואס זאל אונז מוחל זיין און פערגעבען אונזערע זינד נייערט דו אליין: אלהי עד מיין גאט איידער איך בין געווארען בעשאפען בין איך ניט ווערט און יעצט אז איך בין יא בעשאפען איז גלייך אז איך וואלט ניט געווארען בעשאפען, ביי מיין לעבען בין איך ערד מכל שכן נאך מיין טויט. הרי איך בין פאר דיר ווי א כלי וואס זי איז פול מיט שאנד. יהי עס זאל זיין דער ווילען פאר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערען אז איך זאל מעהר נישט זינדיגען פאר דיר און וואס איך האב שוין געזינדיגט פאר דיר זאלסט דו אויסמעקען מיט דיין פיהל דערבארעמקייט, אבער ניט דורך יסורים און שלעכטע קראנקהייט:

אלהי נצור מיין גאט, איך בעט דיך היט מיין צונג פון שלעכט'ס און מיינע לעפצען פון צו ריידען פאלשקייט, און אז איינער וועט מיך שעלטען זאל איך איהם שווייגען און זאל איהם ניט ענטפערען, און מיין

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

ווען יום כפור גֶעפַאלְט אוּם שַׁבָּת, זָאגְט מֶען „וַיְכֻלּוּ", אוּנ „מָגֵן אָבוֹת", דֶערְנָאךְ „יַעֲלֶה":

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

פירוש ע"ט

לֵייבּ זָאל זַיין צוּ אִיטְלִיכֶען מֶענְטְשׁ נִידֶערִיג אַזוֹי וִוי דִי עֶרְד, עֶפֶען מַיין הַארְץ אִין דַיין תּוֹרָה אוּנ נָאךְ דַיינֶע מִצְוֹת זָאל מַיין ווִילֶען נָאכְיָאגֶען, אוּנ אַלֶע דִי וָואס טְרַאכְטֶען אוֹיף מִיר שְׁלֶעכְטְ'ס זָאלְסְטוּ בַּאלְד זֵייעֶר עֵצָה פֶערְשְׁטֶערֶען אוּנ פַארְדַארְבּ זֵייעֶרֶע גֶעדַאנְקֶען, טְהוּ עֶס אוּמְווִילֶען דַיין רֶעכְטֶע הַאנְד, טְהוּ עֶס אוּמְווִילֶען דַיין הֵיילִיגְקֵייט, טְהוּ עֶס אוּמְווִילֶען דַיין תּוֹרָה. לְמַעַן אוּמְווִילֶען דָאס דַיינֶע גֶעלִיבְּטֶע זָאלֶען אוֹיסְגֶעצוֹיגֶען וֶוערֶען פוּן זֵייעֶרֶע צָרוֹת, הֶעלְף דָאךְ מִיט דַיין רֶעכְטֶע הַאנְד אוּנ עֶנְטְפֶער מִיר. יִהְיוּ דִי רֵייד פוּן מַיין מוֹיל זָאל זַיין בֶּעווִילִיגְט אוּנ דִי גֶעדַאנְקֶען פוּן מַיין הַארְץ צוּ פַאר דִיר גָאט מַיין שְׁטַארְקֶער אוּנ מַיין דֶערְלֵייזֶער דֶער דָא מַאכְט פְרִיד אִין זַיין הִימֶיל דֶער זָאל מַאכֶען פְרִיד אוֹיף אוּנְז אוּנ אוֹיף אַלֶע יוּדֶען אוּנ דֶערוּף זָאגְט, אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זַיין דֶערְווִילֶען פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען דָאס עֶס זָאל גֶעבּוֹיעֶט וֶוערֶען דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בַּאלְד אִין אוּנְזֶערֶע טֶעג אוּנ גִיבּ אוּנְזֶער טְהֵייל אִין דַיין תּוֹרָה אוּנ דָארְטֶען וֶועלֶען מִיר דִיךְ דִינֶען מִיט פָארְכְט אַזוֹי וִוי דִי טֶעג פוּן לַאנְג אָן אַז מִיר זֶענֶען גֶעוֶועזֶען אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּנ אַזוֹי וִוי דִי עֶרְשְׁטֶע יָאהְרֶען אוּנ עֶס וֶועט גֶעזִיסְט זַיין צוּ גָאט דֶער קָרְבָּן מִנְחָה פוּן יְהוּדָה אוּנ יְרוּשָׁלַיִם וָואס מִיר וֶועלֶען בְּרֶענְגֶען גְלַייךְ וִוי דִי טֶעג פוּן פָארְמָאלְס אוּנ גְלַייךְ דִי פָארִיגֶע יָאהְרֶען:

(מחזור ע"ט) א הא 5 1 יעלז

חזן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

קהל מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד. מֵעֵין הַבְּרָכוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

חזן אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

פותחין מיוסד ע"פ תשר"ק אחר התיבות יעלה. ויבא. ויראה. הארון.

יַעֲלֶה תַחֲנוּנֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא שַׁוְעָתֵנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה רִנּוּנֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה קוֹלֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא צִדְקָתֵנוּ מִבֹּקֶר.

פירוש ע"ט

יַעֲלֶה תַּחֲנוּנֵנוּ אונזער געבעט וואס מיר בעטען היינט ביי נאכט צו כל נדרי זאל אויפגיין צו גאט בזכות ירושלים וואס דאס איז איין ארט פון תפלה און אונזער געשריי פון תפלת שחרית זאל קומען פאר דיר גאט בזכות אברהם וואס ער האט מתקן געוועזען תפלת שחרית, און עס זאל געזעהן ווערען אונזער געזאנג ביז אבינד אז יום כפור לאזט זיך אויס דאס מיינט ער אונזער תפלה זאל אנגענומען ווערען בזכות יצחק וואס ער האט מתקן געוועזען תפלת מנחה און ער שטעלט ביי יצחק דאס לשון „רנון" ווייל ער איז געוועזען א עולה תמימה און אז מען האט איין קרבן געבראכט האבען די לוים דערביי געזונגען. יַעֲלֶה קוֹלֵנוּ אונזער תפלת

וְיֵרָאֶה פִּדְיוֹנֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה עִנּוּיֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא סְלִיחָתֵנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה נַאֲקָתֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה מְנוּסֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא לְמַעֲנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה כִּפּוּרֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה יִשְׁעֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא טַהֲרֵנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה חִנּוּנֵנוּ עַד עָרֶב:

פירוש ע"ט

עַרְבִית זָאל אוֹיפְגֵיין פַאר גָאט בִּזְכוּת יַעֲקֹב וָואס בַּיי אִיהְם שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען „הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב" אוּנ אוּנְזֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט זָאל קוּמֶען פוּן פְּרִיה בִּזְכוּת משֶׁה רַבֵּינוּ וָואס עֶר הָאט גֶעזָאגְט „צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא" אוּנ עֶס זָאל גֶעזֶעהְן וֶוערֶען אוּנְזֶער דֶערְלֵייזוּנְג בִּיז אָבֶענְד בִּזְכוּת אַהֲרֹן וָואס עֶר הָאט אוֹיפְגֶעהַאלְטֶען דִי מַגֵּפָה אוּנ הָאט דֶערְלֵייזְט דִי יִשְׂרָאֵל פוּן טוֹיט אַזוֹי זָאל אוּנְז גָאט הַיינְט דֶערְלֵייזֶען פוּן דֶעם שָׂטָן עֶר זָאל אוֹיף אוּנְז נִיט מְקַטְרֵג זַיין. יַעֲלֶה עִנּוּיֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין אוּנְזֶער פַּיינִיגוּנְג אִין תַּעֲנִית פוּן אָבֶענְד בִּזְכוּת דָוִד הַמֶּלֶךְ וָואס עֶר הָאט פִיהְל צָרוֹת אוֹיף זִיךְ גֶעהַאט אוּנ עֶר פְלֶעגְט שְׁטֶענְדִיג אוֹיפְשְׁטֵיין חֲצוֹת לַיְלָה אוּנ הָאט גֶעלוֹיבְּט גָאט אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען אוּנְזֶער פֶערְגֶעבּוּנְג פוּן פְּרִיה בִּזְכוּת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וָואס עֶר הָאט גֶעזָאגְט „וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ" דוּ גָאט זָאלְסְט הֶערֶען אוּנְזֶער גֶעבֶּעט אוּנ זָאלְסְט פֶערְגֶעבֶּען אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ עֶס זָאל גֶעזֶעהְן וֶוערֶען אוּנְזֶער גֶעשְׁרֵיי בִּיז אָבֶענְד בִּזְכוּת שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וָואס עֶר הָאט גֶעשְׁרִיגֶען אוּנ תְּפִלָּה גֶעטְהוּן צוּ גָאט פוּן דִי יִשְׂרָאֵל וֶועגֶען. יַעֲלֶה מְנוּסֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין פוּן אָבֶענְד אוּנְזֶער אַנְטְלוֹיפוּנְג וָואס מִיר אַנְטְלוֹיפֶען צוּ גָאט אוּנ בֶּעשִׁיצֶען זִיךְ אִין אִיהְם בְּעֵת צָרָה בִּזְכוּת יוֹסֵף וָואס בַּיי אִיהְם שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען דָאס וָוארְט „וַיָּנָס" אוּנ אוּנְזֶער גֶעבֶּעט פוּן פְּרִיה זָאל קוּמֶען פוּן וֶועגֶען דֶעם זְכוּת פוּן יוֹסֵף אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען גֶעזֶעהְן אוּנְזֶער פֶערְגֶעבּוּנְג בִּיז אָבֶענְד דָאס אִיז אוּנְזֶער תְּפִלָּה וָואס זִי אִיז אוֹיף אוּנְז מְכַפֵּר אוֹיף דֶעם אָרְט פוּן אֵיין קָרְבָּן. יַעֲלֶה יִשְׁעֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין אוּנְזֶער קֶערוּנְג וָואס מִיר קֶערֶען זִיךְ צוּ גָאט פוּן אָבֶענְד בִּזְכוּת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וָואס גָאט הָאט זִיךְ גֶעקֶערְט צוּ זַיין תְּפִלָּה אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען אוּנְזֶער רֵיינִיגְקֵייט פוּן פְּרִיה דָאס אִיז דֶער זְכוּת זָאל אוּנְז בַּיישְׁטֵיין וָואס מִיר זֶענֶען זִיךְ מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אוּם יוֹם כִּפּוּר

אונ

(מחזור ע"פ) 5 8

יַעֲלֶה זִכְרוֹנֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא וְעוּדֵנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה הֲדָרָתֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה דָפְקֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא גִילֵנוּ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה בַקָּשָׁתֵנוּ עַד עָרֶב:
יַעֲלֶה אֶנְקָתֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא אֵלֶיךָ מִבֹּקֶר.
וְיֵרָאֶה אֵלֵינוּ עַד עָרֶב:

סוגרין הארון.

פירוש ע"ט

אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען גֶעזֶעהְן אוּנְזֶער גֶעבֶּעט בִּיז אָבֶענְד בִּזְכוּת חִזְקִיָּה הַמֶּלֶךְ וָואס עֶר הָאט מִתְפַּלֵּל גֶעוֶועזֶען צוּ גָאט בְּעֵת צָרָה אוּנ גָאט הָאט זַיין תְּפִלָּה מְקַבֵּל גֶעוֶועזֶען, אַזוֹי זָאל גָאט אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת וּבַקָּשׁוֹת אוֹיךְ מְקַבֵּל זַיין. יַעֲלֶה זִכְרוֹנֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין אוּנְזֶער גֶעדֶעכֶענִיש פַאר גָאט פוּן אָבֶענְד, בִּזְכוּת יוֹנָה וָואס עֶר אִיז גֶעוֶוען אִין אַ צָרָה אוּנ אִיז גֶעגְלִיכֶען גֶעוֶוען צוּ אַ טוֹיטֶען דָאךְ הָאט עֶר צוּ דִיר גֶעבֶּעטֶען אוּנ הָאט גֶעזָאגְט „אֶת יְיָ זָכַרְתִּי" אִיךְ הָאבּ גֶעדַאכְט גָאט, בִּזְכוּת זֶה זָאלְסְטוּ מְקַבֵּל זַיין אוּנְזֶער תְּפִלָּה אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען אוּנְזֶער אַיינְזַאמְלוּנְג פוּן פְּרִיה בִּזְכוּת חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וָואס זֵיי הָאבֶּען מְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם גֶעוֶועזֶען צְוִוישֶׁען אַיינְזַאמְלוּנְג פוּן פִיהְל כַּשְׂדִּים, זֵיי הָאבֶּען זִיךְ גֶעלָאזְט וַוארְפֶען אִין קַאלְךְ אוֹיבֶען, אוּנ הָאבֶּען זִיךְ נִיט גֶעוָואלְט בּוּקֶען צוּם אָפּ גָאט פוּן דִי כַּשְׂדִּים, אוּנ עֶס זָאל וֶוערֶען גֶעזֶעהְן בִּיז אָוֶענְד אוּנְזֶער תְּפִלָּה בִּזְכוּת דָנִיֵּאל וָואס עֶר אִיז אַרוֹים גֶעגַאנְגֶען שֵׁיין גֶעקְלֵיידֶעט זָאל גָאט מְקַבֵּל זַיין אוּנְזֶער תְּפִלָּה. יַעֲלֶה דָפְקֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין פוּן אָוֶענְד אוּנְזֶער קְלַאפֶּען וָואס מִיר קְלַאפֶּען אָן מִיט אוּנְזֶער תְּשׁוּבָה אוּנ תְּפִלָּה בִּזְכוּת מָרְדְּכַי וָואס עֶר הָאט אָנְגֶעקְלַאפְּט מִיט תְּשׁוּבָה, אוּנ עֶס זָאל קוּמֶען אוּנְזֶער פְרֵייד פוּן פְּרִיה וָואס מִיר זֶענֶען מִתְפַּלֵּל מִיט גְרוֹיס שִׂמְחָה אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת זָאלֶען אָנְגֶענוּמֶען וֶוערֶן בִּזְכוּת עֶזְרָא וָואס עֶר הָאט אוּנְז מְשַׂמֵּחַ גֶעוֶועזֶען מִיט דֶעם בַּיִת שֵׁנִי אוּנ עֶס זָאל גֶעזֶעהְן וֶוערֶען אוּנְזֶער גֶעבֶּעט בִּיז אָבֶענְד. יַעֲלֶה אֶנְקָתֵנוּ עֶס זָאל אוֹיפְגֵיין אוּנְזֶער גֶעשְׁרֵיי פוּן אָבֶענְד בִּזְכוּת אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען וָואס זֵיי הָאבֶּען גֶעשְׁרִיגֶען אוּנ תְּפִלָּה גֶעטְהוּן בַּיי דֶעם יַם אוּנְזֶער תְּפִלָּה פוּן פְּרִיה זָאל פַאר דִיר קוּמֶען אִין זֵייעֶר זְכוּת אוּנ עֶס זָאל גֶעזֶעהְן וֶוערֶען צוּ אוּנְז דֶער זְכוּת פוּן אַלֶע צַדִּיקִים בִּיז אָבֶענְד דָאס הֵייסְט בִּיז אֵיבִּיג:

שומע תפלה עדיך כל בשר יבאו: יבא כל בשר להשתחוות לפניך יי: יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמך: באו שעריו בתודה חצרותיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: הנה ברכו את יי כל עבדי יי העומדים בבית יי בלילות: שאו ידיכם קודש וברכו את יי: נבואה למשכנותיו נשתחוה להדום רגליו: רוממו יי אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו: השתחוו ליי בהדרת קודש חילו מפניו כל הארץ: ואנחנו ברוב חסדך נבא ביתך נשתחוה אל היכל קדשך ביראתך: נשתחוה אל היכל קדשך ונודה את שמך על חסדך ועל אמתך כי הגדלת על כל שמך אמרתך: יי אלהי צבאות מי כמוך חסין יה ואמונתך סביבותיך: כי מי בשחק יערוך ליי ידמה ליי בבני אלים: כי גדול אתה ועושה נפלאות אתה אלהים לבדך: כי גדול מעל שמים חסדך ועד שחקים אמתך: גדול יי ומהלל מאוד ולגדולתו אין חקר: גדול יי ומהולל מאוד נורא הוא על כל אלהים: כי אל גדול יי ומלך גדול על כל אלהים: אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותיך: מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך: מאין כמוך יי גדול אתה וגדול שמך בגבורה: לך זרוע עם גבורה תעוז ידך תרום ימינך: לך יום אף לך לילה אתה הכינות מאור ושמש: אשר בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים לו: מי ימלל גבורות יי ישמיע כל תהלתו: לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: לך

שָׁמַיִם אַף לְךָ אֶרֶץ תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם: אַתָּה
הִצַּבְתָּ כָּל גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחוֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם: אַתָּה
רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים: אַתָּה
בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן: אַתָּה
פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמָּיִם: אַתָּה
מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם: גָּדוֹל יְיָ
וּמְהֻלָּל מְאוֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ: יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד
קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו: וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ
יְיָ אַף אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדוֹשִׁים: לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ נָרִיעָה
לְצוּר יִשְׁעֵנוּ נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ:
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ:
אֲשֶׁר יַחְדָּיו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ:
אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף
פָּעֳלָךְ חוּסָה עַל עֲמָלָךְ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף שֶׁלָּךְ יְיָ
עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: אָתָאנוּ עַל שִׁמְךָ יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם שְׁמֶךָ:
לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ כִּי רַב הוּא:

חו"ק דַּרְכְּךָ אֱלֹהֵינוּ לְהַאֲרִיךְ אַפֶּךָ. לָרָעִים וְלַטּוֹבִים וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

חו"ק לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. רְאֵה עֲמִידָתֵנוּ דַּלִּים וְרֵקִים:

פירוש ע"ט

דַרְכְּךָ אֱלֹהֵינוּ גָאט דַיין מִדָה אִיז צוּ דֶערלֶענְגֶערֶען דַיין צָארֶען צוּ דִי רְשָׁעִים אוּנ צוּ דִי צַדִיקִים אוּנ מִיט דֶער מִדָה וֶוערְסְט דוּ גֶעלוֹיבְּט: לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ מִיר בֶּעטֶען דִיךְ גָאט פוּן דַיין נָאמֶען וֶועגֶען, טְהוּ

אמנם אשמנו עצמו מספר. אנחות דורנו רבו מלדבר. אשר לא הקשבנו נערה במבין. אפפונו מכות כבסיל הזדנו. דוכך: בדברך לנו שובה פנינו הסתרנו. במרמה בקשנו ואליך לא שבנו. בטוב לא דרשנוך. ברוב כל שכחנוך. בעת הצר לנו איך תמצא. למענך: גבורות אין בנו אשר בם נבא. גדועי זרוע בפועל בתת שכר כושנו. גמרנו ואכלנו צדקת אבותינו. גם קרן גם פרי לא מלאו ספק. דוכך דכאו מנו שכיות החמדה. דופקי דלתיך בכח וגבורה. דוברי בגאוה נעשינו עשה לנו כרחמיך. דחה משפט חרב המתהפכת. למענך: הורקנו והוצגנו כקש מדגן. היינו כמוץ ואין דורש לאספו. הלא כהלקח דגן בעתו. הוצת לשון אש בקש היבש. דוכך: ומה נדבר ומה נצטדק. ומה נאמר ויוצק חן בשפתותינו. ומי בעל דברים ידבר צחות. ובפתחון פיו לא יכלם. למענך: זה דרכנו כסל נחלנו אולת. זדים חוטאים זוללים וסובאים. זכיתי לבי מי יוכל שיח. זרע קבורת רחם בא והולך בהבל. דוכך: חזות מופת התוינו בארץ. חתומי באות ברית וחוקים ישרים. חושבנו זרע קודש בנים לאל חי. חוללנו ונקראנו אום טמאת השם. למענך: טהור עינים מראות ברע. טרם לא ראה עמל בישראל. טרף לא לנו נכספה נפשנו. טבחנו רב וצעיר כבליעת דגים. דוכך: יה בדלותנו צדקה חוננתנו. יד בנו החזקת בעת מטה ידינו. ידעתנו זאת עשו וחיו. ידים לא חלו בנו כהפוכת רגע. למענך:

תעלה ארוכה לעלה נדף. תנחם על עפר ואפר. תשליך חטאינו ותחון מעשיך: תרא כי אין איש. עשה עמנו צדקה. דרכך:

אל מלך יושב על כסא רחמים מתנהג בחסידות מוחל עונות

פירוש ע"ט

מיט אונז חסד אונ ניט פון אונזערע מעשים וועגען. זעה אונזער שטאנד דאס מיר זענען ארעם אונ ליידיג פון מעשים טובים אונ מיר קענען פאר אונזערע מעשים גאר ניט פערלאנגען:

תעלה ארוכה דו גאט ברענג אויף א רפואה צו די ישראל וואס זענען געגליכען צו איין צושלאגענע בלאט דו זאלסט זיך בערענקען אויף די שלעכט'ס וואס עס דארף קומען אויף דעם מענטשען וואס ער איז ערד אונ אש דו זאלסט אװעקװארפען אונזערע זינד אונ זאלסט דערבארמען דיינע װערק. תרא זעה דאס עס איז ניט דא קיין צדיק דאס ער זאל אויף אונז מתפלל זיין, דערום בעטען מיר דיך דאס דו זאלסט מיט אונז צדקה טהון אונ זאלסט פערגעבען אונזערע זינד:

עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל. אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ. סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ: הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל: תְּהִי נָא אָזְנְךָ קַשֻּׁבוֹת וְעֵינֶיךָ פְּקוּחוֹת אֶל תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְשָׁמַעְתָּ מִן הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת תְּפִלָּתָם וְאֶת תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ. לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ. וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ: כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

פותחין הארון

אלהינו ואלהי אבותינו

חזן סְלַח נָא אֲשָׁמוֹת וּפִשְׁעֵי לְאֻמֶּךָ:

פירוש ע"ט

סְלַח נָא אֲשָׁמוֹת איך בעט דיך גאט פאר גיב פאלק פון ווענען די זינד וואס דיינע די שולדיגקייט אונ די זינד פון דיין קינדער זינדיגען זאלסטו גיט ברוגז זיין.

קהל לַעֲוֹן בָּנֶיךָ כַּל יֶחֱרֶה זַעְמֶךָ
חזן סְלַח נָא גְּעוּלִים וִיחִיו מִמְּקוֹר עִמֶּךָ
קהל לַעֲוֹן דְּגָלֶיךָ שָׂא וְתִנָּחֵם כִּנְאֻמֶךָ
חזן סְלַח נָא הַכֹּל מוֹדִים וְעוֹזְבִים כִּרְשׁוּמֶךָ
קהל לַעֲוֹן וָפֶשַׁע מְחֹל לְמַעַן שְׁמֶךָ
חזן סְלַח נָא זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת לִבְרוּאֵי לִשְׁמֶךָ
קהל לַעֲוֹן חֲטָאֵימוֹ חַטֵּא בִּנְדִיבַת גִּשְׁמֶךָ
חזן סְלַח נָא טְפֵשׁ טִפְלוּת רִשְׁעֵי עַמֶּךָ
קהל לַעֲוֹן יְדִידֶיךָ יְבֻקַּשׁ וְאֵינֶנּוּ כִּנְאֻמֶךָ
חזן סְלַח נָא כַּחַשׁ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעֻמֶּךָ
קהל לַעֲוֹן לְקוֹחֶיךָ כַּפֵּר בְּטוּב טַעְמֶךָ
חזן סְלַח נָא מְרִי מְיַחֲלֶיךָ וּמְיַחֲדֶיךָ בְּעוֹלָמֶךָ
קהל לַעֲוֹן נִדָּחִים מְחֵה וּבְנֵה אוּלָמֶךָ
חזן סְלַח נָא סְלוּפָם וְגוֹנְנֵם בְּסֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ

פירוש ע"ט

סלח נא געולים גאט פאר גיב זייערע שמוציגע זינד און זיי זאלען לעבען בלייבען פון דעם קוואל פון דעם אייביגען לעבין וואס ביי דיר איז. צו די זינד פון די וואס טראגען דיין פאהן זאלסטו פאר טראגען און זאלסט זיך באדענקען צו דער בארמין זיך איבער זיי אזוי ווי דו האסט געזאגט צו משה רבינו „סלחתי כדבריך". סלח נא הכל איך בעט דיך פאר גיב זייערע זינד וועלכע זענען זיך מתודה און פארלאזען זייערע זינד דאס זיי זאלען די זינד מעהר ניט טהון אזוי ווי דו האסט אנגעשריבען דאס דער וואס וועט תשובה טהון וועסט דו איהם מוחל זיין, זיי מוחל די זינד און די ווידער שפעניגונג פון דיין נאמען וועגען. סלח נא זדונות איך בעט דיך פאר גיב די זינד וואס זענען געטהון געווארען מוטוויליג און אומגערען צו די וואס זיי זענען באשאפען געווארען פון דיין נאמען וועגען זייערע חטאים וואס זיי האבען פאר זינדיגט זאלסטו ריינגען מיט דיין גינעדיגען רעגען דאס הייסט מיט דיין גענעדיגען רצון. סלח נא טפש איך בעט דיך פאר גיב די נארישע עבירות וואס זענען באהעפט אן די רשעים פון דיין פאלק. די זינד פון דיין געליבטע פאלק זאל געזוכט ווערען און זיי זאלען ניט געפונען ווערען אזוי ווי דו האסט געזאגט „ביום ההוא יבוקש את עון ישראל ואיננו" דאס איז טייטש אין דער זעלביגער צייט וועט געזוכט ווערען די זינד פון ישראל און זיי וועלען ניט זיין. סלח נא כחש איך בעט דיך פאר גיב די פאלשקייט און די ליגען פון די וואס קניען און בוקען זיך קעגען דיר. צו די זינד פון די ישראל וואס דו האסט זייא גענומען פאר דיין פאלק זאלסטו פארגעבען ווי דיין גוטער שטייגער איז תמיד. סלח נא מרי איך בעט דיך פאר גיב די ווידער שפעניגקייט פון די וואס האפען צו דיר און איינציגען דיך אין דיין וועלט. די זינד פון די פארשטויסענע ישראל זאלסטו אפ מעקין און בויע דיין בית המקדש. סלח

קהל לַעֲוֹן עֲבָדֶיךָ עֲלֵם וּכְבוֹשׁ בְּעִלּוּמֶךָ

חזן סְלַח נָא פֶּן יֵעָנְשׁוּ מִמְּרוֹמֶךָ

קהל לַעֲוֹן צֹאנְךָ שְׁכַּח וְהִיא תְּהִלָּתְךָ וְרוֹמְמֶךָ

חזן סְלַח נָא קְלוֹנָם וַחֲמוֹל עָלֵימוֹ מִמְּרוֹמֶךָ

קהל לַעֲוֹן רְחוּמֶיךָ תִּשָּׂא מִלְּצוֹדְדָם בְּחֶרְמֶךָ

חזן סְלַח נָא שֶׁמֶץ תַּעְתּוּעַ תְּעוּב רְחוּמֶיךָ

חו"ק לַעֲוֹן תְּמִימֶיךָ הַעֲבֵר כְּגוֹדֶל רַחֲמֶיךָ

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל. אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

אַל תָּבֹא בְמִשְׁפָּט עִמָּנוּ כִּי לֹא יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל חָי: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק: אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ וְנִכְלַמְנוּ לְהָרִים אֱלֹהֵינוּ פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ: יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ בְּעֵת צָרָה:

פירוש ע"ט

נָא סְלוּפָם אִיךְ בֶּעט דִיךְ פַאר גִיבּ זֵייעֶרֶע פַאר קְרִימוּנְג אוּנ בֶּעשִׁיץ זֵיי אִין דֵיין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם וָואס זֵי וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען סוּכַּת שָׁלֵם, דִי זִינְד פוּן דַיינֶע קְנֶעכְט זָאלְסְט דוּ פַאר הוֹילֶען אוּנ בֶּעצְוִוינְג זֵייעֶרֶע עֲבֵירוֹת אִין דַיינֶע פַארְבָּארְגֶענִישׁ. סְלַח נָא פֶּן יֵעָנְשׁוּ אִיךְ בֶּעט דִיךְ פַאר גִיבּ דִי זִינְד דָאס זֵיי זָאלֶען חָלִילָה נִיט גֶע־שְׁטְרָאפְט וֶוערֶען פוּן דֵיין הִימֶעל דִי זִינְד פוּן דַיינֶע שָׁאף זָאלְסְטוּ פַארְגֶעסִין אוּנ דָאס אִיז דֵיין לוֹיבּ אוּנ דֵיין דֶער־הֵייבּוּנְג.

סְלַח נָא קְלוֹנָם אִיךְ בֶּעט דִיךְ פַאר גִיבּ זֵייעֶר שַׁאנְד אוּנ דֶער בַּארֶעם דִיךְ אִיבֶּער זֵיי פוּן דֵיין הִימֶעל. דִי זִינְד פוּן דַיינֶע לִיבּ הָאבֶּער זָאלְסְט דוּ פַאר טְרָאגֶען דָאס זֵיי זָאלֶען נִיט גֶעפַאנְגֶען וֶוערֶען אִין דֶער נֶעץ פוּן דַיין שְׁטְרָאף. סְלַח נָא שֶׁמֶץ אִיךְ בֶּעט דִיךְ פַאר גִיבּ דִי שֶׁענְדְלִיכֶע פַאר אִירוּנְגִין אוּנ פַאר אוּנְוִוירְדִיגְקֵייטֶען פוּן דַיינֶע גֶע־לִיבְּטֶע. דִי זִינְד פוּן דַיינֶע פְרוּמֶע זָאלְסְטוּ אִיבֶּערְפִיהְרֶען אַזוֹי וִוי דֵיין גְרוֹיס רֶער בַּארִימְקֵייט אִיז:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אלהינו ואלהי אבותינו

אָמְנָם כֵּן. יֵצֶר סוֹכֵן. בָּנוּ.
בָּךְ לְהַצְדִּיק. רַב צֶדֶק. וַעֲנֵנוּ. סָלַחְתִּי.
גְּעוֹל מַרְגֵּל. וְגַם פִּגֵּל. סִפְרוֹ.
דּוֹד שׁוֹאֵג בְּקוֹל. יִתֵּן קוֹל. דְּבָרוֹ. סָלַחְתִּי:
הַס קַטֵּגוֹר. וְקַח סַנֵּגוֹר. מְקוֹמוֹ.
וִיהִי יְיָ. לְמִשְׁעָן לוֹ. לְמַעַן נוֹאֲמוֹ. סָלַחְתִּי:
זְכוּת אֶזְרָח. גַּם יִפְרַח. לְשׁוֹשַׁנָּה.
חֵטְא הָעֵבֶר. וְקוֹל הַגֶּבֶר. מְמְעוֹנָה. סָלַחְתִּי:
טוּב וְסַלָּח. מְחַל וּסְלַח. אֲשֵׁמִים.
יָהּ הַקְשֵׁב. וְגַם הָשֵׁב מִמְּרוֹמִים. סָלַחְתִּי:
כְּאָב תְּחַבּוֹשׁ. וּבְצוּל תִּכְבּוֹשׁ. עֲוֹנִי.
לְךָ תְהִלָּה. אֱמוֹר מִלָּה. לְמַעֲנִי. סָלַחְתִּי:

פירוש ע"ט

אָמְנָם כֵּן עס איז טאקע אמת דאס מיר האבען געזינדיגט דען דער יצר הרע איז איינגעוואוינט ביי אונז פון יוגענד אבער מיר האפען אין דיר גרויס גינעדיגער גאט דו זאלסט אונז גערעכט מאכען אונ ענטפער אונז, איך האב פאר געבען אייערע זינד. געול פאר אום ווירדיג דעם שטן וואס ער רעד רכילות אויף אונז אונ פאר אום ווירדיג זיין דער צעהלונג. דער ליבער גאט וואס שרייט מיט איין קול אויף די וואס האבען אונז בייז געטהון זאל געבען זיין ווארט מיט'ן קול איך האב אייערע זינד פארגעבען. הס איך בעט דיך גאט מאך שטיל שווייגען דעם שטן דעם מקטרג אונ נעהם אן אויף זיין ארט דעם מליץ יושר אונ גאט זאל איהם זיין צו איין שטיצונג ער זאל מנצח זיין דעם מקטרג כדי גאט זאל זאגען איך האב די זינד פאר געבען. זכות דער זכות פון אברהם אבינו וואס ער הייסט אזרח דער זכות זאל אויפבליהען אונ שיינען צו די ישראל וואס הייסען שושנה, די זינד פיר איבער אונ שריי פון הימעל מיט א שטארקען קול איך האב די זינד פאר געבען. טוב וסלח מיר בעטען דיך גאט וואס דו הייסט „טוב וסלח" זיי אונז מוחל אונ פאר גיב די זינד, פאר נעהם דו גאט אונזער תפלה אונ זאלסט אויך ענטפערען פון הימעל איך האב פאר געבען. כאב תחבוש דיא ווייטאג זאלסטו פלאסטערען אונ היילען אונ מיינע זינד זאלסטו איינפרעסען אין טיפען ים, דו וועסט ווערען געלויבט או

מֹחֶה פֶשַׁע. וְגַם רֶשַׁע. בְּנֵי בְרִית.
נֹהֵג חַסְדְּךָ. כֵּן הוֹדְךָ. לִשְׁאֵרִית. סָלַחְתִּי:
סְכוּת רַחֲשִׁי. וְגַם לַחֲשִׁי תִּרְצֶה.
עָוֹן נוֹשֵׂא. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה. וְתִפְצֶה. סָלַחְתִּי:
פְּנֵה לְעֶלְבּוֹן. מְקוֹם עָוֹן לְהָשִׂים.
צַחֵן הָסֵר. וְגַם תְּבַשֵּׂר. לְבָךְ חוֹסִים. סָלַחְתִּי:
קוֹלִי שְׁמַע. וּרְאֵה דֶמַע עֵינִי.
רִיב רִיבִי. שְׁעֵה נִיבִי. וַהֲשִׁיבֵנִי. סָלַחְתִּי:
שֶׁמֶץ טַהֵר. כְּעָב מַהֵר. כְּנֶאֱמַר.
תְּמֹחֶה פֶשַׁע. לְעַם נוֹשַׁע. וְתֹאמַר סָלַחְתִּי:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל. אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

פירוש ע"ט

דו וֶועסט זָאגֶען דָאס וָוארט פון מַיינֶעט וֶועגֶען הָאבּ אִיךְ פַאר גֶעגֶעבֶּען. מֹחֶה פֶשַׁע אִיךְ גֶעט דִיךְ גָאט מֶעק אָפּ דִי עֲבֵירוֹת אוּנ דָאס שְׁלֶעכְטְס פון דִי לַייט וָואס זֶענֶען אִין דַיין בּוּנְד, פִיר זִיךְ מִיט דַיין גֶענָאד דֶען אַזוֹי פָאסְט פַאר דִיר צוּ זָאגֶען צוּ דִי אִיבֶּער בְּלַייבּוּנְג פון יִשְׂרָאֵל הָאבּ אִיךְ פַאר גֶעגֶעבֶּען. סְכוּת רַחֲשִׁי נֶעהְם דוּ גָאט מַיינֶע גֶעדַאנְקֶען, אוּנ אוֹיךְ מַיין תְּפִלָּה זָאלְסְטוּ אָנְנֶעמֶען מִיט'ן גוּטֶען וִוילֶען, גָאט וָואס דוּ פַאר טְרָאגְסְט זִינְד טְהוּ פון דַיינֶעט וֶועגֶען אוּנ זָאלְסְט עֶפֶענֶען דַיין מוֹיל אוּנ זָאגֶען אִיךְ הָאבּ פַארְגֶעגֶעבֶּען. פְּנֵה לְעֶלְבּוֹן קֶער דִיךְ דוּ גָאט צוּ דִי בּוּשָׁה וָואס יִשְׂרָאֵל שֶׁעמֶען זִיךְ מִיט זַייעֶרֶע זִינְד אוּנ זָאלְסְט זֵיי עֶס פַאר רֶעכֶענֶען אַנְשְׁטַאט דֶעם עוֹנֶשׁ וָואס זֵיי קוּמְט פַאר זַייעֶרֶע זִינְד, דָאס גֶעשְׁטַאנְק פון דִי עֲבֵירוֹת טְהוּ אָפּ אוּנ זָאלְסְט מְבַשֵּׂר זַיין צוּ דִי וָואס בַּאשִׁיצֶען זִיךְ אִין דִיר דָאס אִיךְ הָאבּ אַייעֶרֶע זִינְד פַארְגֶעגֶעבֶּען. קוֹלִי שְׁמַע הֶער מַיין קוֹל אוּנ זֶעה דִי טְרֶערֶען פון מַיינֶע אוֹיגֶען קְרִיג מַיין קְרִיג פֶערְגֶעם מַיינֶע לֵייד אוּנ עֶנְטְפֶער מִיר אִיךְ הָאבּ פַארְגֶעגֶעבֶּען אַייעֶרֶע זִינְד. שֶׁמֶץ טַהֵר דִי שְׁמוּצִיגֶע זִינְד זָאלְסְטוּ גִיךְ רֵיינִיגֶען אַזוֹי וִוי אַ וָואלְקֶען פַאר גֵייט גִיךְ אַזוֹי וִוי אִין פָּסוּק שְׁטֵייט „מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ" זָאלְסְט אָפּ מֶעקֶען דִי פְּשָׁעִים פון דָאס פָאלְק וָואס וֶוערֶען דוּרְךְ דִיר גֶעהָאלְפֶען אוּנ זָאלְסְט זָאגֶען אִיךְ הָאבּ פַארְגֶעגֶעבֶּען דִי זִינְד:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ. סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

פותחין הארון.

כִּי הִנֵּה כַּחוֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר. בִּרְצוֹתוֹ מַרְחִיב. וּבִרְצוֹתוֹ מְקַצֵּר. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ חֶסֶד נוֹצֵר. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

כִּי הִנֵּה כָּאֶבֶן בְּיַד הַמְסַתֵּת. בִּרְצוֹתוֹ אוֹחֵז. וּבִרְצוֹתוֹ מְכַתֵּת. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ מְחַיֶּה וּמְמוֹתֵת. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

כִּי הִנֵּה כַּגַּרְזֶן בְּיַד הֶחָרָשׁ. בִּרְצוֹתוֹ דִּבֵּק לָאוֹר וּבִרְצוֹתוֹ פֵּרַשׁ. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ תּוֹמֵךְ עָנִי וָרָשׁ. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

פירוש ע״ט

כִּי הִנֵּה כַּחוֹמֶר דֶעןְ אַזוֹי וִוי דָאס לֵיים איז אִין דֶעם טֶעפֶּערְס הַאנְד אַז דֶער טֶעפֶּער וִויל מַאכְט עֶר דִי כֵּלִי בְּרֵייט אוּנ אַז עֶר וִויל מַאכְט עֶר דִי כֵּלִי עֶנְג, אַזוֹי זֶענֶען מִיר אִין דַיין הַאנְד. חֶסֶד דוּ גָאט וָואס דוּ הִיטְסְט דֶעם חֶסֶד וָואס אַ מֶענְטְשׁ פֶּערְדִינְט צוּ בֶּעצָאהְלֶען צוּ זַיינֶע שְׁפֶּעטֶערְדִיגֶע דוֹרוֹת זָאלְסְטוּ קוּקֶען אוֹיף דֶעם בּוּנְד וָואס דוּ הָאסְט גֶעמַאכְט מִיט דִי אָבוֹת אוּנ זֵייעֶר זְכוּת זָאל אוּנְז בַּיישְׁטֵיין, אוּנ זָאלְסְט זִיךְ נִיט קֶערֶען צוּ דֶעם קִטְרוּג פוּן יֵצֶר הָרָע. כִּי הִנֵּה כָּאֶבֶן דֶען אַזוֹי וִוי אַ שְׁטֵיין אִין דֶעם הַאקֶערְס הַאנְד, אַז עֶר וִויל פַּאסְט עֶר אִיהְם אַיין אִין וַואנְד אוּנ אַז עֶר וִויל צוּשְׁטוֹיסְט עֶר אִיהְם, אַזוֹי זֶענֶען מִיר בַּיי דִיר אִין דֶער הַאנְד. מְחַיֶּה דוּ גָאט וָואס דוּ מַאכְסְט לֶעבֶּעדִיג אוּנ מַאכְסְט טֵייטֶען. כִּי הִנֵּה כַּגַּרְזֶן דֶען אַזוֹי וִוי אַיין אַייזֶען אִין דֶעם שְׁמִידְ׳ס הַאנְד, אַז עֶר וִויל לֵייגְט עֶר דָאס אַייזֶען אִין פַּייעֶר אַרֵיין אוּנ אַז עֶר וִויל נֶעמְט עֶר עֶס צוּ פוּן דֶעם פַייעֶר, אַזוֹי זֶענֶען

כִּי הִנֵּה כְּהֶגֶה בְּיַד הַמַּלָּח. בִּרְצוֹתוֹ אוֹחֵז וּבִרְצוֹתוֹ שִׁלַּח. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ אֵל טוֹב וְסַלָּח. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

כִּי הִנֵּה כִּזְכוּכִית בְּיַד הַמְזַגֵּג. בִּרְצוֹתוֹ חוֹגֵג וּבִרְצוֹתוֹ מְמוֹגֵג. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ מַעֲבִיר זָדוֹן וְשׁוֹגֵג. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

כִּי הִנֵּה כַּיְרִיעָה בְּיַד הָרוֹקֵם. בִּרְצוֹתוֹ מְיַשֵּׁר וּבִרְצוֹתוֹ מְעַקֵּם. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ אֵל קַנָּא וְנוֹקֵם. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

כִּי הִנֵּה כַּכֶּסֶף בְּיַד הַצּוֹרֵף. בִּרְצוֹתוֹ מְסַגְסֵג וּבִרְצוֹתוֹ מְצָרֵף. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ

פירוש ע"ט

מִיר אִין דַיין הַאנְד. תּוֹמֵךְ דוּ גָאט וָואס דוּ שְׁטִיצְט עֶלֶענְדֶע אוּנ אָרֶעמֶע. כִּי הִנֵּה כְּהֶגֶה דֶעְן אַזוֹי וִוי אֵיין אַנֶקֶער אִין דֶעם שִׁיפֶּעְר'ס הַאנְד, אַז עֶר וִויל פֶערְהַאלְט עֶר מִיט אִיהְם דִי שִׁיף אוּנ אַז עֶר וִויל לָאזְט עֶר זִי גֵיין אוֹיף דֶעם וַואסֶער, אַזוֹי זֶענֶען מִיר אִין דַיין הַאנְד. אֵל טוֹב דוּ גָאט וָואס דוּ וֶוערְסְט אָנְגֶערוּפֶען „טוֹב וְסַלָּח". כִּי הִנֵּה כִּזְכוּכִית דֶעְן אַזוֹי וִוי אַ גְלָאז אִין דֶעם גְלֶעזֶערְ'ס הַאנְד, אַז עֶר וִויל צִיְרְקֶעלְט עֶר אוֹיס דָאס גְלָאז אוֹיף אַכֵּלִי אוּנ אַז עֶר וִויל צוּשְׁמֶעלְצְט עֶר אִיז, אַזוֹי זֶענֶען מִיר אִין דַיין הַאנְד. מַעֲבִיר זָדוֹן דוּ גָאט וָואס דוּ לָאזְט פֶערְגֵיין דִי עֲבֵירוֹת וָואס מֶען טְהוּט סַיי בְּמֵזִיד סַיי בְּשׁוֹגֵג. כִּי הִנֵּה כַּיְרִיעָה דֶעְן אַזוֹי וִוי אַ טֶעפֶּעךְ [דִיוַואן] אִין דֶעם וֶועבֶּעְר'ס הַאנְד, אַז עֶר וִויל מַאכְט עֶר זִי גְלַייךְ אוּנ אַז עֶר וִויל מַאכְט עֶר זִי קְרוּם, אַזוֹי זֶענֶען מִיר אִין דַיין הַאנְד. אֵל קַנָּא דוּ גָאט וָואס דוּ וֶוערְסְט אָנְגֶערוּפֶען „אֵל קַנָּא וְנוֹקֵם". כִּי הִנֵּה כַּכֶּסֶף דֶעְן אַזוֹי וִוי אַיין

מַמְצִיא לְמָזוֹר תֶּרֶף. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר: כי הנה

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל. אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: זְכוֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר

פירוש ע״ט

שְׁטִיק זִילְבֶּער אִין דֶער הַאנְד פוּן דֶעם גָאלְד-שְׁמִיד, אַז עֶר וִויל לָאזְט עֶר בְּלַייבֶּען פְּסוֹלֶת אִין דֶעם זִילְבֶּער אוּנ אַז עֶר וִויל לַייטֶערְט עֶר זִי רֵיין, אַזוֹי זֶענֶען מִיר אִין דַיין הַאנְד. ממציא דוּ גָאט וָואס דוּ בְּרֵייטְסְט אָן צוּ אַ מַכָּה אַ רְפוּאָה, לברית הבט זָאלְסְט קוּקֶען אוֹיף דֶעם בּוּנְד וָואס דוּ הָאסְט גֶעמַאכְט מִיט דִי אָבוֹת, אוּנ זֵייעֶר זְכוּת זָאל אוּנְז בַּיישְׁטֵיין. ואל תפן ליצר אוּנ דוּ זָאלְסְט זִיךְ נִיט קֶערֶען צוּם קִטְרוּג פוּן יֵצֶר הָרָע:

אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

חו״ק אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת. אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חו״ק חָטָאנוּ צוּרֵנוּ. סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אויף מְהֵייל עֶרְטֶער זָאגְט מֶען דָאס נִיט, נָאר מֶען הֵייבְּט אָן „הֵן יַעֲבוֹר זָדוֹן וכו׳“:

אוֹתְךָ אֶדְרוֹשׁ וְאֵלֶיךָ אֶתְוַדָּע. גָּדוֹל בִּיהוּדָה וּבְיִשְׂרָאֵל נוֹדָע. הֵן אַתָּה חֲקַרְתָּנוּ וַתֵּדָע. כִּי פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע: אֵדָע אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ. וּמֵהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ לֹא זְנַחְתָּנוּ. הֵן אֵלָיו כַּפַּיִם שִׁטַּחְנוּ. כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: חטאנו בָּטָחְנוּ בְשִׁמְךָ לְנֶפֶשׁ תַּאֲוָה. וְהִפַּקְנוּ מָגֵן בְּלִי גַאֲוָה. הֵן בְּמָעֻזְּךָ לַדָּל תִּקְוָה. כִּי הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה: גֵּוָה גֵּאִים עֲלֵי מַגְדִּילִים. בְּרוֹגֶז שְׁבֵעִים לֹא נֶחְדָּלִים. הֵן גֹּלֵל הַמֵּצִיק מִתְדַּלְדְּלִים. כִּי רָצַץ עָזַב דַּלִּים. חטאנו: דַּלִּים מְדִינֶךָ פָּחֲדוּ וָרָהוּ. בָּאִים כִּמוֹדֶה וְעוֹזֵב לְרַחֲמֵהוּ. הֵן דְּפָקִים הַיּוֹם תְּכַפְּרֵהוּ. כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא: הוּא הוֹד וְהָדָר יִלְבָּשׁ. יָשׁוּב יְרַחֵם וְעָוֹן יִכְבֹּשׁ. הֵן הוּמְתַּק בְּפִי כִּדְבָשׁ. כִּי הוּא יַבְאִיב וְיַחְבֹּשׁ. חטאנו: וְיֶחְבָּשׁ וְלִשְׁמוֹ כֹּל יוֹדוּ. כִּי יָסִיר מַשְּׂאוֹת כְּבֵדוּ. הֵן וְעַמּוֹ לְפָנָיו יִתְוַדּוּ. כִּי בַדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ: זָדוּ זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת שְׁגוּיִם. סְלַח נָא בְּפִימוֹ הַגּוּיִם. הֵן זַכֵּם לְתֶחִי נְחוּיִם. כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. חטאנו: חַיִּים וָחֶסֶד חוֹן לְעַם מְנַטְּלֶיךָ. לֵבָב עִקֵּשׁ מֵהֶם בְּבַטְּלֶךָ. הֵן חַשְׁרַת מֵי טוֹהַר בְּהַטִּילֶךָ. כִּי טַל אוֹרוֹת טַלֶּךָ: טַלֶּךָ טְלָאֶיךָ בּוֹ לְהִתְכַּפֵּר. הָעֵת תַּמְצִיאֵם סְלִיחָה וָכוֹפֶר. הֵן טַהֲרֵם כָּאָמוּר בַּסֵּפֶר. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר. חטאנו: יְכַפֵּר יִרְצֶה כְּאָז בְּהַעֲלָיוֹתַי. בִּהְיוֹת אֲרִיאֵל בְּבוֹחֵן עֲלִיוֹתַי. הֵן יָדַעְתָּ פִּקּוּק חֲלָיוֹתַי. כִּי אַתָּה קָנִיתָ כִלְיוֹתָי: כִּלְיוֹתַי וְטוּחַי אָכִין לְעָבְדוֹ. וְתֶעֱרַב לְפָנָיו תְּחִנַּת עַבְדּוֹ. הֵן כַּבֵּד יְכַבֵּד מְכַבְּדוֹ. כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ. חטאנו: לְבַדּוֹ לוֹ לְהִתְחוֹלֵל כָּל אֱנוֹשׁ. אָוֶן לֹא יִתְכּוֹנֵן לֶאֱנוֹשׁ. הֵן לֹא טוֹב לַצַּדִּיק לַעֲנוֹשׁ. כִּי יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ: מֵאֱנוֹשׁ מִמַּעֲשָׂיו יָגוֹרְתִּי וְאֵימָתִי. פֶּן אֶכָּשֵׁל כַּאֲשֶׁר אָשַׁמְתִּי.

פירוש ע״ט

אַל נָא תָשֵׁת רֶעכֶען דָאךְ נִיט אויף אוּנְז קֵיין זִינְד וָואס מִיר הָאבֶּען זִיךְ פֶער נַארִישְׁט אוּנ מִיר הָאבֶּען גֶע־זִינְדִיגְט:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט צוּ דִיר אוּנְזֶער שִׁיצֶער. סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ פֶערְגִיבּ אוּנְז אוּנְזֶער בֶּעשֶׁעפֶּער:

הֵן מֵיחֵל שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי. כִּי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי. חטאנו: נִחַמְתִּי נֶפֶשׁ נַעֲנָה לְהָשָׁם. הִתְוַדּוּת הַיּוֹם נִסְתָּר וּמְפֻרְסָם. הֵן נֶצַח לְכַפּוּר הוּשָׂם. כִּי בְּרִית עוֹלָם שָׂם: שָׂם סְלִיחָה לְהוֹעִיל לְלַמְּדִי. תְּשׁוּבָה מְכַפֶּרֶת כְּזִבְחֵי תְמִידִי. הֵן סִימָה בְּצִלּוֹ לְהַעֲמִידִי. כִּי יָדַע דַּרְכְּךָ עִמָּדִי. חטאנו: עִמָּדִי עֲשׂוֹת חֶסֶד בְּהַפְלִיאֶךָ. כִּי תְבַקֵּר צֹאנְךָ וּטְלָאֶיךָ. הֵן עָלֶיךָ יַעֲזוֹב חֵלֶךָ. כִּי אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ: פִּלְאֲךָ פְּעוֹל יְרֵאֶיךָ לְנָצְרָם. הֱיוֹת יִרְאַת יְיָ הִיא אוֹצָרָם. הֵן פִּלֵּלְנוּ לֵידַע בְּהִתְבַּצְּרָם. כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם. חטאנו: צוּרָם צוּר יִשְׂרָאֵל וּקְדוֹשׁוֹ. יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם לְעֵינֵיהֶם בְּהִתְקַדְּשׁוֹ. הֵן צָמְחָה יְשׁוּעָה לְמַקְדִּישׁוֹ. כִּי הִשְׁקִיף מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ: קָדְשׁוֹ יְקוֹמֵם קָדָשָׁיו לְהַקְרִיבָם. לְהַצִּיב הוֹד שְׁכִינָתוֹ בְּקִרְבָּם. הֵן קוֹמוּ יֵחַתּוּ מְרִיבָם. כִּי יְיָ יָרִיב רִיבָם. חטאנו: רִיבָם רִיב שׂוֹטְנֵיהֶם לְבַלּוֹם. יִדְּמוּ פֶּה קַטֵּגוֹרִים לְאַלּוֹם. הֵן רַעְיָתְךָ תְּהַלְּלֶךָ לְעִילוֹם. כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם: שָׁלוֹם שְׂפוֹת לְהַזְרִיחַ נְהָרָה. הֲגִיגֵנוּ כִּין כְּמִנְחָה טְהוֹרָה. הֵן שִׁבְנְךָ תֲּגִיהַּ כְּאוֹרָה. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה. חטאנו: תּוֹרָה שָׁמְעוּ נֶאֱמָנֶיךָ בְּסִינָי. רְצוּיָה יְצָרוּהָ חֲקָרוּהָ לְעֵינָי. הֵן הַיּוֹם יְכַפֵּר לָאֱמוּנָי. כִּי אֵל רַחוּם יְיָ: יְיָ יְנַהֲלֵנוּ עַלְמוּת לְנַהֲגָה. וְיָסִיר מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַף וְתוּגָה:

הֵן יַעֲבִיר זָדוֹן לִמְשׁוּגָה. כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה. חטאנו:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים

אהבת איתן

וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכּוֹר, אִיךְ וֶועל אַייךְ גֶעדֶענְקֶען דֶעם בְּרִית פוּן יַעֲקֹב, אוּנ פוּן יִצְחָק, אוּנ פוּן אַבְרָהָם, בְּרוֹיכְט מֶען צוּ פַארְשְׁטֵיין פַאר וָואס רֶעכֶענְט דֶער פָּסוּק פְרִיהֶער יַעֲקֹב, דֶער נָאךְ יִצְחָק, דֶער נָאךְ הֶערְשְׁט אַבְרָהָם וֶועלִין מִיר גֶעבִּין צוּ פַארְשְׁטֵיין עַל פִּי מָשָׁל, אַ קִינְד אִיז אַבַיין גֶעגַאנְגֶען אִין אַ קְרָאם אוּנ הָאט זִיךְ גֶעקוֹיפְט אַ פִינְט נִיס, דֶער נָאךְ הָאט עֶר גֶעבֶּעטֶען דֶעם קְרֶעמֶער עֶר זָאל אִיהְם צוּ לֵייגֶען נָאךְ עֶטְלִיכֶע נִיס, הָאט עֶר אִיהְם צוּ גֶעגֶעבֶּען נָאךְ עֶטְלִיכֶע נִיס בְּחִנָּם, דֶער נֶעבִּין אִיז גֶעשְׁטַאנֶען, נָאךְ אַ קִינְד אוּנ הָאט גֶעזֶעהֶן וִויא דֶער קְרֶעמֶער גוּט אִיהְם צוּ בְּחִנָּם עֶטְלִיכֶע נִיס, הָאט דָאס קִינְד אוֹיךְ גֶערֶעד דֶעם קְרֶעמֶער עֶר זָאל אִיהְם אוֹיךְ גֶעבֶּען בְּחִנָּם עֶטְלִיכֶע נִיס, עֶנְטְפֶערְט אִיהְם דֶער קְרֶעמֶער **דִיא שׁוֹטֶה, דָאס קִינְד הָאט זִיךְ גֶעקוֹיפְט בַּיי** מִיר

לְכַלּוֹתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: הָשֵׁב שְׁבוּתֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: מְחֵה פְשָׁעֵנוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כְּמָה שֶׁכָּתוּב. מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְיָ אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: כַּפֵּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הִמָּצֵא לָנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי. עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

אהבת איתן

מיר אַ פּינֶט נים, הָאבּ איך איהם געמוּזט צוּ געבּען עטליכע נים בּחִנָם, ווי דער שׁטיינער איז, אָבּער די הָאסט גאר ניט געקויפט פאר וואס קומט דיר צו געבּען, דער נמשל איז, ווען אין פּסוק זאל שׁטיין פריהער געדענקט דעם בּרית פון אַבְרָהָם אוּנ יִצְחָק, וואלטען געקומען די קינדער פון עֵשָׂו אוּנ. ישְׁמָעאל אוּנ וואלטען אויך פארלאנגט מען זאל זיי געדענקען דעם זְכוּת פון אַבְרָהָם וְיִצְחָק, דען זיי זענען דאך אויך פון זייערע אייניקלעך, דעריבּער מאַכט דער פּסוק דעם עיקר פון יַעֲקֹב, אוּנ זאגט פריהער „וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב“ איך וועל אייך דער עיקר געדענקען דעם זכות פון יַעֲקֹב, דער נאך זאגט ער איך וועל אייך נאך צו ליינען דעם זכות פון

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ. וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה, כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: אַל תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבֹשׁוּ, כִּי אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אַל תַּעַזְבֵנוּ. וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ. וְאַל תַּכְלִימֵנוּ. וְאַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבֵנוּ לְתוֹרָתֶךָ. לַמְּדֵנוּ מִצְוֹתֶיךָ הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ.

פירוש ע"ט

שְׁמַע קוֹלֵנוּ הער צו אונזער קול דו אונזער גאט דערבארעם
דיך איבער אונז און פערנעם אונזער געבעט. הֲשִׁיבֵנוּ קער אונז אום גאט צו דיר וועלען מיר זיך אומקערען צו דיר. בעניי אונזערע טעג, אזוי ווי פון לאנג איז געוועזן. אונזערע רייד פערנעם פערשטיי אונזערע רייד. עס זאל זיין צום ווילען די רייד פון אונזער מויל, און די טראכטונג פון אונזער הארץ זאל זיין פאר דיר גאט אונזער בעשעפער, און אונזער אויסלייזער. אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ רבש"ע דו זאלסט ניט אוועקווארפען אונז פאר דיר און דיין היילינען געמיט זאלסטו ניט אוועקנעמען פון אונז דו זאלסט ניט אוועקווארפען אונז אויף דער עלטער אז אונזער קראפט גייט אויס זאלסטו ניט פערלאזען אונז, דו גאט ב"ה זאלסט ניט פערלאזען אונז און זאלסט זיך ניט דערווייטערען פון אונז, טהו מיט אונז א צייכען צו גוטען וועלען זיי וויסען אז דו האסט אונז פערגעבען די זינד, ווארום דו גאט האסט שוין פיהל מאהל אונז געהאלפען און געטרייסט, ווארום צו דיר גאט האבען מיר געהאפט און דו ענטפערסט גאט אונזער גאט:

אהבת איתן

יִצְחָק, און דעם זְכוּת פון אַבְרָהָם, קענין שוין נישט קומען קיין אנדערע מען זאל זיי אויך געדענקען דעם זְכוּת פון אַבְרָהָם וְיִצְחָק, בעוויל זיי האבען דאך ניט דעם עִיקָר זְכוּת פון יַעֲקֹב, דערום ברויכען מיר תְּשׁוּבָה צו טהון, און בעטין רַחֲמִים פון השי"ת ער זאל אונז געדענקען דעם זכות פון אונזערע היילינע אָבוֹת און אונז אן חתמ'ענען צו א גוט יאהר וּלְכָל טוֹב, אָמֵן סֶלָה:

אֱלֹהֵינוּ נאלהי אונזער גאט און גאט פון אונזערע עלטערן. אַל

הַט לִבֵּנוּ לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָתֶךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחוֹל וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵינוּ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ: כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ: אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ: אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ: אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ: אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ: אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ: אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ: אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ: אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ: אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ: אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ: אָנוּ מַאֲמִירֶךָ

פירוש ע"ט

תַּעַזְבֵנוּ פערלאָז אונז ניט, פערשטויס אונז ניט, און לאָז אונז ניט פער־שעמט ווערען און צושטער ניט דיין בונד וואס מיט אונז. מאַך אונז נעהנטער צו דיין תּוֹרָה, לערען אונז דיינע מִצְוֹת וויַיז אונז דיינע וועגען, נייג אונזער האַרץ צו פירכטען דיין נאָמען. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ און בעשנייד די פערשטאָפּונג פון אונזער האַרצען די האַרץ זאָל דיך ליבען און מיר זאָלען זיך צו דיר ווידערקערען מיט וואָרהאַפטיגקייט און מיטען גאַנצען האַרצען. וּלְמַעַן און פון דייַן גרויסען נאָמען וועגען זאָלסטו פערגעבען צו אונזערע זינד, אַזוי ווי עס איז גע־שריבען אין דיינע הייליגע רייד פון וועגען דיין נאָמען גאָט. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ כִּי רַב הוּא זאָלסט דו פערגעבען צו מיין זינד, דען דיין נאָמען איז זייער גרויס:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אונזער גאָט און גאָט פון אונזערע עלטערען. סְלַח לָנוּ פערגיב אונז און וויש אָפּ אונזערע זינד. כִּי אָנוּ עַמֶּךָ דען מיר זענען דאָך דיין פאָלק און דו ביסט אונזער גאָט, מיר זענען דיינע קינדער און דו ביסט אונזער פאָטער, מיר זענען דיינע קנעכט און דו ביסט אונ־זער האַר, מיר זענען דיין געמיינדע, און דו ביסט דער גאָט וואָס אונזער טהייל איז נאָר אין דיר אַליין, מיר זענען דיין אַרב און דו ביסט דער גאָט וואָס דיין קיניגרייך איז געפאַלען אין אונזער גורל. אָנוּ צֹאנֶךָ מיר זענען דיינע שאָף און דו ביסט אונזער פיטערער, מיר זענען דיין וויין־גאָרטען און דו ביסט אונזער היטער, מיר זענען דיין ווערק און דו ביסט אונזער בעשעפער, מיר זענען דיין געליבטע פאָלק און דו ביסט אונזער געליבטער גאָט, מיר זענען דיינע געשעצטע פאָלק און דו ביסט אונזער גאָט. אָנוּ עַמֶּךָ מיר זענען דיין פאָלק און דו ביסט אונזער קיניג, מיר זענען דיין

וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ: אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן: אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם: אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים: אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשׁוֹב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח וּמְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה: מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ

פירוש ע״ט

בּאַרִימטע פֿאָלק און דוּ בּיסט אונזער בּאַרימטער גאָט, מיר זענען עַזּוּת־פָּנִים׳ער אָבער דוּ בּיסט בּאַרימהער־ציג און נידעריג, מיר זענען הארט־נאַקיג, אָבער דוּ דערלענגערסט דיין צאָרען. אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן מיר זענען פֿוּל מיט זינד, אָבער דוּ בּיסט פֿוּל מיט דערבּאַרעמקייט, מיר זענען וואָס אונזערע טעג פֿערגייען אַזוֹ ווי אַשאָטין פֿון אַזאַך וואָס עס גייט פֿערבּיי, אָבער דוּ בּלייבּסט דער זעלבּיגער און דיינע יאָהרען וועלען זיך ניט אויסלאָזען:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אונזער גאָט און גאָט פֿון אונזערע עלטערען.

סְלַח וּמְחַל פֿערגיב און זיי מוחל אונזערע זינד אין דעם דאָזיגען טאָג פֿון פֿערגעבּונג, מעק אָפּ און לאָז פֿערבּייגען אונזער פֿערבּרעכען אונזערע זינד פֿון קעגען דיינע אויגען. וְכוֹף און בּייג אונזער הארץ דאָס זי זאָל זיך

לְהִשְׁתַּעְבֵּד לָךְ וְהַכְנַע עָרְפֵּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת: וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ: וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְּדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אַתָּה מַכִּיר: הָרָצוֹן וְהָאוֹנֶס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים: מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ. מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה יְשׁוּעָתֵנוּ. מַה כֹּחֵנוּ. מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע. וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם

פירוש ע"ט

צו דיר מאַכען דינען, און מאַך אונטערטעניג אונזער נאַקען דאָס מיר זאָלען קערען צו דיר. וְחַדֵּשׁ און בעניי אונזערע נירען דאָס זייערע געדאַנקען זאָל זיין נאָך דיינע געזעצע צו היטען. וּמוֹל און בעשנייד די פערשטאָפּונג פון אונזער האַרצען דאָס מיר זאָלען ליבען און פירכטען דיין נאָמען, אַזוי ווי עס שטייט אין דיין תּוֹרָה. וּמָל און גאָט דיין גאָט וועט אָפּשניידען די פער־שטאָפּונג פון דיין האַרצען און פון דיינע קינדער'ס האַרצען דאָס דו זאָלסט ליבהאָבען גאָט דיין גאָט מיט דיין גאַנצען האַרצען און מיט דיין גאַנצען ווילען כדי דו זאָלסט לעבען. הַזְּדוֹנוֹת די זינד וואָס ווערען געטהון גערין און די וואָס ווערען געטהון אומגערען דערקענסט דו דאָך וואָס עס ווערט געטהון ווילענדיג און איבער געוואַלד, די אָפּענע ווערג און די פערבאָרגענע זענען דאָך פאַר דיר אַלע אָפּען און בעוואוסט. מָה אָנוּ וואָס בעטרעפען מיר וואָס בעטרעפט אונזער לעבען, וואָס בעטרעפט אונזער גוט'ס וואָס מיר טוען, וואָס בעטרעפט אונזערע גערעכטיגקייט, וואָס בעטרעפט אונ־זער הילף וואָס מיר העלפען ווּעמען, וואָס בעטרעפט אונזער קראַפט וואָס בעטרעפט אונזער שטאַרקייט. מַה וואָס קענען מיר זאָגען פאַר דיר גאָט אונזער גאָט און גאָט פון אונזערע עלטערען אַלע העלדען זענען דאָך ווי איין ניכטס פאַר דיר, און די לייט פון גרויסין בערוף זענען אַזוי ווי זיי וואָלטען גאָר ניט געווען, און די קלוגע בעטרעפען אַזוי ווי זיי וואָלטען געווען גאָר אָן וויסענשאַפט און די פיהל פערשטענ־דיגע אַזוי ווי זיי וואָלטען געווען גאָר אָן פערשטאַנד. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם דען זייערע גרויסע ווערק איז פּוסט און

תהו וימי חייהם הבל לפניך. ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל:

מה נאמר לפניך יושב מרום. ומה נספר לפניך שוכן שחקים. הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע:

אויף טהייל ערטער זאגט מען ניט „אתה מבין", נאר מען הייבט אן „שמך מעולם וכו'":

אתה מבין תעלומות לב. אפס לך נגלות וגם נסתרות: באנו בדברים לפתותך בם. ברשענו אל תפן ולא במעללינו: גשתנו ביום זה כירא וחרד. גאה כרחום למענך עשה חסד: דין אל תמתח מול עפר ואפר. דע אחריתנו רמה ותולעה: האם שגגנו ונעלם ממנו. הלא אתה לבד מבין שגיאות: ואל תחשוב לנו כעושה בזדון. וידוי שפתינו שעה בעת רצון: זה כפר לנו הודע ולא הודע. זדון ונעלם עשה ולא תעשה: חלצנו מעונש כרת ומיתה. חמול על חומר מעשה ידיך: טפשנו ברוע יצר אשה מנעורינו. טמון בקרבנו כרשת לפעמינו: יוצרנו ועושנו יודע יצרנו. יהמו רחמיך ואל תשחיתנו: כי מלפניך מי יסתר. כל גלוי לך כאור וכצהרים: לבית דין הורית ארבע מיתות. למענך עשה ומהם חלצנו: מאז יצרתנו חקרתנו ותדע. מעשינו כי המה עמל ואון: נצור נפשותינו כי בידך כל נפש. נא תיקר נפש ממעני לך נפש: סקילה שריפה הרג וחנק. סודם גלית ליודעי אמתך: על כל פשעינו אלה כפר לנו. על ידוע לנו ועל נעלם ממנו: פשעינו הודינו לך חוקר לב. פדנו מחטא נקנו מעון: צור אל תפן באנוש חציר. צדקה עשה עמנו כעשית עם כל חי: קדמנו בנשף קרבנו אליך קשוב קריאתנו: רשענו אל תפן רחמנו ונצטדקה. רחמיך יבואונו רחום וחנון:

שמך מעולם עובר על פשע. שועתינו תאזין בעמדנו לפניך

פירוש ע"ט

זייערע טעג פון לעבען איז ניכט'ס פאר דיר, און דער יתרון פון מענטשען אנטקעגען א בהמה בעטרעפט ניכטס, דען אלץ איז דומהייט. מה נאמר וואס זאלען מיר זאגען פאר דיר גאט וואס זיצט אין דער הויך און וואס זאלען מיר דערציילען פאר דיר גאט וואס דו רוהסט אין הימעל אלע פערבארגענע און אפענע זאכען ווייסטו דאך:

שמך מעולם דיין נאמען איז בעקאנט פון אייביג אן דאס דו פערגיבסט אויף זינד, דו זאלסט אונזער געשריי פערנעמען ווען מיר שטעלען זיך פאר דיר בעטען, דו זאלסט פערגעבען אויף די זינד צו די פאלק וואס קערט זיך ווידער פון די זינד. תמחה פשעינו מנגד עיניך דו זאלסט אפמעקען אונזערע זינד פון קעגען דיינע אויגען:

בִּתְפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע. תִּמְחֶה פְשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמְּךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְּשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַייָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

וְדָוִד עַבְדְּךָ אָמַר לְפָנֶיךָ שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי. נַקֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טוּמְאוֹתֵינוּ וּזְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טוּמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

מִיכָה עַבְדְּךָ אָמַר לְפָנֶיךָ. מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ. לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם. וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

דָּנִיֵּאל אִישׁ חֲמוּדוֹת שִׁוַּע לְפָנֶיךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ אֱלֹהַי בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵינוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם: וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת

חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד. וְלֹא עֲזַבְתָּם. אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ. וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ וְאַל תַּזְנִיחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ. וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה כְּחַטֹּאתֵינוּ. וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּקַבָּלָה עַל יְדֵי יִרְמְיָהוּ חוֹזָךְ. כָּאָמוּר בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם יְיָ יְבֻקַּשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה. כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר: עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ. רְעֵבֵי טוּבְךָ. צְמֵאֵי חַסְדֶּךָ. תְּאֵבֵי יִשְׁעֶךָ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כִּי לַייָ אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת:

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ, אֵל חַנּוּן שְׁמֶךָ. בָּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ. יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן אֲמִתָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן בְּרִיתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן גָּדְלָךְ וְתִפְאַרְתָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן דָּתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן הוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן וְעוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן זִכְרָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן חַסְדָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן טוּבָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִחוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן לִמּוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן מַלְכוּתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן נִצְחָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן סוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן עֻזָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן פְּאֵרָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן אוֹהֲבֶיךָ שׁוֹכְנֵי עָפָר, עֲשֵׂה לְמַעַן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, עֲשֵׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְמוֹת הֵיכָלֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרִיסוּת מִזְבְּחֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׁדַיִם שֶׁלֹּא חָטְאוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חָלָב שֶׁלֹּא פָשְׁעוּ. עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ דּוֹרְשֵׁנוּ עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ הָאֵל הַנֶּאֱמָן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ וָתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ זַךְ וְיָשָׁר עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ חַי וְקַיָּם עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ טוֹב וּמֵטִיב עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ יוֹדֵעַ יֵצֶר עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ כּוֹבֵשׁ כְּעָסִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ צַדִּיק וְיָשָׁר עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ רַחוּם

וְחַנּוּן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ עֶזְרַת הַשְּׁבָטִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ מִשְׂגַּב אִמָּהוֹת עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ קָשֶׁה לִכְעוֹס עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ רַךְ לִרְצוֹת עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֲבִי יְתוֹמִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ דַיַּן אַלְמָנוֹת עֲנֵנוּ:

מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְמשֶׁה בְּחוֹרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְאַהֲרֹן בַּמַּחְתָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְפִינְחָס בְּקוּמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלַיִם הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לֶאֱלִישָׁע בִּירִיחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחָלְיוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְדָנִיֵּאל בְּגוֹב הָאֲרָיוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְעֶזְרָה בַגּוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים הוּא יַעֲנֵנוּ:

רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנִינָן, רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא עֲנִינָן, רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא עֲנִינָן, רַחֲמָנָא עֲנִינָן, רַחֲמָנָא חוּס, רַחֲמָנָא פְּרוֹק, רַחֲמָנָא שֵׁזִיב, רַחֲמָנָא רְחַם עֲלָן, הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב:

וֶוען „יוֹם כִּפּוּר" גֶעפַאלְט אוּם שַׁבָּת זָאגְט מֶען נִיט „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ", אוֹיךְ קְלַאפְּט מֶען זִיךְ נִיט אִין הַארְצֶען אוּם „יוֹם כִּפּוּר" בַּיי „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ":

מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן קוֹדֶשׁ אוּנ מֶען זָאגְט „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ":

פותחין הארון

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

פירוש ע"ט

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג מִיר הָאבֶּן גֶעזִינְדִיגְט פַאר דִיר: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג מִיר הָאבֶּען קֵיין קֵינִיג אִין הִימֶעל נֵייעֶרְט דִיר: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג טְהוּ מִיט אוּנְז פוּן דַיין נָאמֶען וֶועגֶען: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג בֶּענַיי אוֹיף אוּנְז אַ גוּט יָאהְר: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג זַיי מְבַטֵּל פוּן אוּנְז אַלֶע שְׁוֶוערֶע גְזֵירוֹת: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְשְׁטֶעהְר דִי גֶעדַאנְקֶען פוּן אוּנְזֶערֶע פַיינְד: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְשְׁטֶעהְר דִי רַאט פוּן אוּנְזֶערֶע פַיינְד: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְלֶענְד יֶעדֶען צוֹרֵר אוּנ שָׂטָן פוּן אוּנְז: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְשְׁטָאפּ דִי מַיילֶער פוּן אוּנְזֶער שָׂטָן אוּנ מְקַטְרִיגִים: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְמַייד פֶּעסְט אוּנ שְׁוֶוערְד אוּנ הוּנְגֶער אוּנ גֶעפֶענְגֶענִישׁ אוּנ אֵיין פֶערְדַארְבֶּער אוּנ זִינְד אוּנ פֶערְטִילֶע־גוּנְג פוּן דַיינֶע בּוּנְדֶעס קִינְדֶער: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְמַייד מַגֵּפָה פוּן דַיין אַרְב: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג פֶערְגִיב אוּנ זַיי מוֹחֵל צוּ אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד: אוּנְזֶער פָּאטֶער אוּנְזֶער

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה *):

*) יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו האל הגדול הגבור והנורא עשה למענך ולמען שם הגדול והקדוש (דיקְרְנוּסָא) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ומפסוק נסה עלינו אור פניך יי. שתזמין לנו ותתן לנו ולכל הסמוכים בשולחננו היום ובכל יום פרנסתנו ומזונותינו במילוי ובריוח ובכבוד לא באיסור לא בעמל ולא בטורח וביגיעה רבה רק בנחת

פירוש ע"ט

קֵינִיג מֶעק אָפּ אוּנ מַאךְ אָפְּוַוייכֶען אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ ווִידֶערְשְׁפֶּענֶעגוּנְג פוּן קֶעגֶען דַיינֶע אוֹיגֶען: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג מֶעק אוֹיס מִיט דַיין פוּלֶע רַחֲמָנוּת אַלֶע אוּנְזֶערֶע שְׁטָרֵי חוֹבוֹת: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג קֶער אוּנְז ווִידֶער פַאר דִיר מִיט רִיכְטִיגֶע תְּשׁוּבָה: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג שִׁיק אַ גַאנְצֶע רְפוּאָה צוּ דִי קְרַאנְקֶע פוּן דַיין פָאלְק: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג צוּרַייס דָאס בֵּייזֶעס פוּן אוּנְזֶער גְּזַר דִין: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג גֶעדֶענְק אוּנְז צוּם גוּטֶען גֶעדֶע־כֶענֶעשׁ פַאר דִיר: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג שְׁרַייבּ אוּנְז אִין בּוּךְ פוּן גוּטֶען לֶעבֶּען: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג שְׁרַייבּ אוּנְז אִין בּוּךְ פוּן עֶרְלֵייזוּנְג אוּנ הִילְף: אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֵינִיג שְׁרַייבּ אוּנְז אִין בּוּךְ פוּן פַּרְנָסָה אוּנ עֶרְנֶערוּנְג: אוּנְזֶער פָאטֶער

*) ווֶען דֶער חַזָן זָאגְט „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה", זָאל מֶען דָאס זָאגֶען:

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילֶען פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. טְהוּ פוּן דַיינֶעטְווֶעגֶען אוּנ פוּן וֶועגֶען דַיין גְרוֹיסֶען נָאמֶען דֶעם הֵיילִיגֶען וָואס גֵייט אַרוֹיס פוּן דֶעם פָּסוּק „וַהֲרִיקוֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דַי", דָאס אִיז טַייטְשׁ אִיךְ וֶועל אוֹיף אַייךְ אוֹיסְלֶעהְרֶען אוּנ גִיסֶען בְּרָכוֹת גֶענוּג אוּנ גֶענוּג. אוּנ פוּן דֶעם פָּסוּק „נְסָה עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְיָ", דָאס אִיז טַייטְשׁ גָאט הֵייבּ אוֹיף אוּנְז אוֹיף דַיין לִיכְטִיג פָּנִים, דוּ זָאלְסְט פַאר אוּנְז אָנְבְּרֵייטֶען אוּנ גֶעבֶּען אוּנְז אוּנ אַלֶע מֶענְטְשֶׁען וָואס עֶסֶען בּיי אוּנְזֶער טִישׁ

ובשלוה ובהשקט . כדי שנוכל לעבוד עבודתך **הטהורה** והקדושה בלי טרדת פרנסה **ושלא יהיה** בה שום בושה וכלימה ושלא תצריכנו לידי מתנת בשר ודם כי אם לידך הפתוחה והקדושה ותצליחנו והרויחנו וברכנו בכל מעשה ידינו ועסקינו ותן לנו מאוצר מתנת ידיך ושיהיה ביתי מלא ברכת יְהֹוָה (יזהר שלא יזכיר ח"ו השם באותיותיו רק יאמרנו בשם של אדנות ויכוין לסוי"ס בניקוד כזס) בזכות שמך הגדול (דִיקָרְנוּסָא):

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זָכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

פירוש ע"ט

אונזער קיניג שרייב אונז אין בוך פון זָכֻיות: אונזער פאטער אונזער קיניג שרייב אונז אין בוך פון פערציהונג און פערגעבונג: אונזער פאטער אונזער קיניג מאך שפראצען פאר אונז באלד א הילף: אונזער פאטער אונזער קיניג דערהייב די הערשאפט פון דיין פאלק ישראל: אונזער פאטער אונזער קיניג דערהייב די הערשאפט פון דָוִד דיין געזאלבטען: אונזער פאטער אונזער קיניג דערפיהל אונזערע הענד פון דיין בענטשונג: אונזער פאטער אונזער קיניג דערפול אונזערע שפייכלערען מיט זעטיגקייט: אונזער פאטער אונזער קיניג הער אונזער שטימע בעשיץ און ערבארמע דיך איבער אונז: אונזער פאטער אונזער קיניג נעם צו מיט רחמנות און מיט ווילען

תחינה

היינט און אלע טאג אונזער פרנסה און אונזער שפייז מיט פולקייט מיט דערברייטערונג און מיט כָּבוֹד, ניט מיר זאלען דארפען צו טהון דורך די פרנסה א זאך וואס ער איז אָסור, ניט מיר זאלען דארפען שווער צו ארבייטען. שפייז אונז בנחת ובשלוה שטיל און שעהן דאס מיר זאלען קענען דיך דינען מיט ריינע געדאנקען אָן טרדת ודאגת פרנסה, אויך זאל אונזער פרנסה נישט זיין דורך בושה און איין שאנד דאס מיר זאלען נישט דארפען אָן צו קומען צו א מתנה פון איין בשר ודם, אונזער פרנסה זאל זיין פון דיין אפענע האנד די היילינע, דו זאלסט אונז בעגליקען און דער ברייטערען, עס זאל זיין דיין ברכה אין אלע אונזערע עסקים און אין אלעם וואס מיר וועלען טהון, גיב אונז איין מתנה פון דיין אוצר דאס מיין שטוב זאל זיין פיל מיט גאט'ס בענטשונג אָמֵן. כֵּן יְהִי רָצוֹן:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ׃

פירוש ע"ט

אונזער געבעט: אונזער פאטער אונזער קיניג עפען די טויערן פון דעם הימעל פאר אונזער געבעט: אונזער פאטער אונזער קיניג געדענק דאס מיר זענען נאר ערד: אונזער פאטער אונזער קיניג לאז אונז דאך ניט ווידערקערען לעהר פון דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג לאז די שעה זיין א שעה פון רחמים און רצון פאר דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג דערבארעם דיך איבער אונז און איבער אונזערע קליינע און יונגע קינדער: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון וועגען די וואס זענען דערשלאגן איבער דיין היילגען נאמען: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון וועגען די וואס זענען געשוחט'ען איבער דיין איינגקייט: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון וועגען די וואס זענען געקומען אין פייער און וואסער אויף קידוש השם: אונזער פאטער אונזער קיניג נעם נקמה פאר דיינע קנעכט'ס בלוט וואס איז אומזיסט פערגאסען: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון דיינעטוועגען אויב ניט פון אונזער'ט וועגען: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון דיינעט־וועגען און העלף אונז: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון דיינע גרויסע רחמנות וועגען: אונזער פאטער אונזער קיניג טהו פון וועגען דיין גרויסען שטארקען און פארכטיגען נאמען וואס ווערט גערופען אויף אונז: אונזער פאטער אונזער קיניג לייטזעליג אונז און ענטפער אונז, ווען מיר האבען ניט קיין מעשים טובים. עשה טהו מיט אונז צדקה און חסד און העלף אונז:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

די סְפָרַדִים זָאגֶען דֶעם „מִזְמוֹר" פַאר קַדִישׁ שָׁלֵם:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דּוֹרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

פירוש ע"ט

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ צוּ גָאט אִיז דִי עֶרְד אוּנ דֶער פִילוּנְג. תֵּבֵל דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אוּנ דִי וָואס זִיצֶען אִין אִיהְר. כִּי דֶען עֶר. עַל בַּיי דִי יַמִּים הָאט עֶר זִי גֶעגְרוּנְד־פֶּעסְט. וְעַל בַּיי טַייכֶען הָאט עֶר זִי פֶּעסְט גֶעזֶעצְט. מִי וֶוער אִיז רָאוּי צוּ גֵיין אוֹיף גָאטְ'ס בַּארְג דָאס אִיז אִין דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּמִי אוּנ וֶוער גֶעהֶער צוּ שְׁטֵיין. בִּמְקוֹם אוֹיף זַיין הֵיילִיג אָרְט אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. נְקִי וֶוער עֶס הָאט רֵיינֶע הֶענְד פוּן גָזֵל. וּבַר אוּנ הָאט אַ קְלָאר הַארְץ. אֲשֶׁר וָואס עֶר הָאט נִיט גִישְׁוואוֹירֶען פַאלְשׁ בַּיי מִיר דָאס זָאגְט גָאט. וְלֹא אוּנ הָאט נִיט גֶעשְׁוואוֹירֶען פַאלְשׁ מִרְמָה צוּ זַיין לַייטֶען. יִשָּׂא דֶער וֶועט פוּן גָאט בָּרוּךְ הוּא נֶעמֶען אֵיין בֶּענְטְשׁוּנְג. וּצְדָקָה אוּנ וֶועט הָאבֶּען גִינָאד פוּן גָאט זַיין הֶעלְפֶער. זֶה דָאס מֵיינְט מֶען דֶעם דוֹר וָואס פָארְשְׁטֶען אִיהְם. מְבַקְשֵׁי וָואס זֵיי בֶּעגֶערֶען צוּ שְׁטֵיין פַאר דִיר. שְׂאוּ וֶוערְט דֶערְהוֹיבֶּען אַייעֶר עֶלְסְטֶע טוֹיעֶרֶען. וְהִנָּשְׂאוּ אוּנ וֶוערְט אוֹיף גֶעהוֹיבֶּען. פִּתְחֵי דִי טְהִירֶען וָואס זֶענֶען פוּן אֵייבִּיג. וְיָבוֹא אוּנ עֶס וֶועט קוּמֶען דֶער מֶלֶךְ וָואס גָאר דֶער כָּבוֹד גֶעהֶער צוּ אִיהְם. מִי וֶוער אִיז דָאס דֶער מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְיָ דֶער שְׁטַארְקֶער גָאט. וְגִבּוֹר אוּנ אֵיין שְׁטַארְקֶער גָאט וָואס אִיז אַ גִבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ הֵייבְּט אוֹיף אַייעֶר הוֹיפְּט אִיהְר טְהִירֶען. וּשְׂאוּ אוּנ וֶוערְט דֶערְהוֹיבֶּען דִי טְהִירֶען וָואס זֶענֶען אֵייבִּיג הֵיילִיג. וְיָבֹא דָארוּם עֶס וֶועט אַרַיין קוּמֶען דֶער מֶלֶךְ וָואס צוּ אִיהְם גֶעהֶער דֶער כָּבוֹד. מִי וֶוער אִיז דֶער מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְיָ גָאט וָואס הֶערְשְׁט אוֹיבֶּען אוֹיף דִי מַלְאָכִים אוּנ אוּנְטֶען. הוּא עֶר אִיז דֶער. מֶלֶךְ אוֹיף אֵייבִּיג:

ואח"כ יתפלל התפלה הזאת על הפרנסה שנוהגים לומר בלילי ר"ה ויוה"כ (והיא לקוחה מס' כף אחת להרחיד"א):

יהי רצון מלפניך יי אלהינו האל הגדול הגבור והנורא שתתמלא רחמים ותחון עלינו למענך ולמען קדושת המזמור הזה והשמות הקדושים הנזכרים בו וקדושת פסוקיו ותיבותיו ואותיותיו וטעמיו וסודותיו וקדושת השם הקדוש **דקרנוסא** (גי' חתך עם האותיות) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די ומפסוק נסה עלינו אור פניך יי וכתבנו בספר פרנסה טובה וכלכלה שנה זו וכל שנה ושנה. לנו ולכל בני ביתינו כל ימי חיינו במילוי ובריוח בהיתר ולא באיסור בנחת ולא בצער ולא בעמל וטורח בשלוה והשקט ובטח בלי שום עין הרע ותזכנו לעבוד עבודת הקודש בלי שום טרדה ותפרנסנו פרנסה שלא יהיה בה שום בושה וכלימה ולא נצטרך למתנת בשר ודם כי אם לידך המלאה והרחבה ותצליחנו והרויחנו בכל למודנו ובכל מעשה ידינו ועסקינו ויהיה ביתנו מלא ברכת יי ונשבע לחם ונהיה טובים "רחום "חנון "שומר "תומך "מציל "ישר "פודה (יכוין רח"ש תמי"ף) רחם עלינו ושמע תפלתנו כי אתה שומע תפלת כל פה ברוך שומע תפלה:

(יכוין אוסף אראריתא כוז"ו אזבוגה)

דער חזן זאגט קדיש שלם, נאכהער זאגט מען עלינו:

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדולה ליוצר בראשית, שלא עשנו כגויי הארצות, ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו כהם, וגורלנו ככל המונם: ואנחנו כורעים, ומשתחוים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים: הוא אלהינו אין עוד. אמת מלכנו אפס זולתו, ככתוב בתורתו, וידעת היום והשבות אל לבבך, כי יי הוא האלהים, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד:

על כן נקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך. להעביר גלולים מן הארץ. והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך. להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון. לפניך יי אלהינו יכרעו ויפולו. ולכבוד שמך יקר יתנו. ויקבלו כלם את עול מלכותך. ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא. ולעולמי עד תמלוך בכבוד. ככתוב בתורתך יי ימלוך לעולם ועד: ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: קדיש יתום. אדון עולם:

דִי סְפָרִים הַקְדוֹשִׁים שְׁרַייבֶּען, אַז נָאךְ מַעֲרִיב פוּן יוֹם כִּפּוּר, אַײדֶער
מֶען לֵייגְט זִיךְ שְׁלָאפֶען, זָאל מֶען זָאגֶען דִי עֶרְשְׁטֶע פִיעֶר קַאפִּיטְלֶעךְ
פוּן תְּהִלִּים, עֶס אִיז אַ סְגוּלָה צוּ שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת מִיט מִיאוּס׳ע גֶעדַאנְקֶען:

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים, וּבְדֶרֶךְ
חַטָּאִים לֹא עָמָד, וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב: כִּי
אִם בְּתוֹרַת יְיָ חֶפְצוֹ, וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְהָיָה
כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם, אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ, וְעָלֵהוּ
לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ: לֹא כֵן הָרְשָׁעִים, כִּי
אִם כַּמֹּץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ: עַל כֵּן לֹא יָקֻמוּ רְשָׁעִים
בַּמִּשְׁפָּט, וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים: כִּי יוֹדֵעַ יְיָ דֶּרֶךְ
צַדִּיקִים, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד:
ב לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם, וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ רִיק: יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי
אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יָחַד, עַל יְיָ וְעַל מְשִׁיחוֹ:
נְנַתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ, וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: יוֹשֵׁב
בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק, אֲדֹנָי יִלְעַג לָמוֹ: אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ,
וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ: וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל צִיּוֹן הַר קָדְשִׁי:
אֲסַפְּרָה אֶל חֹק, יְיָ אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה, אֲנִי הַיּוֹם
יְלִדְתִּיךָ: שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ, וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי
אָרֶץ: תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל, כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם: וְעַתָּה

מעשה נורא

דִי הֵיילִיגֶע סְפָרִים בְּרֶענְגֶען אַ וואוּנְדֶערְלִיכֶע מַעֲשֶׂה, וְוִי גְרוֹיס עֶס אִיז דֶער כֹּחַ פוּן תְּהִלִּים זָאגֶען:

אִין יָאהְר קי״ב נָאךְ דֶער גְזֵירָה, אִיז גֶעבְּלִיבֶּען אַ דֶערְפִיל נָאהֶנְט פוּן דֶער שְׁטָאט „ערפורט", וָואס דִי שׂוֹנְאִים הָאבֶּען עֶס נִישְׁט חָרוּב גֶעמַאכְט, הָאט דָארְט גֶעווֹאוינְט אַ אַלְטֶער מַאן אַ חָסִיד, אוּנ אִיז נִפְטַר גֶעוָוארֶען בְּשֵׂיבָה טוֹבָה, דְרַייסִיג טָאג נָאךְ דֶער פְּטִירָה אִיז עֶר גֶעקוּמֶען צוּ חָלוֹם צוּ אַ גְרוֹיסֶען תַּלְמִיד חָכָם אוּנ אַ חָסִיד פוּן „ערפורט" אִין דִי תַּכְרִיכִים מִיט אַ קְלֵיין סֵפֶר׳יל אוּנְטֶערֶען אָרִים, זָאגְט דֶער חָסִיד צוּ אִיהְם, בִּיסְט דוּ נִיט דֶער זֶעלְבֶּער וָואס מֶען הָאט דִיךְ דֶעם טָאג קוֹבֵר גֶעוֶועזֶען, עֶנְטְפֶערְט עֶר אִיהְם דִי הָאסְט רֶעכְט, אִיךְ בִּין דֶער זֶעלְבֶּער, זָאגְט דֶער חָסִיד, וָואס פַאר אַ סֵפֶר הָאלְסְט דוּ, עֶנְטְפֶערְט עֶר סֵפֶר תְּהִלִּים, אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען דִיךְ וָואהְרֶענֶען אַז דִי זָאלְסְט זָאגֶען דִי אַיינְוואוֹינֶער פוּן דָארְף וְוִי אִיךְ הָאבּ גֶעווֹאוינְט, דָאס עֶס וֶועט זֵיי טְרֶעפֶען פִיהֶל שְׁלֶעכְטֶס, דֶערוּם זָאלֶען זֵיי אַנְטְלוֹיפֶען אִין אַנְדֶערֶע קְהִילּוֹת כְּדֵי זֵיי זָאלֶען נִיצוֹל וֶוערֶען מִיט דֶעם לֶעבִּין

8 7 (מחוור ע״ט)

מַלְכִים הַשְׂכִּילוּ, הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ: עִבְדוּ אֶת יְיָ
בְּיִרְאָה, וְגִילוּ בִּרְעָדָה: נַשְּׁקוּ בַר פֶּן יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ,
כִּי יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ, אַשְׁרֵי כָּל חוֹסֵי בוֹ:
ג מִזְמוֹר לְדָוִד, בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ: יְיָ מָה רַבּוּ
צָרָי, רַבִּים קָמִים עָלָי: רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי,
אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה: וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי, כְּבוֹדִי
וּמֵרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל יְיָ אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ
סֶלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה, הֱקִיצוֹתִי כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: לֹא
אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוּמָה יְיָ
הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי, שִׁנֵּי רְשָׁעִים
שִׁבַּרְתָּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה:
ד לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי
צִדְקִי, בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי, חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי:
בְּנֵי אִישׁ עַד מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה, תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ
כָזָב סֶלָה: וּדְעוּ כִּי הִפְלָה יְיָ חָסִיד לוֹ, יְיָ יִשְׁמַע בְּקָרְאִי
אֵלָיו: רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ, אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם,
וְדֹמּוּ סֶלָה: זִבְחוּ זִבְחֵי צֶדֶק, וּבִטְחוּ אֶל יְיָ: רַבִּים
אֹמְרִים מִי יַרְאֵנוּ טוֹב, נְסָה עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְיָ: נָתַתָּה
שִׂמְחָה בְלִבִּי, מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ: בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו
אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן, כִּי אַתָּה יְיָ לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

מעשה נורא

לֶעבִּין, דֶען וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעלֶעבְּט, אוּנ הָאבּ פִּיהְל יָאהְרֶען גֶעזָאגְט דָאס גַאנְצֶע סֵפֶר תְּהִלִּים, יֶעדֶער וָואךְ, זֶענֶען זַיי פִּיהְל יָאהְרֶען רוּהִיג גֶעוֶוען אוּנ נִיצוֹל גֶעוָוארֶען, אָבֶּער הַיינְט הָאבֶּען זַיי נִישְׁט וֶוער עֶס זָאל אוֹיף זַיי מֵגִין זַיין, אִין דֶער פְּרִיה הָאט דֶעם חָסִיד'ס הַאְרְץ זֶעהְר גֶעשְׁרָאקֶען אוּנ הָאט בַּאלְד גֶעשִׁיקְט אַ שָׁלִיחַ אִין דָעם דָארְף אַבִּיין זַיי דָאס אַלֶעס צוּ זָאגֶען, דִי וָואס הָאבֶּען מוֹרָא גִיהַאט זֶענִין אַנְטְלָאפֶען, זֶענִין זַיי נִיצוֹל גֶעוָוארֶען מִיט דֶעם לֶעבִּין אוּנ דִי וָואס הָאבֶּען נִיט גֶעהָארְכְט דִיא אַזְהָרָה, אוּנ זֶענֶען גֶעבְּלִיבֶּען אִין דֶעם דָארְף זֶענֶען אוּמְגֶעקוּמֶען. פוּן דִי מַעֲשֶׂה זֶעהֶען מִיר וַוי גְרוֹיס עֶס אִיז דֶער כֹּחַ פוּן תְּהִלִּים זָאגֶען, עֶס פַארְשְׁטוֹיסְט אַלֶע מִינֵי פוּרְעָנִיוֹת, אוּנ עֶס בְּרֶענְגְט שֶׁפַע אוּנ בְּרָכוֹת טוֹבוֹת:

שיר היחוד ליום ראשון

דעם שיר היחוד מוז מען זיין געוואוינט מען זאל איהם זאגען מלה במלה, מען זאל ניט איינשלינגען די ווערטער, ווארום איז דעם מענטש וואס איז געוואוינט אזוי צו זאגען דעם „שיר היחוד", וועט ער וועט בודאי האבען פיהל שכר, אז ער וועט איהם זאגען בכונה, דען איבער דעם ווערט ער אנגערופען „שיר היחוד", אונ „שיר הכבוד", מען זאל איהם זאגען בנחת ווי איין שיר, ובפרט די וואס נעכטיגען אין בית הכנסת אום יום כפור ביינאכט, זאלען זיי זאגען „שיר היחוד", אונ דער נאך גאנץ תהלים מיט גרויס כונה:

חזן אשירה ואזמרה לאלהי בעודי .
האלהים הרועה אותי מעודי :

קהל עד היום הזה החזקת בידי .
חיים וחסד עשית עמדי :

חזן ברוך יי וברוך שם כבודו .
כי על עבדו הפליא חסדו :

קהל לאלהי מרום במה אקדם .
ובמה אכף לאלהי קדם :

חזן אלו הרים למערכה .
וכל עצי לבנון בכל ערוכה :

קהל ואם כל בהמות וחיות קרוצים .
נתחים ערוכים על העצים :

חזן ואף זויות מזבח מבוסים .
דם כמים לים מכסים :

קהל וכחול סולת דשן ושמן .
בלול ברבבות נחלי שמן :

חזן ולאזכרה לבונה וסמים .
ולקטורת כל ראשי בשמים :

קהל ואלו נרות על המנורות .
יהיו מאירות כשני המאורות :

חזן וכהררי אל לחם הפנים .
על שלחנות ערוכים בפנים :

קהל ויין כמטר השמים .
ושכר לנסך כעינות מים :

פירוש ע"ט

אשירה ואזמרה איך וועל זינגען אונ וועל לויבען צו מיין גאט צייט איך וועל זיין אויף דער וועלט, דער גאט וואס פיטערט מיך פון די צייט אן וואס איך בין אויף דער וועלט. עד ביז דעם טאג האסטו מיין האנד געשטיצט, מיט לעבען אונ גענאד האסטו מיט מיר געטהון:

ברוך יי געלויבט איז גאט אונ געלויבט איז זיין הערליכער נאמען, דאס ער האט אויף זיין קנעכט בעוויזען וואונדערליך זיין גענאד. לאלהי דעם דערהויבענעם גאט מיט וואס זאל איך פארקומען, אין מיט וואס זאל איך זיך ווייזען אונטערטעניג צום אייביגען גאט:

אלו הרים ווען אפילו די בערג זאלען ווערען צו מזבחות ווי מען ריכטעט אן האלץ מיט פייער צו אפפערען, אונ אלע העלצער פון וואלד לבנון זאלען זיין אויף זיי אליטען אנגעריכט. ואם אונ ווען שוין אלע בהמות אונ חיות זאלען זיין געשניטען שטיקער־ווייס, אנגעריכטעט אויף די האלץ:

ואף זויות אונ אויך די ווינקלען פון מזבח זאלען זיין פארטרונקען מיט בלוט פון קרבנות, ווס זיי זאלען באדעקען ווי וואסער דעם ים. ובחול אונ אזוי פיהל ווי זאמד זאל זיין זעמעל מעהל פון אפפער ריק אונ פעט, געמישט מיט צעהן טויזענטע טייכען אייל:

ולאזכרה לבונה אונ צו גידעכעניש קרבנות זאל ווערען גענומען ווייראוך אונ גיווירץ, אונ אויף קטורת אלע הויפט גיווירץ. ואלו נרות אונ ווען אויך די ליכט אין די מנורות, זאלען לייכטען אזוי ווי די צוויי ליכט (די זונן אונ די לבנה): וכהררי אל אונ אזוי ווי די מעכטיגע בערג זאל זיין דאס לחם הפנים, אן געריכטעט אויף די טישען אין בית המקדש

חזן וְאִלּוּ כָּל בְּנֵי אָדָם כֹּהֲנִים .
לְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים בְּכְנַף רְנָנִים :
קהל וְכָל עֲצֵי עֵדֶן וְכָל עֲצֵי יְעָרִים .
כִּנּוֹרוֹת וּנְבָלִים לְשָׁרִים :
חזן וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם .
וְהַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם :
קהל וְכָל הַלְּבָנוֹן עוֹלָה כְלָה :
אֵין דֵּי בָּעֵר וְאֵין דֵּי עוֹלָה :
חזן הֵן בְּכָל אֵלֶּה אֵין דַּי לַעֲבוֹד .
וְאֵין דֵּי לְקַדֵּם לְאֵל הַכָּבוֹד :
קהל כִּי נִכְבַּדְתָּ מְאֹד מַלְכֵּנוּ .
וּבַמָּה נְכַף לַאֲדוֹנֵנוּ :
חזן אָמְנָם לֹא יוּכְלוּ כַּבְּדֶךָ .
כָּל חָי . אַף כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ :

קהל וַאֲנִי נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים .
נִמְאַס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אֲנָשִׁים :
חזן וְאֵין לְעַבְדְּךָ כֹּל לְכַבְּדֶךָ
לְהָשִׁיב לְךָ גְמוּל עַל חֲסָדֶיךָ :
קהל כִּי הִרְבֵּיתָ טוֹבוֹת אֵלַי .
כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלַי :
חזן וְרַב שִׁלּוּמִים לְךָ חוּיַּבְתִּי .
כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אִתִּי :
קהל וְלֹא חוּיַּבְתָּ לִי גְמוּלֶךָ .
כָּל טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ :
חזן עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ .
אַחַת לְרִבּוֹא לֹא גְמַלְתִּיךָ :
קהל אִם אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָא כְמוֹ .
לֹא יָדַעְתִּי סְפוּרוֹת לָמוֹ :

פירוש ע״ט

הַמִּקְדָּשׁ . זַיִין אונ ווײַן אַזוֹי ווי רעגען פון הימעל, אונ אלטען ווײַן צום אָפּפער גיסונג אַזוֹי ווי קוואלען וואסער :
וְאִלּוּ הֵן אונ ווען אויך אלע מענטשען וואלטען זײַן כֹּהֲנִים אונ לְוִיִּם, וואס זאלין זינגען ווי זינגענדע פויגעל . וְכָל אונ אלע בײמער פון עֵדֶן אונ אלע בײמער פון אנדערע וועלדער, וואלטען זײַן פידלען אונ הארפען צום שפילען :
וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים אונ אלע מַלְאָכִים מיט זײער שְׁטִים פון שאלונג, אונ די שטערען פון זײערע שטעגין . וְכָל הַלְּבָנוֹן אונ ווען דער גאנצער וואלד לְבָנוֹן וואלט זײַן צום ברענען בראנד אָפּפער, עס זאל ברענען אן אשיעור אונ אָפּפערען אָן אשיעור :
הֵן בְּכָל וועט דאך מיר אלע דיזע זאכען ניט זײַן גענוג צו דינען, אונ ניט גענוג פאר צו קומען פאר דעם הערליכען גאט . כִּי דען זער גיעהרט ביסטו אונזער קיניג, אונ מיט וואס זאלען מיר זיך ווײַזען אונטער טעניג צו אונזער הערען :
אָמְנָם לֹא פאר וואס דאס אלע לעבעדיגע פארמאגען דיך נישט צו עהרען אונ

מִכָּל שֶׁכֵּן איך דײַן קנעכט . וַאֲנִי אונ איך בין דאך אײַן בָּזוּי אונ אוים געמוטען פון לײַטין, איך בין פאר מְאוּסְט אין מײַנע אויגען אונ בין דער נידעריגסטער פון מענטשען :
וְאֵין לְעַבְדְּךָ אונ דײַן קנעכט האט גאר נישט מיט וואס דיך צו עהרען, דיר ווידער צו קעהרען פאר געלטונג פאר דײַנע גינאד . כִּי הִרְבֵּיתָ דען דו האסט פיהל גוט׳ס צו מיר געטהון, דו האסט גיגרײַסט דײַן גענאד אויף מיר :
וְרַב שִׁלּוּמִים אונ פיהל באצאלונג בין איך דיר שולדיג, ווײַל דו האסט צו מיר גוט׳ס געטהון . וְלֹא חִיַּבְתָּ אָבער די ביסט מיר ניט שולדיג געווען דײַן פאר געלטונג, גאר מײַן גוט׳ס וואס איך האב איז ניט געוועזן אויף דיר קײן חוב מיר עס צו טהון :
עַל הַטּוֹבוֹת קעגען דײַנע טוֹבוֹת האב איך דיר גאר ניט אָפּ געדינט, אײַנס קעגען צעהן טויזענד האב איך דיר ניט פאר געלטין . אִם אָמַרְתִּי ווען איך זאל זאגען דאס איך וועל דײַנע טוֹבוֹת פאר-
צײלען

חזן וּמָה אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלָּךְ
לְךָ שָׁמַיִם אַף אֶרֶץ לָךְ :

קהל יַמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בְּיָדְךָ
וְכֻלָּם יִשְׂבְּעוּן מִיָּדְךָ :

חזן וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ
נְחֵפְצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ :

קהל אֵיךְ נַעֲבוֹד וְאֵין לְאֵל יָדֵינוּ
וְלִשְׂרֵפַת אֵשׁ בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ :

חזן וְאֵיךְ נַעֲבוֹד וְאֵין זֶבַח וּמִנְחָה
כִּי לֹא בָאנוּ אֶל הַמְּנוּחָה :

קהל וּמַיִם אַיִן לְהַעֲבִיר טוּמְאָה
וַאֲנַחְנוּ עַל הָאֲדָמָה טְמֵאָה :

חזן שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אֲמָרֶיךָ
וַאֲנִי בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ :

קהל כִּי כָתוּב לֹא עַל זְבָחֶיךָ
וְעוֹלוֹתֶיךָ אוֹכִיחֶךָ :

חזן עַל דְּבַר זֶבַח וְעוֹלוֹתֵיכֶם
לֹא צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם :

קהל מָה שָׁאַלְתִּי וּמָה דָּרַשְׁתִּי
מִמְּךָ. כִּי אִם לְיִרְאָה אוֹתִי :

חזן לַעֲבוֹד בְּשִׂמְחָה וּבְלֵבָב טוֹב
הִנֵּה שְׁמוֹעַ מִזֶּבַח טוֹב :

קהל וְלֵב נִשְׁבָּר מִן מִנְחָה טְהוֹרָה
זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה :

חזן זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפָצְתָּ
חַטָּאת וְעוֹלָה לֹא שָׁאָלְתָּ :

קהל מִזְבֵּחַ אֶבְנֶה בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי
וַאֲשַׁבְּרָה אַף רוּחִי בְּקִרְבִּי :

פירוש ע"ט

צאהלען אזוי ווי זיי זענען, ווייס איך אבער
ניט קיין צאהל צו זיי :
וּמָה אָשִׁיב אונ וואס קען איך דיר ווידער-
קערען פאר דיינע טובות ווען אלסדינג
איז דיינע. די הימעל איז דיינע, אויך די
ערד איז דיינע. יַמִּים די יַמִּים אונ אלץ
וואס אין זיי איז אין דיין האנד, אונ אלע
ווערען געזעטיגט פון דיין האנד :
וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ אונ מיר זענען דיין פאלק
דיינע שאף, אונ באגערען צו טהון
דיין ווילען. וְאֵיךְ נַעֲבוֹד אבער ווי זאלען
מיר דינען אונ מיר האבען ניט קיין מאכט
אין אונזער האנד, אונ אונזער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
איז אין פייער פאר ברענט :
וְאֵיךְ נַעֲבוֹד אונ ווי זאלען מיר דינען ווען
עס איז ניט דא קיין שעכט-אפפער
אונ קיין מעהל-אפפער, דען מיר זענען
נאך ניט געקומען אין דער רוהע פון
יְרוּשָׁלַיִם. וּמַיִם אונ מיר האבען ניט קיין
וואסער פון פָּרָה אֲדוּמָה אפ צו טהון
אונזער אומריינינקייט, אונ מיר זענען אזוי
ווי איין נִדָּה אומריין :
שָׂשׂ אָנֹכִי איך פריי מיך אבער מיט דיין
זאג, אונ איך קום דורך מיט דיין
ווארט, כִּי כָתוּב דאס עס איז געשריבען.
לֹא עַל זְבָחֶיךָ נישט וועגען דיינע שעכט-
אפפער אונ וועגען דיינע בראנד אפפער
טהו איך דיך שטראפען :
עַל דְּבַר וועגען שעכט-אפפער אין בראנד-
אפפער, האב איך אייערע עלטערען
נעבאטען. מָה שָׁאַלְתִּי וואס האב איך
פארלאנגט אונ געפאדערט פון דיר, דאך
נאר צו פארכטען פאר מיר :
לַעֲבוֹד בְּשִׂמְחָה צו דינען מיר מיט פרייד
אונ מיט א גוט הארץ, עס איז
דאך בעסער דאס פאלגען גאט אלס
שעכט-אפפער. וְלֵב נִשְׁבָּר אונ איין צו
בראכען הארץ איז בעסער אלס איין ריינע
מעהל-אפפער, די שעכט-אפפער וואס גאט
געפעלט איז נאר איין צו בראכען גימיט :
זֶבַח וּמִנְחָה שעכט-אפפער אונ מעהל-
אפפער האסטו ניט באגערט, זינד-
אפפער אונ בראנד-אפפער האסטו ניט
פערלאנגט. מִזְבֵּחַ איין מִזְבֵּחַ וויל איך בויען
מיט מיין צו בראכען הארץ, אונ איך
וועל אויך צו ברעכען מיין גימיט אין מיר :
רום

שיר היחוד ליום ראשון

חזן רום לֵב אַשְׁפִּיל וְאֶת רוּם עֵינַי •
וְאֶקְרַע לְבָבִי לְמַעַן אֲדֹנָי :
קהל שִׁבְרֵי רוּחִי הֵם זְבָחֶיךָ •
יַעֲלוּ לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחֶךָ :
חזן וְאַשְׁמִיעַ בְּקוֹל הוֹדְיוֹתֶךָ •
וַאֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ :
קהל וַאֲשֶׁר יָדְעָה נַפְשִׁי אַחְבִּירָה •
אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹת וַאֲדַבֵּרָה :
חזן וּמָה אֶעֱרוֹךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה •
הֲיָכוֹל אוֹכַל דַּבֵּר מְאוּמָה :
קהל כִּי אֵין חֵקֶר לִגְדוּלָּתוֹ :
וְגַם אֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתוֹ :
חזן חֲכַם לֵבָב הוּא מִי כָמוֹהוּ •
שַׂגִּיא כֹחַ לֹא מְצָאנוּהוּ :
קהל עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת וְרַב נוֹרָאוֹת •
גָּדוֹל אַתָּה וְעוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת :
חזן עַד אֵין מִסְפָּר וְעַד אֵין חֵקֶר •
וְלֹא נוֹדַע כִּי לֹא יֵחָקֵר :
קהל אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידֶךָ •
וְאֵיזוֹ פֶּה אֲשֶׁר יַגִּידֶךָ :
חזן חַי לֹא רָאֲךָ וְלֵב לֹא יְדָעֲךָ •
אֵיזֶה שֶׁבַח אֲשֶׁר יַצִּיעֲךָ :
קהל גַּם מְשָׁרְתֶיךָ לֹא רָאוּךָ •
וְכָל חַכְמֵי לֵב לֹא מְצָאוּךָ :
חזן אַתָּה לְבַדְּךָ מַכִּיר שְׁבָחֶיךָ •
וְאֵין זוּלָתְךָ יוֹדֵעַ כֹּחֶךָ :
קהל שְׁבָחוֹת רְאוּיוֹת לְכַבֶּדְךָ •
וְאֵין יוֹדֵעַ בִּלְעָדֶיךָ :
חזן עַל כֵּן תְּבוֹרַךְ כָּרָאוּי לָךְ •
כְּפִי קָדְשְׁךָ כְּבוֹדְךָ וְגָדְלָךְ :

פירוש ע״ט

רוּם לֵב דו הויכקייט פון הארצען און פון מיינע אויגען, וועל איך דערנידערען פון גאט׳ס וועגען, שִׁבְרֵי די בראך פון מיין גימיט זאלען זיין דיינע אָפפער זיי זאלען אויפגיין צו באוויליגען אויף דיין מִזְבֵּחַ :
וְאַשְׁמִיעַ בְּקוֹל און איך וועל לאזען הערען מיט קול דאנקונג צו דיר, און וועל דערציילען אלע דיינע וואונדער. וַאֲשֶׁר וועלכע וואונדער מיין נֶפֶשׁ ווייסט צו זאמען צו נעמען, וועל איך דערציילען פון זיי די גְבוּרוֹת און וועל ריידען :
וּמָה אֶעֱרוֹךְ און וואס קען איך פאר שטעלען פון זיינע וואונדער ווען איך פארשטיי זיי גאר נישט, קען איך דען דערין עטוואס ריידען. כִּי דען עס איז ניט דא קיין דורכ־פארשטונג צו זיין גרויסקייט, אויך קיין בארעכענונג צו זיין פארשטענדיגקייט :
חֲכַם לֵבָב הוּא ער האט איין קלוג הארץ ווער איז זיין גלייכען, ער איז גרויס אין קראפט מיר קענען איהם אונזער פארשטאנד ניט גרייכען. עֹשֶׂה ער טהוט גרויסע זאכען און גרויס פארכטיגקייט, דו בּיסט גרויס און טהוסט וואונדערליכע זאכען :
עַד אֵין מִסְפָּר ביז עס איז קיין צאהל און קיין פארשטונג צו זיינע ווינדער, און ער ווערט ניט בעוואוסט דען ער ווערט ניט דערפארשט. אֵיזוֹ וועלכע אויג קען דיר בעצייגען, און וועלכע מויל קען זאגען דיין גרויסקייט :
חַי לֹא רָאֲךָ קיין לעבעדיגער האט דיך ניט גיזעהן און קיין הארץ האט דיך ניט פערשטאנען, נון מיט וועלכע לויב קען מען דיר פאר שטעלען. גַּם אויך די מַלְאָכִים דיינע דינער האבען דיך ניט געזעהן, און אלע קלוגע הערצער האבען ניט געגרייכט דיר צו פארשטיין :
אַתָּה לְבַדְּךָ דו אליין קענסט דיין לויב, און קיינער זונדער דיר פארשטייט דיין קראפט. וְאֵין יוֹדֵעַ און קיינער ווייסט ניט אויסער דיר די לויב וואס פאסען צו דיין כָּבוֹד :
עַל כֵּן דערום זאלסטו גילויבט זיין ווי עס פאסט

קהל וּמִפִּי הַכֹּל בְּכָל אֱיָלוּתָם .
כְּפִי מַדָּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנַנְתָּם :

חזן יוֹדוּ פִּלְאֲךָ הַשָּׁמַיִם .
וִיאַדְּרוּךָ קוֹלוֹת מַיִם :

קהל וְיָרִיעוּ לְךָ כָּל הָאָרֶץ .
יוֹדוּךָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ :

חזן אַף יוֹדוּךָ כָּל הָעַמִּים .
יְשַׁבְּחוּךָ כָּל הָאוּמִּים :

קהל כָּל זֶרַע יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ .
כִּי עֲלֵיהֶם גָּבְרוּ חֲסָדֶיךָ :

חזן אֶת שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כוּלָּם .
אֵל אֱלֹהִים אֱמֶת וּמֶלֶךְ עוֹלָם :

ברוך אתה יחיד ומיוחד יי אחד ושמו אחד :

ליום שני.

חזן וַאֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ .
אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ :

קהל דַּרְכֵי שְׁבָחֶיךָ קְצָתָם אֲסַפְּרָה :
מַעֲשֶׂיךָ מַה נּוֹרָא אוֹמְרָה :

חזן אֵין אֵלֶיךָ עֲרוֹךְ בַּסֵּפֶר .
אַגִּיד שְׁבָחוֹת עַצְמוֹ מְסַפֵּר :

קהל חֵקֶר אֱלוֹהַּ לֹא יִמָּצֵא .
וְתַכְלִית שַׁדַּי לֹא תִקָּצֵה :

חזן לִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אֵין חֵקֶר .
מִסְפַּר שָׁנָיו לֹא יֵחָקֵר :

קהל וְגַם אֵין מִסְפָּר לִגְדוּדֶיךָ .
בְּצִבְאוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדֶךָ :

פירוש ע"ט

פאסט דיר , נאך דיינער הייליגקייט נאך אונ נאך דיין הערליכקייט אונ גרויסקייט . וּמִפִּי הַכֹּל אונ פון אלעמענס מויל מיט זייער גאנצע קראפט , ווערסטו געלויבט , נאך זייער פארשטאנד וואס דו האסט זיי גישענקט :

יוֹדוּ פִּלְאֲךָ די הימלען באקאנען דיינע וואונדער , אונ די קולות פון וואסער דיין מאכט . וְיָרִיעוּ אונ זיי שאלען צו דיר אלע באוואוינער פון דער ערד , עס דאנקען דיר אלע מְלָכִים פון דער וועלט :
אַף יוֹדוּךָ אויך דאנקען דיר אלע פעלקער , אונ זיי ריהמען דיך אלע אומות .
כָּל אלע קינדער פון יַעֲקֹב זענען דיינע קנעכט , דען אויף זיי האבען זיך גישטארקט דיינע גענאד :

אֶת שֵׁם דעם נאמען פון גאט לויבען זיי אלע , ער איז דער גאט איבער אלע געטער ווארהאפטיג אונ ער איז איין וועלט קעניג . בָּרוּךְ געלויבט ביסטו איינציגער אונ גיאיינציגטער , גאט איז איינער אונ זיין נאמען איז איינער :

ליום שני.

וַאֲנִי עַבְדְּךָ אונ איך דיין קנעכט דער זוהן פון דיין דינסט=מויד , איך וועל רעדען אונ שפרעכען פון דיינער שטארקייט .
דַּרְכֵי דיינע גערימטע וועגען וועל איך נאר א טייל פון זיי דערציילען ווי זעהר פארכטיג זענען דיינע ווערק אוים צו שפרעכען :

אֵין אֵלֶיךָ עס איז ניט דא צו דיר קיין ערך אוים צו שרייבען אין איין בוך , זאל איך זאגען דיינע שְׁבָחִים זענען זיי אבער פיהל מעכטיג פון אוים צו דער-ציילען . חֵקֶר דער גרונד פארשטונג פון גאט קען ניט דערגרייכט ווערען , אונ דער ציל פון דעם אלמעכטיגען איז אונענדליך :

וְלִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אונ צו זיין פערשטאנד איז דאך ניט דא קיין דערפארשטונג , אונ דעם צאל פון זיינע יאהרען קען ניט דערפארשט ווערען . וְגַם אונ עס איז אויך קיין צאל ניט דא צו דיינע מַחֲנוֹת מַלְאָכִים , צווישען דיינע חַיִל איז דיין כָּבוֹד בעצייכנט :

חזן אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידְךָ •
וְחַי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדְךָ :

קהל נָבוֹן וְחָכָם הֵן לֹא אֵדָע •
וְאֵיךְ אֶעֱרוֹךְ עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדָע :

חזן אִם יֹאמַר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ •
אֶעֱרוֹךְ אֵלָיו וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ :

קהל אָבוֹא וְאֶמְצָא תַּכְלִית שִׁבְחוֹ •
לֹא נֶאֱמְנָה אֶת אֵל רוּחוֹ :

חזן יְבֻלַּע כִּי לֹא יֵדַע עֶרְכּוֹ •
אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ :

קהל וְעִמָּדִי לֹא כֵן אָנֹכִי •
וּפִי לֹא אֶתֵּן לַחֲטֹא וְחִכִּי •

חזן אֲסַפְּרָה לְאֶחָי קְצוֹת דַּרְכֵי אֵל •
וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל :

קהל כַּכָּתוּב אִמְרוּ לֵאלֹהִים •
מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ אֱלֹהִים :

חזן וְאָמַרְתָּ עַם זוּ לִי יָצַרְתִּי •
יְסַפְּרוּ שְׁמִי וּתְהִלָּתִי :

קהל בְּמִצְרַיִם שַׂמְתִּי עֲלִילוֹתַי •
לְמַעַן תְּסַפֵּר אֶת אוֹתוֹתַי :

חזן וַאֲנִי עַבְדְּךָ עַל כֵּן אֲסַפֵּר •
כַּאֲשֶׁר אֶדְרוֹשׁ מֵעַל סֵפֶר :

קהל תְּהַלֵּל נַפְשִׁי כֹּחַ מַעֲשֶׂיךָ •
וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ :

חזן וַאֲבָרֶכְךָ בְּכָל עִנְיָנַי •
וּבְכָל לִבִּי אוֹדֶה אֶת אֲדֹנָי :

קהל גַּם בִּגְרוֹנִי רוֹמְמוֹתֶיךָ •
וְאֶת פִּי אֲמַלֵּל תְּהִלָּתֶךָ :

פירוש ע״ט

אֵיזוֹ עַיִן וועלכע אויג קען דיך בעצייגען, ווען קיין לעבעדיגער האט ניט גיזעהן דאס אנגעזיכט פון דיין כָּבוֹד. נָבוֹן איין פארשטאנדיגער און איין קליגער ווייס עס דאך ניט און ווי אזוי זאל איך דען שאצין אויף דעם וואס איך ווייס ניט :

וְאִם יֹאמַר און ווען איין מענטש וועט זאגען איך וועל איהם שאצין נאך דעם צוועק פון זיינע מַעֲשִׂים, און נאך דעם בארע־בענונג נאך. אָבוֹא איך וועל קומען אין וועל געפינען דאס ענדע פון זיין לויב, דער וואס מיינט אזוי איז זיין גימיט ניט וואר־האפטיג מיט גאט :

יְבֻלַּע כִּי דער מויז זיין פאר אירט, דען ער קען ניט וויסען זיין עֶרֶךְ. אַחֲרִית פִּיהוּ וואס ער מיינט צו זאגען מיט זיין מויל דאס ענדע פון זיינע שְׁבָחִים איז דאס נאר דער אנפאנג פון גאט׳ס וועג. וְעִמָּדִי אָבער איך האב ביי זיך ניט אזוי א גידאנקען און וועל ניט צו לאזען מיין מויל און מיין גומען צו זינדיגען מיט אזעלכע רייד :

אֲסַפְּרָה לְאֶחָי איך וועל פארציילען מיינע ברודער נאר איין טייל פון גאט׳ס וועגען. און וואס ער האט געטהון צו יִשְׂרָאֵל. כַּכָּתוּב אזוי ווי עס איז גישריבען. אִמְרוּ לויבט צו גאט און זאגט ווי זייער פארכטיג זענען דיינע ווערק גאט :

וְאָמַרְתָּ עַם און דו האסט געזאגט דאס די דאזיגע פאלק האב איך מיר גישאפען זיי זאלען פארציילען מיין נאמען אין מיין לויב. בְּמִצְרַיִם אין מִצְרַיִם האב איך געטהון מיינע ווערק, כְּדֵי די זאלסט פארציילען מיינע ווינדער צייכין :

וַאֲנִי עַבְדְּךָ און איך דיין קנעכט וועל עס דערום דערציילען, אזוי ווי איך וועל אויספארשען פון די הייליגע סְפָרִים. תְּהַלֵּל מיין זייל וועט לויבען דעם כֹּחַ פון דיינע ווערק, און אלע מיינע אינגעווייד דיין הייליגען נאמען :

וַאֲבָרֶכְךָ בְּכָל און איך וועל דיר לויבען אין אלע מיינע גישעפטען, און וועל מיט מיין גאנצען הארצען דאנקען גאט. גַּם אויך מיט מיין האלדז וועל איך לויבען דיין הויכקייט, און מיין מויל וועל איך פיל מאכען מיט דיין לויב :

שיר היחוד ליום שני

חזן כִּי פִּי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ
כָּל הַיּוֹם אֶת תִּפְאַרְתֶּךָ :

קהל וְאוֹמְרָה נָּא עֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ .
וְאָשִׂיחָה דִּבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ :

חזן וְאַזְכִּיר טוּבְךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ .
חַסְדְּךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ :

קהל יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל אַתָּה .
עַל כָּל אֱלֹהִים מְאֹד גָּדַלְתָּ :

חזן כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם .
אֱלִילִים אִלְּמִים . וְרוּחַ אֵין בָּהֶם :

קהל הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים .
וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים :

חזן בְּעֵת צָרָה אָז יִתְפַּלָּלוּ .
וְלֹא יֵעָנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ :

קהל דּוֹרְשִׁים בְּכָל לֵב וְרוּחַ אֵין בּוֹ .

וְקָרוֹב יְיָ אֶל עַם קְרוֹבוֹ :

חזן הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ .
הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנָחְנוּ :

קהל עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ :
נְבָרֵךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

חזן בְּצַר לָנוּ מְאֹד נִמְצֵאתָ .
כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לֹא עָזַבְתָּ :

קהל וְתָמִיד בְּפִינוּ תְּהִלָּתֶךָ :
וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ :

חזן עֵד אַתָּה בָּךְ וּבִכְבוֹדֶךָ .
וּמְשָׁרְתֶיךָ אַף עֲבָדֶיךָ :

קהל אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מָלֵא כָל הָאָרֶץ .
וּכְבוֹדְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ :

חזן וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחֲרוּ אוֹתָךְ .
לְבַדְּךָ לַעֲבוֹד וְאֵין לְזָר אִתָּךְ :

פירוש ע״ט

כִּי פִּי דען מיין מויל וועט זאגען דיין לויב
און דיין פראכט דעם גאנצען טאג .
וְאוֹמְרָה און איך וועל נון שפרעכען דאס
שטארקייט פון דיינע פארכטיגקייטען , און
וועל ריידען דיינע ווינדערליכע זאכען :
וְאַזְכִּיר טוּבְךָ און איך וועל דערמאנען
דיינע גוטסקייט און דיינע גע-
רעכטיגקייט, דיינע גענאד און דיינע גְבוּרוֹת.
יָדַעְתִּי איך וויים דאס דו ביסט גרוים
איבער אלע געטער ביסטו זייער גיגרייסט :
כִּי כָל דען אלע געטער פון די היידען ,
זענען שטומע געטצין קיין גייסט איז
ניט דא אין זיי . הֵן זיי באלוינען דאך ניט
צו זייערע דינער , און ווארום מאכען די
דינער זיי צו רעכט :
וּבְעֵת צָרָה און איין עת צָרָה אז זיי
זענען דענסטמאל מִתְפַּלֵל צו זיי
ענטפערען זיי ניט דען זיי קענען ניט
העלפען . דוֹרְשִׁים זיי פארשטין מיטען
גאנצען הארצען צו איין אפ גאט וואס האט
קיין גייסט ניט אין זיך , אבער גאט איז
נאהענט צום פאלק וואס איז נאענט צו אים :

הַיּוֹצֵר כֹּל דער וואס האט אלס בעשאפען
דער איז אונזער גאט , ער האט
אונז געמאכט אין איהם אליין געהערען
מיר . עַם מַרְעִיתוֹ מיר זענען זיין געפיטערטעס
פאלק און די שאף פון זיין האנד וועלען
לויבען זיין נאמען דאס זיין גענאד איז
אייביג :
בְּצַר לָנוּ ווען אונז איז לייד לאזטו זיך
זייער געפינען דען דו פארלאזט ניט
די וואס פארשטען דיך . וְתָמִיד און שטענדיג
איז דיין לויב אין אונזער מויל , און מיר
לויבען צו דיין צירליכען נאמען :
עֵד אַתָּה דו ביסט איין צייגער (עֵדוּת) אויף
זיך און אויף דיין כָּבוֹד , אויך דיינע
באדינער און דיינע קנעכט זענען צייגע .
אֲשֶׁר דאס דיין כָּבוֹד איז פול די גאנצע
וועלט , און דיין כָּבוֹד איז דערהויבען
איבער דער גאנצער וועלט :
וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחֲרוּ און אונזערע עלטערין האבין
אויסגעוויילט דיך אליין צו דינען
און ניט קיין פרעמדען גאט מיט דיר .
גַּם אֲנַחְנוּ אויך מיר וועלען דיך אליין דינען .

קהל גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ •
נַעֲבוֹד כְּבֵן אָב וּנְכַבְּדֶךָ :

חזן וְהִגְנוּ עַל יִחוּדֶךָ •
יוֹמָם וָלַיְלָה עֵדֶיךָ :

קהל בְּפִי כֻלָּנוּ וּבִלְבָבֵנוּ •
שָׁאַתָּה לְבַדְּךָ אֱלֹהֵינוּ :

חזן אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עַל יִחוּדֶךָ •
עֵדִים אֲנַחְנוּ נַעֲבָדֶיךָ :

קהל אֵין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתֶךָ •
וְאֵין קֵץ וְתַכְלִית לְאַחֲרִיתֶךָ :

חזן רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלִי רֵאשִׁית •
וּמִבְּלִי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהָשִׁית :

קהל אֵין קֵצֶה אֶל גַּבְהוּתֶךָ •
וְאֵין סוֹף לְעוֹמֶק מִדּוֹתֶיךָ :

חזן אֵין לְךָ סוֹבֵב וְאֵין לְךָ פֵּאָה •
עַל כֵּן אוֹתְךָ חַי לֹא רָאָה :

קהל אֵין צַד וָצֶלַע יַצְלִיעוּךָ •
וְרוֹחַב וְאוֹרֶךְ לֹא יַמְצִיעוּךָ :

חזן אֵין פֵּאָה לִסְבִיבוֹתֶיךָ •
וְאֵין תָּוֶךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹתֶיךָ :

קהל אֵין חָכְמָה אֲשֶׁר תֵּדָעֶךָ •
וְאֵין מַדָּע אֲשֶׁר יַגִּיעֶךָ :

חזן וְלֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ כָּל מַדָּע •
וְאֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יָבִין וְיֵדַע :

קהל מִמְּךָ מְאוּמָה וְאֵיכָה אַתָּה •
וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בָּרָאתָ :

פירוש ע"ט

אַזוי ווי אײַן זוהן דעם פאָטער, אונ ווע֞לען דיךָ עֶהרין:

וְהִגְנוּ עַל אונ מיר זֶענֶען צייגין טאָג אונ נאַכט אויף דײַנֶע אײנציגקייט. בְּפִי כֻלָּנוּ אין אונזער אַלעמענס מויל אונ אין אונזער הארצען, דאָס דו אַליין בִּיסט אונזער גאָט:

אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אונזער גאָט בִּיסטו וואָס אויף דײַן אײנציגקייט זענען מיר צייגען אונ מיר זענען דייַנע קנעכט. אֵין תְּחִלָּה עס איז ניט דאָ קיין אָנפאַנג צו דײַן ערשטיגקייט, אונ עס איז ניט דאָ קיין סוף אונ קיין אויסלאָז צו דײַן לעצט:

רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן דו בִּיסט דער ערשטער אונ דער לעצטער אָן איין אָנפאַנג אונ אָן איין סוף, אונ קיין הארץ קען זיךָ ניט נעמען עס צו פאַרשטיין. אֵין קֵצֶה עס איז ניט דאָ קיין בּרעג צו דײַן הויכקייט, אונ קיין סוף צו די טיפקייט פון דײַנע מִדּוֹת: אֵין לְךָ עס איז ניט דאָ קיין זאַךְ וואָס זאָל דיר אַרום רינגלען אונ דו האָסט ניט קיין בּרעג, דערום האָט דיךָ קיין לעבעדיגער קײנמאָל ניט געזעהן (ווײַל דאָס אויג האָט איין גְּבוּל קען זי דערום ניט ארומנעמען איין זאַך וואָס האָט ניט קיין גְּבוּל). אֵין צַד קיין זייט אונ קיין ווינקעל קען דיךָ בּעזייטען, (דאָס הייסט מען קען ניט זאָגען דאָס דו האָסט איין זייט אָדער א ווינקעל, ווײַל דו בִּיסט אָן איין גְּבוּל). וְרוֹחַב אונ קיין ברייט אונ לאַנג קען דיךָ ניט בּאַמיטלען, (דאָס הייסט עס איז קיין מאָס צו דיר):

אֵיין פֵּאָה עס איז ניט דאָ קיין בּרעג אַרום דיר, אונ עס איז ניט דאָ צווישען קיין זאַךְ וואָס זאָל דיר פון אַנדער שיידען. אֵין חָכְמָה עס איז ניט דאָ קיין קלוגהייט וואָס זאָל דיךָ פערשטיין אונ קיין וויסענשאַפט וואָס זאָל גרייכען דיךָ צו פערשטיין.

וְלֹא יַשִּׂיג אונ עס זאָל דיךָ ניט בּעפאַסען קיין וויסענשאַפט, אונ עס איז ניט דאָ קיין שֵׂכֶל וואָס זאָל דיךָ קענען פערשטיין אונ וויסען. מִמְּךָ פון דיר (איז אונמעגליךָ) עטוואָס צו פערשטיין, אונ ווי דו בִּיסט אונ ווי דו האָסט אָן ניכטס אַלעס בּעשאַפען:

לְיוֹם שְׁלִישִׁי.

חזן אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה .
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יָצַרְתָּ :

קהל אַתָּה בוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ .
אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נוֹצַרְתָּ :

חזן אַתָּה מֵמִית וְאֶת כֹּל תְּבַלֶּה .
אַתָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וְאַף תַּעֲלֶה :

קהל וְנֶאֱמָן לְהַחֲיוֹת מֵתִים אָתָּה .
וְעַל יְדֵי נְבִיאֶךָ כֵּן הוֹדַעְתָּ :

חזן וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מֵתָה .
מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אָתָּה :

קהל מַשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלַדְתָּ .
מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חָלִיתָ :

חזן מָוֶת וּמַדְוֶה אֵין לְפָנֶיךָ .
תְּנוּמָה וְשֵׁנָה אֵין לְעֵינֶיךָ :

קהל הֲלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אָתָּה .
מֵאֲשֶׁר בְּךָ לֹא נִשְׁתַּנֵּיתָ :

חזן וְעַד עוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה .
וּמֵאֱלֹהוּתְךָ לֹא תִתְגַּנֶּה :

קהל חָדָשׁ וְנוֹשָׁן לֹא נִמְצֵאתָ .
חִדַּשְׁתָּ כֹּל וְלֹא חֻדַּשְׁתָּ :

חזן לֹא יַחוּלוּ זִקְנָה וּבַחֲרוּת .
עָלֶיךָ. גַּם שֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת :

קהל וְלֹא חָלוּ בְךָ שִׂמְחָה וָעֶצֶב .
וְדִמְיוֹן נוֹצָר וְכָל דְּבַר קֶצֶב :

חזן כִּי לֹא יְסוֹבֵב אוֹתְךָ גּוֹשֶׁם .
אַף לֹא תִדְמֶה אֶל כָּל גֶּשֶׁם :

קהל כָּל הַיְצוּרִים גְּבוּל סִבַּבְתָּם .
אֶל רֵאשִׁיתָם וּלְאַחֲרִיתָם :

פירוש ע"ט

לְיוֹם שְׁלִישִׁי.

אָמְנָם יָדַעְתִּי מִיט וואָרהייט ווייס איך דאָס דו גאָט פון יַעֲקֹב האָסט אַלֶעס בעשאַפען. אַתָּה דו ביסט איין בעשעפער אָבער דו ביסט נישט בעשאַפען געוואָרען, דו ביסט איין פורמער אָבער דו ביסט נישט געפורמט געוואָרען:

אַתָּה מֵמִית דו טייטס אונ אַלדינג לעבסטו איבער, דו מאַכסט נידערען אין גרוב אונ ברענגסט אויך אַרויף פון גרוב. וְנֶאֱמָן אונ דו ביסט טריי די טויטע לעבעדיג צו מאַכען, אונ דורך דיינע נְבִיאִים האָסטו דאָס זעלבע געלאָזט וויסען:

וְלֹא תָמוּת אונ דו לעבעדיגער גאָט ווערסט ניט שטאַרבען אונ ביסט קיינמאָל נישט געשטאָרבען, דו ביסט פון אייביג אָן ביז אין דער אייביגקייט. מַשְׁבִּיר דו מאַכסט געבאָרען אין מאַכסט געווינען, אָבער דו ביסט ניט געבאָרען, דו טהוכסט וואונדען אונ היילען אָבער דו ביסט ניט קראַנק געוועזען:

מָוֶת וּמַדְוֶה טויט אונ וויטאָג איז פאַר דיר נישט דאָ, שלומער אונ שלאָף איז נישט דאָ צו דיינע אויגען. הֲלֹא פאַר וואָר פון אייביג אָן ביסטו לעבעדיגער גאָט, פון אַלץ וואָס אין דיר איז ביסטו נישט פאַרענדערט געוואָרען:

וְעַד עוֹלָם אונ ביז אייביג ווערסטו ניט פערענדערט ווערען, אונ פון דיין גוטהייט ווערסטו ניט ווערען פעראַכט. חָדָשׁ דו ווערסט ניט באַפונדען ניי אָדער אַלט, אַלדינג האָסטו באַנייעט אָבער דו ביסט ניט באַנייעט געוואָרען:

לֹא יַחוּלוּ עס רוהען ניט אויף דיר קיין עלטער אונ קיין יונגקייט, אויך ניט גרייז־עלטער אונ יוגענד. וְלֹא חָלוּ אונ עס ווירקען ניט אין דיר קיין פרייד אונ קיין טרויער, אונ קיין פאָרשטעלונג פון בעשעפעניש אונ קיין זאַך וואָס האָט אַ שִׁיעוּר: כִּי לֹא דען עס קען דיר קיין קערפער אומפאַסען, אויך ביסטו ניט גלייך צו קיין גייסט. כָּל אַלע בעשעפעניש האָסט

באַרינגעלט

חזן כִּי כָּל הַבְּרוּאִים בִּגְבוּל שַׂמְתָּם .
וְלִימֵי צְבָאָם גְּבוּל הִקַּפְתָּם :
קהל וּלְךָ אֵין גְּבוּל וּלְיָמֶיךָ .
וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וּלְעַצְמֶךָ :
חזן עַל כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לַכֹּל .
לְיָדְךָ וּלְחַסְדְּךָ צְרִיכִים הַכֹּל :
קהל הַכֹּל צְרִיכִים לְצִדְקוֹתֶיךָ .
וְאֵינְךָ צָרִיךְ לִבְרִיּוֹתֶךָ :
חזן בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר הָיִיתָ .
לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ :
קהל רֵאשִׁית וְאַחֲרִית בְּיָדְךָ עֲרוּכִים .
אַתָּה בָם וְהֵם בְּרוּחֲךָ שְׂרוּכִים :
חזן כָּל אֲשֶׁר הָיָה בָרִאשׁוֹנָה .
וַאֲשֶׁר יִהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה .
קהל כָּל הַיְצוּרִים וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם .
וְכָל דִּבְרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם :
חזן מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף תֵּדַע כֻּלָּם .
וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֶצְלָם :
קהל אַתָּה בְרָאתָם וּלְבַדְּךָ עֲרַכְתָּם .
לְבַדְּךָ תֵּדַע מְקוֹמָם וְדַרְכָּם .
חזן הֵן אֵין דָּבָר מִמְּךָ נֶעְלָם .
כִּי לְפָנֶיךָ נְכוֹנִים כֻּלָּם :
קהל אֵין חוֹשֶׁךְ וְאֵין מָנוֹס וָסֵתֶר .
לָנוּס שָׁמָּה וּלְהִסָּתֵר :
חזן אֵת אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁ אַתָּה מוֹצֵא :
בְּלִי נְטוֹת אֲלֵיהֶם בְּעֵת שֶׁתִּרְצֶה .
קהל כִּי אֶת הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה .
לְבַדְּךָ תַּעֲשֶׂה כֹּל וְאֵינְךָ נִלְאֶה :
חזן כִּי עַל כָּל גּוֹי וְעַל אָדָם יָסֵד .
עַל כֹּל תְּדַבֵּר בְּרֶגַע אֶחָד :

פירוש ע״ט

באַרינגעלט מיט איין גרעניץ, צו זייער אָנפאַנג אונ צו זייער ענדע : כִּי כָּל הַבְּרוּאִים דען די באַשעפעניש האָסטו מיט א גרעניץ אַרומגעטהון אין די טעג פון זייער צייט האָסטו מיט א גרעניץ באַרינגעלט . וּלְךָ אָבער צו דיר איז קיין גרעניץ אויך ניט צו דיינע טעג אונ צו דיינע יאָהרען אונ נישט צו דיין וועזען : עַל כֵּן דערום דאַרפסטו צו קיינעם ניט, אַלע דאַרפען צו דיין האַנד אונ צו דיין גענאָד . הַכֹּל אַלע דאַרפען צו דיינע גערעכטיגקייט , אונ דו דאַרפסט נישט צו דיינע בעשעפעניש : בְּטֶרֶם כָּל דען פריהער פאַר אַלע בעשעפעניש ביסטו געוועזען אַליין , דו האָסט נישט בעדאַרפט . רֵאשִׁית דער אָנפאַנג אונ אויסלאָז פון אַלדינג איז אין דיין האַנד געאָרדענט , דיין הַשְׁגָּחָה איז אין זיי אונ זיי זענען אין דיין ווילען פערוויקעלט: כָּל אֲשֶׁר אַלץ וואָס עס איז געוועזען צום ערשטען , אונ וואָס עס וועט זיין צום לעצטען . כָּל הַיְצוּרִים אַלע באַשעפעניש אונ זייערע ווערק , פון אַלע זייערע ווערק אונ אַלע זייערע רייד אונ אַלע זייערע געדאַנקען . מֵרֹאשׁ וְעַד פון אָנפאַנג ביז אויסלאָז ווייסטו אַלע אונ דו פאַרגעסט ניט דען דו ביסט בייא זיי . אַתָּה דו האָסט זיי באַשאַפען אונ דיין האַרץ האָט זיי געאָרדענט, דו אַליין ווייסט זייער אָרט אונ זייער וועג: הֵן אֵין עס איז קיין זאַך פון דיר פערהוילען , דען זיי אַלע זענען פאַר דיר אָנגעברייט . אֵין עס איז נישט דאָ קיין פינסטערניש אונ ניט קיין פלוכט אונ פאַרבאָרגעניש דאָרט צו אַנטלויפען אונ זיך צו פאַרבאָרגען פאַר דיר : אֵת אֲשֶׁר וואָס נאָר דו זיכסט געפינסט דו ווען דו ווילסט , ניט טהוענדיג זיך קיין בייג צו זיי . כִּי אֶת הַכֹּל דען אַלדינג זעהסטו אויף איינמאָהל , דו טהוסט אַלץ אַליין אונ ווערסט ניט מיעד : כִּי עַל כָּל דען אויף איטליכעם פאָלק אונ אויף איטליכען מענטשען בייאַנאַנדער איבער אַלעמען אויף איינמאָהל טהוסטו

קהל תִּשְׁמַע בְּרֶגַע כָּל הַקּוֹלוֹת .
זַעַק וְלַחַשׁ וְכָל הַתְּפִלּוֹת :
חזן אַף תָּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם .
בְּרֶגַע תַּחְקוֹר כָּל לְבָבֵיהֶם :
קהל וְלֹא תַאֲרִיךְ עַל מַחְשְׁבוֹתֶיהָ .
וְלֹא תִתְמַהְמַהּ עַל עֲצָתֶךָ :
חזן אֵצֶל עֲצָתְךָ גְּזֵרָתֶךָ .
לְקֵץ וּלְמוֹעֵר קְרִיאָתֶךָ :
קהל וְכֻלָּם בֶּאֱמֶת בְּתוֹם וּבְיוֹשֶׁר .
מִבְּלִי עוֹדֶף וּמִבְּלִי חוֹסֶר :
חזן מִמְּךָ דָּבָר לֹא יֵאָבֵד .
וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִכָּבֵד :
קהל כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תּוּכַל לַעֲשׂוֹת .
וְאֵין מִי מוֹחֶה בְּיָדְךָ מֵעֲשׂוֹת :

חזן יְכוֹלֶת יְיָ בְּחֶפְצוֹ קְשׁוּרָה .
וּבִרְצוֹת יְיָ לֹא אִיחֲרָה :
קהל אֵין דְּבַר סֵתֶר מִמְּךָ נִכְחַד .
עֲתִידוֹת וְעוֹבְרוֹת לְךָ הֵם יַחַד :
חזן אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם .
הֵם כֻּלָּם בְּךָ וְאַתָּה בְּכֻלָּם :
קהל חֲדָשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיךָ .
אֶל עֲבָדֶיךָ וּמַלְאָכֶיךָ :
חזן וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֲךָ .
דְּבַר סוֹד וָסֵתֶר לְהוֹדִיעֲךָ :
קהל כִּי מִמְּךָ כָּל סוֹד יְגֻלֶּה .
בְּטֶרֶם עַל לֵב כָּל יְצִיר יַעֲלֶה :
חזן בְּלֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמָּצֵא .
וּמִפִּינוּ עָתָק לֹא יֵצֵא :

פירוש ע"ט

רײדען אין איין אויגענבליק. תִּשְׁמַע דו הערסט אין איין רֶגַע אלע קולות, געשרײ און שטילע געבעט און אלע תְּפִלּוֹת: אַף תָּבִין אויך באמערקסט דו אלע זײערע ווערק, אין איין אויגענבליק פארשטסט דו אלע זײערע הערצער. וְלֹא תָבִין דו דארפסט זיך ניט לאנג באדענקען מיט דײנע געדאנקען און זאמסט ניט מיט דײן ראט: אֵצֶל עֲצָתְךָ בײ דײן ראט איז באלד דײן געבאט, וואס עס זאל געשעהן צום סוף און צו דער צײט פון רופונג. וְכֻלָּם און אלע מיט ווארהײט, מיט גאנצקײט, און מיט רעכטיגקײט אן איין איבריגעם און אן א פעהלער: מִמְּךָ דָּבָר פון דיר גאט איז קײן זאך ניט פארלארען, און קײן זאך איז דיר ניט צו שווער. כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ אלדינג וואס דו ווילסט קענסטו טהון, און קײנער קען ניט ווערען דײן האנד פון צו טהון: יְכוֹלֶת יְיָ די מאכט פון גאט איז אנגעקניפט אין זײן באגערינג, [דאס הײסט וואס נאר ער וויל קען ער], און ווען גאט וויל פארשפעטיגט ער עס ניט צו טהון. אֵין דְּבַר סֵתֶר עס איז קײן פארבארגענע זאך פון דיר פארמיטען, די קומענדיגע און געוועזענע זאכען זענען באנאנד בײ דיר גלײך: אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וואס עס איז געוועזען פון אייביג אן און וואס עס וועט זײן ביז אין דער אייביגקײט, געפינען זײ זיך אלע אין דיר. [ווען גאט איז כולל אלדינג אין זיך, און דו געפינסט זיך אין זײ אלעמען, [ווען עס איז ניט דא קײן זאך וואס גאט [זײן קראפט] איז ניט דא דערינען]. חֲדָשׁוֹת נײעס וואס עס וועט זײן און די סודות פון דײנע וועגען, זאגסטו צו דײנע קנעכט די נְבִיאִים און צו דײנע מַלְאָכִים: וְאֵינְךָ צָרִיךְ אבער דו דארפסט ניט מען זאל דיר לאזען הערען איין סוד זאך, און איין פארבארגענע זאך דיר צו מאכען וויסען. כִּי מִמְּךָ דען פון דיר ווערט איטליכער סוד אנדעקט איידער עס קומט נאך ארויף אויף דעם הארצען פון איינעם פון אלע באשעפעניש: בְּלֵב כָּל אין דאס הארץ פון קײן באשעפעניש ווערסטו ניט געגרײכט דיך צו

פארשטײן

קהל כְּאֵין לוֹ קָצֶה וְלֹא יֵחָצֶה .
לֵב לֹא יָתוּר וְאֵין פֶּה פּוֹצֶה :

חזן כְּאֵין לוֹ רוּחוֹת וְלֹא רְוָחוֹת .
אֵין לוֹ שִׂיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת :

קהל לְמֵרָחוֹק מִי יִשָּׂא דֵעוֹ .
לְלֹא תְחִלָּה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ :

חזן אֲגוּדִים אֲחוּדִים תּוֹךְ וְסוֹף וְרֹאשׁ .
פֶּה וְלֵב אֶבְלוֹם מִדְּרוֹשׁ וּמֵחֲרוֹשׁ :

קהל גּוֹבַהּ וְעוֹמֶק נְעוּצִים בְּסוֹבֵב .
חָכָם וְלֵב נָבוּב לֹא יְלֻבָּב :

חזן סוֹבֵב (סוֹבֵל) הַכֹּל וּמָלֵא אֶת כֹּל .
וּבִהְיוֹת הַכֹּל אַתָּה בַּכֹּל :

קהל אֵין עָלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ .
אֵין חוּץ לְךָ וְאֵין בֵּינוֹתֶיךָ :

חזן אֵין מַרְאֶה וְגַם לְיִחוּדְךָ .
וְאֵין גּוּף לְעוֹצֶם יִחוּדְךָ :

קהל וְאֵין בְּתוֹכְךָ מִמְּךָ נִבְדָּל .
וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ נֶחְדָּל :

חזן וְאֵינְךָ נֶאֱצָל מִכֹּל וְנִבְדָּל .
וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ וְנֶחְדָּל :

קהל מִקְרֶה וְשִׁנּוּי אֵין בְּךָ נִמְצָא .
וְלֹא זְמַן וַעֲרָעֵר וְלֹא כָּל שִׁמְצָה :

חזן כָּל זְמַן וְכָל עֵת אַתָּה מְכִינָם .
אַתָּה עוֹרְכָם וְאַתָּה מְשַׁנָּם :

פירוש ע"ט

פאַרשטײַן, דעָרוּם גײַט אויךְ נִיט אַרוֹים פוּן אוּנזעָר מוֹיל אײן שטאָלצעָר וואָרט דיךְ צוּ שילדערן. כְּאֵין לוֹ קָצֶה ווײַל עָר האָט נִיט קײַן עָנד קעָן עָר אויךְ נִיט ווערעָן געָהאַלבּירט דעָרוּם קעָן קײַן האַרץ איהם דוּרכפאָרשטעָן אוּנ קײַן מוֹיל קעָן נִיט אוֹיסרײַדעָן:

כְּאֵין לוֹ רוּחוֹת ווײַל עָר האָט נִיט קײַן ווינקלעָן אוּנ נִיט קײַן לײַדיגעָ זײַטעָן, דעָרוּם איז נִיט דאָ פאַר איהם קײַן ווערטעָר וואָס זאָלעָן קעָנעָן אײן ריכטיגעָ שילדעָרוּנג אין איהם בּעָווײַזעָן. לְמֵרָחוֹק צוּ דעָם וואָס איז זײַער ווײַט פוּן געָדאַנקעָן ווער קעָן אוֹיפהײבּעָן זײַן זינעָן צוּ בּעָגראַפעָן, דעָם וואָס האָט נִיט קײַן אָנפאַנג אוּנ קײַן סוֹף:

אֲגוּדִים אֲחוּדִים דאָס מיטעָל אוּנ עָנד אוּנ אָנפאַנג זעָנעָן בּײַ איהם צוּ אַנאַנדער געָבּוּנדעָן אוּנ אַלעָ זעָנעָן אײנס, מײַן מוֹיל אוּנ האַרץ ווערל איךְ פאַרשליסעָן פוּן די זאַךְ צוּ פאַרשטײַן אוּנ נאָךְ צוּ גריבּלעָן. גּוֹבַהּ הוֹיכקײַט אוּנ טיפקײַט זעָנעָן בּײַ איהם צוּ זאַמעָן געָשטעָקט אין אײן רוּנדוּנג, דער קלוּג־הערציגער אוּנ פאַרשטענדיגער קעָן עָס אויךְ מיט זײַן קלוּג האַרץ נִיט בּעָפאַסעָן:

סוֹבֵב אֶת דוּ רינגעָלסט אַלדינג אַרוֹם אוּנ אַרוֹם אוּנ דערפילסט אַלדינג מיט דײַן קראַפט, אוּנ אַלץ וואָס עָס ווערט בּיסטוּ אין אַלץ דאָ. אֵין עָלֶיךָ עָס איז נִישט דאָ קײַן זאַךְ איבּעָר דיר אוּנ אוּנטעָר דיר, נִיט אוֹיסעָר דיר אוּנ נִיט צווישעָן דיר: אֵין מַרְאֶה עָס איז נִיט דאָ קײַן געָשטאַלט אוּנ קײַן פאָרמעָ צוּ דײַן אײניקײַט, אוּנ עָס איז קײַן קערפּער צוּ דײַן פעָסטעָ אײנציגקײַט. וְאֵין אוּנ עָס איז נִיט דאָ קײַן אָפּגעָשײדעָטעָ זאַךְ פוּן דײַן מיטעָן, אוּנ עָס איז נִיט דאָ קײַן קלײנעָר אָרט וואָס איז פוּן דיר אוֹיסגעָמיטעָן:

וְאֵינְךָ נֶאֱצָל אוּנ דוּ בּיסט נִיט אָפּגעָשײד פוּן קײַן זאַךְ אוּנ נִיט אָפּגעָזינדערט, עָס איז נִיט דאָ קײַן אָרט וואָס איז לײדיג אוּנ פאַרמיטעָן פוּן דיר. מִקְרֶה קײַן צוּפאַל אוּנ קײַן פאַרעָנדערניש ווערט אין דיר נִיט געָפוּנעָן, אויךְ געָפינט מעָן אין דיר נִיט קײַן צײַט, (דאָס מעָן זאָל זאָגעָן פוּן ווען אָן דוּ בּיסט אָדעָר בּיז וואַנעָנט), אוּנ נִיט קײַן פעָלעָר אוּנ קײַן טאָדעָל: כָּל זְמַן איטליכעָ צײַט טהוּסטוּ די צוּ פעָלעָ (מִקְרִים) אָנבּרײטעָן, דוּ אָרדעָנסט זײ אוּנ דוּ פאַרעָנדערסט זײ. כָּל מַדָּע קײַן וויסעָנשאַפט קעָן דיךְ נִיט בּעָגרײַפעָן,

קהל כָּל מַדָּע לֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ .
אֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתְךָ :
חזן כְּמִדָּתְךָ חָכְמָתֶךָ .
כְּגָדְלָתְךָ תְּבוּנָתֶךָ :
קהל חָכָם אַתָּה מֵאֵלֶיךָ .
חַי מֵעַצְמְךָ וְאֵין כְּגִילֶךָ :
חזן זוּלַת חָכְמָתְךָ אֵין חָכְמָה .
בִּלְתִּי בִּינָתְךָ אֵין בִּינָה וּמְזִמָּה :
קהל חִלַּקְתָּ בְּלֵב חֲכָמִים שֵׂכֶל .
וְרוּחֲךָ תְּמַלְּאֵם וְדַעְתָּם תַּשְׂכֵּל :
חזן וּמִבַּלְעֲדֵי כֹּחֲךָ אֵין גְּבוּרָה .
וּמִבַּלְעֲדֵי עֻזְּךָ אֵין עֶזְרָה :
קהל אֵין נִכְבָּד כִּי אִם כִּבַּדְתּוֹ .
וְאֵין גָּדוֹל כִּי אִם גִּדַּלְתּוֹ :
חזן כָּל יְקָר וְכָל טוּב מִיָּדְךָ .
לַאֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ עֲשׂוֹת חֲסָדֶיךָ :
קהל אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתֶךָ .
וְאֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתֶךָ :

חזן אֵין עוֹד זוּלַת הֲוָיוֹתֶיךָ .
חַי וְכֹל תּוֹכַל וְאֵין בִּלְתֶּךָ :
קהל וְלִפְנֵי הַכֹּל אַתָּה הָיִיתָ .
וּבִהְיוֹת הַכֹּל אֶת כֹּל מִלֵּאתָ :
חזן לֹא לְחָצוּךְ וְלֹא הַטּוּךְ .
יְצוּרֶיךָ. אַף לֹא מְעַטּוּךְ :
קהל בַּעֲשׂוֹתְךָ כֹּל לֹא נִבְדַּלְתָּ .
מִתּוֹךְ מְלַאכְתְּךָ לֹא נֶחְדַּלְתָּ :
חזן בַּעֲשׂוֹתְךָ אֶת הַשָּׁמַיִם .
וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַמָּיִם :
קהל לֹא קֵרְבוּךָ וְלֹא רִחֲקוּךָ .
כִּי כָּל קִירוֹת לֹא יְחַלְּקוּךָ :
חזן זֶרֶם מַיִם לֹא יִשְׁטְפֶךָּ .
וְרוּחַ כַּבִּיר לֹא יְהַדְּפֶךָּ :
קהל אַף כָּל טִנּוּפֶת לֹא תְטַנְּפֶךָּ .
אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ לֹא תִשְׂרְפֶךָּ :
חזן לַהֲוָיוֹתֶיךָ אֵין חִסָּרוֹן .
וְלִיחוּדֶיךָ אֵין יִתָּרוֹן :

פירוש ע״ט

עס איז ניט דא א שֵׂכֶל וואס זאל דער־גרייכען דיך צו פערשטיין :

כְּמִדָּתְךָ חָכְמָתֶךָ אזוי ווי דיין מאס אזוי איז דיין חָכְמָה , אזוי ווי דיין גרויס־קייט אזוי איז דיין פערשטאנד . חָכָם דו דו ביסט איין פערשטענדיגער פון זיך אליין , דו ביסט א לעבעדיגער פון זיך זעלבסט אונ עס איז ניט דא דיין גלייכען :

זולת חָכְמָתְךָ אויסער דיין חָכְמָה איז ניט דא קיין חָכְמָה , זונדער דיין פאר־שטאנד איז ניט דא קיין קלוגע געדאנקען . חִלַּקְתָּ דו האסט אויסגעטיילט קלוגהייט אין די הערצער פון די חֲכָמִים , מיט דיין גייסט טהוסטו זיי אנפילען , אונ זייער זין מאכסטו קליגען :

וּמִבַּלְעֲדֵי כֹּחֲךָ אונ אויסער דיין קראפט איז ניט דא קיין שטארקייט , אונ אויסער דיין מאכט איז נישט דא קיין הילף . אֵין נִכְבָּד עס איז קיינער געעהרט ניירט ווען דו לאזט איהם עהרען , אונ קיינער איז ניט גרויס נייערט ווען דו מאכסט איהם גרויס :

כָּל יְקָר אלע ווירדיגקייט אונ אלעס גוטס איז פון דיין האנד צו טהון דיינע גענאד צו ווער מען דו ווילסט . אֵין חֵקֶר עס איז ניט דא קיין דערפארשונג צו דיין גרויסקייט , אונ קיין צאהל צו דיין פערשטאנד :

אין עוד עס איז קיינער מער דא זונדער דיין בעשעפעניש , ביסט א לעבעדיגער אונ קענסט אלעס , אונ עס איז ניט דא א זעלכער אויסער דיר . וְלִפְנֵי אונ פאר אלדינג ביסטו אלעס געוועזען , אונ אז עס איז אלעס געווארען האסטו אלעס אויסגעפילט :

בַּעֲשׂוֹתְךָ אֶת אז דו האסט געמאכט די הימעל , אונ די ערד אונ די וואסער . לֹא קֵרְבוּךָ האבען זיי דיך נים

נעהנטער

קהל כְּמוֹ הָיִיתָ לְעוֹלָם תִּהְיֶה .
חוֹסֶר וְעוֹדֵף בְּךָ לֹא יִהְיֶה :

חזן וְשִׁמְךָ מְעִידְךָ כִּי הָיִיתָ .
וְהֹוֶה וְתִהְיֶה וּבְכֹל אָתָּה :

קהל הֹוֶה לְעוֹלָם וְכֵן נוֹדָע .
נְעִידְךָ וְכֵן בְּךָ הָעִידוּת :

חזן שֶׁאַתָּה הוּא וְהֹוֶה בַּכֹּל .
שֶׁלְּךָ הַכֹּל וּמִמְּךָ הַכֹּל :

קהל שֵׁמוֹת יְקָרְךָ יַעֲנוּ וְיָעִידוּ .
בְּתוֹקֶף יְקָרְךָ בְּךָ יַסְהִידוּ :

לְיוֹם רְבִיעִי

חזן אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלִי .
אַנְוֵה אֱלֹהֵי צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

קהל אֲיַחֵד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם .
וְהָאָרֶץ. בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם :

חזן אֵל חַי אֶחָד הוּא בְּרָאָנוּ .
אֲבִיר יַעֲקֹב אָב לְכֻלָּנוּ :

קהל אֲדוֹנֵינוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ
מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ .

חזן אֵין כָּאֵל אֵשׁ אוֹכְלָה וְקַנָּא .
לְעוֹלָם יְיָ אֱמֶת אֵל אֱמוּנָה :

קהל אוֹרִי וְיִשְׁעִי מָעוֹז חַיָּי .
עָלָיו תְּלוּיִם כָּל מַאֲוַיָּי :

חזן אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים .
לֹא יָכִילוּ זַעְמוֹ גוֹיִם וְאִיִּים :

קהל אַדִּיר וְאַמִּיץ כֹּחַ וְרַב אוֹנִים .
אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים :

חזן אֱלֹהֵי עוֹשַׂי אִישִׁי וּבוֹעֲלִי .
אַלּוּף נְעוּרַי שׁוֹמְרִי וְצִלִּי :

קהל בּוֹרֵא כֹּל וְיִשְׂרָאֵל גוֹאֵל .
בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :

חזן בּוֹרֵא רוּחַ הָרִים יוֹצֵר .
מִמְּךָ מְזִמָּה לֹא יִבָּצֵר :

קהל גֵּאֶה מֵשִׁיב גְּמוּל עַל גֵּאִים .
עַל הָרָמִים וְעַל הַנִּשָּׂאִים :

חזן גִּבּוֹר בְּקוּמוֹ לַעֲרוֹץ בְּעֶבְרָה .
מְהֻדָּר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא :

פירוש ע"ט

נֶעהנְטֶער אוּנ נִיט ווייטֶער גֶעמַאכְט, דֶען קיינֶע ווֶענְט קֶענֶען דִיךְ נִיט טהֵיילֶען:

וְשִׁמְךָ מְעִידְךָ אוּנ דיין נָאמֶען בַּאצֵייגְט אוֹיף דִיר דָאס דוּ בִּיסְט גֶעווֶען, אוּנ בִּיסְט נָאךְ יֶעצְט, אוּנ ווֶעסְט אֵייבִּיג זַיין, אוּנ דוּ בִּיסְט דָא אִין אַלְסדִינג. הֹוֶה דוּ בִּיסְט אֵייבִּיג אוּנ אַזוֹי בִּיסְטוּ בַּאקַאנְט, מִיר זָאגֶען עֵדוּת אוֹיף דִיר אוּנ אַזוֹי הָאסְטוּ זֶעלְבְּסְט אוֹיף זִיךְ עֵדוּת גֶעזָאגְט:

שֶׁאַתָּה הוּא דָאס דוּ בִּיסְט שְׁטֶענְדִיג אוּנ בִּיסְט דָא אוּנ אַלְדִינג, דָאס אַלְדִינג אִיז דֵיינֶעם אוּנ אַלְדִינג אִיז פוּן דִיר.

שֵׁמוֹת דִי נֶעמֶען פוּן דֵיין ווִירְדִיגְקֵייט בֶּעצֵייגֶען אוּנ זָאגֶען עֵדוּת, אוֹיף דִי מַאכְט פוּן דֵיין ווִירְדִיגְקֵייט טהוּעֶן זֵיי עֵדוּת זָאגֶען.

ליום רביעי.

אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אִיךְ ווֶעל רִיהמֶען מֵיין פָאטֶער'ס גָאט, אִיךְ ווֶעל לוֹיבֶּען דִי בֶּעשֵׁיי-נוּנג פוּן גָאט, מֵיין פֶעסְטוּנג אוּנ מֵיין דֶערְלֵייזֶער. אֲיַחֵד אִיךְ ווֶעל דֶערְצֵיילֶען דִי אֵיינְצִיגְקֵייט פוּן גָאט ווָאס אִין הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרד, אַלֶע טָאג צְווֵיי מָאהל:

אֵין כָּאֵל עֶס אִיז נִיט דָא אַזוֹי ווִי גָאט אֵיין בְּרֶענֶענְדֶער פַייֶער אוּנ אוֹיךְ אֵייפֶערֶער, גָאט אִיז אֵייבִּיג אֱמֶת עֶר אִיז אֵיין רִיכְטִיגֶער גָאט. אוֹרִי עֶר אִיז מֵיין לִיכְט אוּנ מֵיין הִילְף עֶר אִיז מֵיין לֶעבֶּענ'ס פֶעסְטוּנג, אוֹיף אִים הֶענְגִין אַלֶע מֵיינֶע ווִינְטשׁוּנְגֶען:

אֱלֹהֵי עוֹשַׂי עֶר אִיז מֵיין גָאט מֵיין בַּאשֶׁעפֶער מֵיין מַאן אוּנ מֵיין הֶער דֶער לֶערְנֶער פוּן מֵיינֶער יוּגֶענְדהֵייט מֵיין הִיטֶער אוּנ מֵיין שָׁאטִין. בּוֹרֵא אֵיין בַּאשֶׁעפֶער אַלְסדִינג אוּנ דֶערְלֵייזֶער פוּן יִשְׂרָאֵל, גֶעלוֹיבְּט אִיז גָאט דֶער גָאט פוּן דִי יוּדֶען:

גִּבּוֹר בְּקוּמוֹ עֶר אִיז שְׁטַארְק ווֶען עֶר זִיךְ דֶער צֵייגְט צוּבְּרֶעכֶען דִי רְשָׁעִים מִיט

שיר היחוד ליום רביעי

קהל גבוה כל אשר תחתיו נושא
וגדל כח גדולות עושה :
חזן גדול הוא ושמו בגבורה
אריה שאג מי לא יירא :
קהל דודי דגול הוא מרבבה
אל נערץ בסוד קדושים רבה :
חזן דין יתיב כעתיק יומין
וצבאו על שמאל ועל ימין :
קהל הדרו והודו על בני עבדיו
הדר הוא לכל חסידיו :
חזן הוא אל אלהי הרוחות לכל
בשר. שומע תפלה מכל :
קהל ודאי ותיק יודע ועד
יי ימלוך לעולם ועד :
חזן ואשר חרב גאותנו
להלחם מלחמתנו :
קהל זוכר לעולם ברית ראשונים
כיום אתמול לו אלף שנים :
חזן זה אלהינו ולו קוינו
וזמרת יה הוא ישענו :

קהל חלק יעקב יוצר הכל
חנון יי וחסיד בכל :
חזן חי לעולם יי חלקי
חכם הרזים יי חזקי :
קהל טוב ומטיב המלמד דעה
טהור עינים מראות ברעה :
חזן ישר יי וישר דברו
ידידי ידידות משכנות דבירו :
קהל יועץ וגבור מי יפירנה
ויחתוף ויפעל ומי ישיבנה :
חזן יפה דודי יפיו וטובו
יראו ויחזו ציון בשובו :
קהל כגבור יצא כאיש מלחמות
יעיר קנאה לעשות נקמות :
חזן כנשר על כנפי נשרים
נשא עבדיו ויישר הדורים :
קהל כביר כח לב כמו שחל
כלביא וכארי ורוחו כנחל :
חזן כדוב שכול וכנמר שוקד
דברו לעשות כמקל שקד :

פירוש ע"ט

גרומצארין, ווער טהוט זיך ניט פארכטען פאר זיין פארכטיגע גרויסהייט. גבוה ער איז הויך ער טראגט אלס וואס אונטער אים איז אונ איז גרויס קרעפטיג ער טהוט גרויסע זאכען:

דין יתיב ער איז איין ריכטער ער זיצט אלס ווי איין אלטער פון טעג, אונ זיין הערשאפט איז אויף דער לינקע זייט אונ אויף דער רעכטע זייט. הדרו זיין פראכט אונ זיין שיינהייט איז אויף די קינדער זיינער קנעכט, ער איז איין פראכט פון זיינע פרימע:

נאשר חרב אונ ער איז דאס שווערד אונזערם הערשאפט צו שטרייטען אונזער שטרייט. זוכר ער גידענקט אויף אייביג דעם בונד פון די אבות. טויזענד יאהר איז גירעכענט ביי איהם ווי נעכטיגער טאג: סי העולמים גאט דער דא אייביג לעבט איז מיין טהייל, גאט דער דא איז קלוג פון אלע גיהיימנישע איז מיין שטארקער. טוב ער איז גוט אונ טהוט גוטס ער לערינט וויסענשאפט, ער איז ריין פון צו זעהן דאס בייז:

ישר יי גאט איז רעכטפארטיג זיין בית המקדש איז זיין ליבשאפט צו בעוואוינען. יועץ ער איז איין ראט=געבער אונ איין שטארקער, אונ ווער קען דען דאס פאר= שטערען, אונ ווען ער נעמט צוריק ווער קען עס ווידערקערען:

כנשר על גלייך ווי איין אדלער טראגט אויף די פליגעל, אזוי האט ער זיינע קנעכט גיטראגען אין דער מדבר אונ האט גלייך געמאכט די קרומע וועגען. כדוב ער איז גלייך אלס ווי א בער דער פון זיינע קינדער בארויבט איז אונ אלס ווי א טיגער אונ לייב, גלייך אלס ווי א ווארעם אונ גלייך א מילב. דאס אלס פערדארבט

קהל כדוב שכול וכנמר שחל .
כרקב וכעש ורוחו כנחל :
חזן כארז בחור בגדולתו .
כברוש רענן ענותנותו :
קהל כתפוח בריחו עוז אהבתו .
על ישראל גאותו :
חזן כתפוח בעצי היער .
כן דודי עם יושבי שער :
קהל כביר כח למרגיזי אל .
נוקם ונוטר וכטל הוא לישראל :
חזן כוסי מנת חלקי וגורלי .
אני לדודי נחלה ודודי לי :
קהל כבוד יי לא אמירנו .
והאמרנוהו והאמירנו :
חזן כאריה ישאג וככפיר ינהם .
אל יהיה כגר וכאיש נדהם :
קהל כרועה אשר לא יוכל .
צאנו להציל. והיה למאכל :
חזן כגבור אין איל וכאורח .
נם ובורח. מר צורח :

קהל כאריה משחית וככפיר לעוזביו.
כרקב גם כעש לאויביו :
חזן כביר כח כשמיר ושית .
ולא ישאיר כנוקף זית :
קהל כשמיר ושית צרים ימגן .
כצפרים עפות לעירו יגן :
חזן כגשמי נדבה לנו יבא .
כמלקוש וכטל לדבקים בו :
קהל כנשר ירחף על גוזליו .
ובצל כנפיו יחסו מיחליו :
חזן כצפרים על עירו יגן .
ובצל כנפיו רננות ננגן :
קהל לבדו יי הוא ונפלאות גדולות .
עושה. אל נורא עלילות :
חזן לצבי ולעופר דומה דודי .
כי יקדמני אלהי חסדי :
קהל לפני עמו יישר הדורים .
וינשאם על כנפי נשרים :
חזן לעולם יי הוא חלקי וצור לבבי .
כלה שארי לך ולבבי :

פירוש ע"ט

און זיין רוח הקודש איז גלייך ווי א באך וואסער :

כארז בחור גלייך אזוי ווי איין אויסדער־וויילטער טענען־בוים איז ער מיט זיין אכפערקייט, גלייך אלעם איין צווייג־האפטיגער באקסען־בוים איז זיין דעמוטיג־קייט :

כתפוח בעצי גלייך אלעם ווי איין עפיל־בוים מיט זיין גערוך איז זיין שטארקע ליבשאפט זיין הערשאפט איז אויף ישראל

כביר ער איז פול קרעפטיג צו די דא דער צערנען איהם, ער איז איין רעכען האפטיגער און צו יודען איז ער אזוי ליבליך אלעם ווי איין טוי :

כביר כח דער פיל קראפטיגער גאט וועט זיין גלייך אלעם ווי דערנער און צו שטרייטען מיט זיי און ער וועט ניט אזוי פיל פון זיי איבערלאזען גלייך ווי איינער דער דעם איילבערט־בוים אבשלאגט דאס נאך וועלכי בלייבט דערויף זיצען. כשמיר גלייך אלם ווי דערנער וועט ער די ליידיגער צו ברעכען, און זיין שטאט ירושלים וועט ער באשיצען אזוי גישווינט אלעם די פייגלען שוועבען :

כצפרים על. גלייך אלם ווי א פויגעל וועט ער באשיצין אוף זיין שטאט ירושלים און אין שאטין זיינע פליגעל וועלין מיר לויב געזאנג זינגען. לבדו גאט דער איז אליין און טהוט גרויסע וואונדער, גאט איז פארכטומלעך פון ווערק :

לצבי ועופר מיין פריינד איז גלייך צו איין הירש און איין יונגע הירשען, דען גאט מיינער גענאד וועט מיר פארקומען. לפני ער וועט פאר זיין פאלק גלייך מאכען די קרומע און לויפענע וועג און דער צייט פון דער גאולה און וועט זיי

שיר היחוד ליום רביעי

קהל לבדו יי הוא ונפלאות
גדולות עושה. ורב נוראות :
חזן מקום ומעון אתה לעולמך
ואין יודע את מקומך :
קהל מוראי אל רועי ויוצרי
צור ילדני מחוללי וצורי :
חזן מרום ומעוז הוא לי ומחסי
מגדל עוז שם יי ומנוסי :
קהל מלך יעקב משגב לנו
הוא מחוקקנו ומושיענו :
חזן מגדול ישועות ומשען יהי
מבטח אלהים יי חילי :
קהל ומושל עולם במלכותך
בכל דור ודור ממשלתך :
חזן מי יתנך כאח לי לצרה
הושע יי כי ידך לא קצרה :
קהל מקור חיים מקוה ישראל
לא אעזוב כי מעוזי אל :
חזן מגן ישעי וחרב גאוה
לשמך ולזכרך נפש תאוה :
קהל מגן הוא לכל החוסים בו
אשרי אדם אשר עוז לו בו :

חזן גבר ונעים נאור ונורא
נאדר ונאזר שמו בגבורה :
קהל נאמן נצח ישראל וגואלו
לא ישקר. אשרי כל חוכי לו :
חזן נצח ישורון האל הנאמן
מאלהיו יהודה לא אלמן :
קהל נפלא על כל הנפלאים
ומתנשא על כל הנשאים :
חזן נקדש ונערץ אלהי קדושי
נכון ונשגב יי נסי :
קהל נוקם ונוטר ובעל חימה
לצריו ולאויביו איש מלחמה :
חזן גרי יי בהלו נרו
עלי ראשי. ונר לרגלי דברו :
קהל סומך וסועד יי סלעי
סובל וסולח ונושא לפשעי :
חזן סהדי יי סלעי וסתרי
סולח וסובל סעדי וסברי :
קהל סלענו יי ומצודתנו
עזרתנו ומפלטנו :
חזן עזוז וגבור עזי ועזרי
עליון עוז לי אל יהי ערי :

פירוש ע"ט

זיי טראָגען גלייך ווי אויף אָדלער־פליגעל : מרום ומעוז ער איז צו מיר אַ הייכסטע און איין שטאַרקייט און איז מיין באַשיצער, גאָט'ס נאָמען איז איין שטאַרקער טורעם און מיין צו פלוכט. מלך דער קעניג פון יעקב איז איין שטאַרקייט פאַר אונז, ער איז אונזער געזעץ־לערנער און אונזער העלפער:

גבר ונעים ער איז קלאָר און ליבלעך ציכטיג און פאָרכצום געשטאַרקט, און זיין נאָמען איז אָנגעגאָרט מיט שטאַרקייט. נאמן ער איז טרייהאַפטיג, ער איז דער איבערזיגער פון די יודען און זיין דערלייזער, ער ליגט ניט וואויל די יעניגע די זיינע פאַרהאָפען :

גרי יי גאָט איז מיין ליכט דאָס ער זיין ליכט טהוט לייכטען אויף מיינעם הויפט און זיין וואָרט איז איין ליכט פאַר מיינע פים. סומך גאָט מיין פעלזען איז איין אונטער שטיצער און מיין אונטערלענער און מיין געדולדיגער און מיין פאַרגעבער און פאַרטראָגער צו מיין מיסטייט :

סהדי יי גאָט מיין צייגער מיין פעלזען מיין באַשיצער מיין פאַרגעבער מיין געדולדיגער מיין אונטערלענער און מיין האָפענונג. סלענו גאָט איז אונזער פעלזען און אונזער הילף און אונזער אַנטרינונג :

עזוז וגבור ער איז מעכטיג און שטאַרק, ער איז מיין מאַכט און מיין הילף, דער אויבערשטער זאָל זיין צו מיר איין קראַפט ער זאָל ניט זיין מיין פיינד. עיר אום זיך אַרום האָט ער געזעצט וואַכענדיג און הייליגע ענגלען פאַר־

קהל עִיר וְקַדִּישׁ שָׁת סְבִיבָיו סֵתֶר .
אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר :
חזן עַד מְמַהֵר לְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאוֹיְבָיו .
שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו :
קהל פָּדָה אֶת אַבְרָהָם יְדִידוֹ .
הוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ :
חזן פַּחַד יִצְחָק יִתֵּן פַּחְדּוֹ .
עַל צָרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב עַבְדּוֹ :
קהל פּוֹעֵל וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹדֵק .
כָּל הַלְּבָבוֹת לוֹ אֶתֵּן צֶדֶק :
חזן צְרוֹר הַמּוֹר אֶשְׁכּוֹל הַכּוֹפֶר .
נָתַן לְעַמּוֹ צָרָיו כּוֹפֶר :
קהל צַח וְאָדוֹם דּוֹדִי בִּצְבָאָיו אוֹת .
עַל כֵּן נִקְרָא שְׁמוֹ יְיָ צְבָאוֹת :
חזן צַדִּיק יְיָ הַצּוּר תָּמִים .
אֶבְטַח עֲדֵי עַד בְּצוּר עוֹלָמִים :
קהל צְבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ .
שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ :
חזן קָדוֹשׁ הוּא בְּכָל מִינֵי קְדוּשּׁוֹת .
כִּתּוֹת שָׁלֹשׁ קָדוֹשׁ מְשַׁלְּשׁוֹת :
קהל קַיָּם לְעָלְמִין אֱלָהָא חַיָּא .
מָרָא דְאַרְעָא וּמָרָא דִשְׁמַיָּא :
חזן קוֹנִי מְרַחֵם מְקַנֵּא לְשׂוֹנְאָיו .
קָרֵן יִשְׁעִי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו :

קהל רָחוֹק מִכֹּל וְאֶת כֹּל רוֹאֶה .
כִּי רָם יְיָ וְשָׁפָל יִרְאֶה :
חזן רוֹעִי יְיָ לֹא אֶחְסַר כֹּל .
וְרַב כֹּחַ וְרַב חֶסֶד לַכֹּל :
קהל רַחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמְחַבֵּשׁ .
לִשְׁבוּרֵי לֵב . וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ :
חזן רֵעִי כֻּלּוֹ הוּא מַחֲמַדִּים .
מִשְׁפָּטָיו אֱמֶת מְתוּקִים וַחֲמוּדִים :
קהל רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וְעַד .
עוֹלָם אַתָּה אֵל . שׁוֹכֵן עַד :
חזן שַׁלִּיט מֶלֶךְ שְׁמַיָּא בְּכָל דָּר וָדָר .
לֵיהּ אֲנָא מְשַׁבַּח מְרוֹמֵם וּמְהַדֵּר :
קהל צַדִּיק וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים .
שׁוֹפֵט צֶדֶק וּמַשְׁפִּיל גְּבוֹהִים :
חזן שַׂגִּיא כֹחַ לֹא מְצָאנוּהוּ .
יַשְׂגִּיב בְּכוֹחוֹ וּמִי כָמוֹהוּ :
קהל שְׁלֹמֹה שְׁמוֹ כִּי שֶׁלּוֹ שָׁלוֹם .
וְלִקְרָא לוֹ יְיָ שָׁלוֹם :
חזן שֵׁם יְיָ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה .
כְּתוֹעֲפוֹת רְאֵם לוֹ כִּכְפִיר וּכְאַרְיֵה :
קהל שַׁדַּי מְאוֹרִי מַלְכִּי וְאֵלִי .
הַלְלוּיָהּ שְׁמוֹ נַפְשִׁי הַלְלִי :
חזן תִּתַּמָּם עִם יוֹשְׁבֵי נְטָעִים .
הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשֶׁת הָרוֹעִים (רֵעִים) :

פירוש ע"ט

באָרגונג , פאַר וואָר דו ביסט איין גאָט דער זיך פאַרבאָרגען באַלד :

צַדִּיק יְיָ גאָט איז גערעכט , דער שטאַרקער גאָט איז פול קומליך , איך וועל מיך פאַרזיכערין אין דער אייביגקייט אָן דעם שטאַרקען פון דער וועלט . צְבָא דאָס הימלישע הערשאָרען נייגען זיך צו איהם דו ברענענדיגע מַלְאָכִים שטייען ביי איהם צו דינען איהם .

קָדוֹשׁ הוּא ער איז הייליג מיט אַלערליי הייליגונג, דריי קומפאַנים מיט ענגלין זאָגען אלע טאָג דריי מאָהל קָדוֹשׁ . קַיָּם דער לעבעדיגער גאָט איז שטאַנדהאַפטיג אונ דער אייביגקייט , ער איז דער הער פון דער ערדען אונ פון דער הימעל :

שַׂגִּיא כֹחַ ער איז פיהל קרעפטיג מיר קענען איהם ניט דערגרייכען, ער איז שטאַרק מיט זיינער קראַפט , אונ ווער איז איהם גלייך . שְׁלֹמֹה זיין נאָמען הייסט שְׁלֹמֹה וויל דער פריד איז זיין , דען ער טהוט פרידען רייידען צו זיינע פרומע :

שֵׁם יְיָ גאָט'ס נאָמען איז וְאֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה די מאַכט אונ די הויכהייט איז זיינע אַלם ווי אַ יונגער לייב אונ איין אַלטער לייב . שַׁדַּי דער אַלמעכטיגער גאָט איז מיין ליכט , מיין קיניג אונ מיין גאָט , לויבט גאָט מיין זייל לויבט דאָך זיין נאָמען :

קהל תתחסד תתבר עמם
ועם עקשים תתפל להומם :
חזן תמים דרכיך תקיף מכל
תוכל לבדך לעשות את כל :
קהל תוחלתי וסברי ותקותי
תאות נפשי ותשוקתי :
חזן תהלתי ותפארתי ועזי
ממעי אמי גוחי וגוזי :
קהל תמים דעים אל דעות אחד
כל הלבבות דורש יחד :

ליום חמישי.

חזן מי כמוך דעה מורה
ניב שפתים אתה בורא :
קהל מחשבותיך עמקו ורמו
ושנותיך לא יתמו :
חזן ולא למדוך חכמתך
ולא הבינוך תבונתך :
קהל לא קבלת מלכותך
ולא ירשת ממשלתך :
חזן לעולם יהא לך לבדך
ולא לאחרים כבוד הודך :
קהל ולא תתן לאלהים אחרים
תהלתך לפסילים וזרים :
חזן וכבוד וגם כל יקר מאתך
וכבודך לא לזרים אתך :
קהל אתה תעיד ביחודך
ותורתך ועבדיך :
חזן אלהינו על יחודך
אתה עד אמת ואנחנו עבדיך :
קהל לפניך לא אל הקדימך
ובמלאכתך לא היה זר עמך :
חזן לא נועצת ולא למדת
בחדשך בריאות כי נבונות :
קהל ממעמקי מחשבותיך
ומלבך כל פעולותיך :
חזן קצות דרכיך לא הכרנו
וממעשיך הן ידענו :
קהל שאתה אל כל יצרת
לבדך מאומה לא נגרעת :
חזן ולעשות מלאכתך לא לוחצת
וגם לעזר לא נצרכת :
קהל כי אתה היית לפני הכל
ואז באין כל לא נצרכת כל :
חזן כי מאהבתך עבדיך
כל בראת לכבודך :

פירוש ע"ט

תהלתי ותפארתי ער איז מיין לויב אונ מיין שיינהייט אונ מיין מאכט, מיין אוס־ציהער אונ מיין אויסשניידער אויס מיין מוטער'ס גידערים. תמים ער איז פול קומליך פון וויסענשאפט אליין איינינער גאט, אלע הערצער פארשט ער אויף איין מאהל :

ליום חמישי.

מי כמוך ווער איז גלייך צו דיר דער דא ווייסט וויסענשאפט, די באשאפסט די רייד פון די לעפצען. מחשבותיך דיינע געדאנקען זענען טיעף אונ הויך, אונ דיינע יאהרען פארגייען ניט : לעולם יהא אונ דער אייביגקייט ווערסט דו אליין בלייבען אונ דעם הערליכקייט, דיינע עהרע וועט צו קיין פרעמדען זיין. ולא אונ דיין לויב וועסטו ניט געבין צו אפגעטער אונ צו בארבארען : לא נועצת דו ביסט פון קיינעם ווארען גע־ראטען אונ ביסט ניט ווארין גילערענט, דו האסט באנייעט די באשעפעניש נייערט פון דיר זעלבסט מיט דיין פארשטאנדיג־קייט. ממעמקי אויס די טיעפטסטע פון דיינע געדאנקען אונ אויס דיינעם הארצען זענען אלע דיינע ווערק : כי מאהבתך דען וועגען דיין ליבשאפט וואס האסט צו דיינע קנעכט האסטו אלעם באשאפען אום דיינע עהר ווילען. לא אונ פון דאס זעלביגע מאהל אן אונ ווייטער איז ניט ווארען געהערט, אונ איז קיינער אויפגעשטאנען אונ איז קיינער געווארען אונ קיינער געזעהען :

קהל לֹא נִשְׁמַע מִן אָז וְהָלְאָה
וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה
חזן וְלֹא נוֹדַע אֵל זוּלָתֶךָ
וְאֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ
קהל וְגַם אַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה אֵל
רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל
חזן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יָחִיד וּמְיוּחָד
יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד
קהל אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כִּמְלַאכְתֶּךָ
כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ
חזן אֵין יְצִיר זוּלַת יְצִירוֹתֶיךָ
אֵין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתֶךָ
קהל כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תַּעֲשֶׂה בַכֹּל
כִּי אַתָּה נַעֲלֵיתָ עַל כֹּל
חזן אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ
כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ
קהל אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פֶלֶא
וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִפָּלֵא
חזן מִי כָמוֹךָ נוֹרָא תְהִלּוֹת
אֱלֹהִים לְבַדְּךָ עֹשֶׂה גְדוֹלוֹת
קהל אֵין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיךָ
אַף אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפְתֶיךָ
חזן אֵין תְּבוּנָה כִּתְבוּנָתֶךָ
אֵין גְּדֻלָּה כִּגְדֻלָּתֶךָ
קהל כִּי מְאוֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ
וְגָבְהוּ דַרְכֵי אוֹרְחוֹתֶיךָ
חזן אֵין גַּאֲוָה כְּמוֹ גַאֲוָתֶךָ
אַף אֵין עֲנָוָה כְּעַנְוָתֶךָ
קהל אֵין קְדֻשָּׁה כִּקְדֻשָּׁתֶךָ
אֵין קְרִיבוֹת כְּמוֹ קְרִיבוֹתֶיךָ
חזן אֵין צְדָקָה כְּמוֹ צִדְקוֹתֶיךָ
אֵין תְּשׁוּעָה כִּתְשׁוּעָתֶךָ
קהל אֵין זְרוֹעַ כִּזְרוֹעוֹתֶיךָ
אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיךָ
חזן אֵין רַחֲמִים כְּרַחֲמָנוּתֶךָ
אֵין חֲנִינָה כַּחֲנִינוּתֶיךָ
קהל אֵין אֱלָהוּת כֶּאֱלָהוּתֶךָ
וְאֵין מַפְלִיא בְּשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ
חזן כִּי שְׁמוֹתֶיךָ אֵלִים מְרוּצִים
בְּזָכְרָךְ לְחוּצִים לְהַפְלִיא נְחוּצִים
קהל וְאַשָּׁף וְחַרְטוֹם לֹא יְלַחֲצוּךָ
וְכָל שֵׁם וְלַהַט לֹא יְנַצְּחוּךָ
חזן לֹא יְנַצְּחוּךָ כָּל הַחֲכָמִים
כָּל הַקּוֹסְמִים וְהַחַרְטוּמִים
קהל אַתָּה מֵשִׁיב לְאָחוֹר חֲכָמִים
וְלֹא יוּכְלוּ לְךָ עֲרוּמִים וְקוֹסְמִים
חזן לְהָשִׁיב לְאָחוֹר מְזִמּוֹתֶיךָ
לְהָפֵר עֲצַת סוֹד גְּזֵרוֹתֶיךָ
קהל מֵרְצוֹנְךָ לֹא יַעֲבִירוּךָ
לֹא יְמַהֲרוּךָ וְלֹא יְאַחֲרוּךָ
חזן עֲצָתְךָ תָּפֵר עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים
וְעֻזְּךָ מַחֲלִישׁ לֵב אַמִּיצִים
קהל אַתָּה מְצַוֶּה וּפַחְדְּךָ מְשַׁוֶּה
וְאֵין עָלֶיךָ פָּקִיד מְצַוֶּה

פירוש ע"ט

אין כמוך עס איז דיר קיינער גלייך אונ עס איז קיינער פארהאנדען זונדער דיר, דען עס איז קיין גאט זונדער דיר. **אתה** דו ביסט דער גאט דער דא טהוט וואונדער אונ קיינערליי זאך איז פון דיר פארהוילען: **אין גאוה** עס איז קיין שטאלצהייט גלייך אלעס ווי דיין שטאלצהייט איז אבער אויך קיין דעמיטיגקייט גלייך ווי דיינע דעמוטיגקייט. **אין קדושה** עס איז קיין הייליגקייט גלייך ווי דיינע הייליגקייט עס איז קיין בעסערע גענענונג אלס ווי צו דיר גענעהנען.

כי שמותיך דען דיינע נעמען די געשווינדע לויפענדע ענגלען אלס ווי דו געדענקסט דו באצווינגענע יודען אונ איהרען צרה זוי איילען זיי געשווינד צו טהון וואונדערליכע זאכען. **ואשף** אונ דער שטערען-זעהער אונ דער צויבערער קען דיך ניט צווינגען מיט קיינעם נאמען אדער מיט קיינער בלענדונג פון דער צויבעריי קענען זיי דיך ניט איבערזיגען:

עצתך תפר דיין ראט טהוט פארשטערען דעם ראט פון אלע דו ראט געבער אונ דיין מאכט טהוט שוועכען דאס הארץ דער שטארקע

חזן אַתָּה מְקַוֶּה וְאֵינְךָ מְקֻוֶּה .
לְךָ כָּל מְקַוֶּה נֶפֶשׁ תְּרַוֶּה :
קהל וְכָל הַיְצוּרִים וְכָל עִנְיָנָם .
וְכָל יְקָר אֲשֶׁר בְּךָ אֵין דִּמְיוֹנָם .
חזן לֹא מַחְשְׁבוֹתָם מַחְשְׁבוֹתֶיךָ .
כִּי אֵין בּוֹרֵא זוּלָתֶךָ :
קהל וְאֵין דִּמְיוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ .
וְאֵין חֵקֶר נִשְׂגָּב אֲדוֹנֵינוּ :
חזן סָתוּר מִכָּל סָתוּר. וְעָמוּם .
מִכָּל עָמוּם. וּמִכָּל כָּמוּס :
קהל דַּק מִכָּל דַּק. וְצָפוּן מִכָּל .
צָפוּן. וְיָכוֹל מִכֹּל יָכוֹל :
חזן נִשְׂגָּב מִכָּל נִשְׂגָּב. וְנֶעְלָם .
מִכָּל נֶעְלָם. וּשְׁמוֹ לְעוֹלָם :
קהל גָּבוֹהַּ מִכָּל גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן .
מִכָּל עֶלְיוֹן וּמִכָּל חֶבְיוֹן :
חזן חָבוּי וְעָמוֹק מִכָּל עָמוֹק .
לֵב כָּל דַּעַת עָלָיו חָמוֹק :
קהל שֶׁאֵין שֵׂכֶל וּמַדָּע וְחָכְמָה .
יְכוֹלִים לְהַשְׁווֹת לוֹ כָּל מְאוּמָה :
חזן לֹא מַשִּׂיגִים לוֹ אֵיךְ וְכַמָּה .
לֹא מוֹצְאִים לוֹ דָּבָר דּוֹמֶה :
קהל מִקְרֶה וַעֲרָעֵר וְשִׁנּוּי וְטָפֵל .
וְחֶבֶר וּמִסְמָךְ אוֹר וְגַם אוֹפֶל :
חזן לֹא מוֹצְאִים לוֹ מַרְאֶה וָצֶבַע .
וְלֹא כָּל טֶבַע אֲשֶׁר שֵׁשׁ וָשֶׁבַע :
קהל לָכֵן נְבוּכוֹת כָּל עֶשְׁתּוֹנוֹת .
וְנִבְהָלוֹת כָּל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת :
חזן וְכָל שַׂרְעַפִּים וְכָל הִרְהוּרִים .
נִלְאִים לָשׂוּם בּוֹ שִׁיעוּרִים :
קהל מִלְּשַׁעֲרֵהוּ וּמִלְּהַגְבִּילֵהוּ :
וּמִלְּתָאֲרֵהוּ וּמִלְּפַרְסְמֵהוּ :
חזן בְּכָל שִׂכְלֵנוּ חִפַּשְׂנוּהוּ .
בְּמַדָּעֵנוּ לִמְצוֹא מַה הוּא :
קהל לֹא מְצָאנוּהוּ וְלֹא יְדַעְנוּהוּ .
אַךְ מִמַּעֲשָׂיו הִכַּרְנוּהוּ :
חזן שֶׁהוּא לְבַדּוֹ יוֹצֵר אֶחָד .
חַי וְכֹל יוּכַל וְחָכָם מְיוּחָד :
קהל כִּי הוּא הָיָה לַכֹּל קוֹדֶם .
עַל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֶדֶם :
חזן בַּעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל מְאוּם אֶת כֹּל .
יָדַעְנוּ כִּי הוּא כֹּל יָכוֹל :
קהל כַּאֲשֶׁר מַעֲשָׂיו בְּחָכְמָה כֻּלָּם .
יָדַעְנוּ כִּי בְּבִינָה פְּעָלָם :
חזן בְּכָל יוֹם וָיוֹם בְּחַדְּשׁוֹ כֻּלָּם .
יָדַעְנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם :

פירוש ע״ט

שטאַרקע. אַתָּה דוּ בִּיסט אײן געבּעטער און דײַן אַנגסט מאַכט די לײַט גײן און גלײַכען װעג און איבּער דיר איז קײן בּאַפעלער צו געבּיטען : לֹא מַחְשְׁבוֹתָם איהרע געדאַנקען זענען ניט דײַנע געדאַנקען דען עס איז קײן בּאַשעפער זונדער דיר. וְאֵין און עס איז קײן אײן בּילדעניש און דער װעלט אונזער גאָט איז דער פון אָפּגעשײד און עס איז קײן דורך גרונדונג און דער װעלט אונזער הער איז דאָך שטאַרקער :

חָבוּי וְעָמוֹק ער איז פאַרבּאָרגען און טיעף מער אַלס אַלע טיפעניש אויף דאָס הארץ פון פאַר נונפט איז ער פאַרבּאָרגען. שֶׁאֵין דערװײַל קײן קלוגהײַט און קײן פאַרנונפט און קײן װײַזהײַט קענען קײנערלײַ גלײַכען צו איהם :

וְכָל שַׂרְעַפִּים און אַלע געדאַנקען און אַלע הינטער דעכטונג װערען מיעד אום צו זעצען אום שאַצונג. מִלְּשַׁעֲרֵהוּ אום צו שאַצען איהם װאָס ער איז אָדער אום צו בּאַמערקען אום װי װײַט דאָס זײַנע געמאַרק איז אָדער איהם איין געשטאַלט צו געבּען אָדער איהם אויפען בּארען :

בְּכָל שִׂכְלֵנוּ מיר האָבּען אונטער זוכט מיט אַלע אונזערע קלוגהײַט מיט אַלע אונזער װיסענשאַפט אום צו געפונדען װאָס ער איז. לֹא אָבּער מיר האָבּען איהם ניט געפונען און מיר קענען איהם ניט נײַערט דורך זײַנע װערק האָבּען מיר איהם דערקענט :

בְּכָל יוֹם װײַל יִר אַלע טאָג אַלעם װידער בּאַנײַט דערום װײַסען מיר דאָס ער

קהל כַּאֲשֶׁר הָיָה קוֹדֵם לַכֹּל •
יָדַעְנוּ כִּי הוּא חַי וְקַיָּם לְעוֹלָם :
חזן וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ •
בִּלְבֵּנוּ וְלֹא בְּסִפּוּרֵנוּ :
קהל לְמַמָּשׁ וְגוֹדֶשׁ לֹא נְשַׁעֲרֵהוּ •
לְטֹפֶל וְתוֹאַר לֹא נְדַמֵּהוּ :
חזן וְלֹא נְחַשְּׁבֵהוּ לְעִקָּר וְנִצָּב •
וְלֹא לְמִין וְכָל אוֹן וּלְכָל נִקְצָב :
קהל כָּל הַנִּרְאִים וְהַנִּשְׂכָּלִים •
וְהַמַּדָּעִים בְּעֶשֶׂר כְּלוּלִים •
חזן וְשֶׁבַע כַּמֻּיּוֹת וְשֵׁשֶׁת נִדּוֹת •
וְשָׁלֹשׁ גְּזֵרוֹת וְעִתּוֹת וּמִדּוֹת :
קהל הֵן בַּבּוֹרֵא אֵין גַּם אֶחָד •
כִּי הוּא בְּרָאָם כֻּלָּם יַחַד :
חזן כֻּלָּם יִבְלוּ אַף יַחֲלוֹפוּ •
הֵם יֹאבֵדוּ וְאַף יָסוּפוּ :
קהל וְאַתָּה תַעֲמוֹד וּתְבַלֶּה כֻּלָּם •
כִּי חַי וְקַיָּם אַתָּה לְעוֹלָם :

ליום ששי.

חזן אַתָּה לְבַדְּךָ יוֹצֵר כֹּל הוּא •
וְלֹא יִדְמֶה מַעֲשֶׂה לְעוֹשֵׂהוּ :
קהל כָּל הָאֲרָצוֹת לֹא יְכִילוּךָ •
וְאַף שָׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ :
חזן אָז יָחִילוּ מַיִם חַיִּים •
מִפָּנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

פירוש ע״ט

אײן אײביגער גאָט איז. כַּאֲשֶׁר דערװײל ער איז געװען פאַר אַלסדינג דערום װײסען מיר דאָס ער איז אײן לעבידיגער אונ שטאַנד־האַפטיגער אונ דער אײביגקײט:

וְלֹא נְחַשְּׁבֵהוּ אונ מיר קענען איהם נישט רעכענען פאַר אײן װאָרצעל פון אײן זאַך, אָדער פאַר אײן זאַך װאָס שטײט אויף אײן אַנדער זאַך, אונ ניט פאַר קײן גאַטונג אונ פאַר קײן קערפערליכער קראַפט אונ ניט פאַר קײן זאַך, װאָס האָט אונ זיך אײן באַשטימטען שיעור. כָּל אַלע זאַכען װאָס מען קען זײ זעהען אונ די װאָס מען קען זײ ניט זעהען נאָר זײ װערען מיט דעם שֵׂכֶל באַגריפען (לְמָשָׁל מַלְאָכִים), אונ די װיסענ־שאַפטען די אַלע זאַכען װערען באַצײכענט מיט צעהן ערלײ באַצײכענגען. עס װערט אויף איטליכע זאַך געזאָגט. (א) עס איז אײן עצם פון אײן זאַך. (ב) װי גרויס די זאַך. (ג) װי זײן אינהאַלט איז. צו װײס צו שװאַרץ צו זיס צו ביטער וּכְדוֹמֶה. (ד) װי עס איז זײנע פאַרהעלטעניש (הִתְקַשְּׁרוּת) מיט דעם צװײטען (לְמָשָׁל אײן פאָטער צו אַקינד אונ אַ האַר צו אַ קנעכט). (ה) װי זײן אָרט איז. (ו) אונ װאָס פאַר אַ שטאַנד ער איז, צו שטײענדיג אָדער זיצענדיג אָדער ליגענדיג. (ז) אונ װעלכע צײט ער איז. (ח) װאָס זײן אײגענטהום איז װאָס געהערט צו איהם. (ט) װאָס ער טהוט אײן אַנדערען. (י) אונ װאָס אײן אַנדערער טהוט איהם:

וְשֶׁבַע כַּמֻּיּוֹת אונ אין זיבען ערלײ שִׁעוּרִים װערען די זאַכען אײנגעטײלט, אונ האָבען זעקס ערלײ װענדונגען, (אונ די פיער זײטען אונ אויבען אונ אונטען), אונ האָבען דרײערלײ אָבטהײלונגען, (דען איטליכע זאַך איז אָפגעטהײלט פון די זאַכען װאָס זענען פריהער אונ װאָס זענען שפּעטער אונ אויך פון די װאָס זענען איצטער), אונ דרײערלײ צײטען (דאָס געװעזענע צײט אונ די קומענדיגע אונ די איצטיגע צײט), אונ דרײערלײ מאָס (נאַסע מאָס אונ טרוקענע מאָס אונ אײלען מאָס). הֵן נון אין דעם באַשעפער איז ניט אײנס פון די אַלע, דען ער האָט זײ אַלע מיט אַנאַנדער בעשאַפען:

כֻּלָּם יִבְלוּ אַלע װעלען װערען פאַרװיאַנעט אויך פאַרװעקסילט זײ װערען אויך פאַרלאָרען אונ פאַרגײן. וְאַתָּה אָבער דו גאָט בלײבסט שטײן אונ װעסט אַלימען איבער לעבען דען דו ביסט לעבעדיג אונ שטאַנד־האַפטיג אונ דער אײביגקײט:

ליום ששי.

אַתָּה לְבַדְּךָ דו ביסט אַלײן אײן פורמער פון אַלסדינג אונ קען זיך ניט גלײכען

דאָס

קהל רָעֲשָׁה אֶרֶץ וְנָסוּ מַיִם .
וְנָטְפוּ (מַיִם) מִן הַשָּׁמָיִם :
חזן נוֹטֶה לְבַדְּךָ הַשָּׁמַיִם .
רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם :
קהל עָשִׂיתָ כָּל חֶפְצְךָ לְבַדֶּךָ .
וְלֹא נִצְרַכְתָּ עֵזֶר כְּנֶגְדֶּךָ :
חזן סוֹעֵד אֵין מִי יִסְעָדְךָ .
הַכֹּל מִמְּךָ וּמִיָּדֶךָ :
קהל כְּכֹחֲךָ אָז כֵּן עַתָּה וְדַעְתְּךָ .
וּלְעוֹלָם כָּל כְּבוֹדְךָ אִתָּךְ :
חזן וְלֹא יָעַפְתָּ וְלֹא יָגַעְתָּ .
כִּי בִמְלַאכְתְּךָ לֹא עָמָלְתָּ :
קהל כִּי בִדְבָרְךָ כָּל יְצוּרֶיךָ .
וּמַעֲשֵׂה חֶפְצְךָ בְּמַאֲמָרֶיךָ :
חזן וְלֹא אֵחַרְתּוֹ וְלֹא מִהַרְתּוֹ .
כֹּל עֲשִׂיתוֹ יָפֶה בְּעִתּוֹ :

קהל מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חִדַּשְׁתָּ .
וְאֶת הַכֹּל בְּלִי כֹל פָּעָלְתָּ :
חזן וְעַד לֹא יְסוֹד הַכֹּל יָסַדְתָּ .
בִּרְצוֹן רוּחֲךָ כֹּל תָּלִיתָ :
קהל זְרוֹעוֹת עוֹלָם אֶת כֹּל נוֹשְׂאוֹת .
מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף וְאֵינָם נִלְאוֹת :
חזן בְּעֵינֶיךָ לֹא דָבָר הוּקְשָׁה .
רְצוֹנְךָ כָּל דָּבָר רוּחֲךָ עָשָׂה :
קהל לִפְעוּלָּתְךָ לֹא דִמִּיתָ .
אֶל כָּל תּוֹאַר לֹא שָׁוִיתָ :
חזן וְלֹא קָדְמָה לִמְלַאכְתְּךָ מְלָאכָה .
חָכְמָתְךָ הִיא הַכֹּל עָרְכָה :
קהל לִרְצוֹנְךָ לֹא קָדְמוּ וְאִחֲרוּ .
וְעַל חֲפָצֶיךָ לֹא נוֹסְפוּ וְחָסֵרוּ :
חזן מִכָּל חֶפְצְךָ לֹא שָׁכַחְתָּ .
וְדָבָר אֶחָד לֹא חִסַּרְתָּ :

פירוש ע״ט

דאָס ווערק צו זײַנעם ווערקער . כִּי אַלע די ערדען קענען דיך ניט באַמעסטען אונ אויך די הימלען קענען דיך ניט דערלײַדען : נוֹטֶה לְבַדְּךָ דו ביסט אַלײן דער די הימעל אויסשפּאַנט דער די ערד אויסשפּרײט אויף די וואַסער . עָשִׂיתָ דו האָסט אַלע דײַן באַגער אַלײן געמאַכט אונ האָסט בײַ דיר קײן הילף געברויכט :

סוֹעֵד אֵין עס איז קײן אונטערלעהנער פאַר־האַנדען דער דיך אונטער לעהנט עס איז אַלס פון דײַנער האַנד . כְּכֹחֲךָ גלײַך ווי דײַן קראַפט וואַר דענסטמאָל אַזוי איז דײַן קראַפט אונ דײַן פאַרנונפט יעצט אונ אײביג איז אַלע דײַנע הערליכקײט בײַ דיר :

וְלֹא יָעַפְתָּ אונ ביסט ניט מיעד אונ מאַט געוועזען דען דו האָסט אַן דײַנע ווערק נישט געאַרבײַט , כִּי דען אַלע דײַנע געפורמטע זענען געקומען דורך דײַן וואָרט אונ דאָס ווערק דײַנע באַגערונג דורך דײַן זאָג :

וְלֹא אֵחַרְתּוֹ אונ דו האָסט ניט צו שפּעט אונ ניט צו געשווינד געמאַכט דו האָסט אַלס הופש אונ זײַנער צײַט געמאַכט . מִבְּלִי מיט נישט האָסטו אַלעס באַנײַעט אונ מיט קײנער זאַך האָסטו אַלס געווירקט :

וְעַד לֹא דו האָסט אַלס געגרונדפעסט ווי קײן גרונדפעסט געוועזען איז מיט דעם ווילען דײַן רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ האָסטו אַלס אָנגע־האַנגען . זְרוֹעוֹת די אײביגע אָרומס פון הקב״ה די טראָגען אַלס פון אָנפאַנג דער וועלט ביז צו ענד זענען ניט מיעד :

בְּעֵינֶיךָ לֹא אונ דײַנע אויגען איז קײן זאַך שווערהר אַלע זאַכען וואָס דײַן ווילען איז דער צו דאָס טהוסטו . לִפְעֻלָּתְךָ דו ביסט ניט גלײַך צו דײַנע ווערק צו קײנערלײַ געשטאַלט ביסטו ניט געגליכען :

וְלֹא קָדְמָה אונ פאַר דײַנע ווערק איז קײן ווערק פריהער געוועזען דײַן קלוגהײַט האָט דאָס אַלס געאָרדענט . לִרְצוֹנְךָ זײ זענען ניט פריהער אונ ניט שפּעטער געקומען פאַר דײַנעם ווילען אונ זענען ניט מער ניט מינער געוואָרען אַלעס ווי דײַן באַגער וואַר : מִכָּל חֶפְצְךָ דו האָסט ניט פאַרגעסען פון אַלס וואָס דו באַגערסט אונ האָסט ניט קײן אײנציגלטע

קהל לֹא הֶחְסַרְתָּ וְלֹא הֶעְדַּפְתָּ .
וְדָבָר רֵק בָּם לֹא פָּעָלְתָּ :
חזן אַתָּה תְּשַׁבְּחֵם וּמִי הִתְעִיבָם .
וְשֶׁמֶץ דָּבָר לֹא נִמְצָא בָם :
קהל הַתְּחִילוֹתָ בְּחָכְמָה עֲשִׂיתָם .
בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת כִּלִּיתָם :
חזן מֵרֵאשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם .
בֶּאֱמֶת וּבְיוֹשֶׁר וְטוֹב רְאוּיִם :
קהל הִקְדַּמְתָּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ .
רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ :
חזן כִּי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ .
הֲלֹא מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ :
קהל וְעַד לֹא כָּל חַי הוּכַן לְכַלְכֵּל .
לִפְנֵי אוֹכֵל תִּתֵּן אוֹכֶל :
חזן מָעוֹן וּמִקְוָה תַּעֲשֶׂה בְּפִי כֹל .
צָרְכֵי הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל :
קהל שְׁלֹשָׁה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים .
אָז הֲכִינוֹתָם לָאַחֲרוֹנִים :
חזן אָז עָטִיתָ אוֹר כַּשַּׂלְמָה .
אֶדֶר מְאוֹרוֹת מִמּוּל שַׂלְמָה :
קהל בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר מְאֹד גָּדַלְתָּ .
וְאַחַר כֹּל מְאֹד נִתְגַּדַּלְתָּ :
חזן אָז בְּאֵין לְבוּשׁ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ .
עַד לֹא אוֹרֵג גֵּאוּת לָבֵשׁ :
קהל אוֹר כַּשַּׂלְמָה וְכַמְּעִיל עוֹטֶה .
וְשָׁמַיִם כַּיְרִיעָה עוֹטֶה :
חזן עָשִׂיתָ בָּם לְאוֹרִים דְּרָכִים .
וְרָצוֹא וָשׁוֹב בְּנַחַת מַהֲלָכִים :

פירוש ע"ט

איינצילטע זאַך געמינערט. לא דו האָסט ניט פאַרמינערט און ניט פאַרמערט [פון אַלעם וואָס זיי געברויכען צו דער וועלט] און ניט קיין לעהרע זאַך געבראַכט: אתה תשבחם דו באַרימסט זיי און ווער וועט פאַר איהם ווירדיגען און אויך קיין נאָך רייד אויף זיי ווערט ניכט געפונען. התילות דו האָסט אָנגעהויבען און האָסט זיי מיט קלוגהייט געמאַכט און מיט פאַרשטאַנד און פאַר נוגעפט האָסטו זיי געענדערט: מראשית ועד פון אָנפאַנג ביז און דאָס לעצטע זענען זיי געמאַכט און מיט וואָרהייט און מיט רעכטפאַרטיגקייט און מיט געפעלינהייט. הקדמת דו ביסט פאַרהער אַלס דיינע ווערק פון דיינע הענד מיט דיין פיל באַרימהאַרציגקייט און גענאָד: כי רחמיך דען דיינע באַרימהאַרציגקייט און דיין גענאָד די זענען פון אייביג איבער דיינע קנעכט. ועד איידער נאָך קיין לעבעדיגער וואַר באַשאַפען אַזוי איז שוין די שפּייזע דאָ איידער דער עסער וואַר דאָ זיינע שפּייזע געפונדען איז: ומעון ומקוה און האָסט געמאַכט איין הימעל און פאַרזאַמלונג דאָס וואָס אום אַלע מענטשען ווילען דאָס אַלס צו מאָהל אַלע איהרע באַדערפעניש דערינען זיין. שלשת די ערשטע דריי טעג פון באַשעפעניש דער וועלט האָסטו דאָס זעלביגע מאָהל אָנגעברייט זיי פאַר די זעלביגע די דאָ און די דריי לעצטע טעג באַשאַפען האָסט: אז עטית דו האָסט דיך דאָס זעלביגע מאָהל געקריינט מיט ליכט גלייך אַלס מיט אַ קלייד איין מאַנטיל פון ליכט פאַר איין קלייד. בטרם איידער קיינערליי באַשעפעניש נאָך וואַר ווערסטו זייער געאַכפערט און נאָך אַלע די באַשעפעניש ביסטו זייער געאַכפערט געוואָרען: אז באין דאָס זעלביגע מאָהל דאָ נאָך קיין קלייד וואַר פאַרהאַנדען וואַר ער באַקליידעט מיט שיינהייט און פראַכט דאָ נאָך קיין ווערק וואַר ער באַקליידעט מיט שטאָלצהייט. אור עס וואַר געקריינט מיט ליכט גלייך אַלס מיט איין קלייד און די הימעל האָט ער געשפּאַנט אַלס ווי איין אומהאַנג: עשית בם דו האָסט אין די הימעל געמאַכט ליכטיגע וועגען פיר די לויפענדע ליכט דאָס זיי זאָלען גיין בעזאַכט. הבדלת דו האָסט אונטער געשיידעט צווישען די וואַסער מיט דאָס געשפּאַנען פון די פאַרשפּרייטונג פון הימעל:

מזונות

קהל הִבְדַּלְתָּ בֵּין מַיִם לָמָיִם .
בְּמְתִיחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם :
חזן מְזוֹנוֹת מְעוֹנוֹת לְשֶׁרֶץ מַיִם .
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם :
קהל עֵשֶׂב וְחָצִיר לְבַשָּׁה אֲדָמָה .
מַאֲכָל לְחַיָּה וּלְכָל בְּהֵמָה :
חזן בְּקֶרֶן בֶּן שֶׁמֶן גַּן נָטַעְתָּ .
אֶל הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ :
קהל עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ עָשִׂיתָ לוֹ .
דֵּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ :
חזן כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּיָדוֹ תַּתָּה .
וְתַחַת רַגְלָיו הַכֹּל שַׁתָּה :
קהל לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בָּקָר וָצֹאן .
עַל מִזְבַּחֲךָ יַעֲלוּ לְרָצוֹן :
חזן עָשִׂיתָ לוֹ כְּתֹנֶת לְשָׁרֵת .
לְהַדְרַת קוֹדֶשׁ וּלְתִפְאֶרֶת :

קהל שַׂמְתָּ בְּקִרְבּוֹ חָכְמַת אֱלֹהִים .
יְצַרְתּוֹ לְךָ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים :
חזן לֹא מָנַעְתָּ עַל פְּנֵי אֲדָמָה .
צָרְכֵי אָדָם וְכֻלָּם בְּחָכְמָה :
קהל מַעֲשֶׂיךָ מְאֹד רַבּוּ וְגָדְלוּ .
וְשִׁמְךָ יְיָ כֻּלָּם יְהַלְּלוּ :
חזן רַבּוּ וְגָדְלוּ מְאֹד מַעֲשֶׂיךָ .
יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ :
קהל כֹּל פָּעַלְתָּ לְמַעֲנֶךָ .
וְלִכְבוֹדְךָ כָּל קִנְיָנֶיךָ :

ליום השבת.

חזן אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ .
יוֹם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן בֵּרַכְתָּ :
קהל וְעַל כָּל פּוֹעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה .
חֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת יְבָרְכוּכָה :

פירוש ע"ט

מְזוֹנוֹת מְעוֹנוֹת שפייז אונ וואוינונג זאָל זיין די וואַסער פאַר דאָס ווידמונג די וואַסער אונ די הימעל זאָל זיין פאַר דאָס פליגעל דאָס דאָ שוועבט אונטער דעם אויס־שפּרייטונג. עֵשֶׂב די ערד האָט זיך באַקלייִדעט מיט קרויט אונ גראָז דאָס וואַר איין עסען שפייז פיר די חיות אונ פיר אַלע פיה :

בְּקֶרֶן בֶּן אונ איין פעטען ווינקעל האָסטו איין גאָרטען געפלאַנצט פאַר דעם מענטשען דאָס דו באַשאַפען האָסט. עֵזֶר דו האָסט איהם געמאַכט איין פרוי פאַר איין הילף דאָס ביי איהם זאָל זיין דאָס זי איהם זאָל גענומען טהון זיין געברויך וואָס אים געברויכין וויִרד :

כָּל מַעֲשֶׂיךָ אַלע דיינע ווערק האָסטו אין זיין האַנד געגעבען אונ האָסט אַלס אונטער זיינע פים [דאָס הייסט אונטער זיין שוץ] געטהון. לְהַעֲלוֹת אים אויפצוברענגען רינדער אונ שאָף אויף דיין אָפּפער שטול זאָלען זיי אויפגיין דיר צו ווילען :

עָשִׂיתָ לוֹ דו האָסט איהם איין העמד געמאַכט אַלס ווי איין כהן פאַר איין פראַכט דער הייליגקייט אונ פאַר איין שיינהייט אום דערינען צו דינען. שַׂמְתָּ דו האָסט אַן אום געטהון די קלוגהייט גאָט'ס דען דו האָסט איהם געפורעמט אונ דעם געטליכען פורעם :

לֹא מָנַעְתָּ דו האָסט ניט פאַרמיטען פון די ערד אַלעם מענטשענס באַדערפעניש אונ אַלעם מיט קלוגהייט. מַעֲשֶׂיךָ דיינע ווערק זענען זייער פיל אונ גרוים אונ אַלע מיט איין מאָל לויבען דיין נאָמען :

רַבּוּ וְגָדְלוּ זיי זענען זייער פיל אונ גרוים דיינע ווערק אַלע דיינע ווערק לויבען דיך גאָט. כָּל אַלסדינג האָסטו געווערקט אום דיינעם ווילען אום צו דיינער עהרען ווילען אַלע דיינע באַשעפעניש :

ליום השבת.

אָז בַּיּוֹם דאָס זעלבינע מאָהל האָסטו אונ דעם זיבעטען טאָג גערוהט אונ דערום האָסטו דעם טאָג שַׁבָּת געבענטש. וְעַל אונ אויף איטליכעם ווערק איז געאָרדינט דיך

חזן בָּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם .
אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם :
קהל כִּי מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ .
רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ .
חזן וּבְמִצְרַיִם הֶחִילוֹתָ .
לְהוֹדִיעַ. כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ :
קהל עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹתְךָ בָּהֶם .
שְׁפָטִים גְּדוֹלִים. וּבֵאלֹהֵיהֶם :
חזן בְּבָקְעֲךָ יַם סוּף עַמְּךָ רָאוּ .
יָד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ :
קהל נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לָךְ .
שֵׁם תִּפְאֶרֶת. לְהַרְאוֹת גָּדְלָךְ :
חזן וְדִבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם .
וְגַם הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם :
קהל יָדַעְתָּ לֶכְתָּם בַּמִּדְבָּר .
בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבָר .

חזן תַּתָּה לְעַמְּךָ דְגַן שָׁמַיִם .
וְכֶעָפָר שְׁאֵר וּמִצּוּר מָיִם :
קהל תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים .
יִירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאוּמִּים :
חזן בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת .
אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת :
קהל וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמִרְעֶה שָׁמֵן .
וּמֵחַלָּמִישׁ צוּר פַּלְגֵי שָׁמֶן :
חזן בְּנוֹחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ .
וַיְפָאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ :
קהל וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאֹרֶךְ .
יָמִים. צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ :
חזן כִּי שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק .
אַף כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק :
קהל וּבֵית הַלֵּוִי נְעִימוֹת יְזַמֵּרוּ .
לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ :

פירוש ע״ט

צוּ לוֹיבּעֶן אוּנ דײַנעֶ פרוּמעֶ לוֹיבּעֶן דיךְ אַלעֶ צײַט :

בָּרוּךְ יְיָ געֶלוֹיבּט אִיז גאָט דעֶר בּאַשעֶפעֶר פוּן אַלעֶם דוּ בִּיסט אֵיין לעֶבּעֶדִיגעֶר גאָט אוּנ אֵיין אֵייבִּיגעֶר קִינִיג. כִּי דעֶן פוּן אֵייבִּיג זעֶנעֶן אוֹיף דײַנעֶ קנעֶכט דִי פִיהלעֶ בּאַרִימהאַרצִיגקײַט אוּנ דײַנעֶ געֶנאָד :

וּבְמִצְרַיִם הֶחִילוֹתָ אוּנ אִין מִצְרַיִם האָסטוּ אָנ־געֶהוֹיבּעֶן צוּ לאָזעֶן װִיסעֶן דאָס דִי זײַער העֶכסטעֶ געֶלוֹיבּט בִּיסט. עַל דאָס אִיבּעֶר אַלעֶ געֶטעֶר האָסטוּ גרוֹיסעֶ געֶרִיכט געֶטהוּן אָן זײַ אוּנ אָן אִיהרעֶ אָפּגעֶטעֶר :

בְּבָקְעֲךָ יַם סוּף װעֶן דוּ האָסט דעֶם יַם סוּף געֶשפּאַלטעֶן האָבּעֶן דײַן פאָלק געֶ־זעֶהעֶן דִי גרוֹיסעֶ מאַכט דײַנעֶ אוּנ פאָרכטעֶן זִיךְ. נִהַגְתָּ דוּ האָסט געֶפִיהרט דײַן פאָלק אוּם דִיר צוּ מאַכעֶן אֵיין נאָמעֶן אוּנ אֵיין שײַנהײַט אִיהם צוּ װײַזעֶן דײַן אַכפּעֶרקײַט :

וְדִבַּרְתָּ עִמָּם אוּנ האָסט מִיט זײַ פוּן דעֶם הִימעֶל אַראָפּגעֶרעֶט אוּנ אוֹיךְ דִי װאָלקעֶן טרִיפעֶן װאסעֶר. יָדַעְתָּ דוּ האָסט געֶקעֶנט מִיט זײַער גאַנג אוּנ דעֶר װִיסטעֶנײַ אוּנ אֵיין טרוּקעֶן לאַנד דאָס קײַן מעֶנטש אִיז נִיט דוּרךְ געֶפאָרעֶן אוּנ אִיהר :

תַּתָּה לְעַמְּךָ דוּ האָסט דײַנעֶם פאָלק געֶגעֶבּעֶן קאָרעֶן דאָס הִימעֶל אוּנ פלײַש אַזוֹי פִיל אַלס װִי שטוֹיבּ אוּנ װאַסעֶר אוּים דעֶם שטאַרקעֶן פעֶלזעֶן. תְּגָרֵשׁ דוּ פאַרטרײַבּסט פִיהל פעֶלקעֶר דאָס זײַ אַרבּעֶן אִיהר לאַנד אוּנ דאָס װעֶרק דעֶר קִינִיגרײַכעֶן :

בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ דעֶרוּם דאָס זײַ זאָלעֶן האַלטעֶן אוּנ הִיטעֶן דִי געֶזעֶצעֶ אוּנ דִי לעֶרנוּנג גאָט׳ס זאָג יעֶצט דײַנעֶ זאָג. וַיִּתְעַדְּנוּ אוּנ זײַ װאָרעֶן זִיךְ זעֶנעֶפטִיגעֶן אוּנ אֵיין פעֶטעֶ װײַד אוּנ אוּים דעֶר שטאַרקעֶ פעֶלזעֶן װעֶלעֶן רִינעֶן טײַכעֶן מִיט אֵייל :

בְּנוֹחָם בָּנוּ אִין זײַער רוּעֶן בּוֹיעֶן זײַ דײַן הײַלִיגעֶ שטאָט יְרוּשָׁלַיִם אוּנ צִירעֶן דײַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וַתֹּאמֶר אוּנ דוּ זאָגסט הִיר װִיל אִיךְ װאוֹינעֶן אוֹיף לאַנגעֶ צײַטעֶן אִיר שפּײַז װעֶל אִיךְ רײַכלעֶךְ בּעֶנטשעֶן :

כִּי שָׁם דעֶן דאָרטעֶן זאָלעֶן זײַ שעֶכטעֶן רעֶכטעֶ שעֶכטוּנג אוֹיךְ דײַנעֶ כֹּהֲנִים זאָלעֶן בּאַ־קלײַדעֶט װעֶרעֶן מִיט געֶרעֶכטִיגקײַט. וּבֵית אוּנ

דאָס

חזן בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ .
יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ :

קהל הֲטִיבוֹתָ מְאֹד לָרִאשׁוֹנִים .
כֵּן תֵּטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים :

חזן יְיָ תָּשִׂישׂ נָא עָלֵינוּ .
כַּאֲשֶׁר שַׂשְׂתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ :

קהל אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵטִיב .
וְנוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם כִּי תֵטִיב :

חזן יְיָ תִּבְנֶה עִירְךָ מְהֵרָה .
כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא :

קהל וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ .
וְתִשְׁכּוֹן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ :

חזן זִבְחֵי צֶדֶק שָׁמָּה נִזְבְּחָה .
וְכִימֵי קֶדֶם תֶּעֱרַב מִנְחָה :

קהל וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ .
כִּי חֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ :

חזן וּבִרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה חֶפְצֵנוּ .
הַבֵּט נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ :

קהל בְּחַרְתָּנוּ לִהְיוֹת לְךָ לְעַם סְגוּלָּה .
וְעַל עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶּלָה :

חזן וְתָמִיד נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ .
וּנְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ :

קהל וּמִבִּרְכָתְךָ עַמְּךָ יְבוֹרָךְ :
כִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ :

חזן וַאֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בּוֹרְאִי .
וַאֲבָרְכֶבָה כָּל יְמֵי צְבָאִי :

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ לְעוֹלָם .
מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם :

פירוש ע"ט

דאָס הויז=געזונד לֵוִי זאָלען ליבּליךְ זינגען זיי ווערען שאַלען פאַר דיר אונ אויךְ זינגען: בֵּית יִשְׂרָאֵל דאָס הויז=געזינד יִשְׂרָאֵל אונ די גאָט'ס פאָרכטיגע די עהרען אונ דאַנקען דיין נאָמען גאָט. הֱטִיבוֹתָ דו האָסט די ערשטע זייער גוט'ס געטהון אַזוי זאָלסטו אויךְ גוט'ס טהון די שפּעטיגסטע:

יְיָ תָּשִׂישׂ אויךְ גאָט זיי דיךְ דאָךְ פריִיען פון אונזער'טוועגען אַלעם ווי די דיךְ געפרייט האָסט איבער אונזערע עלטערען. אוֹתָנוּ צו מעהרען אונז אונ צו בּאַגוּטיגען אונז אונ מיר ווערען דיינעם נאָמען אייביג דאַנקען אַלס דו ווערסט אונז בּאַגוּטיגען:

יְיָ תִּבְנֶה גאָט בּוֹי דאָךְ ניין שטאָט גיךְ דען זי איז נאָךְ דיין נאָמען גערופען. וְקֶרֶן אונ די הערשאַפט דָוִד זאָלסטו אין איהר לאַנד אויפשפּראָצען אונ דו גאָט זאָלסט אין איהר אויף אייביג וואוינען:

זִבְחֵי צֶדֶק אין דאָרטען ווערען מיר שעכטען אָפּפער דער גערעכטיגקייט אונ די פריזענטען זאָל ווידער געזיסט ווערען אַלס ווי די פאָריגע צייטען. וּבָרֵךְ אונ בענטש דיין פאָלק מיט דאָס ליכט דיינער שְׁכִינָה דען זיי בּאַגערען דיין ווילען צו טהון:

וּבִרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה אונ דורךְ דיינעם ווילען זאָלסט דו טהון אונזער בּאַגערונג זעה דאָךְ דאָס מיר אַלע זענען דיין פאָלק. בְּחַרְתָּנוּ דו האָסט אונז אויסדערוויילט פאַר דיר צו זיין פאַר איין געליבּטע פאָלק אונ דיין זעגען איז אויף דיין פאָלק אייביג:

וְתָמִיד נְסַפֵּר אונ מיר ווערען שטענדיג דער־צייעלען דיין לויב אונ ווערען לויבען דיין פּראַכטיגען נאָמען. וּמִבִּרְכָתְךָ אונ פון דיינען זעגען זאָל דיין פאָלק געזעגענט ווערען איטליכען דאָס דו זעגינסט איז ער געזעגענט:

וַאֲנִי בְּעוֹדִי אונ איךְ וויל איךְ לעב יעצט דאָ ווער איךְ מיין בּאַשעפער לויבען אונ ווער דיךְ לויבען אַלע די טעג פון מיינעם לעבען. יְהִי דער נאָמען גאָט'ס זאָל זיין געלויבט אונ דער אייביגקייט פון אייביג בּיז אונ דער אייביגקייט:

כַּכָּתוּב בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן עָלְמָא וְעַד עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי לֵהּ הִיא: וְנֶאֱמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: וְנֶאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ. וְנֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם:

בקשה קודם אנעים זמירות.

וֶוען מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ צוּ „אַנְעִים זְמִירוֹת״, זָאגְט מֶען דָאס:

פותחין הארון

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים שַׁעֲרֵי תְפִלָּה שַׁעֲרֵי תַחֲנוּנִים שַׁעֲרֵי עֵת רָצוֹן שַׁעֲרֵי עֵת בַּקָּשָׁה שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה שַׁעֲרֵי קְדוּשָׁה שַׁעֲרֵי תוֹרָה שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים שַׁעֲרֵי גְאוּלָּה וִישׁוּעָה שַׁעֲרֵי

פירוש ע״ט

כַּכָּתוּב גְלַייךְ אַלְס וויא גֶעשְׁרִיבֶּען אִיז. בָּרוּךְ גֶע־לוֹיבְּט אִיז דֶער הֶער גָאט פוּן יִשְׂרָאֵל פוּן אֵייבִּיג בִּיז אִין דֶער אֵייבִּיגְקַייט אוּנ אַלֶע דָאס פָאלְק זָאגֶען אָמֵן אוּנ לוֹיבֶּען גָאט. דָנִיאֵל וואַר עֶנְטפֶערְט אוּנ זָאגְט, דֶער נָאמֶען גָאטֶעס זָאל זַיין גֶעלוֹיבְּט פוּן אֵייבִּיג בִּיז אִין דֶער אֵייבִּיגְקַייט דֶען דִי קְלוּגְהַייט אוּנ שְׁטַארְקַייט אִיז זַיינֶע. אוּנ נָאךְ מֶער זָאגְט דֶער פָּסוּק אוּנ דִי לְוִיִּם (יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה) ווֶעלִין זָאגֶען שְׁטֵייט אוֹיף אוּנ לוֹיבְּט גָאט אַייעֶר גָאט פוּן אֵייבִּיג בִּיז אִין דֶער אֵייבִּיגְקַייט אוּנ מֶען זָאל לוֹיבֶּען דַיין הֶערְלִיכֶען נָאמֶען אוּנ דֶער עֶרְהַייבְּט אִיז אִיבֶּער אַלֶע לוֹיב אוּנ פְּרֵייז, אוּנ נָאךְ אֵיין פָּסוּק זָאגְט גֶע־לוֹיבְּט אִיז דֶער הֶער גָאט פוּן דִי יוּדֶען פוּן אֵייבִּיג בִּיז אִין דֶער אֵייבִּיגְקַייט אוּנ אַלֶע דָאס פָאלְק זָאגֶען אָמֵן לוֹיבְּט גָאט. אוּנ נָאךְ אֵיין פָּסוּק זָאגְט אוּנ דָוִד לוֹיבְּט גָאט פָאר דִי אוֹיגֶען פוּן דֶער גַאנְצֶער פַארְזַאמְלוּנְג. אוּנ דָוִד זָאגְט גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער הֶער פוּן יִשְׂרָאֵל אוּנְזֶער פָאטֶער פוּן אֵייבִּיג בִּיז אֵייבִּיג:

דִי תְּפִלָּה זָאגְט מֶען וֶוען מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ צוּ אַנְעִים זְמִירוֹת:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַזוֹ וִוי דָא הָאט זִיךְ גֶעעֶפֶענְט דֶער אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ, אַזוֹי זָאל זִיךְ עֶפֶענֶען דֶער חַלוֹן דֶער רָקִיעַ, שַׁעֲרֵי עֵת רָצוֹן, שַׁעֲרֵי עֵת בַּקָּשָׁה, שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה, שַׁעֲרֵי רַחֲמִים, אַז מַיין תְּפִלָּה זָאל אָנְגֶע־נוּמֶען ווֶערֶען צְווִישֶׁען דִי אַלֶע תְּפִלּוֹת וָואס ווֶערֶען גֶעווִיס אָנְגֶענוּמֶען, אוּנ מַיין תְּפִלָּה זָאל זַיין אַ קְרוֹין אוֹיף דַיין קָאפּ, אוּנ אִיךְ זָאל גֶעהָאלְפֶען ווֶערֶען מִיט מַיין גַאנְצֶע הוֹיז־גֶעזִינְד, אוּנ מִיט מַיין לִיבֶּע פְרַיינְד, אוּנ מַיין תְּפִלָּה זָאל זִיס זַיין גְלַייךְ ווִי אִיךְ וָואלְט אֵיין קָרְבָּן מַקְרִיב גֶעוֶועזֶען אִין בֵּית הַמִקְדָשׁ:

גדולה שערי בנים ובני בנים שערים של צדיקים ותלמידי חכמים ואריכות ימים ושנים ועוסקים בתורה ובמצות לשמה שערי שמועות טובות שערי בשורות טובות בזכות אבות הקדושים אברהם יצחק יעקב משה אהרן דוד שלמה אליהו אלישע ובזכות אמהות הצדקניות שרה רבקה רחל לאה בלהה זלפה חנה אביגיל ובזכות מרדכי ואסתר בשושן הבירה:

שיר הכבוד

חזן אנעים זמירות ושירים אארוג . כי אליך נפשי תערוג :

קהל נפשי חמדה בצל ידיך . לדעת כל רז סודך :

חזן מדי דברי בכבודך . הומה לבי אל דודיך :

קהל על כן אדבר בך נכבדות . ושמך אכבד בשירי ידידות :

חזן אספרה כבודך ולא ראיתיך . אדמך אכנך ולא ידעתיך :

קהל ביד נביאיך בסוד עבדיך . דמית הדר כבוד הודך :

חזן גדולתך וגבורתך . כנוי לתוקף פעולתך :

קהל דמו אותך ולא כפי ישך . וישווך לפי מעשיך :

חזן המשילוך ברוב חזיונות . הנך אחד בכל דמיונות :

קהל ויחזו בך זקנה ובחרות . ושער ראשך בשיבה ושחרות :

פירוש ע"ט

אנעים זמירות איך וועל זיסע לויב-געזאנג מאכען, אונ וועל לויב-לידער צו אנאנדער וועבען, דען מיין זעלע שרייט צו דיר. נפשי מיין זעלע טהוט גלוסטען צו זיין אין שאטען פון דיין מאכט, אונ צו וויסען אלע דיינע געהיימניסע ראט: מדי דברי אלע מאהל דאס איך רייד פון דיין הערליכקייט ברומט מיר מיין הארץ אום ווילען דיינע פריינדשאפט: על כן דערום וועל איך פון דיר ריידען הערליכקייט אונ וועל עהרען דיין נאמען מיט ליבליכע געזאנג:

אספרה כבודך איך פארצייל וואויל דיין הערליכקייט, אבער איך האב דיר ניט געזעהן, איך גלייך דיך איך צו נאמע דיך אבער איך קען דיך ניט. ביד דורך דער האנד פון דיינע נביאים דורך גע-הײמענעס דיינע קנעכט האסטו איין גלייכעניש געגעבען צו דער פראכטיגקייט דער שיינהייט דיין הערליכקייט:

גדולתך וגבורתך דיינע אכפערקייט אונ דיין שטארקייט טהוען זיי צו נאמען אונ גלייכען צו דער שטארקייט פון דיינע ווערק. דמו זיי גלייכען דיך וואויל אבער ניט אלץ ווי דו ביסט, אונ זיי גלייכען דיך נאך דיינע ווערק נאך:

המשילוך ברוב זיי גלייכען דיך מיט פיהל ערליי געזיכט אבער דו ביסט איינינ מיט אלע די גלייכעניש. ויחזו זיי האבען אין דיר געזעהען עלטער ביי דעם בארג סיני אונ יונגהייט ביי דעם ים סוף די האר דיינעם הויפט מיט גרייזהייט אונ שווארצהייט:

חזן זִקְנָה בְּיוֹם דִּין. וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב.
כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב:

קהל חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ.
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:

חזן טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא.
קְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה:

קהל יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי.
וְהוּא יִהְיֶה לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי:

חזן כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ.
וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ:

קהל לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה.
אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה:

חזן מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת.
קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת:

קהל נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ.
יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ:

חזן סְגֻלָּתוֹ תְּהִי נָא בְיָדוֹ עֲטֶרֶת.
וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת:

קהל עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם.
מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם:

חזן פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו.
וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו:

קהל צַח וְאָדוֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדוֹם.
פּוּרָה בְדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם:

חזן קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָיו.
וּתְמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו:

פירוש ע"ט

זִקְנָה בְּיוֹם דִּין עֶלְטֶער הָאבֶּען זַיי גֶעזֶעהֶען אִין טָאג דַיינֶעם גֶערִיכְט בַּיי דָנִיאֵל אוּנ יוּנְגְהַייט אִין טָאג דָאס שְׁטְרֵייט גְלַייךְ אַלְס אֵיין הֶעלְד דֶער שְׁטְרֵייטוּנְג דֶערְבַּיי זִיךְ גֶענִיג מַאכְט הָאט. חָבַשׁ עֶר הָאט אוּם גֶעבּוּנְדֶען אוֹיף זַיינֶעם הוּיט מִיט אֵיין הוּט פוּן הִילְף עֶס אִיז הִילְף אִין זַיין רֶעכְטֶע הַאנְד אוּנ זַיין הֵיילִיגֶער אָרוּם: טַלְלֵי אוֹרוֹת זַיין הוֹיפְּט וַואר פוֹל מִיט טוֹיעֶן דֶער זַיינֶע הָאר לָאקֶען מִיט נַאכְט טְרָאפֶּען. יִתְפָּאֵר עֶר בֶּערִימְט זִיךְ מִיט מִיר אַלְס עֶר הָאט אָן מִיר אַיין וואוֹיל גֶעפַאלֶען הָאט עֶר וֶועט מִיר זַיין צוּ אֵיין לִיבְּלִיכֶע קְרוֹין:

כֶּתֶם טָהוֹר פוּן דָאס פֵיינְסְטֶע רֵיינְסְטֶען גִינְגָאלְד אִיז דָאס גְלַייכֶענֶעשׁ זַיינֶע הוֹיפְּט אוּנ אוֹיף דֶעם שְׁטֶערֶען אִיז גֶעגְרָאבֶּען דָאס הֶערְלִיכְקֵייט זַיינֶעם הֵיילִיגֶען נָאמֶען. לְחֵן צוּ לִייטְזֶעלִיגְקֵייט אוּנ צוּ הֶערְלִיכְקֵייט אוּנ לִיבְּלִיכְקֵייט אוּנ לִיבְּלִיכֶער פְּרַאכְט הָאט אִיהְם זַיין פָאלְק כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵיין קְרוֹין גֶעקְרֵיינְט דָאס אִיז דָאס אוֹהֶל מוֹעֵד: מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ דִי הָאר לָאקֶען זַיינֶעם הוֹיפְּט זֶענֶען אַלְס וִוי אִין יוּנְגֶע צַייטֶען זַיינֶע הָאר לָאקֶען זֶענֶען שְׁוַוארְץ גֶעגְרַייזֶעלְט. נְוֵה יְרוּשָׁלַיִם דִי דָא אִיז אֵיין וואוֹינוּנְג דֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט זַיין לִיבְּלִיכֶע פְּרַאכְט זָאל עֶר דֶערְהוֹיבֶּען אוֹיף דֶער הֶעכְסְטֶע זַיינֶע פְרַיינְדְשַׁאפְט:

סְגֻלָּתוֹ תְּהִי זַיינֶע לִיבְּלִיכֶע פְרוּמֶע זָאל דָאךְ זַיין אִין זַיינֶער הַאנְד אֵיין קְרוֹין אֵיין לִיבְּלִיכֶע פְּרַאכְט. עֲמוּסִים דִי פְרוּמֶע דִי דָא הֵייסֶען גָאט'ס גֶעלָאדֶענֶע עֶר הָאט זַיי דֶערְהוֹיבֶּען עֶר הָאט זַיי אוּם גֶעבּוּנְדֶען פַאר אֵיין קְרוֹין פוּן דֶעם מָאהְל אָן דָאס זַיי זֶענֶען ווירְדִיג גֶעוֶועזֶען אִין זַיינֶע אוֹיגֶען הָאט עֶר זַיי הֶערְלִיךְ גֶעמַאכְט:

פְּאֵרוֹ עָלַי זַיין שֵׁיינְהַייט אִיז אוֹיף מִיר אוּנ מַיין שֵׁיינְהַייט אִיז אוֹיף אִיהְם אוּנ אִיז צוּ מִיר נָאהֶענְט אַלְס אִיךְ צוּ אִיהְם רוּף. צַח עֶר הֵייסְט קְלָאר אוּנ רוֹיט אוֹיף זַיין קְלֵייד אִיז בְּלוּט רוֹיטְקֵייט בְּשַׁעַת עֶר אִיז גֶעקוּמֶען פוּן אֱדוֹם וָואס עֶר הָאט אִיהְם צוּטְרֶעטֶען וִוי אַ קֶעלְטֶער: קֶשֶׁר תְּפִלִּין דֶעם קֶשֶׁר פוּן תְּפִלִּין הָאט עֶר גֶעוויזֶען דֶעם דֶעמוּטִיגֶען משֶׁה רַבֵּינוּ דִי גֶעטְלִיכֶע גֶעשְׁטַאלְט וַואר פַאר

שִׁיר הַכָּבוֹד

קהל רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר
יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר :

חזן רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ .
דּוֹר וָדוֹר עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ :

קהל שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ .
וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ :

חזן תְּהִלָּתִי תְּהִי נָא לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת .
וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת .

קהל תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ .
כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ :

חזן בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר .
מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר :

קהל וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ .
וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ :

חזן יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ .
כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ :

סוגרין הארון

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ:

קדיש יתום .

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא . בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . (נ"ס וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ) . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא : יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא . בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

פירוש ע"ט

זַיינֶע אוֹיגֶען . רוֹצֶה דֶער גָאט דֶער דָא אַיין וואוֹיל גֶעפֶעלֶען הָאט אָן זַיינֶעם פָאלְק דֶער וֶוערְט בֶּעשַׁיינֶען דִי דֶעמוּטִיגֶען דֶער דָא וַוארְט דִי לוֹיבּ פוּן פְרוּמֶע וֶועט זִיךְ מִיט זֵיי בַּארִימֶען :

רֹאשׁ דְּבָרְךָ דֶער אָנְפַאנְג דַיינֶער וָוארְט אִיזְט וַוארְהֵייט דָאס הֵייסְט דִי אָנְפַאנְג פוּן דַיין תּוֹרָה פַאנְגְט זִיךְ אָן מִיט דֶעם וָוארְט „בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת״ , דִי לֶעצְטֶע אוֹתִיּוֹת אִיז „אֱמֶת״ , וַוארְהֵייט , יֶעדֶער דוֹר וָואס פָארְשְׁטֶען דִיךְ פָארְשְׁטוּ דָאךְ זֵיי . שִׁית מְהוּ דָאךְ מֵיינֶע פִיהְלֶע גֶעזַאנְג בֵּיי דִיר אוּנ מֵיין פְרֵייליךְ גֶעזַאנְג זָאל בֵּיי דִיר גֶענֶעהֶענְט זַיין :

תְּהִלָּתִי תְּהִי מֵיין לוֹיבּוּנְג זָאל דָאךְ זַיין אַיין קְרוֹין צוּ דַיין הוֹיפְּט אוּנ מֵיין גֶעבֶּעט זָאל זַיין אָנְגֶעבְּרֵייט אַלְס ווִי דָאס קְטֹרֶת . תִּיקַר לָאז דָאךְ דָאס גֶעזַאנְג פוּן אָרִימַאן ווִירְדִיג זַיין אִין דַיינֶע אוֹיגֶען גְלַייךְ אַלְס דָאס גֶעזַאנְג דָאס וָואס וַואר גֶעזוּנְגֶען אִיבֶּער דַיינֶע אָפְּפֶער'ס :

בִּרְכָתִי תַעֲלֶה מֵיין לוֹיבּ זָאל אוֹיפְגֵיין אוֹיף דָאס הוֹיפְּט דֶער דָא מַאכְט דִי גֶעבִּירְט אוֹיפְבְּרֶעכֶען עֶר מַאכְט וֵוייאוּנְג אוּנ מַאכְט גֶעווִינֶען אוּנ אִיז אַיין פִיהְל גֶערֶעכְטֶער . וּבְבִרְכָתִי אוּנ אוּם ווִילֶען מֵיין לוֹיבּ זָאלְסְטוּ מִיט דַיין הוֹיפְּט שִׁיקְלֶען צוּ וַוייזֶען דָאס זִי דִיר אָנְגֶענֶעם אִיז אוּנ גֶעם זִי דִיר אָן אַלְס הוֹיפְּט גֶעווִירְץ :

יֶעֱרַב נָא לָאז דָאךְ מֵיינִי רֵייד גִיזִיסְט זַיין קֶעגֶן דִיר דֶען מֵיין זֵייל שְׁרֵייעט צוּ דִיר גָאט :

15 2 (מחזור ע"ט)

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ, בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם רוּחִי גְוִיָּתִי, יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

דִּינֵי וּמִנְהֲגֵי לֵיל יוֹם כִּפּוּר.

א) מֶען אִיז זִיךְ נוֹהֵג אוֹיף צוּ זַיין יוֹם כִּפּוּר בַּיינַאכְט אִין שׁוּהְל, אוּנ צוּ זָאגֶען אַ גַאנְצֶע נַאכְט שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, דָאס אִיז אַלֶעם בַּיי נָאר אַ גֶעזוּנְטֶען מֶענְטְשׁ, וָועלְכֶער עֶר ווייסְט גֶעוִויס דָאס עֶס וֶועט אִיהְם נִיט שַׁאטֶען צוּם תַּעֲנִית, אוּנ עֶר וֶועט הָאבֶּען רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען אִין דֶער תְּפִלָּה צוּם דַאוָוענֶען, דֶען אוֹיבּ נִיט זָאל עֶר נִיט אוֹיף זַיין בַּיינַאכְט, נָאר גֵיין צוּ הוֹיזֶע שְׁלָאפֶען, עֶר זָאל קֶענֶען אִין דֶער תְּפִלָּה הָאבֶּען רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען צוּם דַאוָוענֶען:

ב) אוּנ דִיזֶע מֶענְטְשֶׁען וָואס בְּלַייבֶּען שְׁלָאפֶען אִין שׁוּהְל, זָאלֶען זִיךְ לֵייגֶען ווייט פוּן אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ, אוֹיךְ זָאל עֶר זִיךְ לֵייגֶען אוֹיף מַעֲרִיב זַייט:

ג) אוֹיךְ פַאר דֶעם לֵייגֶען שְׁלָאפֶען יוֹם כִּפּוּר בַּיינַאכְט זָאל מֶען זָאגֶען דִי עֶרְשְׁטֶע פִיעֶר קַאפִּיטְלֶעךְ תְּהִלִּים, אוּנ אוֹיךְ אִיז גְלַייךְ מֶען זָאל זִיךְ נִיט צוּ דֶעקֶען מִיט קֵיין בֶּעט-גֶעוַואנְדְט וָועלְכֶעס עֶס דֶערְוַוארִימְט דֶעם מֶענְטְשׁ, וּבִפְרַט נִיט צוּ צוּדֶעקֶען דִי פִּים, עֶר זָאל נִיט קוּמֶען צוּ קֵיין קֶרִי חָלִילָה:

ד) אוּנ אַזֶעלְכֶער וָואס וִויל נִיט זָאגֶן קֵיין שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בַּיינַאכְט אִין שׁוּהְל, זָאל עֶר נִיט בְּלַייבֶּען שְׁלָאפֶען אִין שׁוּהְל:

ה) דִי חַזָנִים וָואס זֵיי דַאוָוענֶען אַ גַאנְצֶע טָאג, זָאלֶען נִיט אוֹיף זַיין יוֹם כִּפּוּר אַ גַאנְצֶע נַאכְט, בֶּעוַוייל זֵיי פַארְלִירֶען דָאס קוֹל אוֹיבּ זֵיי שְׁלָאפֶען נִיט:

דיזע תפלות זאל מען זאגען ווען מען קומט אין שוהל אריין:

מה טובו אהליך יעקב, משכנותיך ישראל. ואני ברוב חסדך אבוא ביתך. בזכות אברהם שנקרא איש החסד: אשתחוה אל היכל קדשך. בזכות יצחק שנעקד על גבי המזבח במקום קדוש: ביראתך. בזכות יעקב שאמר מה נורא המקום הזה:

רבונו של עולם, בזכות שלשת אבות אלו, אבוא לבית הכנסת להתפלל לפניך תפלתי תפלת האביון ויהיו לרחמים ולרצון לפני כסא כבודך. ותעלה ותתנשא לכתר על ראשך על ידי מט"ט שר הפנים אמן סלה: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: סעפים שנאתי ותורתך אהבתי: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני יי עושי: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך עננ באמת ישעך:

מי אנכי, שאזכה להתפלל לפני הקדוש ברוך הוא, שהוא אל גדול ונורא, ואנכי איש חוטא, והכעסתי שמו הגדול במעשי

פירוש ע"ט

מה טובו ווי גוט איז דיין געצעלט יעקב און דאס רואונג פון די ישראל דאס איז דער היילינגער בית הכנסת. ואני און איך קום מיט דיין גרויס גענאד אין דיין שוהל בזכות אברהם וואס ער איז גערופען איש חסד. אשתחוה איך טהו מיך בוקען צום היכל בזכות יצחק וואס ער איז געבונדען געווארען אויף דעם מזבח. ביראתך און בזכות יעקב וואס ער האט געזאגט וואס פאר איין פארכטיג ארט דאס איז:

רבונו של עולם. די הער פון דער גאנצער וועלט. בזכות אין דעם זכות פון די דריי אבות, קום איך אין דיין היילינגער שוהל אריין, תפלה טהון פאר דיר, מיך צו דערבארעמען און באווילינגען פאר דיין כבוד. ותעלה אז עס זאל אויף גיין מיין תפלה, און זאל זיין איין קרוין אויף דיין קאפ, דורך דעם מלאך שר הפנים. יי אהבתי גאט איך האב ליב די וואוינונג פון דיין הויז און דאס ארט פון דיין רואונג, איך טהו מיך בוקען און לויבען פאר גאט מיין באשעפער. ואני תפלתי און טהו בעטען צו דיר מיט באווילינגקייט, גאט מיט דיין גענאד זאלסט דו מיר ענטפערען מיט ווארהייט דיינע הילף:

מי אנכי, ווער בין איך, דאס איך זאל זוכה זיין תפלה צו טהון

הָרָעִים, וְאָנֹכִי בָּשָׂר וָדָם עָפָר וָאֵפֶר, וְאֵינִי כְּדַאי וְרָאוּי לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו, וּלְהַזְכִּיר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כַּמָּה פְּעָמִים, אוֹי לִי, אֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי, לַעֲמוֹד לִפְנֵי מֶלֶךְ גָּדוֹל וְנוֹרָא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עִלַּת כָּל הָעִלּוֹת, וְסִבַּת כָּל הַסִּבּוֹת, אֶלָּא מִפְּנֵי רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו הַגְּדוֹלִים, שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, וְרוֹצֶה בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים שֶׁל עֲבָדָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, קָרוֹב יְיָ לְכָל קוֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר

פירוש ע״ט

פַאר אַזוי אַיין פָארְכְטִיגֶען גְרוֹיסֶען קֶינִיג, דֶער דָא אִיז אַיין קֶינִיג אִיבֶּער אַלֶע קֶינִיגֶען מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, גֶעלוֹיבְּט אוּן גֶעהֵיילִיגְט אִיז דַיין נָאמֶען, וְאָנֹכִי בָּשָׂר וָדָם אִיךְ בִּין אֵייטִיל בְּלוּט אוּן פְלֵייש, אִיךְ בִּין נִיט וֶוערְט דָאס אִיךְ זָאל גֶעדֶענְקֶען דַיין נָאמֶען, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אוּן מִכָּל שֶׁכֵּן דָאס אִיךְ זָאל פַאר אִיהְם תְּפִלָּה טְהוּן אוּן זָאל גֶידֶענְקֶען זַיין נָאמֶען, אֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי וְוִי זָאל אִיךְ אוֹיף הֵייבֶּען מַיין פָּנִים, פַאר אַזוי אַיין פָארְכְטִיגֶען קֶינִיג, דֶער דָא אִיז אַיין קֶינִיג אִיבֶּער אַלֶע קֶינִיגֶען, גֶעלוֹיבְּט אוּן גֶיהֵיילִיגְט אִיז זַיין נָאמֶען, עֶר אִיז דֶערְהוֹיבְּט אִיבֶּער אַלֶע גִיוָועלְטִיגֶער, אֶלָּא מִפְּנֵי נֵייעֶרְט וֶועגֶען זַיין גִינָאד אוּן וֶועגֶען זַיין גְרוֹיס דֶערְבַּארִימֶקַייט, דָאס עֶר דֶערְבַּארִימְט זִיךְ אִיבֶּער דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט אוּן בֶּעגֶערְט דִי תְּפִלָּה אוּן בַּקָּשָׁה פוּן זַיינֶע קְנֶעכְט, וְוִי אִין פָּסוּק שְׁטֵייט קָרוֹב ה׳ לְכָל קוֹרְאָיו כו׳ גָאט אִיז נָאהֶענְט צוּ דִי וָואס רוּפֶען אִיהְם

די תְּחִנָּה זָאגְט מֶען רֹאשׁ הַשָּׁנָה פַאר דֶעם דַאוֶונֶען:

אֵל מֶלֶךְ שׁוֹפֵט צֶדֶק וֶאֱמֶת דוּ בִּיסְט אַיין וָוארְהַאפְטִיגֶער גָאט דוּ בִּיסְט גֶערֶעכְט. אַזוי קוּם אִיךְ צוּ פַאר דִיר מִיט אַיין צוּבְּרָאכֶען הַארְץ מִיט אַיין שְׁוֶועהְר גֶעמוּט צוּ בַּאגֶערֶען פוּן דַיין הַיילִיגֶען פָארְכְטוּגֶען נָאמֶען אַיין סְלִיחָה וְכַפָּרָה אוֹיף אַלֶע מַיינֶע עֲבֵירוֹת וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן בְּשׁוֹגֵג אוֹיךְ בְּמֵזִיד אוּנ סַיי בְּדִבּוּר אָדֶער כְּמַחֲשָׁבָה אָדֶער בְּמַעֲשֶׂה בֶּעט אִיךְ דִיךְ אַלְמֶעכְטִיגֶער גָאט אַז דוּ זָאלְסְט זֶעהְן מַיין צַעַר וָואס אִיךְ הָאבּ פוּן מַיינֶע עֲבֵירוֹת אוּן זָאלְסְט מִיר מוֹחֵל זַיין דֶען צוּ וֶועמֶען זָאל אִיךְ מִיךְ קֶערֶען אוּן וֶוענְדֶען דְרוּם דוּ דֶערְבַּארְמִיגֶער גָאט פוּן דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט דוּ הָאסְט דָאךְ לִיבּ דֶעם מֶענְטְשֶׁען וֶוען עֶר בֶּעדֶענְקְט זִיךְ אוּן הָאט חֲרָטָה אוֹיף זַיינֶע עֲבֵירוֹת אוּן וִויל זַיי שׁוֹין קַיין מָאהְל נִיט טְהוּן אוּן בֶּעט צוּ דִיר מִיט גַאנְצֶען הַארְצֶען אוֹי לִי וֵויי צוּ מִיר וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן פַאר מַעֲשִׂים רָעִים וְוִי הָאבּ אִיךְ מַיין נְשָׁמָה בַּאשְׁמִירְט מִיט בֵּייז בִּפְרַט זִי אִיז אַהֶער גֶעקוּמֶען פוּן אַיין הוֹיךְ אָרְט הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הָאט מִיר זִי גֶעגֶעבֶּען אַז אִיךְ זָאל זִי הַיילִיגֶען אוּן רֵיין הַאלְטֶען אַזוי וְוִי אַיין אֶבֶן טוֹב וָואס וֶועל אִיךְ טְהוּן אָדֶער אָן הֵייבֶּען אָדֶער וָואס וֶועל אִיךְ עֶנְטְפֶערֶען וֶוען דוּ וֶועסְט פָאדֶערֶען פוּן מִיר חֶשְׁבּוֹן אָפּ צוּ גֶעמֶען פַאר דַיין הַיילִיגֶען כִּסֵּא הַכָּבוֹד דְרוּם בֶּעט אִיךְ דִיךְ לִיבֶּער הַארְצִיגֶער גָאט אַ

יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ:

תפלה קודם התפלה.

יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוֹתֶיךָ מִנּוֹפֶת צוּף וְכָל טָעַם:

הָדוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ אָנָּא אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ, בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא וְהָיְתָה לָּהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:

וָתִיק יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶיךָ כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. אֵלֶּה חָמְדָה לִבִּי וְחוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:

הִגָּלֶה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ. מַהֵר אֱהוֹב כִּי בָא מוֹעֵד וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

סדר בדיקת ציצית.

ווען מען איז בודק די ציצית פון דעם טלית גדול פאר דער בְּרָכָה זאָגט מען דאָס:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

פירוש ע"ט

מיט וואָרְהייט, און מיין גִישְׁרֵיי די תְּפִלּוֹת פון אַלֶע די וואס טְהוּן טְהוּט ער הערען, און פאַר נֶעמְט דיך אַן רופען, אָמֵן:

תחנה.

דו זאָלְסְט דיך דער באַרמען איבער מיר אָרימער זינדיגער מֶענְטְשׁ און זאָלְסְט מיר גֶעדֶענְקֶען אַלֶע מיינע זְכִיּוֹת און דו זאָלְסְט דער הערין מיין תְּפִלָּה וואס איך טהו אַ צוּנֶד מִתְפַּלֵּל זיין פאר דיר און פאר נעם מיין תְּפִלָּה דען ווען שוין אַלֶע טויערין ווענען צו געשלאָסען אַזוי זֶענֶען דאָך די טויערֶען פון טְרֶערֶען ניט פאר שְׁלאָסען און דו זאָלְסְט אָן זעהן מיין צַער פון מיין הארצען און זאָלְסְט דיך מְרַחֵם זיין איבער מיין גוף ונְשָׁמָה און זאָלְסְט מיר מוֹחֵל זיין מְחִילָה גְמוּרָה און דו זאָלְסְט מיך מיט מיין מאַן און אויך מיט מיינע קִינְדֶער אָן שְׁרייבען צו איין שָׁנָה טוֹבָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לִגְאוּלָּה שְׁלֵימָה און דו זאָלְסְט אויף אונז גוֹזֵר זיין אייטעל גְזֵירוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת און דו זאָלְסְט מְבַטֵּל זיין פון אונז אַלֶע גְזֵירוֹת רָעוֹת און פון מיר מיט מיין מאַן און פון מיינע קִינְדֶער און פון אַלֶע די וואס זענען ביי מיר, כֵּן יְהִי רָצוֹן. אָמֵן׳

אֵיידער מֶען טְהוּט אָהְן דֶעם טַלִּית זָאגְט מֶען דָאס:

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ לְיַחֵד שֵׁם י״ה
בו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, הֲרֵינִי מִתְעַטֵּף גּוּפִי בְּצִיצִית,
כֵּן תִּתְעַטֵּף נִשְׁמָתִי וּרְמַ״ח אֵבָרַי וּשְׁסָ״ה גִידַי בְּאוֹר הַצִּיצִית הָעוֹלָה תַּרְיַ״ג.
וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה, כַּךְ אֶזְכֶּה לַחֲלוּקָא דְרַבָּנָן,
וּלְטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן, וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית, תִּנָּצֵל נַפְשִׁי
וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי וּתְפִלָּתִי מִן הַחִיצוֹנִים, וְהַטַּלִּית יִפְרוֹשׂ כְּנָפָיו עֲלֵיהֶם, וְיַצִּילֵם
כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף, וּתְהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִית לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ, וְדִקְדּוּקֶיהָ, וְכַוָּנוֹתֶיהָ, וְתַרְיַ״ג
מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, אָמֵן סֶלָה:

ווען מֶען פַאנְגְט זִיךְ אָן אַיינְצוּהִילֶען אִין טַלִּית, זָאגְט מֶען דִיזֶע בְּרָכָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִית:

נאָךְ דֶער בְּרָכָה דֶעקְט מֶען זִיךְ צוּ דֶעם קָאפּ מִיט דֶעם טַלִּית אוּנ מֶען זָאגְט דָאס:

מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ,
וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים, בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: מְשׁוֹךְ
חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ, וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב:

דיני התפלה.

א) מֶען דארף זֶעהְן אַז דִי בַּעֲלֵי תְּפִלּוֹת
פוּן יָמִים נוֹרָאִים זָאלֶען זַיין בְּנֵי
תּוֹרָה, דֶען ווֶען עֶם דאוֶוענְט אַ עַם־הָאָרֶץ
ווָאס פאר שְׁטֵייט נִיט דִי טַייטְשׁ פוּן
דאוֶוענֶען, אִיז גְלַייךְ ווִי קְלֵיינֶע קִינְדֶער
קוּמֶען צוּ אַ גוּטֶען בּוֹים מִיט טַייעֶרִי אוּן
שֶׁעהְנֶע פְרַאכְטֶען, זֵיי ווָאלְטֶען גֶעגֶערֶען
גֶעגֶעסֶען דִי פְרַאכְטֶען, נָאהֶר זֵיי קֶענֶען
נִיט צוּ זֵיי דֶערְלַאנְגֶען אָדֶער אַרוֹיף צוּ
קְרִיכֶען אוֹיף דֶעם בּוֹים. אָבֶער אַ גְרוֹיסֶער
שְׁטַארְקֶער מֶענְטְשׁ גֶעמְט דֶעם בּוֹים אוּן
שָׁאקֶעלְט אוּם פַאלִין דִי פְרַאכְטֶען אַרָאפּ,
אַזוֹי אוֹיךְ אַ עַם־הָאָרֶץ הָאט ווַיינוּנְג כֹּחַ
ווִי אַ קְלֵיין קוּנְד צוּ בְּרֶענְגֶען שֶׁפַע אוֹיף
דֶער ווֶועלְט, אָבֶער ווֶען עֶס דַאוֶוענְט אַ
בַּעַל תְּפִלָּה אַ לַמְדָן, דֶער הָאט כֹּחַ צוּ
בְּרֶענְגֶען שֶׁפַע מִיט אַלֶעם גוּטֶס, אָמֵן:
ב) מֶען דַארְף צוּ זֶעהְן זִיךְ רַיין צוּ מַאכֶען
פַאר דֶעם דַאוֶוענֶען. אַז מֶען
פִיהְלְט עֶפּיס אַז מֶען דַארְף צוּ הָאבֶען
נְקִיּוֹת, אָדֶער מַשְׁתִּין זַיין, טָאהְר מֶען נִיט
דַאוִונֶען בִּיז מֶען מַאכְט זִיךְ רַיין דֶער פוּן:

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ, אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה, אֶבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשִׂי: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ, בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל, אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי

פירוש ע"ט

מַה טובו ווי גוט זֶענֶען דיינֶע גֶיצֶעלְ־טֶען וואו מֶען לֶערֶענְט תּוֹרָה יַעֲקֹב משכנותיך דיינֶע רוואוּנְג די שוּלֶען וָואס גָאט מַאכְט רוּעֶן זַיין שְׁכִינָה מְקַבֵּל צוּ זַיין די תְּפִלּוֹת פוּן די יִשְׂרָאֵל וָואס זֶענֶען מִתְפַּלֵּל פַאר אִיהְם. ואני אוּנ אִיךְ קוּם דוּרְךְ דַיין גְרוֹים חֶסֶד אִין דַיין הוֹיז אִיךְ טְהוּ מִיךְ בּוּקֶען צוּ דַיין הֵיילִיגֶען הֵיכָל מִיט דַיין פָארְכְט. יי גָאט אִיךְ הָאבּ לִיבּ די וואוּנוּנְג פוּן דַיין הוֹיז אוּנ דָאס אָרְט וואוּ דַיין שְׁכִינָה רוּהְט. ואני אוּנ אִיךְ טְהוּ זִיךְ בּוּקֶען אוּנ נֵייגֶען אוּנ וֶועל קְנִיעֶן פַאר גָאט מַיין בַּאשֶׁעפֶער. ואני אוּנ אִיךְ טְהוּ דִיךְ גָאט בֶּעטֶען אוּנ בִּין מְסַדֵּר מַיין תְּפִלָּה פַאר דִיר. גָאט מִיט דַיין פִיהְל גִינָאד בֶּעט אִיךְ דִיךְ אַז עֶס זָאל זַיין אֵיין בֶּעוִוילִיגֶע צַייט אוּנ זָאלְסְט מִיר עֶנְטְפֶערֶען עֶס זָאל זַיין אֵיין וָוארְהַאפְטִיגֶע הִילְף:

אמרי נועם

מַה טובו כו', אוּנְזֶער שׂוֹנֵא בִּלְעָם הָרָשָׁע הָאט גֶעלוֹיבְּט די יוּדִישֶׁע שׁוּהְלֶען אוּן בָּתֵּי מִדְרָשִׁים, אוּן הָאט גֶעזָאגְט דִיזֶע וֶוערְטֶער (פָּרָשַׁת בָּלָק) „מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל" ווי גוּט זֶענֶען די שׁוּהְלֶען פוּן יַעֲקֹב די בָּתֵּי מִדְרָשִׁים פוּן יִשְׂרָאֵל, רֶעכִינְט עֶהר ווייטֶער וָואס אִיז זֵייעֶר גוּטְס, „כִּנְחָלִים נִטָּיוּ" די שׁוּהְלֶען אוּן די בָּתֵּי מִדְרָשִׁים זֶענֶען ווי די טַייכֶען, די הֵיילִיגֶע גמרא זָאגְט, אַזוֹי ווי אַ טַייךְ, אַז אֵיינֶער אִיז טָמֵא, אוּן גֵייט אַרַיין

אֲדוֹן עולם הֶער פוּן דֶער וֶועלְט וָואס עֶר הָאט גִיקִינִיגְט אֵיידֶער אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶענִישׁ זֶענֶען בֶּעשַׁאפֶען גֶעוָוארֶען אִין דֶער צַייט וָואס אִיז אַלֶץ בֶּעשַׁאפֶען גֶעוָוארֶען מִיט זַיין ווִילֶען דֶענְסְטְמָאלְט אִיז גֶעוָוארֶען גֶערוּפֶען זַיין נָאמֶען קֶענִיג ואחרי אוּנ נָאךְ דֶעם אַז עֶס וֶועט אַלֶץ פַאר לֶענְט וֶוערֶען

כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי, מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי, יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח, נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ: אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ, נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ: אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף,

אמרי נועם

אין וואסער אונ איז זיך טובל ווערט ער טהור, אזוי אז איינער איז טמא פון עבירות, אונ ער גייט אריין אין שוהל אדער אין בית המדרש אונ זאגט נדוי פאר גאט, מיט טרערען, אונ האט חרטה אויף זיינע עבירות, גייט ער ארוים פון שוהל ריין פון עבירות, אונ פיהל מיט מצות:

רערום רבותי, רעכינט אייך איבער, ווען איז דאס וואסער מטהר דעם מענטש, נאר דאמאלס ווען ער איז טובל דעם

פירוש ע״ט

וועט אליין קיניגען דער פארכטיגער גאט. וְהוּא אונ ער איז גיוועז איין גאט אונ איז היינט אויך אונ וועט זיין אויף אייביג מיט שיינקייט וְהוּא אונ ער איז איינער אונ עס איז ניט פאר האנדען קיין אנדערער צו גלייכען צו איהם צו בעהעפטען כְּדֵי ער האט ניט קיין אנהייב אונ קיין ענד אונ צו איהם איז דאס שטארקייט אונ די הערשאפט אונ ער איז מיין גאט אונ ער לעבט תמיד מיין אוים לייזער אונ מיין שטארקער פעלזען וואס ער טהוט מיך פאר היטען פון אלע צרות. וְהוּא אונ ער איז מיין צייכינער אונ מיין אנטלופונג איז צו איהם אגוטען טייל פון מיין בעכער אין דעם טאג וואס איך רוף איהם אן. בְּיָדוֹ אין זיין האנד טהו איך בעהאלטען מיין נשמה אין דער צייט אז איך שלאף אונ אז איך טהו וואכען אונ אז מיין גוף איז מיט מיין נשמה אין איינעם איז גאט מיט מיר אונ איך האב פאר קיינעם ניט קיין מורא:

יִגְדַּל אֱלֹהִים דער לעבעדיגער גאט זאל זיין גיאכפערט אונ געלויבט. השם יתברך לאזט זיך געפינען ווען מען רופט איהם מיט דעם גאנצען הארצען אונ עס איז ניטא קיין צייט צו זיין גיפינונג. אֶחָד ער איז איינציג אונ עס איז ניטא קיין איינציגער אזוי ווי זיין איינינקייט ער איז פאר הוילען פון אלע מענטשען אונ עס איז ניטא קיין ענד צו זיין איינינקייט ווען גלייך מיר שטעלען אלץ אונ שרייבען אויף השם יתברך אז ער האט איין גישטאלט פון דעסט וועגען האט השם יתברך ניט קיין גוף אונ ניט

לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדוּשָּׁתוֹ: קַדְמוֹן לְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ: הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל נוֹצָר. יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ: שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ, אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ: לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד, נָבִיא וּמַבִּיט אֶת תְּמוּנָתוֹ: תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל, עַל יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ: לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ, לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ: צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ, מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ: גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ, נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ: יִשְׁלַח לְקֵץ הַיָּמִין מְשִׁיחֵנוּ, לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ: מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרוֹב חַסְדּוֹ, בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

פירוש ע"ט

קֵיין גֶעשְׁטַאלְט פוּן קֵיין גוּף מֶען קֶען נִיט גְלַייכֶען זַיין הֵיילִיגְקֵייט צוּ קֵיין שׁוּם זַאךְ. קַדְמוֹן גָאט אִיז צוּם עֶרְשְׁטֶען גֶעוֶוען אֵייְדֶער דִי אַלֶע בֶּעשֶׁע־

אמרי נועם

גַאנְצֶען קֶערְפֶּער אִין וַואסֶער, אָבֶּער אַז עֶס שְׁטֵייגְט אַרוֹיס פוּן וַואסֶער אַ שְׁטִיקֶעל פוּן קָאפְּף, אָדֶער אַ אַנְדֶער אֵבֶר אִיז דָאס וַואסֶער שׁוֹין נִיט מְטַהֵר דֶעם מֶענְטְשׁ, אַזוֹי דֶער מֶענְטְשׁ אַז עֶר קוּמְט אִין בֵּית הַמִדְרָשׁ אַרַיין דַארְף דֶער

פֶענִישׁ זֶענֶען בֶּעשַׁאפֶען גֶעוָוארֶען גָאט אִיז דֶער עֶרְשְׁטֶער גֶעוֶוען אוֹיף דֶער וֶועלְט אוּנ פַאר אִיהְם אִיז קֵיינֶער נִיט גֶעוֶוען נוּן דֶער הֶער פוּן דֶער וֶועלְט צוּ אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶענִישׁ טְהוּט עֶר וַוייזֶען זַיין גְרוֹסְקֵייט אוּנ זַיין מְלוּכָה. שֶׁפַע דִי שֶׁפַע פוּן זַיין נְבוּאָה הָאט עֶר גִיגֶעבֶּען זַיין גֶעלִיבְּט פָאלְק עֶס אִיז נִיט גֶעוֶוען צְווִישֶׁען דִי יִשְׂרָאֵל אַזוֹי אֵיין גְלַייכֶען וִוי משֶׁה רַבֵּינוּ עֶר אִיז גֶעוֶוען אֵיין נָבִיא אוּנ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הָאט מִיט אִיהְם גִירֶעט פֶּה אֶל פֶּה אוּנ הָאט גִיזֶעהְן דָאס גֶעשְׁטַאלְט פוּן הש"י. תּוֹרַת אֵיין וָוארְהַאפְטִיגֶע תּוֹרָה הָאט גָאט ב"ה גִיגֶעבֶּען צוּ זַיין פָאלְק דוּרְךְ זַיין בֶּעגְלַייבְּטֶען נָבִיא משֶׁה רַבֵּינוּ לֹא יַחֲלִיף הָאֵל גָאט וֶועט נִיט פַאר וֶועקְסְלֶען אוּנ וֶועט נִיט פַאר בַּייטֶען דִי תּוֹרָה אוֹיף אֵייבֶּעג. צוֹפֶה גָאט קוּקְט אוּנ ווייסְט פוּן אַלֶע אוּנְזֶערֶע פֶערְבָּארְגֶענֶעשׁ אוּנ קוּקְט אָן אַלֶע זַאכֶען וָואס וֶועלֶען זַיין פוּן פְרִיעֶר אָן. גּוֹמֵל עֶר בֶּעצָאלְט דֶעם צַדִיק נָאךְ זַיין צְדָקוֹת נָאךְ אוּנ דֶעם רָשָׁע וֶועט עֶר בֶּעצָאלֶען נָאךְ זַיין שְׁלֶעכְטִקֵייט. יִשְׁלַח עֶר וֶועט שִׁיקֶען אוּנְז דֶעם הֵיילִיגֶען מָשִׁיחַ אוֹיס צוּ לֵייזֶען וָואס הָאפֶען צוּ זַיין הִילְף מֵתִים דִי טוֹיטֶע וֶועט גָאט לֶעבֶּעדִיג מַאכֶען מִיט זַיין גְרוֹיס דֶערְבַּארִימְקֵייט. זַיין נָאמֶען זָאל זַיין גֶעלוֹיבְּט בִּיז אֵייבֶּעג:

בָּרוּךְ אַתָּה גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט דֶער קֵינִיג פוּן דֶער וֶועלְט וָואס עֶר הָאט אוּנְז גֶעהֵיילִיגְט מִיט זַיינֶע מִצְוֹת אוּנ הָאט אוּנְז גֶעבָּאטֶען עַל נְטִילַת יָדָיִם צוּ וַואשֶׁען דִי הֶענְד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה, וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים, חֲלוּלִים חֲלוּלִים, גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם, אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם, אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא כָל בָּשָׂר, וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ, וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל

אמרי נועם

גאנצער קערפער זיין און בית המדרש, דער קאפף און דער מוח זאלען זיין און בית

פירוש ע"ט

בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסטו גאט אונ־זער גאט דער קיניג פון דער וועלט אֲשֶׁר יָצַר דער דא האט בעשאפען דעם מענטשען מיט קלוגשאפט אונ האט בעשאפען אין איהם פיהל לעכער דאס מויל דעם נאז די אויערען אונ פיהל הוילע רערען. דאס הארץ. די גידערים. אויך אנדערע אינ־ווייניגסטע אברים. עס איז בעקענט אונ וויסיג פאר דיין כסא הכבוד אז ווען איינס פון די אברים וואס זענען פאר מאכט זאלען גיעפינט ווערען אדער איינס פון די אפענע זאלען פאר שטאפט ווערען וואלט ניט מיגלאך געוועזען צו לעבען אונ צו בעשטיין פאר דיר. בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאט דער דא היילט אלע לייבער אונ מיט גרויסע וואונדער:

בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסטו גאט אונזער גאט דער קיניג פון דער וועלט וואס האט אונז גיהייליגט מיט זיינע מצות אונ האט אונז געבאטען עוסק צו זיין אין די רייד פון דער תורה:

וְהַעֲרֶב נָא אונ מאך זיס דו גאט אונזער גאט די רייד פון דיין תורה אין אונזער מויל אונ אין מויל פון דיין פאלק דאס הויז־געזונד ישראל. וְנִהְיֶה אונ מיר זאלען זיין אונ אונזערע קינדער אונ אונזערע קינדס קינדער פון דיין פאלק ישראל מיר אלע זאלען וויסען דיין נאמען אונ לערנען דיין תורה לשמה. בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאט דער דא לערענט תורה צו זיין פאלק ישראל:

בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסטו גאט אונזער גאט דער קיניג פון דער וועלט דער האט אונז אויס געקליבען פון אלע היידען אונ האט אונז

הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁיעוּר, הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים, וְהָרֵאָיוֹן, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְתַלְמוּד תּוֹרָה. אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּירוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לוֹ לָעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלּוּ הֵן, כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית, וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִיקּוּר חוֹלִים, וְהַכְנָסַת כַּלָּה, וּלְוָיַת הַמֵּת, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כּוּלָּם:

אֱלֹהַי. נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא. אַתָּה בְרָאתָהּ, אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי: וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי, וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד

פירוש ע״ט

געגעבען זיין תורה. ברוך געלויבט ביסטו גאט דער דא האט געגעבען די תורה:

אמרי נועם

המדרש, אבער בעונותינו הרבים, אז מיר קומען אין בית המדרש, איז דער קאפף און דער טוט ניט אין בית המדרש, נאהר ער איז פערנומען מיט פוסטע רעיונות, און מען טהוט ריידען

יברכך יי גאט זאל דיך בענטשען און זאל דיך היטען יאר גאט זאל דער לייכטען זיין שכינה צו דיר און זאל דיך ליב האבען ישא גאט זאל אויף הייבען זיין שכינה צו דיר און זאל דיר מאכען שלום:

אלהי. נשמה מיין גאט. די נשמה וואס דו האסט אין מיר געגעבען איז זי ריין דו האסט זי בעשאפען דו האסט געפורמעט איהר געשטאלט דו האסט זי אין מיר אריין געבלאזען און דו היטסט זי אין מיר. און דו וועסט זי צו נעמען פון מיר אז מיין צייט וועט קומען צו שטארבען און וועסט זי אין מיר אום קערען לעתיד לבא אז תחיית המתים וועט זיין. אלע צייט וואס די נשמה איז אין מיר דאנק איך דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערען דער הער פון אלע ווערק דער הער פון אלע

לָבֹא. כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי, מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִינָה, לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

אמרי נועם

אין בֵּית הַמִּדְרָשׁ דְּבָרִים בְּטֵלִים, אֲפִילוּ ווען דער חַזָּן זאָגט די הויכע שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה, אָדער ווען מען לייענט אין דער תּוֹרָה, טהוט מען אויך שמועסען דְּבָרִים בְּטֵלִים, ווי צו אונז. פאר דער בּוּשָׁה, אויב אויף דעם האט בִּלְעָם הָרָשָׁע אונז גערוהמט, און געלויבט מיט די שוהלען, און בָּתֵּי מִדְרָשִׁים, אויב מיט אַזעלכעם

פירוש ע״ט

נְשָׁמוֹת. בָּרוּךְ געלויבט בִּיסְטוּ גאָט דער דא קערט אום די נְשָׁמוֹת צו די טויטע גוּפִים. אַז דער מענטש שלאָפט איז ער גלייך ווי טויט. און גאָט קערט איהם אום אַלע פְּרִיה זיין נְשָׁמָה. איז דאס גלייך ווי ער מאכט איהם ביי לעבעדיג אונ דאס ווייזט אויף תְּחִיַּת הַמֵּתִים לֶעָתִיד לָבֹא:

בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט בִּיסְטוּ גאָט אונזער גאָט דער קֹנִיג פון דער וועלט דער דא האט דעם האן פארשטאנד געגעבען צו פּרובען אונ צו פארשטיין צווישען טאג אונ נאכט אונ די מענטשען שטייען אויף פון זייער געלעגער דורך זיין קול. איבער דעם מאכט מען די בְּרָכָה. בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאָט דער קֹנִיג פון דער וועלט דער דא האט מיך ניט בעשאפען איין היַיד: בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאט דער קֹנִיג פון דער וועלט דער האט מיך ניט באשאפען א קנעכט: בָּרוּךְ געלויבט ביסטו גאָט דער קֹנִיג פון דער וועלט דער דא האט מיך ניט בעשאפען איין אִשָּׁה:

נייבער זאָגען דאָס בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרוּמִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה לִּי כָּל צָרְכִּי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר:

פירוש ע"ט

נייבער זאָגען. בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ האָט מיך בעשאַפען נאָך זיין ווילין: בָּרוּךְ אַתָּה געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער עפענט די אויגען פון די בלינדע: ברוך געלוובט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ באַקליידט די נאַקיטע: ברוך געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ בינדעט אויף די געבונדענע: ברוך געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ ריכט אויף בוקענדיגע: ברוך געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ האָט אויס געשפּרייט די ערד אויף די וואַסער: ברוך געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער דאָ האָט בעשאַפען אַלע מיינע באַדערפעניש: ברוך געלויבט ביסטו גאָט דער קיניג פון דער וועלט דער בּרייט אָן די

אמרי נועם

פיהרונג וועלען מיר קענען אָפּטהון דעם כעס פון השי"ת פון אונז:

אַחַי וְרֵעַי! מיינע ליבע ברודער רעכינט אייך דאָס אַלעס איבער, און אַז איהר קומט און שוהל אַביין. זאָלט איהר קומען

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

מֶען זָאגְט נִיט קֵיין אָמֵן נָאךְ „וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי", הֶערְשְׁט נָאךְ „הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל":

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ

אמרי נועם

מִיט דֶעם גַאנְצֶען קֶערְפֶּער, מִיט דֶעם מוֹחַ, מִיט רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען, אוּן נִיט צוּ רֵיידֶען חַס וְחָלִילָה קֵיין דְבָרִים בְּטֵלִים אוּן שׁוּהל, נָאר צוּ בֶּעטֶען אַ רֵיינֶע תְּפִלָּה פַאר השי"ת, מִיט אֱמוּנָה אוּן בִּטָחוֹן, וֶועט אִיהר גֶעווּיס אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערֶען פוּן אַלֶע צָרוֹת, אוּן וֶועט גֶעהָאלְפֶען וֶוערֶען מִיט אַלֶעם גוּטְ'ס, אָמֵן:

פירוש ע"ט

בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג פוּן דֶער וֶועלְט דֶער דָא גוּרְט אָן דִי יִשְׂרָאֵל מִיט גְבוּרָה. מִיר דַאנְקֶען גָאט דָאס עֶר הָאט אוּנְז צוּ זִיךְ בַּאהֶעפְטְ אַזוֹי וִוי אֵיין גַארְטִיל צוּ אֵיין מֶענְטְשֶׁען: בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג פוּן דֶער וֶועלְט דֶער דָא קְרֵיינְט דִי יִשְׂרָאֵל מִיט שֵׁיינְהֵייט. אוֹיךְ דַאנְקֶען מִיר גָאט דָאס עֶר הָאט אוּנְז גִיקְרֵיינְט מִיט תּוֹרָה אוּן מִצְוֹת: בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג פוּן דֶער וֶועלְט דֶער דָא טוּט גֶעבֶּען קְרַאפְט צוּ דֶעם דֶער דָא אִיז מִיד. דֶען אַז דֶער מֶענְטְשׁ לֵייגְט זִיךְ שְׁלָאפֶען אִיז עֶר מִיד פוּן זַיינֶע עֲסָקִים אוּנ גָאט ב"ה בַּאנַייעֶט זַיין כֹּחַ אַלֶע פְרִיא מָארְגֶען דָאס זַיינֶע גְלִידֶער וֶוערֶען גֶעשְׁטַארְקְט: בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג פוּן דֶער וֶועלְט דֶער דָא מַאכְט אִיבֶּער פִירֶען דֶעם שְׁלָאף פוּן מַיינֶע אוֹיגֶען אוּנ שְׁלוּמוּנְג פוּן מַיינֶע בְּרֶעמֶען:

וִיהִי רָצוֹן אוּנ עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילִּין פוּן פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען דוּ זָאלְסְט אוּנְז מַאכֶען גֶעוואוֹנְגֶען אִין דַיין תּוֹרָה אוּנ זָאלְסְט אוּנְז בֶּעהֶעפְטֶען אִין דַיינֶע מִצְוֹת אוּנ דוּ זָאלְסְט

בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא, וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן, וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן, וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן, וְאַל תַּשְׁלֶט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע, וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע, וּמֵחָבֵר רָע, וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר טוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ, וּתְנֵנוּ הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ, וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ, וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם, מֵעַזֵּי פָנִים, וּמֵעַזּוּת פָּנִים, מֵאָדָם רָע, וּמֵחָבֵר רָע, וּמִשָּׁכֵן רָע, וּמִפֶּגַע רָע. וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית, מִדִּין קָשֶׁה, וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה. בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית. וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים, אַבְרָהָם יִצְחָק

פירוש ע"ט

אונז ניט לאָזען קומען צו קיין עֲבֵירָה אונ צו קיין אום רעכט אונ ניט צו קיין פּרובונג אונ ניט צו קיין שאַנד אונ דער יֵצֶר הָרָע זאָל אין אונז ניט געוועלטיגען אונ דער ווייטער אונז פון אַ שלעכטען מענטשען אונ פון אַ שלעכטען חָבֵר אונ באַהעפט אונז אין דעם יֵצֶר טוֹב אונ אין מַעֲשִׂים טוֹבִים אונ בייג אַיין אונזערע געדאַנקען צו זיין אונטער טעניג צו דינען דיך אונ דו זאָלסט אונז געבען היינט אונ אַלע טאָג צו חֵן אונ חֶסֶד אונ רַחֲמִים אין דיינע אויגען אונ אין די אויגען פון אַלע מענטשען וואָס וועלען אונז זעהן און דו זאָלסט אונז פאַר געלטען גוטע גענאַד: דוּ געלויבט ביסטו גאָט דֶר דאָ פאַר געלד גוטע גינאָד צו זיין פאָלק יִשְׂרָאֵל: יְהִי רָצוֹן עס זאָל זיין דער ווילען פון צו פאַר דיר גאָט מיין גאָט אונ גאָט פון מיינע עלטערען דו זאָלסט מיך היינט אונ אַלע טאָג מַצִּיל זיין פון אַזעלכע מענטשען וואָס זיי זענען עַזֵּי פָּנִים אונ דאָס איך זאָל ניט מֵעִיז פָּנִים זיין קעגען אַנדערע מענטשען אונ זיי מיך מַצִּיל פון אַשלעכטען מענטשען אונ פון אַ שלעכטען חָבֵר אונ פון איין שלעכטען שָׁכֵן אונ פון בייזע בעגע־געניש אונ פאַר דעם שָׂטָן הַמַּשְׁחִית פון איין שווערען דין אונ פאַר אַ שלעכטען בַּעַל דִּין מיי ער איז איין יְהוּדִי אָדער ניט קיין יְהוּדִי פון אַלין זאָלסטו מיך גאָט מַצִּיל זיין:

וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶת הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יְיָ יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְיָ יֵרָאֶה: וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְיָ אֶל אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן הַשָּׁמָיִם: וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם יְיָ כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידֶךָ: כִּי בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו: וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי: וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּזְכּוֹר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת רַחֲמָיו מִבֶּן יְחִידוֹ וְרָצָה לִשְׁחוֹט אוֹתוֹ כְּדֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ וְיִגּוֹלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וְתִכָּנֵס אִתָּנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת דִּינְךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

א) בשעת מען זאגט נאך „לעולם יהא אדם" דעם פסוק „שמע ישראל", זאל מען אונ זינגען האבען מען זאל ניט יוצא זיין מיט דעם פאר קריאת שמע:

ב) אז מען האט מורא אז איידער מען וועט זאגען קריאת שמע מיט די ברכות וועט פאר ביי גיין דער זמן קריאת שמע, זאל מען זאגען די גאנצע קריאת שמע ביז אמת, אונ מען זאל אונ זינגען האבען יוצא צו זיין מיט דער קריאת שמע וואס ער זאגט יעצט:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּבְגָלוּי, וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת, וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ, וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים, לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אֲנַחְנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקוֹתֵינוּ, מַה יְשׁוּעָתֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ, מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ,

פירוש ע"ט

לעולם יהא איביג זאל דער מענטש זיין איין גאט'ס פארכטיגער אפילו אין פאר בארגעניש אונ מודה זיין אויף דעם אמת אונ זאל אמת ריידען מיט זיין גאנצען הארצען אן פאלשקייט אונ ער זאל אלע פריה דאס זאגען:

רבון כל העולמים, הער פון אלע וועלטין ניט וועגען אונזער פיהל גערעכטיקייט טוען מיר ווארפען אונזער געבעט פאר דיר נייערט פון וועגען דיינע פיהל דערבארימקייט דען וואס זענען מיר וואס איז אונזער לעבען וואס איז אונזער גינאד וואס איז אונזער הילף וואס איז אונזער כח וואס איז אונזער גבורה וואס זאלען מיר זאגען צו פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערען פאר וואר אלע גבורים זענען ווי נישט צו פאר דיר אונ די מענטשין וואס זיי האבען אגרויסען שם איז גלייך ווי זיי וואלטען גאהר ניט געווען אונ די חכמים זענען ווי אן וויסענשאפט אונ די פאר שטאנדיגע זענען ווי אן שכל דען זייערע מיינסטע מעשים זענען ניט אונ זייערע לעב טעג איז גאר ניט פאר דיר אונ חאטשע מען זעהט דאס

וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ, בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ, שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ, שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ, וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ, קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ, וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ. אַשְׁרֵינוּ, מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, אַשְׁרֵינוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פירוש ע״ט

אַיין מֶענְטְשׁ הָאט מֶער מַעֲלוֹת פוּן אַיין בְּהֵמָה דָאס אִיז גָאהְר נִיט דֶען אַלֶסְדִינְג וָואס דֶער מֶענְטְשׁ טוּט אוֹיף דֶער וֶועלְט פוּן זַיין הֲנָאָה וֶועגֶען אִיז אַלְץ נִישְׁט:

אֲבָל אֲנַחְנוּ אָבֶּער מִיט דֶעם אִיז אוּנְזֶער מַעֲלָה גְרוֹיס דָאס מִיר זֶענֶען קִינְדֶער פוּן עֶלְטֶערֶן וָואס דוּ הָאסְט מִיט זֵיי כּוֹרֵת בְּרִית גִיוֶוען קִינְדֶער פוּן דַיין גֶעלִיבְּטֶען אַבְרָהָם וָואס דוּ הָאסְט צוּ אִיהְם גֶעשְׁוואוֹרֶען אוֹיף דֶעם בַּארְג מוֹרִיָּה מִיר זֶענֶען דִי קִינְדֶער פוּן זַיין אַיין אֵיינְצִיגֶען זוּהְן יִצְחָק וָואס עֶר אִיז גֶעבּוּנְדֶען גֶעוָוארֶען אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ פַאר אַקָרְבָּן. מִיר קוּמֶען אַרוֹיס פוּן יַעֲקֹב דַיין עֶלְצְטֶער זוּהְן דָאס פוּן וֶועגֶען דַיין לִיבְּשַׁאפְט וָואס דוּ הָאסְט אִיהְם לִיבּ גֶעהַאט אוּנ פוּן דַיין פְרֵייד דָאס דוּ הָאסְט זִיךְ מִיט אִים גֶעפְרֵייד הָאסְטוּ גֶערוּפֶען זַיין נָאמֶען יִשְׂרָאֵל אוּנ יְשׁוּרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ דְרוּם זֶענֶען מִיר שׁוּלְדִיג צוּ דַאנְקֶען אוּנ לוֹיבֶּען אוּנ צוּ בַּאשֵׁיינֶען דִיךְ צוּ הֵיילִיגֶען אוּנ צוּ גֶעבֶּען לוֹיבּ אוּנ דַאנְקֶען צוּ דַיין

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך, ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך:

אתה הוא עד שלא נברא העולם. אתה הוא משנברא העולם. אתה הוא בעולם הזה. ואתה הוא לעולם הבא. קדש את שמך על מקדישי שמך. וקדש את שמך בעולמך. ובישועתך תרום ותגביה קרננו: ברוך אתה יי, מקדש את שמך ברבים:

אתה הוא יי אלהינו בשמים ובארץ, ובשמי השמים העליונים, אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון, ומבלעדיך אין אלהים. קבץ קויך מארבע כנפות הארץ, יכירו וידעו כל באי עולם, כי אתה הוא האלהים לבדך לכל ממלכות הארץ,

פירוש ע"ט

נאמען. וואול אונז ווי גאר גוט איז אונזער חלק בעולם הזה אונ ווי זיס איז אונזער גורל לעולם הבא אונ ווי שיין איז אונזער ירושה וואול אונז דאס מיר פעדערען זיך אונ שפעטיגען זיך אבינט אונ מארגען אונ זאגען צוויי מאהל אלע טאג שמע ישראל:

אתה הוא דו ביסט גאט וואס דו ביסט געוועזען נאך איידער די וועלט איז בעשאפען געווארען דו ביסט אויך גאט נאך דעם אז די וועלט איז בעשאפען געווארען. דו ביסט גאט בעולם הזה אונ דו ביסט גאט לעולם הבא הייליג דיין נאמען אויף די וואס הייליגען דיין נאמען אונ הייליג דיין נאמען אין דיין וועלט אונ דורך דיין הילף זאל דערהייבט ווערען אונזערע הערשאפט: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער דא הייליגט דיין נאמען צווישען פיל לייט:

אתה הוא דו ביסט גאט אויף דעם הימעל אונ אויף דער ערד אונ אין די גאנץ הויכע אויבערשטע

אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים, אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה, אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד, בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה שֶּׁכָּתוּב, בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם, כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמַר יְיָ:

דיני התפלה.

א) די קרבנות זאל מען ניט זאגען נאכהער ווען עס איז שוין טאג, אויך זאל מען זיי זאגען שטייענדיג:

ב) דער וואס ווייסט ניט די טייטש פון „איזהו מקומן" ביז „ויכריע ביניהם" דארף ער פרעגען דעם וואס ווייסט די טייטש דער פון דען מען ברויך זייער געווארענט זיין און זינגען צו האבען די טייטש בשעת מען זאגט דאס:

פירוש ע"ט

הימעל עס איז אמת דאס דו ביסט דער ערשטער אונ דו ביסט דער לעצטער אונ אן דיר איז קיין גאט ניט פארהאנדען כגז מיר בעטען דיך גאט זאמעל איין די וואס האפען צו דיר פון אלע פיר עקען פון דער וועלט: יכירו לאזען אלע לייט פון דער וועלט דער קענען דאס דו גאט ביסט אליין איבער די קיניגרייך פון דער ערד דו האסט בעשאפען די הימעל אונ ערד דעם ים אונ אלץ וואס אין איהם איז אונ ווער איז צווישען אלע דיינע בעשעפעניש צווישען די אויבערשטע אדער צווישען די אונטערשטע וואס ער קען זאגען צו דיר וואס טוסטו. אונזער פאטער דער דא איז אין הימעל טו מיט אונז צדקה אונ חסד פון וועגען דיין גרויסען נאמען דער שטארקער אונ פארכטצומער וואס ער איז אויף אונז גערופען וקים מיר בעטען דיך גאט אונזער גאט זיי אן אונז ניך מקיים דעם פסוק אין דער צייט פון דער גאולה וועל איך אייך איין זאמלען אונ איך וועל אייך געבען א גוטען שם אונ לויב צווישען אלע אומות פון דער וועלט אז איך וועל אום קערען אייער

חכמים האבען זייער געלויבט די פרשיות פון קרבנות אזוי ווי מיר געפונען אין דער גמרא און עס שטייט אז אליהו הנביא האט דעם סוד מגלה געוועזען צו רבי פנחס דרום געהערט מען די פרשיות צו זאגען מיט גרויס כוונה:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחשֶׁת וְכַנּוֹ נְחשֶׁת לְרָחְצָה, וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ, וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם, וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם, בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ, אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת, לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיְיָ: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ, וְהָיְתָה לָהֶם חָק עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:

פרשת תרומת הדשן

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר, זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה, הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר, וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד, וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ, וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו, וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, אֶל מָקוֹם טָהוֹר: וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה, וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה, וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ, לֹא תִכְבֶּה:

אום ראש השנה זאגט מען ניט דעם „יהי רצון":

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִסְלַח לְכָל פְּשָׁעֵינוּ, וְשֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי, רֵיחַ נִיחֹחִי

פירוש ע"ט

וַיְדַבֵּר יְיָ און גאט האט גערעדט צו משה און האט צו איהם געזאגט: זאג אן די קינדער ישראל קָרְבָּנִי מיין קרבן דאס איז דאס בלוט

געפיינקעניש דאס איהר וועט ווידער זיצען בשלום אין אייער לאנד און איהר וועט דאס מיט אייערע אויגען זעהען אזוי האט גאט געזאגט:

תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִים, שְׁנַיִם לַיּוֹם, עֹלָה תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי, לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיְיָ: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם, כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ, וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

פירוש ע"ט

וואס מען האט געשפריצט אויף דעם מזבח לחמי מיין ברויט דאס איז דער חלק פון דער בהמה וואס מען האט פאר ברענט אויף דעם מזבח וואס דאס איז צו מיר איין נחת רוח דאס איך האב געהייסען און מיין רצון איז געטהון געווארען זאלט איהר היטען מקריב צו זיין פאר מיר אין זיין צייט: ואמרת להם און דו זאלסט צו זיי זאגען דאס איז דער קרבן וואס איהר זאלט אויף דעם פייער מקריב זיין פאר גאט יאהריגע שאף אן איין מום איטליכען טאג צוויי פאר איין קרבן תמיד: איין שאף זאלסטו אן ברייטען אין דער פריה און איין שאף צווישען די אבינטען און א צעהנט חלק פון א מאס זעמיל מעהל צו איין מנחה געמישט מיט געשטויסענעם אייל אפערטעל פון איין עמער. אזוי ווי דער קרבן עולה וואס מען האט מקריב געוועזן אויף דעם בארג סיני צו איין נחת רוח איין קרבן אויף דעם פייער פאר גאט: ונסכו און זיין גיסונג זאל זיין אפערטעל פון איין עמער וויין צו איין שאף אויף א הייליג ארט דאס איז דער מזבח זאל מען גיסען דעם שטארקען וויין פאר גאט: און די אנדערע שאף זאלסטו אן ברייטען צווישען די אבינטען אזוי ווי די מנחה און דאס גיסונג פון אין דער פריה דאס איז א נחת רוח פאר גאט:

ושחט אותו און ער זאל קוילען דעם קרבן ביי דעם צפון זייט פון דעם מזבח פאר גאט און די קינדער פון אהרן זאלען שפריצען זיין בלוט ארום דעם מזבח:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה, קַח לְךָ סַמִּים, נָטָף, וּשְׁחֵלֶת, וְחֶלְבְּנָה, סַמִּים, וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר, וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. מָנֶה לְכָל יוֹם, פְּרַס בְּשַׁחֲרִית, וּפְרַס בֵּין הָעַרְבָּיִם. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקָן יָפֶה יָפֶה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה: וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן. א הַצֳּרִי, ב וְהַצִּפֹּרֶן, ג הַחֶלְבְּנָה, ד וְהַלְּבוֹנָה, משְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה, ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה, ז שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר. שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, י וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה, בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין, סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְרִיסִין, מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקָּב, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר, אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא, וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה לָמָּה הִיא בָאָה כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָא כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ, מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק. אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין

כְּשֵׁרָה. לַשְּׁלִישׁ וְלָרְבִיעַ לֹא שָׁמָעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל. אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין. וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא, אוֹמֵר, אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה, הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא, אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה, כִּי כָל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיְיָ:

ג״פ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ג״פ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: ג״פ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

אַבַּיֵי הֲוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה, מִשְּׁמָא דִגְמָרָא וְאַלִּיבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל, מַעֲרָכָה גְדוֹלָה קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטוֹרֶת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים, וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי קוֹדֵם לַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, וַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד, וְדַם הַתָּמִיד קוֹדֵם לַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, וַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת, וּקְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים, וְאֵבָרִים לְמִנְחָה, וּמִנְחָה לַחֲבִיתִּין, וַחֲבִיתִּין לִנְסָכִין, וּנְסָכִין לְמוּסָפִין, וּמוּסָפִין לְבָזִיכִין, וּבָזִיכִין קוֹדְמִין לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם, שֶׁנֶּאֱמַר, וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים, עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם:

תפלת רבי נחוניה בן הקנה.

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה. אב״ג ית״ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא. קר״ע שט״ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם. נג״ד יכ״ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם. בט״ר צת״ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ. חק״ב טנ״ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ. יג״ל פז״ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת. שק״ו צי״ת

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם, וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבֻטַּל הַתָּמִיד, וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ, וְאַתָּה אָמַרְתָּ וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ, לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וּבִמְקוֹמוֹ וּכְהִלְכָתוֹ:

בשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

א אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים, קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים, וְעַל הַפָּרוֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב, מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים, וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים, שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרוֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב, מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב. אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן:

ג חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד, אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר. שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים, וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת, שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת. כֵּיצַד, עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב, וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי, וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, לְזִכְרֵי כְהֻנָּה, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

ד הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ, וְכָלִיל לָאִשִּׁים:

ה זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת, אֲשַׁם גְּזֵלוֹת, אֲשַׁם מְעִילוֹת, אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה,

אֲשַׁם נָזִיר, אֲשַׁם מְצוֹרָע, אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר, קָדָשִׁים קַלִּים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ז שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ח הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח, קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת, וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד, שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן, הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים, וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל אָדָם, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, בְּכָל מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת בָּהֵן: א מִקַּל וָחוֹמֶר. ב וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. ג מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד, וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. ד מִכְּלָל וּפְרָט. ה וּמִפְּרָט וּכְלָל. ו כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל, אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. ז מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט, וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. ח כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד, לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא, אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. ט כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ, יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. י כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ, יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר. יא כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר הֶחָדָשׁ, אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ, עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. יב דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ, וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. יג וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

קדיש דרבנן.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא דִּי בְּאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

דיני פסוקי דזמרה.

א) פְּסוּקֵי דְזִמְרָה הֵייסְט פוּן הוֹדוּ בִּיז נָאךְ אָז יָשִׁיר:

ב) פְּסוּקֵי דְזִמְרָה בְּרוּיכְט מֶען צוּ זָאגֶען לַאנְגְזַאם יֶעדֶער וָוארְט:

ג) בַּיי בָּרוּךְ שֶׁאָמַר נֶעמְט מֶען אִין דִי הַאנְד אַרַיין צְוַויי צִיצִית אִין בַּיי „מְהוּלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת" קִישְׁט מֶען דִי צִיצִית:

ד) בַּיי דֶעם פָּסוּק "פּוֹתֵחַ "אֶת יָדֶךָ בְּרוּכְט מֶען אִין זִינֶען צוּ הַאבֶּען דִי טַייטְשׁ פוּן דִי וֶוערְטֶער. אוּן מְכַוֵּון צוּ זַיין דִי אָנְהֵייבּ פוּן דִיזֶע וֶוערְטֶער זֶענֶען פא"י אוּן עֶנְדֶע פוּן דִיזֶע וֶוערְטֶער זֶענֶען חת"ך:

ה) פוּן וַיְבָרֶךְ דָוִד בִּיז נָאךְ אָז יָשִׁיר בְּרוּכְט מֶען צוּ זָאגֶען שְׁטֵייעֶנְדִיג:

ו) דִי דְרַייצֶעהֶן שְׁבָחִים בַּיי יִשְׁתַּבַּח פוּן שִׁיר וּשְׁבָחָה בִּיז וּמַלְכוּת זָאל מֶען אִין אֵיין אָטֶעם זָאגֶען:

ז) וֶועהְר עֶס בְּרוּכְט מְשַׁתֵּין זַיין אִין מִיטֶין פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, זָאל עֶר זִיךְ וַואשֶׁען דִי הֶענְד נָאהְר דִי בְּרָכָה אֲשֶׁר יָצַר זָאל עֶר נִיט זָאגֶען בַּאלְד, נָאהְר הֶערְשְׁט נָאךְ דֶעם דַאוֶונֶען זָאל עֶר זָאגֶען דִי בְּרָכָה אֲשֶׁר יָצַר:

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְיָ אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְיָ הֶעֱלִיתָ מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר: זַמְּרוּ לַייָ חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע

פירוש ע"ט

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת אִיךְ מְהוּ דִיךְ לוֹיבֶּען גָאט דָאס דוּ הָאסְט מִיךְ דֶערְהוֹיבֶּען אוּן הָאסְט נִיט דֶערְפְרֵייט מַיינֶע פַיינְד אוֹיף מִיר. יְיָ גָאט אִיךְ הָאבּ צוּ דִיר גֶעשְׁרִיעֶן אוּן הָאסְט מִיךְ גֶעהַיילְט דוּ הָאסְט אוֹיף גֶעבְּרַאכְט פוּן דֶעם גֵיהִנָּם מַיין נֶפֶשׁ פוּן דִי וָואס נִידֶערֶען אִין גְרוּבּ. זַמְּרוּ זִינְגְט צוּ גָאט זַיינֶע פְרוּמֶע אוּנ לוֹיבְּט צוּ זַיין הַיילִיגְקֵייט. כִּי ווִי אֵיין אוֹיגֶען בְּלִיק אִיז גָאט בְּרוֹגֶז אָבֶּער אַז דֶער מֶענְטְשׁ בֶּעווֵי-לִיגְט אִיהם אִיז ווִידֶער לַאנְג לֶעבֶּען וֶוען אוֹיף דֶער נַאכְט נֶעכְטִיגְט אִיבֶּער דֶער מֶענְטְשׁ מִיט גֶעווֵיין אוֹיף זַיינֶע מַעֲשִׂים רָעִים אִין דֶערְפְרִיה אִיז שׁוֹין אֵיין גֶעזַאנְג

בְּאַפּוֹ, חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבּוֹקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְיָ בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עוֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֶל אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה בֶּצַע בְּדָמִי, בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר, הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי, יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

קדיש יתום.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

דיני ברוך שאמר.

(א) פון בָּרוּךְ שֶׁאָמַר ביז נאך שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה טאר מען ניט אויס רעדען אֲפִילוּ אויף לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ:

(ב) אז מען הערט א בְּרָכָה פון איינעם מעג מען נאך זאגען אָמֵן כָּל זְמַן מען האלט פאר יוצר אור, אויך אז מען הערט דאס ציבור זאגען קְרִיאַת שְׁמַע זאגט מען אויך דעם ערשטען פָּסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ביז אֶחָד:

(ג) אז מען הערט קַדִּישׁ קְדוּשָׁה אדער בָּרְכוּ מעג מען בְּוַדַּאי נאך זאגען:

(ד) בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ טאר מען ניט

פירוש ע"ט

וואס גאט בָּרוּךְ הוּא האט איהם מוֹחֵל געוועזען. וַאֲנִי און איך האב מיר געטראכט אז איך בין געוועזען בְּשַׁלְוָה איך וועל שוין ניט געגליצט ווערען אויף אייביג. יְיָ אבער דו גאט דאס איז געוועזען מיט דיין ווילען האסטו מיך אויף געשטעלט וואס דו האסט מיר געגעבען גְדוּלָה וְהַרְאָיָה ווי דו האסט דיך בעהאלטען פאר מיר בין איך ווארין באלד דערשראקען. אֵלֶיךָ צו דיר גאט טהו איך רופען און בעטען. מַה וואס וועסטו געווינען אין מיין בלוט ווען איך וועל נידערען אין גרוב פון גֵיהִנֹּם. הֲיוֹדְךָ עָפָר וועלען דען דיך לויבען די וואס גייען אין דער ערד וועט ער זאגען דיין ווארהייט. שְׁמַע הער מיך צו גאט און לייטזעליג מיך זיי מיר א העלפער. הָפַכְתָּ דו פערקערסט מיין קלאג צו איין טאנץ און האסט מיך אן געגורט מיט שִׂמְחָה. לְמַעַן פון וועגען מיר לויבען דיך מיט געזאנג אלע די הערליכע מענטשען און וועלען ניט שווייגען גאט מיין גאט גאר אויף אייביג וועל איך דיך לויבען:

זאָגען פון בָּרוּךְ שֶׁאָמַר אָהן, הַיינוּ פון דאן וָוען מֶ׳ע זאָגט בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ פון בָּרוּךְ שֶׁאָמַר:

(ה) בָּרוּךְ שֶׁאָמַר, מִזְמוֹר לְתוֹדָה, וַיְבָרֶךְ דָּוִד, אָז יָשִׁיר, יִשְׁתַּבַּח, דארף מֶען אַלְץ זאָגען שְׁטֵייעֶנְדִיג:

(ו) מֶען זאָל דַאווְנֶען גֶעלאַסֶען, אויך זאָל מֶען אִין זִינֶען הָאבֶּען דִי טַייטְשׁ, בִּפְרַט בַּיי דֶעם פָּסוּק פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ מוּז מֶען בְּוַודַאי אִין זִינֶען הָאבֶּען דִי טַייטְשׁ, דֶען אַז נִיט מוּז מֶען דֶעם פָּסוּק נָאךְ אַמָאהְל זאָגֶען מִיט כַּוָּונָה:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא, בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית, בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו, בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח, בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן, הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן

תוכחת מוסר

בעוויל מֶען בְּרוֹכְט זַיין גִיהִיטֶען נָאךְ צוּ זאָגֶען אָמֵן נָאךְ יֶעדֶער בְּרָכָה וָואס דֶער חַזָּן זָאגְט. וֶועלֶען מִיר דָא שְׁטֶעלֶען אַ ווִינְדֶערְלִיכֶע מַעֲשֶׂה פוּן אָמֵן זָאגֶען:

אין לַאנְד שְׁפַּאנְיָא אִיז גֶעוֶועזֶען אַ מֶלֶךְ וָואס הָאט גֶעוָואלְט פִיהְל מָאהְל אַרוֹיס טְרַייבֶּען יוּדֶען פוּן זַיין לַאנְד. נָאר דָארְט אוּן די

פירוש ע״ט

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס הָאט גִיזָאגְט אִיז גִיוָוארֶען בֶּעשַׁאפֶען גַאלְד דִי וֶועלְט. גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס הָאט גִיטָאהְן דִי עֶרְשְׁטֶע זַאכֶען אויף דֶער וֶועלְט גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס זָאגְט אֵיין זַאךְ אוּנ טְהוּט עֶס בַּאלְד גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס אִיז גוֹזֵר אֵיין זַאךְ אוּן עֶר הַאלְט עֶס גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס דֶערְבַּארִימְט זִיךְ אִיבֶּער דֶעם לַאנְד אוּנ אִיבֶּער דִי בַּאשֶׁעפֶענִישׁ גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס בַּאצָאלְט אֵיין גוּטֶען לוֹן צוּ דִי וָואס פָארְכְטֶען זִיךְ פַאר אִיהְם גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס לֶעבְּט אֵייבִּיג אוּנ דוֹיעֶרְט אֵייבִּיג גִילוֹיבְּט אִיז דֶער וָואס טְהוּט אוֹיסְלֵייזֶען אוּנ אִיז מַצִּיל גִילוֹיבְּט אִיז זַיין נָאמֶען גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט קִינִיג פוּן דֶער וֶועלְט דֶער בַּארִימְהֶערְצִיגֶער פָאטֶער דֶער וָואס אִיז גֶעלוֹיבְּט אִין מוֹיל פוּן זַיין פָאלְק

חסידיו ועבדיו, ובשירי דוד עבדך, נהללך
יי אלהינו בשבחות ובזמירות, ונגדלך
ונשבחך ונפארך ונמליכך ונזכיר שמך
מלכנו אלהינו, יחיד חי העולמים, מלך
משבח ומפואר עדי עד שמו הגדול. ברוך
אתה יי, מלך מהלל בתשבחות:

הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: שירו
לו, זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם
קדשו, ישמח לב מבקשי יי: דרשו יי ועזו, בקשו
פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה, מופתיו ומשפטי
פיהו: זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יי

פירוש ע"ט

און בעשיינט איין שפראך פון זיינע פרומע און זיינע קנעכט. ובשירי דוד און מיט די געזאנגען פון דיין קנעכט דוד המלך מיר וועלין דיך לויבען גאט מיט לויבונג און מיט געזאנג מיר וועלען דיך גרויס מאכען און לויבען.

תוכחת מוסר

רעזעדענט שטאט האט געוואהנט א רב זייער אפרימער און א רייכער. ער האט געהאט חן ביי דעם מלך. און צו יעדער צייט ווען דער מלך האט געוואלט ארויס טרייבען די יודען איז געקומען דער רב צום מלך האט ער באלד מבטל געווען די גזרה. אמאהל איז דער מלך בייז געווארען אויף די יודען און האט גוזר געווען זיי ארויס צו טרייבען די יודען וועגען

ונפארך און בעשיינען און מיר וועלען מאכען דיך קיניגען אויף אונז אונזער קיניג אונזער גאט דאס הייסט מיר וועלין דיך דער קענען פאר איין בורא עולם. יחיד דער איינציגער דאס לעבונג פון דער גאנצער וועלט דער קיניג וואס איז געלויבט און בעשיינט אויף אימער און אייביג איז זיין גרויסער נאמען באקאנט. ברוך געלויבט ביסטו גאט, גאט וואס איז געלויבט מיט לויבונג:

הודו לה' דאנקט צו גאט רופט אן זיין נאמען מאכט בעקאנט אונטער די פעלקער זיינע מעשים: שירו זינגט צו איהם לויבט צו איהם רעט אין אלע זיינע וואונדער טוט זיך בארימען מיט זיין היילינגען נאמען עס זאל זיך פרייען די הארץ וואס באגערט גאט: דרשו טוט פאר-שטען גאט און זיין שטארקייט טוט בעגערען צו זעהן זיין שכינה תמיד: זכרו טוט געדענקען זיינע וואונדער וואס ער האט געטהון זיינע צייכען און די משפטים וואס ער איז גוזר מיט זיין מויל זרע איהר קינדער

אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן, חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיָי כָּל הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי

תוכחת מוסר

געקומען צום רב ער זאל גיין צום מלך. האט דער רב געזאגט יעצט איז די צייט פון מנחה איך וועל גיין מארגען. זיי האבען איהם ניט געלאזט רוהען נאר ער זאל שוין גיין, דער רב איז געקומען צום מלך דער מלך האט איהם אויפגענומען מיט גרוים ליבשאפט און זיי האבען אנגעהויבען שמועסען פון אנדערע זאכען. און איידער דער רב האט צייט געהאט

פירוש ע״ט

פון ישראל זיין קנעכט איהר קינדער פון יעקב זיין אוים דער ווייל'טער: הוא ער איז אונזער גאט אויף דעם גאנצען לאנד זענען זיינע געריכט: זכרו געדענקט צו אייביג זיין זיכער־ היט די תורה וואס ער האט געבאטען צו טויזענט דורות וואס ער האט כורת ברית געוועזען מיט אברהם און האט געשווארען צו יצחק. און ער האט עס געשטעלט צו יעקב צו איין געזעץ און צו ישראל איין זעכערהייט אויף אייביג. לאמר לך צו דיר וועל איך געבען דאס לאנד פון כנען דאס טייל פון אייער ארב. בהיותכם אז איהר זייט נאך געוועזען אקליינע צאהל און איהר האט געוואנט ווי גרים. ויתהלכו און די אבות זענען געגאנגען פון איין פאלק צום אנדערען פון איין קיניגרייך צום אנדערען: לא ער האט ניט געלאזען קיין מענטשען צו בארויבען זיי און ער האט געשטראפט איבער זיי קיניגרייך דאס מיינט מען פרעה און אבימלך. אל איהר זאלט ניט אן רירען אן מיין משיח און צו מיינע נביאים זאלט איהר קיין שלעכטעץ ניט טהון: שירו זינגט צו גאט איהר גאנצע לאנד טוט אן זאגען פון טאג צו טאג זיין הילף: ספרו טוט דערציילען צווישען פעלקער זיין כבוד און צווישען אלע אומות זיינע וואונדער: כי דען געשאפען איז גאט און געלויבט איז ער זייער און איין פארכטיגער איז ער איבער אלע געטער. דען אלע געטער פון די עובדי גילולים זענען ניכט. אבער גאט האט די הימעל בעשאפען.

הָעַמִּים אֱלִילִים *), וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיְיָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו, הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם, וַיֹּאמְרוּ

פירוש ע"ם

שיינהייט און צירונג איז פאר איהם שטארקייט און פרייד איז אין זיין ארט: הבו ברייט זיך אן צו גאט איהר משפחות פון די פעלקער. ברייט אן צו גאט עהרע און שטארקייט. הבו ברייט אן צו גאט דאס עהרע פון זיין נאמען טראגט איין געשאנק און קומט פאר איהם טוט זיך בוקען צו גאט מיט שיינע הייליגקייט: חילו פארכט זיך פאר איהם די גאנצע לאנד פעסט שטייט דורך איהם די וועלט און טוט ניט אויסגליטשען. ישמחו זיי וועלען זיך פרייען די הימלען און די ערד און זיי וועלען זאגען צווישען די פעלקער גאט האט געקיניגט. ירעם עס וועט שטורעמען דער ים און דאס וואס אין איהם איז עס וועט זיך פרייען דאס פעלד און אלץ וואס דריגען וואקסט. אז דענסטמאל וועלען זיך פרייען די בוימער פון וואלד פאר גאט אז ער קומט צו משפט'ן דאס לאנד. הודו לויבט צו גאט דען ער איז גוט דען צו אייביג איז זיין גינאד: ואמרו און זאגט העלף אונז גאט אונזער העלפער און זאמעל אונז איין קיין ארץ ישראל כדי צו לויבען דיין הייליגען נאמען און צו בארימען זיך מיט דיין לויב. ברוך געלויבט איז גאט דער גאט פון ישראל פון אייביג ביז אייביג און זיי טוען זאגען

תוכחת מוסר

צו געטען וועגען די גזרה איז געקומען א כומר [א גלח. א גייסטליכער] וואס דער מלך האט איהם לאנג ניט גיזעהן. און האט אנגעהויבען שמועסען מיט דעם מלך אויף לאטיינישע שפראכע וואס דער רב האט ניט

*) מען דארף א ביסעל ווארטען נאך דעם ווארט אֱלִילִים, איידער מען זאגט די ערשטע „וה' שָׁמַיִם עָשָׂה":

כָּל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ. כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי. חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ. וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ. אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם. בָּרוּךְ אֱלֹהִים: אֵל נְקָמוֹת יְיָ. אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ. הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה. עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׂגָּב לָנוּ.

פירוש ע"ט

נאהר דאס פאלק אמן און לויבען צו גאט. רוממו דערהייבט גאט אונזער גאט און בוקט זיך צום שעמיל זיינע פים דען ער איז הייליג: רוממו דערהייבט גאט אונזער גאט און בוקט זיך צו זיין הייליגען בארג דאס איז דער בית המקדש דען אונזער גאט איז הייליג. והוא און גאט טהוט זיך דערבארעמען ער וועט פערגעבען זינד און ער טהוט ניט פערדארבען און ער מעהרט ווידער צו קערען זיין גרום צארען און ער טהוט ניט דערוועקען זיין צארען. אתה דו גאט זאלסט ניט פערמיידען דיין רחמנות פון מיר דיין גינאד און דיין ווארהייט זאל מיך אייביג היטען. זכור געדענק גאט דיין רחמנות און דיין גינאד דען פון אייביג זענען זיי. תנו גיט און זאגט אז דאס שטארקייט איז צו גאט וועגען ישראל האט ער געמאכט אן זעהן זיין שטארקייט אין הימעל. נורא גאט'ס פארכט קומט אויף די מענטשען פון זיין כבוד וואס רוהט אין בית המקדש ווארום דארטען האט מען געזעהן וואונדער ער איז דאס שטארקייט פון די ישראל ער גוט תמיד שטארקייט צו זיין פאלק געלויבט איז גאט: אל איין שטארקער רעכענער איז גאט, מאך שיינען. הנשא וועהר דערהויבען דו ריכטער פון דער וועלט מאך ווידערקערען דיין באצאלונג אויף די האפערדיגע. ליי׳ צו גאט איז די הילף אויף דיין פאלק איז דיין בענטשונג אייביג. יי׳ גאט פון די הערשארען וואול דעם מענטשען דער וואס זיין זעכערונג איז אין

תוכחת מוסר

דער רב האט פערשטאנען וואס זיי רעדען. די ציית וואס זיי וועלען שמועסען גע׳טראכט און ער אוועק געגאנגען וועט ער דאוונען מנחה איז פון טיש און האט זיך געשטעלט און א ווינקעל דאוונען שמונה עשרה. ווי דער כומר האט

אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ, בְיוֹם קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל עָלָי:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם

פירוש ע"ט

דִיר, יְיָ גָאט הֶעלְף אוּנְז דֶער קֶינִיג זָאל אוּנְז עֶנְטְפֶערֶען אִין דֶעם טָאג וֶוען מִיר רוּפֶען צוּ אִיהְם. הוֹשִׁיעָה הֶעלְף דַיין פָאלְק אוּן בֶּענְטְשׁ דַיין

תוכחת מוסר

גֶעזֶעהֶן דֶער רַב דאוֶועגְט שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה. הָאט דֶער כּוֹמֶר זִיךְ גֶעשְׁטֶעלְט אוּן הָאט גֶעזָאגְט צוּ אַלֶע מֶענְטְשֶׁען וָואס זֶענֶען גֶעוֶועזֶען אוּן שְׁטוּב זַיי זָאלֶען הֶערֶען דִי בְּרָכָה וָואס עֶר וֶועט בֶּענְטְשֶׁען דֶעם מֶלֶךְ אוּנ אַלֶע זָאלֶען

אַרְבּוּנְג אוּן וַוייד זַיי אוּן דֶערְהֵייבּ זַיי בִּיז אֵייבִּיג. נַפְשֵׁנוּ אוּנְזֶערֶע זֵיילֶען טוּעֶן הָאפֶען צוּ גָאט אוּנְזֶער הֶעלְפֶער הָארְץ פְרֵייט זִיךְ אִין זַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען מִיט פֶערְזִיכֶערוּנְג. יְהִי עֶס זָאל זַיין דַיין גְנָאד אוֹיף אוּנְז וִוי מִיר הָאפֶען צוּ דִיר. הַרְאֵנוּ וַוייז אוּנְז גָאט דַיין גְנָאד אוּן דַיין הִילְף גִיבּ צוּ אוּנְז: קוּמָה שְׁטֵיי אוֹיף הֶעלְף אוּנְז אוּן לֵייז אוּנְז אוֹיס פוּן וֶועגֶען דַיין גְנָאד. אָנֹכִי אִיךְ בִּין גָאט דַיין גָאט דֶער דָא הָאט דִיךְ אוֹיף גִיבְּרַאכְט פוּן דֶער לַאנְד מִצְרַיִם. דֶער בְּרֵייטֶער דַיין מוֹיל אוּן בֶּעט אוּן אִיךְ וֶועל עֶס דֶערְפִילֶען. אַשְׁרֵי וואוֹל אִיז צוּ דֶעם פָאלְק וָואס הָאט אַזוֹי פִיל גוּטְ'ס. אוּן וואוֹל צוּ דֶעם פָאלְק וָואס גָאט אִיז זַיין גָאט. וַאֲנִי אוּן אִיךְ הָאבּ מַיין פַארְזֶעכֶערְהֵייט אִין דַיין גְנָאד עֶס טְהוּט זִיךְ פְרֵייעֶן מַיין הַארְץ מִיט דַיין הִילְף אִיךְ וֶועל זִינְגֶען צוּ גָאט דֶען עֶר הָאט מִיר גוּטְ'ס גֶעטְהוּן:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר צוּ שְׁטַארְקֶען דֶעם גֶעזַאנְג צוּ דָוִד: הַשָּׁמַיִם דֶער וָואס קוּקְט אוֹיף דֶעם הִימֶעל דֶערְצֵיילְט גָאטְ'ס כָּבוֹד אוּן דִי ווא‍וּנְדֶער פוּן זַיינֶע מַעֲשִׂים. יוֹם אֵיין טָאג צוּם אַנְדֶערֶען טָאג וֶוערְט גֶערֶעט אַזָאג צוּ

לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם, וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם, לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יוֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ, וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נָפֶשׁ: עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה, מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי לֵב, מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד, מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת, צָדְקוּ יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים

תוכחת מוסר

ענטפערען אמן. נאך די ברכה. וועט זיין ברכה העלפען דעם מלך. דער כומר האט געזאגט זיין ברכה אלע האבען געזאגט אמן. נאכדעם האט דער כומר געפרעגט אלע האבען גיענטפערט אמן. האבען זיי געזאגט יא. און

פירוש ע"ט

לויבען גאט'ס וואונדער איין נאכט צו דער אנדערער ווערט געוויזען וויסענשאפט מען ווערט געוואהר גאט'ס ווינדער: אין די הימלען זאגען ניט און ריידען ניט מיט לייט עם ווערט ניט געהערט זייער קול. בכל נאהר אויף דער גאנצער וועלט גייט איהר שנור פון זייער ליכט זעהט אוים גלייך ווי זיי ריידען, צו דער זונן האט ער געמאכט אגיצעלט זי זאל ניט ארוים גיין מעהר ווי מען דארף. והוא און די זונן גייט ווי אחתן גייט זייער לוסטיג פון זיין חופה ער טהוט זיך פרייען צו לויפען אין וועג ווי איין גבור. מקצה פון עק הימעל גייט ארוים די זונן און זי רינגעלט ארום אלע עקען פון דער וועלט מען קאן זיך ניט בעהאלטען פון זיין היץ: תורת גאט'ס תורה איז גאנץ זי דערקוויקט די נשמה. עדות די תורה איז ביי גאט איין בעגלויבטער עדות וועהר עם האט זי געלערנט די תורה מאכט קלוג איין נאר. פקודי די באפעהל פון גאט איז רעכט פארטעג טהוט דערפרייען דאס הארץ די מצות פון גאט איז קלאר דאס מאכט לייכטען די אויגען: יראת די יראה פון גאט איז ריין זי שטייט אויף אייביג די משפטים פון גאט איז ווארהאפטיג זענען גערעכט אלע משפטים: הנחמדים עם איז גלוסטיגער פון גאלד און פון גין-גאלד די תורה איז זיסער

מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ, אַל יִמְשְׁלוּ בִי, אָז אֵיתָם, וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ, וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ: אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי, יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי, וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ, וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַייָ שָׁמֵעַ, וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ:

פירוש ע"ט

פון האָניק. גם אַזוי אויך דיין קנעכט איז נזהר צו היטען דיין תורה און מצות ווייל דער סוף דער פון איז זייער פיל שכר: שגיאות פון די עבירות וואס בשוגג מאך מיך ריין פון עונש. גם פון די עבירות וואס מוטוויליג ווערט געטהון פאר מייד דיין קנעכט עס זאל ניט געוועלטיגען אויף מיר דער חשק דענסטמאל וועל איך זיין גאנץ און וועל זיין ריין פון פיהל זונד. יהיו עס זאל זיין צו באוויליגונג די זאג פון מיין מויל דאס טראכטונג פון מיין הארץ פאר דיר גאט מיין באשעפער און מיין אויסלייזער:

לדוד בשנותו אז דוד האט פארענדערט זיין שכל פאר דעם מלך פלשתים דאס ער האט איהם פון זיך פערטריבען אונ ער איז אוועק גע־גאנגען בשלום האט ער געזאגט דעם מזמור. אברכה איך טו לויבען גאט אלע צייט שטענדיג איז זיין לויב אין מיין מויל. בה' מיט גאט טו איך זיך בערימען עס זאלען הערען די ענוים און זאלען זיך פרייען. גדלו מאכט הויך גאטס נאמען לאמער דערהויבען זיין נאמען אלע מיט אנאנדער. דרשתי איך האב גיפארשט צו גאט אונ ער האט מיר גיענטפערט אונ פון אלע מיינע פארכט האט ער מיך מציל געווען. הביטו די וואס האבען גיקוקט צו הש"י זענען זיי געווארען דער לוכטען אונ זייער פנים איז ניט פערשעמט געווארען. זה ווען דער עני רופט אן גאט הערט ער

תוכחת מוסר

דער יוד האט אויך גיענטפערט אמן. האבען זיי געזאגט גיין. ווייל ער דאווענט. האט דער פוטער אנגעהויבען בייטען די האר פון קאפ און שרייען ווייל עס האט געפעהלט ביי די

חונה מלאך יי, סביב ליראיו ויחלצם: טעמו וראו, כי טוב
יי, אשרי הגבר יחסה בו: יראו את יי קדושיו, כי אין מחסור
ליראיו: כפירים רשו ורעבו, ודורשי יי לא יחסרו כל טוב:
לכו בנים שמעו לי, יראת יי אלמדכם: מי האיש החפץ חיים,
אוהב ימים לראות טוב: נצור לשונך מרע, ושפתיך מדבר
מרמה: סור מרע ועשה טוב, בקש שלום ורדפהו: עיני יי
אל צדיקים, ואזניו אל שועתם: פני יי בעושי רע, להכרית
מארץ זכרם: צעקו ויי שמע, ומכל צרותם הצילם: קרוב יי
לנשברי לב, ואת דכאי רוח יושיע: רבות רעות צדיק, ומכולם
יצילנו יי: שומר כל עצמותיו, אחת מהנה לא נשברה: תמותת

תוכחת מוסר

ברכה דער אמן וואס דער יוד האט נישט געענטפערט וועט ניט מקוים ווערען די ברכה וואס ער האט געבענטשט דעם מלך. ווי דער מלך האט דאס געהערט פון כומר איז ער בייז געווארען אויף דעם רב און האט געהייסען

פירוש ע"ט

און העלפט איהם פון אלע צרות. חונה עס רוהט א מלאך פון גאט ארום זיינע פארכטיגע און ציהט זיי אויס פון אלע אנגסטען. טעמו פר שטייט און זעהט מיט שכל אז גאט איז גוט און קיין שלעכטס איז ביי איהם ניט דא וואול דעם מענטשען ווער עס טהוט זיך בעשיצען אין איהם. יראו פארכט אייך פאר גאט זיינע היילינע דען עס איז ניט דא קיין שום אפגאנג צו זיינע פארכטיגער. כפירים די לעמפערטען די עשירים זענען ארעם געווארען. און די וואס פארשטען גאט גייט זיי ניט אפ קיין גוטס. לכו גייט אהער קינדער הארכט מיך צו. די פארכט פון גאט וועל איך אייך לערנען. מי וועלכער מענטש וואס בעגערט צו לעבען ער זאל דורך דעם זעהן דאס גוטס פון עולם הבא. נצור היט דיין צונג פון שלעכטס און דיינע לעפצען היט פון צו ריידען פאלשע רייד. סור קער דיך אוועק פון שלעכטס און טהו גוטס בעגער שלום און לויף נאך שלום. עיני די השגחה פון גאט איז צו די צדיקים און הארכט זייער גישרייא. פני דער צארען פון גאט איז אין די וואס טהוען שלעכטס צו פאר שניידען פון דער וועלט זייער גידעכניש. צעקו ווען צדיקים שרייען הארכט גאט און פון אלע זייערע צרות טהוט ער זיי מציל זיין. קרוב גאט איז נאהענט צו די צובראכענע הערצער און די פאר שטויסענע גימיט טהוט ער העלפען. רבות עס טרעפט פיהל מאהל שלעכטע זאכען צו דעם צדיק און פון אלץ איז גאט איהם מציל. שומר גאט היט אלע זיינע ביינער איינס פון זיי ווערט ניט צובראכען. תמותת די בייזע מעשים פון דעם רשע טייטען איהם

רָשָׁע רָעָה, וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו, וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲדֹנָי, מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ, וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל, וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם, שֵׁנָה יִהְיוּ, בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:

תוכחת מוסר

מען זאל איהם באלד הרג'נען און צו שניידען אויף שטיקער מען האט איהם באלד צו

פירוש ע"ט

און די שונאים פון דעם צדיק ווערען פאר ווימט. פודה גאט לייזט אוים דעם נפש פון זיינע קנעכט זיי וועלען ניט בלייבען פאר שולדיגט אלע וואס בעשיצען זיך אין איהם:

תפלה למשה די מזמורים האט משה רבינו מתפלל געווען. אין בעשיצונג ביסטו געוועזען צו אונז אין אלע דורות. בטרם איי די בערג און די ערד מיט דער וועלט איז בעשאפען געווארען און ביז די וועלט וועט שטיין ביסטו איין שטארקער גאט. תשב דו קערסטו אום דעם מענטשען פון זיין שטארקען כח ביז ער ווערט פאר שטויסען און דו זאגסט צו די מענשען טהוט תשובה אויף אייערע עבירות. כי אז ער זאל אפילו לעבען טויזענט יאהר זענען זיי ביי דעם מענטשען גלייך נאר ווי איין נעכטיגער טאג וואס איז אוועק געגאנגען און ווי איין חלק פון דער נאכט וואס איז אוועק געגאנגען. זרמתם דאס לויפונג פון זייער לעבען איז אזוי ווי איין חלום פון דעם שלאף איז גאר נישט אזו איז קיין ממש ניט דא אין לעבען פון דעם מענטשען. בבוקר נאר אין דער פריה דאס הייסט אין די יונגע יאהרען טהוט ער זיך בעניייען מיט כח אזוי ווי איין גראז בנייעט זיך מיט שפראצונג. לערב אויף דער נאכט דאס הייסט אויף דער עלטער ווערט ער פאר שניטען און פאר דארט. כי מיר זענען געווארען פאר לענט מחמת דיין צארען און מחמת דיין גרים צארען זענען מיר געווארען דער שראקען. שתה אונזערע עבירות וואס מיר האבען געטאהן במזיד האסטו געטאהן אנטקעגען דיינע אויגען אפילו אונזערע פאר הולענע עבירות דאס הייסט וואס מיר האבען געטאהן בשוגג טהוסטו זיי אויך

שַׁתָּה עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ, עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה, מִי יוֹדֵעַ עוֹז אַפֶּךָ, וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי, וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבּוֹקֶר חַסְדֶּךָ, וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ, שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ, וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם:

וִיהִי נוֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

תוכחת מוסר

שניטען אויף שטיקער. די שטיקער האט מען אוועק געטראגען צו איהם אהיים און די יודען האט מען ארויס געטריבען פון לאנד. דער רב האט געהאט א חבר א גרויסען צדיק. דער צדיק האט ניט געקאנט רוהען ער האט געוואלט

פירוש ע"ט

טהון פאר דער ליכט פון דיין פנים צו בעצאהלען אונז פאר זייא. כי אלע אונזערע טעג זענען אוועק געגאנגען גאר מיט דיין צארען אונזערע יאהרען זענען פאר לענט געווארען אזוי ווי מען רעט אוים איין ווארט. ימי די טעג פון אונזערע יאהרען זענען אין זייער צאל זיבעציג יאהר אונ אז דער מענטש איז שטארק בטבע לעבט ער אכציג יאהר אונ דער גרעסטער טייל פון די יאהרען איז גאר מידיקייט אונ אום רעכט ווארום זיי ווערען גיך פאר שניטען אונ פליהען אוועק פון דער וועלט. מי ווער קאן וויסען וואס דו ביסט שטארק אין כעס אזוי ווי דיין פארכט איז פערהוילען פון אונז אזוי איז פערהוילען פון אונז דיין צארען. למנות נאך דער צאל נאך פון אונזערע טעג זאלסטו אונז אין אונזער הארץ מעהרען חכמה. שובה קער אפ פון דיין צארען ביז ווי לאנג וועסטו צערנען טראכט איין גוטע מחשבה אויף דיינע קנעכט. שבענו אלע אין דערפריה זאלסטו אונז מאכען זאט מיט דיין גנאד וועלען מיר זינגען און וועלען זיך פרייען אלע אונזערע טעג. שמחנו דו זאלסט אונז אזוי פיהל צייטען דערפרייען וויפיל טעג דו האסט אונז געפייניגט וויפיהל יאהר מיר האבען געזעהן בייז. יראה דיינע ווערק זאלען געזעהן ווערען צו דיינע קנעכט ישראל און אויף זייערע קינדער זאל געזעהן ווערען דיין שיינקייט. ויהי עס זאל זיין אויף אונז דאס זיסקייט פון אונזער גאט אונ די ווערק פון אונזערע הענד

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסוֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף, וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ,

פירוש ע"ט

זאָלסטו אָן בּרייטען אַז עס זאָל זיך אונז ניט טרעפען קיין שאַדען: יושב בסתר משה רבינו האָט געזאָגט דו וואָס דו זיצט אין דעם פער-באָרגיניש פון דעם אויבערשטען גאָט און לערענט זיין תורה און אין דעם שאָטען פון אַלמעכטיגען גאָט טהוט ער נעכטיגען. אומר זאָג איך דיר פון גאָט'ס וועגען וואָס איז מיין באַשיצער און מיין פעסטונג און איז מיין גאָט וואָס איך פערזיכער זיך אין איהם. כי אַז ער וועט דיך מציל זיין פון איין שטרויכלינדיגע נעץ און פון מאָרד וואָס צו ברעכט. באברתו אונ-טער זיין פליגעל וועסטו דיך בעשיצען זיין וואָרהאַפטיגע הבטחה וועט צו דיר זיין אַזוי ווי איין פאַנצער. לא דו וועסט קיין מורא ניט האָבען פאַר דעם פחד פון די שדים וואָס זענען שולט בּיי נאַכט און פון איין שד וואָס פליהט בּיי טאָג ווי אַ פייל. מדבר פון פעסט וואָס גייט אין דער פינצטער פון קראַנקקייט וואָס טייטען אין מיטען טאָג. יפול חאָטשע לעבען דיין לינקע האַנד וועלען געהרג'ת ווערען טויזענט מענטשען און צעהן טויזענט מענטשען לעבען דיין רעכטער האַנד אָבער צו דיר וועט דער מזיק ניט גענעהנען. רק מיט דיינע אויגען וועסטו נאָהר זעהן ווי די רשעים ווערען געהרג'ת אָבער דו וועסט ניט האָבען קיין בייז. כי וועסטו זאָגען אַז גאָט איז מיין באַשיצונג אויף דעם אויבערשטען גאָט וועסטו טהון דיין בטחון. לא וועט זיך צו דיר ניט טרעפען קיין בייז און איין פלאָג וועט ניט גענעהנען אין דיין געצעלט. כי וואָרום ער וועט זיינע מלאכים בעפעלען

תוכחת מוסר

וויסען פאַר וועלכע עבירה איז דער רב געשטראָפט געוואָרען מיט אַזוי אַ גרויסע שטראָף. ער האָט געפאַסט פיהל תעניתים און געטוהן פיהל תפלות מען זאָל איהם זאָגען פון הימעל. אַמאָהל איז געזעסען דער צדיק אַליין

לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: אורך ימים וגו׳.

הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ: שֶׁעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְיָ, זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ, כִּי נָעִים: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְיָ, וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְיָ עָשָׂה, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהוֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ, בְּרָקִים

תוכחת מוסר

און שטופ׳. און מיטען טאג. האט זיך צו איהם בעוויזען דער רב. און זאגט צו איהם שרעק דיך ניט. איך האב ביי מיין לעבען איין עבירה גיט געטוהן. נאר איינמאהל האט מיין ווהן געזאגט א ברכה אויף זיין עסען און איך

פירוש ע״ט

פון דיינעט וועגען אז זיי זאלען דיך היטען אין אלע דיינע וועגען. על אויף זייערע הענד וועלין זיי דיך טראגין טאמער וועט זיך אן שלאגין דייני פים אין איין שטיין. על אויף אלייב און איין שלאנג וועסטו טרעטין מיט דייני פים און דו וועסט ניט ניזוק ווערין. כי איך וועל איהם מאכען אנטרינין ווייל ער האט גיגלוסט אין מיר איך וועל איהם שטארקען ווייל ער קאן מיין נאמין. יקראני אז ער וועט מיך רופען וועל איך איהם ענט־פערין איך וועל איהם אויסציהען פון דער צרה און וועל איהם ערליך האלטין. אורך מיט לאנגי טעג וועל איך איהם מאכין זאט און איך וועל איהם ווייזין מיין הילף:

הללויה הללו לויבט דעם נאמין פון גאט איהר גאט׳ס קנעכט לויבט צו איהם וואס זיי שטייען אין גאט׳ס בית המדרש אין דעם הויף פון אונזער גאט׳ס הויז: הללויה לויבט גאט ווארום ער טהוט גוט׳ס און זינגט צו זיין נאמין ווארום ער איז זים. כי ווארום גאט האט אויסדערוויילט יעקב אבינו צו זיך און די ישראל האט גאט אויסדערוויילט צו זיין גלוסטיגען אוצר. כי ווארום איך ווייס אז גאט איז גרויס און אונזער האר איז גרעסער פון אלי מלאכים. כל אלין וואס גאט באגערט טהוט ער אויף דעם הימיל און אויף דער ערד אין די ימים און אלע אפגרונטען. מעלה ער

לַמָּטָר עָשָׂה, מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם, בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים, וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה, נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ, וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ, אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְיָ. בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת

פירוש ע"ט

ברענגט אויף די וואלקין פון עק וועלט אז דער רעגין גייט מאכט גאט בליצען ער ציהט אוים דעם ווינט פון זיין אוצר. שהכה גאט האט גישלאגין אלע בכורים פון מצרים פון מענטשין ביז די בהמות. שלח גאט האט גישיקט זייני צייכען און זייני וואונדער אין מצרים אין פרעה און אין זייני קנעכט. שהכה ער האט גישלאגין פיהל פעלקער און האט גהרג'ת די שטארקע מלכים. לסיחון סיחון דעם מלך פון אמורי און עוג דער מלך פון בשן און אלע מלכים פון כנען. ונתן און האט גיגעבען זייער לאנד פאר איין ארב צו זיין פאלק ישראל. יי דיין נאמען גאט איז אויף אייביג און דיין נאמען גאט ווערט דערמאנט אויף אייביג. כי אז גאט וועט משפט'ן דעם משפט פון זיין פאלק אז ער זאל זיי גוט'ס טהון. עצבי די בילדער וואס די היידען האבען גערינט טוען זיי מאכען פון גאלד און פון זילבער מענטשען האבען זיי געמאכט. פה חאטשע זיי האבען איין מויל קאנען זיי ניט ריידען זיי האבען אויגען און קאנען ניט זעהן. אזנים זיי האבען אויערען און הערען ניט עס איז אפילו קיין אטום ניטא אין זייער מויל. כמוהם הלואי אז די בעלי מלאכות וואס האבען געמאכט די בילדער זאלען אויך זיין אזוי ווי זיי און אלע וואס האבען איין בטחון אויף זיי זאלען אויך אזוי זיין. בית איהר הויז-גיזונד פון ישראל לויבט גאט דאס

תוכחת מוסר

האב נישט גיענטפערט אמן. בין איך יעצט געשטראפט געווארען וועגען אמן וואס איך האב ניט גיענטפערט נאך די ברכה פון כומר. דעריבער מיין חבר זאלסטו דער ציילען די מעשה צווישען אלע יודען מען זאל וויסען ויך

יי. בית הלוי ברכו את יי. יראי יי ברכו את יי: ברוך יי מציון, שוכן ירושלים, הללויה:

הודו ליי כי טוב,	כי לעולם חסדו:
הודו לאלהי האלהים,	כי לעולם חסדו:
הודו לאדוני האדונים	כי לעולם חסדו:
לעשה נפלאות גדולות לבדו,	כי לעולם חסדו:
לעשה השמים בתבונה,	כי לעולם חסדו:
לרוקע הארץ על המים,	כי לעולם חסדו:
לעשה אורים גדולים,	כי לעולם חסדו:
את השמש לממשלת ביום,	כי לעולם חסדו:
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה,	כי לעולם חסדו:
למכה מצרים בבכוריהם,	כי לעולם חסדו:
ויוצא ישראל מתוכם,	כי לעולם חסדו:

תוכחת מוסר

צו היטען צו ענטפערען אמן נאך יעדער ברכה וואס מען הערט אפילו פון אקונד, דאס איז

פירוש ע'ט

הויז=געזונד פון אהרן לויבט גאט בית דאס הויז=געזונד פון די לוים לויבט גאט און איהר גאטס פארכטיגע לויבט אויך גאט. ברוך לויבט גאט מיט דעם לשון געלויבט איז דער גאט פון ציון וואס רועט אין ירושלים לויבט גאט:

הודו ליי לויבט צו גאט, ווארום ער טהוט גוט'ס דען אויף אייביג איז זיין גינאד. הודו לויבט צו גאט וואס ער איז איין גאט איבער אלע מלאכים פון דעם הימעל. הודו לויבט צו גאט וואס ער איז א האר איבער אלע הארען. לעושה וואס ער טוט וואונדער אליין וואס ער האט בעשאפען דעם הימעל מיט פערשטענדיקייט. לרוקע וואס ער האט פערשפרייט די ערד אויף דעם וואסער. לעושה אורים וואס ער האט בעשאפען די גרויסע בעלייכטונג. את השמש די זונן האט גאט בעשאפען צו געוועלטיגען ביי טאג. און די לבנה מיט די שטערען צו געוועלטיגען ביי דער נאכט. למכה לויבט צו דעם גאט וואס ער האט געשלאגען די מצרים דורך די בכורים ווארום אז די בכורים האבען געהערט די מכה פון בכורות האבען זיי געשלאגען זייערע פאטער'ס אז זיי זאלען גיך ארוים לאזען די יודען פון מצרים דען אויף אייביג איז זיין גענאד. ויוצא לויבט צו דעם גאט וואס

בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

פירוש ע"ט

ער האט אויסגעצויגען די יודען פון מצרים דען אויף אייביגע איז זיין גענאד. בְּיָד מיט דער שטארקער האנד און מיט דעם אויסגעשטרעקטען ארום. לְגֹזֵר לויבט צו דעם וואס האט צו שניטען דעם ים סוף אויף שטיקער און איטליכער שבט איז געגאנגען בעזונדער, דען אויף אייביגע איז זיין גענאד. וְהֶעֱבִיר און ער האט איבער געפיהרט די יודען איבער דעם ים. וְנִעֵר און ער האט אום געשטירצט פרעה מיט זיין חיל אין ים. לְמוֹלִיךְ און האט געפיהרט זיין פאלק אין דער מדבר. לְמַכֵּה און האט געשלאגען די גרויסע מלכים. וַיַּהֲרֹג און האט גהרג'ת די שטארקע מלכים פון כנען. לְסִיחוֹן סיחון דעם מלך פון אמורי. וּלְעוֹג און עוג דעם מלך פון בשן. וְנָתַן און האט געגעבען זייער לאנד פאר איין ארב צו די יודען דען אויף אייביגע איז זיין גענאד. שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ לויבט צו דעם וואס האט אונז געדענקט אז מיר זענען געווען מבוזה אין מצרים דען אויף אייביגע איז זיין גינאד. וַיִּפְרְקֵנוּ און האט אונז אויסגעלייזט פון אונזערע באליידיגער, דען אויף אייביגע איז זיין גענאד. נֹתֵן און ער גיט ברויט און שפייז צו אלע

תוכחת מוסר

אשרעקליכער מוסר פאר יעדען מען זאל זיין געהיטען נאך יעדער ברכה צו ענטפערען אמן. און מען זאל וויסען אויף וועלכע ברכה מען זאגט דעם אמן, דען אויב מען ווייסט ניט אויף וועלכער ברכה מען זאגט דעם אמן, ווערט

הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַייָ בְּכִנּוֹר, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ, הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר יְיָ, וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם: כּוֹנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם, נוֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְיָ כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמוֹד: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמוֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדוֹר וָדוֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהָיו, הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ:

תוכחת מוסר

דער אמן גערופען "אמן יתומה", זאגט די גמרא פאר "אמן יתומה" בלייבען חס ושלום נייגע

פירוש ע"ט

ברואים דען אויף אייבעג איז זיין גענאד. הודו לויבט צו גאט וואס רועט אין הימעל ווארום אויף אייביג איז זיין גענאד:

רננו צדיקים לויבט צדיקים צו גאט צו די רעכטפארטיגע איז שיין איין לויב. הודו לויבט גאט מיט איין הארף מיט אפידעל פון צעהן סטרונעס לויבט צו איהם. שירו לויבט צו איהם איין נייע לויב מאכט שיין צו שפילען מיט אויסגעשריי פון שופר. כי ווארום רעכטפארטיג איז גאט'ס רייד און גאר זיין ווערק איז מיט ווארהאפטעקייט. אוהב ער האט ליב צדקה ומשפט דער חסד פון גאט איז פיל די וועלט. בדבר מיט גאט'ס רייד זענען געווארען די הימעל און מיט דעם אטום פון זיין מויל גאר די הערשאפט פון הימעל. כונס ער זאמעלט איין ווי א מויער די וואסער פון דעם ים ער גיט אין די באהעלטעניש די אפגרונד. ייראו זאלען פארכטען פאר גאט אלע לייט פון דער וועלט פאר איהם זאלען מורא האבען אלע די זיצער אויף דער וועלט. כי ווארום וואס ער זאגט איז אזוי וואס ער שאפט בלייבט שטיין. יי גאט האט פארשטערט דאס טראכטונג פון די היידען ער האט פערמיטען דאס טראכטען פון שלעכטע פעלקער. עצת גאט'ס עצה בלייבט שטיין אויף אייבעג די מחשבה אין זיין הארצען בלייבט פון איין דור צום אנדערען דור. אשרי וואול דעם פאלק וואס דער רעכטער און ווארהאפטיגער גאט איז זיין גאט וואול דעם פאלק וואס ער האט גאט אויסגעקליבען

מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם, הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל, גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה, וּבְרוֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו, לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ: כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

מִזְמוֹר שִׁיר, לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ

פירוש ע״ט

אויסגעקליבען פאר איין ארבונג צו איהם. משמים פון דעם הימעל קוקט גאט ער זעהט די אלע קינדער פון אדם. ממכון פון דעם ארט וואס ער האט אן געגרייט ער זאל דארטען זיצען טהוט ער קוקען צו אלע די זיצער פון דער ערד: היוצר דער וואס האט בעשאפען אלע הערצער פערשטייט ער בוודאי אלע זייערע ווערק. אין דער מלך ווערט ניט געהאלפען דורך זיין פיהל חיל דער שטארקסטער ווערט ניט ניצול אין דער מלחמה חאטשע ער האט פיל כח נאהר מיט גאט ב״ה איז זיין הילף. שקר עס איז פאלש דאס שטארקייט פון אפערד זאל העלפען מיט זיין פיל חיל ווערט ער ניט אנטרונען אין דער מלחמה. הנה גאט גוט אכטונג זיינע פארכטיגע צו די וואס האפען צו זיין גינאד. להציל צו מציל זיין פון דעם טויט זייער לייב און דערנערען זיי חאטשע עס איז א הונגער. נפשנו אונזערע לייבער טוען האפען צו גאט און אונזער העלפער און אונזער בעשיצער איז ער. כי ווארום מיט איהם טהוט זיך פרייען אונזער הארץ אין זיין הייליגען נאמען פערזיכערען מיר זיך. יהי עס זאל זיין דיין גינאד אויף אונז ווי מיר האפען צו דיר:

מזמור שיר דער מזמור איז געמאכט געווארען אז די כהנים זאלען איהם זינגען אום שבת. טוב עס איז גוט צו לויבען צו גאט און צו זינגען צו דיין נאמען אייבערשטער גאט. להגיד צו דערציילען אלע פריה דיין חסד

תוכחת מוסר

קינדער יתומים, דאריבער דארף מען גוט אויס הויבען די ברכות פון חזן, אונד נאך זאגען אמן, בזכות זה וועט מען אויסגעלייזט ווערען במהרה בימינו אמן:

בַּלַּיְלוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר:
כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא
יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרוֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ
עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד:
וְאַתָּה מָרוֹם, לְעוֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה
אוֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים
קַרְנִי, בַּלּוֹתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים
עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז

אמרי חן

כי שמחתני ה' בפעליך, דער ילקוט ברענגט אמעשה, דער הייליגער תנא רבי שמעון בן יוחאי האט געהאט אתלמיד וואס ער האט אויפגעהערט צו לערנען, נאהר ער האט זיך גענומען צום האנדלען, און האט מצליח געוועזען, האבען זיך די רעשט תלמידים מקנא געוועזען אין דעם תלמיד, האט רבי שמעון בן יוחאי זיי גענומען אין אטאהל אריין, און האט געזאגט צו דער ערד זי זאל ארויס געבען דאס גאלד וואס געפינט זיך אין איהר, איז דער טאהל געווארען פיהל מיט גאלדענע רענדלעך, האט ער געזאגט צו זיינע תלמידים

פירוש ע"ט

פריח דיין חסד און דיין ווארהייט אלע נאכט. עלי אויף אכלי זמר פון צעהן סטרונים און אויף אפידעל מיר וועלען זינגען מיט דעם מויל און צו שפילען מיט אהארף. כי ווייל גאט האט מיך דערפרייט מיט די ווערק פון זיינע נסים פון וועגען די ווערק פון דיינע הענד וועל איך זינגען צו דיר. מה ווי זייער גרויס זענען די ווערק פון דיר גאט דיינע מחשבות זענען טיף. איש איין מענטש וואס איז אויסגעלערט פון חכמה ווייסט עס ניט און איין נאר פערשטייט דאס ניט. בפרוח דאס וואס די רשעים בליהן און אלע וואס ווערקען אומרעכט האבען הצלחה איז נאהר צו בעצאהלען זיי אויף זייער ביסעל גוטע מעשים אויף דער וועלט און זיי זאלען פערטילעגט ווערען אויף אייביג זיי זאלען ניט האבען קיין עולם הבא. ואתה און דו גאט ביסט הויך אויף אייביג. כי דיינע פיינט וואס האבען דיך גאט פיינט וועלען פער־לארען ווערען אלע די וואס ווערקען אומרעכט וועלען צו שפרייט ווערען. ותרם אבער מיין הערשאפט וועט דערהייבט ווערען ווי די הערנער פון איין חיה ראם מיין קאפ וועט געשמירט ווערען מיט פעטען אייל. ותבט און מיין אויג וועט זעהן שלעכץ אן די וואס ווילען אן מיר זעהן שלעכץ אן די רשעים וואס שטייען אויף מיר וועלען מיינע אויערען הערען זייער מפלה. צדיק דער צדיק וועט בליהן ווי אטייטעל בוים ווי איין טענען

בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה כ׳ בּוֹ:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל, בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ, נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

פירוש ע״ט

בּוים אִין וַואלְד וֶועט עֶר גְרוים וַואקְסֶען. שתולים דִי לוּמְדִים וֶועלֶען זַיין גִיפְלַאנְצְט אִין גָאטְ׳ס הויז אִין דֶעם הוֹף פוּן אוּנְזֶער גָאט וֶועלֶען זֵיי בְּלִיהֶן. עוד זֵיי וֶועלֶין נָאךְ פְרוּכְט טְרָאגִין אויף דֶער עֶלְטֶער פֶעט אוּנ צְוַוייגְהַאפְטִיג וֶועלֶען זֵיי זַיין. להגיד עֶר וֶועט גֶעזָאגְט וֶוערֶען צוּ אִיטְלִיכֶען אַז אוּנְזֶער גָאט אִיז רֶעכְטְפַארְטֶעג עֶר אִיז מַיין שְׁטַארְקֵייט אוּנ עֶס אִיז נִיט דָא אִין אִים קֵיין עַוְלָה:

אמרי חן

גֶעמְט אַייךְ ווִיפִיהְל אִיהְר ווִילְט, נָאר ווִיסֶען זָאלְט אִיהְר אַז דָאס גֶעמְט אִיהְר פוּן אַיֶיער חֵלֶק עוֹלָם הַבָּא, וָואס אִיהְר הָאט, ווִי זֵיי הָאבֶען דָאס גֶעהֶערְט הָאבֶען זֵיי נִיט גֶעוָואלְט גֶעמֶען דָאס גֶאלְד, אוּן הָאבֶען גֶעזָאגְט דֶעם פָּסוּק „כִּי שִׂמַּחְתַּנִי ה׳ בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲרַנֵּן” דָאס אִיז טַייטְשׁ, אוּנְזֶער פְרֵייד אִיז נָאר דַיינֶע פְּעוּלוֹת דִי תּוֹרָה וּמִצְוֹת וָואס הָאסְט אוּנְז גֶעגֶעבֶּען, נִיט דָאס גֶאלְד וָואס אִיז נָאר אַ הֲנָאָה פוּן דֶער נוֹייד, פוּן עוֹלָם הַזֶּה:

יְיָ מלך גָאט הָאט גֶעקִינִיגְט אוּנ הָאט אָן גֶעקְלֵייד גְרויסְקֵייט גָאט הָאט זִיךְ אָן גֶעקְלֵייד מִיט שְׁטַארְקֵייט אוּנ אַרוּם גֶעגַארְטִילְט אוּנ הָאט דִי וֶועלְט אָן גֶעבְּרֵייט אַז זִי זָאל זִיךְ נִיט אויסְגְלִיטְשֶׁען. נכון דַיין שְׁטוּל אִיז אָן גֶעבְּרֵייט פוּן וֶועלְט בֶּעשַׁאפֶען אָן אִין אֵייֶדער דוּ הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען דִי וֶועלְט בִּיסְטוּ אויךְ גֶעוֶועזֶען. נשאו דִי טַייכֶען הָאבֶען אויף גֶעהויבֶּען אַ קוֹל. יי גָאט דִי טַייכֶען הָאבֶען אויף גֶעהויבֶּען זֵייעֶר קוֹל. ישאו דִי טַייכֶען הָאבֶען אויף גֶעהויבֶּען זֵייעֶרֶע אִינְדֶען. מקולות אָבֶּער מֶעהְר פוּן דֶעם קוֹל פוּן דִי שְׁטַארְקֶע וַואסֶער אוּנ פוּן דִי אִינְדֶען פוּן דֶעם יַם אִיז שְׁטַארְק דָאס קוֹל פוּן גָאט וָואס זִיצְט אִין הִימֶעל. עדותיך דַיינֶע בֶּעצַייגֶענֶעשׁ אויף דֶער גְאוּלָה זֶענֶען זֵייעֶר בַּאגְלֵייבְּט צוּ דַיין הויז וֶועט זַיין שֵׁיין דָאס הֵיילִיגְקֵייט דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וֶועט גֶעבּוֹיעֶט וֶוערֶען אויף לַאנְגֶע טֶעג אוּנ וֶועט נִיט חָרוּב וֶוערֶען:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ זִכְרְךָ לְדוֹר וָדוֹר: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד, אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ

משלי מוסר

יְהִי כְבוֹד כו׳ יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו כו׳, מִיר וועלען די פְּסוּקִים אוים טייטשען עַל פִּי מָשָׁל, עס האט אַמאהל געטראָפען אַגרויסער מֶלֶךְ איז געפאהרען אין וועג מיט עקעפּאַזשען [קארעטעס] און בייטער, און עס איז פארנאַכט שטארק פערוואָלקינט געוואָרען און עס איז אַראָפּ אַ פליין רעגען מיט שטארקע דונערען און בּלוצען, מען איז מיט געשווינדקייט צוּ-געפאהרען צוּ אַדאָרף און בּאלד אין די ערשטע שטוּב פון דאָרף איז אַריין געפאהרען

פירוש ע״ט

יְהִי כְבוֹד עס זאָל זיין דער כָּבוֹד פון גאָט אויף אייבּעג ער זאָל זיך פְרייען גאָט מיט אַלע זיינע מַעֲשִׂים. יְהִי עס זאָל זיין דער נאָמען פון גאָט געבּענשט פון אַצוּנד בּיז אייבּעג. מִמִּזְרַח פון אוֹיף גאַנג די זוּנן בּיז אוּנטער גאַנג איז געלוֹבּט גאָט׳ס נאָמען. רָם גאָט איז דערהויבּען אויף אַלע פעלקער. אויף דעם הימעל איז זיין כָּבוֹד. יְיָ גאָט דיין נאָמען איז אויף אייבּעג. יְיָ גאָט דיין געדעכעניש איז פון איין דוֹר בּיז דעם אַנדערען. יְיָ גאָט האט אין הימעל אַן געגרייט זיין שְׁטוּל פון דעסט וועגען געוועלטיגט זיין קעניגרייך אין אַלע ערטער: יִשְׂמְחוּ עס וועלען זיך פְרייען די הימלען אוּנ עס וועט לוּסטיג זיין די ערד אוּנ מען וועט זאָגען צווישען די פעלקער גאָט אַליין האט געקיניגט. יְיָ גאָט קיניגט אוּנ ער האט געקיניגט אוּנ גאָט וועט אויך קיניגען אויף אייבּעג. יְיָ גאָט איז איין קיניג אויף אייבּעג. זיי זענען פערלאָרען געוואָרען די עוֹבְדֵי כוֹכָבִים פון זיין לאַנד. הֵנִיא פִּידָל געדאַנקען איז אין האַרצען פון איין מענטשען עס האט אָבער קיין קיוּם ניט. אָבער די עֵצָה פון גאָט האט יאָ איין קיוּם. עֲצַת די עֵצָה פון גאָט

הִיא תָקוּם: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמוֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדוֹר וָדוֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמוֹד: כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטּוֹשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזוֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן, וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:

פירוש ע״ט

בלייבט אייביג שטיין די געדאנקען פון זיין הארצען איז פון איין דור צום אנדערען. כי אלץ וואס ער האט געזאגט איז געווארען איין באשטאנד דערצו. כי דען גאט האט אויסדער־וויילט אן די שטאט ציון זאל זיין צו איהם איין זיצונג. כי דען יעקב האט גאט געטהון אויסדערוויילען די ישראל פאר איין געליבט פאלק. כי דען גאט זיין פאלק אונ זיין ארב וועט ער ניט פערלאזען. והוא ער איז אדערבארמיגער ער טהוט פערגעבען די זינד אונ וועט ניט פערדארבען אונ מערט ווידער צו קערען אונ טהוט ניט דערוועקען זיין גרומצארען. יי גאט טהו העלפען דער קיניג זאל אונז ענטפערען אין דעם טאג ווען מיר רופען צו אים:

אשרי יושבי וואול צו די וואס זיצען אין דיין הויז דאס מיינט מען דאס בית הכנסת נאך וועלען זיי דיך טהון לויבען אייביג. אשרי וואול צו דעם פאלק וואס האט אזוי פיהל מצות וואול דעם פאלק וואס גאט איז זיין גאט. תהלה דוד המלך האט גאט געלויבט איך וועל דיך מיין גאט דערהויבען אונ וועל לויבען דיין נאמען אויף אייביג. בכל אלע טאג וועל

משלי מוסר

דער מלך מיט זיינע אלע שרים, און האבען אין דער שטוב גענעכטיגט ביז טאג, בעוויל א גאנצע נאכט איז ניט מעגליך געוועזען צו פאהרען, אין דער פריה איז דער מלך מיט די שרים אוועק געפאהרען, דער בעל הבית פון די שטוב איז ארויס געגאנגען אין דארף און האט זיך בעריהמט דאס די נאכט האט

תפלת שחרית

בכל יום אברכך, ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יי
ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח
מעשיך, וגבורותיך יגידו: הדר כבוד הודך, ודברי
נפלאתיך אשיחה: ועזוז נוראותיך יאמרו, וגדלתך
אספרנה: זכר רב טובך יביעו, וצדקתך ירננו: חנון
ורחום יי, ארך אפים וגדל חסד: טוב יי לכל, ורחמיו
על כל מעשיו: יודוך יי כל מעשיך, וחסידיך יברכוכה:
כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו: להודיע לבני
האדם גבורותיו, וכבוד הדר מלכותו: מלכותך
מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור: סומך
יי לכל הנופלים, וזוקף לכל הכפופים. עיני כל אליך

משלי מוסר

דער מלך איהם געגעבען כבוד און ער האט
ביי איהם אין שטוב גענעכטיגט מיט אלע
זיינע שרים, די מענטשען פון דארף האבען
געלאכט פון איהם, איז דען דער מלך געקומען
צו דיר נעכטיגען טייל ער האט דיר געוואלט
געבען כבוד, דער רעגען האט איהם אביין
געטריבען צו דיר, ווייל דיין שטוב איז איהם

פירוש ע"ט

איך דיך בענטשען און איך וועל דיך
לויבען אויף אייבעג. גדול גאט איז
געאכפערט און איז זייער געלויבט
און צו זיין גדולה איז ניטא קיין
פארשטונג. דור איין דור וועלען לויבען
דיינע מעשים צו דעם אנדערען

דור און דיינע גבורות וועלען זיי זאגען. הדר דיין לויב פון דיין שיינעם
כבוד און די רייד פון דיינע וואונדער וועל איך דערציילען. ועזוז און
דיינע שטארקע פארכטיגע ווערק וועלען די יודען זאגען און דיין גדולה
וועל איך דערציילען. זכר זיי טוען ריידען און טוען דערמאנען דיין פיהל
גוט'ס וואס דו טוסט און זינגען דיין גערעכטעקייט. חנון גאט איז איין
דערבארמיגער און דערלענגערט זיין צארען און טהוט גרויסע חסדים.
טוב גאט איז גוט צו אלע און אויף אלע זיינע ווערק איז זיין רחמנות.
יודוך פון אלע דיינע ווערק קומט צו דיר איין לויב און דיינע חסידים
לויבען דיך. כבוד דעם כבוד פון דיין מלוכה טוען זיי זאגען און דיינע
גבורות טוען זיי ריידען. להודיע און זייער טעם איז צו מפרסם זיין גאט'ס
גבורות צו די מענטשען און דעם שיינעם כבוד פון זיין מלוכה. מלכותך דיין
מלוכה איז אויף אלע וועלטען און דיין געוועלטעקייט איז אויף אלע
דורות. סומך גאט לעהנט אונטער אלע וואס פאלען און אלע וואס זענען
איין געבויגען מאכט זיי גאט אויף שטעלען. עיני די אויגען פון אלע בע-

יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ: אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהָיו:

פירוש ע"ט

שֶׁעפֶּענֶעשׁ טוּעֶן צוּ דִיר הָאפֶּען אוּנ דוּ גִיבְּסְט זֵייעֶר עֶסֶען-וַוארְג אִין דֶער צֵייט. פותח דוּ עֶפֶענְסְט דַיין הַאנְד אוּנ דוּ מַאכְסְט אָן זֶעטֶען אִיטְלִיכֶען וָואס הָאט אִין זִיךְ חַיוּת נָאךְ זַיין רָצוֹן נָאךְ. צדיק יְיָ גָאט אִיז אֵיין צַדִּיק אִין אַלֶע זַיינֶע וֶועגֶען אוּנ אִיז אַ חָסִיד אִין אַלֶע זַיינֶע וֶוערְק. קרוב גָאט אִיז נָאהֶענְט צוּ אַלֶע זַיינֶע רוּפֶער צוּ אַלֶע וָואס רוּפֶען אִים מִיט אֱמֶת דָאס הֵייסְט מִיט דֶעם גַאנְצֶען הַארְצֶען. רצון דֶעם רָצוֹן פוּן זַיינֶע פָארְכְטִינֶע טְהוּט גָאט אוּנ זֵייעֶר גֶעשְׁרֵיי הֶערְט עֶר צוּ אוּנ הֶעלְפְט זֵיי. שומר גָאט הִיט אַלֶע זַיינֶע לִיבּ הָאבֶּער. אוּנ אַלֶע רְשָׁעִים פַאר טִילִיגְט עֶר. תהלת מַיין מוֹיל טְהוּט רֵייְדֶען גָאטְ'ס לוֹיבּ אוּנ אַלֶע מֶענְטְשֶׁען טוּעֶן אוֹיךְ לוֹיבֶּען זַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען אוֹיף אֵייבִּיג. ואנחנו אָבֶּער מִיר וֶועלֶען בֶּענְטְשֶׁען גָאט פוּן הַיינְט בִּיז אֵייבִּיג:

הללויה הללי אִיהְר אַלֶע לוֹיבְּט גָאט אוּנ דִי מַיין לַייבּ לוֹיבּ אוֹיךְ גָאט. אהללה כָּל זְמַן אִיךְ וֶועל לֶעבֶּען אוּנ אִיךְ וֶועל זַיין אוֹיף דֶער וֶועלְט וֶועל אִיךְ גָאט לוֹיבֶּען. אל אִיהְר זָאלְט קֵיין בִּטָּחוֹן נִיט הָאבֶּען אוֹיף דִי הֶערֶען אוּנ אוֹיף אֵיין מֶענְטְשׁ, וָוארוּם עֶר הָאט נִיט קֵיין מַאכְט צוּ הֶעלְפֶען. תצא אַז עֶס גֵייט אַרוֹיס זַיין לֶעבֶּעדִיגֶער אָטְהוּם קֶערְט עֶר זִיךְ אוּם צוּ זַיין עֶרְד אוּנ אִין דֶעם דָאזִיגֶען טָאג וֶוערֶען פֶערְלָארֶען אַלֶע זַיינֶע מַחֲשָׁבוֹת. אשרי וואוֹיל דֶעם מֶענְטְשֶׁען וָואס גָאט פוּן יַעֲקֹב אָבִינוּ אִיז אִין זַיין הִילְף

משלי מוסר

גֶעוֶועזֶען גֶעהֶענְטֶער פוּן אַלֶע שְׁטוּבֶּען פוּן דָארְף, פוּן דֶעם דָארְף אִיז דֶער מֶלֶךְ בַּאלְד אַבִּין גֶעפָאהְרֶען אִין אַגְרוֹיסֶע שְׁטָאט, אוּנ אִין אַשֵׁיינֶעם וֶועטֶער, אוּן דֶער מֶלֶךְ קֶען אַבִּין פָאהְרֶען צוּ וֶועמֶען עֶר ווִיל, אַלֶע אֵיינְוואוֹהְנֶער

עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, הַשּׁוֹמֵר אֱמֶת
לְעוֹלָם: עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים, נוֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים, יְיָ מַתִּיר
אֲסוּרִים: יְיָ פּוֹקֵחַ עִוְרִים, יְיָ זוֹקֵף כְּפוּפִים, יְיָ אוֹהֵב צַדִּיקִים:
יְיָ שׁוֹמֵר אֶת גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת:
יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה:
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרוֹפֵא
לִשְׁבוּרֵי לֵב, וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים,
לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, לִתְבוּנָתוֹ
אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ, מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ:

משלי מוסר

מְעלֶען אִיהְם שֵׁיין אויפְנֶעמֶען און דֶער מֶלֶךְ הָאט זִיךְ דֶערְמאנְט עֶר הָאט דָא אִין שְׁטָאט אַ בֶּעקאנְטֶען מֶענְטְשׁ אִיז עֶר אַרַיין גֶעפָאהְרֶען צוּ אִיהְם, דֶער מֶענְטְשׁ קֶען נִיךְ שׁוֵין בֶּערוּהְמֶען אַז דֶער מֶלֶךְ הָאט אִיהְם גֶעגֶעבֶּען כָּבוֹד, און אִיז אַרַיין גֶעפָאהְרֶען צוּ אִיהְם וֶועגֶען זַיין לִיבְּשׁאפְט וָואס עֶר הָאט צוּ אִיהְם, דָאס

פירוש ע״ט

און זַיין בִּטָחוֹן אִיז אויף גָאט. עוֹשֶׂה וָואס עֶר הָאט בֶּעשַׁאפֶען הִימֶעל און עֶרד דֶעם יַם און אַלְץ וָואס גֶעפִינְט זִיךְ אִין זֵיי וָואס עֶר הִיט זַיין ווָארְהַאפְטִיגֶע הַבְטָחָה אויף אֵייבֶּעג. עוֹשֶׂה עֶר טְהוּט אֵיין מִשְׁפָּט צוּ דִי וָואס זֶענֶען גֶערוֹבְּט גֶעוָוארֶען. עֶר גִיט בְּרוֹיט צוּ דִי הוּנְגֶערִיגֶע. גָאט בִּינְט אויף דִי וָואס זֶענֶען גֶעבּוּנְדֶען. יְיָ גָאט עֶפִינְט דִי בְּלִינְדֶע גָאט שְׁטֶעלְט אויף דִי וָואס זֶענֶען אַיין גֶעבּוֹגֶען גָאט הִיט דִי צַדִּיקִים. יְיָ גָאט הִיט דִי גֵרִים דֶעם יָתוֹם מִיט דִי אַלְמָנָה טְהוּט גָאט שְׁטַארְקֶען און דֶעם וֶועג פוּן דִי רְשָׁעִים פַאר קְרִימְט עֶר. יִמְלוֹךְ דַיין גָאט וָואס רוּהְט אִין צִיּוֹן וֶועט עֶר קִינִיגֶען אויף אֵייבֶּעג דְרוּם אִיהְר אַלֶע לוֹבְּט גָאט:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט וָוארוּם עֶר אִיז גוּט לוֹיבְּט צוּ אוּנְזֶער גָאט וַוייל עֶר אִיז זִיס צוּ אִיהְם אִיז שֵׁיין אֵיין לוֹבּ. בּוֹנֵה לֶעָתִיד לָבֹא וֶועט גָאט בּוֹיעֶן דִי שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם דִי יוּדֶען וָואס זֶענֶען פַאר שְׁטוֹסֶען בִּיז עֶק וֶועלְט וֶועט עֶר זֵיי אַיין זַאמְלֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם. הָרוֹפֵא צוּ דִי וָואס הָאבֶּען אֵיין צוּ בְּרָאכֶען הַארְץ הֵיילְט זֵיי גָאט און הֵיילְט ווִי מִיט אַפְלַאסְטֶער זֵייעֶר זָארְג. מוֹנֶה עֶר צֵיילְט מִיט צָאל דִי שְׁטֶערֶען און צוּ אַלֶע רוּפְט עֶר מִיטֶען נָאמֶען. גָּדוֹל אוּנְזֶער הֶער גָאט אִיז גִיאַכְפֶּערְט און הָאט אֵיין גְרוֹיסֶען כֹּחַ און צוּ דִי פֶערְשְׁטֶענְדִיגֶע זַאכֶען וָואס גֶעפִינֶען זִיךְ בַּיי גָאט אִיז נִיטָא קֵיין צָאל. מְעוֹדֵד גָאט שְׁטַארְקְט דִי צַדִּיקִים. און דִי רְשָׁעִים אִיז עֶר מַשְׁפִּיל

עֱנוּ לַייָ בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר, הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ, לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו, אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְיָ, הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ, עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר, כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ

פירוש ע"ט

ביז דער ערד. ענו הייבט אויף אייער קול מיט לוב צו גאט און לובט צו אונזער גאט מיט א האַרף. המכסה ער בעדעקט די הימל מיט וואלקין און בריט אן צו דער ערד רעגין און מאכט שפּראָצען אויף די בערג גראז. נותן די גראז פון די בערג גיט ער עסען צו די בהמות און צו די קינדער פון די ראבין וואס רופען און שרייען צו גאט מחמת הונגער גיט ער זיי עסין. לא גאט בעגערט ניט אין דעם מענטשען וואס האט איין בטחון אז די גבורה פון דעם פערד זאל איהם העלפען אין דער מלחמה אויך ניט אין דעם וואס האט א בטחון אויף זיינע שטארקע פיס. רוצה גאט בעגערט נאר פארכטיגע די וואס האפען צו זיין גינאד. שבחי איהר זיצער פון ירושלים לויבט גאט און איהר זיצער פון ציון לויבט אייער גאט. כי ווארום ער האט גישטארקט די ריגלען פון דיינע טויערען און האט דיך גיבענטשט אז דו זאלסט האבען פיהל קינדער. השם און אין דיין גבול האט ער גיגעבען שלום און מיט דער בעסטער ווייץ האט ער דיך גימאכט זאט. השולח דער רעגין וואס ער קומט דורך גאט'ס זאג שיקט ער אויף דר ערד דער רעגין לויפט צו טהון גאט'ס שליחות. הנותן ער גיט שניי אוף דער וועלט ווייס ווי וואול ער טהוט פאר שפּרייטין איהם אזוי ווי אש. משליך גאט וואַרפט זיין אייז ווי שטיקער וועהר וואלט גיקאנט באשטיין פאר זיין קעלט. ישלח אז ער שיקט זיין היץ צו גייען זיי ער מאכט ווייען מיט זיין ווינט טהוט פון

משלי מוסר

נעלבינע איז ביי השי"ת מיט די יודען, חיינט אין גלות איז קיין וואונדער ניט וואס גאט רוהט צווישען די יודען, ווייל אלע פעלקער האבען ניט גענומען די תורה, און דינען איהם ניט, קען ער ניט מאכען רוהען זיין שכינה

יִזְּלוּ מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל:
לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים:
הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו:
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ
שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת
שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם,
חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּהוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ, תַּנִּינִים
וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה
עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים:
הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל

משלי מוסר

אויף דער ערד נאר צווישען די יודען, אבער ווען משיח וועט קומען, דעמאלס וועלען דאך זיך באהעפטען פיהל פעלקער צו השי"ת ווי דער פסוק זאגט (זכריה ב) „ונלוו גוים רבים אל ה' ביום ההוא", און עס וועלען זיך

פירוש ע"ט

דעם איין ריינען וואסער. מגיד לויבט גאט ווארום ער האט גיזאגט זיין תורה צו די קינדער פון יעקב זיינע גיזעצען און זיינע משפטים האט ער גיזאגט צו די ישראל. לא אזוי האט ער ניט געטהון צו קיין שום פאלק צו געבען זיי די תורה און קיין משפטים האט ער זיי ניט גימאכט וויסען דרום לויבט גאט:

הללויה הללו לויבט גאט אז מלאכים פון הימיל זאלען הערען דאס קול. הללוהו אלע זיינע מלאכים דאס זענין די גלגלים מיט די מזלות די זונן מיט דער לבנה געהערט איהר צו לויבען גאט. הללוהו און איהר שטערין וואס איהר לייכט אויף דער וועלט איהר אויבערשטע הימלין און וואסער וואס איז אויף דעם הימיל. זאלט איהר אלע לויבען גאט ווארום ער האט געבאטען אז זיי זאלען באשאפען ווערען. ויעמידם און ער האט זיי גישטעלט אז זיי זאלען האבען אויף אייביג קיום און האט גיגעבען איין חוק ווען איטליכער זאל משמש זיין און זאלען ניט איבער פארען דעם חוק. הללוהו און פון דער ערד זאל מען לויבען גאט. פיש און אלע וואס רוען אין די אפגרונטען פייער און האגיל שניי און דער רויך וואס גייט פון דער ערד און דער שטורם ווינט וואס טהוט אזוי ווי גאט הייסט איהם טהון. ההרים די הויכע בערג מיט די נידעריגע בערג און די ביימער וואס וואקסען פירות אויף זיי און אלע טראגען בוימער. החיה און גרויסע

לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָֽרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל אֶֽרֶץ וְשָׁמָֽיִם: וַיָּֽרֶם קֶֽרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן יָגִֽילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל, בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם, וְחֶֽרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים, וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי

פירוש ע"ם

חיות מיט אלע בהמות קליינע חיות און עופות וואס האבען פליגעל. מלכי איהר מלכים פון דער וועלט און אלע פעלקער איהר הארין און אלע ריכטער פון דער וועלט. בחורים די בחורים מיט די בתולות די אלטע מיט די יונגע. יהללו זאלט איהר אלע לויבען גאט'ס נאמען ווארום נאהר זיין נאמען אליין איז שטארק זיין שיינקייט ווערט געזעהן אויף דעם הימיל און אויף דער ערד. וירם און ער דערהויבט געוועלטיקייט צו זיין פאלק און ער מערט א לויב צו אלע זיינע חסידים פון די ישראל וואס זיי זענען זיין נאהענטע פאלק דרום לויבט גאט:

הללויה שירו זינגט צו גאט איין נייע געזאנג זיין לויב זאל דערציילט ווערען אין דעם איינזאמלונג פון די חסידים. ישמח די יודען זאלען זיך פרייען מיט זייער באשעפער און די קינדער פון ציון זאלען זיך פרייען מיט זייער מלכות לויבט זיין נאמען מיט טאנצען מיט איין פויק און מיט איין פידעל זאלט איהר איהם לויבען. כי אז גאט האט בעוויליגט אין זיין פאלק און האט בעשיינט די גוטע מיט הילף. יעלזו די חסידים וועלען זיך פרייען מיט דעם כבוד וואס זיי וועלען האבען און זיי וועלען זינגען אז זיי וועלען זיין בערוהט. רוממות מיט זייער האלז וועלען זיי דערציילען גאטס גרויסקייט און דורך דעם וועלען זיי זיך שטארקען אויף זייערע פיינד גלייך ווי זיי וואלטען האלטען אין זייערע הענד

משלי מוסר

בעהעפטען פיהל פעלקער צו גאט אין דעם טאג ווען משיח וועט קומען, וועל איך דאך שוין האבען פיהל ערטער ווי צו מאכען רוהען מיין שכינה, פון דעסט וועגען "ושכנתי בתוכך" וועל איך דעמאלס אויך נאהר רוהען צווישען אייך

בַּרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

משלי מוסר

יגֶען, דָאס איז די טַייטְשׁ פוּן די פְּסוּקִים וָואס פִיר הָאבֶּען אָנְגֶעפַאנְגֶען, „יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו״,

פירוש ע"ט

שְׁוֶוערְדִין וָואס זֶענֶען גְשַׁארְפְט פוּן צְוֵויי זַייטֶען. לַעֲשׂוֹת צוּ טְהוּן אִין דִי פַיינְד דֶעם מִשְׁפָּט וָואס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק דָאס וֶועט זַיין שֵׁיין צוּ אַלֶע זַיינֶע חֲסִידִים דְרוּם לוֹיבְּט גָאט:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ לוֹיבְּט גָאט אוֹיף זַיין הֵיילִיג אָרְט לוֹיבְּט אִיהְם אוֹיף זַיין שְׁטַארְקֶען הִימֶעל: הַלְלוּהוּ לוֹיבְּט אִיהְם מִיט זַיין גְבוּרָה אַזוֹי ווִי זַיין גְדוּלָּה אִיז גְרוֹיס. מִיט אֵיין קוֹל פוּן אֵיין שׁוֹפָר מִיט אֵיין פִּידֶעל אוּנ מִיט אֵיין הַארְף. מִיט אֵיין פּוֹיק אוּן מִיט טַאנְצֶען מִיט פִיהְל מִינֵי כְּלֵי זֶמֶר אוּנ מִיט אָרְגְלֶען אוּנ מִיט כֵּלִים וָואס קְלִינְגֶען מִיט טְרוּמֵייטֶען: כֹּל לוֹיבְּט גָאט אוּנ זָאגְט אַז אִיטְלִיכֶער וָואס הָאט אִין זִיךְ אֵיין נְשָׁמָה זָאל לוֹיבֶּען גָאט:

בָּרוּךְ יְיָ גֶעלוֹיבְּט אִיז גָאט אֵייבִּיג. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט אִיז גָאט וָואס עֶר הָאט גֶעמַאכְט רוּהֶען זַיין שְׁכִינָה אִין צִיּוֹן אוּנ רוּהְט אִין יְרוּשָׁלַיִם דְרוּם לוֹיבְּט גָאט. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט אִיז דֶער שְׁטַארְקֶער גָאט דֶער גָאט פוּן דִי יִשְׂרָאֵל עֶר טְהוּט אַלֵיין וואוּנְדֶער אַלֶע צַייט. וּבָרוּךְ אוּנ גֶעלוֹיבְּט אִיז זַיין הֶערְלִיכֶער נָאמֶען אוֹיף אֵייבֶּיג אוּנ עֶס זָאל דֶערְפִּילְט וֶוערֶען דִי גַאנְצֶע וֶועלְט מִיט זַיין כָּבוֹד. אָמֵן וְאָמֵן:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ, לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל, וַיֹּאמֶר דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל, וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ. אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם. הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם: וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ

פירוש ע"ט

וַיְבָרֶךְ זַיי דָוִד הָאט גֶעבֶּענְשְׁט גָאט פַאר דִי אוֹיגֶען פוּן כָּל יִשְׂרָאֵל אוּנ דָוִד זָאגְט גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דוּ גָאט פוּן יִשְׂרָאֵל אוּנְזֶער פָאטֶער פוּן אֵייבֶּעג אָן אוּנ בִּיז אֵייבֶּעג. לְךָ יְיָ צוּ דִיר אִיז אַלֶע גְרוֹיסְקֵייט אוּנ שְׁטַארְקֵייט דִי אֵייבִּיקֵייט אוּנ דִי שֵׁיינְהֵייט אִיז צוּ דִיר. צוּ דִיר גָאט אִיז אַלְץ וָואס אוֹיפֶען הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד. לְךָ יְיָ צוּ דִיר גָאט אִיז דִי קִינִיגְרַייךְ אִיבֶּער אַלֶע מְלָכִים אוּנ דוּ בִּיסְט דֶערְהוֹיבֶּען אִיבֶּער אַלֶע עֶלְצְטֶע. וְהָעֹשֶׁר אוּנ אַלֶע רַייכְקֵייט אוּנ אַלֶע כָּבוֹד פוּן מֶענְטְשֶׁען אִיז אַלְץ פוּן דִיר גָאט אוּנ דוּ טוּסְט גִיוָועלְטִיגֶען אִיבֶּער אַלְץ. וּבְיָדְךָ אוּנ אִין דַיין הַאנְד אִיז שְׁטַארְקֵייט אוּנ קְרַאפְט אוּנ אִין דַיין הַאנְד אִיז צוּ גְרֵייסֶען אוּנ צוּ שְׁטַארְקֶען וֶועמֶען דוּ ווִילְסְט. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ אוּנ אַצוּנְד אוּנְזֶער גָאט טוּעֶן מִיר צוּ דִיר דַאנְקֶען אוּנ מִיר טוּעֶן לוֹיבֶּען צוּ דַיין שֵׁיינֶעם נָאמֶען. אַתָּה דוּ בִּיסְט גָאט אַלֵיין דוּ הָאסְט גֶעמַאכְט דִי הִימֶעל אוּנ אַלֶע הִימְלֶען וָואס אִיבֶּערְעֶן הִימֶעל אוּנ מִיט אַלֶע הֶערְשַׁאפְטֶען דִי עֶרְד אוּנ אַלְץ וָואס אוֹיף אִיהְר אִיז אַלֶע יַמִּים אוּנ וָואס אִין זַיי אִיז אוּנ דוּ דֶער נֶערְסְט אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶענִישׁ אוּנ אַלֶע מַלְאָכִים פוּן הִימֶעל טוּעֶן זִיךְ צוּ דִיר בּוּקֶען. אַתָּה הוּא דוּ בִּיסְט דֶער שְׁטַארְקֶער גָאט דָאס דוּ הָאסְט אוֹיסְגֶעקְלִיבֶּען

משלי מוסר

גָאט וֶועט זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט נֵייגֶע וֶועלְט, דָאס מֵיינְט מֶען דִי יוּדֶען, וֶוען דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אִיז נָאר בֶּעשַׁאפֶען גֶעוָוארֶען אִיבֶּער דִי יוּדֶען וָואס הָאבֶּען גֶענוּמֶען דִי תּוֹרָה) „רָם ה' עַל כָּל גּוֹיִם" חָאטְשֶׁע דֶעמָאלְס וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט

בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ:
וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:
וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם,

---

משלי מוסר

קומען, וועלען דעמאלס אלע פעלקער דער הויבען גאט, און וועלין זיך בייהעפטין אין גאט, פון דעסטוועגין וועט השי"ת זיך דעמאלס אויך נאר פרייען מיט די יודען, און זיין שכינה וועט נית רוהען ביי קיינעם נאר צווישען די יודען, במהרה בימינו, אמן:

פירוש ע"ט

אונזער פאטער אברם און האסט איהם אויסגעצויגען פון דעם פייער פון קאלעך־אויבען און דו האסט גע־מאכט רופען זיין נאמען אברהם! ומצאת את לבבו און דו האסט געפונען זיין הארץ פאר דיר מיט גלויבונג: וכרות עמו און האסט מיט איהם כורת ברית געווען צו געבען צו זיינע קינדער דאס לאנד פון כנעני און חתי און אמורי און פריזי און יבוסי און גרגשי און דו האסט מקיים געווען דיינע רייד דען דו ביסט איין גירעכטער גאט. ותרא און דו האסט געזעהן די פיין וואס אונזערע עלטערען האבען געהאט אין מצרים און זייער געשריי וואס ביי דעם ים סוף האסטו געהערט. ותתן און דו האסט געגעבען צייכנ'ס און וואונדער אויף פרעה און אויף אלע זיינע קנעכט און אויף גאהר זיין פאלק פון זיין לאנד ווארום דו ווייסט אז די מצרים האבען אויף זיי געמוטוויליגט און דו האסט דיר געמאכט איין גרויסען נאמען ווי מען קען דיך היינטיגען טאג. והים און דו האסט דעם ים געשפאלטען פאר זיי און זיי זענען דורך געגאנגען דעם ים אין דער טריקענעש און זייערע נאכיאגער האסט דו אריין געווארפען אין טיפענעש פון ים ווי איין שטיין אין שטארקען וואסער פון ים:
ויושע יי' און גאט האט געהאלפען אין דעם זעלבינען טאג די ישראל

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ, וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר: אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה, יְיָ

פירוש ע"ט

פון דער האנד פון די מִצְרַיִם און די יִשְׂרָאֵל האבען געזעהן די מִצְרַיִם טויט אויף דעם בארטען פון יַם. וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל און די יִשְׂרָאֵל האבען געזעהן די גרויסע גְבוּרָה וואס גאט האט געטהון אין די מִצְרַיִם האבען דאס פאלק יִשְׂרָאֵל זיך געפארכטען פאר גאט האבען זיי געגלויבט אין גאט און אין די נְבוּאָה פון משה זיין קנעכט:

אָז יָשִׁיר דענסטמאל אז משה האט געזעהן דעם נֵס וואס גאט האט געטהון צו די יִשְׂרָאֵל איז איהם אויפגעגאנגען אויף זיין הארץ אז ער זאל זינגען מיט די יִשְׂרָאֵל די דאזיגע שִׁירָה צו גאט און זיי האבען געזאגט. אָשִׁירָה לאמער זינגען צו גאט וואָרום ער האט געהערשט איבער אלע הערשאפטען. דעם פערד מיט זיינע רייטער האט ער געווארפען אין יַם. עָזִּי דאס שטארקייט פון גאט דאס הייסט וואס גאט איז זיך נוקם אין די שוֹנְאִים. וַיְהִי דאס דאזיגע איז צו מיר צו א הילף דער דאזיגער איז מיין גאט און איך וועל בעשיינען איהם דער גאט ער איז דער גאט פון מיינע עלטערען און איך וועל דערהויבען איהם. יְיָ גאט איז איין האר

שירת הים

אָז יָשִׁיר משֶׁה כו', די גמרא זאגט חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִמַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת כו' די יודען זענען ליבער ביי השי"ת מעהר ווי די מַלְאָכִים. די מַלְאָכִים אין הימעל טארען ניט זאגען שִׁירָה ביז עס זאגען פריער שִׁירָה די יודען אויף דער ערד, דארפען מיר פערשטעהן וואס פאר אגלייבען האבען מענטשען, וואס זיי זענען נאהר בָּשָׂר וָדָם, בלוט מיט פלייש, צו מַלְאָכִים פון הימעל, ובפרט זיי זאלען נאך זיין ליבער ווי מַלְאָכִים? נאר דער ענין איז. למשל א גְבִיר איז אמאהל געגאנגען אין גאס, האט ער געזעהן מען טראגט א פאטרעט צו פערקויפען. אויף דעם פאטרעט איז געוועזען אויסגעמאהלט א קוה שטייט אויף דעם גראז, ער האט געפרעגט וויפיהל מען וויל פאר דעם פאטרעט. האט מען געזאגט פופציג רובעל, ער האט דעם פאטרעט געקויפט, און בעצאהלט פופציג רובעל. ער האט דעם פאטרעט אהיים געבראכט, זענען

שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן: יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ, יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ, תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם, נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נֹזְלִים, קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם: אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים:

שירת הים

אלע שטוב-מענטשען צוגעגאנגען אנקוקען דעם פאטרעט, דער קנעכט ווייגער, דער בעדינער, איז אויך געגאנגען אנקוקען, האט ער געהערט ווי מען זאגט אז דער פאטרעט קאסט פופציג רובעל. האט ער זייער אנגעהויבען צו לאכען, און זאגט, איך זעה אלע טאג דאס מען קויפט און מען פערקויפט, א לעבעדיגע קוה וואס מען האט פון איהר מילעך, קעז, פוטער, פאר דרייסיג רובעל, וואס האט מען פון דער אויס-געמאהלטע קוה, גאהר ניט? ולסוף האט מען גאר פאר דער אויס-געמאהלטע קוה גיגעבען פופציג רובעל, נאך מעהר ווי פאר אלעבעדיגע קוה, האט דער גביר גיענטפערט דעם קנעכט,

פירוש ע"ט

אין דער מלחמה גאט איז זיין נאמען. מרכבות די רייט וועגען פון פרעה און זיין חיל האט ער געווארפען אין ים און די אויסדערוויילטע פון זיינע עלצטע זענען פערזונקען געווארען אין ים סוף. תהומות די אפגרונטען האבען בעדעקט די מצרים. ירדו זיי האבען גענידערט אין דער טיפעניש אזוי ווי איין שטיין. ימינך דיין רעכטע האנד גאט טוט זיך שטארקען מיט קראפט. דיין רעכטע האנד גאט די זעלביגע טהוט צו-ברעכען דעם פיינד. וברוב און מיט דיין פיהל הערשאפט טוסטו צו פירען דיינע שטייענדיגע פיינד, דיין גרומצארען טהוט זיי פערברענען אזוי ווי שטרוי. וברוח און מיט דעם ווינט פון דיינע נאז לעבער זענען די וואסער געווארען הויפען. נצבו זיי זענען געבליבען שטיין אזוי ווי א מויער די רינענדיגע וואסער זענען געווארען פערגליווערט די אפגרונטען אין דעם שטארקייט פון דעם ים. אמר אויב פרעה האט געזאגט. ארדוף איך וועל זיי נאכיאגען איך וועל זיי גרייכען דעם זאק-רויב וואס איך וועל ביי די ישראל אוועק נעמען וועל איך מיך צו טיילען מיט מיינע קנעכט עס וועט דערפולט ווערען פון זיי מיין ווילען. אריק חרבי איך וועל אויסציהען מיין שווערד עס וועט פאר ארימען זיי מיין האנד. נשפת אבער דו גאט האסט געוויעט מיט דיין ווינט האט צו געדעקט זיי דער ים. צללו זיי זענען געווארען איין געזונקען אזוי ווי בליי אין שטארקע וואסערען.

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יוֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, נָמֹגוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדוֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן, עַד יַעֲבוֹר עַמְּךָ יְיָ עַד יַעֲבוֹר עַם זוּ קָנִיתָ: תְּבִיאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ

פירוש ע"ט

מי ווער איז אזוי ווי דו גאט אין דו שטארקע ווער איז אזוי ווי דו ביסט געשטארקט מיט היילינקייט. נורא א פארכטונג מען זאל זאגען דיין לויב. עושה ער מהוט וואונדערליכע זאכען. נטית דו האסט געניינט דיין רעכטע האנד האט איין געשלונגען זיי. ארץ די ערד. נחית דו האסט געפיהרט מיט דיין חסד די ישראל דו האסט זיי געפיהרט מיט דיין שטארקייט צו דיין היילינען וואונונג. שמעו די פעלקער האבען דאס געהערט זענען זיי דערשראקען געווארען. איין ציטערניש האט אן געהאפט די וואס וואונען אין לאנד פלשתים. אז דענסט מאל זענען דערשראקען געווארען די הארען פון אדום און די הארען פון מואב האט אן געהאפט זיי איין ציטערניש. נמוגו זיי זענען צו גאנגען אלע וואוינער פון כנען. תפול עס זאל פאלען אויף זיי איין פארכט און אנגסטען דורך דיין גרויסע שטארקייט זאלען זיי שווייגען אזוי ווי איין שטיין. עד ביז עס וועט איבער פאהרען דיין פאלק, דאס פאלק האסטו געליבט אזוי ווי עס איז געליבט ביי איין מענטש איין זאך וואס ער קויפט דאס פאר פיהל געלד. תביאמו דו וועסט ברענגען זיי און דו וועסט פלאנצען זיי אויף דעם בארג דיין ארב דעם ארט וואס איז אן געברייט צו דיין זיצונג וואס דו גאט

שירת הים

וואס אנגעבארענע קוה גיט מילעך, קעז, פוטער, דאס איז קיין קונץ ניט, גאט האט זי אזוי בעשאפען זי זאל געבען מילך, אקונץ איז אויפצומאהלען אקוה זי זאל זיין אזוי ריכטיג גימאהלט ווי אלעבעדיגע קוה, פון ווייטען זאל מען מיינען דאס איז אנגעבארענע קוה, פאר דעם קונץ דארף מען טייער בעצאהלען, דאס זעלביגע איז ביי מלאכים, וויייל זיי זענען בעשאפין אהן קערפערס, זיי זענען אין הימעל, זיי האבען קיין יצר הרע ניט, איז גאר קיין וואונדער ניט אז זיי לויבען השי"ת, אבער דער מענטש וואס איז בעשאפען פון ערד, מיט איצר הרע, מיט הונדערטער זארג, און ער מהוט אויך אזוי ווי די מלאכים טוהען, צו זאגען שירה און לויבען השי"ת מיט אזעלכין כח מען זאל מיינען דאס זאגען מלאכים, אפילו עס איז נאהר געמאהלט דער קונץ איז זייער טייער ביי השי"ת, נאך מעהר ווי די שירה פון די מלאכים, און זיי זענען ווערט אז השי"ת זאל אייביג הערען זייערע תפלות צו אלעם גוטען, אמן:

יי, מקדש אדני כוננו ידיך: יי ימלוך לעולם ועד: יי ימלוך לעולם ועד: יי מלכותיה קאים לעלם ולעלמי עלמיא: כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים, וישב יי עליהם את מי הים, ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים: כי ליי המלוכה ומושל בגוים, ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה ליי המלוכה, והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:

ובתורתך כתוב לאמר, שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

נשמת כל חי תברך את שמך יי אלהינו, ורוח כל בשר תפאר ותרומם זכרך

רוח חיים

נשמת כל חי תברך את שמך כו׳, די עטליכע ווערטער וועלין מיר געבין צו פערשטעהן מיט אמשל, א מלך איז א מאהל ארויסגעגאנגען פון זיין פאלאץ מיט זייער פיהל שרים, אונ זענין געגאנגען שפאצירען, ווי זיי זענין געקומען צו א גרויסען פלאץ אין מיטען שטאט זענען אלע געבליבען שטיין אונ האבין בעטראכט דאס שיינקייט פון די שטאט, און דער מלך איז גיוועזען אנגעטאהן מיט זיינע שענסטע קליידער, אונ אלע זיינע שרים זענין געוועזען געקליידט זייער רייך מיט זייערע אלע ארדערין מיט גאלד אונ בריליאנטען אז עס האט פארבלענדט די אויגען. אונ פיהל מענטשען פון שטאט זענען גישטאנען זיך גיוואונדערט אויף דעם גרויסקייט פון די שרים, אונ נאך מעהר אויף דעם גרויסקייט פון דעם מלך, אויף יעדער ווארט פון מלך אונ אויף יעדער וואנק וואס די שרים זעהן פון מלך, שטייען שוין אלע געבין מלך מיט גרויס פארכט אונ ציטער-

פירוש ע״ט

האסט געוועקט דאס היילינגקייט גאט וואס דיינע הענד האבען אהן געברייט. יי גאט וועט קיניגען אייביג. כי אז עס איז געקומען די פערד פון פרעה מיט זיין רייט-וואגען אונ מיט זיינע רייטער אין ים האט גאט אויף זיי ווידער געקערט די וואסער פון ים אונ די קינדער פון ישראל זענען געגאנגען טרוקען אין מיטען דעם ים. כי דען צו גאט איז די קיניגרייך אונ ער טהוט געוועלטיגען איבער אלע אומות. ועלו אונ עס וועלין אויף גיין העלפער׳ס אויף דעם בארג ציון צו משפט׳ן דעם בארג פון עשו אונ עס וועט זיין צו גאט די קיניגרייך. והיה אונ גאט וועט זיין איין מלך אויף דער גאנצער וועלט אין דער צייט וועט ער זיין איין גאט אויף דער גאנצער וועלט:

נשמת די נשמה פון איטליכען וואס לעבט טהוט לויבען דיין נאמען גאט אונזער גאט. ורוח אונ דער אטום פון אלע בעשעפעניש טוט

מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלָדוֹת, הַמְּהֻלָּל בְּרוֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת: הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים, וַיְיָ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים, וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים, וְהַמֵּשִׂיחַ

פירוש ע"ט

בעשיינען און טהוט דערהויבען דיין געדעכעניש אונזער מלך אייביג. מן פון אייביג ביז אייביג ביסטו גאט און זונדער דיר האבען מיר קיין דערלייזער און העלפער. פודה דער דא לייזט אויס און איז מציל און שפייזט און דערבארעמט זיך אלע צייט ווען אויף אונז קומט איין צרה און מיר האפען נאהר צו דיר דו זאלסט אונז העלפען. אלהי דו ביסט דער גאט פון די ערשטע דורות און פון די לעצטע דער גאט פון אלע בעשעפעניש דער הער פון אלע געבארענע דער דא ווערט געלויבט מיט פיהל לויב דער דא פיהרט זיין וועלט מיט חסד און זיינע בעשעפעניש מיט דער בארימקייט. לא ינום גאט דרימעלט ניט און שלאפט ניט נאהר ער איז משגיח אויף דער וועלט דער דא דערוועקט די שלאפענדיגע און ער מאכט וואכענדיג די וואס דרעמלען. און דער דא מאכט ריידען די שטומע און ער בינט אויף די געפאנגענע און ער לעהנט אונטער די פאלענדיגע און ער ריכט אויף די איינגעבויגענע צו

רוח חיים

גיש, און ווי דער מלך איז אזוי געשטאנען איז געקומען א ארימער בעטלער און האט זיך איינגעבויגען פאר דעם מלך און זאגט צו איהם איך בין דיין קנעכט. וועגען אלע שרים בייז געווארין אויף דעם בעטלער, און האבין געזאגט צו איהם די ביזט ניט ווערט צו זיין אונזער קנעכט, ווי אזוי קענסטו זאגין דו ביסט א קנעכט פון מלך, און האבין איהם געוואלט א וועק טרייבין פון מלך, האט דער ארימאן געזאגט איהר קענט מיך ניט אוועק טרייבין פון מלך, דען איך בין א גיבארינער קנעכט צום מלך, דען איך בין גיבארין גיווארין ביי דעם מלך אין הויף, אז א מענטש וויל בעגעבינען

אִלְּמִים, וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים, וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים, לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו, וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ, וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם, וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת, אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ, עַל אַחַת מֵאֶלֶף אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים, הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ,

רוח חיים

קען ער זעהן דעם נמשל אויף דעם מלך מלכי המלכים הקב"ה, וואס ער איז דער מלך פון דער גאנצער וועלט, און די קנעכט זיינע וואס מיר זעהן, דאס איז די זונן און די לבנה און אלע שטערין, און די מיליאנען מלאכים שרפים חיות הקודש וואס מיר זעהן זיי גאר ניט, וואס יעדער בעזונדער בעלייכט גאנצע וועלטען, און די גמרא זאגט פון די שווייס פון די חיות ווערט אפייערדיגער טייך ער הייסט נהר דינור, דער טייך פון פייער,

פירוש ע"ט

דיר גאט אליין דאנקען מיר. אלו ווען אפילו אונזער מויל וואלט פיהל געווען מיט געזאנג ווי דער ים און אונזערע לעפצען זאל זיין פול מיט לויב ווי די ברייט פון דעם הימעל און אונזערע אויגען זאלען לייכטען אזוי ווי די זונן און די לבנה און אונזערע הענד זאלען זיין פערשפרייט ווי די אדלערען וואס פליהן אונטערען הימעל און אונזערע פיס זאל זיין גרינג ווי די אינדען. אין וואלטען מיר ניט געקאנט מספיק זיין צו לויבען דיך גאט אונזער גאט און גאט פון אונזערע עלטערען און צו לויבען דיין נאמען אויף איינעם פון טויזענט און טויזענט מאהל טויזענט און צעהן טויזענט מאהל צעהן טויזענט אויף די טובות וואס דו האסט גיטאן מיט אונזערע עלטערען און מיט אונז. ממצרים אויס מצרים און פון דעם הויז וואס מיר זענען געווען קנעכט האסטו אונז אויסגעלייזט אין הונגער

בְּרָעָב זַנְתָּנוּ, וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ, מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ, וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ, וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח, עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ, וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ, וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ, הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ, וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל פֶּה לְךָ יוֹדֶה, וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע, וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה, וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ, וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ

פירוש ע"ט

האסטו אונז געשפייזט פון שווערד האסטו אונז בעשירמעט אונ פון מארד האסטו אונז געמאכט אנטרינען אונ פון פיהל בייזע ווארהאפטיגע קראנקהייט האסטו אונז דערהויבען. עד ביז אהער האבען אונז דיינע דערבארעמקייט געהאלפען און דיינע חסדים האבען אונז ניט פערלאזען גאט אונזער גאט צו אייבעג. על כן דרום די גלידער וואס דו האסט אין אונז צו טיילט אונ דעם אטום אונ די נשמה וואס דו האסט געבלאזען אין אונזערע נאז לעבער אונ די צונג וואס דו האסט געטהון אין אונזער מויל זיי טוען דאנקען אונ לויבען אונ בארימען אונ בעשיינען אונ דערהויבען אונ שטארקען אונ היילינען אונ מאכען קיניגען דיין נאמען אונזער קיניג. כי דען איטליכעס מויל געהער דיר צו דאנקען אונ איטליכעס צונג געהער ביי דיין נאמען צו שווערען אונ איטליכעס קניא געהער צו

רוח חיים

איצט ווי אזוי קען קומען א מענטש וואס ער איז נאר א בשר ודם, פלייש און בלוט, ערד און ווערים, און וועלין לויבען הקב"ה, און צו זיין א קענעגט צו הקב"ה, עס זעהט דאך אוים ווי ער פערשעהמט הקב"ה, ער זאל זיין א מלך אויף אזעלכע קנעכט וואס זענין מיט דעם ווינט א וועק צו בלאזען, דערום זאגין מיר „נשמת כל חי" די נשמה וואס מיר האבין זי איז דאך גענומען געווארין פון אונטער דיין כסא הכבוד, דען יעדער יוד'ס נשמה איז

לִשְׁמֶךָ, כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב, כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ. מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ, וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ, מִי יִדְמֶה לָּךְ, וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ, וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ, כָּאָמוּר, לְדָוִד, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ, הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ, הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ:

רוח חיים

גֶענוּמֶען פוּן אוּנְטֶער דֶעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד, וָועגִין מִיר דָאךְ גִיבָּארֶען גֶעוָוארִין אִין קֵייזֶערְלִיכֶען הוֹיף, דֶערוּם קֶענִין מִיר זוֹכֶה זַיין דִיךְ צוּ לוֹיבֶּען, אוּן צוּ זַיין דַיינֶע קְנֶעכְט, אוּן אַז מִיר וֶועלִין אִיהְם דִינֶען מִיט דֶעם גַאנְצֶען הַארְצֶען וֶועלִין מִיר גֶעהָאלְפֶען וֶוערִין מִיט אַלֶעם גוּטֶען, אָמֵן: (באמ"ח).

פירוש ע"ט

דִיר קְנִיעֶן אוּנ בּוּקֶען אוּנ אַלֶע הֶערְצֶער גֶעהֶערֶען זִיךְ פַר דִיר פָארְכְטֶען אוּנ דִי אִינְוֶוייניגְסְטֶע גֶעדַאנְקֶען גֶעהֶערֶען לוֹיבֶּען צוּ דַיין נָאמֶען אַזוֹי וִוי דִי זַאךְ אִיז אִין פָּסוּק גֶעשְׁרִיבֶּען. כָּל עַצְמוֹתַי אַלֶע מַיינֶע בֵּיינֶער זָאגֶן גָאט וֶועהְר אִיז דִיר גְלַייךְ. מַצִּיל דֶער דָא אִיז מַצִּיל דֶעם אָרִימַאן פוּן אַזֶעלְכֶען וָואס אִיז שְׁטַארְק פוּן אִיהְם אוּנ דֶעם עָנִי אוּנ דֶעם אֶבְיוֹן פוּן זַיין גַזְלָן. מִי יִדְמֶה לָּךְ וֶועהְר קָאן זִיךְ צוּ דִיר גְלַייכֶען אוּנ וֶועהְר קָאן זִיךְ צוּ דִיר שַׁאצֶען דֶער גֶעאַכְפֶּערְטֶער אוּנ דֶער שְׁטַארְקֶער אוּנ דֶער שְׁרֶעקְלִיכֶער גָאט. אֵל עֶלְיוֹן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער גָאט דֶער דָא הָאט בֶּעשַׁאפֶען הִימֶעל אוּנ עֶרְד. נְהַלֶּלְךָ מִיר וֶועלֶען לוֹיבֶּען אוּנ בַּארִימֶען אוּנ בֶּעשֵׁיינֶען דַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען. כָּאָמוּר אַזוֹי וִוי אִין פָּסוּק שְׁטֵייט דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט גֶעזָאגְט. בָּרְכוּ נַפְשִׁי מַיין נֶפֶש לוֹיב גָאט אוּנ אַלֶע מַיינֶע אִינֶעוֶוייניגְסְטֶע זָאלֶען לוֹיבֶּען זַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת דוּ בִּיסְט דֶער גָאט וָואס דַיין שְׁטַארְקֵייט אִיז בֶּעפֶעסְטִיגְט אוּנ גֶעאַכְפֶּערְט דָארְךְ דֶעם כָּבוֹד פוּן דַיין נָאמֶען דֶער שְׁטַארְקֶער צוּ אֵייבֶּיג אוּנ פָארְכְטֶעג מִיט דַיין פָארְכְטֶעקֵייט:

דאס דאווענען ביז „הַמֶּלֶךְ", געפינט זיך ביי דעם ערשטען טאג ראש השנה:

הַמֶּלֶךְ

יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן עַד. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיָי. לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם:
וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ:
וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ:
וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל:

פירוש ע"ט

הַמֶּלֶךְ יושב דער מלך הקדוש ברוך הוא דער דא זיצט אויף איין הויכען אונ א דערהויבענעם שטוהל: שוכן עד דער דא רוהט צו אייביג, זיין נאמען איז דערהויבען אונ הייליג, אונ ווידער שטייט געשריבען. רננו איהר צדיקים זינגט פון וועגען גאט'ס הילף, צו די רעכטפארטיגע איז שיין אז זיי זאלען לויבען, ווארום זיי פערשטייען וואס גאט איז. בפי דורך דעם מויל פון די רעכטפארטיגע ווערסטו דערהייבט. ובדברי אונ דורך די רייד פון די צדיקים ווערסטו גערומט. ובלשון אונ דורך דער צונג פון די חסידים ווערסט דו געהייליגט. ובקרב אונ צווישען די הייליגע ווערסט דו געלויבט:

צוף דבש

דער הייליגער ספר החיים שרייבט א טעם פאר וואס דער „חזן" שרייט דאס ווארט „המלך" מיט א הויך קול. למשל, גזלנים האבען געפאנגען אין וואלד א מענטש, וועלכער האט זיך ניט געקאנט מציל זיין פון זיי, אמאהל האבען זיי איהם דורך געפיהרט דורך א רעזידענץ-שטאדט, ווי דער קיניג וואוינט, ווי דער מענטש האט געזעהן אז ער איז נעבין קעניג'ס פאלאץ, האט ער געגעבען א געשריי מיט א יאמערליך קול „מלך", דר קעניג באטעווע

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס, עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה. נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת: בְּרָכוֹת

צוף דבש

מִיךְ אַרוֹיס פוּן דִי רוֹיבֶּעְר'ס הֶענְד. וִוי דִי רוֹיבֶּעְר'ס הָאבֶּען דֶער הֶערְט אַז עֶר רוּפְט צוּם מֶלֶךְ אוֹיף הִילְף, זֶענֶען זֵיי אַנְטְלָאפֶען גְיוָוארֶען אוּנ עֶר אִיז גֶעבְּלִיבֶּען פְּרֵיי. דֶער נמשל אִיז, אַ גַאנְץ יָאהְר זֶענֶען מִיר פֶערְנַארְט אוּנ גֶעפַאנְגֶען אִין דֶער הַאנְד פוּן יֵצֶר הָרָע, דֶען מִיר טְהוּעֶן אַלֶעס שְׁלֶעכְטֶס וָואס עֶר רֶעד אוּנְז אָן, אָבֶּער וֶוען עֶס קוּמְט ראֹשׁ הַשָּׁנָה אוּנ יוֹם כִּפּוּר, אוּנ מִיר דֶער שְׁפִּירֶען אִין דִי בָּתֵּי מִדְרָשִׁים דָאס דֶער מֶלֶךְ הַשִּׁי"ת בֶּעוַויינְט זִיךְ

פירוש ע"ט

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת אוּנ צְוִוישֶׁען אַיינְזַאמְלוּנְג פִיהְל טוֹיזֶענְד דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל וֶוערְט דַיין נָאמֶען אוּנְזֶער קֵינִיג פוּן דֶער וֶועלְט גֶעלוֹיבְּט אִין אִיטְלִיכֶען דוֹר. שֶׁכֵּן דֶען דָאס אִיז דִי שוּלְדִיגְקֵייט פוּן אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶּענִישׁ צוּ דַאנְקֶען פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶן.

לְהוֹדוֹת צוּ לוֹיבֶּען, צוּ בֶּעשֵׁיינֶען, צוּ דֶערְהֵייכֶען, צוּ הוֹיךְ לוֹיבֶּען, אוּנ צוּ בֶּערִימֶען. עַל נָאךְ מֶעהְר אַז דִי רֵייד פוּן דִי גֶעזַאנְג אוּנ לוֹיבּ פוּן דַיין גֶעזַאלְבְּטֶען קְנֶעכְט דָוִד הַמֶּלֶךְ דֶער זוּהְן פוּן יִשַׁי:

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ עֶס זָאל וֶוערֶען גֶעלוֹיבְּט אוֹיף אֵייבִּיג דַיין הֵיילִיגֶער נָאמֶען אוּנְזֶער מֶלֶךְ דוּ שְׁטַארְקֶער גָאט אוּנ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט אוֹיף דֶעם הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד. כִּי לְךָ וַוייל צוּ דִיר אִיז שֵׁיין גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ דֶער גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען מִיר זָאלֶען צוּ דִיר זִינְגֶען אוּנ לוֹיבֶּען מִיט גֶעזַאנְג. עֹז צוּ דִיר אִיז שְׁטַארְקֵייט אוּנ גֶעוָועלְטִיגְקֵייט

וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים:

אויף טייל ערטער זאגט מען דא דעם „שיר המעלות“:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמוֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר:

פירוש ע"ט

אייביגקייט און אלע גרויסקייט און אלע שטארקייט ברימונג און שונהייט און הייליגקייט און אלע קיניגרייך איז צו דיר גאט. ברכות בענטשונג און דאנקונג פון יעצט ביז אימער און אייביג. ברוך געבענשט ביסט דו גאט דו שטארקער גאט און גרויסער הערשער וואס דו ביסט געלויבט מיט פיהל שבחים וואס אלע מענטשען דאנקען צו דיר. אדון דו ביסט דער העד וואס אלע דערציילען דיינע וואונדער. הבוחר וואס דו האסט אויסגעקליבען די ישראל זיי זאלען צו דיר זינגען און לויבען דו שטארקער הערשער וואס דו לעבסט אייביג און אייביג:

שיר המעלות פון דעם טיפען הארץ האב איך דיך גאט גערופען. אדני גאט הער צו מיין קול, דיינע אויערען זאלען פערנעמען דאס קול פון מיין געבעט. אם אויב דו גאט וועסט היטען מיינע עבירות, ווער וועט קענען בייששטיין פאר דיר. כי ווארום ביי דיר אין די הענד איז מוחל צו זיין, כדי מען זאל מורא האבען פאר דיר. קויתי מיין לייב טהוט האפען צו דיר און איך טהו האפען צו זיינע רייד. נפשי מיין לייב טהוט האפען צו דיר גאט מעהר ווי די היטער וואס היטען ביינאכט האפען אז עס זאל טאג ווערען. יחל איהר יודען האפט צו גאט, ווארום מיט גאט איז דער

צוף דבש

צו אונז צו הערין אונד פאר נעמין אונזערע תפלות, דער וועקט זיך אין אונז דאס יודישע הארץ, אונ דער חזן גוט א געשריי מיט א יאמערליך קול „המלך“ צום מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ער זאל אונז ראטעווען פון דעם מקטרג דעם יצר הרע, ווי די מקטריגים דער הערין דאס געשריי, אנטלויפען זיי, אונ לאזען אונז אפ פון זייערע הענד, זענין מיר שוין אין שטאנד תשובה צו טהון צו השי"ת אויף אונזערע זינד, אונ נעמין אויף זיך פון היינט אן צו געהען אין גאט'ס וועג, וועלען מיר געהאלפען ווערען מיט אלעם גוטס, אמן:

יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ווען דער חַזָּן זאָגט בָּרְכוּ זאָגט קָהָל יִתְבָּרַךְ.

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:**

קהל וחזן **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַפּוֹתֵחַ לָנוּ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים וּמֵאִיר עֵינֵי הַמְחַכִּים לִסְלִיחָתוֹ: יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים, אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

פירוש ע"ט

חֶסֶד, אוּן פִיהל מָאהל הָאט עֶר אַייךְ שוין אויסגֶעלֵייזְט, וֶועט עֶר אַייךְ הַיינְט אויךְ אויסְלֵייזֶען. **והוא** אוּן דִי עֲבֵירוֹת וֶועלֶען נִיט מְעַכֵּב זַיין דִי גְאוּלָּה, וָוארוּם גָאט וֶועט אויסְלֵייזֶען דִי יוּדֶען פוּן אַלֶע זַייעֶרֶע עֲבֵירוֹת: **ברוך** אַתָּה גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קֵינִיג פוּן דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט, דֶער דָא עֶפֶענְט אוּנְז דִי טוֹיעֶרֶען פוּן דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אוּן דֶערְלַייכְט דִי אוֹיגֶען פוּן דִי וָואס זֵיי הָאפֶען צוּ זַיין פֶערְגֶעבּוּנְג. עֶר בֶּעשַׁאפְט לִיכְט אוּן בֶּעשַׁאפְט פִינְסְטֶערְנִיש. עֶר מַאכְט שָׁלוֹם אוּן בֶּעשַׁאפְט אַלֶּס: **אור** עולם דָאס לִיכְט פוּן דֶער וֶועלְט מִיט בֶּעהֶעלְטֶענִיש פוּן לֶעבֶּען אוּן דָאס לִיכְט פוּן דֶער פִינְסְטֶער. אמר עֶר הָאט גֶעזָאגְט דִי אַלֶע זַאכֶען

עץ חיים

אור עולם וכו׳, דֶער זוהר הַקָּדוֹשׁ זָאגְט, דִי לִיכְט וָואס גָאט הָאט בֶּעשַׁאפֶען

חו"ק סלח לגוי קדוש. ביום קדוש. מרום וקדוש:

חו"ק חטאנו צורנו. סלח לנו יוצרנו:

אז ביום כפור סליחה הורית. אור ומחילה לעם זו קנית: בסלחך לעונות וחטאי עדה. בעשור סמוכים בבית הועדה. סלח: גברו חטאים באני ישנה. גש יום אחד בימי שנה: דובבו בתחנון למוחל וסולח. דופקי בתשובה ליוצר אור וסלח. חטאנו: המתק האור

פירוש ע"ט

זאלען זיין אונ דאס איז געווארען, דורך זיין זאג זענען זיי בעשאפען געווארען:

סלח לגוי מיר בעטען דיך גאט פערגיב צו דעם הייליגען פאלק אין דעם הייליגען טאג. מרום דו גאט וואס דו ביסט הויך אונ הייליג:

חטאנו צורנו מיר האבען געזינדיגט צו דיר אונזער שוטץ, פערגיב אונז אונזער בעשעפער:

עץ חיים

דעם ערשטען טאג איז געוועזן אזוי ליכטיג אז מען האט געקענט זעהן פון איין עק וועלט ביז דעם אנדערין עק וועלט, ווייל גאט האט געזעהן אז עס וועט קומען דער דור פון אנוש וואס זיי וועלען דינען די עבודה זרה, האט גאט די ליכטיגקייט בעהאלטען, אונ די דביי חדשים וואס משה רבינו איז געוועזן בעהאלטען ווען ער איז געבוירען געווארען, האט גאט איהם געמאכט לייכטען זיין פנים, פון די ליכטיגקייט, אונ ווען משה רבינו איז געגאנגען צו פרעה האט גאט צו גענומען פון אים דאס ליכטיגקייט, אונ ווען משה איז געוועזן ביי דעם בארג סיני האט איהם גאט צוריק גע-

אז ביום דעמאלט אז דו גאט האסט מוחל געווען די ישראל די מעשה פון דעם עגל וואס זיי האבען געמאכט דאס איז געווען צעהן טאג אין תשרי. סליחה פון דעמאלט אן האסטו געוויזען אונ געלערענט צו די ישראל דאס דער דאזיגער טאג זאל זיין יום כפור אונ אז זיי וועלען תשובה טהון וועסטו זיי פערגעבען זייערע זינד. אור די תורה וואס זי הייסט „אור", דאס דעם טאג האסטו געגעבען די אנדערע לוחות צו משה רבינו. ומחילה אונ פערגעבונג צו די ישראל וואס ווערען אנגערופען „עם זו קנית". בעשור איבער דעם בלאזט מען דעם צעהנטען טאג אין חודש תשרי אונ פערזיכערען זיך דאס דורך זייער תפלה וואס זיי זענען מתפלל אין די שוהלען וועסטו זיי מוחל זיין זייערע זינד. דופקי זיי קלאפען אן מיט תשובה צו גאט וואס ער האט בעשאפען ליכט אונ פערגיט די זינד.

לִסְלִיחָתִי. הָעֵת תַּעֲנֶה וְתֹאמַר סָלַחְתִּי: וְתָאִיר עֵינֵינוּ וְתַעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע. וְחוֹטְאֵי בִשְׁגָגָה אַל נָא תָמִית בְּרֶשַׁע. סלח: זַדְנוּ וְהִרְשַׁעְנוּ בְּרוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ. זֶה צַדִּיק אַתָּה עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ: חָטָאנוּ לְךָ מֶלֶךְ עוֹלָמִים. חָנְּנֵנוּ בְּאוֹרְךָ וְלֹא נֵצֵא נִכְלָמִים. חטאנו: טוֹב וְסַלָּח לְךָ הִיא הַצְּדָקָה. טַהֲרֵנוּ בְּמַעְיָנְךָ לוֹבֵשׁ צְדָקָה: יוֹמָם וָלַיְלָה שָׁפַכְנוּ לֵב וָנֶפֶשׁ. יִזְרַח לָנוּ אוֹר בְּכִפּוּר עִנּוּי נֶפֶשׁ. סלח: כְּחַנּוּן תְּחַפֵּשׂ סִתְרֵי מַעֲשִׂים. כְּרַחוּם תְּסַלַּח עֲוֹנוֹת עֲמוּסִים: לְמַעַן נָרוּץ בְּאוֹר פָּנֶיךָ. וְלֹא נֵצֵא הַיּוֹם רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ. חטאנו: מַלְבִּין כַּשֶּׁלֶג חֲטָאֵי עַמְּךָ. מְקוֹר חַיִּים וָחֶסֶד עִמְּךָ: נְבוּאָה עֲדֶיךָ זוֹכֵר הַבְּרִית. נַהֲלֵנוּ

עץ חיים

גֶעבֶּען דִי לִיכְטִיגְקֵייט אוֹיף זַיין פָּנִים, אוּנ דוּרְךְ דִי לִיכְטִיגְקֵייט הָאט מֹשֶׁה גֶעקָאנְט זֶעהְן פַאר זַיין שְׁטַארְבֶּען פוּן גִלְעָד בִּיז דָן, אוּנ מֶען הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט קוּקֶען אוֹיף דֶעם פָּנִים פוּן מֹשֶׁה בִּיז עֶר הָאט גֶעמוּזְט דֶעם פָּנִים פַאר דֶעקֶען, נָאךְ זָאגְט דֶער זוהר הַקָּדוֹשׁ, דִי מֶענְטְשֶׁען וָואס לֶערְנֶען תּוֹרָה בַּיי נַאכְט גֵייט אַרוֹיס אַ לִיכְטִיגְקֵייט פוּן דִי לִיכְטִיגְקֵייט וָואס אִיז בֶּעשַׁאפֶען גֶעוָוארֶען דֶעם עֶרְשְׁטֶען טָאג, אוּנ דִי לִיכְטִיגְקֵייט וֶוערְט אַרוֹיף גֶעצוֹיגֶען אוֹיף זֵייעֶר פָּנִים, דָאס מֵיינְט מֶען „אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר הַחַיִּים“, דִי עֶרְשְׁטֶע לִיכְטִיגְקֵייט פוּן וֶועלְט בֶּעשַׁאפוּנְג, הָאט זִי גָאט בֶּעהַאלְטֶען בַּיי זִיךְ

פירוש ע"ט

הָעֵת דִי צַייט וָואס מִיר בֶּעטֶען זָאלְסְטוּ אוּנְז עֶנְטְפֶערֶען אוּנ זָאלְסְט זָאגֶען אִיךְ הָאבּ דִי זִינְד פַארְגֶעבֶּן. וְתָאִיר אוּנ דוּ זָאלְסְט דֶערְלַייכְטֶען אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען. וְתַעֲבִיר אוּנ זָאלְסְט אִיבֶּער פָאהְרֶען אוֹיף דִי פְּשָׁעִים. זַדְנוּ מִיר הָאבֶּען שְׁלֶעכְטְס גֶעטְהוּן דוּרְךְ אוּנְזֶערֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים. חָטָאנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט צוּ דִיר גָאט וָואס דוּ בִּיסְט דֶער מֶלֶךְ אִיבֶּער אַלֶע וֶועלְטֶען. חָנְּנֵנוּ בֶּערֵייט אוּנְז אָן מִיט דַיין לִיכְט פוּן דַיין פֶערְגֶעבּוּנְג דָאס מִיר זָאלֶען נִיט אַרוֹיסְגֵיין פֶערְשֶׁעמְט. טוֹב דוּ גָאט וָואס דוּ בִּיסְט גוּט אוּנ פֶערְגִיבְּסְט דִי עֲבֵירוֹת צוּ דִיר אִיז דָאס גֶערֶעכְטִיגְקֵייט. טַהֲרֵנוּ רֵיינִיג אוּנְז מִיט דַיין קְוַואל בְּרִינֶען דוּ גָאט וָואס דוּ בִּיסְט בֶּעקְלֵייד מִיט צְדָקָה. יוֹמָם טָאג אוּנ נַאכְט פֶערְגִיסֶען מִיר אוּנְזֶער הַארְץ אוּנ אוּנְזֶער לַייבּ. יִזְרַח דֶערוּם זָאל צוּ אוּנְז שַׁיינֶען אַ לִיכְט פוּן פֶערְגֶעבּוּנְג פוּן יוֹם כִּפּוּר וָואס מִיר פַּיינִיגֶען אוּנְזֶערֶע לַייבֶּער. וְלֹא אוּנ מִיר זָאלֶען נִיט אַרוֹיסְגֵיין לֵיידִיג דֶעם טָאג פוּן דִיר. מַלְבִּין גָאט דוּ מַאכְסְט וַויים וִוי שְׁנֵיי דִי זִינְד פוּן דַיין פָאלְק, דֶער קְוַואל פוּן לֶעבֶּען אוּנ חֶסֶד אִיז בַּיי דִיר. נְבוּאָה מִיר קוּמֶען צוּ דִיר גָאט וָואס דוּ

בְּאוֹרְךָ כְּמוֹ נִסְתַּר בְּנַחַל כְּרִית. סלח: שַׂר הַמְכַפֵּר בְּעַד צֹאן מַרְעִית. סוֹכְכֵנוּ בְּאוֹרְךָ כְּסוּכַּת מַרְאִית: עֲנֵנוּ אָבִינוּ מִמַּעֲמַקִּים. עוֹרֵר כְּאוֹר נוֹגַהּ שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים. חטאנו: פְּתַח לָנוּ שַׁעַר וְתַעֲלֶה תְּפִלָּה. פָּנֶיךָ נַחֲלֶה שׁוֹכֵן מַעְלָה: צֵאתֵנוּ תְנַקֶּה וּבְחֵטְא לֹא נִתְנַזֵּק. צְרָפֵנוּ כַּכֶּסֶף שִׁבְעָתַיִם מְזוּקָּק. סלח: קָרְבֵנוּ לְיִשְׁעֶךָ כְּאוֹר שְׁנֵי עֳפָרִים. קוֹרְאֵי קְדוּשַּׁת יוֹם כִּפּוּרִים: רְעֵנוּ כְּמִקֶּדֶם וְתוֹאֳרֵנוּ יוּנְהַר. רַחוּם הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר. חטאנו: שָׁפַכְנוּ כַּמַּיִם אַבְנֵי לָבוֹת. שַׁחַר אוֹר יַגִּיהַּ בּוֹחֵן לְבָבוֹת: חזן תְּחַטְּאֵנוּ בְּאֵזוֹב וְנִטְהַר בְּיוֹם סְלִיחָתִי. תַּקְשִׁיב סְלַח נָא וְתֹאמַר סָלַחְתִּי: סלח וכו'.

פירוש ע"ט

געדענקסט דעם ברית פון די אבות. גהלנו פיהר אונז אין דיין ליכט אונ טהו מיט אונז חסד, אזוי ווי דו האסט געטון חסד מיט אליהו הנביא.

עץ חיים

אין אוצר החיים, אונ אז מען לערינט תורה לשמה. וואס די תורה ווערט אויך אנגערופען חיים (די לעבונג פון מענטש) איז מען זוכה צו דיזע ליכטיגקייט, אונ צו חיים הנצחיים, אמן:

נסתר וואס ער איז פערבארגען געוועזען ביי דעם טייך וואס ער הייסט „כרית". שר דער האר הקדוש ברוך הוא דער דא פערגיבט צו די וואס זיי זענען די שאף פון זיינער וייד. סוככנו בעדעק אונז מיט דיין ליכט, אזוי ווי דו האסט בעדעקט דאס פנים פון משה רבינו מיט דיין שכינה. פתח עפען צו אונז דעם טויער פון דעם הימעל דאס אונזער תפלה זאל צו דיר אויפגיין. צאתנו דו זאלסט אונזערע טריט רעכטען צום גוטען וועג דאס מיר זאלען ניט קומען צו קיין שאדען דורך אונזערע עבירות. צרפנו לייטער אונז מאך אונז געניגען צו דיין הילף דאס מיר זאלען זוכה זיין צו זעהן דיין שכינה. ועשה אונ טהו אונזער בקשה אונ זאלסט ניט זוימען. שפכנו כמים מיר פערגיסען ווי וואסער אונזערע שטיינערדיגע הערצער. שחר ווי דאס ליכט פון דעם מארגען שטערען זאל אונז גאט דערלייכטען דער דא פרובט אלע הערצער. תחטאנו באזוב דו זאלסט אונז ריינינגען גלייך ווי מיט דעם גראז וואס הייסט „אזוב". ביום אין דעם טאג פון מיין פערגעבונג. תקשיב דו זאלסט פערנעמען וואס מיר בעטען דיך זאלסט איהם פערגעבען. ותאמר סלחתי אונ זאלסט זאגען איך האב אייערע זינד פערגעבען:

כשחל בשבת

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה. יוֹצֵר הַכֹּל: הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח. וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ. וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים. הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין כְּעֶרְכֶּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ: אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בָּרוּךְ וּמְבוֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה. גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם. דַּעַת וּתְבוּנָה סוֹבְבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה. זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ. יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל. כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן

כשחל בחול

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשׁוּבָּח וְהַמְפוֹאָר

לשון חכמים

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ, וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. השי"ת מאכט לײַכטען צו דער ערד. אונ צו די וואס וואוינען אויף דער ערד. איז דאך צו פרעגען, וואס שטייט מיר טאפעל. געווים או ער בעלייכט די ערד, איז דאך שוין ליכטיג

פירוש ע"ט

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ דער דא לײַכט מיט דער זון צו די וואס וואוינען אויף דער ערד כְּדֵי זיי זאלען זעהען ווי צו גיין מיט דערבּארימקייט. וּבְטוּבוֹ מיט זײַן גוט'סקייט בעניײַעט ער שטענדיג אלע טאג די מַעֲשִׂים פון די זעקס טעג בְּשַׁעַת ער האט די וועלט בעשאפען. מָה רַבּוּ גאט ווי גאר פיהל זענען דײַנע ווערק דו האסט זיי מיט חָכְמָה בעשאפען די גאנצע וועלט איז פיהל דײַנע בעשעפעניש. הַמֶּלֶךְ דער דא איז אליין א מֶלֶךְ פון דער וועלט פון דעמאלסטמאל אן אונ איז דערהויבען. הַמְשֻׁבָּח דער דא איז געלויבט אונ

בָּהֶם. לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נוֹגַהּ. נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם. שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם. עוֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ: צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ. קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם. תִּפְאֶרֶת וּגְדוּלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה. עוֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת. זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ. לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו. שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ

כשחל בחול

וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ. צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת

פירוש ע"ט

בַּעשַׁיינְט דֶערְהוֹיבֶּען פוּן אֵייבִּיגֶע צַייטֶען. אֱלֹהֵי עוֹלָם אֵייבִּיגֶער גָאט דֶער־בַּארֶעם דִיךְ אִיבֶּער אוּנְז מִיט דַיין פִיהל דֶערְבַּארֶעמְקַייט. אֲדוֹן אוּנְזֶער שְׁטַארְקֶער הֶער אוּנְזֶער שְׁטַארְקֶער פֶעלְזֶען אוּנְזֶער בֶּעשִׁיצֶער אוּנְזֶער הִילְף אוּנ בִּיסְט אַ שְׁטַארְקַייט אַרוּם אוּנְז. אֵל דֶער גֶעלוֹיבְּטֶער גָאט דֶער דָא אִיז מִיט וִויסֶענְשַׁאפְט. הֵכִין וּפָעַל עֶר הָאט אָנְגֶעבְּרֵייט אוּנ הָאט בֶּעשַׁאפֶען דִי לוֹיטֶערְקַייט פוּן דֶער זוּן. טוֹב גָאט דֶער דָא אִיז גוּט עֶר הָאט בֶּעשַׁאפֶען אַלֶע בְּרוּאִים פוּן זַיין כָּבוֹד וֶועגֶען. מְאוֹרוֹת לִיכְט הָאט עֶר גֶעגֶעבֶּען אַרוּם זַיין כִּסֵּא כָּבוֹד. פִּנּוֹת דִי הֶערֶען דָאס זֶענֶען הֵיילִיגֶע מַלְאָכִים דִי דָא דֶער־

לשון חכמים

צו דִי אַיינְוואוֹינֶער'ס פוּן דֶער עֶרְד, נָאר דִי זוּן מִיט דֶער לְבָנָה טְהוּעֶן צְווֵיי זַאכֶען, דִי זוּן גוּט אַ זִיסְקַייט אִין דִי תְּבוּאוֹת אוּנ אִין פְרוּכְטֶען, וִוי דֶער פָּסוּק זָאגְט (דְבָרִים לג) מִמֶּגֶד תְּבוּאוֹת שָׁמֶשׁ, פוּן זִיסְקַייט וָואס דִי זוּן

יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ. בְּיוֹם שַׁבַּת קוֹדֶשׁ. שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ. וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר. בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת: תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ, מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, וְכֻלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם: וְכֻלָּם

כשחל בחול

צְבָאָיו קְדוֹשִׁים. רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ. יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: תתברך כו׳

לשון חכמים

גוּט אִין דִי תְּבוּאוֹת אוּנ אִין דִי פְּרוּכְטֶען, וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים, אוּנ פוּן זוּסְקֵייט וָואס דִי לְבָנָה גוּט אִין דִי פְּרוּכְטֶען, דֶען עֶס אִיז דָא פְּרוּכְטֶען וָואס דִי לְבָנָה מַאכְט זֵיי צֵייטִיג, דָאס אִיז דִי טֵייטְשׁ פוּן דִי וֶוערְטֶער „הַמֵּאִיר

פירוש ע״ט

הֵייבֶּען דֶעם שְׁטַארְקֶען גָאט. תָּמִיד דֶערְצֵיילֶען זֵיי שְׁטֶענְדִיג גָאט׳ס כָּבוֹד אוּנ זַיין הֵיילִיגְקֵייט. תִּתְבָּרֵךְ דוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט וֶוערְסְט גֶעלוֹיבְּט פוּן וֶועגֶען דִי גֶעלוֹיבְּטֶע װֶוערְק פוּן דַיינֶע הֶענְד אוּנ פוּן וֶועגֶען דִי לִיכְטִיגְקֵייט פוּן דָאס לִיכְט וָואס הָאסְט בֶּעשַׁאפֶען דֶערוּויף זָאל מֶען דִיךְ אֵייבִּיג בֶּעשֵׁיינֶען:

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח דוּ זָאלְסְט זַיין גֶעלוֹיבְּט אוּנְזֶער שְׁטַארְקֶער גָאט אוּנְזֶער הֶערְשֶׁער אוּנ אוּנְזֶער דֶערְלֵייזֶער דֶער דָא בֶּעשַׁאפְט דִי הֵיילִיגֶע מַלְאָכִים דַיין נָאמֶען זָאל גֶעלוֹיבְּט זַיין צוּ אֵייבִּיג. יוֹצֵר דֶער דָא בֶּעשַׁאפְט בֶּעדִינֶער דָאס זֶענֶען דִי מַלְאָכִים וָואס וֶוערֶען אַלֶע טָאג נַיי בֶּעשַׁאפֶען אוּנ דִי מַלְאָכִים שְׁטֵייעֶן אַלֶע אִין דֶער הֵייךְ פוּן דֶער וֶועלְט אוּנ לָאזֶען הֶערֶען מִיט פָארְכְט, מִיט אַ נַאנְדֶער, מִיט אַ שְׁטַארְקֶען קוֹל דִי רֵייד פוּן דֶעם לֶעבֶּעדִיגֶען גָאט אוּנ דֶעם קֵינִיג פוּן דֶער וֶועלְט. כֻּלָּם אֲהוּבִים זֵיי זֶענֶען אַלֶע גֶעלִיבְּט, זֵיי זֶענֶען אַלֶע אוֹיסְדֶערְוֵוייְלְטֶע, אוּנ זֶענֶען שְׁטַארְק אוּנ אַלֶע טוּעֶן מִיט פָארְכְט אוּנ מִיט שְׁרֶעקֶען דֶעם ווִילֶען פוּן זֵייעֶר בֶּעשֶׁעפֶער.

פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם, בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים, וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים:

אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ. בְּשָׂפָה בְרוּרָה, וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

פותחין הארון

קהל וחזן בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ:

מַלְכוּתוֹ בִּקְהַל עֲדָתִי. וּכְבוֹדוֹ הִיא אֱמוּנָתִי. אֵלָיו בְּקַשְׁתִּי לְכַפֵּר עֲוֹן חַטָּאתִי. וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר סְלִיחָתִי. יַעֲנֶה וְיֹאמַר סָלַחְתִּי:

קָדוֹשׁ אַדִּיר בַּעֲלִיָּתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ:

פירוש ע"ט

וְכֻלָּם און אַלֶע עפּענען זייער מויל מיט הייליגקייט און מיט ריינינקייט מיט לויב און מיט געזאנג און זיי לויבען און בערימען און בעשיינען און הייליגען און מאכען קיניגען:

אֶת שֵׁם גאט'ס נאמען וואס ער איז א גרויסער און א שטארקער און א שרעקליכער הערשער ער איז הייליג. וְכֻלָּם מְקַבְּלִים און אלע נעמען אויף זיך מקבל די השגחה פון גאט דער דא איז אין הימעל און דער עלצטער טהוט געבען רשות צום קלענסטען צו הייליגען זייער בעשעפער מיט א זענעפטיג געמיט מיט א קלאהר לשון און מיט זיסקייט. קְדֻשָּׁה און אלע בעזאמען שרייען מיט א מאהל קדושה און זאגען מיט פארכט:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ דער גאט פון אלע הערשאפטען איז הייליג, די גאנצע ערד איז פול זיין כבוד:

קָדוֹשׁ אַדִּיר דער הייליגער גאט ער איז שטארק אין זיין הימעל. בָּרוּךְ גע-

לשון חכמים

לָאָרֶץ". ער טהוט בעלייכטען די ערד, דען די ערד זעלבסט ברויכט צו האבען די זון מיט דער לבנה צו ליעב די תבואות און פרוכטען.

קָדוֹשׁ בִּתְשׁוּבָה שָׁת סְלִיחָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ גִּלָּה לְעַמּוֹ סוֹד דָּתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ דָּן עַל כַּפֹּרֶת צֹאן מַרְעִיתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ הַסּוֹלֵחַ לַאֲיֻמָּתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ וְעַמּוֹ יְמַלְּלוּ גְבוּרָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ זוֹכֵר אֲיֻמָּה בְּאַהֲבָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ חָפֵץ בְּעִנּוּי נֶפֶשׁ תַּמָּתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ טִהֵר טֻמְאַת טְהוֹרִים בְּמֵי זְרִיקָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ יַלְבִּין כַּשֶּׁלֶג חֲטָאֵי סְגֻלָּתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ כִּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שִׁגְגָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ לְיוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה שָׁת קְרִיאָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

קָדוֹשׁ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲדָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

קָדוֹשׁ נִרְאָה בְּהַר מְרוֹם הָרִים עֲמִידָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו

לשון חכמים

דִי צְוַויטֶע פְּעוּלָּה אִיז פוּן דֶער זִין מִיט דֶער לְבָנָה „וּלְדָרִים עָלֶיהָ" זִי זָאל לַייכְטֶען צוּ אַלֶע לֶעבֶּעדִיגֶע בַּאשֶׁעפֶּענִישֶׁען וָואס וואוֹינֶען אוֹיף דֶער עֶרְד, זֵיי זָאלֶען זֶעהְן צוּ גֵיין אוּנ צוּ טְהוּן אַלֶעס וָואס זֵיי בֶּעדַארְפֶען, אוּנ דָאס אַלֶעס אִיז

פירוש ע״ט

לוֹיבְּט אִיז דֶער גֶעעֶרְטֶער נָאמֶען פוּן זַיין קֵינִיגְרַייךְ. קדוש בִּתְשׁוּבָה דֶער הֵיילִיגֶער גָאט דוּרְךְ דֶער תְּשׁוּבָה וָואס דִי מֶענְטְשֶׁען טְהוּן פֶערְגִיט עֶר זֵייעֶרֶע זִינְד. קדוש גִּלָּה דֶער הֵיילִיגֶער גָאט הָאט אַנְטְפְּלֶעקְט צוּ זַיין פָאלְק דֶעם סוֹד פוּן זַיין תּוֹרָה. קדוש דָּן דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פְרֵייט זִיךְ אַז זַיינֶע שָׁאף טְהוּן תְּשׁוּבָה אוּנ זֵיי זֶענֶען וֶוערְט עֶר זָאל פֶערְגֶעבֶּען זֵייעֶרֶע זִינְד. קדוש הַסּוֹלֵחַ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פֶערְגִיבְּט צוּ דִי יוּדֶען וָואס זֵיי פָארְכְטֶען זִיךְ פַאר אִיהְם. קדוש וְעַמּוֹ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט זַיין פָאלְק רֵיידֶען פוּן זַיין שְׁטַארְקַייט. קדוש זוֹכֵר דֶער הֵיילִיגֶער גָאט גֶעדֶענְקְט דָאס פָארְכְטִיגֶע פָאלְק מִיט זַיין לִיבְּשַׁאפְט. קדוש חָפֵץ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט בֶּעגֶערְט דָאס פַּיינִיגוּנְג אוּנ פַאסְטֶען פוּן זַיין פְרוּם פָאלְק יִשְׂרָאֵל. קדוש טִהֵר דֶער הֵיילִיגֶער גָאט רֵיינִיגְט דִי אוּמְרֵיינִיגְקֵייט פוּן דִי רֵיינֶע מִיט שְׁפְּרָאצוּנְג פוּן הֵיילִיג וַואסֶער. קדוש יַלְבִּין דֶער הֵיילִיגֶער גָאט זָאל וַוייס מַאכֶען אַזוֹי וִוי שְׁנֵיי דִי זִינְד פוּן זַיין גֶעלִיבְּט פָאלְק. קדוש כִּפֵּר דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פֶערְגִיט צוּ זַיין פָאלְק יוּדֶען דִי זִינְד וָואס זֵיי הָאבֶּען גֶעטְהוּן בְּשׁוֹגֵג. קדוש לְיוֹם דֶער הֵיילִיגֶער גָאט אֵיין טָאג אִין יָאהְר הָאט עֶר גֶעטְהוּן זַיין רִיפוּנְג פוּן יוֹם כִּפּוּר. קדוש מוֹחֵל דֶער הֵיילִיגֶער גָאט אִיז מוֹחֵל אוּנ פֶערְגִיבְּט צוּ זַיין עֲדָה. קדוש נִרְאָה דֶער הֵיילִיגֶער

קָדוֹשׁ סוֹלֵחַ וְטוֹב לְסוֹבְלֵי עוֹל יִרְאָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :
קָדוֹשׁ עָוֹן יְכַפֵּר וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו
קָדוֹשׁ פְּשָׁעִים מַעֲבִיר בְּצִדְקָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :
קָדוֹשׁ צוֹם הֶעָשׂוֹר יְקַבֵּל לִתְשׁוּבָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו
קָדוֹשׁ קְדוֹשִׁים יַעֲרִיצוּ קְדוּשָּׁתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :
קָדוֹשׁ רַחוּם וְחַנּוּן וְאֵין זוּלָתוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ : מלכותו
קָדוֹשׁ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים בִּמְכוֹן שִׁבְתּוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :
קָדוֹשׁ תַּרְשִׁישִׁים יַגִּידוּ תִפְאַרְתּוֹ : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

מַלְכוּתוֹ בִּקְהַל עֲדָתִי. וּכְבוֹדוֹ הִיא אֱמוּנָתִי. אֵלָיו בִּקַּשְׁתִּי לְכַפֵּר עֲוֹן חַטָּאתִי. וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר סְלִיחָתִי. יַעֲנֶה וְיֹאמַר סָלַחְתִּי:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרוֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרְכוּ

פירוש ע"ט

גָאט זַיין שְׁכִינָה אִיז גֶעזֶעהְן גֶעוָוארֶען אוּם יוֹם כִּפּוּר אויף דֶעם הֶעכְסְטֶען בַּארְג פוּן אַלֶע דָאס אִיז דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ. קָדוֹשׁ סוֹלֵחַ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פֶערְגִיבְּט דִי זִינְד אוּנ אִיז גוּט צוּ דִי וָואס לַיידֶען דָאס יָאךְ פוּן זַיין פָארְכְט. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט. אַז עֶר זָאל פֶערְגֶעבֶּען אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ זָאל נִיט דֶערְוֶועקֶען זַיין צָארֶען. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט. פְּשָׁעִים עֶר מַאכְט אִיבֶּערְפָאהְרֶען דִי פְּשָׁעִים מִיט זַיין גֶערֶעכְטִיגְקֵייט. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט. צוֹם דָאס פַאסְטוּנְג פוּן דֶעם צֶעהְנְטֶען טָאג זָאל עֶר נֶעמֶען צוּ זַיין תְּשׁוּבָה. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט. קְדוֹשִׁים דִי הֵיילִיגֶע שְׁטַארְקֶען זַיין הֵיילִיגְקֵייט. קָדוֹשׁ רַחוּם דֶער הֵיילִיגֶער גָאט עֶר אִיז אֵיין דֶערְבַּארְמִיגֶער אוּנ לַייטְזֶעלִיגֶער, חוּץ אִיהְם אִיז נִיט פֶער־הַאנְדֶען קֵיין גָאט. קָדוֹשׁ שׁוֹכֵן דֶער הֵיילִיגֶער גָאט רוּעֶט אויף דֶעם הִימֶעל אִין דֶעם אָרְט וִוי דָאס אָנְבְּרֵייטוּנְג פוּן זַיין זִיצוּנְג אִיז. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט. תַּרְשִׁישִׁים דִי מַלְאָכִים וָואס זֵיי הֵייסֶען „תַּרְשִׁישִׁים" זָאגֶען אוּנ דֶערְ־צֵיילֶען זַיין שׁוֹינְהֵייט:

לשון חכמים

„בְּרַחֲמִים" מִיט דֶער בַּארִימְקֵייט, דֶען דֶער מדרש זָאגְט דִי זוּן הָאט אַרוּם זִיךְ אַ שֵׁייד, דֶען וָוען נִי וָואלְט נִיט גֶעוֶועזֶען אִין אַ שֵׁייד,

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ אוּנ דִי הֵיילִיגֶע חַיּוֹת זִינְגֶען אוּנ דִי הֵיילִיגֶע כְּרוּבִים רִיהְמֶען אוּנ דִי בְּרֶענֶענְדִיגֶע מַלְאָכִים שַׁאלֶען אוּנ דִי אֶרְאֶלִּים לוֹיבֶּען פַאר אַלֶע

פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב: לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ, וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ, כִּי הוּא לְבַדּוֹ, פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר, וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

לשון חכמים

וואַרט די היץ פון דער זון פאַרברענט די וועלט, אונ אויך איז דאַ אין הימעל אַ קוואַל וואַסער, אונ אַלע פריה מאָרגען איידער די זון געהט אַרוים צו בעלייכטען די וועלט, ווערט זי איינגעטונקען אין דעם קוואַל וואַסער.

פירוש ע"ט

אַלע היילינגע חיות פאַר די מלאָכים וואָס הייסען „אופן" אונ פאַר אַלע כּרובים קענען די ברענענדיגע מלאָכים קענען זיי אַלע לויבען זיי אונ זאָגען.

ברוך כבוד געלויבט איז דער כּבוד פון גאָט פון זיין הויכען אָרט:

לאל ברוך צו דעם געלויבטען גאָט גיבען זיי ליבליכע לויב וואָס ער איז אַ לעבעדיגער אונ אַ שטאַרקער גאָט זאָגען זיי לויב געזאַנג אונ לאָזען הערען לויב, דען ער אַליין טהוט שטאַרקייט אונ בעשאַפט נייע זאַכען. בעל ער איז אַ בעל מלחמה, ער זייעט גערעכטיגקייט, ער מאַכט שפּראָצען הילף, אונ בעשאַפט רפואות, ער איז פאַרכטיג פון לויב, איין הער פון וואונדער, דער דאַ בעניייעט מיט זיין גוט'ס אַלע טאָג שטענדיג די ווערקען פון ששת ימי בראשית. אור מיר בעטען דיך גאָט דו זאָלסט דערלייכטען אַנייע ליכט איבער ציון אונ מיר זאָלען אַלע באַלד זוכה זיין צו זיין ליכט.

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁבָּטְחוּ בְךָ, וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים, כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ:
אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ
בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר
וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה:
וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד
לְבָבֵנוּ, לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם
וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ, נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
הָאָרֶץ, וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת
אָתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ

פירוש ע"ט

אַהֲבָה רַבָּה א גרויס ליבשאפט האסטו אונז ליב געהאט גאט אונזער גאט, א גרויסע דערבארעמקייט האסט דו זיך איבער אונז דערבארעמט. אָבִינוּ אונזער פאטער דער קיניג פון דער וועלט, פון וועגען אונזערע עלטערן וואס זיי האבען זיך אן דיר פערזיכערט און דו האסט זיי געלערנט די חוקים פון דער תורה, אזוי זאלסטו אונז אויך ליב האבען און זאלסט אונז אויך לערנען. אָבִינוּ אונזער דערבארמדיגער פאטער דערבארעם דיך איבער אונז און גיב אונז אין אונזערע הערצער צו פערשטיין און צו קליגען צו הערען אליין צו לערנען און מיט אנדערע צו לערנען צו היטען און צו טהון און מקיים צו זיין מיט ליבשאפט. וְהָאֵר און דערלייכט אונזערע אויגען אין דיין תורה און בעהעפט אונזער הארץ אין דיינע מצות. וְיַחֵד און איינציג אונזער הארץ ליעב צו האבען און צו פארכטען זיך פאר דיין נאמען און מיר זאלען ניט פערשעמט ווערען ביז איביג דען אין דיין היילינגען נאמען דעם גרויסען און דעם פארכטינגען

לשון חכמים

די היין זאל שוואכער ווערין, זי זאל נישט פארברענגען די וועלט, און אויך בעוויל די טבע פון א מענטש איז, אז ער קומט פלוצלינג פון דער פינסטער אין דער ליכט אריין שאדעט איהם צו די אויגען, אדער דעסטגלייכען אז ער קומט פלוצלינג פון דער ליכט אין דער פינסטער אריין שאדעט עס איהם אויך צו די אויגען, איבער דעם שיינט ניט אויף די זון מיט איין מאהל, נאהר ביסלעך וייז, כדי עס זאל ניט שאדען צו די אויגען, און אזוי געהט זי זיך אונטער ביסלעך עס זאל ניט שאדען די אויגען, דאס איז אלעם „ברחמים" השי"ת האט רחמנות עס זאל ניט שאדען דעם מענטש קיין שלעכטס. דערום ברויכען מיר צו דאנקען און צו לויבען השי"ת פאר דעם אלעם:

פערזעכער

הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

דיני קריאת שמע.

א) מֶען מֶעג זָאגֶען קְרִיאַת שְׁמַע זִיצֶענְדִיג אוּנ שְׁטֵייעֶנְדִיג אָבֶּער נִיט לִיגֶענְ־דִיג, דֶער וָואס זִיצְט פַאר קְרִיאַת שְׁמַע טָאהָר זִיךְ נִישְׁט אוֹיפְשְׁטֶעלֶען צוּ קְרִיאַת שְׁמַע, נָאר זָאל קְרִיאַת שְׁמַע אוֹיךְ זָאגֶען זִיצֶענְדִיג:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ | אֶחָד:

בקול רם בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ

מרגליות טובה

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וכו', דֶער „מִדְרָשׁ" זָאגְט, וֶוען משֶׁה רַבֵּינוּ אִיז גֶעוֶועזֶען אִין הִימֶעל, הָאט עֶר גֶעהֶערְט דִי מַלְאָכִים זָאגֶען צוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", הָאט עֶר גֶעזָאגְט צוּ דִי יוּדֶען זֵיי זָאלֶען אוֹיךְ זָאגֶען „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", נָאהֶר פֶערְוָואס זָאגְט מֶען דָאס שְׁטִילֶערְהֵייט, הָאט דֶער

פירוש ע"ט

פֶערְזִיכֶערֶען מִיר זִיךְ, לוּסְטִיגֶען אוּנ פְרֵייעֶן זִיךְ דוּרְךְ דַיין הִילְף. וַהֲבִיאֵנוּ אוּנ בְּרֶענְג אוּנְז צוּ אַנַאנְדֶער מִיט שָׁלוֹם פוּן אַלֶע פִיעֶר עֶקֶען פוּן דֶער עֶרְד אוּנ פִיהְר אוּנְז אוֹיף רִיכְטִיג צוּ אוּנְזֶער לַאנְד. כִּי דֶען דוּ בִּיסְט אֵיין גָאט אֵיין וֶוערְקֶער פוּן הִילְף אוּנ הָאסְט אוּנְזֶערֶע אָבוֹת אוֹיסְדֶערְוֵוילְט מֶעהְרֶער אַז אַלֶע הֵייַדֶען אוּנ דוּ הָאסְט אוּנְז גֶענֶעהֶנְט צוּ דַיין גְרוֹיסֶען נָאמֶען אוּנ הָאסְט אוּנְז דִי תּוֹרָה גֶעגֶעבֶּען וָואס זִי אִיז אֵייבִּיג אֱמֶת צוּ דַאנְקֶען דִיר אוּנ צוּ אֵיינְצִיגֶען דִיךְ מִיט לִיבְּשַׁאפְט. בָּרוּךְ גֶע־לוֹיבְּט בִּיסְט דוּ גָאט וָואס הָאט אוֹיסְדֶערְוֵוילְט אָן זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל מִיט לִיבְּשַׁאפְט:

די טייטש פון קְרִיאַת שְׁמַע גֶעפִינְט זִיךְ בַּיי מַעֲרִיב:

וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

מרגליות טובה

הַיילִיגֶער תַּנָא רַב אַסִי גֶעזָאגְט, לְמָשָׁל אֵיינֶער הָאט גֶע'גַנְבֶ'עט בַּיי דֶעם מֶלֶךְ אִין שְׁטוּב אַ טַייֶערֶע צִיהְרוּנְג, אוּנ הָאט דָאס גֶעבְּרֶענְגְט צוּ זַיין וַוייבּ, אוּנ הָאט צוּ אִיהְר גֶעזָאגְט, דֶעם צִיהְרוּנְג זָאלְסְטוּ נָאהר אָנְטְהוּן אִין שְׁטוּבּ וֶוען קֵיינֶער זֶעהְט נִיט. דָאס זֶעלְבִּיגֶע הָאט משֶׁה גֶעזָאגְט צוּ דִי יוּדֶען, ווייל דֶעם לוֹיבּ פוּן „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד" הָאבּ אִיךְ גֶע'גַנְבֶ'עט פוּן דִי מַלְאָכִים, דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיהְר דָאס זָאגֶען אִין דֶערְשְׁטִיל, דִי מַלְאָכִים זָאלֶען נִיט הֶערֶען, אָבֶּער יוֹם כִּפּוּר ווָאס מִיר זֶענֶען רֵיין פוּן זִינְד ווִי מַלְאָכִים, הָאבֶּען מִיר נִיט קֵיין מוֹרָא פַאר זֵיי צוּ זָאגֶען „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", דֶערוּם זָאגְט מֶען יוֹם כִּפּוּר הוֹיךְ „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד":

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת, וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. לְדוֹר וָדוֹר, הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים. נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד

פירוש ע"ט

אמת ויציב אמת און געווים און בעפעסטיגט און בעשטעטיגט און רעכטפארטיג און בעגלויבט און ליבלעך און פריינדלעך און גלוסטיג און זיס און פארכטיג און שטארק און אנגעריכט און אנגענומען. וטוב ויפה און גוט און שיין די זאך וואס מיר האבען דא אין דער פרשה פון קריאת שמע געזאגט אויף אונז אין דער אייביגקייט. אמת דאס איז אמת דאס דער אייביגער גאט איז אונזער הערשער. צור דער שטארקער פעלזען צו יעקב ער איז דער בעשיצער אונזער הילף פון איין דור צו דעם אנדערען דור איז ער בעשטענדיג און זיין נאמען איז בעשטענדיג. וכסאו און זיין שטיהל איז אנגעברייט און זיין קיניגרייך און זיין ווארהייט האט א קיום אויף אייביג. ודבריו און זיינע רייד זענען לעבעדיג און בעשטענדיג זיי זענען ווארהאפ־

וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים, דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ, אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת, אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר, לָרִיב

פירוש ע"ט

טִיג און גְלוּסְטִיג אויף אֵייבִּיגֶע צַייטֶען. עַל אֲבוֹתֵינוּ אויף אונְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען און אויף אוּנְז אויף דִי גֶעבִּירְט וָואס וֶועלֶען נָאךְ אוּנְז זַיין און אויף דִי גֶעבִּירְט פון דִי קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל דַיינֶע קְנֶעכְט: עַל הָרִאשׁוֹנִים אויף דִי עֶרְשְׁטֶע און אויף דִי לֶעצְטֶע אִיז דִי תּוֹרָה גוּט און בֶּעשְׁטֶעטִיגְט צוּ אֵייבִּיג. אֱמֶת דִי תּוֹרָה און מִצְוֹת זֶענֶען אֱמֶת און גֶעוָוים דָאס אִיז אַ חוֹק מִיר זָאלֶען זֵיי מְקַיֵּים זַיין עֶס אִיז אֱמֶת דָאס דוּ בִּיסְט גָאט אוּנְזֶער גָאט און גָאט פון אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אוּנְזֶער קֶינִיג דֶער קֶינִיג פון אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אוּנְזֶער דֶערְלֵייזֶער און דֶערְלֵייזֶער פון אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אוּנְזֶער בֶּעשֶׁעפֶער אַ שְׁטַארְקֶער פֶעלְזֶען פון אוּנְזֶער הִילְף. פּוֹדֵנוּ אוּנְזֶער אויסְלֵייזֶער און אוּנְזֶער בֶּעשֶׁערְמֶער דַיין נָאמֶען אִיז פון אֵייבִּיג עֶס אִיז קֵיין גָאט נִיט פֶערְהַאנְדֶען חוּץ דִיר גָאט:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ דִי הִילְף פון אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען בִּיסְטוּ גָאט פון אֵייבִּיג אָן אַ בֶּעשִׁיצֶער און אַ הֶעלְפֶער בִּיסְטוּ צוּ זֵייעֶרֶע קִינְדֶער וָואס זֶענֶען נָאךְ זֵיי אִין אַלֶע דוֹרוֹת. בְּרוּם הָאטְשֶׁע דַיין זִיצוּנְג אִיז אִין דֶערְהֵייךְ פון דֶער וֶועלְט בִּיסְטוּ דָאךְ אַ מַשְׁגִּיחַ אויף דֶער וֶועלְט און דַיין מִשְׁפָּט און צְדָקָה אִיז בִּיז אִין דִי עֶקֶען פון דֶער עֶרְד. אַשְׁרֵי וואויל דֶעם מֶענְטְשׁ דֶער דָא הֶערְט צוּ דַיינֶע מִצְוֹת און טְהוּט אויף זַיין הַארְצֶען דַיין תּוֹרָה. אֱמֶת אַתָּה עֶס אִיז וָואהְר

רִיבָם, לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ, וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ, וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ, וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים, וְרוֹמְמוּ אֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים, מוֹצִיא אֲסוּרִים, וּפוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

פירוש ע"ט

דו ביסט אהאר צו דיין פאלק איין שטארקער קיניג צו קריגען פאר זיי זייער קריעג דאס איז וואהר דאס דו גאט ביסט דער ערשטער און דער אונטערשטער, דער דא אונז דערלייזט און העלפט. ממצרים גאט אונזער גאט דו האסט אונז פון מצרים פון דעם הויז וואס מיר זענען גע-וועזען קנעכט אויסגעלייזט. כל אלע זייערע בכורים האסטו דערשלאגען און די ישראל האסטו דערלייזט און די מצרים האסטו געמאכט פערזינקען און די געליבטע ישראל האסט דו געמאכט איבערפאהרען דעם ים און די וואסער האבען בעדעקט זייערע פיינד, דאס איינער פון זיי איז ניט איבערגעבליבען. על זאת דרויף האבען די געליבטע ישראל גאט געלויבט און דערהייבט און געגעבען לויב געזאנג און ברומונג, בענטשונג און אדאנקונג צו דעם מלך וואס ער איז אלעבידיגער און אשטאנדהאפטיגער גאט. רם ער איז הויך און דער-הויבען גרויס און פארכטיג. משפיל ער מאכט נידעריג האפערדיגע און דער-הייבט די נידעריגע, ער ציהט אויס די געפאנגענע און דערלייזט די דע-מוטיגע. ועוזר און ער העלפט די ארימע און ער ענטפערט צו זיין פאלק ישראל אין דער צייט ווען זיי שרייען צו איהם מיט תפלה. תהלות די לויב איז שיין צו דעם איבערשטען גאט געלויבט איז ער און ווערט געלויבט משה און די קינדער ישראל האבען מיט א הויך קול געזונגען. בשמחה רבה מיט גרויס

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה, שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם, הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל, גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

פירוש ע"ט

פְרֵייד אוּן הָאבֶּען אַלֶע גֶעזָאגְט: מִי כָמֹכָה גָאט װֶער אִיז דִיר גְלַייךְ צְוִוישֶׁען דִי שְׁטַארְקֶע װֶער אִיז דִיר גְלַייךְ אוּן בֶּעשַׁיינְט מִיט הֵיילִיגְ-קַייט. נוֹרָא תְהִלּוֹת דֶער דָא אִיז פָארְכְטִיג מִיט לוֹב דֶער דָא טְהוּט װאוּנְדֶער: שִׁירָה חֲדָשָׁה אֵיין נַייֶע גֶעזַאנְג הָאבֶּען דִי דֶערְלֵייזְטֶע יִשְׂרָאֵל גֶעלוֹבְּט צוּ דַיין נָאמֶען אוֹיף דֶעם בָּארְטֶען פוּן דֶעם יַם אַלֶע מִיט אַ נַאנְדֶער. הוֹדוּ הָאבֶּען זֵיי גֶעדַאנְקְט אוּן הָאבֶּען גֶעמַאכְט קִינִיגֶען אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט. יְיָ יִמְלֹךְ גָאט זָאל קִינִיגֶען אֵייבִּיג: צוּר יִשְׂרָאֵל דֶער שְׁטַארְקֶער גָאט פוּן יִשְׂרָאֵל שְׁטֵיי אוֹיף פוּן װֶעגֶען דִי הִילְף פוּן יִשְׂרָאֵל. וּפְדֵה אוּן דֶערְלֵייז יְהוּדָה אוּן יִשְׂרָאֵל. כִנְאֻמֶךָ אַזוֹי װִי דוּ הָאסְט גֶעזָאגְט דוּרְךְ דַיינֶע נְבִיאִים אוּנְזֶער דֶערְלֵייזֶער גָאט פוּן אַלֶע בֶּע-שֶׁעפֶענִישׁ אִיז זַיין נָאמֶען דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פוּן יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט װָאס הָאט דֶערְלֵייזְט יִשְׂרָאֵל:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

אורח לחיים

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, גֶעדֶענְק אוּנְז צוּם גוּטֶען לֶעבֶּען. דִי הֵיילִיגֶע סְפָרִים שְׁרֵייבֶּען אַז בִּשְׁעַת מֶען בֶּעט דִי תְּפִלָּה זָאל מֶען נִישְׁט אִין זִינֶען הָאבֶּען פְּרָאסְטֶע דָאס קֶערְפֶּערְלִיכֶע לֶעבֶּען זֶעלְבְּסְט, נָאר מֶען זָאל דֶער עִיקָר בֶּעטֶען אוֹיף חַיֵּי הַנִּצְחִיִּים, דָאס הֵייסְט דָאס אֵייבִּיגֶע לֶעבִּין פוּן עוֹלָם הַבָּא, וֶועלִין מִיר דָאס פֶערְשְׁטֵיין עַל פִּי מָשָׁל, אַ פָאטֶער הָאט אַ מָאהָל אַוֶועק גֶעשִׁיקְט זֵיינֶע עֶטְלִיכֶע זוּהְן אִין ווֵייטֶע לֶענְדֶער זֵיי זָאלֶען זִיךְ לֶערְנֶען פֶערְשִׁידֶענֶע קֶענְטֶענִים, אוּנ זָאלֶען גוּט פְּרַאקְטֶעקִירְט וֶוערֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט, אוּנ הָאט זֵיי אָנְגֶעזָאגְט זֵיי זָאלֶען אִיהְם אַלֶע מָאהְל בְּרִיעֶף שְׁרֵייבֶּען, כְּדֵי עֶר זָאל ווִיסֶען ווִי אַזוֹי עֶס דֶערְגֵייט מִיט זֵיי, דִי

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ, יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

אורח לחיים

אַלֶע בְּרוּדֶער הָאבֶּען זִיךְ צוּזַאמֶען גִיטְרָאפֶען אִין אַ שְׁטָאדְט, דִי קִינְדֶער הָאבֶּען גֶע־פָאלְגְט זַייעֶר פָאטֶער אוּנ הָאבֶּען אִיהְם גִיט גֶעקַארִיגְט קֵיין בְּרִיעֶף, אוּנ יֶעדֶער בַּייזוּנְדֶער הָאט אָפְּגֶעשְׁרִיבֶּען אַ בְּרִיעֶף צוּם פָאטֶער, מִיט אַנְדֶערֶע בַּקָשׁוֹת, אֵיינֶער הָאט אִיהְם גֶעשְׁרִיבֶּען, דָאס עֶר שֶׁעמְט זִיךְ זַייעֶר פַאר אַלֶע זַיינֶע חֲבֵרִים, נִיי גֶעהֶען אַלֶע אָנְגֶעטְהוֹן טַייעֶרֶע זַייגֶערְלִיךְ, פֶערְלַאנְגְט עֶר דֶער פָאטֶער זָאל אִיהְם אוֹיךְ שִׁיקֶען אַ טַייעֶר זַייגֶערִיל. דֶער צְווֵייטֶער בְּרוּדֶער הָאט אִיהְם גֶעשְׁרִיבֶּען עֶר

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ

אורח לחיים

זָאל אִיהְם שִׁיקֶען טֵייעֶרֶע מַלְבּוּשִׁים, דֶער דְרִיטֶער בְּרוּדֶער הָאט גֶעשְׁרִיבֶּען אַז עֶר לִיגְט קְרַאנְק שׁוֹין אַ לַאנְגֶע צֵייט, אִיז אִים דָאס גֶעלְד אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, בֶּעט עֶר דֶעם פָאטֶער עֶר זָאל אִיהְם בַּאלְד גֶעלְד שִׁיקֶען עֶר זָאל זִיךְ קֶענֶען הֵיילֶען פוּן דֶער שְׁלַאפְ־קֵייט, דֶער פֶערְדֶער בְּרוּדֶער הָאט אִיהְם ווִידֶער גֶעשְׁרִיבֶּען דָאס עֶר הָאלְט בַּיי שְׁטַארְבֶּען, אוּנ עֶר אִיז אִין אֵיין פְרֶעמְד לַאנְד, זָאל עֶר אִיהְם חָאטְשׁ שִׁיקֶען גֶעלְד

וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד

אורח לחיים

ער זאל האבען אויף תכריכים, אונ אויף א קרקע צו קויפען, ער זאל ניט ברויכען נאך דעם טויט צו ליגען אויף א אומ־זונסטע קרקע, ביי דעם שרייבען די אלע בריעף, איז גראדי געוועזען אין שטוב א קלוגער מענטש, אונ האט געזעהן וואס יעדער שרייבט אין זיין בריעף, האט ער געזאגט צו זיי, עס וואונדערט מיך זייער אויף אייך, ווי אזוי קענט איהר אייער פאטער שרייבען אזעלכע בריעף, וועט דען אייער פאטער אייך הארכען, צו שיקען א טייער זייגערעל, אונ טייערע מלבושים,

בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר

אורח לחיים

אַז עֶר וֶועט זִיךְ אַרוּם קוּקֶען אוֹיף דִי לֶעצְטֶע צְוֵויי בְּרִיעף, פוּן אַייעֶרֶע שְׁטֶערְבּ־ לִיכֶע בְּרוּדֶער, אִיז נִיט גֶענוּג וָואס אִיהְר וֶועט נִיט בֶּעקוּמֶען אַייעֶר בַּקָּשָׁה, נָאהְר עֶר וֶועט נָאךְ אוֹיף אַייךְ שְׁטַארְק בֵּייז וֶוערֶען, אַז אִיהְר זֶעהְט אַז אַייעֶרֶע צְוֵויי בְּרוּדֶער זֶענֶען שְׁטֶערְבְּלֶעךְ קְרַאנְק, ווִי אַזוֹי גְלוּסְט אַייךְ צוּ גֵיין מִיט טַייעֶרֶע זַייגֶערְ׳ס, אוּנ טַייעֶרֶע מַלְבּוּשִׁים, דֶערוּם אִיז מַיין עֵצָה אִיהְר זָאלְט סְתָם שְׁרֵייבֶּען אַז עֶר זָאל אַייךְ שִׁיקֶען גֶעלְד, וֶועט אִיהְר שׁוֹין מְמַלֵּא זִיךְ קֶענֶען קוֹיפֶען וָואס אִיהְר וֶועט וֶועלֶען. דֶער נִמְשָׁל אִיז, דֶער פָאטֶער דָאס אִיז הַשֵּׁי״ת, הָאט אוּנְז אַוֶועקְ־

נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

אורח לחיים

גֶעשִׁיקְט אִין אַוַויט לַאנְד אַריין, דָאס איז די וֶועלְט, מִיר זָאלֶען זִיךְ אֵיינְקוֹיפֶען תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אוּנ הָאט אוּנְז גֶעגֶעבֶּען רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּנ יוֹם כִּפּוּר מִיר זָאלֶען אִין זֵיי בֶּעטֶען אִיהם וָואס מִיר פֶּערְלַאנְגֶען, ווִי עֶס קוּמְט רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּנ יוֹם כִּפּוּר בֶּעטֶען מִיר אַלֶע צוּ השי"ת מִיט פֶּערְשִׁידֶענֶע בַּקָּשׁוֹת, דֶער עוֹשֶׁר בֶּעט עֶר זָאל הָאבֶּען אַסַךְ גֶעלְד, אֵיינֶער בֶּעט עֶר זָאל הָאבֶּען שֵׁיין צִירוּנְג, אוּנ נָאךְ אֵייגֶער

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

אורח לחיים

אֵיינֶער עֶר זָאל הָאבֶּען אַ שֵׁיין הוֹיז וּכְדוֹמֶה, לָאמִיר זִיךְ נָאר אַרוּמְקוּקֶען, ווִיפִיל מֶענְטְשֶׁען זֶענֶען פֶּערְהַאנֶדְען וָואס זֵיי בֶּעטֶען נִיט קֵיין גָאלְד, קֵיין זִילְבֶּער, קֵיין שֵׁיינֶע הַייזֶער. נָאר דָא, לִיגְט אֵיין קְרַאנְקֶער אוֹיף זַיין שְׁטֶערְבְּלִיכֶען בֶּעט, אוּנ בֶּעט דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל אִיהְם שִׁיקֶען אֵיין רְפוּאָה שְׁלֵימָה, עֶר זָאל נָאךְ קֶענֶען זַיין אַ פָאטֶער צוּ שְׁפֵּייזֶען זַיינֶע קְלֵיינֶע קִינְדֶער'לֶעךְ. דָא אִיז ווייטֶער אֵיינֶער גֶעפַאנְגֶען צְווִישֶׁען רוֹיבֶּערְ'ס, אוּנ עֶר בֶּעט עֶר זָאל אִיהְם פוּן זֵייעֶרֶע הֶענְד מַצִיל זַיין, אוּנ דָארְט לִיגְט אַ קִימְפֶּעטָארֶען, זִי גֵייט שְׁוֶועהְר צוּם קוּנְד, אוּנ אַרוּם אִיהְר זִיצְט אַ קָאנְסוּלְיֶע דָאקְטוֹרִים, בֶּעט זִי אַז עֶס זָאל חָאטְשׁ פוּן אִיהְר אַ קוּנְד בְּלֵייבֶּען, אִיהְר נָאמֶען זָאל נִישְׁט פֶּערְגֶעסֶען וֶוערֶען, נָאךְ עֶרְגִיץ אִיזְט אֵיינֶער פֶּערְוָוארְפֶען גֶעוָוארֶען אִין אַ פְרֶעמְד לַאנְד אוּנ עֶר בֶּעט עֶר זָאל חָאטְשׁ זוֹכֶה זַיין צוּ קוּמֶען צוּ קֶבֶר יִשְׂרָאֵל, דֶערוּם דַארְפֶען מִיר אַוֶועק לָאזֶען דָאס גֶעבֶּעט פוּן דִי קֶערְפֶּערְלִיכֶע זַאכֶען, אוּנ מֶען זָאל בֶּעטֶען אוֹיף דֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ אוּנ יְרוּשָׁלַיִם אַז זֵיי זָאלֶען בִּמְהֵרָה גֶעבּוֹיעֶט וֶוערֶען.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַייָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל. וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה:

אורח לחיים

מִמֵילָא וֶועט שׁוֹין עֶרְפִילְט וֶוערֶען יֶעדֶענְ׳ס בַּקָּשָׁה, אוּנ מִיר וֶועלֶען זוֹכֶה זַיין צוּם אֵייבִּיגֶן לֶעבֶּען, וָואס דָאס אִיזְט אַ הִילְף פַאר אַלֶע יוּדֶענְ׳ס וֶועגֶען, נָאהֶר בֶּאֱמֶת וַויל דָאךְ אָבֶּער יֶעדֶער מֶענְטְשׁ דָאס זַיין וַוייבּ אוּנ קִינְדֶער זָאלֶען לֶעבֶּען בָּעוֹלָם הַזֶה אוֹיךְ, בּאדַרְף מֶען אַזוֹי אִין זִינֶען הָאבֶּען דִי טַייטְשׁ „זָכְרֵנוּ לְחַיִּים” גֶעדֶענְק אוּנְז צוּ אַ גוּט לֶעבֶּען אוֹיף דֶער וֶועלְט מִיר זָאלֶען נִישְׁט הָאבֶּען קֵיין צַעַר פוּן פַּרְנָסָה, וֶועלֶען מִיר דָאךְ קֶענֶען עוֹסֵק זַיין אִין תּוֹרָה וּמִצְוֹת, אוּנ מְתַקֵן זַיין אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד, כְּדֵי מִיר זָאלֶען דוּרְךְ דֶעם קוּמֶען צוּ דֶעם אֵייבִּיגֶען לֶעבֶּען. אָמֵן:

12 2 (מחזור ע״ט)

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי: עפר אני בחיי, קל וחומר במיתתי, הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה, יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד, ומה שחטאתי לפניך, מחוק ברחמיך הרבים, אבל לא על ידי יסורים וחלים רעים:

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך. ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען קדשתך. עשה למען תורתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

תפלה לשליח צבור בקול.

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עליון. גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל, לבני בניהם למען שמו באהבה:

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה פי בתפלה ובתחנונים. לחלות ולחנן פני מלך מוחל וסולח לעונים:

אימך נשאתי חין בערכי. במלאכות עמך ברך:

פירוש ע"ט

אימך נשאתי דיין פארכט טהו איך אויף מיר טראגען. אז איך רעכט אן מיין תפלה פאר דיר גאט. במלאכות אין שליחות פון דיין פאלק ישראל אז איך טהו קניען און בעטען פאר זיי טראג איך אויף מיר דיין מורא

בְּבָרְכִי: גּוֹחִי מִבֶּטֶן הַגִּיהַּ חָשְׁכִּי. דַּבֵּר
צְחוֹת וּבַאֲמִתְּךָ הַדְרִיכִי: הוֹרֵנִי שְׁפוֹךְ שִׂיחַ
עֶרֶב. וְלוֹנְנִי בְּצִלְּךָ אוֹתִי לְקָרֵב. זַעַק יוֹפַק
בְּכִוּוּן קֶרֶב. חִלּוּתִי פָּנֶיךָ וְצִדְקָתְךָ תְּקָרֵב:
טְהוֹר עֵינַיִם מְאֹד נַעֲלָה. יַדְּעֵנִי בִּין עֶרֶךְ תְּפִלָּה:
כַּדָּת לְחַנֵּן בְּלִי תִּפְלָה. לְהַמְצִיא לְשׁוֹלְחַי אֶרֶךְ
וּתְעָלָה: מִפְתַּח שְׂפָתַי תְּבָרֵר וּתְיַשֵּׁר. נִדְבוֹת
פִּי רְצֵה וְהַכְשֵׁר: סֶדֶר הֲגִיגִי כְּשַׁי יִתְּשַׁר. עֶתֶר
פְּצִחִי כִּזְלַת חֶשֶׁר: פְּעָמַי הָכֵן פְּצוּתִי מִכֶּשֶׁל.
צוּר תְּמוֹךְ אֲשׁוּרַי מֵהִנָּשֵׁל: קוֹמְמֵנִי וְחַזְּקֵנִי
מֵרִפְיוֹן וָהֶשֵׁל. רְצוֹת אֲמָרַי וְלֹא אִכָּשֵׁל: שָׁמְרֵנִי

פירוש ע"ט

מוֹרָא. גּוֹחִי דוּ בִּיסְט מַיין אוֹיסְצִיהֶער פוּן מַיין מוּטֶער'ס בּויךְ בֶּעט אִיךְ דִיךְ דֶערְלַייכְט מַיין פִינְסְטֶערְנִישׁ, דָאס אִיךְ זָאל קֶענֶען רֵיידֶען לוֹיטֶערֶע רֵייד. הוֹרֵנִי לֶערֶען מִיךְ צוּ פֶערְגִיסֶען תְּפִלָּה דָאס זִי זָאל זִיס זַיין פַאר דִיר אוּנ זָאלְסְט אָנְנֶעמֶען מַיין תְּפִלָּה. זַעַק דִי תְּפִלָּה וָואס זִי וֶוערְט אוֹיסְגֶעצוֹיגֶען מִיט כַּוָּונָה פוּן מַיין הַארְצֶען טְהוֹר דוּ גָאט וָואס דַיין גֶעשְׁטַאלְט אִיז רֵיין אוּנ בִּיסְט זַייעֶר גֶעלוֹיבְּט. יַדְּעֵנִי לָאז מִיךְ וִויסֶען צוּ פֶערְשְׁטֵיין דָאס אָנְרֶעכְטוּנְג פוּן דֶער תְּפִלָּה. כַּדָּת אִיךְ זָאל מִתְפַּלֵּל זַיין וִוי רֶעכְט אִיז אָן שַׁאנְד אוּנ אוּמְרֶעכְט. לְהַמְצִיא אִיךְ זָאל מַאכֶען גֶעפִינֶען אַ הֵיילוּנְג צוּ דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי הָאבֶּען מִיךְ גֶעשִׁיקְט מִתְפַּלֵּל צוּ זַיין פַאר דִיר. נִדְבוֹת דָאס בֶּעוִוילִיגוּנְג פוּן מַיין מוֹיל וָואס אִיךְ טְהוּ תְּפִלָּה זָאלְסְטוּ גָאט אָנְנֶעמֶען מִיט דַיין גוּטֶען ווִילֶען אוּנ זָאלְסְט זִי רֶעכְטְפַארְטִיג מַאכֶען. סֶדֶר דֶער סֵדֶר פוּן מַיינֶע רֵייד זָאל זַיין וִוי אַ קָרְבָּן וָואס עֶר וֶוערְט גֶישֶׁענְקְט. עֶתֶר דָאס מֶעהְרוּנְג פוּן מַיינֶע וֶוערְטֶער זָאל זַיין אָנְגֶענוּמֶען אַזוֹי וִוי דָאס וַואסֶער וָואס מֶען הָאט גֶעגָאסֶען אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. צוּר דוּ שְׁטַארְקֶער גָאט לֶעהְן אוּנְטֶער מַיינֶע טְרִיט דָאס אִיךְ זָאל נִיט אַוֶועקְגֶעוָוארְפֶען וֶוערֶען פוּן דֶעם רֶעכְטֶען וֶועג. קוֹמְמֵנִי רֶעכְט מִיךְ אוֹיף אוּנ שְׁטַארְק מִיךְ פוּן שְׁלַאפְקֵייט. שָׁמְרֵנִי אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט הִיט מִיךְ אַזוֹי וִוי דָאס שְׁוַוארְץ אַפֶּעל פוּן דֶעם אוּנ פוּן צִיטֶער-

כְּאִישׁוֹן מְפַלֶּץ וּבְעָתָה. שׁוּר בְּשִׁפְלוּתִי וּלְכָה לִישׁוּעָתָה: תָּחוֹן דַּכְּאוּתִי כְּלָחוּזָךְ פַּצְתָּ. תְּרַחֵם עַל בֵּן אִמַּצְתָּ: סוגרין הארון.

אִמַּצְתָּ עָשׂוֹר לְכִפּוּר תַּמָּה. בּוֹ לְצַחְצֵחַ צֵאוּי כְּתַמָּה: גָּהוּץ צַחֲנָתָהּ. עֲוִיָּהּ לְהִתַּמָּה. דִּינָהּ לְהָאִיר לְתֶחִי לְהִתַּמָּה: הוּחֲרָדָה מִתְּקַע יוֹם תְּרוּעָה. וּדְבָרִים קָחָה סֵרֵעַף לְקָרְעָה: זֶה אֵלִי לְצֶדֶק הַכְרִיעָה. חֵי חַי יוֹדוּךָ בְּהַרִיעָה: טַפֶּיהָ וִישִׁישֶׁיהָ בְּעִנּוּי עֲיֵפִים. יְצִיגָתָם שׁוּר בְּיָחֵף יְחֵפִים: כֻּלָּם צָגִים וְלוֹבֶן מוּצְעָפִים. לְאַדֶּרְךָ בְּקוֹדֶשׁ כִּשְׂרָפִים עָפִים: מָגֵן עֲקָרֵמוֹ בָּךְ חוֹסִים. נִשְׁעָנִים בְּתֻמָּם וּבְצִלְּךָ חוֹסִים: סְמוּכִים בִּבְרִית שְׁלֹשֶׁת יְחוּסִים.

פירוש ע"ט

ניש און דערשרעקעניש. שור זעה מיין שפלות און גיי מיר צו הילף. תחון זאלסט דיך איבער מיר מרחם זיין וואס איך בין פערשטויסען. כלחוזך פצת אזוי ווי דו האסט צו דיין נביא משה רבינו געזאגט, „איך וועל מיך מרחם זיין איבער די דאזיגע וואס איך וועל וועלען אויף זיי רחמנות האבען". תרחם דו זאלסט דיך מרחם זיין איבער יעקב דיין זוהן וואס דו האסט איהם צו דיר געשטארקט פאר א זוהן:

אמצת עשור דו האסט געשטארקט דעם צעהנטען טאג צו פערגעבען די זינד פון ישראל וואס זיי זענען גאנץ אין דיין דינסט. בו צו לייטערען אן דעם טאג די אומריינע פלעקען דאס זענען די עבירות. עויה איהר אומרעכט זאל אויסגעלאזט ווערען. לתחי זי זאל ווערען אנגע'חתמ'ט צום לעבען. חי אלם וואס עס לעבט חיי מלאכים, חיי מענטשען לויבען דיך גאט מיט שאלונג. טפיה איהר יונגע און איהר אלטע זענען מיעד פון וועגען פאסטען. יציגתם זייער בארוועס שטיין וואס זיי שטייען אן שיך זאלסט דו זעהען. כלם זיי שטייען אלע אין ווייסען קיטעל און טלית איינגעהילט. לאדרך צו בעשיינען דיך מיט לויב אזוי ווי די מלאכים וואס זיי פליהען. נשענים זיי פערלאזען זיך אויף דעם זכות פון די פרומע און בעשיצען זיך אין דיין שאטען. סמוכים זיי זענען זיך סומך אויף דעם ברית פון די דריי אבות

עוֹדְדֵם הֱיוֹת שׁוֹטְנֵימוֹ הַסִּים. פְּנֵה בִּצְדָקָה אֶת מֵעֵבֶר. צֹאנְךָ תַּחַת שֵׁבֶט כְּהַעֲבֵר: קַדְּמֵם רַחֲמֶיךָ בְּלִי הִתְעַבֵּר. רַחוּם עַל פֶּשַׁע עוֹבֵר: שֶׁמֶץ זְדוֹנָם תְּכַבֵּס וּתְטַהֵר. שַׁוְעָם קְשׁוֹב וְאַל תְּאַחֵר: חזן תְּמוּכֵי יְמִינְךָ פְּנֵיהֶם נַהֵר. תְּעַתּוּעַ חֶטְאָם תְּכַפֵּר לְטַהֵר:

כְּצָהֳרַיִם מִשְׁפָּטֵינוּ הָאֵר. הוֹכֵיחַ לְטוֹב תַּשְׁאֵר. חזן צִדְקֵנוּ תְּחַפֵּשׂ וּתְבָאֵר. בְּמָגִנְּךָ נִתְגּוֹנֵן לְהִתְפָּאֵר:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

תַּאֲוַת נֶפֶשׁ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ. שְׁקוֹד לְרַחֵם מְבָרְכֵי זִכְרֶךָ. רְצוּיֵי

פירוש ע"ט

וואס זיי זענען דער יחום פון די יודען. עודדם שטארק זיי דאס זיי זאלען דעם מקטרג מאכען שטיל שווייגען. שמץ די שאנד פון זייערע עבירות וואס זיי האבען געטהון במזיד זאלסטו וואשען און ריין מאכען. שועם פערנעם זייער געשריי און זאלסט ניט זאמען. תמוכי די וואס זיי זענען אנגעלעהנט אן דיין רעכטע האנד זייער פנים זאלסטו דערלייכטען. תעתוע דאס פעראירונג פון זייערע זינד זאלסטו פערגעבען צו ריינינען:

כצהרים משפטינו אונזער משפט זאלסטו דערלייכטען ווי די זון אין מיטען טאג. הוכיח די וואס האפען צו דיר זאלסטו איבערלאזען צו גוטען. צדקנו אונזער גערעכט זאלסטו זוכען און בעשיידען. במגנך אן דיין בע־שיצונג זאלען מיר בעשיצט ווערען כדי מיר זאלען קענען רימען אז עס איז ניט פערהאנדען אזוי איין גאט ווי דו:

תאות נפש צו דיין נאמען און צו דיין געדעכעניש דו גאט הט יעדער

אָהֵב כְּנַעַר וָרַךְ. קְרוּאִים וּנְקוּבִים בִּנְךָ בְכוֹרֶךָ: צְבָאוֹת קוֹדֶשׁ
הוֹצֵאתָ מִכּוּר אוֹנִים. פְּדוּתָם מִפֶּרֶךְ הָלְכוּ שַׁאֲנַנִּים. עֲמוּסִים
מִבֶּטֶן פְּצַם מִשְׁאוֹנִים. סַעֲדֵם בַּל לָמוּד כְּסְאוֹנִים: נְתוּנָה בִּבְרִיתְךָ
חוֹק בִּשְׁאֵרָם. מִמַּחְצֶבֶת צוּרָם מוֹלֶדֶת שְׁאוֹרָם. לַבְּרִית הַבֵּט
וְתָדִיחַ כִּיעוּרָם. כַּבְּסֵם חֶרֶב וְתַבְהִיק אוֹרָם: יֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֵקֶד
מְיוּחָד. טוֹבֵחַ וְטָבוּחַ מִדְּבָרְךָ פָּחַד. חֲנִיטָיו חַלֵּץ מֵאֵימָתָה
וָפַחַד. זִבּוּחוֹ וְדִישּׁוּנוֹ לְפָנֶיךָ יִתְיַחַד: וְאִם הֶעֱווּ אוֹרַח לְסַלֵּף.
הַזָּכֵר רַחֲמֶיךָ חוֹק מִלְּחַלֵּף. דְּרִישַׁת צֶדֶק מֵלִיץ יְאַלֵּף. גְּנוּנֶיךָ
לָחוֹן בְּמָגִינַת אֶלֶף: בְּדֵי יְדִידֶיךָ הֲגִיגָם בִּין. בִּיצוּרָם תֶּשַׁע
וְחֵטְא תַּלְבִּין: חזן אָנָּן מִתְחַנְנֶיךָ בְּלִי תָבִין. אֱנָק שְׁמַע וְלַחַשׁ הָבִין:

פירוש ע"ט

מֶענְטְשׁ לוּסְט. שָׁקוּד אַייל צוּ דֶערְ-
בַּארֶעמֶען דִיךְ אִיבֶּער דִי וָואס זֵיי
לוּיבֶּען דִיךְ וֶוען זֵיי דֶערְמַאנֶען זִיךְ.
רְצוּיֵי זֵיי זָאלֶען פַאר דִיר בֶּעוִוילִיגְט
זַיין מִיט לִיבְּשַׁאפְט וִוי אַ יוּנְג קוּנְד
אִיז גֶעלוּיבְּט בַּיי זַיין פָּאטֶער. קְרוּאִים זֵיי
שְׁטֵייעֶן דֵייטְלִיךְ אָנְגֶעשְׁרִיבֶּען אִין דַיין
תּוֹרָה דָאס זֵיי וֶוערֶען אָנְגֶערוּפֶען דַיין
עֶלְטְסְטֶער זוּהְן. פְּדוּתָם דִי מַלְאָכִים
וָואס הֵייסֶען „שַׁנְאַנִּים" זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען
אוֹיסְצוּלֵייזֶען דִי יִשְׂרָאֵל פוּן שְׁוֶועהְרֶע
אַרְבַּייט פוּן מִצְרַיִם. עֲמוּסִים דִי יִשְׂרָאֵל
וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעטְרָאגֶען צוּ גָאט
פוּן גֶעבּוּירֶען אָן. סַעֲדֵם לֶעהְן זֵיי אוּנְטֶער
זֵיי זָאלֶען נִיט וֶוערֶען גֶעמָאסְטֶען נָאךְ
זַיינֶע מָאס נָאךְ, דָאס הֵייסְט דוּ זָאלְסְט
זֵיי נִיט שְׁטְרָאפֶען מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה.
נְתוּנָה דִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִיז גֶעגֶעבֶּען
גֶעוָוארֶען אִין דַיין בְּרִית. חוֹק צוּ אַ גִיזֶעץ
אִין זֵייעֶר פְלֵייש דָאס זֵיי זֶענֶען מְקַיֵּים
דִי מִצְוָה פוּן מִילָה. לַבְּרִית צוּ דֶעם
בְּרִית פוּן מִצְוַת מִילָה זָאלְסְטוּ קוּקֶען

אוּן בִּזְכוּת זֶה זָאלְסְטוּ אָפְּוַואשֶׁען
זֵייעֶר שְׁוַוארְצְקֵייט פוּן זִינְד. כַּבְּסֵם וַואשׁ
זֵיי פִיהְל אוּן מַאךְ דֶערְלַייכְטֶען זֵייעֶר
לִיכְט. יֵרָאֶה עֶס זָאל פַאר דִיר גֶע-
זֶעהְן וֶוערֶען דִי עֲקֵידָה פוּן יִצְחָק.
טוֹבֵחַ דָאס אִיז אַבְרָהָם וָואס אִיז גֶע-
גַאנְגֶען קוּילֶען. וְטָבוּחַ דָאס אִיז יִצְחָק
וָואס הָאט זִיךְ גֶעוָואלְט לָאזֶען קוּילֶען
פוּן גָאט'ס וֶועגֶען. חֲנִיטָיו צִיה אוֹיס
זַיינֶע קִינְדֶער פוּן פָארְכְט אוּן אַנְגְסְט.
זִבּוּחוֹ זַיין שֶׁעכְטוּנְג אוּן זַיין אַשׁ זָאל
פַאר דִיר גֶעאֵיינְצִיגְט זַיין. וְאִם אוּן
אוֹיבּ זֵיי הָאבֶּען פֶערְקְרִימְט זֵייעֶרֶע
מַעֲשִׂים צוּ גֵיין אִין קְרוּמֶען וֶועג.
הַזָּכֵר גֶעדֶענְק דַיינֶע דֶערְבַּארֶעמְקֵייט
זָאלְסְט דַיין מִדַּת הָרַחֲמִים נִיט פֶערְ-
בַּייטֶען אוֹיף דֶעם מִדַּת הַדִּין. גְּנוּנֶיךָ דִי
יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי בֶּעשִׁיצֶען זִיךְ אִין
דִיר זָאלְסְטוּ דִיךְ אִיבֶּער זֵיי דֶערְ-
בַּארֶעמֶען בִּזְכוּת וָואס זֵיי לֶערְנֶען דִי
תּוֹרָה. אֱנָק דָאס גֶעשְׁרֵיי פוּן דִי יִשְׂרָאֵל
הֶער צוּ אוּן פֶערְשְׁטֵיי זֵייעֶר תְּפִלָּה:

נֶפֶשׁ נַעֲנָה תְּבַשֵּׂר סְלִיחָה. פַּלְּטֵם מֵעוֹמֶק שׁוּחָה: חזן מִתְקוֹמְמֵנוּ יְהִי כְּסוּחָה. הַחֲיֵינוּ בְּטַל אֱמוּנָתְךָ לְשׁוּחָחָה:

חזן וקהל עַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ לִתְשׁוּבָה. לְהַנְטוֹתוֹ לִתְחִיָּה:

אֱנוֹשׁ מַה יִּזְכֶּה. וּצְבָא דוֹק לֹא זַכּוּ בְּעֵינֶיךָ. בַּלַּחִים אִם תִּבְעַר הָאֵשׁ. מַה בְּחָצִיר יָבֵשׁ: גָּלוּי לְךָ חוֹשֶׁךְ כְּמוֹ אוֹר. מְשׁוֹטֵט כֹּל בְּעַיִן: דִּירָתְךָ בַּסֵּתֶר. וּגְלוּיוֹת לְךָ כָּל נִסְתָּרוֹת: הַדָּן יְחִידִי וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ: וְעַל גּוֹי וְעַל אָדָם יַחַד יִנָּטֶה קָו. וְאֵין מִי יַרְשִׁיעַ: זֹאת יָבִין כָּל יְצִיר. וְלֹא יִתְעוּ יֵצֶר. לַחֲטוֹא

פירוש ע"ט

נֶפֶשׁ נַעֲנָה צוּ דִי גֶעפֵּיינִיגְטֶע לַייבֶּער פוּן דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי פַאסְטֶען הַיינְט זָאלְסְטוּ זֵיי מְבַשֵּׂר זַיין דָאס דוּ הָאסְט זֵייעֶר זִינְד פֶערְגֶעבֶּען. פַּלְּטֵם מַאךְ זֵיי אַנְטְרִינֶען פוּן דֶעם טִיפֶען גְרוּבּ פוּן גֵיהִנֹּם. הַחֲיֵינוּ מַאךְ לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע מִיט טוֹי. אֱמוּנָתְךָ דֶענְסְטְמָאל וֶועט אִיטְלִיכֶער זָאגֶען דַיינֶע רֵייד וָואס דוּ הָאסְט גֶעזָאגְט דוּ וֶועסְט מְחַיֶּה הַמֵּתִים זַיין אִיז אֱמֶת דֶערוֹיף וֶועט אִיטְלִיכֶער דִיךְ לוֹיבֶּען:

עַד יוֹם בִּיז אָן דֶעם טָאג פוּן דֶעם מֶענְטְשֶׁענְ'ס טוֹיט טְהוּסְט אִיהְם וַוארְטֶען טָאמֶער וֶועט עֶר תְּשׁוּבָה טְהוּן. לְהַנְטוֹתוֹ דֶען דוּ בִּיסְט גֶערֶען צוּ גֵייגֶען דֶעם מֶענְטְשֶׁען צוּם לֶעבֶּען פוּן עוֹלָם הַזֶּה אוּנ עוֹלָם הַבָּא:

אֱנוֹשׁ מה וָואס פַאר אַ זְכוּת קֶען אֵיין מֶענְטְשׁ הָאבֶּען עֶר זָאל גֶערֶעכְט בְּלַייבֶּען אִין דִין פַאר דִיר גָאט. וּצְבָא דֶען אֲפִילוּ דִי מַלְאָכִים אִין הִימֶעל זֶענֶען נִיט לוֹיטֶער אִין דַיינֶע אוֹגֶען. בַּלַּחִים וֶוען אִין דִי בֵּיימֶער וָואס זֶענֶען פַייכְט בְּרֶענְט דָאס פַייעֶר מִכָּל שֶׁכֵּן אַז עֶס פֶערְבְּרֶענְט דִי בֵּיימֶער וָואס זֵיי זֶענֶען דַאר וִוי גְרָאז, דָאס אִיז וֶוען דִי צַדִּיקִים וֶוערֶען גֶעשְׁטְרָאפְט מִכָּל שֶׁכֵּן אַנְדֶערֶע מֶענְטְשֶׁען וָואס זֵיי זִינְדִיגֶען שְׁטֶענְדִיג. גָּלוּי עֶס אִיז אַנְטְפְּלֶעקְט פַאר דִיר גָאט דָאס פִינְסְטֶערְנִישׁ וִוי לֶעכְט. מְשׁוֹטֵט אוּנ שְׁוֶועבְּט אוּנ קוּקְט אוֹיף אַלֶסְדִינְג. דִּירָתְךָ דַיין וואוּנְג אִיז אִין פֶערְבָּארְגֶענִישׁ. וּגְלוּיוֹת אוּנ אַלֶע פֶערְבָּארְגֶענֶע זַאכֶען זֶענֶען צוּ דִיר אַנְטְפְּלֶעקְט. הַדָּן גָאט טְהוּט אַלֵיין מִשְׁפָּטְ'ען אוּנ אִיז אַלֵיין דֶער דַיָּן אוּנ אַלֶס מִיט אֱמֶת. וְאִיז אוּנ קֵיינֶער קֶען אִיהְם נִיט שׁוּלְדִיג מַאכֶען עֶר זָאל זָאגֶען עֶר הָאט נִיט רֶעכְט גֶע־מִשְׁפָּט. זֹאת דָאס זָאל יֶעדֶער מֶענְטְשׁ

לְיוֹצֵר: חֲתוּלַּת בְּאֵרוֹ. חֲפִירַת בּוֹרוֹ. חֶשְׁבּוֹן בּוֹרְאוֹ: טָמֵא מִשְּׁאֵרוֹ. וּמְטַמֵּא בְּעוֹדוֹ. וּמְטַמֵּא בְּמוֹתוֹ: יְמֵי חַיָּיו תֹּהוּ. וְלֵילוֹתָיו בֹּהוּ. וְעִנְיָנָיו הֶבֶל: כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ נִדְמֶה. בַּלָּהוֹת יְבַעֲתוּהוּ תָּמִיד: לַיְלָה לֹא יִשְׁכָּב. יוֹמָם לֹא יָנוּחַ. עַד יוּרְדַם בַּקֶּבֶר: מַה יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי. דַּיּוֹ אֲשֶׁר הוּא חָי: נוֹלָד לֶעָמָל וִיגִיעָה. אַשְׁרָיו אִם יְהִי יְגִיעוֹ בְּדַת אֱמֶת: סוֹפוֹ עַל רֹאשׁוֹ מוֹכִיחַ. וְלָמָּה יַחֲנִיף: עוֹד חוֹתְמוֹ מְעִידוֹ עַל פָּעֳלוֹ. וּמַה יִּגְנוֹב דַּעַת: פּוֹעֵל

פירוש ע״ט

פערשׁטֵיין ווֶעט אִיהם דֶער יֵצֶר הָרָע נִיט קֶענֶען פֶערְפִיהְרֶען צוּ מַאכֶען זִינְדִיגֶען אִיהם צוּ זַיין בֶּעשֶׁעפֶער. חתולת עֶר זָאל גֶעדֶענְקֶען דָאס עֶר אִיז אַיינְגֶעוִויקֶעלְט גִיוֶוען אִין דֶער מוּטֶערְס בּויךְ. חפירת אוּנ זָאל גֶעדֶענְקֶען דֶעם גְרוּבּ פוּן זַיין קֶבֶר וָואס מֶען וֶועט אִיהם בֶּעגְרָאבֶּען אִין אַ פִינְסְטֶער אָרְט אוּנ דִי וֶוערִים וֶועלֶען אִיהם עֶסֶען. חשבון אויךְ זָאל עֶר גֶעדֶענְקֶען דָאס עֶר מוּז אויף יֶענֶער וֶועלְט חֶשְׁבּוֹן גֶעבֶּען פַאר גָאט פוּן אַלֶע מַעֲשִׂים וָואס עֶר הָאט אויף דֶער וֶועלְט גֶע־טְהוּן. טמא דֶער מֶענְטְשׁ וֶוערְט טָמֵא פוּן זַיין אֵייגֶען לַייבּ. ומטמא עֶר אִיז אֵיין אַנְדֶערֶען מְטַמֵּא אַז עֶר לֶעבְּט נָאךְ. ומטמא אוּנ אַז עֶר שְׁטַארְבְּט וֶוערֶען דִי אַלֶע מֶענְטְשֶׁען טָמֵא וָואס רִירֶען זִיךְ אָן דֶעם מֵת. ימי דִי טֶעג פוּן זַיין לֶעבֶּען זֶענֶען וִויסְט אוּנ זַיינֶע נֶעכְט זֶענֶען לֵיידִיג אוּנ אַלֶע זַיינֶע זַאכֶען זֶענֶען הֶבֶל הֲבָלִים. כחלום עֶר אִיז גֶעגְלִיכֶען צוּ אַ חָלוֹם וָואס עֶר גֵייט גִיךְ אַוֶועק פוּן דֶעם מֶענְטְשֶׁען אַז עֶר וֶוערְט דֶערְוֶועקְט פוּן דֶעם שְׁלָאף, אַזוֹי גִיךְ גֵייט דֶער מֶענְטְשׁ אַוֶועק פוּן דֶער וֶועלְט. בלהות דֶער־שְׁרֶעקֶענִישׁ טְהוּן אִיהם דֶערְשְׁרֶעקֶען שְׁטֶענְדִיג, וִוי פִיהְל עֶר לֶעבְּט לִיגְט עֶר נִיט בַּיי נַאכְט מִיט מְנוּחָה אוּנ בַּיי טָאג רוּעט עֶר נִיט דֶען עֶר הָאט שְׁטֶענְדִיג זָארְג. עד בִּיז עֶר וֶוערְט אַנְטְשְׁלָאפֶען אִין קֶבֶר כְּלוֹמַר בִּיז אִין טוֹיט אַרַיין הָאט עֶר קֵיין מְנוּחָה נִיט. מה וָואס דַארְף אַ לֶעבֶּעדִיגֶער מֶענְטְשׁ צוּקְלָאגֶען אוּנ מִתְרַעֵם צוּ זַיין קֶעגֶען גָאט וֶוען עֶס גֵייט אִיהם שְׁלֶעכְט. דיו גִינוּג וָואס גָאט לָאזְט אִיהם לֶעבֶּען. אשריו ווֹאוֹיל אִיז דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס עֶר בֶּעמִיהְט זִיךְ אִין דֶער תּוֹרָה וָואס זִי וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „דַת אֱמֶת“. ולמה אוּנ וָוארוּם זָאל עֶר בַּייז טְהוּן. חותמו זַיין אֵייגִינֶע חֲתִימָה מִיט זַיין אֵייגִינֶע הַאנְד זָאגְט עֵדוּת אויף זַיינֶע מַעֲשִׂים. ומה אוּנ וִוי קָאן עֶר זַיין אַ גַנָב דַעַת אוּנ זָאגֶען אִיךְ הָאבּ נִיט

געזינדיגט

צְדָקוֹת אִם יְהִי. יְלַוּוּהוּ לְבֵית עוֹלָמוֹ: צוֹפֶה בְּחָכְמָה אִם יְהִי. עִמּוֹ תִּתְלוֹנָן בְּבָלְחוֹ: קָצוּף בְּדָמִים וּבְמִרְמָה אִם יְהִי. חֲרוּצִים יָמָיו: רְצוֹנוֹ וְחֶפְצוֹ בִּהְיוֹתוֹ בְּמוּסָר. יָנוּב בְּשֵׂיבָה טוֹבָה: חזן שֵׁם טוֹב אִם יִקְנֶה. מִשְּׁמוֹת נְעִימִים אֲשֶׁר יִקָּרֵא. תַּחַת כֵּן (לָכֵן) יוֹם הַמִּיתָה מִיּוֹם לֵידָה הוּטַב:

ת״ק עַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לּוֹ לִתְשׁוּבָה לְהַנְטוֹתוֹ לִתְחִיָּה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַחְדֶּתָ יוֹם זֶה בַּשָּׁנָה. תְּרוּפָה וּצֳרִי שַׂמְתּוֹ לְשׁוֹשַׁנָּה. בְּשָׁלֵם בִּהְיוֹת סוּכְּךָ בָּרִאשׁוֹנָה. שֵׁרוּתוֹ כִּפֵּר לְפִשְׁעֵי יְשֵׁנָה. גּוֹלִים מִנְּוָךְ זְרוּיִם מֵהֲלְאָה. רוֹן מְפִיקִים לְחַתֵּל תְּלָאָה. דְּכֵאוּת רוּחַ וָשֶׁבֶר נַהֲלָאָה. קָדוֹשׁ חָשׁוּב כְּזִבְחֵי הָעֲלָאָה: הוּתְמַם מְרַחֵם

פירוש ע״ט

גֶעזִינְדִיגְט. פּוֹעַל מְהוּט אֵיינֶער גוּטְ׳ס. יְלַווּהוּ דִי מַעֲשִׂים טוֹבִים בֶּעהֶעפְטֶען זִיךְ צוּ אִיהְם אוּנ בֶּעגְלֵייטֶען אִיהְם אִיבֶּער אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט. צוֹפֶה לֶערִינְט אֵיינֶער פִיהְל תּוֹרָה. עִמּוֹ אִיז דִי תּוֹרָה מִיט אִיהְם אוּנ הִיט אִיהְם אִין קֶבֶר. קָצוּף דֶער וָואס דֶערְצֶערִינְט גָאט מִיט רְצִיחָה אוּנ אַנְדֶערֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים וֶוערֶען זַיינֶע יָאהְר פַאר שְׁנִיטֶען. רְצוֹנוֹ אָבֶּער דֶער וָואס זַיין ווִילֶען אִיז מְקַבֵּל צוּ זַיין מוּסָר. יָנוּב עֶר וֶועט שְׁפְּרָאצֶען עֶר וֶועט לַאנְג לֶעבֶּען אוּנ וֶועט הָאבֶּען אַ גוּטֶע עֶלְטֶער. שֵׁם דֶער שֵׁם טוֹב וָואס עֶר קוֹיפְט זִיךְ מִיט תּוֹרָה אוּנ מַעֲשִׂים טוֹבִים, אִיז אִיהְם בֶּעסֶער פוּן דִי נֶעמֶען וָואס זַיין פָאטֶער אוּנ מוּטֶער הָאבֶּען אִיהְם אַ נָאמֶען גֶעגֶעבֶּען אַז עֶר אִיז גֶעבָּארֶען גֶעוָוארֶען. תַּחַת אִיבֶּער דֶעם אִיז בֶּעסֶער דֶער טָאג פוּן דֶער מִיתָה וִוי דֶער טָאג פוּן גֶעבּוֹירֶען, דֶען וֶוען אֵיינֶער וֶוערְט גֶעבָּארֶען ווֵייסְט מֶען נִיט וָואס עֶר וֶועט זַיין אַ צַדִּיק אָדֶער אַ רָשָׁע, אָבֶּער וֶוען אֵיינֶער לֶערֶענְט תּוֹרָה אוּנ שְׁטַארְבְּט ווֵייסְט אִיטְלִיכֶער מֶענְטְשׁ זַיין גוּטֶען נָאמֶען וָואס עֶר הָאט זִיךְ גֶעקוֹיפְט דוּרְךְ דֶער תּוֹרַת לֶערְנֶען:

יוֹשֵׁב אוֹהָלִים. צוּרָתוֹ בְּכִסְאֲךָ חֲקוּקָה כְּהִלִּים. וְלָדָיו חוֹן בְּעוֹצֶר נִקְהָלִים. פְּאֵרְךָ מַבִּיעִים וְשִׁמְךָ מְהַלְּלִים. זֶבֶד שִׁמְךָ שְׂפָתָם בְּשִׁמָּם. עֲמוּתִים לְךָ כַּחוֹתָם לְשׂוּמָם. חֲשׂכֵם מֵאֱנֹף בְּלִי לְהַאֲשִׁימָם. סֵפֶר חַיִּים יְהִי רְשׁוּמָם: טוֹרֵחַ עָוֹן וְכוֹבֶד מַשָּׂא. נַעַר בְּצוּל מְחוֹת בְּהֶמְסָה. יֶעֱרַב שִׂיחַ עֲנִיָּה וּרְמוּסָה. מְנִיחוֹחֵי כָּלִיל בְּאֶבֶן מַעֲמָסָה: כְּלוּלַת אֲהָבִים אָנָּא זְכוֹר. כְּלִימַת נְעוּרִים עוֹד מִלִּזְכּוֹר: חוֹן לְבֵן יַקִּירְךָ זָכוֹר תִּזְכּוֹר. לְמַעַן חִלְּךָ לַעֲבָדֶיךָ זְכוֹר:

חז״ק יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

פירוש ע״ט

אַחְדּוּת יוֹם גָאט הָאסְט גֶעאֵיינְצִיגְט דֶעם טָאג יוֹם כִּפּוּר אִין גַאנְצֶען יָאר. תְּרוּפָה הָאסְט אִיהָם גֶעטְהוּן צוּ אַרְפוּאָה צוּ דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֶענֶען גֶעגְלִיכֶען צוּ אַ רוֹיז. בְּשָׁלֵם צוּם עֶרְשְׁטֶען אַז דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז גֶעוֶוען אִין יְרוּשָׁלַיִם הָאבֶּען דִי קָרְבָּנוֹת אוּנ דִי עֲבוֹדָה מְכַפֵּר גֶעוֶועז דִי זִינְד פוּן דִי יִשְׂרָאֵל אַזוֹי וִוי אֵיינֶער וָואס שְׁלָאפְט. גוֹדִים זֶענֶען פֶערְטְרִיבֶּען גֶעוָוארֶען פוּן דַיין וואוֹינוּנְג דָאס אִיז יְרוּשָׁלַיִם, אוּנ זֶענֶען וַוייט פֶערְוָוארְפֶען גֶעוָוארֶען הָאבֶּען זֵיי מֶעהְר קֵיין קָרְבָּן נָאר תְּפִלָּה. קָדוֹשׁ אִיךְ בֶּעט דִיךְ דוּ הֵיילִיגֶער גָאט זֵייעֶר תְּפִלָּה זָאל בַּיי דִיר חָשׁוּב זַיין גְלַייךְ וִוי זֵיי וָואלְטֶען אוֹיפְגֶעבְּרַאכְט קָרְבָּנוֹת אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. חוֹתָם יַעֲקֹב אָבִינוּ וָואס עֶר אִיז פוּן גֶעבּוֹירֶען אָן פְרוּם גֶעוֶוען אוּנ אִיז גֶעזֶעסֶען אִין בֵּית הַמִּדְרָשׁ אוּנ הָאט תּוֹרָה גֶעלֶערְנְט. צוּרָתוֹ זַיין צוּרָה אִיז אוֹיס־גֶעקְרִיצְט אִין דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד מִיט דֶערְ־לַייכְטוּנְג. וְלָדָיו זַיי דִיךְ מְרַחֵם אִיבֶּער זַיינֶע קִינְדֶער וָואס זֵיי הָאבֶּען זִיךְ אַיינְגֶעזַאמִילְט אוּנ נֶעמֶען זִיךְ אִין שׁוּהְל מִיט תְּפִלָּה. פְּאֵרְךָ זֵיי רֶעדֶען פוּן דַיין שׁוֹינְהַייט אוּנ לוֹיבֶּען דַיין נָאמֶען. עֲמוּתִים זֵיי זֶענֶען בֶּעהֶעפְט צוּ דִיר דוּ זָאלְסְט חָשׁוּב הַאלְטֶען זֵיי וִוי אַ חוֹתָם אוֹיף דֶעם הַאַרְץ. חֲשׂכֵם פַאר מַייד זֵיי פוּן צָארֶען, אוּנ זָאלְסְט זֵיי נִיט פֶערְוִוּיסְטֶען. סֵפֶר זָאלְסְט זֵיי אָנְשְׁרַייבֶּען אִין סֵפֶר הַחַיִּים. טוֹרֵחַ דִי שְׁוֶוערֶע מַשָּׂא פוּן זֵייעֶרע זִינְד זָאלְסְט דוּ אָפְּשָׁקְלֶען אִין טִיעפֶען יַם אַריין. יֶעֱרַב עֶס זָאל גֶעזִיסְט זַיין פַאר דִיר דִי תְּפִלָּה פוּן אָרִימֶע וֶועלְכֶע שְׁמֶערְצֶען זִיךְ פַאר גָאט׳ס וֶועגֶען פוּן גֶעבּוֹירֶען אָן. מְנִיחוֹחֵי מֶעהְר פוּן דִי קָרְבָּנוֹת וָואס מֶען הָאט מַקְרִיב גֶעוֶוען אִין יְרוּשָׁלַיִם. כְּלוּלַת אִיךְ בֶּעט דִיךְ זָאלְסְט גֶעדֶענְקֶען דִי גֶעלִיבְּטֶע צִיהְרוּנְג וָואס דוּ הָאסְט אוּנְז גֶעצִיעֶרְט בְּשַׁעַת מַתַּן תּוֹרָה. לְבֵן צוּ דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֶענֶען גֶעוֶוען אָנְגֶערוּפֶען נָאךְ שֵׁבֶט אֶפְרַיִם בַּיי וֶועלְכֶעם עֶס שְׁטֵייט הַבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם זָאלְסְט דוּ גֶעדֶענְקֶען. לְמַעַן בִּזְכוּת מֹשֶׁה וָואס עֶר הָאט דִיךְ גֶעבֶּעטֶען דוּ זָאלְסְט גֶעדֶענְקֶען דֶעם זְכוּת פוּן דִי אָבוֹת אוּנ זָאלְסְט פַאר גֶעבֶּן דִי זִינְד פוּן דִי יִשְׂרָאֵל: יִמְלוֹךְ גָאט וֶועט קֶענִיגֶען צוּ אֵייבִּיג דַיין גָאט פוּן צִיּוֹן אֵייבִּיג אוּנ אֵייבִּיג לוֹיבְּט גָאט:

וְאַתָּה דוּ הֵיילִיגֶער גָאט זִיצְט אִין הִימֶעל צוּ פַאר נֶעהְמֶען דִי לוֹיבּ פוּן דִי יִשְׂרָאֵל נוּן לִיבֶּער גָאט:

פותחין | הארון

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ : בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ :
גִּבּוֹר וְנַעֲרָץ : דָּגוּל מֵרְבָבָה :
הוּא שָׂח וַיֶּהִי : וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ :
זִכְרוֹ לָנֶצַח : חַי עוֹלָמִים :
טְהוֹר עֵינַיִם : יוֹשֵׁב סֵתֶר :
כִּתְרוֹ יְשׁוּעָה : לְבוּשׁוֹ צְדָקָה :
מַעֲטֵהוּ קִנְאָה : נֶאְפַּד נְקָמָה :
סִתְרוֹ יוֹשֶׁר : עֲצָתוֹ אֱמוּנָה :
פְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת : צַדִּיק וְיָשָׁר :
קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בֶּאֱמֶת : רָם וּמִתְנַשֵּׂא :
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים : תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה :

חזן וקהל חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ: סוגרין הארון.

פירוש ע"ט

אתה הוא דו ביסט גאט אונזער גאט דער דא געוועלטיגט אויף דעם הימעל און אויף דער ערד. גבור דער דא איז שטארק און ווערט געשטארקט. דגול ער איז געבאנירט פון פיהל צעהן טויזענד מלאכים. אזוי ווי ער האט גערעדט אזוי איז עס געווארען. וצוה און ווי ער האט געבאטען אזוי איז אלעס בעשאפען געווארען. זכרו זיין געדעכעניש איז צו אייביג. חי ער לעבט אין אלע וועלטען. טהור ער האט ריינע אויגען דאס ער איז משגיח אויף אלע עולמות. יושב ער זיצט אין פערבארגעניש. כתרו ביי זיין קרוין איז די הילף עס קאן קיינער ניט העלפען נאהר ער אליין. לבושו זיין קלייד איז מיט גערעכטיגקייט בשעת אז ער משפט. מעטהו זיין איינהיל איז רעכענונג פון משפט. נאפד ער איז געציערט מיט רעכענונג. סתרו און זיין פערבארגעניש איז רעכטפארטיגקייט. עצתו זיין עצה איז ווארהאפטיג. פעולתו זיין ווערק איז אמת. צדיק ער איז גערעכט און רעכטפארטיג. קרוב ער איז נאהענט צו די וואס רופען איהם אן מיט אמת. רם ער איז הויך און דערהובען. שוכן ער רועט אין הימעל. תולה ער האט די ערד אויפגעהאנגען אויף גאר ניט:

חי וקים דער דא לעבט און איז בע-

ח״ק אָנָּא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:

ח״ק אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר. עֲוֹן צָגִים תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר. וְיוּחְקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסֵפֶר. קָדוֹשׁ:

חזן מוֹרֶה חַטָּאִים סְלוּל לְהִתְהַלֵּךְ. מְלַמֵּד לְהַדְרִיכִי בְּדֶרֶךְ אֵלֵךְ:
קהל אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ:

חזן שַׁחַר וָנֶשֶׁף אֵיחֵד לְהַמְלִיכֶךָ. שׁוֹכֵן עַד וְאֵין כְּעֶרְכֶּךָ:
קהל בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ:

חזן לְבִי חָרֵד עֲבוֹדָתְךָ לְתָמוּד. לְהַעֲרִיץ קְדוּשָּׁתְךָ בְּמִשְׁמָר אֶעֱמוֹד:
קהל גָּדוֹל יְיָ וּמְהוּלָּל מְאֹד:

ח״ק אָנָּא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:

חזן מְיַחֲלִים לְחַסְדְּךָ זֶרַע עֲמוּסֶיךָ. מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם וִישַׂמְּחוּ חוֹסֶיךָ:
קהל דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ:

פירוש ע״ט

שְׁטֶענְדִיג פָאַרְכְטִיג אוּן דֶערְהוֹיבֶּען אוּן הֵיילִיג:

אָנָּא סלח אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט פֶערְגִיבּ מִיר. פשע אַלֶע דִי זִינְד זָאלְסְטוּ פֶערְטְרָאגֶען. וכחך דֶער מִיט וֶועסְטוּ וַוייזֶען דַיין גְרוֹיסֶען כֹּחַ דוּ וֶועסְט מְקַיֵים זַיין דַיינֶע רֵייד וָואס דוּ הָאסְט גֶעזָאגְט דוּ דֶערְלֶענְגֶערְסְט דַיין צָארֶען צוּ דִי צַדִיקִים אוּן צוּ דִי רְשָׁעִים. קדוש דוּ הֵיילִיגֶער גָאט:

אָנָּא רחום אִיךְ בֶּעט דִיךְ דֶערְבַּארְמִדִיגֶער גָאט. כפר פֶערְגִיבּ דִי זִינְד פוּן דִי וָואס זֵיי שְׁטֵייעֶן צוּ דֶערְצֵיילֶען דַיין לוֹיבּ. ויוחקו אוּן זֵיי זָאלֶען אָנְגֶעשְׁרִיבֶּען וֶוערֶען אִין סֵפֶר צוּ חַיִים טוֹבִים. קדוש דוּ הֵיילִיגֶער גָאט:

מוֹרֶה חטאים גָאט דֶער דָא לֶערְנְט אוּן וַוייזְט דִי זִינְדִיגֶע צוּ גֵיין אִין רֶעכְטֶען וֶועג. מלמד עֶר לֶערֶענְט מִיךְ וִוי אִיךְ זָאל טְרֶעטֶען אִין דֶעם וֶועג וִוי אִיךְ גֵיי. שחר צוּ מָארְגֶען אוּן צוּ אָבֶענְד אֵיינְצִיג אִיךְ צוּ קֶענִיגֶען דִיךְ דָאס מִיר זָאגֶען „שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד״. שוכן דוּ רוּהְסְט אִין הִימֶעל. ואין אוּן עֶס אִיז נִיט דָא דַיין גְלַייכֶען. לבי מַיין הַארְץ אַיילְט תָּמִיד צוּ טְהוּן דַיין דִינְסְט. להעריץ אִיךְ הִיט אָפּ תָּמִיד דִי צַייט פוּן תְּפִלָּה צוּ שְׁטַארְקֶען דַיין הֵיילִיגְקֵייט. מיחלים דִי יִשְׂרָאֵל וָואס וֶוערֶען גֶעטְרָאגֶען צוּ דִיר פוּן גֶעבּוֹירֶען אָן הָאפֶען צוּ דַיין חֶסֶד. מלא מַחְ זֵיי זֵייעֶר גֶעבֶּעט.

חזן בְּחִלּוּי וָצוֹם גָּשִׁים לְעָבְדָךְ. בְּרוּאִים כִּי הֵם לִכְבוֹדָךְ:

קהל הֲדַר כְּבוֹד הוֹדָךְ:

חזן יְקַר מַלְכוּתְךָ בְּרַעַד יֹאמֵרוּ. יִחוּדְךָ בְּזָר לֹא יָמִירוּ:

קהל וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ:

חו״ק אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר. עֲוֹן צָגִים תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר. וְיוּחָקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר. קָדוֹשׁ:

חזן רוֹן פְּגִיעוֹת לְפָנֶיךָ יַרְבִּיעוּ. רַחֵשׁ הִלּוּלֶיךָ בְּיוֹם יַשְׁבִּיעוּ:

קהל זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ:

חזן בּוֹקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ הִנּוּנַי. בִּפְנוֹת עֶרֶב תְּמֻחֶה זְדוֹנַי:

קהל חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ:

חזן יָהּ צוּר כּוֹפֶר אֶשְׁכּוֹל. יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנֵינוּ וְיֹאמְרוּ הַכֹּל:

קהל טוֹב יְיָ לַכֹּל:

חו״ק אָנָּא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:

חזן קוֹמֵם אִוּוּי קִרְיַת מְשׂוֹשֶׂךָ. קְדוּשַּׁת אַבְנֵי נֵזֶר בְּנוֹסְסֶיךָ:

קהל יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ:

חזן לְוִיֶּךָ וַחֲסִידֶיךָ בְּנוֹעַם יְזַמֵּרוּ. לְבוּשֵׁי שְׂרָד רֶקַח יִתַּמֵּרוּ:

קהל כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ:

פירוש ע״ט

וישמחו וועלען זיך דיינע בעשיצערס פרייהען. בחילוי מיט געבעט און פאסטען געוועהנען זיי צו דינען דיך. ברואים אלע בעשעפעניש זענען בעשאפען געווארען פון דיין כבוד וועגען יקר דיין טייערע מלוכה לויבען זיי מיט ציטערניש. יחודך דיין איינציגקייט פערבייטען זיי ניט. רון דעם טאג יום כפור זענען זיי מתפלל פיער תפלות, שחרית, מוסף, מנחה, נעילה. נסש מיט די רייד פון דיין לויב זעטיגען זיי זיך אן דעם טאג. בוקר אין דער פריה רעכט איך אן מיין געבעט צו דיר. בפנות קעגען אבענד זאלסטו אפמעקען מיינע עבירות. יה גאט דער בעשעפער ער ווערט אנגערופען „אשכול הכופר״ דאס איז א צווייג פון קאנפער אזוי ווי די פירות פון דעם האלץ וואקסען פיהל מאהל אין יאהר אזוי איז גאט פיהל מאהל מוחל אונזערע עבירות. יכבוש דערום בעטען מיר ער זאל אונזערע עבירות אין ים אריינווארפען. ויאמרו דענסטמאל וועלען אלע זאגען. טוב גאט איז גוט צו אלע. קומם איך בעט דיך גאט שטעל אויף די גלוסטיגע שטאט פון דיין פרייד דאס איז די שטאט ירושלים און דאס בית המקדש. לויך דיינע

חזן וּשְׁתוּלִים בְּגַנָּךְ יַפְרִיחוּ בְּחַצְרוֹתָיו. וְינוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְשֵׁנִים בְּטִירוֹתָיו: קהל לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרוֹתָיו:

חו"ק **אָנָא רַחוּם כַּפֵּר. עֲוֹן צֹאנָם תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר. וְיוּחֲקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר. קָדוֹשׁ:**

חזן נִצְחָךְ יְנַגְּנוּ תְּמִימִים וּשְׁלֵמִים. נְשִׂיאָךְ כִּסְאָךְ בְּבֵית עוֹלָמִים: קהל מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים:

חזן יַחַד בְּכַנֶּסְךָ לְשִׁכְנָךְ גְּאוּלִים. יַלְבִּישׁוּךָ עוֹז כְּעוֹבְרֵי גַלִּים: קהל סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנּוֹפְלִים:

חזן מַבִּיעֵי טוּבְךָ בְּוַעַד יִתְחַבְּרוּ. מְחִים חֲשׁוּב תַּחַן יְדַבֵּרוּ: קהל עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ:

חו"ק **אָנָא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכוֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:**

חזן וִדּוּיָם יְנוּחַח שַׁי עָדֶיךָ. וִישׁוּלַּם פָּרִים אֶרֶשׁ עָדֶיךָ: קהל פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶיךָ:

חזן סֶלָה בְּרַחֲמָיו יָצִיץ מֵחֲרַכָּיו. סְלוֹחַ יַרְבֶּה לְעַם מְבוֹרָכָיו: קהל צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו:

פירוש ע"ט

לְוִים אוּן דַיינֶע חֲסִידִים וֶועלֶען זִינְגֶען זִיסֶע גֶעזַאנְג. לְבוּשֵׁי אוּן דִי כֹּהֲנִים וָואס זֵיי קְלֵיידֶען אָן בִּגְדֵי כְּהוּנָה וֶועלֶען מַקְטִיר זַיין קְטוֹרֶת אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּשְׁתוּלִים אוּן זֵיי זָאלֶען גֶע־פְלַאנְצְט וֶוערֶען אִין דַיין וואוינוּנְג אוּן זָאלֶען בְּלִיהֶען אִין גָאטְ'ס הוֹיף. יְנוּבוּן אוּן זֵיי זָאלֶען שְׁפְּרָאצֶען אוּן זָאלֶען הָאבֶּען אַ גוּטֶע עֶלְטֶער. נִצְחָךְ דִי וָואס זֵיי זֶענֶען תְּמִימִים וּשְׁלֵמִים וֶועלֶען זִינְגֶען דַיין לוֹיבּ צוּ אֵייבִּיג. יַחַד אַז דוּ וֶועסְט אִין אֵיינֶעם אַיינְזַאמְלֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם דִי דֶערְלֵייזְטֶע. יַלְבִּישׁוּךָ וֶועלֶען זֵיי דִיךְ לוֹיבֶּען מִיט שְׁטַארְקֵייט אוּן זֵיי וֶועלֶען זָאגֶען שִׁירָה אַזוֹי וִוי דִי יוּדֶען הָאבֶּען שִׁירָה גֶעזָאגְט אַז זֵיי זֶענֶען אִיבֶּער דֶעם יַם גֶעגַאנְגֶען. מַבִּיעֵי דִי וָואס זָאגֶען דַיין גוּטְ'ס זַאמְלֶען זִיךְ אַיין אוּן בֶּעהֶעפְטֶען זִיךְ מִתְפַּלֵּל צוּ זַיין פַאר דִיר. מְחִים זֵייעֶרֶע תְּפִלּוֹת וָואס זֵיי זָאגֶען זָאלְסְטוּ רֶעכֶענֶען גְלַייךְ וִוי זֵיי וָואלְטֶען פֶעטֶע שָׁאף מַקְרִיב גֶעוֶוען. וִידּוּיָם וָואס זֵיי זֶענֶען מִתְוַדֶּה זֵייעֶרֶע זִינְד זָאל זַיין גֶעזֶענְפְט וִוי אַ קָרְבַּן צוּ דִיר גָאט. וִישׁוּלַּם אוּן דִי רֵייד פוּן דִי יִשְׂרָאֵל זָאל בֶּעצָאהְלְט וֶוערֶען צוּ דִיר אוּן זָאלֶען זַיין בִּמְקוֹם קָרְבָּן. סֶלָה מִיט דַיין דֶערְבַּארֶעמְקֵייט זָאל עֶר אֵייבִּיג קוּקֶען פוּן דִי פֶענְסְטֶער פוּן דֶעם הִימֶעל. סְלוֹחַ עֶר זָאל מֶעהְרֶען

פערגעבונג

חזן חִין יֶשַׁע מְגוּי מְקוֹרָאָיו. חוֹן יָחוֹן קוֹרְאֵי מִקְרָאָיו:

קהל קָרוֹב יְיָ לְכָל קוֹרְאָיו:

חו"ק אָנָא רַחוּם כַּפֵּר. עֲוֹן צָגִים תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר. וְיוּחָקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר. קָדוֹשׁ:

חזן זֶה אֵלִי פֶּלֶא עוֹשֶׂה. זַעֲקָתֵינוּ יִרֶץ וְשׂוֹטְנֵינוּ יַעֲסֶה:

קהל רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה:

חזן קוֹוֵי יִתֵּן לְלוֹ מַשְׁלִיךְ יְהָבָיו. קָדוֹשׁ. פְּשָׁעֵינוּ יְכַסֶּה בַּאֲהָבָיו:

קהל שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו:

חזן קַבֵּל צִקּוּנִי כִּבְמִכְלַל יוֹפִי. קוֹלִי תַּאֲזִין וְתַצְלִיל דּוֹפִי:

קהל תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי:

חו"ק אָנָא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכוֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:

חו"ק מֶלֶךְ שׁוֹכֵן עַד. לְבַדְּךָ מְלוֹךְ עֲדֵי עַד. הָאֵל קָדוֹשׁ:

חו"ק מֶלֶךְ מַאֲזִין שַׁוְעָה. לְעַמּוֹ מֵחִישׁ יְשׁוּעָה. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ:

פירוש ע"ט

פֶערְגֶעבּוּנְג צוּ זַיין גֶעבֶּענְטְשׁ פָאלְק. חין עֶר זָאל זִיךְ קֶערֶען אוּנ זָאל פֶער־גֶעמֶען דִי תְּפִלָּה פוּן דִי וָואס זַיי רוּפֶען אִיהְם אָן. זה דֶער אִיז מַיין גָאט דֶער דָא טוּט ווּאוּנְדֶער. זַעֲקָתֵינוּ אוּנְ־זֶער גֶעשְׁרֵיי זָאל עֶר אָנְנֶעמֶען מִיט גוּטֶען ווִילֶען. וְשׂוֹטְנֵינוּ אוּנ דֶעם שָׂטָן זָאל עֶר צוּטְרֶעטֶען. קוֹוֵי דִי וָואס זַיי ווַארְפֶען זַייעֶר מַשָּׂא אוֹיף גָאט זָאל זַיי גָאט גֶעבֶּען זַייעֶר הָאפוּנְג אוּנ זַייעֶר בַּקָשָׁה. קָדוֹשׁ אוּנְזֶערֶע פְּשָׁעִים זָאל גָאט בֶּעדֶעקֶען מִיט לִיבְּשַׁאפְט. קַבֵּל זַיי מְקַבֵּל מַיין תְּפִלָּה אַזוֹי ווִי דוּ הָאסְט מְקַבֵּל גֶעוֶועֶן דִי קָרְבָּנוֹת אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וָואס עֶס אִיז גֶעוֶועֶן דִי שֵׁיינֶע צִירוּנְג פוּן דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט. וְתַצְלִיל אוּנ זָאלְסְט אַרַיינְוַוארְפֶן אִין טִיפֶען יַם מַיין שַׁאנְד דָאס זֶענֶען דִי עֲבֵירוֹת. תְּהִלַּת דֶערוּיף וֶועט מַיין מוֹיל רֵיידֶען גָאטְ'ס לוֹיבּ:

מֶלֶךְ שׁוֹכֵן גָאט רוּהֶעט צוּ אֵייבִּיג. לְבַדְּךָ דוּ קֶענִיגְסְט אַלֵיין בִּיז אֵייבִּיג. הָאֵל דֶער הֵיילִיגֶער גָאט: מֶלֶךְ גָאט פַאר נֶעמְט דָאס גֶעשְׁרֵיי. לְעַמּוֹ עֶר אַיילְט אַהִילְף צוּ זַיין פָאלְק עֶר אִיז פָארְכְטִיג אוּנ הֵיילִיג:

אֶדֶר יְקַר אֵלִי. אֲחַוֶּה בְּאֶרֶשׁ מִלּוּלִי. בְּחֵיךְ אַנְעִים זֶמֶר. בְּנִיב אַבִּיעַ אוֹמֶר. מלך: גְּבוּרוֹתָיו מִי יְמַלֵּל. גְּדָלוֹ מִי יְפַלֵּל: דּוֹק מְרוֹפֵף בִּגְעָרָה. דְּרָכוֹ סוּפָה וּסְעָרָה. מאזין: הַנֶּאְדָּר מִקּוֹלוֹת מַיִם. הוֹדוֹ כִּסָּה שָׁמַיִם. וּסְבִיבָיו שַׂרְפֵי אֵלִים. וּמְפַחֲדוּ זָעִים וְחָלִים. מלך: זָךְ בִּשְׁמֵי מְעוֹנִים. זַעַק קָשׁוּב מִמִּתְעַנִּים חַשְׁרַת סָבִיב סֻכּוֹ. חַשְׁמַל בְּלִי לְסוֹכוֹ. מאזין: טוֹב יוֹדֵעַ חוֹסָיו. טָהוֹר מַצְדִּיק עֲמוּסָיו: יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן. יְקַר עוֹז חֶבְיוֹן. מלך: כּוֹנֵן שַׁחַק בִּתְבוּנָה. כָּל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה. לוֹבֵשׁ עוֹז וּגְדוּלָּה. לוֹ נָאוָה תְהִלָּה. מאזין: מוֹשֵׁל עוֹלָם בִּגְבוּרָה. מוֹחֶה פִּשְׁעֵי בָרָה. נָאוֹר וְאַדִּיר בַּהֲדָרוֹ. נוֹשֵׂא עָוֹן עֶדְרוֹ. מלך. סוֹכֵת שִׂיחוֹת עֲרֵבוֹת. סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת: עָף עַל כְּרוּבוֹ. עוֹנֶה לְעַם קְרוֹבוֹ. מאזין: פּוֹקֵד צִבְאוֹת גְּדוּדָיו. פּוֹדֶה

פירוש ע"ט

אֶדֶר יְקַר אֵלִי דָאס שְׁטַארְקֵייט אוּנ דָאס טַייעֶרְקֵייט פוּן מַיין גָאט. אֲחַוֶּה וֶועל אִיךְ רֵיידֶען מִיט דִי רֵייד פוּן מַיין תְּפִלָּה. גְּבוּרוֹתָיו וֶוער קֶען רֵיידֶען גָאטְ'ס שְׁטַארְקֵייט. גָּדְלוֹ וֶוער קֶען מִיט זַיין מַחֲשָׁבָה מַשִּׂיג זַיין גָאטְ'ס גְרוֹיסְקֵייט. קָשׁוּב פֶערְנֶעם דוּ גָאט דָאס גֶעשְׁרֵיי פוּן דִי וָואס זֵיי פַּייְנִיגֶען זִיךְ אוּנ פַאסְטֶען. טָהוֹר דֶער רֵיינֶער גָאט מַאכְט גֶערֶעכְט דִי יִשְׂרָאֵל וָואס וֶוערֶען גֶעטְרָאגֶען צוּ אִיהְם פוּן גֶע־בָּארֶען אָן. כָּל אַלֶע זַיינֶע וֶוערְק זֶענֶען מִיט אֱמֶת. מוֹשֵׁל עֶר גֶעוֶועלְטִיגְט אוֹיף דֶער וֶועלְט מִיט שְׁטַארְקֵייט. מוֹחֶה עֶר מֶעקְט אָפּ דִי זִינְד פוּן דִי וָואס זֵיי זֶענֶען לוֹיטֶער וִוי דִי זוּן. נוֹשֵׂא עֶר פַארְטְרָאגְט דִי זִינְד פוּן דִי וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעגְלִיכֶען צוּ אַ סְטַאדֶע שָׁאף. סוֹכֵת עֶר פֶערְנֶעמְט דִי זִיסֶע רֵייד פוּן תְּפִלָּה. עוֹנֶה עֶר עֶנְטְפֶערְט צוּ זַיין נָאהֶענְט פָאלְק. פּוֹקֵד עֶר צֵיילְט אוּנ גֶעדֶענְקְט זַיינֶע חַיָּילוֹת. פּוֹדֶה עֶר דֶערְלֵייזְט דָאס נֶפֶשׁ פוּן זַיינֶע קְנֶעכְט. קִנּוּיָו צוּ זַיינֶע גֶעקְוִיפְּטֶע מַאכְט עֶר גְרֵייכֶען פֶערְגֶעבּוּנְג. רוֹאֶה עֶר זֶעהְט דִי נִידֶערִיגֶע אוּנ צוּבְּרָאכֶענֶע. שׁוֹכֵן עֶר רוּעֶט אִין הוֹיכֶען הִימֶעל. שַׁלִּיט עֶר גֶעוֶועלְטִיגְט אִיבֶּער דִי וַואסֶער וָואס אִיז צוּנוֹיף גֶעשְׁטוֹיסֶען אוּנְטֶען אִין יַם אוֹקְיָנוֹס. תּוֹמֵךְ עֶר לֶעהְנְט אוּנְטֶער דִי כּוֹחוֹת פוּן דֶער וֶועלְט מִיט שְׁטַארְקֵייט. תַּקִּיף עֶר אִיז שְׁטַארְק, אוּנ אִיז פֶערְהוֹילֶען פוּן אַלֶע בֶּעשֶׁע־פֶענִישׁ:

נֶפֶשׁ עֲבָדָיו. צִדְקוֹ עֶלְיוֹנִים מַגִּידִים. צְבָא תַחְתּוֹנִים מוֹדִים. מלך: קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. קָנוּיו מַשִּׂיג מְחִילוֹת. רָם וְנִשָּׂא וְגֵאֶה. רוֹאֶה שָׁפָל וְנִכְאֶה. מאזין: שׁוֹכֵן בְּרוּם עֲלִיּוֹת. שַׁלִּיט בְּדוֹק תַּחְתִּיּוֹת: חזן תּוֹמֵךְ זְרוֹעוֹת עוֹלָם. תַּקִּיף וּמְכַבֵּל נֶעְלָם:

חו"ק מֶלֶךְ שׁוֹכֵן עַד. לְבַדְּךָ מְלוֹךְ עֲדֵי עַד. הָאֵל קָדוֹשׁ:

וּבְכֵן וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

אָנָא אֱלֹהִים חַיִּים. תִּכְתּוֹב דְּבֵקֶיךָ לְחַיִּים כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. ואתה: בְּעֵת רָצוֹן תַּעֲנֶה תְּחִנָּתִי. שִׁמְעָה יְיָ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי. אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי. ואתה: גַּעְיַת קוֹרְאֶיךָ בִּתְפִלַּת שַׁחַר. רְצֵה וְהַלְבֵּן אוֹדֶם כְּצַחַר. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר. ואתה: דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. קוֶֹיךָ בַּל תַּרְשִׁיעַ. מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ. ואתה: הַצְּפוּפִים יַחַד לְעָבְדֶךָ. צִבְאוֹת צֹאן יָדֶךָ. הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ. ואתה: וּמַרְבִּים תַּחַן וָעֶתֶר. פְּלֹל לַחֲשֵׁנוּ הֶעָתֵר. אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר. ואתה: זָעֲקֵנוּ שְׁעֵה אוֹתָנוּ לִצְדָקָה. עֶרֶךְ שַׁוְעֵנוּ כְּתִמּוֹר דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה. ואתה: חַטְּאֵנוּ בְּאֵזוֹב וְטַהֲרֵנוּ. סָמְכֵנוּ סִתְרֵנוּ וְסַבְּרֵנוּ. אֲנַחְנוּ

פירוש ע"ט

וּבְכֵן וְאַתָּה אונז דערום בעט איך דיך ווייל דו ביסט דער בארמיג זאלסטו אונז פאר געבען אונזערע זינד: אָנָא אֱלֹהִים איך בעט דיך לעבעדיגער גאט. תִּכְתּוֹב זאלסט אנשרייבען צום לעבען די וואס זיי זענען צו דיר באהעפט. כִּי דען בייא דיר איז דער קוואל פון לעבען. בְּעֵת אין דער צייט פון דיין ווילען זאלסטו ענטפערען מיין תְּפִלָּה. אַל זאלסט נישט אוועק קעהרען דיינע אויערען פון מיין געשריי וואס איך שריי צו דיר. הַלְבֵּן די עבירות וואס זענען געגליכען צו רויטע פעדים זאלסטו זיי ווייס מאכען ווי ווייסע וואל. דַּלּוֹתִי חאטשע איך בין ארים פון מצות האף איך צו גאט ער זאל מיר העלפען. קוֶֹיךָ דיינע האפער זאלסטו ניט שולדיג מאכען. הַצְּפוּפִים די וואס זייא שטויסען זיך צונויף אין איינעם צו דינען דיך. פְּלֹל די תְּפִלָּה וואס מיר בעטען שטילערהייט זאלסטו מקבל זיין. אַתָּה דו גאט וואס דו ביסט פארבארגען. חַטְּאֵנוּ רייניג אונז מיט דעם גראז וואס הייסט אזוב אונ מאך אונז ריין פון אונזערע זינד. סָמְכֵנוּ לעהן אונז אונטער אונזער באשיצער אונ אונזער

הַחוֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. ואתה: טָהוֹר קָשׁוּב חַנּוּנִי. נַקֵּנִי מִכְּתָם עֲוֹנִי. מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ. ואתה: יֶהֱמוּ מֵעֶיךָ עָלֵינוּ. מַהֵר רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּנוּ. וְאַתָּה יְיָ אָבִינוּ. ואתה: כְּרַחוּם תְּכַפֵּר עָוֹן. לַכֹּל תִּשָּׂא עָוֹן. וְאַל לָעַד תִּזְכּוֹר עָוֹן. וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

חז״ק הַיּוֹם יִכָּתֵב בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת. הַחַיִּים וְהַמָּוֶת. אָנָּא כַּנָּה. עוּרִי נָא. הִתְעוֹרְרִי נָא. עִמְדִי נָא. הִתְיַצְּבִי נָא. קוּמִי נָא. חֲלִי נָא. בְּעַד הַנֶּפֶשׁ חַנִּי נָא. פְּנֵי דַר עֶלְיוֹן:

אֲיוּמָּה בָּחַר. יַלְבִּין כְּצֶמֶר צַחַר. בִּתְפִלַּת הַשַּׁחַר: בְּטוּחוֹת חוֹקֵר. צֹאן עֶדְרוֹ יְבַקֵּר. בְּעֵת תְּמִיד הַבּוֹקֶר: גּוֹשֵׁם וְעוֹצֵר. גָּלְיוֹתֵינוּ יְקַצֵּר. בְּזֹאת תְּפִלַּת יוֹצֵר. היום: דְּרוֹר אַל תְּאַחֵר. כִּי גְרוֹנֵנוּ נִחַר. בִּתְפִלַּת הַשַּׁחַר: הַכֹּל סוֹקֵר. הַמַּסְטִין יַכְחִישׁ וִישַׁקֵּר. בְּעֵת תְּמִיד הַבּוֹקֶר: וּמְזִמָּה לֹא יְבַצֵּר. מִצָּרוֹתֵינוּ יִצֵּר. בְּזֹאת

פירוש ע״ט

אוּנְזֶער הָאפֶער. אֲנַחְנוּ מִיר זֶענִין דָאס לֵיים אוּנ דוּ בִּיסְט אוּנְזֶער בַּאשֶׁעפֶער. טָהוֹר דוּ רֵיינֶער גָאט פַארְנֶעהְם מַיין גֶעבֶּעט. נַקֵּנִי מַאךְ מִיךְ רֵיין פוּן דִי פְלֶעקִין פוּן מַיינֶע זִינְד. מִקְוֵה דֶען דוּ גָאט מַאכְסְט דִי יִשְׂרָאֵל רֵיין וִוי אַ מִקְוֶה מַאכְט רֵיין דֶעם מֶענְטְשֶׁען. כְּרַחוּם אַזוֹי וִויא אֵיין דֶער בַּארְמְהֶערְצִיגֶער זָאלְסְטוּ פַאר גֶעבֶּען דִי זִינְד. לַכֹּל צוּ אַלֶע זָאלְסְטוּ פַאר טְרָאגֶען דִי זִינְד. וְאַל אוּנ זָאלְסְט נִישְׁט גֶעדֶענְקֶען דִי זִינְד צוּ אֵייבִּיג:

הַיּוֹם יִכָּתֵב הַיינְט אוּם יוֹם כִּפּוּר וֶוערְט אָן גֶעשְׁרִיבֶּן אִין סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת. הַחַיִּים וֶוער עֶס זָאל לֶעבֶּען אוּנ וֶוער עֶס זָאל שְׁטַארְבֶּען דֶערוּם אָנָּא בֶּעטֶען מִיר דִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. עוּרִי דֶער וֶועק דִיךְ צוּ בֶּעטֶען רַחֲמִים פַאר אוּנְז. עִמְדִי נָא שְׁטֶעל דִיךְ בֶּעטֶען רַחֲמִים פַאר אוּנְז. חֲלִי בֶּעט פַאר דִי יִשְׂרָאֵל דֶער בַּארֶעמְהֶערְצִיקַייט פוּן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וָואס עֶר וואוֹינְט אִין הִימֶעל:

אֲיוּמָּה בָּחַר דִי פָארְכְטִיגֶע יִשְׂרָאֵל וָואס גָאט הָאט זֵיי בִּשְׁעַת מַתַּן תּוֹרָה אוֹיסְגֶעקְלִיבֶּען פַאר אַ פָאלְק. יַלְבִּין זֵייעֶרֶע זִינְד זָאל עֶר וַוייס מַאכֶען וִוי וַוייסֶע וָואל. בִּתְפִלַּת פוּן וֶועגֶען תְּפִלַּת שַׁחֲרִית. בְּעֵת אִין דֶער צַייט אַז מֶען הָאט מַקְרִיב גֶעוֶוען דֶעם קָרְבַּן תָּמִיד אַלֶע פְרִיה מָארְגֶען. יְקַצֵּר זָאל עֶר אוּנְזֶער גָּלוּת מְקַצֵּר זַיין בִּזְכוּת דֶער תְּפִלָּה פוּן פְרִיה. הַכֹּל גָאט דֶער דָא זֶעהְט אַלֶץ. הַמַּסְטִין דֶעם שָׂטָן זָאל עֶר לֵייקֶענֶען אוּנ זָאל אִיהם פַאלְשׁ מַאכֶען. בְּעֵת אִין דֶער צַייט דָאס מֶען

תְּפִלַּת יוֹצֵר. היום: זָחוּל סְחַרְחַר. בֶּטַח יִרְבַּץ וְיִסְחַר. בְּתְפִלַּת הַשַּׁחַר: חַיָּתְךָ יַקַּר. בְּנֵי שֵׁת לְקַרְקַר. בְּעֵת תָּמִיד הַבּוֹקֶר: טָהוֹר וְנוֹצֵר. סְגוּלָּתוֹ לְחַיִּים יֵעָצֵר. בְּזֹאת תְּפִלַּת יוֹצֵר. היום: יְדִיד מְרַחֵם מְשַׁחֵר. יוֹשִׁיעַ טֶרֶם מָחָר. בְּתְפִלַּת הַשַּׁחַר: כּוֹבֵשׁ הָרִים וְעוֹקֵר. לְטוֹבָה עַמּוֹ יְבַקֵּר. בְּעֵת תָּמִיד הַבּוֹקֶר: מִקְדָּשְׁךָ וּמִזְבֵּחַ וְהֶחָצֵר. נָא בְּקוֹמָתָם תְּבַצֵּר. בְּזֹאת תְּפִלַּת יוֹצֵר. היום: סְעוּרָה וּשְׁבוּרָה כְּפֶחָר. פְּצֵה מֵרִיב וְחַרְחַר. בְּתְפִלַּת הַשַּׁחַר: קַרְנוֹת עֹשֶׁר יַעֲקֵר: שְׁתוּלִים בְּבֵיתוֹ לְיַקֵּר. בְּעֵת תָּמִיד הַבּוֹקֶר: חזן יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ הַפְּצֵר. סַפֵּק לְחוֹרֵשׁ וְקוֹצֵר. בְּזֹאת תְּפִלַּת יוֹצֵר: היום יכתב וכו׳.

וּבְכֵן אַךְ חַנּוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל:

אַךְ אֲתִים בְּחִין לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ בּוֹטְחִים בְּחַסְדְּךָ אֱמוּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ גּוֹעִים וּמַרְגִּישִׁים שִׁכְנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ דַּלּוּ עֵינֵיהֶם לִמְעוֹנֶךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ הוֹגִים לַעֲנוֹת עִנְיָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ וְעוֹדִים בְּנִצּוּחַ לְנַגְּנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ זוֹעֲקִים יַחַד הֲמוֹנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל

פירוש ע״ט

האט מַקְרִיב גֶעוֶועֶן דֶעם קָרְבַּן תָּמִיד צוּ מָארְגֶען פְּרִיה. זָחוּל די וָואס זַייעֶר הָארְץ איז אַרוּם גֶערִינְגֶעלְט מִיט פָארְכְט פַאר גָאט. בֶּטַח בֶּעטֶען מִיר זַיי זָאלֶען רוּהֶען זִיכֶער פוּן אַלֶע זַייטֶען בִּזְכוּת תְּפִלַּת שַׁחֲרִית. טָהוֹר גָאט דֶער דָא איז רֵיין אוּנ הִיט. סְגוּלָּתוֹ זַיין פָאלְק זָאל עֶר צוּם לֶעבֶּען שְׁטַארְקֶען. בְּזֹאת פוּן וֶועגֶען דֶער תְּפִלָּה פוּן מָארְגֶען. מִקְדָּשְׁךָ דַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּנ דָאס מִזְבֵּחַ אוּנ דֶעם הוֹיף. נָא אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט מִיט זַייעֶר הוֹיךְ גֶעבֵּיי זָאלְסְטוּ זַיי שְׁטַארְקֶען. בְּזֹאת פוּן וֶועגֶען דֶער תְּפִלָּה פוּן פְּרִיה מָארְגֶען. שְׁתוּלִים די וָואס זַיי װעלען גֶעפְלַאנְצְט זַיין אין גָאט׳ס הוֹיז זָאל עֶר זַיי חָשׁוּב מַאכֶען. בְּעֵת אין דֶער צַייט וָואס מֶען הָאט מַקְרִיב גֶעוֶועֶן דֶעם קָרְבַּן תָּמִיד אין דֶער פְרִיה. יוֹרֶה פְּרִיה רֶעגֶען אוּנ שְׁפֶּעט רֶעגֶען זָאלְסְטוּ גָאט מֶעהְרֶען. סַפֵּק גִיבּ גֶענוּג צוּ דֶעם וָואס אַקֶערְט אוּנ שְׁנַייד דָאס מִיר זָאלֶען זוֹכֶה זַיין דוּרְךְ דֶער תְּפִלָּה פוּן פְּרִיה מָארְגֶען: וּבְכֵן אַךְ אוּנ אַזוֹי וֶועלֶען מִיר זָאגֶען, נָאר דוּ וֶוערְסְט אָנְגֶערוּפֶען „חַנּוּן" אוּנ בִּיסְט דֶער בַּארְמִיג צוּ אַלֶע וֶוערְק: אַךְ אֲתִים זַיי קוּמֶען נָאר מִיט גֶעבֶּעט פַאר דִיר גָאט. כִּי דֶען דוּ בִּיסְט דֶער בַּארְמִיג צוּ אַלֶע וֶוערְק. אַךְ גּוֹעִים זַיי שְׁרַייעֶן נָאר אוּנ שְׁטוּרְמֶען אין דַיין רִיהוּנְג דָאס נֶענֶען די

פּוֹעַל: אַךְ חוֹכִים יְשׁוּעוֹת חוֹסְנֶיךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ טְבוּלִים בְּטוֹהַר לְחַנְּנָךְ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ יוֹדוּ לְשִׁמְךָ בָּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ כַּפֵּר לְעַם מַאֲמִינֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ לֹא לָנוּ כִּי אִם לְמַעַנְךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ מַגֵּר מִתְקוֹמְמֵי צְפוּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ נַשְּׂאֵם זֶרַע בְּחוּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ סְלִיחָה תַּרְבֶּה לְמִתְעַנְּךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ עֲנֵם מִשְּׁמֵי מְעוֹנֶיךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ פְּצֵם מֵהֶמְיַת שְׁאוֹנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ צַדֵּק גּוֹי נְבוֹנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ קוֹמֵם קֶדֶם קִנְיָנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ רוֹמֵם תֵּל אַרְמוֹנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ שְׁעֵה לַחַשׁ מִתְחַנְּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ תָּמְכֵם וְהַשְׂכֵּם מֵחֲרוֹנֶךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל:

אַךְ חַנּוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל:

פותחין הארון וּבְכֵן אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל כֹּחַ. מֵכִין הָרִים בְּכֹחַ. חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ. נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ. לָכֵן יִתְגָּאֶה גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ:

פירוש ע"ט

די שולֶען. אַךְ בלוּ זֵיי הוֹיבֶּען נָאר אוֹיף זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען צוּ דַיין הִימֶעל. אַךְ זוֹעֲקִים דִי וָואס זַאמְלֶען זִיךְ אַיין אִין אֵיינֶעם אוּנ שְׁרַייעֶן נָאר צוּ דִיר. אַךְ טְבוּלִים זֵיי הָאבֶּען זִיךְ אוּם עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר טוֹבֵל גֶעוֶועזֶען כְּדֵי זֵיי זָאלֶען מִיט רֵיינִיגְקֵייט מִתְפַּלֵּל זַיין. אַךְ נַשְּׂאֵם דֶער הֵייבּ דִי קִינְדֶער פוּן דַיינֶע גֶעפְּרוּבְטֶע דָאס זֶענֶען דִיא אָבוֹת. אַךְ עֲנֵם עֶנְטְפֶער זֵיי פוּן דֶעם הִימֶעל פוּן דַיין וואוינוּנְג. אַךְ צַדֵּק מַאךְ גֶערֶעכְט דַיין פַאר שְׁטֶעגְדִיג פָאלְק. אַךְ קוֹמֵם רֶעכְט אוֹיף דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי זֶענֶען דַיין עֶרְשְׁטֶע בֶּע־שֶׁעפֶּענִישׁ. אַךְ תָּמְכֵם אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט לֶעהְן זֵיי אוּנְטֶער אוּנ פַאר מַייד זֵיי פוּן דַיין צָארֶען. חַנּוּן דוּ גָאט וָואס דוּ בִּיסְט אָנְגֶערוּפֶען „חַנּוּן" אוּנ בִּיסְט דֶער בַּארְמִיג צוּ אַלֶע וֶוערְק:

וּבְכֵן אִמְרוּ אוּנ אַזוֹי זָאלְט אִיהְר לוֹיבֶּען גָאט אוּנ אִיהְר זָאלְט זָאגֶען וִוי גָאר פָארְכְטִיג זֶענֶען דַיינֶע וֶוערְק:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים לוֹיבְּט צוּ גָאט. אֶרֶךְ עֶר דֶערְלֶענְגֶערְט דֶעם צָארֶען אוּנ הָאט גְרוֹיס כֹּחַ. מֵכִין עֶר הָאט אָן גֶעבְּרֵייט דִי בֶּערְג מִיט כֹּחַ. חֲכַם עֶר וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „חֲכַם לֵב" אוּנ אִיז שְׁטַארְק אִין כֹּחַ. נוֹתֵן עֶר גִיט צוּ דִי מִיעדֶע כֹּחַ. לָכֵן דֶערוּם זָאל עֶר הֶערְשֶׁען. גָדוֹל אוּנְזֶער הֶער אִיז גֶעאַכְפֶּערְט אוּנ הָאט פִיעל כֹּחַ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. בּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו. מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו. זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו. וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִילוֹתָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. גֵּאֶה וְגָבוֹהַּ בִּשְׁמֵי מַעְלָה. עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה. לוֹ הַגְּבוּרָה וְהַגְּדוּלָּה. הָעֹז וְהַמֶּמְשָׁלָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. דָּגוּל מֵרִבְבוֹת קוֹדֶשׁ. וְנֶאְדָּר בַּקּוֹדֶשׁ. דַּרְכּוֹ בַּקּוֹדֶשׁ. וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקּוֹדֶשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. הוֹדוֹ כִּסָּה שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם. יַרְעֵם מִשָּׁמַיִם לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַנּוֹטֶה כַדּוֹק שָׁמַיִם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. וְכָל בַּשָּׁלִישׁ עֲפַר הָאָרֶץ. יָדוֹ יָסְדָה אָרֶץ. וִימִינוֹ טִפְּחָה שְׁמֵי עֶרֶץ. וְהֶעֱמִידָם בְּלִי פֶרֶץ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים. זוֹהַר כִּסְאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מְשָׁרְתָיו לוֹהֲטֵי

פירוש ע"ט

אמרו לאלהים לויבט צו גאט. בונה דער דא בויעט אין הימעל זיינע שטאפלען. משקה ער מאכט אנטרינקען די בערג פון זיין אייבערשטע וואסער. זכר אגידעכעניש טהוט ער צו זיינע וואונדער. ולו אלע מעשים פון די מענטשען זענען פאר איהם געציילט לכן דרום זאל ער הערשען. המקרה דער דא האט געבעלקעט אין וואסער זיינע ביידעם. אמרו לויבט צו גאט. דגול דער דא איז געבענט פון צעהן טויזענד הייליגע מלאכים. ונאדר און ער איז בעשיינט מיט הייליגקייט. דרכו זיין וועג איז אין הייליגקייט.

ומשתחוים און די מלאכים בוקען זיך צו איהם מיט הייליגער שוינהייט. לכן דערום זאל ער הערשען מיין גאט דער קיניג דער דא איז געגאנגען מיט זיין הייליגקייט אין ים פאר די ישראל. אמרו לויבט צו גאט. וכל דער דא האט געמאסטען מיט א מאס די שטויב פון דער ערד. ידו זיין האנד האט געגרונדפעסט די ערד. וימינו און זיין רעכטע האנד האט געמאסטען די שטארקע הימלען. והעמידם און האט זיי אנידערגעשטעלט דאס זיי קאנען נישט צו בראכען ווערען. לכן דערום זאל ער הערשען. היושב דער

אֵשׁ. נוֹגַהּ לָאֵשׁ וּמַבְרִיק הָאֵשׁ. לְפָנָיו נִמְשָׁכִים נַהֲרֵי אֵשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֵשׁ אֹכְלָה אֵשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: חַי עוֹלָמִים. צָר בְּיָהּ עוֹלָמִים. אִוָּה בֵּית עוֹלָמִים. מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים. לָכֵן יִתְגָּאֶה עַתִּיק יוֹמִין:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: טְהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבוֹתָיו חַשְׁרַת מַיִם. עָבֵי שְׁחָקִים חֶשְׁכַת מַיִם. טוֹעֲנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ גַּבּוֹתָם מְלֵאוֹת עֵינַיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: יוֹדֵעַ מַה בַּחֹשֶׁךְ. לֹא יַחְשִׁיךְ מִנּוּ כָּל חֹשֶׁךְ. קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ. הוֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְחֹשֶׁךְ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: כּוֹנֵן כִּסְאוֹ לַמִּשְׁפָּט. מְכוֹן כִּסְאוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט. אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. תֹּאחֵז יָדוֹ בַּמִּשְׁפָּט. לָכֵן יִתְגָּאֶה וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: לוֹ יָאֲתָה מְלוּכָה. שׁוֹכֵן עַד וְאֶת דַּכָּא.

פירוש ע"ט

דָא זִיצְט אוֹיף דֶעם צִירְקֶעל פוּן דֶער עֶרְד. אִמְרוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט וָואס לֶעבְּט אֵייבִּיג. צָר עֶר הָאט בֶּעשַׁאפֶען מִיט דֶעם שֵׁם י"ה אַלֶע וֶועלְטֶען. אִוָּה עֶר הָאט גֶעגְלוּסְט דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וָואס וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „בֵּית עוֹלָמִים". מָכוֹן דָם אִיז דָאס אָנְבְּרֵייטוּנְג דַיין זִיצוּנְג צוּ אֵייבִּיג. לָכֵן דֶערוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען וָואס עֶר וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „עַתִּיק יוֹמִין". אִמְרוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט. יוֹדֵעַ דֶער דָא וֵוייסְט וָואס אִין פֶערְבָּארְגֶענִישׁ פוּן דֶער פִינְסְטֶערְנִישׁ. לֹא קֵיין פִינְסְטֶערְנִישׁ אִיז פַאר אִיהְם נִיט פִינְסְטֶער. קֵץ אֵיין עֶק הָאט עֶר גֶעטְהוּן צוּ דֶעם פִינְסְטֶערְנִישׁ. הוֹפֵךְ עֶר פֶערְקֶערְט צוּ לִיכְט דֶעם שָׁאטֶען פוּן טוֹיט דָאס אִיז דֶער וָואס אִיז אִין אַ צָרָה אִין פִינְסְטֶערְנִישׁ פֶערְקֶערְט גָאט זַיין פִינְסְטֶערְנִישׁ צוּ לִיכְט. לָכֵן דֶערוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען דֶער דָא הָאט בֶּעשַׁאפֶען דָאס לִיכְט אוּנ פִינְסְטֶערְנִישׁ. אִמְרוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט. לוֹ צוּ אִיהְם אִיז שֵׁיין דִי מְלוּכָה. שׁוֹכֵן עֶר רוּעֶט אִין הִימֶעל אוּנ הֶעלְפְט דִי פֶערְשְׁטוֹיסֶענֶע. מֵשִׁיב עֶר קֶערְט אוּם דֶעם מֶענְטְשֶׁען מִיט תְּשׁוּבָה דוּרְךְ דֶעם

וואָס

מֵשִׁיב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא. וְאוֹמֵר שׁוּבוּ בְּרוּחַ נְמוּכָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: מוֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם. הַכֹּל צָפוּי וְלֹא נֶעְלָם זֶה שְׁמוֹ לְעוֹלָם. חַסְדּוֹ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לָכֵן יִתְגָּאֶה בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: נוֹצֵר חֶסֶד לְאֶלֶף דּוֹר. לוֹחֵם קָמָיו מִדּוֹר דּוֹר. מֵקִים סֻכַּת מְשִׁיחוֹ לְגִדּוּר. הָאוֹר חוֹנֶה עִמּוֹ בִּמְדוּר. לָכֵן יִתְגָּאֶה זֶה זִכְרִי לְדוֹר דּוֹר:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: סוֹבֵל עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים. מַאֲזִין שִׂיחַ חִנּוּנִים. מַקְשִׁיב שַׁוַע רְנָנִים. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: עִזּוּז וְגִבּוֹר אִישׁ מִלְחָמָה. נוֹקֵם לְצָרָיו וּבַעַל חֵמָה. מַכְרִית קָמָיו בִּמְהוּמָה. נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בִּנְהִימָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: פּוֹעֵל וְעוֹשֶׂה הַכֹּל. בְּיָדוֹ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל. אֵלָיו יְשַׂבֵּרוּ עֵינֵי כֹל. וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל. לָכֵן יִתְגָּאֶה עֶלְיוֹן עַל כֹּל:

פירוש ע"ט

וָואס עֶר בְּרֶענְגְט אוֹיף אִיהְם יְסוּרִים מִיט צָרוֹת. וְאוֹמֵר אוּנ עֶר זָאגְט טְהוּט תְּשׁוּבָה מִיט אַנִידֶערִיג גְמִיט. לָכֵן דֶרוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען דֶען צוּ אִיהְם אִיז דִי מְלוּכָה. אִמְרוּ לוֹבְּט צוּ גָאט. נוֹצֵר וָואס עֶר הִיט חֶסֶד צוּ דִי צַדִיקִים בִּיז טוֹיזֶענְד דוֹרוֹת. לוֹחֵם עֶר הַאלְט מִלְחָמָה מִיט זַיינֶע פַיינְד. מֵקִים עֶר וֶועט בּוֹיעֶן דִי שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם וָואס זִי וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „סוּכַּת דָוִד" אוּנ וֶועט זִי אַרוּמְצָאמֶען. הָאוֹר דָאס לִיכְט רוּהְט בַּיי אִיהְם אִין זַיין וואוֹינוּנְג. לָכֵן דֶרוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען. זֶה וָואס עֶר הָאט גֶעזָאגְט מַיין גֶעדֶעכֶענִישׁ אִיז צוּ אֵייבִּיג. אִמְרוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט. עִזּוּז וָואס עֶר אִיז שְׁטַארְק מִלְחָמָה צוּהַאלְטִין. נוֹקֵם עֶר אִיז זִיךְ נוֹקֵם אִין זַיינֶע פַיינְד אוּנ אִיז אֵיין הֶער פוּן צָארֶען. מַכְרִית עֶר פֶערְשְׁנַייד זַיינֶע פַיינְד מִיט פֶערְטוּמְלֶענִישׁ. נוֹהֵם עֶר בְּרוּמְט אוֹיף זֵיי מִיט בְּרוּמוּנְג. לָכֵן דֶערוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען וָואס עֶר וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „אִישׁ מִלְחָמָה".

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: צַדִּיק בְּכָל דְּרָכָיו. יָשָׁר מֵצִיץ מֵחֲרַכָּיו.
חָפֵץ בְּעַם מַמְלִיכָיו. יָרְשׁוּ אֶרֶץ מְבוֹרָכָיו. לָכֵן
יִתְגָּאֶה בָּרְכוּ יְיָ כָּל מַלְאָכָיו:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ. מַגִּיד אַחֲרִית
מֵרֹאשׁ. בָּחַר בְּאֵם דַּלַּת רֹאשׁ. עֻזּוֹ יוֹם יוֹם
לִדְרוֹשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: רָם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד. בִּטְחוּ בוֹ עֲדֵי עַד.
כְּבוֹדוֹ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים וַיַּעַד. וּלְעַם קְדוֹשׁוֹ נוֹעַד.
לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: שְׁבִילוֹ בְּמַיִם רַבִּים. שָׁמָיו מַרְעִיף
רְבִיבִים. שְׁמוֹ מְיַחֲדִים שַׁחַר וַעֲרָבִים. בְּשַׁעַר
בַּת רַבִּים. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: תְּהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ. מַעֲבִיר כִּלָּיוֹן
וְחָרֶץ. מֵשִׁיב אַף וְחָרוֹן וְקֶרֶץ. שַׁוַע מְחַנְנָיו יִרֶץ.
לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

פירוש ע"ט

אמרו לויבט צו גאט. צדיק דער דא איז גערעכט אין אַלֶע זיינֶע וועגֶען. ישר ער איז רעכטפארטיג אונ קוקט פון די פענסטער פון זיין הימעל. חפץ ער בעגערט אין דעם פאלק וואס זיי מאכען איהם קיניגען. ירשו זיינע געבענטשטע וועלען ארבען די ערד. לכן דערום זאל גאט הערשען. ברכו וואס אלע זיינע מלאכים לויבען איהם. אמרו לויבט צו גאט. רם ער איז הויך אונ דערהויבען אונ רוהט אין הימעל בטחו פערזיכערט אייך אין איהם צו אייביג. כבודו זיין כבוד האט ער אנגעבריט צווישען די היילגע מלאכים. קדשים אונ פון וועגען זיין הייליג פאלק האט ער געמאכט רוען זיין שכינה צווישען די שטאנגען פון דעם ארון. לכן דערום זאל ער הערשען. המביט דער דא קוקט צו דער ערד אונ זי ציטערט פאר איהם. אמרו לויבט צו גאט. תהלתו זיין לויב איז פול די גאנצע וועלט. מעביר ער מאכט איבערפאהרען פערדארבונג אונ פערשניידונג. משיב ער קערט אום גרוים צארען אונ פערשניידונג. שוע דאס געשריי פון די וואס זיי בעטען צו איהם בעוויליגט ער. לכן דערום זאל ער הערשען. יי אדונינו גאט אונזער הער ווי גאר שטארק איז דיין נאמען אין דער גאנצער וועלט:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אֵין מִי בַּשַּׁחַק יַעֲרָךְ לוֹ. בִּבְנֵי אֵלִים יִדְמֶה לוֹ. גְּבוֹהִים עָלָה לְמוֹשָׁב לוֹ. דָּרֵי גַיְא כַּחֲגָבִים לְמוּלוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמּשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ. וְהַרְבֵּה פְדוּת עַמּוֹ. זַעַק וְלַחַשׁ עַמּוֹ. חָשׁ וּמַאֲזִין מִמְּרוֹמוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו. יוֹבִילוּ שַׁי לְמוֹרָאָיו. כִּתֵּי גְדוּדֵי צְבָאָיו. לֹא יְשׁוּרוּ כְּבוֹד מַרְאָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: מַלְאָכָיו עוֹשֶׂה רוּחוֹת. נִקְדָּשׁ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. סוֹכֵת שְׁפִיכַת שִׂיחוֹת. עוֹנֶה וּמַעֲמִיד רְוָחוֹת. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת:

פירוש ע"ט

וּבְכֵן גְּדוֹלִים אוּנ אַזוֹי אוֹיךְ זֶענֶען זַייעֶר גְרוֹיס דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט: מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ דָאס אִיז דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט. אֵין עֶס אִיז קֵיינֶער נִיט אִין הִימֶעל דֶער זָאל זִיךְ צוּ אִיהְם גְלַייכֶען. גְּבוֹהִים עֶר הָאט דִי הוֹיכֶע הִימֶעל דֶערְהוֹיבֶען צוּ זִיצֶען דָארְטֶען. דָּרֵי דִי וָואס וואוֹינֶען אוֹיף דֶער עֶרְד זֶענִין וִוי דֶערְשְׁרָאקֶען קֶעגֶען אִיהְם. לָכֵן דֶערוּם זָאל עֶר הֶערְשֶׁען. הַצּוּר דֶער שְׁטַארְקֶער גָאט דָאס זַיינֶע וֶוערְק זֶענֶען גַאנְץ. מַעֲשֵׂה דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט. הַמּשֵׁל גֶעוֶועלְטִיגְקֵייט אוּנ פַארְכְט אִיז מִיט אִיהְם. וְהַרְבֵּה אוּנ פִיהְל דֶערְלֵייזוּנְג אִיז בַּיי אִים. זַעַק דָאס גֶעשְׁרֵיי אוּנ דִי תְּפִלָּה פוּן זַיין פָאלְק אַיילְט עֶר אוּנ פֶערְנֶעמְט פוּן זַיין הִימֶעל. לָכֵן דֶערוּם זָאל עֶר הֶערְשֶׁען

וָואס זַיין נָאמֶען אִיז „יְיָ צְבָאוֹת". מַעֲשֵׂה דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט. טֶרֶף עֶר גִיט שְׁפַּייז צוּ זַיינֶע פָארְכְטֶער יוֹבִילוּ זֵיי וֶועלֶען בְּרֶענְגֶען גֶעשֶׁענְק צוּ גָאט וָואס עֶר אִיז דִי פָארְכְט פוּן זֵיי. כִּתֵּי דִי מַחֲנוֹת פוּן דִי מַלְאָכִים קֶענֶען נִיט זֶעהְן דֶעם כָּבוֹד פוּן זַיין גֶעשְׁטַאלְט. לָכֵן דֶרוּם זָאל עֶר הֶערְשֶׁען. הִנֵּה גָאטְ'ס הַשְׁגָּחָה אִיז אוֹיף זַיינֶע פָארְכְטֶער. מַעֲשֵׂה דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט. מַלְאָכָיו זַיינֶע שְׁלוּחִים מַאכְט עֶר פוּן וִוינְטֶען. נִקְדָּשׁ עֶר אִיז גֶעהֵיילִיגְט מִיט גֶעזַאנְג אוּנ מִיט לוֹיבּ. סוֹכֵת עֶר פֶערְנֶעמְט וֶוען דִי מֶענְטְשֶׁען פֶערְגִיסֶען זֵייעֶרֶע רֵייד אִין תְּפִלָּה פַאר אִיהְם. עוֹנֶה עֶר עֶנְטְפֶערְט אוּנ הֶעלְפְט פוּן צָרוֹת. לָכֵן דֶערוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען וָואס עֶר אִיז דֶער גָאט פוּן אַלֶע גֶע־

מיטהען

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. פּוֹדֶה מִשַּׁחַת עֲמוּסָיו. צוּר יוֹדֵעַ חוֹסָיו. קָדוֹשׁ מַפְלִיא נִסָּיו. רַחוּם לִמְרַצָּיו וּמַכְעִיסָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו:

סוגרין הארון.

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ וְתַחְבּוּלוֹתָיו מְזִמָּה. שִׁבְתּוֹ בְּתוֹךְ מִרְמָה. רְפִידָתוֹ רִמָּה. קָבוּר בִּסְעִיף אֲדָמָה. וְאֵיךְ יִתְגָּאֶה אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה:

ופותחין מיד

אֲבָל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. שׁוֹמֵעַ שַׁוְעוֹת. שׁוֹעֶה עֶרֶךְ שׁוּעוֹת. תּוֹרוֹתָיו מְשַׁעַשְׁעוֹת. תַּכְסִיסוֹ כּוֹבַע יְשׁוּעוֹת. לָכֵן יִתְגָּאֶה הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת:

סוגרין הארון

וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאֵימָה יַעֲרִיצוּ

אֲשֶׁר אוֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ. בְּאֵילֵי שַׁחַק. בִּבְרָקֵי נוֹגַהּ. בִּגְדוּדֵי גוֹבַהּ. בְּדְמוּמֵי דַקָּה. וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

פירוש ע"ט

מִיטְהֶען. מַעֲשֵׂה דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט. פּוֹדֶה עֶר דֶערְלֵייזְט פוּן דֶעם גְרוּבּ דִי וָואס עֶס פֶערְטְרָאגְט זֵיי פוּן גֶעבּוֹירֶען אָן. צוּר דֶער בֶּעשֶׁעפֶּער עֶר הָאט לִיבּ דִי וָואס בֶּעשִׁיצֶען זִיךְ אִין אִיהְם. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט עֶר טְהוּט וואוּנְדֶערְלִיכֶע נִסִים. רַחוּם עֶר אִיז זִיךְ מְרַחֵם אִיבֶּער דִי צַדִיקִים וָואס זֵיי טְהוּן זַיין ווִילֶען אוּן אִיבֶּער דִי רְשָׁעִים וָואס זֵיי דֶערְצֶערְנֶען אִיהְם. לָכֵן דֶערוּם זָאל גָאט הֶערְשֶׁען דָאס זַיינֶע דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אִיז אוֹיף אַלֶע זַיינֶע וֶוערְק:

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ דִי וֶוערְק פוּן אַ מֶענְטְשׁ אוּן זַיינֶע תַּחְבּוּלוֹת זֶענֶען אָפְט שְׁלֶעכְטֶע גֶעדַאנְקֶען. שִׁבְתּוֹ זַיין זִיצוּנְג אִיז אָפְט אִין פַאלְשְׁקֵייט. רְפִידָתוֹ זַיין אוֹיסְבֶּעטוּנְג אִיז וֶוערִים. קָבוּר עֶר וֶוערְט בֶּעגְרָאבֶּען אִין אַ שְׁפַּאלְט פוּן דֶער עֶרְד. וְאֵיךְ אוּן וִוי זָאל זִיךְ הָאפֶּערְדִיג הַאלְטֶען דֶער מֶענְטְשׁ וָואס עֶר אִיז צוּ נִישְׁט גֶעגְלִיכֶען:

אֲבָל מַעֲשֵׂה אָבֶּער דִי וֶוערְק פוּן אוּנְזֶער גָאט אִיז. שׁוֹמֵעַ עֶר הֶערְט צוּ גֶעשְׁרֵיי. שׁוֹעֶה עֶר פֶערְנֶעמְט דָאס אָנֶערְעכְטוּנְג פוּן דִי תְּפִלּוֹת. תּוֹרוֹתָיו זַיינֶע תּוֹרוֹת דָאס אִיז תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב אוּן תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה וָואס זֵיי לֶערְנֶען פְרֵייד זִיךְ גָאט דֶער מִיט. תַּכְסִיסוֹ זַיין צִירוּנְג אִיז אַ הוּט פוּן הִילְף. לָכֵן דֶערוּם זָאל עֶר הֶערְשֶׁען. הָאֵל דֶער גָאט וָואס עֶר אִיז אַ גָאט צוּ הֶעלְפֶען. וּבְכֵן אוּן אַזוֹ טְהוּן זֵיי מִיט פָארְכְט לוֹבֶּען צוּ גָאט וָוָאס אִיז פָארְכְטִיג אִיבֶּער זֵיי:

וְרָצִיתָ שֶׁבַח. מֵהוֹמֵי בְרֶגֶשׁ. וְעוֹרְכֵי שֶׁוַע. זוֹעֲקֵי תְחִנָּה. חוֹכֵי חֲנִינָה. וְהִיא כְבוֹדֶךָ:

אֲשֶׁר אוֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ. בְּטַפְסְרֵי טוֹהַר. בִּידוּדוּן יְדוּדוּן. בִּכְרוּבֵי כָבוֹד. בְּלִגְיוֹנֵי לַהַב. וּקְדוּשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

וְרָצִיתָ שֶׁבַח. מִמְּעוּטֵי יָמִים. נְשׁוּיֵי טוֹבָה. שְׂבֵעֵי רוֹגֶז. עֲגוּמֵי נֶפֶשׁ. וְהִיא כְבוֹדֶךָ:

אֲשֶׁר אוֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ. בִּפְלִיאֵי שֵׁמוֹת. בְּצִבְאוֹת עִירִין. בִּקְדוֹשֵׁי קֶדֶם. בְּרֶכֶב רִבּוֹתָיִם. וּקְדוּשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

וְרָצִיתָ שֶׁבַח. מִשּׁוֹקְדֵי דְלָתוֹת. שׁוֹפְכֵי שִׂיחַ. תּוֹבְעֵי סְלִיחָה. תְּאֵבֵי כַפָּרָה. וְהִיא כְבוֹדֶךָ:

וּבְכֵן תְּנוּ עוֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ:

עַל יִשְׂרָאֵל אֱמוּנָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל בִּרְכָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל דִּבְרָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל וְעִידָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל זְכִירָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל חֶמְלָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל טַהֲרָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל יְשָׁרָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל כַּנָּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל לְאֻמָּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל מַלְכוּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל נְעִימָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל סְגֻלָּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל עֲדָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל פְּעֻלָּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל צִדְקָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל קְדוּשָּׁתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל רוֹמְמוּתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתּוֹ:

פירוש ע"ט

אֲשֶׁר אוֹמֶץ זיי זאָגען חאָטשֶׁע דיין לויב איז שְׁטאַרק צווישען די שְׁטאַרְקֶע מַלְאָכִים וואָס זֶענֶען אין הימיל. וּקְדוּשָּׁתְךָ און דיין היילִיגְקייט איז אין זייעֶר מויל. וְרָצִיתָ פון דֶעסְטְוֶועגֶען האָסְטוּ פאָרְט לוּסְט און ווילְסְט לויב פון מענְטְשֶׁען וואָס לֶעבֶּען ווייניג טעג. נְשׁוּיֵי און זֶענֶען פֶערְגֶעסֶען פון גוּטְ'ס. שְׂבֵעֵי די דאָ זֶענֶען זאַט פון צאָרֶען. עֲגוּמֵי און האָבֶען טְרויריגֶע לייבֶּער. אֲשֶׁר דיין לויב איז שְׁטאַרק. בְּרֶכֶב צווישֶׁען די פִּיהֶל מַלְאָכִים וואָס זיי זֶענֶען גאָטְ'ס מֶרְכָּבָה. וּקְדוּשָּׁתְךָ און דיין היילִיגְקייט איז אין זייעֶר מויל. וְרָצִיתָ דוּ האָסְט לוּסְט און ווילְסְט די לויב פון די וואָס אַיילֶען צוּ די טִירְהֶען פון די שוּהְלֶען. שׁוֹפְכֵי די דאָ פֶערְגִיסֶען רייד פון תְּפִלָּה. תּוֹבְעֵי זיי ווילֶען און גְלִיסְטֶען פֶערְגֶעבּוּנְג און דאָס איז דיין כָּבוֹד: עַל יִשְׂרָאֵל אויף די פְרוּמֶע איז זיין וואָרְהייט, אויף די פְרוּמֶע איז זיין בֶּענְטְשׁוּנְג, אויף די פְרוּמֶע איז זיין הֶערְשַׁאפְט, אויף די פְרוּמֶע איז זיינֶע רייד דאָס איז תּוֹרָה און מִצְוֹת, אויף די פְרוּמֶע איז זיין שׁוֹינְהייט, אויף די פְרוּמֶע איז זיין גִידֶעכְטְנִיש, אויף די פְרוּמֶע איז זיין דֶערְבַּארְעמְ-

וּבְכֵן וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים:

אַפְסֵי אֶרֶץ בִּדְבָרוֹ הֵקִים. בִּירְאָה לְעָבְדוֹ מִתְלַהֲקִים. גּוֹלֶה מִנִּי חֹשֶׁךְ עֲמוּקִים. דְּבַר עַבְדּוֹ מֵקִים. הַחוֹצֵב לֶהָבוֹת וּבְרָקִים. וְתֵבֵל מְאִירִים וּמַבְהִיקִים. זוֹכֵר בְּרִית מְצוּקִים. חַסְדּוֹ גָּדוֹל מֵעַל לִמְוּצָקִים. טוֹב וּמָעוֹז לְאֵלָיו דְּבוּקִים. יְחִיוּ כָּל בּוֹ דְּבֵקִים. כִּי מֵרוּחוֹ הָרִים מִתְפָּרְקִים. לֹא יָכִילוּ זַעְמוֹ צוּרִים וְצוּקִים. מִפַּחְדּוֹ יִתְבַּקְּעוּ עֲמָקִים. נְמוֹגִים וְכַדּוֹנַג נְמַקִּים. סוּפָה וּסְעָרָה דַּרְכּוֹ נֶאֱבָקִים. עָנָן מִדְרַךְ רַגְלָיו כַּאֲבָקִים. פְּדוּת שָׁלַח לְעַם לוֹ חֲשׁוּקִים. צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ לִנְשׁוּקִים. קְנוּיִם לוֹ וּבִימִינוֹ נֶחֱבָּקִים. רָצִים וְאַחֲרָיו נִדְבָּקִים: חזן שַׁוְעָם שׁוֹמֵעַ מִמַּעֲמַקִּים. תִּפְאֶרֶת עוֹז לְשׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים:

וּבְכֵן יְיָ מִי כָמוֹךָ:

מִי כָמוֹךָ אַדִּיר בַּמְּרוֹמִים. מִי כָמוֹךָ בּוֹרֵא כֵּם וַהֲדוֹמִים. מִי כָמוֹךָ גִּבּוֹר וּמוֹשִׁיעַ. מִי כָמוֹךָ דּוֹבֵר בִּצְדָקָה וְרַב לְהוֹשִׁיעַ: מִי כָמוֹךָ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ. מִי כָמוֹךָ וְחֵטְא וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ. מִי כָמוֹךָ זָךְ בָּעֶלְיוֹנִים. מִי כָמוֹךָ חָסִין בְּאַלְפֵי שִׁנְאַנִּים. מִי כָמוֹךָ טוֹב וּמֵטִיב. מִי כָמוֹךָ יְשָׁרִים לְהֵיטִיב: מִי כָמוֹךָ כּוֹנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם. מִי כָמוֹךָ לְהָשִׁיב מִמְּצוּלוֹת יָם: מִי כָמוֹךָ מָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם. מִי כָמוֹךָ נֶאְדָּר מִקּוֹלוֹת מַיִם: מִי כָמוֹךָ שָׂם עָבִים רְכוּבוֹ. מִי כָמוֹךָ עוֹזֵר וְיוֹדֵעַ חוֹסֵי בוֹ: מִי כָמוֹךָ פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. מִי כָמוֹךָ צוֹעֲקָיו לְהַשְׁעוֹת: מִי כָמוֹךָ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא

פירוש ע"ט

קֵייט, אויף דִי פְרוּמֶע אִיז זַיין לִיבְּשַׁאפְט, אויף דִי פְרוּמֶע אִיז זַיין הֵיילִיגְקֵייט, אויף דִי פְרוּמֶע אִיז זַיין דֶערְהֵייבוּנְג, אויף דִי פְרוּמֶע אִיז זַיין רוּאוּנְג, אויף דִי פְרוּמֶע אִיז זַיין שֵׁיינְקֵייט:

אַפְסֵי אֶרֶץ דִי עֶקִין פוּן דֶער עֶרְד הָאט עֶר מִיט זַיינֶע רֵייד אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט. בְּיִרְאָה דִי פְרוּמֶע זַאמְלֶען זִיךְ אַיין צוּ דִינֶען אִים מִיט פָארְכְט. דְּבַר דִי רֵייד פוּן זַיינֶע קְנֶעכְט אִיז עֶר מְקַיֵּים. זוֹכֵר עֶר גֶעדֶענְקְט דֶעם בְּרִית פוּן דִי שְׁטַארְקֶע אָבוֹת. טוֹב עֶר אִיז גוּט אוּנ עֶר אִיז אַ שְׁטַארְקוּנְג צוּ דִי וָואס זֶענֶען צוּ אִיהְם בֶּעהֶעפְט. יְחִיוּ אַלֶע דִי וָואס בֶּעהֶעפְטֶען זִיךְ אָן אִיהְם וֶועלֶען לֶעבֶּען לְעוֹלָם הַבָּא. פְּדוּת דֶערְלֵייזוּנְג הָאט עֶר גֶעשִׁיקְט צוּ דֶעם פָאלְק וָואס זֵיי הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעגְלוּסְט. צִוָּה עֶר הָאט גֶעבָּאטֶען אֵייבִּיג זַיין פֶערְבּוּנְד צוּ דִי גֶעלִיבְּטֶע. קְנוּיִם זֵיי זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוֹיפְט אוּנ מִיט זַיין רֶעכְטֶע הַאנְד זֶענֶען זֵיי גֶעהַאלְזְט. רָצִים זֵיי לוֹיפֶען אִיהְם נָאךְ אוּנ בֶּעהֶעפְטֶען זִיךְ אָן אִיהְם. שַׁוְעָם זֵייעֶר גֶעשְׁרֵיי הֶערְט עֶר פוּן דֶער טִיפֶענִישׁ. תִּפְאֶרֶת עֶר אִיז אַ שְׁטַארְק שֵׁיינְקֵייט צוּ דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זיי

שְׁמוֹ. מִי כָמוֹךָ רוֹצֶה בְּעַמּוֹ: חזן מִי כָמוֹךָ שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד. מִי כָמוֹךָ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב וּלְאַבְרָהָם חֶסֶד:

וּבְכֵן אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ:

אֵין כָּמוֹךָ בְּאַדִּירֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בִּבְרוּרֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בִּגְדוּדֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּדָרֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בַּהֲמוֹנֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּוַעוּדֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בְּזַכֵּי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּחֵילֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בִּטְהוֹרֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּיַקִּירֵי מַטָּה. אֵין כָּמוֹךָ בִּכְרוּבֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בִּלְגְיוֹנֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בְּמַלְאֲכֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בִּנְגִידֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בְּשַׂרְפֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בַּעֲרִיצֵי מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בִּפְלִיאֵי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּצִבְאוֹת מַטָּה: אֵין כָּמוֹךָ בִּקְדוֹשֵׁי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּרוֹזְנֵי מַטָּה: חזן אֵין כָּמוֹךָ בְּשִׁנְאַנֵּי מַעְלָה. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ בְּתַקִּיפֵי מַטָּה:

פותחין   וּבְכֵן נַאְדִּרְךָ חַי עוֹלָמִים: הארון

הָאַדֶּרֶת וְהָאֱמוּנָה לְחַי עוֹלָמִים: הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחַי עוֹלָמִים: הַגַּאֲוָה וְהַגְּדוּלָּה לְחַי עוֹלָמִים: הַדֵּעָה וְהַדִּבּוּר לְחַי עוֹלָמִים: הַהוֹד וְהֶהָדָר לְחַי עוֹלָמִים: הַוַּעַד וְהַוָּתִיקוּת לְחַי עוֹלָמִים: הַזַּךְ וְהַזּוֹהַר לְחַי עוֹלָמִים: הַחַיִל וְהַחוֹסֶן לְחַי עוֹלָמִים: הַטֶּכֶס וְהַטּוֹהַר לְחַי עוֹלָמִים: הַיִּחוּד וְהַיִּרְאָה לְחַי עוֹלָמִים: הַכֶּתֶר וְהַכָּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים: הַלֶּקַח וְהַלִּבּוּב לְחַי עוֹלָמִים: הַמְּלוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים: הַנּוֹי וְהַנֵּצַח לְחַי עוֹלָמִים: הַסִּגּוּי וְהַשֶּׂגֶב לְחַי עוֹלָמִים: הָעוֹז וְהָעֲנָוָה לְחַי עוֹלָמִים: הַפְּאֵר וְהַפְּדוּת לְחַי עוֹלָמִים:

פירוש ע"ט

די װערען אָנגערופען „שושַנַת הָעֲמָקִים":

וּבְכֵן אַזוי לויבען מיר און זאָגען װער איז אַזוי װי דו שטאַרקער גאָט:

אֵין כָּמוֹךָ עס איז ניט דאָ אַזוי װי דו צװישען די שטאַרקע מַלְאָכִים װאָס אין הימיל, און ניט צװישען די לויטערע װאָס זענען אונטען. אין עס איז ניט דאָ װי דו, צװישען די לויטערע מַלְאָכִים װָס פון אויבען, און ניט צװישען די חַיָלוֹת פון אונטען. אין עס איז ניט דאָ װי דו צװישען די מַלְאָכִים װאָס פון אובען, און ניט צװישען די האָרען װאָס פון אונטען. אין עס איז ניט דאָ װי דו צװישען די ברענענדיגע מַלְאָכִים פון אויבען, און ניט װי דיין װערק צװישען די שטאַרקע פון אונטען. אין עס איז נישט דאָ װי דו, צװישען די הייליגע װאָס פון אויבען, און ניט דאָ װי דיין װערק צװישען די ראָט האָרען פון אונטען. אין עס איז ניט דאָ װי דו צװישען די מַלְאָכִים װאָס הייסען „שנאַנים" פון אויבען, און עס איז ניט דאָ װי דיין װערק צװישען די שטאַרקע פון אונטען:

וּבְכֵן

הַצְּבִי וְהַצֶּדֶק לְחַי עוֹלָמִים: הַקְּרִיאָה וְהַקְּדוּשָּׁה לְחַי עוֹלָמִים: הָרֹן וְהָרוֹמֵמוּת לְחַי עוֹלָמִים: הַשִּׁיר וְהַשֶּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים: הַתְּהִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים:

סוגרין. חשרן.

וּבְכֵן נַאֲמִירְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵימָה:

נַאֲמִירְךָ בְּאֵימָה. נְבָרֶכְךָ בְּבִינָה. נְגַדֶּלְךָ בִּגְדֻלָּה. נִדְרָשְׁךָ בְּדֵעָה. נְהַדֶּרְךָ בְּהוֹדָיָה. נוֹדְךָ בְּוָעִידָה. נַזְכִּירְךָ בְּזִמְרָה. נְחַסְנְךָ בַּחִילָה. נַטְעִימְךָ בְּטָהֳרָה. נְיַחֶדְךָ בְּיִרְאָה. נְכַבֶּדְךָ בְּכְרִיעָה. נְלַבֶּבְךָ בִּלְמִידָה. נַמְלִיכְךָ בִּמְלוּכָה. נְנַצֵּחָךְ בִּנְעִימָה. נְשַׂגֶּבְךָ בְּשִׂרָרָה. נַעֲרִיצְךָ בַּעֲנָוָה. נְפָאֶרְךָ בִּפְצִיחָה. נְצַלְצֶלְךָ בְּצָהֳלָה. נַקְדִּישְׁךָ בִּקְרִיאָה. נְרוֹמִמְךָ בְּרִנָּה: חזן נְשׁוֹרְרָךְ בְּשַׁבָּחָה. נַתְמִידְךָ בִּתְהִלָּה:

וּבְכֵן רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא:

רוֹמְמוּ אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן. קָדוֹשׁ הוּא בָּרוּךְ הוּא בְּכָל זְמָן: רוֹמְמוּ נוֹטֵל חֲסָדִים. קָדוֹשׁ הוּא דָּתוֹתָיו דוֹדִים: רוֹמְמוּ הַנִּקְדָּשׁ בִּצְדָקָה. קָדוֹשׁ הוּא וּמַאֲזִין צְעָקָה: רוֹמְמוּ זֹרֵת שְׁחָקִים. קָדוֹשׁ הוּא חִכּוֹ מַמְתַּקִּים: רוֹמְמוּ טוֹב לַכֹּל. קָדוֹשׁ הוּא יוֹדֵעַ הַכֹּל: רוֹמְמוּ כָּבוֹד אוֹמֵר כֻּלּוֹ בְּהֵיכָלוֹ. קָדוֹשׁ הוּא לְהַקְדִּישׁוֹ וּלְעַלּוֹ: רוֹמְמוּ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים. קָדוֹשׁ הוּא נִצָּב בַּעֲדַת כְּרוּבִים: רוֹמְמוּ סוֹבֵל בִּזְרוֹעַ עוֹלָם. קָדוֹשׁ הוּא עִזּוּז וּמִכֹּל נֶעְלָם: רוֹמְמוּ פּוֹדֶה וְחוֹנֵן יְדִידִים. קָדוֹשׁ הוּא צִדְקָתוֹ שָׁמַיִם מַגִּידִים: רוֹמְמוּ קָרוֹב

פירוש ע״ט

וּבְכֵן נַאֲמִירְךָ דיין לויב איז גרויס, דערום ווֶעלֶען מיר דיך לויבֶּען מיט פָאֶרכְט: נַאֲמִירְךָ בְּאֵימָה מיר וועלֶען דיך לובֶּען מיט פָארְכְט. נְבָרֶכְךָ מיר ווֶעלֶען דיך לויבֶּען מיט פארשטֶענדיגְקייט. נְגַדֶּלְךָ מיר ווֶעלֶען דיך אַכְפֶּערֶען מיט אכְפֶּערְקייט. נְחַסְנְךָ מיר וועלֶען דיך שְׁטַארְקֶען מיט ציטֶערְנִיש. נַטְעִימְךָ מיר ווֶעלֶען ביידֶען פון דיר מיט ריינִיגְקייט. נְיַחֶדְךָ מיר ווֶעלֶען דיך איינְצִיגֶען מיט פָארְכְט. נַעֲרִיצְךָ מיר ווֶעלֶען דיך שְׁטַארְקֶען מיט דֶעמִיטִיגְקייט. נַקְדִּישְׁךָ מיר ווֶעלֶען דיך הֵיילִיגֶען מיט רוּפוּנג. נְרוֹמִמְךָ מיר ווֶעלֶען דיך דֶערְהֵייבֶּען מיט געזאנג. נְשׁוֹרְרָךְ מיר ווֶעלֶען זינְגֶען דיר מיט לויב. נַתְמִידְךָ בִּתְהִלָּה מיר ווֶעלֶען דיך שְׁטֶענְדִיג לויבֶּען מיט לויב: רוֹמְמוּ אֵל דֶערְהֵייכְט גָאט דֶעם וָוארְהַאפְטִיגֶען קֵינִיג. קָדוֹשׁ עֶר איז הֵיילִיג. בָּרוּךְ עֶר איז געלויבְּט אין אַלֶע צייט. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דָאס עֶר פֶערְגֶעלְט גְעָנָאד. קָדוֹשׁ עֶר איז הֵיילִיג. דָּתוֹתָיו זיינֶע תּוֹרוֹת זֶענֶען גֶעלִיבְּט. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דֶער דָא איז גוט צו אַלֶע עֶר איז הֵיילִיג עֶר ווייסְט אַלֶסדִינְג. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דָאס אַלֶע מַלְאָכִים זֶענֶען כָּבוֹד אין זַיין הֵיכָל. קָדוֹשׁ עֶר איז הֵיילִיג מֶען דַארְף אִיהם הֵיילִיגֶען אונ לויבֶּען. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דֶער דָא לַייד אונ טְרָאגְט מיט זיין שְׁטַארְקֵייט די גאנְצֶע ווֶעלְט. קָדוֹשׁ עֶר איז הֵיילִיג. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דֶער

לְקוֹרְאָיו. קָדוֹשׁ הוּא רוֹצֶה יְרֵאָיו: חזן רוֹמְמוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת. קָדוֹשׁ הוּא תִּפְאַרְתּוֹ בְּמַקְהֵלוֹת:

וּבְכֵן רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

רוֹמְמוּ אַדִּיר וְנוֹרָא. כִּי קָדוֹשׁ הוּא בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה: רוֹמְמוּ גְּדוּלָּתוֹ בִּקְהַל יְשָׁרִים. כִּי קָדוֹשׁ הוּא דּוֹבֵר צְדָקוֹת מַגִּיד מֵישָׁרִים: רוֹמְמוּ הַנַּעֲרָץ בִּקְדֻשָּׁה. כִּי קָדוֹשׁ הוּא וְהִלּוּכוֹ בִּקְדוּשָּׁה: רוֹמְמוּ זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת. כִּי קָדוֹשׁ הוּא חוֹצֵב לֶהָבוֹת: רוֹמְמוּ טָהוֹר שׁוֹלֵחַ בְּרָקִים. כִּי קָדוֹשׁ הוּא יוֹסֵד אֲרָקִים: רוֹמְמוּ כִּסְאוֹ הֵכִין בִּשְׁמֵי רוֹמָה. כִּי קָדוֹשׁ הוּא לוֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָה: רוֹמְמוּ מוֹחֶה כָּעָב פְּשָׁעִים. כִּי קָדוֹשׁ הוּא נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים: רוֹמְמוּ שַׂגִּיא שָׁנָיו לְאֵין חֵקֶר. כִּי קָדוֹשׁ הוּא עֶשְׁתּוֹנוֹת חוֹקֵר: רוֹמְמוּ פּוֹדֶה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו. כִּי קָדוֹשׁ הוּא צַדִּיק קוֹשֵׁט מַעֲבָדָיו: רוֹמְמוּ קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. כִּי קָדוֹשׁ הוּא רָם הַמַּבִּיט לִקְצוֹת הָאָרֶץ: חזן רוֹמְמוּ שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. כִּי קָדוֹשׁ הוּא תְּהִלָּתוֹ כִּשְׁמוֹ:

וּבְכֵן כִּי אַתָּה אֵל אֱמוּנָה:

אֱמוּנָתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. בְּרִיתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. גְּדֻלָּתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. דָּתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. הוֹדְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. וְעוּזְּךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. זְבוּלְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. חֲנָיָתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. טַהֲרָתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. יִרְאָתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. כְּבוֹדְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. לִמּוּדְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. מְעוֹנְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. נָוְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. סֻכָּתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. עֲדָתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. פְּאֵרְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. צִדְקָתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. קְדֻשָּׁתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. רוֹמְמוּתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. חזן שְׁכִינָתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים. תְּהִלָּתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים:

וּבְכֵן תּוּעֲרָץ וְתוּקְדַּשׁ:

הַנִּקְדָּשׁ בְּאַלְפֵי אֲלָפִים. הַנַּעֲרָץ בְּבָרְקֵי קַלִּים. הַנִּקְדָּשׁ בְּגַעַשׁ גַּלְגַּלִּים. הַנַּעֲרָץ בְּדַהֲרַת אוֹפַנִּים. הַנִּקְדָּשׁ בַּהֲמוֹנֵי

פירוש ע"ט

דָא אִיז נָאהֶענְט צוּ זַיינֶע רוּפֶער. קָדוֹשׁ עֶר אִיז הֵיילִיג. רוֹצֶה עֶר וִויל אוּנ הָאט לוּסְט אָן זַיינֶע פָארְכְטֶער. רוֹמְמוּ דֶערְהֵייכְט גָאט דֶער דָא הֶערְט דִי תְּפִלּוֹת. קָדוֹשׁ עֶר אִיז הֵיילִיג זַיין שׁוֹינְהֵייט אִיז אִין אַלֶע אֵיין זַאמְלוּנְג:

אֱמוּנָתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים דַיין וָוארְהֵייט אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע דַיין בְּרִית אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע דַיין אַכְפֶּערְקַייט אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע דַיין תּוֹרָה אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע. כְּבוֹדְךָ דַיין כָּבוֹד אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע, דַיין לֶערְנוּנְג אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע, דַיין וואוֹינוּנְג אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע, דַיין וואוֹינוּנְג דָאס אִיז דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע. סֻכָּתְךָ דַיין סוּכָּה אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע, דַיין עֵדָה אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע. רוֹמְמוּתְךָ דַיין דֶערְהֵייבוּנְג אִיז צְווִישֶׁען דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע. שְׁכִינָתְךָ דַיין שְׁכִינָה אִיז צְווִישֶׁען דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע. תְּהִלָּתְךָ דַיין לוֹיבּ אִיז צְווִישֶׁען דִיא אוּנְטֶערְשְׁטֶע:

עִירִין. הַנַּעֲרָץ בְּוַעַד קַדִּישִׁין. הַנִּקְדָּשׁ בְּזִיקִים זוֹרְחִים. הַנַּעֲרָץ בַּחֲצוּבֵי לֶהָבִים. הַנִּקְדָּשׁ בְּטֶכֶס טְהוֹרִים. הַנַּעֲרָץ בִּיקָדִים יוֹקְדִים. הַנִּקְדָּשׁ בְּכִתֵּי כְּרוּבִים. הַנַּעֲרָץ בְּלַהֲקַת לוֹהֲטִים. הַנִּקְדָּשׁ בְּמַחֲנוֹת מַלְאָכִים. הַנַּעֲרָץ בְּנוֹעַם נוֹגְנִים. הַנִּקְדָּשׁ בִּשְׂרָפִים עוֹמְדִים. הַנַּעֲרָץ בְּעוֹז אֶרְאֶלִּים. הַנִּקְדָּשׁ בִּפְרוּדֵי אֲגַפִּים. הַנַּעֲרָץ בְּצִלְצוּל מַשִּׁיקוֹת כְּנָפַיִם. הַנִּקְדָּשׁ בְּקוֹלָם בֶּהָמוֹן. הַנַּעֲרָץ בְּרִבּוֹא רִבְבָן: חזן הַנִּקְדָּשׁ בְּשֶׁקֶט שִׁנְאַנִּים: הַנַּעֲרָץ בְּתוֹכֶן תַּלְתַּלִּים:

חו"ק לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

אֶלֵּי שַׁחַק חֲצוּבֵי לֶהָבִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: אַדִּירֵי כֹּל חֵפֶץ הַנֶּאֱהָבִים. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: בְּלוּלֵי קֶרַח וְשֶׁלֶג וְשַׁלְהָבִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: בַּדֵּי צֶדֶק נְוֵי רְהָבִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: גּוֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: גִּבּוֹרֵי כֹחַ בְּמִשְׁכְּנוֹת אָהֳלֵיהֶם. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: דָּאֵי בְּכָנָף מְכַסִּים פְּנֵיהֶם אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: דּוֹרְשֵׁי דָתוֹת דְּבֵקִים בֵּאלֹהֵיהֶם קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: הֲמוֹנֵי עִירִין וְסוֹד קַדִּישִׁין אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. הוֹגֵי שַׁעֲשׁוּעַ מַטַּע קְדוֹשִׁים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: וִיעוּדֵי מֵעַל גְּוִיָּתָם כְּתַרְשִׁישִׁים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. וְחוּלֵי אַהֲבָה סְמוּכֵי בָּאֲשִׁישִׁים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: זְבוּדֵי זוֹהַר כְּעֵין חַשְׁמַלִּים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. זוֹקְקֵי שִׂבְעָתַיִם בְּרוּר מִלִּים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: חוֹסֶן חֲיָלִים רִבְבוֹת אֵלִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: חֲנִיטֵי כּוֹשֶׁר בְּנֵי אֵלִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: טְכוּסֵי טוֹהַר חֲדָשֵׁי בְּקָרִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. טְעוּנֵי מוֹרָאֲךָ בְּצִוּוּי עִקָּרִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: יִדּוֹדוּן יִדּוֹדוּן בְּחִיל נִזְקָרִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. יוֹדְעֵי בִין מִפְּנִינִים יְקָרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: כְּסוּיֵי אַרְבַּע מְרוּבְּעֵי פָנִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ.

פירוש ע"ט

אֵלֵּי שחק די שְׁטַארְקֶע מַלְאָכִים וָואס זַיי זֶענֶען אִין הִימֶעל וָואס זַיי זֶענֶען אויסגֶעבּוֹיעֶט פוּן פְלַאם פַייעֶר זַיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. אַדִּירֵי די שְׁטַארְקֶע וָואס דֶער גַאנְצֶער בֶּעגֶער פוּן גָאט אִיז אִין זַיי זֶענֶען גֶעלִיבְּט בַּיי גָאט זַיי זָאגֶען בָּרוּךְ. גּוֹבַהּ די מַלְאָכִים וָואס זַיי זֶענֶען הוֹיךְ אוּנ פָארְכְטֶען זִיךְ פַאר גָאט זַיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. גִּבּוֹרֵי די וָואס זַיי זֶענֶען שְׁטַארְק מִיט כֹּחַ צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה אִין די בָּתֵּי מִדְרָשִׁים זַי זָאגֶן בָּרוּךְ. הֲמוֹנֵי דָאס בְּרוּמוּנְג פוּן די מַלְאָכִים וָואס זַיי הֵייסֶען עִירִין אוּנ דֶער סוֹד פוּן די מַלְאָכִים וָואס הֵייסֶען קַדִּישִׁין זַיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. הוֹגֵי די וָואס זַיי לֶערְנֶען תּוֹרָה די הֵיילִיגֶע פְלַאנְצוּנְג זַיי זָאגֶען בָּרוּךְ. זְבוּדֵי די מַלְאָכִים וָואס זַיי זֶענֶען גֶעטֵיילְט מִיט לוֹיטֶערְקֵייט וְוִי דָאס גֶעשְׁטַאלְט פוּן חַשְׁמַלִּים זַיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. זוֹקְקֵי די וָואס זַיי לֶערְנֶען די תּוֹרָה וָואס זִי אִיז גֶעלֵייטֶערְט זִיבֶּען מָאהל די לוֹיטֶערֶע רֵייד זַיי זָאגֶען בָּרוּךְ. יִדּוֹדוּן די מַלְאָכִים וָואס זַיי שְׁפְּרִינְגֶען צוּ טוּהֶען גֶעשְׁווִינְד גָאט'ס שְׁלִיחוּת זַיי שְׁפְּרִינְגֶען מִיט צִיטֶערְנִיש זַיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. יוֹדְעֵי די וָואס זַיי הָאבֶּען פַארְשְׁטַאנְד אִין

בְּרוּאֵי בְרִית פָּנִים בְּפָנִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: לוֹבְשֵׁי בַּדִּים זַכִּים וְחַפִּים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. לוֹבְשֵׁי לְבָנִים נְעִימִים וְיָפִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: מְשָׁרְתִים נָעִים רָמִים וּגְבֹהִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. מְלֻמְּדֵי חֻקִּים מְשִׁיבֵי נְכוֹחִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: נוֹגְנֵי נוֹעַם סְפִים מְרוּפָּפִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. נָאווּ לְחַיִּים כְּעָגוּר מְצַפְצְפִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: סְכוּכֵי אֶבְרָה כְּקָלָל נוֹצְצִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: סְגוּלֵי מֵעַמִּים בְּיִרְאָה מַעֲרִיצִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: עוֹמְדִים מִמַּעַל בִּדְבָרוֹ נְחוּצִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. עוֹרְכֵי עוֹז בְּרַעַד שְׁבוּצִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: פָּנִים וְלֹא עוֹרֶף נִתְאָמִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: פְּרוּשִׂים לְךָ אֲחוּיִם וּמִתְאָמִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ: צִבְאוֹת עֶלְיוֹנִים גֵּאִים וְרָמִים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. צִבְאוֹת תַּחְתּוֹנִים לִרְצוֹתְךָ מַעֲרִימִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: קוֹרְאֵי בְּשִׁלּוּשׁ זֵר תִּפְאָרָה אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. קוֹרְאֵי פַּעֲמַיִם חֲטִיבַת אֲמִירָה אוֹמְרִים בָּרוּךְ: רַגְלֵיהֶם עֲמִידַת רֶגֶל יְשָׁרָה אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. רְצוּיֵי שַׁדַּי מְשׁוֹרְרֵי שִׁירָה קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: שַׁאֲנַנֵּי שֶׁקֶט שָׁלוֹם בְּמַחֲנָם אוֹמְרִים קָדוֹשׁ. שׁוֹקְדֵי דַלְתוֹת בְּשִׂיחַ מַעֲנָם אוֹמְרִים בָּרוּךְ: תְּלוּלֵי תַעַף בְּשֶׁפֶר הֶגְיוֹנָם אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: תְּמִימֵי דֶרֶךְ לְרִבּוֹנָם וְקוֹנָם קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ: חו״ק לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

וּבְכֵן שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

תו״ק זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֲלִים. אַיֵּה אֵל אֵלִים אָנָא שׁוֹכֵן מְעוֹלִים. וְכוּלָּם מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמְהַלְלִים:

פירוש ע״ט

דֶער תּוֹרָה וָואס זֵי אִיז טַייעֶרֶער פוּן פֶּערִיל זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. מְשָׁרְתִים דִי הוֹיכֶע אוּנ דֶערְהוֹיבֶּענֶע מַלְאָכִים וָואס זֵיי זֶענֶען גָאטְ׳ס בַּאדִינֶער זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. מְלוּמָּדֵי דִי וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעלֶערֶענְט פוּן דִי חוּקִים פוּן דֶער תּוֹרָה אוּנ עֶנְטְפֶערֶען גוּטֶע טַעֲמִים אִין דֶער תּוֹרָה זֵיי זָאגֶען בָּרוּךְ. סְכוּכֵי דִי מַלְאָכִים וָואס זֵיי זֶענֶען צוּגֶעדֶעקְט מִיט פְלִיגֶעל זֵיי פִינְקְלֶען אַזוֹי וִוי גֶעלַייטֶערְט קוּפֶּער זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. סְגוּלֵי דִי גֶעלִיבְּטֶע וָואס זֵיי שְׁטַארְקֶען גָאט מִיט פָארְכְט זֵיי זָאגֶען בָּרוּךְ. עוֹמְדִים דִי מַלְאָכִים דִי שְׁטֵייעֶן אוֹיבֶּען זֵיי זֶענֶען גֶעאַיילְט אִין גָאטְ׳ס רֵייד זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. עוֹרְכֵי דִי דָא רֶעכְטֶען אִין שְׁטַארְקַייט זֵיי פָארְכְטֶען זִיךְ מִיט צִיטֶערְנִישׁ זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. צִבְאוֹת דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע סַיילוֹת דִי דָא הֶערְשֶׁען אוּנ זֶענֶען הוֹיךְ

זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. שַׁאֲנַנֵּי דִי גֶעשְׁטִילְטֶע מַלְאָכִים וָואס זֵיי הָאבֶּען שָׁלוֹם אִין זֵייעֶר מַחֲנֶה זֵיי זָאגֶען קָדוֹשׁ. שׁוֹקְדֵי דִי וָואס זֵיי אַיילֶען אִין דִי שׁוּהֶלֶען מִיט דִי רֵייד פוּן זֵייעֶר תְּפִלָּה זֵיי זָאגֶען בָּרוּךְ. תְּלוּלֵי דִי מַלְאָכִים וָואס זֵיי שְׁוֶועבֶּען הוֹיךְ מִיט זֵייעֶרֶע שֵׁיינֶע רֵייד זָאגֶען זֵיי קָדוֹשׁ. תְּמִימֵי דִי וָואס זֵיי גֵייעֶן אִין גַאנְצֶען וֶועג צוּ זֵייעֶר הֶער אוּנ צוּ זֵייעֶר בַּאשֶׁעפֶר זָאגֶען זֵיי קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ: וּבְכֵן אוּנ אַזוֹי. שְׂרָפִים בְּרֶענֶענְדִיגֶע מַלְאָכִים שְׁטֵייעֶן בַּיי גָאט צוּ בַּאדִינֶען אִיהְם:

זֶה אֶל זֶה אֵיין מַלְאָךְ צוּם אַנְדֶערֶען מַלְאָךְ פְרֶעגֶען וואוּ אִיז דִי שְׁכִינָה פוּן גָאט וָואס עֶר אִיז שְׁטַארְק אִיבֶּער אַלֶע מַלְאָכִים. אָנָא וואוּ רוּהְט גָאט וָואס עֶר אִיז דֶערְהוֹיבֶּען אִיבֶּער אַלֶע דֶערְהוֹיבֶּען. וְכוּלָּם אוּנ אַלֶע מַלְאָכִים שְׁטַארְקֶען אוּנ הֵיילִיגֶען אוּנ לוֹבֶּען אִין

אֵין מִסְפָּר לִגְדוּדֵי צְבָא חֵילוֹ. אֲזוּרִים אֵימָה אֲחוּזִים פַּחַד חִילוֹ. בְּרַעַד וָרֶתֶת וָרֶטֶט צָגִים לְעֵלוֹ. שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. זה אל זה: גְּוִיָּתָם כְּתַרְשִׁישׁ תְּהִלָּה יַשְׁמִיעוּ יַחַד. גּוֹבַהּ וְגָאוֹן עָדְיוֹ יְחוּדוֹ לְיַחַד. דּוֹהֲרִים גּוֹהֲרִים לְאֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד. זה אל זה: הַנֶּאְדָּר בַּקּוֹדֶשׁ רַב טוּב מַצְפּוּנָיו. הוֹד וְהָדָר וָעֹז בְּחֶבְיוֹנֵי פְּנִינָיו. וּמִמֶּנּוּ יָגוּרוּ בְּנֵי אֵלִים וְיִתְחַבְּאוּ מִפָּנָיו. בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָּנָיו. זה אל זה: זְרוֹעוֹתַי זוֹהַר מַרְעִיף נְטִפֵי אֶגְלָיו. זַכֵּי שְׁמֵי טוֹהַר תֻּכּוּ לְרַגְלָיו. חֲלָיִם חֲתִים חֲפוּזִים אֲיֻמִּים נִדְגָּלָיו. וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו. זה אל זה: טָסִים וְדָאִים כְּדִמְיוֹן נֶשֶׁר מְעוֹפֵף. טִיסָתָם כַּבָּזָק סָבִיב כֵּס לְעוֹפֵף. יַשְׁמִיעוּ הִנֵּנוּ בְּמִשְׁלַחַת קוֹנָם לְהִתְעוֹפֵף. וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף. זה אל זה: כְּסוּיֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ יַעֲרִיצוּ בְּלַאַט מַחֲזֶה. כַּבִּיר וְרַב כֹּחַ וְשָׁפָל יֶחֱזֶה. לְהַעֲרִיצוֹ בְּפַחַד נִרְשָׁים זֶה מִזֶּה. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה. זה אל זה: מוֹשֵׁל עוֹלָם בִּגְבוּרָה. עָשׁ כֹּל בְּמַאֲמָר. מְנָעִים אֻמּוֹת הַסִּפִּים קְדוּשָּׁתוֹ לוֹמַר. נוֹצְצִים נוֹגְהִים לְפָנָיו יַנְעִימוּ מַאֲמָר. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה. זה אל זה: שַׂרְפֵי הוֹד יַכְתִּירוּ נֵזֶר לְקָדוֹשׁ. סוֹלּוּ לָרוֹכֵב

פירוש ע״ט

אין מִסְפָּר עֶס איז קיין צָאהְל נִיט צוּ דִי שָׁאַרֶען פוּן זַיין חַיִל. אֲזוּרִים זַיי זֶענֶען אָנְגֶעגוּרְט מִיט פָאַרְכְט. דוֹהֲרִים זַיי שְׁפְּרִינְ־גֶען. גוֹהֲרִים זַיי בּוּקֶען זִיךְ צוּ גָאט דֶער דָא אִיז אֵיינְצִיג. וּמִמֶּנּוּ אוּנ פַאר אִיהְם פָארְכְטֶען זִיךְ דִי שְׁטַארְקֶע מַלְאָכִים אוּנ בַּאהַאלְטֶען זִיךְ פַאר אִיהְם. חֲפוּזִים זַיי אַיילֶען אוּנ פָארְכְטֶען זִיךְ זַיינֶע גֶעבֶּענִירְטֶע מַלְאָכִים. טָסִים זַיי שְׁוועבֶען אוּנ פְלִיהֶען גְלַייךְ ווִי אַיין אָדְלֶער דֶער דָא שְׁוועבְּט. טִיסָתָם זַייעֶר שְׁוועבּוּנְג אִיז ווִי פוּנְקֶען פַייעֶר צוּ פְלִיהֶען אַרוּם דֶעם כִּסֵא הַכָּבוֹד. יַעֲרִיצוּ זַיי שְׁטַארְקֶן לוֹיבּ צוּ גָאט שְׁטִילֶערְהֵייט מִיט אַ לוֹיטֶערֶער שַׁיין. לְהַעֲרִיצוֹ צוּ שְׁטַארְקֶען לוֹיבּ מִיט פָארְכְט נֶעמֶען זַיי רְשׁוּת אֵיינֶער פוּן דֶעם אַנְדֶערֶען אוּנ אֵיינֶער רוּפְט דֶעם אַנְדֶערֶען. מְנִיעִים זַיי מַאכֶען שָׁאקְלֶען דִי בַּיישְׁטִידְלִיךְ פוּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶען הֵיכָל ווֶען זַיי הֵייבֶּען אָן צוּ זָאגֶען דִי קְדוּשָּׁה. נוֹצְצִים דִי דָא פִינְקְלֶען אוּנ לַייכְטֶען זַיי זָאגֶען פַאר גָאט זִיסֶע ווֶערְטֶער. וְקָרָא אוּנ אֵיינֶער רוּפְט דֶעם אַנְדֶערֶען. עוֹנִים זַיי עֶנְטְפֶערֶען אַלֶע מִיט אַ נַאנְדֶער אַ גֶעדְרִיטֶע קְדוּשָּׁה, קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. פוֹצְחִים זַיי עֶפֶענֶען זַייעֶר מוֹיל מִיט לוֹיבּ אוּנ גֶעזַאנְג צוּ גָאט ווָאס עֶר אִיז אִיבֶּער אַלֶע הֶערֶען דֶער בֶּעשֶׁעפֶער פוּן דִי ווֶעלְטֶען. בְּתוֹךְ צְווִישֶׁען זַיינֶע מַלְאָכִים אִיז עֶר אַ צֵייכֶען, דֶען זַיי דֶערְקֶענֶען דָאס עֶר הָאט אַלֶע ווֶעלְטֶען בַּאשַׁאפֶען אוּנ עֶר ווֶערְט אָנְגֶערוּפֶען „יְיָ צְבָאוֹת״ עֶר רוּפְט אַלֶע דוֹרוֹת. שׁוֹכֵן גָאט רוּהְט אִין הִימֶעל אוּנ אִיז הֵיילִיג אוּנ אִיז אַלֵיין גֶעשְׁטַארְקְט. שָׁמַיִם דִי הִימֶעל אוּנ דִי הוֹיכֶע הִימֶעל קֶענֶען נִיט פַאסֶען זַיין שׁוֹינְהֵייט אוּנ זַיין לוֹיבּ. תּוֹקֶף דִי שְׁטַארְקֶע מַלְאָכִים ווָאס זַיי הֵייסֶען „תַּרְשִׁישִׁים״ הָאט עֶר בַּאשַׁאפֶען פוּן זַיין כָּבוֹד ווֶעגֶען. מְלֹא דִי גַאנְצֶע ווֶעלְט אִיז פוּל פוּן זַיין כָּבוֹד:

בַּעֲרָבוֹת מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. עוֹנִים כֻּלָּם כְּאֶחָד שָׁלוֹשׁ קְדוּשׁ. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. זה אל זה: פְּלִיאֵי אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פּוֹצְחִים הַלֵּל וְזִמְרָה לֵאלֹהֵי הַצְּבָאוֹת. צוּר עוֹלָמִים בְּתוֹךְ צְבָאוֹ אוֹת. יְיָ צְבָאוֹת. זה אל זה: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת דָּר בִּשְׁמֵי עֶרֶץ. קַלּוֹת סְעָרָה תַּעַשׂ דְּבָרוֹ בְּמֶרֶץ. רָם וְנִשָּׂא דִּבֵּר וַיִּקְרָא אָרֶץ. מְלֹא כָל הָאָרֶץ. זה אל זה: שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ וְנִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ. שָׁמַיִם וּשְׁמֵי שָׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּ הוֹדוֹ. תּוֹקֶף תַּרְשִׁישִׁים וְאֵלִים צָר לִכְבוֹדוֹ. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

חו"ק זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֲלִים. אַיֵּה אֵל אֵלִים. אָנָּא שׁוֹכֵן מְעוֹנִים. וְכוּלָּם מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמְהַלְּלִים:

פותחין　וּבְכֵן לְךָ הַכֹּל יַכְתִּירוּ:　הארון

לְאֵל עוֹרֵךְ　דִּין:

לְבוֹחֵן לְבָבוֹת בְּיוֹם　דִּין:

לְגוֹלֶה עֲמוּקוֹת　בַּדִּין:

לְדוֹבֵר מֵישָׁרִים בְּיוֹם　דִּין:

לְהוֹגֶה דֵעוֹת　בַּדִּין:

לְוָתִיק וְעוֹשֶׂה חֶסֶד בְּיוֹם　דִּין:

לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ　בַּדִּין:

לְחוֹמֵל מַעֲשָׂיו בְּיוֹם　דִּין:

לְטַהֵר חוֹסָיו　בַּדִּין:

פירוש ע"ט

לְאֵל עורך אַלֶע לויבֶּען אונ קְרֵיינֶען גָאט וָואס עֶר רוּכְט אָן זְכוּת גֶע־רֶעכְט צוּ מַאכֶען אִין דִין, אויךְ לויבֶּען זַיי. לְבוחן צוּ גָאט וָואס פְּרוּבְט אַלֶע הֶערְצֶער אִין טָאג פוּן דִין. לְגולה צוּ דֶעם וָואס דֶעקְט אויף טִיפֶע זַאכֶען אִין דִין. לְדובר צוּ דֶעם וָואס רֶעד רֶעכְטפֶארְטִיגְקֵייט אִין דֶעם טָאג פוּן דִין. לְהוגה צוּ דֶעם וָואס עֶר צִיהְט אוֹיס וִויסֶענְשַׁאפְט אִין דִין. לְותיק צוּ דֶעם וָואס עֶר אִיז שְׁטַארְק אוּנ טְהוּט חֶסֶד אִין טָאג פוּן דִין. לְזוכר צוּ דֶעם וָואס גֶעדֶענְקְט זַיין פֶערְבּוּנְד מִיט דִי יוּדֶען אִין דִין. לְחומל צוּ דֶעם וָוס רֶער־

לְיוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת בְּיוֹם דִּין:
לְכוֹבֵשׁ כַּעֲסוֹ בַּדִּין:
לְלוֹבֵשׁ צְדָקוֹת בְּיוֹם דִּין:
לְמוֹחֵל עֲוֹנוֹת בַּדִּין:
לְנוֹרָא תְהִלּוֹת בְּיוֹם דִּין:
לְסוֹלֵחַ לַעֲמוּסָיו בַּדִּין:
לְעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין:
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו בַּדִּין:
לְצוֹפֶה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין:
לְקוֹנֶה עֲבָדָיו בַּדִּין:
לְרַחֵם עַמּוֹ בְּיוֹם דִּין:
לְשׁוֹמֵר אוֹהֲבָיו בַּדִּין:
לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין:

פירוש ע"ט

בַּארֶעמְט זִיךְ אִיבֶּער זַיינֶע וֶוערְק אִין טָאג פוּן דִין. לְטַהֵר צוּ דֶעם וָואס רֵיינִיגְט זַיינֶע בֶּעשִׁיצֶער אִין דִין. לְיוֹדֵעַ צוּ דֶעם וָוס וַויסְט אַלֶע גֶדַאנְקֶען אִין טָאג פוּן דִין. לְכוֹבֵשׁ צוּ דֶעם וָואס הַאלְט אַיין זַיין צָארֶען אִין דִין. לְלוֹבֵשׁ צוּ דֶעם וָואס קְלֵייד אָן גֶערֶעכְטִיגְקֵייט אִין טָאג פוּן דִין. לְמוֹחֵל צוּ דֶעם וָואס אִיז מוֹחֵל דִי עֲוֹנוֹת אִין דִין. לְנוֹרָא צוּ דֶעם וֶואס עֶר אִיז פַארְכְטִיג אוּנ אִיז מְקַבֵּל דִיא לוֹיבּ פוּן פְרוּמֶע אִין טָאג פוּן דִין. לְסוֹלֵחַ צוּ דֶעם וָואס פֶערְגִיט דִי זִינְד פוּן דִי וָואס זֵיי זֶענֶען בֶּעלָאדֶען מִיט מִצְוֹת פוּן גֶעבּוּירֶען אָן אִין דִין. לְעוֹנֶה צוּ דֶעם וָואס עֶנְטְפֶערְט צוּ זַיינֶע רוּפֶער אִין טָאג פוּן דִין. לְפוֹעֵל צוּ דֶעם וָואס טְהוּט דֶערְבַּארְמֶקֵייט אִין דִין. לְצוֹפֶה צוּ דֶעם וָואס זֶעהְט פֶערְבָּרְגֶענֶע זַאכֶען אִין טָאג פוּן דִין. לְקוֹנֶה וַוייל עֶר אִיז זֵיי מוֹחֵל זֵייעֶרֶע זִינְד הֵייסְט גְלַייךְ וִוי עֶר וָואלְט זֵיי גֶעקוֹיפְט פַאר קְנֶעכְט אִין דִין. לְרַחֵם צוּ דֶעם וָואס דֶערְבַּארִימְט זִיךְ אִיבֶּער זַיין פָאלְק אִין טָאג פוּן דִין. לְשׁוֹמֵר צוּ דֶעם וָואס הִיט זַיינֶע לִיבּ-הָאבֶּער אִין דֶעם דִין. לְתוֹמֵךְ צוּ דֶם וָואס לֶעהְנְט אוּנְטֶער זַיינֶע פְרוּמֶע אִין טָאג פוּן דִין:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ׃

מִי יְתַנֶּה תּוֹקֶף תְּהִלָּתֶךָ. מִי יְשַׁנֵּן שִׁעוּר שִׁבְחֶךָ. מִי יְרַנֵּן רוֹב רוֹמְמוּתֶךָ. מִי יְקַצּוּב קְרִיאַת קְדֻשָּׁתֶךָ. מִי יְצַפְצֵף צְבִי צִבְאוֹתֶךָ. מִי יְפָרֵשׁ פִּלְאֵי פְאֵרֶךָ. מִי יַעֲרוֹךְ עוֹצֶם עֻזּוּזֶךָ. מִי יָשִׂיחַ שֶׂגֶב סִלְסוּלֶךָ. מִי יְנוֹבֵב נוֹי נִצְחֶךָ. מִי יְמַלֵּל מַעַשׂ מוֹרָאֶךָ. מִי יְלַהֵג לֶמֶד לִקְחֶךָ. מִי יָכִיל כִּסֵּא כְּבוֹדֶךָ. מִי יְיַדַּע יוֹפִי יְקָרֶךָ. מִי יַטִּיף טוּב טַעְמֶךָ. מִי יְחַוֶּה חֵקֶר חֲרוּתֶיךָ. מִי יָזִין זִיו זָהֳרֶיךָ. מִי יוֹרֶה וַעַד וָתִיקוּתֶיךָ. מִי יֶהֱגֶה הוֹד הֲדָרָתֶךָ. מִי יְדַלֶּה דֵּיעַ דָּתוֹתֶיךָ. מִי יַגִּיד גּוֹדֶל גְּבוּרָתֶךָ. מִי יְבָרֵר בֵּרוּר בִּינָתֶךָ. מִי יֹאמַר אוֹמֶץ אֱלוּתֶךָ. כִּי כְּשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתֶךָ. כִּתְהִלָּתֶךָ כֵּן אִמְרָתֶךָ. כְּאִמְרָתֶךָ כֵּן בְּרִיָּתֶךָ. כִּבְרִיָּתֶךָ כֵּן גְּדוּלָּתֶךָ. כִּגְדוּלָּתֶךָ כֵּן דַּעְתֶּךָ. כְּדַעְתֶּךָ כֵּן הֲלִיכָתֶךָ. כַּהֲלִיכָתֶךָ כֵּן וְעִידָתֶךָ. כְּוְעִידָתֶךָ כֵּן זְהָרָתֶךָ. כִּזְהָרָתֶךָ כֵּן חֲפִּתֶּךָ. כְּחֻפָּתֶךָ כֵּן טַהֲרָתֶךָ. כְּטַהֲרָתֶךָ כֵּן יְשָׁרָתֶךָ. כִּישָׁרָתֶךָ כֵּן כְּמִירָתֶךָ. כִּכְמִירָתֶךָ כֵּן לְבִישָׁתֶךָ. כִּלְבִישָׁתֶךָ כֵּן מַדָּתֶךָ. כְּמַדָּתֶךָ כֵּן נְעִימָתֶךָ. כִּנְעִימָתֶךָ כֵּן שְׂרָרוּתֶךָ. כִּשְׂרָרוּתֶךָ כֵּן עַנְוְתָנוּתֶךָ. כְּעַנְוְתָנוּתֶךָ כֵּן פְּרִישׁוּתֶךָ. כִּפְרִישׁוּתֶךָ כֵּן צְנִיעוּתֶךָ. כִּצְנִיעוּתֶךָ כֵּן קְדוּשָּׁתֶךָ. כִּקְדוּשָּׁתֶךָ כֵּן רוֹמְמוּתֶךָ. כְּרוֹמְמוּתֶךָ כֵּן שְׁבָחֶךָ. כְּשִׁבְחֶךָ כֵּן תִּפְאַרְתֶּךָ. וְשִׁמְךָ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ תשר"ק כפול עַל כָּל תּוֹקֶף וְתִפְאָרָה. עַל כָּל שֶׁבַח וְשִׁירָה. עַל כָּל רֶנֶן וְרַחֲשָׁה. עַל כָּל קִדּוּשׁ וּקְרִיאָה. עַל כָּל צִפְצוּף וְצָהֳלָה. עַל כָּל פְּאֵר

פירוש ע"ט

מִי יְתַנֶּה ווער קאן דערצײלען די שטאַרקײט פון דײַן לויב. מִי יְשַׁנֵּן ווער קאן רײדען דעם שיעור פון דײַן לויב. מִי ווער קאן רײדען די שוינהײט אונ דעם ווילען פון דײַן גינאַד וואס דו טהוסט מיט די וואס זײ בעטען. מִי ווער קען רײדען די שטאַרקײט פון דײַן לויב. מִי ווער קען רײדין די שוינהײט פון דײַן אײביגקײט, ווער קען רײדען די ווערק פון דײַן פאַרכט. מִי ווער קאן שעפען דאס וויסענשאַפט פון דײַן תּוֹרָה. מי ווער קאן זאָגען דאס גרויסקײט פון דײַן שטאַרקײט. מי ווער קאן לײַטערען דאס לײַטערונג פון דײַן פאַרשטאַנד. כִּי אַזוי ווי דײַן נאָמען איז גרויס אַזוי איז דײַן לויב גרויס. כִּתְהִלָּתֶךָ אַזוי ווי דײַן לויב האָט קײן סוף ניט אזוי האָבען דײַנע רײד קײן סוף ניט זײ האָבען אַקיום אויף אײביג. כִּגְדוּלָּתֶךָ אַזוי ווי דײַן אַכפּערקײט אַזוי איז דײַן דֵעָה. כְּדַעְתֶּךָ אַזוי ווי דײַן דֵעָה אַזוי איז דײַן גאַנג. כַּהֲלִיכָתֶךָ אַזוי ווי דײַן גאַנג אַזוי איז דײַן באַטעטיגונג. כִּישָׁרָתֶךָ אַזוי ווי דײַן רעכטפאַרטיגקײט אַזוי איז דײַן דערבאַרימקײט. כִּכְמִירָתֶךָ אַזוי ווי דײַן דערבּרימקײט אַזוי איז דײַן קלײדונג. כִּשְׂרָרוּתֶךָ אַזוי ווי דײַן הערשאַפט איז גרויס איז דײַן דעמיטיגקײט. כְּעַנְוְתָנוּתֶךָ אַזוי ווי דײַן דעמיטיגקײט איז דײַן אָפשײדונג. כִּצְנִיעוּתֶךָ אַזוי ווי דײַן צְנִיעוּת אַזוי איז דײַן הײליגקײט. כִּקְדוּשָּׁתֶךָ אַזוי ווי דײַן הײליגקײט אַזוי איז דײַן דערהײבונג. וְשִׁמְךָ אונ דײַן נאָמען איז דערהויבען איבער אַלע בענטשונג אונ לויב. עַל כָּל תּוֹקֶף איבער אַלע שטאַרקײט אונ שוינהײט. עַל איבער אַלע לויב אונ איבער אַלע געזאַנג. עַל איבער אַלע געדאַנקען פון האַרץ אונ רײדען. עַל איבער אַלע כָּבוֹד אונ קניען.

וּפְצִיחָה. עַל כָּל עוֹז וַעֲנָוָה. עַל כָּל סִפּוּר וְשִׂיחָה. עַל כָּל נִצּוּחַ וּנְגִינָה. עַל כָּל מַעַן וּמִלָּה. עַל כָּל לִבּוּב וּלְחִינָה. עַל כָּל כָּבוֹד וּכְרִיעָה. עַל כָּל יִחוּד וְיִרְאָה. עַל כָּל טַעַם וְטָהֳרָה. עַל כָּל חוֹסֶן וְחִידָה. עַל כָּל זֶמֶר וְזִמְרָה. עַל כָּל וִדּוּי וְתוֹדָה. עַל כָּל הַלֵּל וְהוֹדָיָה. עַל כָּל דִּבּוּב וְדֵעָה. עַל כָּל גּוֹדֶל וְגַאֲוָה. עַל כָּל בִּטּוּי וּבְרָכָה. עַל כָּל אוֹמֶר וַאֲמִירָה: אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. מֶלֶךְ עַל כָּל מְלָכִים. מוֹשֵׁל עַל כָּל מוֹשְׁלִים. אָיוֹם עַל כָּל אֵימִים. נוֹרָא עַל כָּל נוֹרָאִים. רָם עַל כָּל רָמִים. גֵּאֶה עַל כָּל גֵּאִים. נִשָּׂא עַל כָּל נְשָׂאִים. גָּבוֹהַּ עַל כָּל גְּבוֹהִים. וּמַבִּיט עַל עֲנִיִּים וּנְכֵאִים. וְאֶת שָׁחִים וְדַכָּאִים. לְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים. רוּחַ שְׁפָלִים וְחֵלְכָּאִים. עַל כֵּן גָּדַלְתָּ יְיָ אֱלֹהִים וְנִתְעַלֵּיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים. כִּי אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים וְאֵין זוּלָתְךָ בַּתַּחְתּוֹנִים. וְאֵין בִּלְתְּךָ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים: שָׁמַיִם וּשְׁמֵי שָׁמַיִם. כְּבוֹדְךָ מְסַפְּרִים. כַּנְפוֹת הָאָרֶץ זְמִירוֹת לְךָ מַשְׁמִיעִים. שַׂרְפֵי הַקּוֹדֶשׁ קְדוּשָּׁתְךָ מַקְדִּישִׁים. אוֹפַנֵּי הַמֶּרְכָּבָה כְּבוֹדְךָ מְבָרְכִים. כּוֹכְבֵי בוֹקֶר יַחַד מְרַנְּנִים. וְיָרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. מִשְׁבְּרֵי יָם שִׁמְךָ מְאַדְּרִים. הַרְרֵי גוֹבַהּ וַעֲצֵי יַעַר מְרַנְּנִים. נְהָרוֹת כַּף מְמַחְאִים. חַיְתוֹ אֶרֶץ וְזִיז שָׂדַי שָׂרִים כְּחוֹלְלִים. תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת מְהַלְּלִים כְּבַחֲלִילִים. וְכָל יְצוּרֵי בְּרֵאשִׁית פּוֹצְחִים הִלּוּלִים. לְשֵׁם קָדְשְׁךָ אֵל אֵלִים. וְכֻלָּם אֵלֶיךָ מְשַׂבְּרִים וּמְיַחֲלִים. לָתֵת לָהֶם צֵיד מַאֲכָלִים. וּמִפְּתִיחַת יָדְךָ נִזּוֹנִים וּמִתְכַּלְכְּלִים. וְהָעֶלְיוֹנִים מִזִּיו הוֹדְךָ שְׂבֵעִים וּמִתְמַלְּאִים. כִּי כְּבוֹדְךָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ מְלֵאִים: וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. הַמְיַחֲדִים אֱלָהוּתְךָ. הַמְבָרְכִים שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ. הַמְסַפְּרִים תְּהִלָּתֶךָ. הָעוֹרְכִים תַּחַן לְחַלּוֹתְךָ. הַמַּנְעִימִים זֶמֶר לְעַלּוֹתֶךָ. הַמַּאֲרִיכִים רוֹן לִרְצוֹתֶךָ. הַשּׁוֹפְכִים

פירוש ע"ט

עַל איבער אלע אײַנציגונג און פאָרכט. עַל איבער אלע רייד און בענטשונג. עַל איבער אלע זאָג און ווערטער. אֱלֹהֵי ער איז דער גאָט איבער אלע הערען און דער מֶלֶךְ איבער אלע מְלָכִים. מוֹשֵׁל דער דאָ געוועלטיגט איבער געוועלטיגע. נִשָּׂא ער איז דערהויבען איבער אלע דערהויבענע. גָּבוֹהַּ ער איז הויך איבער אלע הויכע. וּמַבִּיט און ער קוקט צו אָרימע און צובראָכינע. וְאֶת און העלפט די געביקטע און פארשטויסינע. לְהַחֲיוֹת צו מאכען לעבען דאָס הארץ פון די פאַרשטויסענע. עַל דערום ביסטו גיאַכפערט דו גאָט איבער אלע געטער. שָׁמַיִם די הימעל און די הויכע הימעל דערציילען דיין כָּבוֹד. כַּנְפוֹת די עקין פון דער ערד לאָזען הערען צו דיר געזאנג. שַׂרְפֵי די הייליגע ברענענדיגע מלאכים הייליגען דיין הייליגקייט. וְכָל און אלע באשעפעניש פון שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית עפענען זייער מויל מיט לויב. וְכֻלָּם און אלע באשעפעניש האָפען צו דיר גאָט. לָתֵת דו זאָלסט זיי געבען זייער עסין שפייז. וּמִפְּתִיחַת און פון עפעניג פון דיין האַנד ווערען זיי געשפייזט און האָבען גענוג זייער באַדערפעניש. וְעַמְּךָ און דיין פאָלק יִשְׂרָאֵל. מַאֲמִירִים לויבען דיין הערשאפט. מְיַחֲדִים איינציגען דיך זיי זאָגין נאָר דו ביסט איין גאָט. מְסַפְּרִים זיי דערציילין דיין לויב. עוֹרְכִים רעכטין אָן גיבעט צו בעטען דיך. מַנְעִימִים זינגין דאָס גיזאנג צו לויבין דיך. מַאֲרִיכִים דערלענגערען צו באַווילינגען דיך.

שיח לפתותך. והם עמך ונחלתך. צאנך וצאן מרעיתך. קודש ראשית תבואתך. קדם קניניך וסגולתך. חלקך וחבל שפרתך. ישראל תפארתך. ישורון מבחר מנתך. הדבקים באמונתך. ההוגים בדתך. החפצים בתורתך. העוסקים ביראתך. התמידים בעבודתך. הנכספים לחצרות ביתך. הכמהים בקודש חזותיך. התאבים לקרבתך. הנהרגים על תורתך. הנסקלים על אהבתך. הנשרפים על עדותיך. הנחנקים ונטבחים ונטבעים ונתלים ונקברים חיים על יחוד קדושתך. הקרואים עדתך יסוד אגודתך. ואתה אל אין גדול כגדולתך. והם עדיך כי אין בלתך: ומה יעצר כח ילוד אשה. נוצר מטפה באושה. ומה יעוז עזך לדרשה. שבחך בפה לפרשה. נצחך בניב לארשה. להטיף צקון ולחישה. להפיל תחנה ובקשה. ומחיתו עליו קשה. ודרכו מעקשה. ונתיבתו נתוסה ונטושה. וחטאתו על לוח חרושה חקוקה ומפורשה. ונז ונף בחישה. ונוע ומת בחלושה. וגויתו בגיא נטושה. בתחתיות ארץ רטושה. באישון חשך כפושה. באשמנים רפושה. בטמון חבושה. כמשה ויבשה. נמסה ועבשה. כיבשת מיבשה. וכלו מלא בושה. ומה יעצים עתר וגישה. וישיח ויהמה ברגישה: ומאז הכל גלוי לפניך. ואין להסתר מעיניך. ואין להחבא מפניך. כי בכל משוטטות עיניך: וגלוי לך כי יציר חומר הוא. הבל הבלים הוא. עלה נדף הוא. קש יבש הוא. חרם את חרסי אדמה הוא. ובמה נחשב הוא. אנוש אנוש הוא. כי כשמו כן הוא. אדם אפר דם מרה הוא. בשר בושה סרוחה רמה הוא. מיוחם בחטא הוא. מחולל בעון הוא: ויצר לבו רע מנעוריו. חורש רע

פירוש ע״ט

שופכים פארגיסען רייד צו איבערריידין דיך. והם זיי זענען דיין פאלק און דיין ארב. ישראל די ישראל איז געווען דיין שונהייט. ההוגים די דא לערנין דיין תורה, הנכספים די דא גלוסטען צום הויף פון דיין הויז. הנהרגים זיי זענען געוועזן דערשלאגין פון וועגען דיין תורה. והם און זיי זענין עדות אז עס איז אן דיר קיין גאט ניט פארהאנדען. ומה און וואס קאן א מענטש אויפהאלטען און שטארקען קראפט קעגען דיר. וחטאתו און זיין זינד איז אויף זיין טאוועל אויסגעקריצט. חקוקה טיעף אויסגעגראבען און באשייד. ונז און ער ווערט פארשניטען און פליהט אוועק איילינדיג. ונוע און ער פארגייט און שטארבט מיט שלאפקייט. ומה און וואס קאן ער שטארקען געבעט און תפלה. וישיח און וואס ער זאל ריידין און ברימען מיט שטורם. ומאז און פון דענסטמאל דאס דו האסט דעם ערשטען מענטשען באשאפען איז אלץ אנטפלעקט און ווייסיגליך צו פאר דיר. ואין און קיינער קאן זיך ניט פארבארגען פאר דיר דיינע אויגען שוועבען און געבין אויף אלדינג השגחה. וגלוי און עס איז דיר אנטפלעקט, כי דאס דער מענטש איז פון ליים באשאפען געווארען. הבל ער איז לויטער נארהייט און נישט. מיוחם ער איז דערהיצט מיט זינד. ויצר און די געדאנקען פון זיין הארץ איז שלעכט פון זיין יוגענד. חורש ער טראכט שלעכטס אין זיין וואוינונג. מבאיש ער מאכט פארשטינקען דאס טייג מיט דעם אומרייניגקייט פון זיין זויער טייג, דאס איז דער

במגוריו. אורב לו במסתריו. מכין כנחש בסתריו. כזכוב במפתחי חדריו. מבאיש העיסה בזהמת שאוריו. מסיתו להטות אשוריו. והוה לו עוכריו. חשוב לו כצריו. והוא ראש לכל צורריו. מצר לו בכל מצריו. צודה לו בכל עבריו. מרגיז כל איבריו. מעציבו בדבריו. מחטיאו ברוע הרהוריו. מתנקש להפילו במכמוריו. מתנכל לדחותו במהמוריו. וצר עליו במצוריו. לולי אתה עוזר לו מצריו. ובכל יום ויום מתחדש עליו. חושב מחשבות עליו. להתגולל ולהתנפל עליו. לעקשו בארחות עקוליו. להאשימו באשמת געוליו. להעלינו במסך תרעליו. ואיננו דורש לשלום אליו. פחים טומן לרגליו. רשת פורש ליד מעגליו. מוקשים שת מסלוליו. כורה שחת בשביליו. למוג לב ולהרבות מכשוליו. וכהולם פנם הולמו בכילפות וכשיליו. על כן יאמרו מושלי משליו. אי לבית שמהרסיו ומחריביו משליו. ומה יצדק במפעליו. ומה יזכה במעלליו. כי שודד בא בגבוליו. לשררו ללוחמו ברוב תחבוליו. לכן הקדמת רפואה ותעלה. והעלית ארוכה לנהלאה ונחלה. והכנת צרי וחתול ללא חותלה והנהת מזור להרטות מחלה. וקבעת יום זה לסליחה ולמחילה. לבא שעריך בתודה ובתהלה. לקדם פניך בחילה. להזכר בו רבוצי מכפלה. בעת רצון לשמוע תפלה. להעביר כל שמץ ותפלה. להניא כל און

פירוש ע"ט

דער יצר הרע מאכט זינדיגען דאס לייב פון דעם מענטשען. מסיתו ער רייצט אים אן צו נייגען זייני טריט פון דעם רעכטען וועג אונ ער איז פון זיינע באטריבער. מעציבו ער מאכט איהם טרויעריג מיט זיינע רייד. מחטיאו ער מאכט אים זינדיגען מיט זיינע שלעכטע גידאנקין. מתנקש ער מאכט איהם שטרויכלין צו מאכען פאלען אין זיין נעץ. לולי ווען דו זאלסט דעם מענטש ניט העלפען פון דעם יצר הרע וואלט דער מענטש קענגען איהם ניט באשטאנין. ובכל אונ טאג ביי טאג באנייעט ער זיך אויף דעם מענטש. לעקשו צו פארקרימען אים זיין קרימען וועג. להאשימו צו שולדיג מאכען איהם מיט שולד פון זיין אומווערדיגקייט. וכהולם אונ אזוי ווי איינער קלאפט אונ צושלאגט עפים מיט א האמער. הולמו אזו שלאגט ער דעם מענטש אונ צו קלאפט איהם מיט זיין האמער אונ מיט זיינע העק איבער דעם האבען זיי אויף דעם א משל גיזאגט. אוי ווי צו דעם הויז דאס זיינע צו פיהרער אונ זייע פארוויסטער זענען אויס דעם הויז זעלבערט ווי איז צו דעם מענטש וואס ער מאכט זיך אליין פארלירען מיט זיינע זינ־. ומה ווי זאל ער גירעכט בלייבען מיט זייע ווערק. כי ווען דער רויבער דאס איז דער יצר הרע קומט אין זיינע גרענעצין. לכן דערום האסטו גאט גיפעדערט א היילונג. והעלית אונ האסט אויפגיבראכט א היילונג צו די וואס זענען מיעד אונ גיקרענקט. והנחת אונ דו האסט אויסגיצויגען א היילונג. להרטות צו פלאסטערען די קרענק. וקבעת דו האסט גיזעצט דעם דאזיגען טאג צו סליחה אונ מחילה. לבא צו קומען אין דיינע טויערען פון די שיהלען מיט באקענונג אונ מיט לויב. להזכר צו גידענקין אין דעם טאג דעם זכות פון די אבות וואס זיי ליגען אין מערת המכפלה. בעת אין דער צייט וואס אגיטער ווילען איז פאר גאט דאס

וְתְהִלָּה. לְהַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה לְהָפֵר כַּעַס וּלְהַרְבּוֹת חֶמְלָה. לְהָרִים מִכְשׁוֹל וּלְהָסִיר תִּקָּלָה. לְפַנּוֹת דֶּרֶךְ וּלְיַשֵּׁר מְסִלָּה. לָתֵת לַשּׁוֹבְבִים טָהֳרָה וּטְבִילָה. לְהַעֲמִיד רֶוַח וְהַצָּלָה. לְהַשְׁלִיךְ עָוֹן בְּעִמְקֵי מְצוּלָה. לָשֵׂאת זָדוֹן וּמְעִילָה: וּמִכָּל יָמִים יוֹם זֶה קִדַּשְׁתָּ. וְעַל כָּל יָמִים אוֹתוֹ עִלִּיתָ. וּבוֹ מִכָּל יוֹם בָּחַרְתָּ. וּמִיּוֹצְרוֹ אוֹתוֹ לְךָ אִחַדְתָּ. וּלְדוֹר דֵּעָה כֹּחוֹ יִדַּעְתָּ. וְאוֹדֶם דִּי זָהָב בּוֹ וִיתַּרְתָּ. וּמִכְתַּב חָרוּת לַעֲנָיו נָתַתָּ. וְסָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ בִּשַּׂרְתָּ. וְעַל הָרָעָה נִחַמְתָּ. וְעַל בָּנֶיךָ רִחַמְתָּ. וּכְגָבְהֵי שָׁמַיִם חַסְדְּךָ לָמוֹ הִגְבַּרְתָּ. וְכִרְחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב פִּשְׁעָם הִרְחַקְתָּ. וּזְכוּת הַרְרֵי קֶדֶם זָכַרְתָּ. וּכְאָב אֶת בֵּן אוֹתָם רָצִיתָ. וְעַל כָּל אוּם רֹאשָׁם נִשֵּׂאתָ. וְקַרְנָם בְּכָבוֹד רוֹמַמְתָּ. וּמִשֶּׁפֶל הִגְבַּהְתָּמוֹ וְהִתְלַלְתָּ. וְאוֹת לְטוֹבָה עִמָּם עָשִׂיתָ. וְחִבַּתָם לַכֹּל הֶרְאֵיתָ. וְאַהֲבָתָם לְעֵין כֹּל גִּלִּיתָ. וְלִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָם תָּאַבְתָּ. וְלַחֲנוֹת בֵּינֵיהֶם חָמַדְתָּ. וְלָשֶׁבֶת בְּוַעֲדָם אִוִּיתָ. וְעַיִן בְּעַיִן לָמוֹ נִרְאֵיתָ. וּבֵין כְּרוּבִים כְּבוֹדְךָ צִמְצַמְתָּ. וַעֲנַן יְקָרְךָ עַל כַּפּוֹרֶת הִצַּעְתָּ. וַעֲנַן הַקְּטוֹרֶת לְכַסּוֹתוֹ הַיּוֹם פָּקַדְתָּ. וּמֵאָז לִסְלִיחָה אוֹתוֹ שַׂמְתָּ. וּלְכַפָּרָה אוֹתוֹ יִסַּדְתָּ. וּמִצְוֹתָיו בְּדָתְךָ צִוִּיתָ. וְכָתַבְתָּ וְשָׁנִיתָ וְשִׁלַּשְׁתָּ. וְאַזְהָרוֹתָיו פֵּרַשְׁתָּ. וְעוֹנְשָׁיו פִּלַּשְׁתָּ. וְקָרְבְּנוֹתָיו קָצַבְתָּ.

פירוש ע"ט

ער הערט צו די געבעט. לְהָפֵר צו פאַרשטערען בייזקייט און צו מעהרען דערבאַרימקייט. לְפַנּוֹת אויסצוראַימען דעם וועג און צו רעכטפאַרטיגען דעם שטעג. לָתֵת צו געבען די וואָס טהון תְּשׁוּבָה מיט ריינינקייט און טְבִילָה. לְהַשְׁלִים אריינצוּוואַרפען די זינד אין די טיפעניש פון דעם יַם. לָשֵׂאת צו פאַרטראָגין די מוטווילינע זינד און פעלשינג. וּמִכָּל און דעם טאָג האָסטו גיהייליגט מער פון אַלע טעג. וּבוֹ און האָסט איהם אויסגיקליבען מער פון אַלע טעג. וּמִיּוֹצְרוֹ און פון זיין באַשעפעניש האָסטו איהם צו דיר געאייניגט. וּלְדוֹר און צו דעם דוֹר הַמִּדְבָּר וואָס זיי זענען גיוועזען אַ קלוג דור האָסטו דעם כֹּחַ פון יוֹם כִּפּוּר געלאָזט וויסען. וְאוֹדֶם און די רויטע זינד פון דעם עֵגֶל דאָס זיי האָבען געמאַכט פון גאָלד האָסטו אום יוֹם כִּפּוּר פאַרגעבען. וְעַל און אויף דעם בייז וואָס דו האָסט זיי גיוואָלט טהון האָסטו דיך באַדענקט. וְעַל און איבער דייני קינדער האָסטו דיך דערבאַרימט. וּזְכוּת און דעם זְכוּת פון די אָבוֹת האָסטו גערדאַכט. וּכְאָב און אַזוי ווי אַ פאָטער זיין זון האָסטו זיי באַוויליגט. וְקַרְנָם און זייער האָרין האָסטו מיט כָּבוֹד דערהויבען. וְאַהֲבָתָם און זייער ליבשאַפט האָסטו פאַר די אויגען פון אַלע אַנפלעקט. וְלִשְׁכּוֹן און דו האָסט געגליסט צו רוהען צווישען זיי. וְעַיִן מיט אַ קלאָרער שיין האָסטו דיך צו זיי בעוויזען. בֵּין און צווישען די כְּרוּבִים האָסטו דיין שְׁכִינָה מְצַמְצֵם גיוועען. וַעֲנַן און דעם רויך פון די קְטוֹרֶת צו באַדעקין דעם כַּפּוֹרֶת פון דעם מִשְׁכָּן אין דעם טאָג האָסט דו גיהייסין. וּמֵאָז און פון דאַמאָלט אָן האָסטו אונז גיגעבין דעם טאָג לִסְלִיחָה. וּלְכַפָּרָה צו כַּפָּרָה האָסט דו איהם געגרונד-פעסט. וּמִצְוֹתָיו און זייני מִצְוֹת האָסטו אין דיין תּוֹרָה געטהון, דען די מִצְוָה פון יוֹם כִּפּוּר שטעהט דריי מאָהל און דער תּוֹרָה אָנגעשריבען. וְאַזְהָרוֹתָיו און זיינע שטראָף האָסטו אנטפלעקט דער וואָס וועט ניט האַלטען יוֹם כִּפּוּר ווי אין דער תּוֹרָה שטייט איז ער חַיָּיב כָּרֵת. וְקָרְבְּנוֹתָיו און זייני קָרְבָּנוֹת האָסטו

וְעֵרֶךְ עֲבוֹדוֹתָיו סִדַּרְתָּ. וּרְצוּי הַזָּיוֹתָיו סִפַּרְתָּ. וְרִקּוּחַ תְּמוּרוֹתָיו הֶעֱדַפְתָּ. וְסֵדֶר מַעַרְכוֹתָיו הוֹסַפְתָּ. וְטוֹהַר טְבִילוֹתָיו מָנִיתָ. וְקִדּוּשׁ רְחִיצוֹתָיו חָשַׁבְתָּ. וְאַזְכָּרוֹתָיו בְּשֵׂכֶל סִימַּתָּ. וְסוֹדוֹתָיו וּוִדּוּיָו סִכַּמְתָּ. וְעִנּוּיָו בְּפֶקֶד רָשַׁמְתָּ. וְלוֹבֶן עֲטִיּוֹתָיו חִוִּיתָ. וּפִזּוּזֵי שְׂרָדָיו הוֹרֵיתָ. וְעִלּוּי מַחְלְצוֹתָיו בֵּאַרְתָּ. וְשִׁנּוּי מַחְלְפוֹתָיו לִמַּדְתָּ. וְלִקְדוֹשֶׁיךָ אוֹתָם מָסַרְתָּ. וְכָל תּוֹרוֹתָיו הוֹדַעְתָּ. וְכָל דָּתוֹתָיו חָקַרְתָּ. וְכָל מִשְׁפָּטָיו חָרַצְתָּ. וְכָל חוּקוֹתָיו חָקַקְתָּ. וְכָל גְּזֵרוֹתָיו גָּזַרְתָּ. וְכָל עִנְיָנָיו חָרַטְתָּ. וְחֶבְלוֹ מִכָּל הִנְעַמְתָּ. וְחֶלְשׁוֹ מִכָּל הִשְׁפַּרְתָּ. חוֹפֶשׁ לִרְצוּצִים אוֹתוֹ שִׁוִּיתָ. דְּרוֹר לִשְׁבוּיִם אוֹתוֹ הִתְוֵיתָ. פְּקַח קוֹחַ לַאֲסוּרִים אוֹתוֹ תִּכַּנְתָּ: יוֹם עָשׂוֹר לָעֲשִׂירִיָּה חָקַקְתָּ. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לְשׁוֹבְתֵי עוֹנֶג שַׁתָּה. יוֹם כִּפּוּר לְנוֹתְנֵי כוֹפֶר תַּתָּה: לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת. לִמְחוֹת זְדוֹנוֹת. לְכַלֵּה פְשָׁעִים. לְהָתֵם חֲטָאִים. לְטַהֵר טְמֵאִים. לְהָדִיחַ דָּמִים. לְצַחְצֵחַ כְּתָמִים. לְהַרְחִיץ צוֹאִים. לְהַלְבִּין כַּשֶּׁלֶג שָׁנִים. לְצַחֵר כַּצֶּמֶר אוֹדְמִים. לְמָרֵק חוֹבִים. לְנַקּוֹת חָבִים. לְזַכּוֹת אֲשֵׁמִים. לְזַכֵּךְ אֲשָׁמִים. לְוַתֵּר נִתְאָמִים. לִסְלוֹחַ לְכָל עֲדַת תְּמִימִים: וְעַמְּךָ בְּיוֹם זֶה יַחַד נֶאֱגָדִים. וּבְחִין לְפָנֶיךָ נוֹעֲדִים. וּשְׁכִינָתְךָ אִתָּם מְוֹעֲדִים. וְנֶעֱצָרִים וּמִתְוַעֲדִים. וּבְיִרְאָה אוֹתְךָ עוֹבְדִים. וּבְאֵימָה עוֹמְדִים. וּבְגִילָה רוֹעֲדִים. וּבְחִילָה מְסַלְּדִים. וּפִשְׁעֵיהֶם מִתְוַדִּים. וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים. וְכוֹרְעִים וּבוֹרְכִים וְסוֹגְדִים. וְאַרְצָה לְךָ קוֹדִים. וְדַלְתוֹתֶיךָ שׁוֹקְדִים. וּכְאֶחָד נֶאֱחָדִים. וְיִחוּדְךָ מְיַחֲדִים. וּקְדוּשָּׁתְךָ מְעִידִים. וֶאֱמוּנָתְךָ מְסַהֲדִים. וְצִדְקָתְךָ מַגִּידִים. וְחַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לֹא מְכַחֲדִים. וְעוֹרְכִים שֶׁוַע בְּמַעֲמָדִים.

פירוש ע"ט

האָסטו אויסגיזעצט. וְתוֹרוֹתָיו און זײַנע תּוֹרוֹת און זײַנע באַקענונג וואָס דער כֹּהֵן האָט מִתְוַדֶּה גיוועזן זײַנע זינד האָסט דו גיציילט. וְעִינּוּיָו און זײַן פאַסטונג האָסטו אין דער תּוֹרָה אָנגישריבען. וְלִקְדוֹשֶׁיךָ צו די הייליגע כֹּהֲנִים האָסטו די עֲבוֹדָה איבערגיענטפערט. וְכָל אַלע זײַנע לערנונג האָסטו גילאָזט וויסען. וְכָל און אַלע זײַנע זאַכען האָסטו אָנגיצייכינט. וְחֶבְלוֹ און זײַנע טײלין האָסטו מײַן פון אַלע טאָג זיס גימאַכט. חוֹפֶשׁ פרײַאונג צו די קנעכט וואָס מען האָט זיי גיבוֹערט דאָס אויער, זענען זיי פרײַ גיוואָרען אָן יוֹם כִּפּוּר פון יוֹבֵל. שַׁבַּת יוֹם כִּפּוּר דער דאָ הייסט שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן האָסטו געטהון געבען צו די יודען וואָס זיי רוהען אום שַׁבָּת. יוֹם דעם יוֹם כִּפּוּר האָסטו גיגעבען צו די יודען וואָס זיי געבען צְדָקָה. לְכַפֵּר צו פאַרגעבען די זינד. לְהָדִיחַ אָפּ צושווענקין דאָס בלוט דאָס זענין די זינד וואָס זיי זענין רויט ווי בלוט. לְהַלְבִּין ווײַס צומאַכין ווי שניי די זינד וואָס זענין רויט ווי רויטע פעדים זייד. לְוַתֵּר פאַרגעבין צו די יודען וואָס זיי זענין גאַנץ אין גאָט'ס דינסט. לִסְלוֹחַ צו פאַרגעבין צו דער גאַנצער עֵדָה פון די פרומע יודען. וְעַמְּךָ און דײַן פאָלק יודען זענין אין דעם טאָג אין איינים גיקנופט. וְנֶעֱצָרִים און זענין אויפגיהאַלטען און אײַנגיזאַמולט אין די שוהלען מיט גיבעט. וּבְיִרְאָה און זיי דינען דיך מיט פאָרכט. וּבְגִילָה און מיט פרייד ציטערין זיי אין זייער גיבעט. וּכְאֶחָד און אַזוי ווי איינער זענין זייא גיאייניגט. וְיִחוּדְךָ און איינציגען דײַן איינציגקייט. וּקְדוּשָּׁתְךָ און זאָגין עֵדוּת אויף דײַן הייליג-

וּמִזְּרִיחָה עַד שְׁקִיעָה שִׁבְחֲךָ מַתְמִידִים. וּפְגִיעוֹת חָמֵשׁ מְאֻמָּשׁ מַעְתִּרִים. מוּל עֲבוֹדוֹת חָמֵשׁ בְּעַתּוּדִים. וּלְשִׁמְךָ מְהוֹדִים. בְּכָל עוֹז וּמְאוֹדִים. וְכֻלָּם צָמִים וּמִתְעַנִּים. יַחַד אָבוֹת וּבָנִים. גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים. בַּחוּרִים וּזְקֵנִים. וּמַרְבִּים חִנּוּנִים. וּמְדַבְּרִים תַּחֲנוּנִים. וְעוֹרְכִים רְנָנִים. וּמְרַנְּנִים וּמִתְחַנְּנִים. לְפָנֶיךָ אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. לִפְדוֹתָם מִכּוֹבֶד עֲוֹנִים. וְלִמְחוֹת פְּשָׁעֵימוֹ כַּעֲנָנִים. לְשַׁעְוַת שַׁוְעָם מְמֻעוֹנִים. לְהַאֲזִין מֵהֶם שִׂיחַ מְעַנִּים. כִּי הֵם דַּלִּים וְאֶבְיוֹנִים. וּבְצִלְּךָ מִתְלוֹנְנִים. וּבְאֶבְרָתְךָ מִתְגּוֹנְנִים. וּבְסִתְרְךָ נִצְפָּנִים. וּבְךָ נִשְׁעָנִים. וּכְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנִים. וּכְעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ לְךָ פּוֹנִים. לְהַרְבּוֹת לָמוֹ פִּדְיוֹנִים. לְכַבְּסָם מִצַּחַן דִּפְיוֹנִים. לְהַצְלִיל בְּצוּל זְדוֹנִים. לְשַׁתֵּק בַּעֲלֵי דִינִים. לְאַלֵּם מְלַשְׁנִים. לוֹטְשֵׁי חִצִּים וְכִידוֹנִים. לְהָשִׁיב חֶרֶב לִנְדָנִים. לְהַגְבִּיר מְלִיצֵי יוֹשֶׁר וְזִכְיוֹנִים. וּלְהַחְסִים קַטֵּגוֹרִים עִמָּהֶם מְדַיְּנִים. וְסֵדֶר סְלִיחַת מְכִינִים. וְדִבְרֵי רִצּוּי מְכֻוָּנִים. וּבְרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת אוֹפַנִּים. אֲשֶׁר אִלַּפְתָּ לְנֶאֱמָן בְּחֶזְיוֹנִים. בַּעֲבוּר כְּבוֹדְךָ עַל פָּנִים. בְּדַבֶּרְךָ עִם צִיר פָּנִים אֶל פָּנִים. וְכָל הַיּוֹם בָּם מִתְגַּלְגְּלִים וְנֶאֱפָנִים. וְעֶרֶךְ וִדּוּי מְשַׁנְּנִים. וְצִדְקוֹתֶיךָ מְתַנִּים. לִזְכּוֹר לָמוֹ שְׁלֹשֶׁת אֵיתָנִים. וְיוֹם קָדוֹשׁ חִתּוּנִים. לְחַלְּצָם מֵרֹאשׁ פְּתָנִים. לְהַדְרִירָם מִפֶּרֶךְ מְעַנִּים. לְדַלּוֹתָם מִדָּכוּי תַּנִּים. לְהַעֲלוֹתָם מִבּוֹר שְׁאוֹנִים. לְנַתֵּק מֵהֶם מוֹסְרוֹת שׂוֹטְנִים. לְפַצּוֹתָם מִלַּעַג שַׁאֲנַנִּים. לְהַצִּילָם מִגְּאֵי יוֹנִים. לְהָשִׁיב שְׁבוּתָם כַּיּוֹנִים. לְמַלְּטָם מִתּוֹפֶת דֵּרָאוֹנִים. מִלַּהַט מִתְהַפֶּכֶת בִּדְמְיוֹנִים. רִשְׁפֵּי לַהַב וְעֶשְׁנִים. מְדוּרַת אֵשׁ וְאוּדִים עֲשֵׁנִים. לְנַצְּחָךְ בְּשִׁיר כְּעַל שׁוֹשַׁנִּים.

פירוש ע״ט

קײט. וּפְגִיעוֹת אונ פינף גיבעט פון נעכטען ברײטען זײ אן, דאס מײנט מען כָּל נִדְרֵי, אונ שַׁחֲרִית, מוּסָף, מִנְחָה, נְעִילָה: מוּל די פינף גיבעט זענין קעגען די פינף קָרְבָּנוֹת וואס דער כֹּהֵן גָּדוֹל האט מַקְרִיב גיוועזען אום יום כפור. וְכֻלָּם אלע פאסטען אונ פײניגען זיך. יַחַד די פעטער מיט די קינדער אין אײנים. גְּדוֹלִים גרויסי אונ קלײנע, יונגע אונ אלטע. וּמַרְבִּים אונ זײ מעהרען גיבעט. וּמְרַנְּנִים אונ זינגען אונ בעטען פאר דיר גאט דער הער איבער אלע הערען. לִפְדוֹתָם זײ אויסלײזען פון שווערען זינד. וְלִמְחוֹת אפ צומעקין זײערי זינד אזוי ווי די וואלקען. לְשַׁעְוַת צו פארנעמען זײער גישרײ פון דעם הימעל. וּכְעֵינֵי אונ אזוי ווי די אויגען פון א דינסט האפען צו איר הארינטע אזוי קערען זײ זיך צו דיר. לְהַרְבּוֹת דו זאלסט זײ מעהרען דערלײזונג. לְהַצְלִיל צו מאכען זינקען אין טיפעניש פון דעם ים די זינד. לְשַׁתֵּק צו מאכען שטיל שווײגען די מְקַטְרִיגִים. לְהָשִׁיב אומצוקערען די שווערד פון דעם שָׂטָן אין דער שײד. לְהַגְבִּיר צו מאכען שטארק די גוטע מְלִיצִים וואס זײ דערמאנען אונזערע גוטע ווערק פאר דיר. וְכָל אין דעם גאנצין טאג יום כפור דערמאנין זײ אויפט די שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת. וְעֶרֶךְ אין אנרעכטונג פון ווידוי רײדין זײ. וְצִדְקוֹתֶיךָ אונ זײ דערצײלין דײן גירעכטיגקײט. לִזְכּוֹר דו זאלסט צו זײ גע־דענקין דעם זכות פון די שטארקי אָבוֹת. וְיוֹם אונ זאלסט זײ גידענקין דעם טאג פון מַתַּן תּוֹרָה. לְמַלְּטָם צו באשערמין זײ פון דעם גיהנם. מְדוּרַת שטארק פײער אונ רויכענדיגע בראנדין פון דעם זאלסטו גאט אונז

וְרִבּוֹתַי קוֹדֶשׁ צְבָא עֶלְיוֹנִים. בְּשׁוּרָם כִּי תַצְדִּיק בָּנִים. אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ יָּהּ נְקָנִים: יִתְמְהוּ זֶה לָזֶה בְּתִמְהוֹנִים. וְכִתֵּי כִתִּים הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים. יַשְׁמִיעוּ וְיֹאמְרוּ בְּאֶרֶשׁ שְׁנוּנִים. מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן זֶרַע אֱמוּנִים. וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע נִטְעֵי נַעֲמָנִים: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ עוֹנִים. וְאַשְׁרֵי הַגּוֹי שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו רוֹנְנִים. וְיַקְדִּישׁוּךָ עֶלְיוֹנִים. וְיַעֲרִיצוּךָ תַּחְתּוֹנִים: וְאָז אֵלִים יַאֲדִירוּךָ. בְּרָקִים יְבָרְכוּךָ. גְּדוּדִים יְגַדְּלוּךָ. דּוֹלְקִים יִדְרְשׁוּךָ. הֲמוּלָּה יְהַדְּרוּךָ. וָתִיקִים יוֹדוּךָ. זַכִּים יַזְכִּירוּךָ. חַיָּלִים יְחַסְּנוּךָ. טְהוֹרִים יַטְעִימוּךָ. יְקָרִים יְיַחֲדוּךָ. כַּבִּירִים יַכְתִּירוּךָ. לוֹהֲטִים יְלַבְּבוּךָ. מַלְאָכִים יַמְלִיכוּךָ. נוֹגְנִים יְנַצְּחוּךָ. שְׂרָפִים יְסַלְּדוּךָ. עִירִין יְעַלּוּךָ. פְּלָאִים יְפָאֲרוּךָ. צְבָאוֹת יְצַלְצְלוּךָ. קַלִּים יַקְדִּישׁוּךָ:

חזן רִבְבוֹת יְרוֹמְמוּךָ. שִׁנְאַנִּים יְשַׁבְּחוּךָ. תַּרְשִׁישִׁים יַתְמִידוּךָ. קְדֻשָּׁה מְשֻׁלֶּשֶׁת:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. קהל כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה. אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

אֵל. בְּרוֹב עֵצוֹת תִּכֵּן אֶת רוּחַ. טֶרֶם בִּכְרוֹב טָס וַיֵּדֶא

פירוש ע"ט

אונז בּאַשערמין. לַמְנַצֵּחַ דערויף ווען מיר דיך לויבען מיט גיזאַנג אַזוי ווי דָוִד הַמֶּלֶךְ האָט דיך גילויבּט אויף דעם כְּלֵי זֶמֶר וואָס הייסט „שׁוֹשַׁנִּים". וְרִבּוֹתַי אין פּול טויזינד הייליגע אייבּערשטי מַלְאָכִים, אַז זיי וועלין זעהן דאָס דו ווערסט גירעכט מאַכין די קינדער וואָס זיי זענין צו דיר גיקויפט פאַר קנעכט. יִתְמְהוּ וועלין זיך פאַרוואונדערין איינער קעגין דעם אַנדערין מיט אַ גרויס פאַרווינדירונג. וְכִתֵּי און די כִּתּוֹת פון פיל מַלְאָכִים זיי וועלין מאַכין הערין און וועלין זאָגין מיט דערציילונג און רייִדין. מִי ווער איז אַזוי ווי דו גאָט דער דאָ פאַרטראָגט די זינד פון די קינדער פון די וואָרהאַפטיגי אָבוֹת. אַשְׁרֵי זיי וועלין ענטפערין וואויל צו דעם פאָלק דאָס זיי זענין אַזוי, און וואויל דעם פאָלק דאָס גאָט איז זיין גאָט וועלין זיי זאָגין. וְיַקְדִּישׁוּךָ די אייבּירשטע מַלְאָכִים וועלין דיך הייליגין. הֲמוּלָּה די ברומונג פון מַלְאָכִים וועלין דיך באַשיינין. וָתִיקִים די זיסע מַלְאָכִים וועלין דיך לויבין. זַכִּים די לויטערי מַלְאָכִים וועלין דיך גע-דענקין. יְקָרִים די טייערי מַלְאָכִים וועלין דיך איינציגען. כַּבִּירִים די שטאַרקי מַלְאָכִים וועלין דיך קריינין. מַלְאָכִים די מַלְאָכִים וועלין דיך מאַכען קיניגין. נוֹגְנִים די זינגער וועלין זינגין צו דיר. רִבְבוֹת פיהל טויזינד מַלְאָכִים וועלין דיך דערהייבין. שִׁנְאַנִּים די גישטילטי מַלְאָכִים וועלין דיך לויבען. תַּרְשִׁישִׁים די מַלְאָכִים וואָס הייסין „תַּרְשִׁישִׁים" וועלין דיך לויבין. קְדוּשָּׁה מיט איין גידריטי קְדוּשָּׁה:

אֵל גאָט האָט אָנגיבּרייט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין מויל פון די נביאים מיט גרויס

עַל כַּנְפֵי רוּחַ. גַּם פֶּלֶס וּמִשְׁקָל שָׂם לָרוּחַ. טֶרֶם
דְּבָרוֹ בִּזְרִיזוּת תַּעַשׂ הָרוּחַ. הֲלֹא עַל סְעָרָה הֶעֱמִיד
הָרוּחַ. טֶרֶם וּמֵאוֹצָר יוֹצִיא אֶת הָרוּחַ. זֶה יָם הַגָּדוֹל
יָטִיל בּוֹ אֶת הָרוּחַ: חזן טֶרֶם חֵיל נוֹזְלִים יְעָרִים הָרוּחַ.
טַעַם יְפוֹצֵץ אֵל וַיַּעֲמִיד הָרוּחַ. טֶרֶם יִזְּלוּ מַיִם יַשִּׁיב הָרוּחַ:
לָכֵן כָּל קֵיל בְּיָדוֹ תּוּפְקַד כָּל רוּחַ. טֶרֶם לְאֶצְלוֹ תָּשׁוּב
הָרוּחַ. מְרוּקָם בְּצַלְמוֹ נָפַח בּוֹ נִשְׁמַת רוּחַ. טֶרֶם
נְשָׁמָה אֵלָיו תֵּאָסֵף עִם רוּחַ. סָלוּל גַּן נֶטַע מִתְהַלֵּךְ
לָרוּחַ: טֶרֶם עַל פְּנֵי גֵיא הֶעֱבִיר הָרוּחַ: פֶּן עֲבוּר מוֹרְדִים
לֹא יָדוֹן רוּחַ: טֶרֶם צְרָחוֹ סוּר וַיִּכְלוּ מֵרוּחַ. קֶדֶם כֹּל
נִקְרָא אֱלֹהֵי הָרוּחַ: חזן טֶרֶם רִחֵף עַל פְּנֵי מַיִם רוּחַ.
שִׁלְטוֹן לֹא שָׂם לְיָצִיר לִכְלֹא אֶת הָרוּחַ: טֶרֶם תְּנָה מְנַגֵּן
אָנָא אֵלֵךְ מֵרוּחַ:

חו"ק לָכֵן כָּל אֲשֶׁר בְּאַפָּיו נִשְׁמַת רוּחַ. אָכֵן בֶּאֱנוֹשׁ הִיא

פירוש ע"ט

קלוּגשאַפט. גם אויך אַ וואָג און אַגיוועכט האָט ער גימאַכט צו דעם ווינד. טֶרֶם איידער דער ווינד וועט טהון זיינע שליחות מיט גישווינדיגקייט, דערום האָט ער די וואָג גימאַכט צו דעם ווינד כדי ער זאָל ניט וויסט מאַכין די וועלט. זֶה גאָט האָט דעם ווינד געוואָרפען אויף דעם ים אַז די יודען זענין פון מצרים אַרויסגעגאַנגין. טַעַם אַז גאָט זאָגט נאָר איין וואָרט הערט דער ווינד אויף צו וויען. טֶרֶם איידער די וואַסערין רינען פון דעם אייז מאַכט ער פריער וויען דעם ווינד:

לָכֵן כָּל דערום אַלע נאַכט ווערט אין דער האַנד פון גאָט באַהאַלטען די נְשָׁמָה פון אַלע באַשעפעניש. מְרוּקָם אָדָם הָרִאשׁוֹן וואָס ער איז באַשאַפען געוואָרין אין גאָט'ס פאָרים האָט ער אין איהם אַריינגיבלאָזין די נְשָׁמָה. טֶרֶם איידער גאָט האָט אָדָם הָרִאשׁוֹן באַשאַפען. סָלוּל האָט גאָט באַשאַפען דעם וועג פון גַן עֵדֶן כְּדֵי אָדָם הָרִאשׁוֹן זאָל דאָרטען רוהיג זיצען. טֶרֶם איידער גאָט האָט באַשאַפען די וועלט. רִחֵף דער כִּסֵא הַכָּבוֹד פון גאָט האָט געטהון שוועבען אויף דעם וואַסער. שִׁלְטוֹן גאָט האָט ניט נעגעבען קיין גיוועלטונג צו קיין באַשעפיניש ער זאָל קענין אויפהאַלטען דעם ווינד ער זאָל ניט וויען. טֶרֶם פריער אַז דָוִד הַמֶלֶךְ האָט געטהון בעטען צו גאָט ער זאָל אים באַשערמען פאַר דעם שלעכטען רוח פון שָׁאוּל הַמֶלֶךְ אַז שָׁאוּל הַמֶלֶךְ האָט איהם געוואָלט אומברענגען האָט גאָט זיין גיבעט געהערט און האָט אים גירעטעט:

לָכֵן כָּל דרום איטליכעם באַשעפעניש וואָס האָט אין זיך אַ נְשָׁמָה און אַ רוּחַ. יְפַלְדוּ זיי זאָלען לויבען און דערהייבען גאָט וואָס ער האָט באַשאַפין דעם רוח

הָרוּחַ. יְסַלְּדוּ יְסַלְסְלוּ לָאֵל בּוֹרֵא רוּחַ. כְּחַיָּה וְאוֹפָן עֵת יָבוֹא בָּם הָרוּחַ:

חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה*) מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קהל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

*) ישאל אחד מג' דברים בזמן שהחזן אומר מלת איה או עושר מופלג או בנים לדיקים או השגת רוח הקודש:

על עושר מופלג יאמר זה:

יְהִי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי ולבני ביתי ולכל הסמוכים על שולחני ביום הזה ובכל יום ויום מזונותינו בכבוד ובריוח בזכות שמך הגדול דִיקָרְנוּסָא (ס"א ניקוד דִיקָרְנוֹסָא) הממונה על הפרנסה, ואל תצריכני לידי מתנת בשר ודם, כי אם בשמך חנני ומאוצר מתנת חנם תכלכלני ותשפיע לי אמן אמן סלה סלה:

על השגת רוה"ק יאמר זה:

יְהִי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתגזור עלי (פכ"פ) גזירות טובות מלפני כסא כבודך, ותן לי לב מבין להשיג רוח הקודש:

על בנים לדיקים יאמר זה:

יְהִי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי בנים טובים וכשרים והגונים לעסוק בתורתך ובמצותיך:

ויאמר יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אבינו שבשמים שתמלא שאלתי ובקשתי בשם יה:

יַּ֫ וַּ הַּת הַּתּ הַּד דַּ וָּי הַּד אַּם אַּת בּּנ הַּם שַּׁם אַּת וּנ אַּת שַּׁה לַּב הַּה אַּב לַּם לַּד אַּנ אַּש:

תָּמִיד תְּתַלּוֹנֵן בְּיָדְךָ כָּל נֶפֶשׁ. שְׁגָגוֹת וּזְדוֹנוֹת לְךָ תוֹדֶה הַנֶּפֶשׁ. רָצִיתָ לְהַמְצִיא כֹּפֶר לְנֶפֶשׁ. קָדוֹשׁ לְבַעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ כָּל נֶפֶשׁ. צוֹם אֲבָחֲרֵהוּ קָרָאתָ עִנּוּי נֶפֶשׁ. פֶּשַׁע בְּלֹא דַעַת לֹא טוֹב לְנֶפֶשׁ. עָמָל וְכָל פּוֹעַל לֹא יְמַלְאוּ נֶפֶשׁ: חזן סְכוּךְ אֲבָרִים תְּמַלֵּא חַיַּת נֶפֶשׁ.

פירוש ע"ט

כְּחַיָּה אזוי ווי די חיות הקודש אונ די מלאכים וואס הייסען „אופנים" אז עס קומט אין זיי דער ווילען פון גאט זיי זאלען זאגען שירה:

תָּמִיד תְּתַלּוֹנֵן שטענדיג טהוט איבערנעכטיגען אין דיין האנד אלע נפשות.

שְׁגָגוֹת די זינד וואס זיי ווערין געטהון אומגערין אדער גערין איז דאס נפש צו דיר מתודה. רָצִיתָ דו האסט געוואלט מאכען געפונען א דערלייזונג פון דעם נפש. צוֹם יוֹם כפור האסטו אויסגעקליבען צו פאסט טאג אונ האסט געהייסען פייניגען דאס לייב. פֶּשַׁע ווען איינער זינדיגט אומגערען אונ באדענקט זיך ניט מיט זיין שכל אונ טהוט

נֶעֱלָם מִכֹּל נַהַם יְצִיאַת הַנֶּפֶשׁ. מִיתָה מְמָרֶקֶת עֲוֹן חַטַּאת נֶפֶשׁ:

לָכֵן בְּכָל צָרָה אֶשְׁפּוֹךְ לְךָ אֶת הַנֶּפֶשׁ. כְּצִפּוֹר מִפַּח לְמַלֵּט בְּנוֹ נֶפֶשׁ. יַחַד כָּל הַנְּפָשׁוֹת לְךָ כְּאַחַת נֶפֶשׁ. טְהוֹרֶיךָ הֶחֱדַלְתָּ מִכָּל טְמֵא נֶפֶשׁ. חֶשְׁבּוֹן וָדִין בְּעֵת תֵּת כָּל נֶפֶשׁ. זַכָּה וּטְהוֹרָה בִּהְיוֹת הַנֶּפֶשׁ. וְשׁוּבִי לִמְנוּחָיְכִי תֹּאמַר לַנֶּפֶשׁ. הֲלֹא בִּצְרוֹר הַחַיִּים תּוּצַר הַנֶּפֶשׁ. דּוֹרְשֵׁי הֶגְיוֹן דַּת מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ: חזן גַּם זֵדִים בְּהַעֲיָפָם נֶפֶשׁ. בְּכַף הַקֶּלַע תְּקוּלַּע מֵהֶם הַנֶּפֶשׁ. אֵלֶיךָ אֵל בְּאוֹמֶן אֶשָּׂא אֶת הַנֶּפֶשׁ:

ח"ק לָכֵן בְּכָל לֵב וּבְכָל מְאוֹד וּבְכָל נֶפֶשׁ. אֲיַחֵד זִכְרְךָ תָּמִיד נֶשֶׁף וָשַׁחַר עַד אַשְׁלִים לְךָ אֶת הַנֶּפֶשׁ:

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבוֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קו"ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: קהל הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

אֵלֶיךָ וְעָדֶיךָ יָבֹא כָּל בָּשָׂר. תַּחַת כִּי מַעֲשֶׂיךָ לֹא כְּמַעֲשֵׂה בָשָׂר. בְּיָדְךָ

פירוש ע"ט

קיין תְּשׁוּבָה ניט דאָס איז ניט גוט צום נֶפֶשׁ. נֶעֱלָם עס איז פארהוילען פון אַלע דאָס געשריי פון דעם אויסגאַנג פון דעם נֶפֶשׁ דעמאָלט ווען עס שייד זיך אָפּ פון דעם גוף. מִיתָה די מִיתָה לייטערט אונ פארגיבט אויף די זינד פון מענטשען: לָכֵן בְּכָל דערום ווען עס איז מיר ענג פארגים איך צו דיר מיין לויב מיט גיבעט. כְּצִפּוֹר אַזוי ווי אַ פויגעל ווערט גירעטעט פון דער נעץ אַזוי זאָלסטו באַשׁערמין אונזער נֶפֶשׁ. חֶשְׁבּוֹן אין דער צייט אַז דאָס נֶפֶשׁ וועט דארפען געבען דין וְחֶשְׁבּוֹן אויף יענער וועלט. זַכָּה אונ אַז דאָס נֶפֶשׁ וועט זיין ריין אונ לויטער.

וְשׁוּבִי ווערסטו גאָט זאָגין צו דעם נֶפֶשׁ קער דיך אום צו דיין רואונג אונטער דעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד. גַּם אָבער רְשָׁעִים וואָס זינדיגען גערין אַז דאָס נֶפֶשׁ פליהט פון זיי אַוועק דאָס איז ווען זיי שטארבען. בְּכַף ווערט זייער נֶפֶשׁ אין באַלען פון שליידער גע־שליידערט דורך מַלְאֲכֵי חַבָּלָה. לָכֵן דרום מיט גאַנצין הארצין אונ גוט'ס אונ נֶפֶשׁ. אֲיַחֵד טהו איך איינציגען דיין גידעכעניש שטענדיג אָבינד אונ מאָרגין. עַד ביז איך וועל שטארבען וועל איך איינציגין דיין הייליגען נאָמין:

אֵלֶיךָ וְעָדֶיךָ צו דיר גאָט קומען אַלע באַשעפעניש. בְּיָדְךָ אין דיין האַנד ווערין

תֶּאֱסוֹף רוּחַ כָּל בָּשָׂר. שֶׁאַתָּה הוּא אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר. גַּם לְרִמָּה הוּא רִבּוּי בָּשָׂר. רוֹעַ פֶּה הוּא הַמַּחֲטִיא בָּשָׂר. דּוֹר שֶׁטֶף כְּהַשְׁחִית וָעֵשׂ זִימַּת בָּשָׂר. חזן קָצַפְתָּ וְנַמְתָּ בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר. הֲלֹא בְּקָצְפְּךָ עַל חַטַּאת בָּשָׂר. צוּר זָכוֹר תִּזְכּוֹר כִּי הֵמָּה בָּשָׂר:

לָכֵן בְּיָדְךָ אֶפּוֹל וְלֹא בִּידֵי בָשָׂר. פְּקוּדַּת דִּינְךָ לֹא כְּדִינֵי בָשָׂר. זֶה אַתָּה הוּא אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר. עוֹרֵךְ וְנוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר. חַי לְכָל הַחַי קָרָאתָ בָשָׂר. סִכַּכְתָּ גִּיד וְעֶצֶם וְאָרַגְתָּ עוֹר וּבָשָׂר. טַהֲרָה תְּטַמֵּא כְּזַיִת בָּשָׂר. נָא לָכֵן אוֹי לְבַשֵּׂר מִפְּנֵי בָשָׂר. יְלֵיל צָרִים שֶׁמַּעְנוּ וְסָמַר בָּנוּ בָשָׂר: חזן מֵעֶיךָ יֶהֱמוּ עַל כָּל בָּשָׂר. כְּבוֹד שֵׁם קָדְשְׁךָ יְבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר. לִמּוּד דָּתְךָ מַרְפֵּא לְכָל בָּשָׂר:

חו"ק **לָכֵן לְעֵת תִּשְׁפּוֹךְ רוּחֲךָ עַל כָּל בָּשָׂר. גִּלּוּי כְּבוֹדְךָ יִרְאֶה כָל בָּשָׂר. וּבְהַשְׁמִיעֲךָ שֵׁנִית יֶהֱם כָּל בָּשָׂר:**

חזן **אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:** ק"ח **אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:** קהל **אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:**

אֵלֶיךָ תְּלוּיוֹת עֵינֵינוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: בָּרוּךְ בְּמַקְהֵלוֹת עַמֶּךָ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ: גְּאָלֵנוּ שֵׁנִית מִמְּעֻנֵינוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: דָּר בִּשְׁמֵי מְרוֹמֶיךָ. מָה אַדִּיר

פירוש ע"ט

אײַנגיזאַמילט די נְשָׁמוֹת פון אַלע באַשעפֿיניש. שֶׁאַתָּה דען דו ביסט גאָט דאָס דו האָסט באַשאַפֿען די נְשָׁמוֹת פון אַלע באַשעפֿיניש. הֲלֹא ווען דו גאָט וועסט צערינין פון וועגין די זינד וואָס די מענטשין זינדיגען בעט איך דיך. צוּר דו באַשעפֿער דו זאָלסט גידענקין דאָס זיי זענין בלוט און פלייש און דער יֵצֶר הָרַע רעט זיי אָן צו זינדיגען דערום זאָלסטו זיי פֿאַרגעבען: לָכֵן בְּיָדְךָ דערום וויל איך אין דיינע הענד פֿאַלען ניט אין די הענד פון אַמענטשין. זֶה דו ביסט דער גאָט פון אַלע באַשעפֿיניש. מֵעֶיךָ דיינע דערבאַרעמקייט זאָל ברומען אויף אַלע באַשעפֿיניש. כְּבוֹד דיין גע־ערליכטין און דיין הייליגין נאָמין טהון אַלע לויבען:

לָכֵן לְעֵת דערום צו דער צייט דאָס דו וועסט פֿאַרגיסען דיין רוּחַ נְבוּאָה אויף אַלע מענטשען. וּבְהַשְׁמִיעֲךָ און אַז דו וועסט דאָס אַנדערע מאָהל לאָזין הערין דיין קול און וועסט זאָגין אִיךְ בין אייער גאָט. יֶהֱם דעמאָלט וועלין אַלע באַשעפֿיניש שטיל שווייגין און וועלין אַלע אין דיר גלייבען. אָמֵן:

אֵלֶיךָ תְּלוּיוֹת צו דיר גאָט אונזער הער העגגין אונזערע אויגען. בָּרוּךְ דו ביסט גילויבט צווישען אײַנזאַמלונג פון דיין פֿאָלק. מה ווי גאָר שטאַרק איז דיין נאָמען.

שְׁמֶךָ: הֵן לְךָ הֶאֱמַרְנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: זְמִי כְּעַם מְרוֹמְמֵי שְׁמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: זְכוֹר בְּרִית אֵיתָנֵנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: חַי כִּי אֵין זָר עִמָּךְ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: טָהוֹר לְשִׁמְךָ קְנֵינוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: יְחִידִי הַדָּן בְּעוֹלָמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: כּוֹחֲךָ יִגְדַּל מַלְכֵּנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: לִבֵּנוּ רָחַשׁ לְרוֹמְמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: מְנוּף בִּזְרוֹעַ גְּאַלְתָּנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: נְהַלֶּלְךָ כְּאֵילֵי מְרוֹמְמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: סְעָדֵנוּ וְסָמְכֵנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: עֲנֵנוּ וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: פְּדֵנוּ וְחָנֵּנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: צוּר עוֹלָמִים שְׁמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: קוֹמְמֵנוּ וַהֲקִימֵנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ זַעֲמֶךָ. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: חזן שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ: תִּתְרוֹמֵם מְנְּשׂוּאֵי רַחַם. מָה אַדִּיר שְׁמֶךָ: שִׁמְךָ אֵל לְבַבְנוּ. יְחוֹדְךָ יַחַד הֶנְעֲמְנוּ:

חזן אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק״ח יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדוּשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

אויף טְהַייל עֶרְטֶער זָאגְט מֶען דָא „אַתָּה קָדוֹשׁ וכו׳״:

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ. וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ. וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ. בְּצַדֶּקְךָ עֲמוּסֶיךָ. תּוּקְדַּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מַקְדִּישֶׁיךָ בִּקְדוּשָּׁתְךָ (נ״א כְּעֶרְכְּךָ) קִדַּשְׁתָּ. נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְּדוֹשִׁים:

בְּאֵין מֵלִיץ יוֹשֶׁר מוּל מַגִּיד פֶּשַׁע. תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חוֹק וּמִשְׁפָּט. וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

פירוש ע״ט

זְכוֹר גידענק דעם בּוּנד פון אונזערע שטאַרקע אָבוֹת. יְיָ דו גאָט אונזער הער. טָהוֹר דו רייַנער גאָט קויף אונז פון וועגען דייַן הייליגען נאָמען. יְיָ דו גאָט אונזער הער. יְחִידִי גאָט דו טהוסט אַלייַן מִשְׁפָּט׳ען די וועלט. מָה ווי גאָר שטאַרק איז דייַן נאָמען. מְנוּף פון מִצְרַיִם האָסטו אונז מיט שטאַרקייט דערלייזט. יְיָ דו גאָט אונזער הער. סְעָדֵנוּ לעהן אונז אונטער אונ שטאַרק אונז. יְיָ דו גאָט אונזער הער ענטפער אונז אונ מיר וועלין לויבען דייַן נאָמין אונ וועלין זאָגין. מָה ווי שטאַרק איז דייַן נאָמין. צוּר באַשעפער פון די וועלט איז דייַן נאָמען. מָה ווי שטאַרק איז דייַן נאָמען. שְׁמַע הער צו דאָס קול פון אונזער גיבעט. יְיָ גאָט אונזער הער. שִׁמְךָ דייַן נאָמין גאָט לויבען מיר מיט דעם גאַנצען האַרץ. יְחוּדְךָ דייַן אייִנציגקייט זינגין מיר אַלע אין איינים:

עוֹד יִזְכּוֹר לָנוּ אַהֲבַת אֵיתָן. אֲדוֹנֵנוּ. וּבַבֵּן הַנֶּעֱקָד יַשְׁבִּית מְדַיְּנֵנוּ. וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אָיוֹם (נ״א הַיּוֹם) לְצֶדֶק דִּינֵנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדוֹנֵינוּ:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל. כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

מיוסד ע״פ א״ב.

הָאַדִּיר בְּשָׁמֵי עֲלִיּוֹת. הַבּוֹחֵן שְׂרְעַף וּכְלָיוֹת. הַגַּד מֵרֵאשִׁית אוֹתִיּוֹת. הַדָּן בְּצֶדֶק בְּרִיּוֹת. הָהָיָה קֶדֶם לְכָל הֱיוֹת. הַהֹוֶה וְעָתִיד לִהְיוֹת. הַזָּן וּמֵכִין לַכֹּל מִחְיוֹת. הַחוֹנֶה עַל אַרְבַּע חַיּוֹת. הַטְּפַּח גָּבְהֵי תְלוּלִיּוֹת. הַיִּסַּד רְקוּעָה עַל מֵיוֹת. הַכּוֹנֵן מֵישָׁרִים וְזָכִיּוֹת. הַלַּחַשׁ עִמּוֹ מַאֲזִין בְּשְׁעִיּוֹת. הַמְכַנֵּס נִדְחֵי גָלֻיּוֹת. הַנְּפוּצִים מְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע זָוִיּוֹת. הַסּוֹכֵת פֶּלֶל פִּיּוֹת. הָעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו מִתַּחְתִּיּוֹת. הַפּוֹדֶה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו מִשְּׁאִיּוֹת. הַצּוּר צַדִּיק וְרַב עֲלִילִיּוֹת. הַקּוֹרֵא לְמֵי הַיָּם וּשְׁפָכָם בְּדָכְיוֹת. הָרָם וְנִשָּׂא בְּכַם שְׁבִיבִיּוֹת. הַשּׁוֹכֵן בְּשֶׁקֶט חֲצוּבֵי שַׁלְהֲבִיּוֹת. התומך מְיַחֲלָיו וְעֵינֵיהֶם לוֹ תְלוּיוֹת:

פירוש ע״ט

הָאַדִּיר בְּשָׁמֵי דער דאָ איז גישטארקט אין די הויכע הימעל. וְהַבּוֹחֵן דער דאָ פרובט די גידאנקין פון דעם הארץ אונ פון די נירען. הַדָּן דער דאָ מִשְׁפָּט מיט גירעכטיגקייט די באשעפעניש. הַזָּן דער וואס שפייזט אונ ברייט אן צו אלע באַשעפיניש שפייז. הַיִּסַּד דער דאָ האט גע-גרונדפעסט די ערד וואס זי איז אויס-געשפרייט אויף וואסערין. הַכּוֹנֵן דער דאָ האט גיברייט רעכטפארטיגקייט אונ לוטער-קייט. הַמְכַנֵּס דער דאָ זאמעלט איין די וואס זענין פארשטויסין. הַנְּפוּצִים די דאָ זענין פארשפרייט זאמעלט ער איין פון אלע פיער עקין פון דער ערד. הָעוֹנֶה דער דאָ ענטפערט די וואס רופען צו איהם פון טיפעניש פון דעם הארצען. הַפּוֹדֶה דער דאָ לייזט אויס דאס לייב פון זיין קנעכט פון פארוויסטונג. הָרָם דער דאָ איז הויך אונ דער הויבען אויף זיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד וואס ער איז פון פלאם פייער. הַשּׁוֹכֵן דער דאָ רוהט צווישען די געשטילטע מַלְאָכִים די דאָ זענין גיבויעט אויס פלאם פייער. הַתּוֹמֵךְ דער דאָ לעהנט אונטער אונ שטארקט די וואס האפען צו איהם. וְעֵינֵיהֶם אונ זייערע אויגין הענגין צו איהם ער זאל זיי העלפין:

פיוסד עפ"י תשר"ק.

הַתִּכֵּן מִתַּחַת זְרוֹעוֹת עוֹלָם. הַשָּׂר כֹּל וּמִנּוּ לֹא נֶעְלָם. הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַתֵּל מַחֲלָם. הַקּוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ וּמְכַלְכְּלָם: הַצָּר בְּיָהּ עוֹלָמִים וְסוֹבְלָם. הַפּוֹשֵׁט יָד לַשָּׁבִים וּמְקַבְּלָם. הָעוֹזֵר לַשָּׂמִים בּוֹ כִּסְלָם. הַסּוֹלֵחַ הָעוֹשִׂים בַּשֶּׁמֶשׁ סִבְרָם. הַנּוֹתֵן בָּעַזִּים נְתִיבָה לְהַסְלִילָם. הַמֵּכִין מָאוֹר וָשֶׁמֶשׁ בְּמַסְלוּלָם. הַלְּבוּשׁוֹ כַּשֶּׁלֶג לְבָנָיו לְהַלְבִּין מַעֲלָם. הַכְּצֶמֶר נָקִי שְׂעָרוֹ לְנַקּוֹת גְּעוּלָם. הַיָּשָׁר וּמְלַמֵּד פּוֹשְׁעִים לְהוֹעִילָם. הַטּוֹב וּמוֹרֶה חַטָּאִים דֶּרֶךְ לְהַשְׂכִּילָם. הַחוֹבֵשׁ אֶרֶךְ עֲמוּסָיו לְהִתְעִילָם. הַזּוֹכֵר בְּרִית רִאשׁוֹנִים מִלְּגָעֳלָם. הַוֶּכַח עֲוֹנָם מַצְלִיל מִשָּׁאוֹן לְהַעֲלָם. הַהִצִּיב גְּבוּלוֹת עַמִּים לְמִסְפָּרָם לְעֻלָּם. הַדּוֹדָם וְחוֹשְׁקָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם. הַגּוֹנְנָם וּמַצִּילָם לְנַטְּלֵם וּלְנַשְּׂאָם כִּימֵי עוֹלָם: חזן הַבּוֹרְאָם בְּרִיָּה חֲדָשָׁה עוֹשָׂם וּבוֹעֲלָם. הָאוֹמֵר חַי אָנֹכִי לְעוֹלָם:

פיוסד עפ"י א"ת ב"ש.

הָאָמֵן כַּפֵּי שְׁחָקִים וְהִקְצִיבָם. הַתִּכְּנָם בְּזֶרֶת וְעִם רֶגֶב הִשְׁלִיבָם. הַבּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ וְהִרְחִיבָם. הַשָּׁת מְמַדָּם וְעַמּוּדֵי מַחְצָבָם: הַגּוֹלֵל אוֹר וְחוֹשֶׁךְ בִּנְתִיבוֹת קַוָּם. הָרוֹגַע יַמִּים וּמָחַץ רַהֲבָם. הַדִּכְּאָם לִמְקוֹם יָסַד וְחוֹל הִסְבִּיבָם. הַקּוּם וְכֹנְסָם כַּנֵּד וְהֶעֱמִיד מְקוֹם. הַהִשְׁרִיצָם תַּנִּינִים וְעַיִט וְדָגַת הַרְבָּם. הַצָּו וּמֵכִין לָמוֹ צֵיד אָבָם. הוּתַּק הָרִים וּבְקָעוֹת וְהִצְמִיחַ תְּנוּבָם. הַפּוֹעֵל יְצוּרִים וְחַיּוֹת לִרְעוֹת טוּבָם. הַזְּמַן כָּל גְּבוּלוֹת אֶרֶץ וְהִצִּיבָם. הַעְתּוּתֵי קַיִץ וָחוֹרֶף הִקִּיפָם וְהִסְבִּיבָם. הַחוֹבְיו מֵאֲשֶׁר מַשְׁלִיכֵי עָלָיו יְהָבָם. הַסּוֹמְכָם לְשַׂבְּעָם בְּצַחְצָחוֹת בְּלִי לְהַרְעִיבָם. הַטֶּרֶף נָתַן לִירֵאָיו מְעוֹנֵי לְשַׂגְּבָם. הַנּוֹתֵן יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בְּעִתָּם לְהַרְבִּיבָם. הַזְּמַן סְלִיחָה לַשּׁוֹבָבִים לַהֲשִׁיבָם. הַמְטַהֲרָם בִּזְרִיקַת טְהוֹרִים בְּצִלּוֹ לְהוֹשִׁיבָם: חזן הַכּוֹנֵן כִּסְאוֹ לַמִּשְׁפָּט לְאוּמִּים לְיַשְּׁבָם. לָכֵן בְּמַלְכוּ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים בְּהִתְיַשְּׁבָם:

פירוש ע"ט

הָאָמֵן כַּפֵּי דער דא האט די געוועלבין פון די הימיל באשאפין מיט מייסטער־שאפט. וְהִקְצִיבָם אונ האט זיי געמאכט איין אויסזעץ. הַגּוֹלֵל דער דא וועלגערט ליכט אונ פינסטערניש. הָרוֹגַע דער דא צוברעכט די יַמִּים. וּמָחַץ אונ ער ווינדעט זייער שר דען דער שר פון דעם ים הייסט „רהב". הַהִשְׁרִיצָם דער דא האט געמאכט ווידמינין אין זיי גרויסי פיש אונ דער וואס ציהט די פיש פון דעם ים. וְדָגַת אונ אלערליי פיש האט ער אין זיי גימערט. הוּתַּק דער דא האט גישטארקט די בערג אונ טאהלין. וְהִצְמִיחַ אונ האט גימאכט שפראצין זייער פרוכט. הַפּוֹעֵל דער דא האט באשאפין שטארקי בערג אונ האט באשאפען חיות אונ בְּהֵמוֹת זיי זאלין עסין דאס גראז וואס וואקסט אויף די בערג. הַסּוֹמְכָם דער דא לעהנט זיי אונטער צו זאט מאכען אז זיי זענין דארשטיג. בְּלִי זיי זאלין ניט הונגעריג זיין. הַטֶּרֶף דער דא טהוט געבין שפייז צו זיינע פארכטער. הַזְּמַן דער דא האט אנגיברייט פארגעבונג צו די זינדיגי צומאכען זיי אומקערין מיט תְּשׁוּבָה. הַמְטַהֲרָם דער רייניגט זיי מיט שפרענגונג פון הייליגקייט. בְּצִלּוֹ צו מאכין זיצען זיי אין זיין שאטין. הַכּוֹנֵן דערברייט אן זיין שטול צום מִשְׁפָּט. לְאוּמִּים די פעלקער צו מאכען וואוינען. לָכֵן דערום אז ער

וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה. כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ: וּבְכֵן מִי:

מיוסד ע"פ א"ב כפול.

מִי אַדִּיר אַפְסֶךָ. מִי בָּרוּךְ בִּלְתֶּךָ. מִי גִּבּוֹר כְּגִילֶךָ. מִי דָּגוּל כִּדְמוּתֶךָ. מִי הָדוּר כְּהִלּוּלֶךָ. מִי וַדַּאי כְּוִיעוּדֶךָ. מִי זַכַּאי זוּלָתֶךָ. מִי חָסִין חִלּוּפֶךָ. מִי טָהוֹר כְּטַכְסִיסֶךָ. מִי יְרָאוּ כְּיִחוּדֶךָ. מִי כּוֹבֵשׁ כְּכִמִירָתֶךָ. מִי לוֹבֵשׁ כִּלְבָנֶיךָ. מִי מָרוֹם מִלְּבַדֶּךָ. מִי נָכוֹן נוֹכְחֶךָ. מִי סוֹאֵן כִּסְאָתֶךָ. מִי עָץ כַּעֲלִילוֹתֶיךָ. מִי פוֹעֵל כִּפְלָאֶיךָ. מִי צוֹאֵל כְּצִנָּתֶךָ. מִי קָנֵץ קְדוּשָּׁתֶךָ. מִי רָוָה רְנָנוֹתֶיךָ: חזן מִי שָׁמַע שִׁירוֹתֶיךָ. מִי תָמֵם תִּפְאַרְתֶּךָ:

וּבְכֵן מִי לֹא:

מיוסד ע"פ א"ת ב"ש.

לֹא אוֹמֶר אֲמַרְתָּ וְנָפַל דָּבָר. תָּמִיד תְּהִלָּתְךָ בְּפִי כֹל תְּדֻבָּר. לֹא בְּקָשְׁוֹנִי תּוֹהוּ הָיָה נוֹאֲמֶךָ. שִׁמְךָ מִגְדַּל עוֹז לָרָצִים לְעֻמְּךָ. לֹא גְבוּל שַׂמְתָּ וּפָרְצוּ אַדִּירִים. רַבִּים וְגוּעֲשִׁים וְלִשְׁבִירַת חֻקֶּיךָ נִגְרָרִים. לֹא דָבָר רֵק עֲשׂוֹת מִשְׁמַרְתֶּךָ. קַיָּם סֶלָה וָעֶד קוֹשֶׁט אִמְרָתֶךָ: לֹא הָגִיתָ לִמְחוֹת שֵׁם דְּבֵקֶיךָ. צָמְאָה נַפְשָׁם לִנְעִימַת יְמִין חִבּוּקֶיךָ. לֹא וִתַּרְתָּ לִשְׁפִיכַת דַּם חֲסִידֶיךָ. פְּקֻדַּת שְׁלוֹם הִבְטַחְתָּ לְיוֹדְעֵי סוֹדֶךָ. לֹא זִלְזַלְתָּ מַאֲמָרֶיךָ כֶּאֱנוֹשׁ לְכַזֵּב. עֵדוּת דְּבָרְךָ בַּשָּׁמַיִם נִצָּב מֵהַכְזֵב. לֹא חָפֵץ רֶשַׁע אַתָּה מֵעוֹלָם. סִתְרְךָ מָנוֹס לָלוּן עַם עוֹלָם. לֹא טוֹב פִּצִּיתָ הֱיוֹת לְבַד. גָּאוֹר כִּי לְךָ הַשֶּׂגֶב יְכֻבָּד. לֹא יוֹשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לְכָל גּוֹי הוֹדַעְתָּ. מְחִית פֶּשַׁע לְעַם זוּ יָדַעְתָּ: חזן לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעַשׂ לוֹבֵשׁ צְדָקָה. לַחֲשֵׁנוּ הַיּוֹם תִּישַׁע כְּתִימוֹר דַּקָּה מִן הַדַּקָּה:

פירוש ע"ט

וועט קיניגין. אַלע אינזלען פון דעם יַם אַלע זיצער פון דער וועלט וועלין זיי זיך פרייען: לֹא אוֹמֶר דו האסט קיין מאהל ניט גיפעהלט איין ווארט פון דיינע ווערטער וואס דו האסט גירעט. תָּמִיד דיין לויב ווערט שטענדיג גירעט אין מויל פון איטליכען מענטש. לֹא די וואס זיי האלטין דיינע מִצְוֹת אונ היטען די תּוֹרָה איז ניט אומזיסט. קַיָּם דיינע ווארהאפטיגע רייד וואס דו האסט צוגיזאגט צוגעבין באצאהלט צו די וואס זענין מְקַיֵּים די תּוֹרָה האט א קִיוּם אויף אייביג. לֹא דו האסט ניט פארגעבין דאס בלוט פון דייני חֲסִידִים בִּשְׁעַת חוּרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. פְּקֻדַּת דו האסט איין פריהר פארזיכערט צו די וואס וויסין דייני סודות. לֹא דו באגערסט ניט קיין בייז פון אייביג. סִתְרְךָ דיין פארבארגיניש איז א הארבעריג צו די וואס זענין א פאלק פון אייביג. לֹא דיינע רעכטפארטיגע מִשְׁפָּטִים בִּשְׁעַת מַתַּן תּוֹרָה האסט דו ניט גילאזט וויסען דעמאלט צו קיין שום פאלק. מְחִית דאס אפמעקונג פון די זינד האסטו צו דיין פאלק יודין גילאזט וויסען. לֹא זאלסט אונז ניט טהון ווי אונזערע זינד דו גאט וואס דו קליידעסט אן גירעכטיגקייט. לַחֲשֵׁנוּ אונזער גיבעט זאלסטו היינט פארנעמען.

פיוסד ע"פ א"ב.

ובכן מי לא יראך:

יראך אדון פועל למענך פעלת. בכח מעשיך גדלת ומאוד נתעלית. יראך גבוה כל אשר תחתיך. דגול במרומי רמים הוד תחנותך. יראך המון עירים הצגים סביבך. וינעימו שיר בהתחדשם בנהר שביבך. יראך זוהר זיקים וגלגלי רעמיך. חי הצורים נתצו מפני זעמך: יראך טיף ברקים המבריקים לדעתך. יאמרו הננו בהשתלחם עשות משמעתך: יראך כרוב ואופן ואלפי שנאניך להב חנית ואור חצי שנוניך: יראך מלון כפה ודבוקת רגביך נסים מגערתך זיב משק גביך: יראך סגל חבלך ונחלת שפרתך. עמך בבר לבב יכון לקראתך: יראך פקיד שר וכל שופט. צאן ידך היום בהשפט: יראך קנוי וקונו עוצר ולגיונו. רוכה ועלמה חלש ותופש פגיונו: חזן יראך שכן נפות וכל פלכים. תתרומם לעד מלך מלכי המלכים:

פיוסד ע"פ תשר"ק.

ובכן מי לא יראך מלך:

מלך תר כל סתרי גנזים. שמך יתפאר נצח חכם הרזים: מלך רבותי רכב מחנות קדושיך. קרוביך יאמרו נורא אלהים ממקדשיך: מלך צר לכבודו כל יצורים. פליאת מעשיך יודעים כאישון נצורים: מלך עזוז וגבור לעד יתהלל. סלה מלך הכבוד גדול ומהלל: מלך נורא תהלתו מלאה הארץ. מרום וקדוש נורא למלכי ארץ: מלך לגדלתו אין חקר וקצבה. כבוד בהיכלו תבשר צבא נצבא: מלך ימינו תרום ידו תעוז. טהורים יאדירו טוב יי למעוז: מלך חסין יה נאדר בקדש.

פירוש ע"ט

תתמור אזוי ווי דו האסט פארנומען דאס דעמפונג פון קטורת אום יום כפור וואס זיי זענין גיוועזן גאנץ דין גישטויסין: מלך תר דער קיניג הקדוש ברוך הוא ער זעהט אויס אלע פארבארגיני זאכין. שמך דיין נאמין ווערט באשיינט אייביג דו הייסט „חכם הרזים" דאס איז טייטש דו קליגסט אונ ווייסט אלע סודות. מלך ער האט אלע באשעפיניש באשאפען פון זיין כבוד ווענען. פליאת דיינע וואונדערליכע ווערק ווייסין די וואס זיי זענען גיהיט ווי דאס שווארץ אפעל פון אויג. מלך דער פארכטיגער קיניג זיין לויב איז פול די גאנצע וועלט. מרום ער איז הויך אונ הייליג אונ איז פארכטיג ביי די מלאכים פון דער ערד. מלך זיין רעכטע האנד איז הויך אונ זיין האנד איז שטארק. טהורים די ריינע וועלען איהם טהון שטארק לויבען אונ וועלען זאגין. טוב גאט איז גוט צו זיין שטארקי אונ איז באשיינט מיט הייליגקייט.

זַכִּים יִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: מֶלֶךְ וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ. הִלּוּל עֲשׁוּר כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ: מֶלֶךְ דּוֹבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים. גְּזֵרוֹתָיו תּוֹרוֹת אֱמֶת וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים: חזן מֶלֶךְ בָּרוּךְ בְּפִי כָּל גְּוִיָּה. אַדֶּרֶת תִּפְאַרְתּוֹ בְּרוּם וּבְתַחַת הֲוִיָּה:

פיוסד ע"פ א"ב. וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם:

הַגּוֹיִם אֶפֶס וָתֹהוּ נֶגְדְּךָ חֲשׁוּבִים. בְּחוּנֶיךָ בְּדוּדִים וְעַמָּם לֹא נֶחֱשָׁבִים. דְּבֵקֶיךָ דְּבוּקִים בֵּאלֹהִים חַיִּים. וָתִיקֶיךָ בְּהַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב יִחוּדְךָ פּוֹרְשִׁים. חֲרֵדֵי דְבָרֶיךָ בְּיִרְאָה לְעָבְדְךָ מוּכָנִים. יְדוּעֶךָ כּוֹרְעִים לְךָ בְּפִקּוּק חֲלִיּוֹתָם. לְקוּחֶיךָ בְּחֶבְיוֹן עוּזְּךָ יָשִׂימוּ כִּסְלָם. נְשׂוּאֶךָ מְשַׁקְּצִים יִחוּם עֶרְוָה וְזִמָּה: עַמְּךָ מְעִידִים אֲדֹנוּתְךָ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים: צְבָאֶיךָ קָדוֹשׁ אַתָּה יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹתָם: חזן רֵעֶיךָ נִשְׁעָנִים בְּךָ מְלַמֵּד לְהוֹעִיל. תְּמִימֶיךָ אוֹמֶן אֱמוּנָתְךָ בְּוַעֲדָם יְנָאֳמוּן:

פיוסד ע"פ תשר"ק. וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי:

כִּי תוֹדָה יִתְּנוּ לְךָ שָׁבִים. שׁוֹפְכִים לֵב נִכְחֲךָ מִיַּד נִקְשָׁבִים: כִּי רָם אַתָּה לְכֹל לְרֹאשׁ מִתְנַשֵּׂא. קָדוֹשׁ תְּהִלּוֹת שִׁמְךָ עָוֹן נוֹשֵׂא: כִּי צִדְקוֹתֶיךָ כְּהַרְרֵי אֵל מְפֻרָעִים. פְּרִי נוֹשְׂאִים מְחִיַּת תְּנוּב וּזְרָעִים: כִּי עִמְּךָ הַחֶסֶד וְהַסְּלִיחָה לְהִוָּרֵא. סְלוּל חַיֵּי עַד לְחַטָּאִים תּוֹרָה: כִּי נְכֵה לֵבָב וּשְׁפַל תִּרְאֶה.

פירוש ע"ט

זכים די ריינע װעלין זיך בוקען צו גאָט מיט הייליגער שׁוינהייט. מלך גאָט טהוט ריידען גירעכטיגקייט און זאָגט רעכט־פאַרטיגקייט. גזרותיו די גזירות װאָס ער האָט גוזר געװען אויף די מענטשען װייזין דאָס ער איז אמת און אַלע משפטים זענין רעכטפאַרטיג. מלך גאָט איז גילויבט אין מויל פון אַלע לייבער. אדרת זיין שטאַרקי שונהייט װערט גיזאָגט אויבען אין הימיל און אונטען אויף דער ערד: כי תודה דען אַ באַקענונג געבין זיי צו דיר די דאָזיגע װאָס זיי טהון תשובה. שופכים אז זיי פאַרגיסען זייער האַרץ קעגין דיר. מיד װערט זייער גיבעט באַלד אָנגינומין. כי דען דו גאָט ביסט הויך און ביסט דערהויבען איבער אַלע װאָס דערהויבען זענין. סלול דעם װעג פון אייביג לעבין טהוסטו װייזין צו די זינדיגע. כי דען דו זעהסט איין צובראָכין און אַ נידעריג האַרץ. מדתך דיין מדה איז ניט אַזוי װי די מדה פון אַ מענטש װאָס ער זעהט נאָר װאָס פאַר די אויגין איז. כי דען צו דיין קוקונג איז אַלע װערק גיקוקט, מיט איין קוק זעהסטו אַלסדינג. במום דאָס װאָס פאַר־

מִדְּתְךָ לֹא כְּבָשָׂר לְעֵינַיִם יִרְאֶה: כִּי לְמַבָּטְךָ כָּל פּוֹעַל סָקוּר. כָּמוּס וְגַם סָתוּם אִתְּךָ חָקוּר: כִּי יָדְךָ פְּשׁוּטָה תוֹהִים לְקַבֵּל. טֶרֶם יִקְרָא נַעֲנֶה לְךָ קוֹבֵל: כִּי חַסְדְּךָ גָּדוֹל מֵעַל חֲזָקִים. זוֹרְעֵי לִצְדָקָה לְפִי קָצוּר זְקוּקִים: כִּי וְעוֹז מַלְכוּתְךָ אָהֵב מִשְׁפָּט. וְעַל כֵּן נִקְרֵאתָ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. כִּי דַרְכְּךָ לְשַׁתֵּף רַחֲמִים בְּדִינֶךָ. גָּדוֹל בִּשְׁתֵּי הַמִּדּוֹת הִטְבַּעְתָּ אֲדָנֶיךָ: חזן כִּי בְהִכָּנַע עַל הָרָעָה תִּנָּחֵם. אַפְּךָ תָּשׁוּב אֲנוּפֵי קִצְפְּךָ לְנַחֵם:

וּבְכֵן מִי לֹא יִירָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ:

מיוסד ע"פ א"ת ב"ש.

לְךָ אַדֶּר נָאֶה מִכָּל פֶּה. כִּי תְהִלָּתְךָ רַחוּם אַף כּוֹפֶה: לְךָ בְּגָרוֹן חֲסִידִים רוֹן יִתְאַמֵּר. כִּי שׁוֹעַ לֹא נִכַּר בְּךָ נֶאֱמַר: לְךָ גֵּאוּת יִתְלַבֵּשׁ וָעוֹז יִתְאַזָּר. כִּי רָמִים תִּשְׁפּוֹט בִּגְבוּרָה נֶאֱזָר: לְךָ דוּמִיָּה תְהִלָּה בְּיוֹפִי מִכְלָל. כִּי קְדוּשָּׁתְךָ מְשַׁלְּשִׁים נוֹצְצֵי כְּעֵין קָלָל: לְךָ הֲמִיַּת נִצִּים עוֹז מַאֲדִירִים. כִּי צִוִּיתָם חוֹק וְלֹא נֶעֱדָרִים: לְךָ וַוֵּי דוֹק מִגַּעֲרָתְךָ מִתְרוֹפְפִים. כִּי פָּנִים מְכַסִּים מֵאֵימָתְךָ שְׂרָפִים: לְךָ זְמִירוֹת מִכְּנַף הָאָרֶץ פּוֹשְׁטִים. כִּי עֵינֶיךָ בְּכָל פִּנּוֹתֶיהָ מְשׁוֹטְטִים: לְךָ חֲדָשִׁים בִּבְקָרִים אֱמוּנָה מַרְבִּים. כִּי סוֹר לְמִשְׁמַעְתְּךָ חָשִׁים כְּרוּבִים: לְךָ טִפּוּחַ חֲזָקִים וְצַעֲקַת מוּצָּקִים. כִּי נוֹעַמְךָ פּוֹצְחִים אֶרְאֶלִּים וּמְצוּקִים: לְךָ יֶחֱלַק עֶצֶם וְאִישׁוֹן יַנְשִׁיף. כִּי מֵאָז גְּבוּלָם רוּחֲךָ הִנְשִׁיף: חזן לְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה לְחַזֵּק וּלְגַדֵּל. כִּי לְשִׁמְךָ כָּל לָשׁוֹן תְּגַדֵּל:

וּבְכֵן מִי לֹא יִירָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה:

מיוסד ע"פ תשר"ק.

יָאֲתָה תְהִלָּה וָעוֹז לְבַקּוֹדֶשׁ נֶאְדָּר. וּמִי שָׁקוּל גֶּשֶׁת אֵלָיו

פירוש ע"ט

באָרגין איז און פאַרשטעלט איז ביי דיר אַלס גיפאָרשט און ווייסט אַלס. כּי דען דיין האַנד איז אויסגישטרעקט מקבּל צו זיין די וואָס האָבין חרטה אויף זייערי זינד. טרם דער וואָס קלאָגט זיך פאַר דיר איידער ער רופט ווערט ער גיענטפערט. ועל איבער דעם ווערסטו אָנגערופען דער גאָט פון משפּט. כּי דען דיין מדה איז צו באַהעפטין מדת הרחמים צו דעם מדת הדין. גדול דו נעבנערטער גאָט מיט די צוויי מדות האָסטו באַשאַפין די וועלט. כּי דען ווען איינער האָט חרטה אויף זייני זינד און איז זיך מכניע צו דיר באַדענקסטו דיך אויף דעם בייז און ביסט איהם מוחל. אַפּך מיר בעטען דיך גאָט זאָלסטו אומקערען דיין צאָרין. אנופי אויף די וואָס דו האָסט גיצערינט און ביסט אין כּעס געוועזן זאָלסטו פאַרגעבען: יאתה תּהלה עס איז שיין לויב און שטאַרקייט צו גאָט דער דאָ איז גישטאַרקט

גָּדְלוֹ לְאַדֵּר. יָאֲתָה רוֹמְמוּת לְרָם בְּכֹחוֹ יַשְׂגִּיב. וּמִי קָשׁוּט שִׁנּוּן שִׁבְחוֹ לְהַשְׂגִּיב: יָאֲתָה צְפִירָה וְתִפְאֶרֶת לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד. וּמִי פְּתָחָיו בָּא בְּיִרְאָה לַעֲבוֹד: יָאֲתָה עֲנוּת תּוֹדָה לְאֵל הַנֶּאֱמָן. וּמִי סִפּוּן הֲדַר הוֹדוֹ לְהִתְאַמָּן: יָאֲתָה נֶצַח וּמֶמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים. וּמִי מַלֵּל וְלֹא הֶחֱשָׁה בִּבְלוּמִים (נ"א בִּכְלוּמִים): יָאֲתָה לְסַפֵּר מַלְאֲכוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת. וּמִי כְּעֶרְכְּךָ בְּאוֹרָם בַּשֵּׂר בְּמַקְהֵלוֹת: יָאֲתָה יִחוּד שֵׁם הַנִּכְבָּד לְהָעִידָה. וּמִי טָבוּם טָעוּן עֻלּוֹ בִּרְעָדָה: יָאֲתָה חֲסָדֵי צוּר סֶלָה לְהַזְכִּיר. וּמִי זָךְ דֶּבֶק דְּרָכָיו לְהַכִּיר: יָאֲתָה וַדַּאי וָתִיק לְסַלֵּד בִּרְנָנָה. וּמִי הֶגוּן הֶלֶם הִלּוּלוֹ לְגַרְנָה: יָאֲתָה דָרוּשׁ צַדִּיק בְּכָל עוֹנָה. וּמִי גָחוּץ שִׁירוֹת שִׁבְחוֹ לְהַמְעִינָה: חזן יָאֲתָה בְּרָכוֹת הָעֲטוּת צַדִּיק לְעֵילוֹם.
וּמִי אָנֹכִי בָּא עַד הֲלוֹם:

וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאֲתָה כִּי:

מיוסד ע"פ א"ב מרובע.

כִּי אַדּוּקֵי אֵשׁ בְּאֵימָה יְאַפְּדוּךָ. כִּי בְּרִיתֵי בָשָׂר בִּבְרָכָה יְבַלְּעֲדוּךָ. כִּי גְדוּדֵי גוֹבַהּ בְּנַהַר יַגִּידוּךָ. כִּי דְבֵקֵי דִבְרָתְךָ בְּדִיצָה יְדוּדוּךָ. כִּי הוֹמֵי הֲמוּלָּה בְּהֶגֶה יְהוֹדוּךָ. כִּי וְהוּגֵי וָתִיקֶיךָ בְּוַעֲדָם יְוַעֲדוּךָ. כִּי זַכֵּי זְבוּל בְּזִמְרָתָם יַזְבִּידוּךָ. כִּי חָפֵי חֶלֶד בְּחָכְמָם יְחַדוּךָ. כִּי טַפְסְרֵי טוֹהַר בְּטַעֲמָם יַטִּידוּךָ. כִּי יוֹדְעֵי יִרְאָתְךָ בְּיִחוּלָם יְיַחֲדוּךָ. כִּי כִתֵּי כְרוּבִים בְּכַנְפֵיהֶם יְכַבְּדוּךָ. כִּי לוֹמְדֵי לִקְחֲךָ בְּלַהֲקָם יְלַבְּדוּךָ. כִּי מַחֲנוֹת מְעוֹפְפִים בְּמַהֲלָלָם יְמְאִידוּךָ. כִּי נְשׂוּאֵי

פירוש ע"ט

מִיט הֵיילִיגְקֵייט. מִי אוּנ ווֶער קָאן זִיךְ דֶער וֶועגִין צוּ גִינֶעהנִין דֵיין אַכְפֶּערקֵייט צוּ שְׁטַארְקִין. וּמִי אוּנ ווֶער קָאן קוּמֶען אִין זֵיינֶע טוֹיעֶרִין צוּ דִינְעֶן אִיהם מִיט פָארְכְט. יָאֲתָה עֶס אִיז שֵׁיין צוּ רֵיידֶען לוֹיבּ צוּ דֶעם ווָארְהַאפְטִיגִין גָאט. וּמִי אוּנ ווֶער קָאן רֵיידִין גָאט'ס לוֹיבּ דָאס עֶר זָאל נִיט דַארְפִין פַארְשְׁלִיסִין זֵיין מוֹיל מִיט פַארְשְׁלִיסוּנג. יָאֲתָה עֶס אִיז שֵׁיין צוּ דֶערְצֵיילִין דִי שְׁלִיחוּת פוּן גָאט ווָאס עֶר אִיז פָארְכְטִיג מִיט לוֹבּ. וּמִי אוּנ ווֶער אִיז אָנְגִיבְּרֵייט צוּ טְרָאגִין אוֹיף זִיךְ דֶעם יָאךְ פוּן זֵיין פָארְכְט. יָאֲתָה עֶס אִיז שֵׁיין אֵייבִּיג צוּ גִידֶענְקִין דִי חֲסָדִים פוּן דֶעם שְׁטַארְקִין גָאט. וּמִי אוּנ ווֶער אִיז גִילַייטֶערְט דָאס עֶר זָאל בּוֹיעֶן אַ בֵּית הַמִקְדָשׁ דָאס זֵיין שְׁכִינָה זָאל קֶענִין דָארְטִין רוּעֶן. יָאֲתָה עֶס אִיז שֵׁיין אֵיינְצוּהִילֶען דֶעם צַדִיק הַקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִיט בְּרָכוֹת צוּ לוֹיבֶּען אִים. וּמִי אוּנ ווֶער בִּין אִיךְ אַ זִינְדִיגֶער מֶענְטשׁ דָאס אִיךְ בִּין אַהֶער גִיקוּמִין צוּ רֵיידִין גָאט'ס לוֹבּ:

בכל

נשרים בנאמם יגידוך. כי סכוכי סך בסלודם יסלדוך. כי עומסי עלך בעוז יעידוך. כי פליאי פלא בפלל יפחדוך. כי צועקי צקון בצרתם יצעידוך. כי קדוחי קדח בקראם יקדוך. כי רוגשי רצפתך ברטט ירעדוך: חזן כי שביבי שלהבות בשכל יסהדוך. כי תומכי תום בתהלה יתמידוך:

ובכן מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה כי בכל:

מיוסד ע"פ א"ב.

בכל און אוסיף אומץ לגדלך. ברוך ברור שם כבוד גדלך: בכל גוף ונשמה ישגב הלולך. ברוך דובבים לך נטעי אהלך: בכל הון מתאהב מלכות עלך. ברוך וקדוש פוצחים יראיך לעלך: בכל זויות מקטר ומגש לך. ברוך חרדים להמאות ידועיך בשלך. בכל טוח יועץ חסיון צלך. ברוך יאמרו משעשעי אמון אצלך: בכל כסל ייחדו אלהותך קהלך. ברוך לענות אחר חטיבת חילך. בכל מדת חסד וקו משקולך. ברוך נואמים תאבי אזון לקולך: בכל שיח וסער שמי שבלך. ברוך ענייתם באומר יפה כלך: בכל פתיחת מפורש צגי מגדלך. ברוך צהל החילם עוז להגדילך. בכל קץ הפלאת נסים לגורלך. ברוך רחשם על הצת חרולך:

פירוש ע"ט

בכל אום מיט אלע קראפט וועל איך מעהרין שטארקייט צו אכפערען דיך, געלויבט איז דיין קלארער גיעהרטער נאמין פון גרויסקייט. בכל מיט דעם גאנצין גוף אונ נשמה ווערט דיין לויב גישטארקט, די יודען וואס זענין גיפלאנצט אין דיין געצעלט זאגין א לויב צו דיר. בכל כסל מיט אלע גידאנקין איינציגין דיין איינזאמלונג דיין געטליכקייט. די יודין ענטפערען „ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד“ נאך דער גיליבטער קריאת שמע. בכל מדת אויף אלס וואס דו טהוסט זיי, סיי מיט די מדה פון חסד, סיי מיט די מאס אונ וואג פון דין, לויבען זיי דיך אלס אונ גלוסטין צו פארנעמין דיין קול. בכל שיח אויף אלע פירות פון די בוימער אונ אויף אלע שטורם פון הימעל וואס זענין באשאפין מיט דיין שכל מאכען זיי א ברכה, אונ זאגען דו ביסט גילויבט דאס דו האסט אלס גוט באשאפין. בכל פתיחת ווען דער כהן גדול פלעגט עפענין זיין מויל צו דערמאנען דעם שם המפורש פלעגין די יודען וואס זענין גישטאנין אין דער עזרה אנהויבען מיט פרייד צו אכפערין דיך מיט קראפט אונ פלעגין זאגין „ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד“. בכל שכן אין אלע רוואנג

חזן בְּכָל שֶׁכֵּן בְּהִתְעַדְּנָם מִמִּגְדֵי אֶשְׁלָךְ. בָּרוּךְ תְּמִימֶיךָ יִתְּנוּ לְךָ מִשֶּׁלָּךְ:

וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְּכָל חַכְמֵי:

מיוסד ע"פ תשר"ק.

חַכְמֵי תוֹם דֶּרֶךְ הַמְּאַחֲלִים לְכּוֹן. שַׁחַר מְעוֹרְרִים לִקְרָאתְךָ הִכּוֹן: חַכְמֵי רַבֵּי תּוֹרוֹת הַיְשָׁרִים בְּלִבּוֹתָם. קוֹדִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְצוֹת נִדְבָתָם: חַכְמֵי צֵרוּף אוֹתִיּוֹת שֵׁם עִלּוּמֶךָ. פּוֹקְדִים שְׁקוֹד סַף אוּלָמֶךָ: חַכְמֵי עֵדוּת קוֹשֶׁט אִמְרֵי אֲמִתֶּךָ. סוֹקְדִים שַׁוּוֹת לְנֶגְדָּם אֵימָתֶךָ: חַכְמֵי נְאֻם צוֹפִים וּפִיּוֹת מְדַבְּרֶיךָ. מִלְחָמָה מְשִׁיבִים בְּשַׁעֲרֵי דְבִירֶךָ: חַכְמֵי לֶמֶד לְהוֹעִיל מִפִּיךָ חַנּוּן. כָּבוֹד שָׂמִים לְשִׁמְךָ בְּחִנּוּן: חַכְמֵי יִרְאַת אֱלֹהִים מוֹשֵׁל וְצַדִּיק. טוּבְךָ קוֹיִם קָרוֹב וּמַצְדִּיק: חַכְמֵי חִפּוּשׂ מַטְמוֹנֵי חָכְמָה וָדַעַת. זוֹקְקִים זֶמֶר גֵּאוּת מוֹדַעַת: חַכְמֵי וִדּוּי בַּעֲבוֹדַת יוֹם הַסְּלִיחָה. הוֹמִים בְּתַחֲנוּן שְׁמָעָה וּסְלָחָה: חַכְמֵי דְבָרִים קַחַת שׁוּב עָדֶיךָ. גּוֹעִים אָנָּא זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ: חזן חַכְמֵי בְּטוּחֵי בִּבְרִית כְּרוּתָה לְמִדּוֹתֶיךָ. אֶנְקָתָם אֱזוֹן דּוֹפְקֵי דַלְתוֹתֶיךָ:

וּבְכֵן מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל:

וּבְכָל תּוֹקֶף יְאָמֵן עוֹז הִלּוּלֶךָ. שַׁלְוַת שׁוֹדְדִים וְשַׁאֲנַנּוּתָם בְּהִילִילֶךָ: וּבְכָל רֶגֶשׁ יוּמְתַּק סוֹד אֱמוּנֶיךָ. קַרְנוֹת צַדִּיקִים בְּרוֹמְמֶךָ בְּאַרְמוֹנֶךָ: וּבְכָל צַעַד יְפֻזַּז וִיכֻרְכַּר לִכְבוֹדֶךָ. פַּאֲתֵי בוֹגְדִים מֵאֶרֶץ בְּאַבְּדֶךָ: וּבְכָל עוֹצֶם יוּשַׁר שִׁיר לְעַלֶּךָ. סְגוּלֶּךָ מִמַּחַץ מַכָּתָם כְּהִתְעִילֶךָ: וּבְכָל נָפוֹת יוּנְעַם זֶמֶר לְגַדְּלֶךָ. מַלְכֵי אֶרֶץ מִכְּבוֹדָם כְּהַדִּילֶךָ: וּבְכָל לָשׁוֹן יְשׂוּגַּב שִׁמְךָ לְבַדֶּךָ. כַּנַּת נִטְעֲךָ בֶּטַח בְּבַדְּדֶךָ: וּבְכָל יָד יְהוּיַד שֵׁמַע צִלְצוּלֶךָ. טִירַת טְמֵאִים מֵחוֹסֶן בְּנַצְּלֶךָ: וּבְכָל חֵנָה וְסִיעַ קוֹמְךָ וְשׁוּבְךָ. זְרוּיֶיךָ לְרִבְבוֹת אַלְפֵיהֶם

פירוש ע"ט

אז זיי האָבין הֲנָאָה פון די זיסע פֵּירוֹת פון דיינע בוימער. בָּרוּךְ לויבען דיך די פרומי אויף דיין גוטס וואס דו האסט זיי גיגעבען:

וּבְכָל תּוֹקֶף אונ מיט אַלע שטאַרקייט וועט ווארהאַפטיג זיין דיין שטאַרקע לויב. וּבְכָל אונ אין אַלע איינזאַמלונג וועט ווערין גיזוכט דער סוד פון דיין ווארהייט. וּבְכָל אונ מיט אַלע שטאַרקייט וועט געזונגען ווערין א גיזאנג צו לויבען דיך. סְגוּלֶּיךָ אז דו וועסט דיינע גיליבטע היילען פון די וואונדען פון זייער שלאַק. וּבְכָל אונ אין אַלע הערשאַפטען אונ לענדער וועט ווערין גיזונגען א זיס גיזאנג צו אכפּערין דיך. וּבְכָל אונ אויף אַלע ערטער וועט גילויבט ווערען דיין נאָמין אויף אַלערליי כְּלֵי זֶמֶר. וּבְכָל אונ אַלע רוהען אונ ציהען וועט זיין דיין זיצען אונ דיין אויפשטיין. זְרוּיֶיךָ אז דו וועסט

בַּהֲשִׁיבֶךָ: וּבְכָל וְכֹל יַמְלִיכוּ אַדְנוּת יִחוּדֶךָ. הֲמוֹן עֲרִיצִים לְאַבְּדוֹן בְּהַכְחִידֶךָ: וּבְכָל דֶרֶךְ יוֹשֵׁחַ עוֹצֶם חֵילֶךָ. גוֹיֶךָ בְּשַׂמְּחָךְ כְּיַחֵל לָךְ: חזן וּבְכָל בְּרָכוֹת יִתְרוֹמֵם שֵׁם קָדְשֶׁךָ. אֱמוּנֶיךָ נְעוּרֵימוֹ כְּנֶשֶׁר בְּחַדְּשֶׁךָ:

וּבְכֵן מִי לֹא יִירָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם:

מיוסד ע"פ תשר"ק.

מַלְכוּתָם תִּכּוֹן מַלְכוּתְךָ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. שָׁמַיִם וָאָרֶץ שִׁבְחֲךָ יְהוּ מַבִּיעִים. רוֹמְמוּתֶךָ יִקְרְאוּ בְּגָרוֹן הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים. קְדֻשָּׁה וָעוֹז תְּיַסֵּד כְּמִפִּי עוֹלָלִים. צִדְקוֹתֶיךָ יַגִּידוּ בָּאִיִּים אֵל אֵלִים. פְּאֵר מְלוּכָה יַנְחִלוּ נִטְעֵי כַּנַּת קְדוֹשִׁים. עִלּוּי כְּבוֹד שִׁמְךָ יִתְּנוּ כֹּל בַּאֲהָבִים. סִפּוּר מַעֲשֶׂךָ בְּרִנָּה יִפְצְחוּ מַאֲרִישִׁים. נוֹעַם דֵּעַ יִרְאָתְךָ יִתְמַלְאוּ אֲרָקִים. מִשְׁתַּחֲוִים כָּל בָּשָׂר לְפָנֶיךָ עוֹשֶׂה שַׁחַר וְעֵיפָה: חזן מַלְכוּתְךָ בְּכַלּוֹתְךָ לְנַעֵר רְשָׁעִים מִן הָאָרֶץ. לָכֵן בְּמָלְכוֹ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ:

וּבְכֵן מִי לֹא יִירָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ:

מיוסד ע"פ א"ב:

מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּאַמְּצָךְ שָׁמַיִם וּשְׁמֵי שָׁמַיִם. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּבַלְּלָךְ אֵשׁ וּמַיִם: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּגַלְּלָךְ אִישׁוֹן חוֹשֶׁךְ וָאוֹפֶל. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּדָלְקָךְ אוֹר מִמַּאְפֵל: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּהַבְדִּילָךְ רָקִיעַ בְּמַחַץ. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּוַעְדָךְ לְהַקְווֹת זְדוֹנֵי שַׁחַץ: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּזַכָּךְ צִבְאוֹת זַכִּים וְנוֹרָאִים. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּחַסְנָךְ חֵילֵי פְּלִיאִים: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּטַכְּסָךְ מוֹצָא דֶשֶׁא וּוְרָדִים. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּיַצְּבָךְ גַּן לְהַצְמִיחַ מְגָדִים:

פירוש ע"ט

דיינע פארשפרייטע פיהל טויזענד מאכען אומקערין. וּבְכָל אונ מיט אלע בְּרָכוֹת וועט דיין הייליגער נאמין דערהויבען ווערען. אֱמוּנֶיךָ אז דו וועסט דערנייען ווי א אדלער זייער יוגענד, פון די וואס זיי גלייבען אן דיר:

מֵאֵין כָּמוֹךָ עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכען אין דיין טהון שטארקין די הימיל אונ די הויכי הימיל. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכין. בְּסַדְּרָךְ אין אפטיילין אונ פארשפרייטין דעם הימיל צווישען די העלפט פון די וואסערין. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכען. בְּנַכָּךְ אין דיין טהון באשאפין דאס לויטערע חיל דאס זענין די לוטערי שרעקליכי מלאכים. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכין. בְּטַכְּסָךְ אין דיין טהון אנברייטין דאס אויסגיין פון גראז אונ אלערליי קרייטער. מֵאֵין עס איז ניט דא דיין גלייכען. בְּבַלְּלָךְ אז דו האסט צו־נויף גישטעלט די צוויי ליכט די זון אונ

מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּכַלֶּלְךָ גּוֹדֶל שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּלַהַבְךָ עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וּמַזָּלוֹת: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּמַלְּלָךְ יִשְׁרְצוּ אַדִּירִים. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּנוֹאֲמָךְ לְעוֹפֵף טָסֵי אֲוִירִים: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּשַׂגְּבָךְ רֶמֶשׂ מִמְּעֵי צִיָּה. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּעָצְמָךְ נֶפֶשׁ בְּהֵמָה וְחַיָּה: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּפָקְדָךְ אֵבוּס בְּהַרְרֵי אֶלֶף מִסְבּוֹ. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּצַוּוֹתָךְ לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ: מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּקַבְּצָךְ עָפָר מֵרִגְבֵי אֲדָמָה. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּרָקְמָךְ חוֹתָם תָּכְנִית מְלֵא חָכְמָה: חזן מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּשָׁבְתָךְ יוֹם מִיָּמִים. מֵאֵין כָּמוֹךָ בְּתַקְּנָךְ שְׁכְלוּל שְׁנֵי עוֹלָמִים:

וּבְכֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

מיוסד ע"פ א"ב כפול.

הָאֲזוּרִים בְּאַהַב אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַבָּאִים בִּבְרִית עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַגְּאוּלִים בְּגִיל אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַדְּרוּשִׁים בְּדֶעַ עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַהוֹמִים בְּהֶגֶה אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ: הַוְּתִיקִים בְּוַעַד עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַזְּבוּדִים בְּזֶבֶד אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַחֲנוּנִים בְּחִיל עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַטְּכוּסִים בְּטַעַם אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַיְּחוּסִים בְּיַחַס עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַכְּלוּלִים בְּכֶתֶר אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

פירוש ע"ט

די לְבָנָה. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכען. בְּלַהַבְךָ אין דיין טהון מאכען פלאמין די מַזָּלוֹת אין הימיל די דא הייסין עָשׁ אונ כְּסִיל אונ כִּימָה אונ די שטערין. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכין. בְּפָקְדָךְ אין דיין טהון באשאפין דעם גרויסין אקס דאס איז דער „שׁוֹר הַבָּר" דאס ער עסט אף אלע טאג דאס גראז פון טויזינד בערג אין איין מאהל. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכען. בְּצַוּוֹתָךְ אז דו האסט צו איהם באהעפט דעם לִוְיָתָן צו שפילען מיט איהם. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכען אין דיין טהון וועבען אונ באשאפען די צורה פון אָדָם הָרִאשׁוֹן וואס ער איז גיוועזן א חותם וואס די צאהל פון אלע חָכְמוֹת זענין אין איהם געוועזן. מֵאֵין עס איז ניט דא אזוי ווי דיין גלייכין. בְּתַקְּנָךְ אין דיין טהון אנברייטין די גרונד פעסט פון דער וועלט אונ יעני וועלט: הָאֲזוּרִים בְּאַהַב די וואס זענין אנגיגורט מיט דער ליבשאפט פון הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זאגין גאט איז אונזער גאט. הַגְּאוּלִים די וואס זענין ווארין דערלייזט מיט פרייד כְּלוֹמַר זיי האבין גיזאגט שִׁירָה מיט שִׂמְחָה זיי זאגין גאט איז אונזער גאט. הַזְּבוּדִים די וואס זענין גינומין גיווארין צו גאט'ס טהייל זיי זאגין גאט איז אונזער גאט. הַחֲנוּנִים די וואס זענין געלייטזעליגט פון גאט מיט קראפט

הַלְּקוּחִים לוֹ לְעַם עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַמּוּלִים בְּמֶתֶק אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַנְּשׂוּאִים בְּנוֹעַם עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַסְּגוּלִים בִּסְגַל אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הָעֲמוּסִים בְּעוֹז עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַפְּדוּיִם בִּפְאֵר אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַצְּנוּעִים בְּצֶדֶק עוֹנִים יְיָ אֶחָד: הַקְּרוּאִים בְּקֶשֶׁב אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הָרוֹגְשִׁים בְּרוֹן עוֹנִים יְיָ אֶחָד: חזן הַשּׁוֹאֲגִים בְּשֶׁקֶד אוֹמְרִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַתְּמוּכִים בְּתַאַב עוֹנִים יְיָ אֶחָד:

קו״ח תּוּשְׂגַּב לְבַדְּךָ וְתִמְלוֹךְ עַל כֹּל בְּיִחוּד:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת

פירוש ע״ט

קראַפט פון תשובה וצדקה זיי ענטפערען גאט איז איינינ. הכלולים די וואס זענין גיקרייינט מיט דער קרוין פון דער תורה זיי זאגין גאט איז אונזער גאט. הלקוחים די וואס זענען גענומען געווארען פאר איין פאלק צו גאט זיי ענטפערען גאט איז איינינ. הסגולים די וואס זענין געליבט מיט ליב־שאפט זיי זאגען גאט איז אונזער גאט. העמוסים די וואס זענען אנגעלאדען מיט שטארקייט זיי ענטפערען גאט איז איינינ. הפדוים די יודען וואס זענען אויסגעלייזט געווארען פון מצרים מיט שיינקייט זיי זאגען גאט איז אונזער גאט. הצנועים די וואס געבען צדקה בסתר זיי ענטפערען גאט איז איינינ. השואגים די וואס שרייען מיט פלייסונג זיי זאגען גאט איז אונזער גאט. התמוכים די וואס זענען אנגעלעהנט מיט חשק צו דינען הקב״ה, עונים זיי ענטפערין גאט איז איינצינ.

קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן ישי משיחך, במהרה בימינו:

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו, ועולתה תקפץ פיה, וכל הרשעה כלה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ:

ותמלוך אתה יי לבדך, על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך, ובירושלים עיר קדשך, ככתוב בדברי קדשך, ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדיך, ככתוב ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה: ברוך אתה יי, המלך הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה לקדושה ולמנוחה, ואת יום) הכפרים הזה, למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל בו את כל עונותינו, (לשבת באהבה) מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום ביום הכפורים הזה, זכרנו יי אלהינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך, חנון ורחום אתה:

דער חזן זאגט אין „סְלַח לָנוּ" אוּנ מען זאגט סְלִיחוֹת, אוּנ דערנאך זאגט מען דאס.

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאוֹד. זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ. זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

חו"ק אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת. אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חו"ק חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אין א טהייל קהלות זאגט מען דאס ניט, נאהר מען הייבט אן „קול גדול":

אֲדַבְּרָה תַּחֲנוּנִים כְּרָשׁ וְאֶבְכֶּה. בְּעִנּוּי נֶפֶשׁ בְּעַד קְהָלִי אֲבַכֶּה. כִּי נִקַּף כַּבַּרְזֶל סְבָכִי. בָּכוּ הָעָם הַרְבֵּה בָּכֹה: בָּכֹה הִשְׂבִּיעַנִי כְּגֶדַע קַרְנִי. לַעֲנָה וָרוֹשׁ הִרְוַנִי. הִדְמַמְתִּי וְנַמְתִּי קוּמִי רָנִּי. יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי. חטאנו: גְּרוֹנִי הוּנְשַׁת קְרוֹא אֲרוּכָה. קִוֵּה נַחַת וְהִנֵּה פְרוּכָה. נוֹדַדְתִּי כְּצִפּוֹר נוֹדֵד וְדַרְכִּי נִסְרָכָה. מִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה: דְּרוּכָה לָשׁוֹן מַקְנִיאַי וּרְחָבָה. מְצָרֶבֶת פָּנִים כַּחֲשַׁשׁ לֶהָבָה. לָכֵן קַיֵּם לָנוּ בְּחִבָּה. הִנֵּה יוֹם בָּא. חטאנו: הַבָּא לְשַׁלֵּם גְּמוּל וְשִׁלּוּמִים. לְסָרְבִים וְסַלּוֹנִים וּלְהֵטִיב לְבָנִים נֶאֱמָנִים אֲשֶׁר אֵלֶיךָ פּוֹנִים: וּפוֹנִים אֵלֶיךָ וְיִנְהָמוּ. יִצְעֲקוּ רַבִּים עָלַי קָמוּ. לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ. חטאנו: זָמְמוּ לָרוּץ בְּצַוָּאר אֵלֶיךָ. נוֹעֲצוּ לִכְרוֹת בְּרִית עָלֶיךָ. הֵדִיחוּ מִמְּעוֹנֶיךָ. צְבָאוֹת חֵילֶךָ. עָלֶיךָ יֵעָזוּב חֵילֶךָ: חֵילֶךָ מִתְחַבֵּא מִפַּחַד קָטְבְךָ. בְּךָ יָרוּץ לְהִשְׂתַּגֵּב בְּהַחֲטִיבְךָ. בְּשָׁעֵן וַאֲהֵבְךָ וְהֵטִיבְךָ וְהִרְבְּךָ. מָה רַב טוּבְךָ. חטאנו: טוּבְךָ יֹאבֶה שְׁאָר יָשׁוּב. מִתְנַפֵּל בְּהִמָּצְאֲךָ אֵלֶיךָ לָשׁוּב. קַח דִּבְרֵי כְבוּשִׁים וָשׁוּב. מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב: יָשׁוּב חֲרוֹנְךָ וְאַל תְּכַלֵּנוּ. כִּי שָׁנִינוּ כְּהֶגֶה כִּלִּינוּ. בְּדֶרֶךְ זוּ

שפת אמת

אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד. מיר ווילען דאס פערשטיין על פי משל. א עושר האט זיך משדך געווען מיט א איש מכובד א געוועזענער גביר, וואס איז געווארען ארעם ווייל די נישעפטען האבען איהם ניט געגליקט דער עושר זאגט צו איהם איך פערלאנג פון דיר ניט קיין שום נדן ניט קיין מתנות נאר בלויז דאס די זאלסט אויסקליידען די כלה ארענטליך ווי מען דארף, ער איז דערויף מרוצה געווארען מען נעמט שרייבען די תנאים עס קומט

גלך להשכילנו. הן הבט נא עמך כלנו: חטאנו כלנו יחד נחלה פניו. נזכיר ברית יקרת פניניו. בצדק לחזותינו אור פניו. יקימנו ונחיה לפניו: לפניו מצפצף מעפר להקימו. עם מיחדו בשכבו ובקומו. נצח מחכים ליום קומו. ברוך כבוד יי ממקומו. חטאנו: ממקומו יצף כחש רטפושי. לפאר ימיר אפר כפושי. מעוצב עבודה קשה להנפישי. כי שבעה ברעות נפשי: נפשי תשתוחחה לשמום מסלה. דדוי סך לנוך סלולה. משמיע שלום משוב לכסלה. יכוננה עד עולם סלה. חטאנו: סלה דרשתיך ולא נטשתני. בהתפשטי בצל ידך כסיתני. מאש וממים לרויה הוצאתני. ומקרני ראמים עניתני: עניתני בכל עת בהתעטפי. הושטת ימינך באהב לנפפי. ועתה מושיעי אל תרפי. תהלת יי ידבר פי. חטאנו: פי יגיד תהלתך תקותינו. אל ימעטו לפניך תלאותינו. כגודל חסדך מלט משחיתותינו. כי לא על צדקותינו: צדקותינו דלו ולמאד קצרו. עוננו רבו והטוב עצרו. חטאי אבות לבנים נאצרו. זרעו חטים וקוצים קצרו. חטאנו: קצרו יריבי קמות אבי. דימו להכרית ישישי ורובי. קראתיך מעושק זדים לערבי. שפטני יי וריבה ריבי: ריבי בחפשך ישרי תבקר. צדקת הורים לפניך תחקר. מצדיקי תקריב ומרשיע יעקר. יסכר פי דוברי שקר. חטאנו: שקר דובר לפניך לא יבא. לנגד עיניך כי תתעבו. שמרני רגל גאוה מבא. ומשואת רשעים כי תבא: תבא לפניך אלהי קדם. תפלת מתענים לפניך לקדם. תערב מנחתם כשנים מקדם. זכור עדתך קנית קדם. חטאנו: קדם מפעליך יי אדוני. עצת לכתוב כתובת נדני. בנת מרחוק חקיך להעידני. ברוך אתה יי למדני: למדני להועיל ממית ומחיה. צוית ויעמוד אמרת ויהיה. הורני דרכיך ותמים אהיה. עדותיך לעולם הבינני ואחיה חטאנו: ואחיה וזרעי לפניך יכון. ותפלתי כקטורת תמיד תכון. בעד עניך בבואי לרכון. נכון לבי אלהים נכון: נכון וקים אבותינו ספרו. עודף טובותיך חטאנו כפרו. לבנם גם עתה ויופרו. ופניהם אל יחפרו. חטאנו: יחפרו פני מכבידי מועקינו. ילבשו בושת בהוצאת צדקינו. יבא אלהינו ואל יחרש לצדקנו. יי שופטינו יי מחוקקנו: מחוקקנו הדרש לאום נושעה. השאיבה מים ממעיני הישועה. שמח נפשותינו בחקותיך להשתעשעה. והאר פניך ונושעה. חטאנו: ונושעה בשפכנו לפניך שיחה. והעתר לנו עונינו לסלחה. חנון כי עמך הסליחה. אדני שמעה אדני סלחה: סלחה ולא נצא דחוים. פשעינו יהיו

שפת אמת

איין צו שרייבען זמן החתונה מען פרעגט דעם עושר זאגט ער אין א האלב יאהר ארום זאל זיין די חתונה נאר לא יאוחר ווי א יאהר, מען פרעגט דעם ארעמען יחסן אויף ווען ער איז מגביל דעם זמן החתונה, ענטפערט ער איך קאן קיין זמן ניט מגביל זיין ווייל איך בארף אנגרייטען ארענטליך אויסשטאטונג פיר די כלה אי דערווייל האב איך דערויף ניט קיין פרוטה נאר בלויז דאס איך האף אז השם יתברך

כָּעָב מְחוּיִם. נְחֵנוּ לָאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים. כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. חטאנו: חַיִּים וָחֶסֶד אֱלֵי זֶה. תָּחוֹן שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה. גָּשִׁים לְהַקְדִּישְׁךָ בְּקוֹל זֶה. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה: זֶה יִכְתּוֹב יָדוֹ לַקָּדוֹשׁ. וְזֶה חָדָשׁ לַבּוֹקֶר יְחַדּוֹשׁ. מִזֶּה וּמִזֶּה שִׁלּוּשׁ קָדוֹשׁ וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. חטאנו: קָדוֹשׁ בְּבֹא אֵלָיו הַקּוֹל. כַּף שִׁבּוֹלֶת יַכְרִיעַ לִשְׁקוֹל. נַקּוֹת קוֹרְאָיו כִּמַרְעִישֵׁי קוֹל. וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל: קוֹל גָּדוֹל כְּהַשְׁמִיעַ לִרְחוּמִים. קַבְּלוּ מַלְכוּתִי מִמְּקוֹרֵי רְחָמִים. יִזְכּוֹר הַיּוֹם לְסָבִיב מוּתְחָמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. חטאנו:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכּוֹר וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלּוֹתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: מוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הָשֵׁב שְׁבוּתֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: הִמָּצֵא לָנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְיָ אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טוּמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל

שפת אמת

ווֶעט מִיר הֶעלְפֶען קֶען אַמָאהל זַיין דָאס מִיר קֶען זִיךְ טְרֶעפֶען אַ גְלִיק צוּ פֶערְדִינֶען נָאךְ אִין דֶעם חוֹדֶשׁ אוֹיף אוֹיסְשְׁטַאטוּנג וֶועל אִיךְ פַארְלַאנְגֶען דָאס עֶס זָאל אִין אַ חוֹדֶשׁ אַרוּם זַיין דִי חֲתוּנָה, דֶען אִיךְ בִּין אַ גְרוֹיסֶער בַּעל הוֹצָאָה וֶועל אִיךְ מוֹרָא הָאבֶּען אַז דָאס גֶעלְד זָאל בַּיי מִיר נִיט אַוֶועק גֵיין, אוּנ עֶס קֶען אַ מָאהְל זַיין דָאס עֶס זָאל חָלִילָה אַוֶועק גֵיין אַ שֵׁיינֶע פָאר יָאהְר וָואס אִיךְ וֶועל קוֹים פֶערְדִינֶען אוֹיף מַיין חִיוּנָה נִיט אוֹיף קַיין מַלְבּוּשִׁים פַאר דִי כַּלָּה קֶען אִיךְ קַיין זְמַן הַחֲתוּנָה נִיט

(מחוור ע"ט) 6 18 אויסשטעלש

גלוליכם אטהר אתכם: כפר חטאינו ביום הזה וטהרנו כמה שכתוב. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: תביאנו אל הר קדשך ושמחנו בבית תפלתך כמה שכתוב והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

שמע קולנו יי אלהינו חוס ורחם עלינו. וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו: השיבנו יי אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: אמרינו האזינה יי בינה הגיגנו: יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יי צורנו וגואלנו: אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו: אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כחנו אל תעזבנו: אל תעזבנו יי אלהינו ואל תרחק ממנו: עשה עמנו אות לטובה ויראו שונאינו ויבשו כי אתה יי עזרתנו ונחמתנו: כי לך יי הוחלנו אתה תענה אדני אלהינו:

אלהינו ואלהי אבותינו. אל תעזבנו ואל תטשנו ואל תכלימנו. ואל תפר בריתך אתנו. קרבנו לתורתך. למדנו מצותיך הורנו דרכיך. הט לבנו ליראה את שמך ומול את לבבנו לאהבתך. ונשוב אליך באמת ובלב שלם: ולמען שמך הגדול תמחול ותסלח לעונינו ככתוב בדברי קדשך. למען שמך יי וסלחת לעונינו כי רב הוא:

אלהינו ואלהי אבותינו. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו. כי אנו עמך ואתה אלהינו. אנו בניך ואתה אבינו. אנו עבדיך ואתה אדוננו. אנו קהלך ואתה חלקנו. אנו נחלתך ואתה גורלנו. אנו צאנך ואתה רוענו. אנו כרמך ואתה נוטרנו. אנו פעולתך ואתה יוצרנו. אנו רעיתך ואתה דודנו. אנו סגולתך ואתה אלהינו. אנו עמך ואתה מלכנו. אנו מאמירך

שפת אמת

אויסשטעלען, דער שדכן הערט די תשובה רופט ער אוועק דעם מחותן דעם עושר אין די זייט רוימט איהם איין הער נאר ברודער אלס איינס גיבסט דו דאך דעם נבן מיט די מתנות נאר וואס בלויז דו פערלאנגסט פון דיין מחותן די הלבשה, וועהסט דאך ער איז א גרויסער ארימאן און דער שידוך געפעלט דאך דיר זאל צו ליעב אזוי אקליינינקייט איבער די הלבשה זיך אפ שלעפען דער זמן החתונה, עס איז

וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ: אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן: אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם: אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים: אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשׁוֹב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח וּמְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה וְהֵעָתֶר לָנוּ בִּתְפִלָּתֵנוּ. מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וְהַכְנַע עָרְפֵּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְּדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אַתָּה מַכִּיר. הָרָצוֹן וְהָאוֹנֶס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים. מָה אָנוּ. מֶה חַיֵּינוּ. מֶה חַסְדֵּנוּ. מַה צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה יִּשְׁעֵנוּ. מַה כֹּחֵנוּ. מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב

שפת אמת

אִיז דָאךְ פוּן דִי „אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁיעוּר" עֶס קֶען זִיךְ נָאךְ אַמָאהְל מַאכֶען פוּן דַיין וַוארְטֶען אוֹיף זַיין הַלְבָּשָׁה שְׁלֶעפֶּען אַ יָאהְר דְרַייסִיג אוּנ עֶר וֶועט אוֹיךְ נִיט קֶענֶען גֶעבֶּען קֵיין אוֹיסְשְׁמַאטוּנג, צְווַייטֶענְס ווִי קֶען מֶען דָאס דִי קִינְדֶער אַזוֹי לַאנְג טוּעלֶען, אִיבֶּער דֶעם פָאלְג מִיךְ זַיי דִיךְ שׁוֹין מִתְחַיֵּיב דֶעם אוֹיסְשְׁטָאטוּנג אוֹיךְ וֶועסְט דוּ דִיךְ שׁוֹין קֶענֶען מַגְבִּיל זַיין אַ זְמַן הַחֲתוּנָה אוֹיף וֶוען דוּ וֶועסְט אַלֵיין ווֶעלֶען, דֶער נִמְשָׁל אִיז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָאט זִיךְ מְשַׁדֵּךְ גֶעוֶוען מִיט אוּנְז יִשְׂרָאֵל מִיר זֶענֶען אָרֶעם אָפְּגֶעקוּמֶענֶע עֲשִׁירִים אָבֶּער מִיר זֶענֶען יַחְסָנִים בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב

מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אוֹיף טְהַייל קְהִלּוֹת זָאגְט מֶען נִיט „אַתָּה מֵבִין”, נָאר מֶען הֵייבְּט אָן „שִׁמְךָ מֵעוֹלָם”:

אַתָּה מֵבִין תַּעֲלוּמוֹת לֵב. אֶפֶס לְךָ נִגְלוֹת וְגַם נִסְתָּרוֹת: בָּאנוּ בִּדְבָרִים לְפַתּוֹתְךָ בָּם. בְּרִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן וְלֹא בְּמַעֲלָלֵינוּ: גִּשְׁתֵּנוּ בְּיוֹם זֶה כְּיָרֵא וְחָרֵד. גֵּאֶה כְּרַחוּם לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה חֶסֶד: דִּין אַל תְּמוֹתֵת מוּל עָפָר וָאֵפֶר. דַּע אַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה: הַאִם שָׁגַגְנוּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ. הֲלֹא אַתָּה לְבַד מֵבִין שְׁגִיאוֹת: וְאַל תַּחֲשׁוֹב לָנוּ כְּעוֹשֶׂה בְּזָדוֹן. וִידּוּי שְׂפָתֵינוּ שְׁעֵה בְּעֵת רָצוֹן: זֶה כַּפֵּר לָנוּ הוֹדַע וְלֹא הוֹדַע. זָדוֹן וְנֶעְלָם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה: חַלְּצֵנוּ מֵעוֹנֶשׁ כָּרֵת וּמִיתָה. חֲמוֹל עַל חוֹמֶר מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: טָפַשְׁנוּ בְּרוֹעַ יֵצֶר אֲשֶׁר מִנְּעוּרֵינוּ. טָמוּן בְּקִרְבֵּנוּ כְּרֶשֶׁת לִפְעָמֵינוּ: יוֹצְרֵנוּ וְעוֹשֵׂנוּ יוֹדֵעַ יִצְרֵנוּ. יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ: כִּי מִלְּפָנֶיךָ מִי יִסָּתֵר. כֹּל גָּלוּי לְךָ כָּאוֹר וְצָהֳרָיִם: לְבֵית דִּין הוֹרֵיתָ אַרְבַּע מִיתוֹת. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה וּמֵהֶם חַלְּצֵנוּ: מֵאָז יְצַרְתָּנוּ חֲקַרְתָּנוּ וַתֵּדַע. מַעֲשֵׂינוּ כִּי הֵמָּה עָמָל וָאָוֶן: נְצוֹר נַפְשׁוֹתֵינוּ כִּי בְּיָדְךָ כָּל נֶפֶשׁ. נָא תֵיקַר נֶפֶשׁ מִמַּעֲנֵי לְךָ נֶפֶשׁ: סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. סוֹדָם גִּלִּיתָ לְיוֹדְעֵי אֲמִתֶּךָ: עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ אֱלוֹהַּ כַּפֵּר לָנוּ. עַל יָדוּעַ לָנוּ וְעַל נֶעְלָם מִמֶּנּוּ: פְּשָׁעֵינוּ הוֹדִינוּ לְךָ חוֹקֵר לֵב. פְּדֵנוּ מֵחֵטְא נַקֵּנוּ מֵעָוֹן: צוּר אַל תֵּפֶן בֶּאֱנוֹשׁ חָצִיר. צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּעֲשִׂיתָ עִם כָּל חָי. קִדַּמְנוּ בְּנֶשֶׁף קָרְבְּנוּ בְּשֶׁוַע. קָרְבֵנוּ אֵלֶיךָ קְשׁוֹב קְרִיאָתֵנוּ: רִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן. רַחֲמֵנוּ וְנִצְטַדָּקָה. רַחֲמֶיךָ יְבוֹאוּנוּ רַחוּם וְחַנּוּן:

קי״ח

שִׁמְךָ מֵעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. שַׁוְעָתֵינוּ תַּאֲזִין בְּעָמְדֵנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע. לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע תִּמְחֶה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר

שפת אמת

וַיַּעֲקֹב דֶעם זְמַן הַחֲתוּנָה מֵיינְט מֶען דִי יְשׁוּעָה וָואס דַארְף אוֹיף אוּנְז צוּ קוּמֶען דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז זִיךְ מְחַיֵּיב צוּ גֶעבֶּען אַלֶערְלֵייא טוֹבוֹת וִישׁוּעוֹת עֶר פֶערְלַאנְגְט פוּן אוּנְז נָאר אַשְׁטִיקֶעלֶע תְּשׁוּבָה וֶועט נִקְבַּע וֶוערֶען דֶער זְמַן פוּן דִי גְאוּלָה מִיר זֶענֶען אָבֶּער זֶעהְר אָרֶעם אוּנְזֶער בִּיסֶעל מַעֲשִׂים טוֹבִים אִיז נִיט גֶענוּג בְּלוֹיז אוֹיף

נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְּשׁוּת פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

שפת אמת

אונזער הַיוֹנָה דָאס אונזער לֶעבֶּען איז אויך מִיט חֶסֶד בֶּעטֶען מִיר. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם דו זָאלְסְט נִיט וַוארְטֶען אויף אונזער צֵייט אויסְזָעצְעֶן דִי גְאוּלָה מִיר קֶענֶען קַיין זְמַן הַחֲתוּנָה נִיט אויסְשְׁטֶעלֶען, וָוען אונזער חַייבוֹת דִי הַלְבָּשָׁה דָאס מֵיינְט מֶען דִי תְּשׁוּבָה לוֹיט וִוי מִיר קֶענֶען אונזער אָרֶעם בֶּעשְׁטַאנְד קֶענֶען מִיר נִיט וִויסֶען וִוי לַאנְג

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּלְשׁוֹן הָרָע:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

שפת אמת

דָאס וֶועט גֶעדוֹיעֶרְען אִיבֶּער דֶעם אַזוֹי וִוי די בִּיסְט דִיךְ מְחַיֵּיב אַלֶע טוֹבוֹת גִיבּ שׁוֹין די הַלְבָּשָׁה אוֹיךְ דֶערְוֶועק דוּ אוּנְזֶער הָארֶץ צוּ תְּשׁוּבָה צוּ וָואס זָאלֶען מִיר זִיךְ אַזוֹי לַאנְג קְוֶועלֶען, „אַתָּה תָקוּם" דוּ זָאלְסְט אוֹפְשְׁטֵיין „תְּרַחֵם צִיּוֹן" זָאלְסְט רַחֲמָנוּת הָאבֶּן אוֹיף דֶער שְׁטָאט צִיּוֹן דֶער שִׁידוּךְ גֶעפֶעלְט דָאךְ דִיר דַארְפְסְטוּ שׁוֹין אוֹיף דֶעם קְלַיינִיג.

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם עולה:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם חטאת:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם קרבן עולה ויורד:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם אשם ודאי ותלוי:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מכת מרדות:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מלקות ארבעים:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מיתה בידי שמים:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם כרת ועדירי:
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם ארבע מיתות בית דין:

סקילה שריפה הרג וחנק. על מצות עשה ועל מצות לא תעשה בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלוים לנו ואת שאינם גלוים לנו. את הגלוים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלוים לנו לפניך הם גלוים וידועים כדבר שנאמר הנסתרות ליי אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

דוד עבדך אמר לפניך שגיאות מי יבין מנסתרות נקני: נקנו יי אלהינו מכל פשעינו וטהרנו מכל טומאותינו וזרוק עלינו מים טהורים וטהרנו. ככתוב על יד נביאך וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם:

אל תירא יעקב שובו בנים שובבים שובה ישראל. הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל. ככתוב על יד נביאך. שובה ישראל עד יי אלהיך כי כשלת בעונך. ונאמר קחו עמכם דברים ושובו אל יי אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו: ואתה רחום מקבל שבים. ועל התשובה מראש הבטחתנו. ועל התשובה עינינו מיחלות לך: ומאהבתך יי אלהינו שאהבת את ישראל עמך. ומחמלתך מלכנו שחמלת על בני

שפת אמת

קיים ניט קוקען „כי עת לחננה" עס איז צייט דו זאלסט איהר לייטזעליגען זי איז געוועהן ערעם לייטזעליג זי מיט א התעוררות פון דיין צד אויף תשובה „כי בא מועד" עס איז שון גיקומען דער זמן התחונה דס עס זאל שוין זיין די ישועה במהרה בימינו אמן:

בְּהִיתֶךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָׁה וְלִמְנוּחָה וְ) אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע:

יוֹם אֲשֶׁר אֲשָׁמֵינוּ יוּצְלַל וְיוּסְגַר. הַיּוֹם תְּסַלַּח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה:

יוֹם בָּגַדְנוּ תִּשָּׂא וְתִסְלַח. הַיּוֹם שִׁמְךָ יֵאָמֵן אֵל טוֹב וְסַלָּח:

כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

יוֹם גָּעַלְנוּ חֻקֶּיךָ שַׁכַּח וַעֲזוֹב. הַיּוֹם רַחֲמֵנוּ וְנָשׁוּב וְדֶרֶךְ רֶשַׁע נַעֲזוֹב:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשׁוֹב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

יוֹם דָּפַקְנוּ אָנָּא שָׂא נָא. הַיּוֹם קְשׁוֹב תַּחֲנוּנֵינוּ וּבְתַחֲנוּן סְלַח נָא:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶיךָ:
בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. הֲמָצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם חָנֶּנְךָ עָנָיו בַּעֲדֵינוּ תִּזְכּוֹר. הַיּוֹם סְלַח לַעֲוֹנֵינוּ וְחֵטְא אַל תִּזְכּוֹר:

כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ, אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים. מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד:

יוֹם טָעוּתֵנוּ יְבֻקַּשׁ וָאָיִן. הַיּוֹם נְאֻם הָקֵם יְבֻקַּשׁ עָוֹן וְאֵינֶנּוּ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר:

יוֹם יִדְרְשׁוּךָ מְצָרֵף וּמְטַהֵר. הַיּוֹם מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ אוֹתָנוּ תְּטַהֵר:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ:

יוֹם כָּל תִּשָּׂא עָוֹן בְּתַחֲנוּן אַבַּטֵּחַ. הַיּוֹם לְשַׁוְעָתֵינוּ אוֹזֶן הַטֵּה:

כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ

וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי. כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: קו״ח בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הִמָּצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. שְׁמַע נָא תְּפִלָּתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִי אֵל כָּמוֹךָ. אֲהַלֶּלְךָ בְּקוֹל רָם מָגֵן אַבְרָהָם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: בְּיָדְךָ מְמִתִּים. מְחַיֵּה הַמֵּתִים. מִי אֵל כָּמוֹךָ: גָּדְלְךָ אֶדְרוֹשׁ. הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ מִי אֵל כָּמוֹךָ: דּוֹרֵשׁ אִמְרֵי דַעַת חוֹנֵן הַדָּעַת. מִי אֵל כָּמוֹךָ. הָאוֹמֵר שׁוּבָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה. מִי אֵל כָּמוֹךָ: וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ. מִי אֵל כָּמוֹךָ: קוֹל רִנָּה וְתוֹדוֹת. הַטּוֹב לְךָ לְהוֹדוֹת. מִי אֵל כָּמוֹךָ: רָם בֵּרַךְ קְהַל הֲמוֹנַי. יְבָרֶכְךָ יְיָ. מִי אֵל כָּמוֹךָ: שְׁכִינָתְךָ שָׁלוֹם: עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: תָּבֹא בְּרָכָה אֲלֵיכֶם. וְנֹאמַר תְּפִלָּה עֲלֵיכֶם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם. וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעַסְךָ וְכַלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּמַגֵּפָה וּפֶגַע רָע. וְכָל מַחֲלָה וְכָל תַּקָּלָה וְכָל קְטָטָה וְכָל מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל

יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

חזן אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה, הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים, עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: (קהל יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ): יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: (קהל כֵּן יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת יִצְחָק אָבִינוּ): יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (קהל כֵּן יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת יַעֲקֹב אָבִינוּ):

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

ווען יום כפור געפאלט אום שבת, זאגט מען ניט אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ

ווען מען עפענט דאס ארון הקודש זאגט מען אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:

די טייטש פון „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ", געפינט זיך ביי מעריב:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה*):

*) יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו האל הגדול הגבור והנורא עשה למענך ולמען שם הגדול והקדוש (דִיקָרְנוּסָא) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ומפסוק נסה עלינו אור פניך יי. שתזמין לנו ותתן לנו ולכל הסמוכים בשולחננו היום ובכל יום פרנסתנו ומזונותינו במלוי וברוח ובכבוד לא באיסור לא בעמל ולא בטורח וביגיעה רבה רק בנחת ובשלוה ובהשקט. כדי שנוכל לעבוד עבודתך הטהורה והקדושה בלי טרדת פרנסה ושלא יהיה בה שום בושה וכלימה ושלא תצריכנו לידי מתנת בשר ודם כי אם לידך הפתוחה והקדושה ותצליחנו והרויחנו וברכנו בכל מעשה ידינו ועסקינו ותן לנו מאוצר מתנת ידיך ושיהיה ביתי מלא ברכת יְהֹוָה (יזהר שלא יזכיר מ"ו השם באותיותיו רק יאמרנו בשם של אדנות ויכוין לשו"ם בניקוד סוס) בזכות שמך הגדול (דִיקָרְנוּסָא):

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

חזן

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

חזן תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

חזן עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

די סְפָרַדִים זָאגֶען דָא דֶעם „שִׁיר שֶׁל יוֹם", אוּנ „לְדָוִד יְיָ אוֹרִי":

שִׁיר שֶׁל יוֹם.

לְיוֹם שֵׁנִי.

הַיּוֹם יוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ, עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ, נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם, חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ, בְּעִיר יְיָ צְבָאוֹת, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ, צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן, תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ, סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל מוּת: ק"י.

לְיוֹם רְבִיעִי.

הַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: עַד מָתַי רְשָׁעִים יְיָ, עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק, יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ, וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ, וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָּהּ, וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם, וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע, אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ, וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ, לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי

עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב: מִי יָקוּם לִי עִם מְרֵעִים, מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פּוֹעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי, כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: בְּרוֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי, תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת, יוֹצֵר עָמָל עֲלֵי חוֹק: יָגוֹדּוּ עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב, וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אוֹנָם, וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם, יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ: לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: ק״י.

ליום חמישי.

הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חוֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבוֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

ליום השבת.

הַיּוֹם יוֹם שַׁבַּת קוֹדֶשׁ, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבּוֹקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרוֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה קרי בו: ק״י.

לְדָוִד יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא, יְיָ מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרוֹב עָלַי מְרֵעִים, לֶאֱכוֹל אֶת בְּשָׂרִי, צָרַי וְאֹיְבַי לִי, הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם

תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְיָ, אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם יְיָ, וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי, עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיְיָ: שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי, בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ, עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיְיָ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ, וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי קָמוּ בִי עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי, לִרְאוֹת בְּטוּב יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל יְיָ, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ. ק״י:

סדר הוצאת ספר תורה.

אײדער מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן קוֹדֶשׁ, זָאגְט מֶען דָאס:

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

נָעֶן מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ, זָאגְט מֶען דָאס:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

פירוש ע״ט

וַיְהִי בִּנְסוֹעַ אונ עס וואר דָאס דֶער אָרוֹן צִיהְט זָאגְט מֹשֶׁה, עֶרְצַייג דִיךְ גָאט אונ לָאזֶען זִיךְ פֶערְשְׁפְּרֵיי־ טֶען דַיינֶע פַיינְד אונ לָאזֶען זֵיי פְלִיהֶען פַאר דִיר דִי דִיךְ הַאסֶען. כִּי מִצִּיּוֹן דֶען פוּן צִיּוֹן וֶועט אַרוֹים־ גֵיין דִי לֶערְנוּנְג אונ דִי נְבוּאָה גָאטְ׳ס אוֹים יְרוּשָׁלַיִם. בָּרוּךְ גֶעלוֹיבְּט זָאל זַיין

אום שַׁבָּת זָאגְט מֶען נִיט „רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם״, אוּנ נִיט קֵיין „י״ג מִדּוֹת״, אוּנ אַ טְהַייל זֶענֶען זִיךְ נוֹהֵג אוּנ זָאגֶען דָאס יָא:

ג״פ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: רַחוּם וְחַנּוּן יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד: בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן: כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ עַל יְדֵי הֶאָרַת תִּקּוּנִים עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְעַתִּיקִין בִּזְעֵיר שֶׁבְּאַרִיךְ יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיִגּוֹלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים וְתִתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים וְטוֹבִים בְּעִסְקֵי תוֹרָתֶךָ וְקִיּוּם מִצְוֹתֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי וּמְחוֹל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתִי. מְחִילָה בְּחֶסֶד. מְחִילָה בְּרַחֲמִים. וְטַהֲרֵנִי מֵחֲטָאַי וּמֵעֲוֹנַי וּמִפְּשָׁעַי: וְזָכְרֵנִי בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנִי בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְזָכְרֵנִי לְחַיִּים אֲרוּכִים. לְחַיִּים טוֹבִים

פירוש ע״ט

דֶער דָא הָאט גֶעגֶעבֶּען דִי תּוֹרָה צוּ זַיין פָּאלְק יִשְׂרָאֵל מִיט זַיינֶער הֵיילִיגְקֵייט:

יְיָ יְיָ גָאט דֶערְבַּארְמִיגֶער אוּנ לַייטְזֶעלִיגֶער אוּנ דֶערְלֶענְגֶערְט זַיין צָארְען נִיט בַּאלְד צוּ שְׁטְרָאפֶען אוּנ אִיז פוּל מִיט חֶסֶד אוּנ אֱמֶת, עֶר הִיט דֶעם חֶסֶד פוּן דֶעם מֶענְטְשׁ צוּ בֶּעצָאהְלֶען צוּ זַיינֶע קִינְדֶער אִין פִיהְל טוֹיזֶענְד דוֹרוֹת אַרוּם, עֶר פֶערְטְרָאגְט אוּנ אִיז מוֹחֵל צוּ מוּטְווִילִיגֶע זִינְד אוּנ לְהַכְעִיס'דִיגֶע זִינְד אוּנ אוּמְגֶעוִוירִינֶע זִינְד אוּנ מַאכְט רֵיין:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶער פוּן דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט, דֶערְפוּל מַיינֶע גֶעבֶּעט צוּ גוּטֶען אוּנ מַאךְ אוֹיסְצִיהֶען מַיין ווִילֶען אוּנ גִיבּ מִיר מַיין גֶעבֶּעט. וּמְחוֹל אוּנ זַיי מִיר מוֹחֵל אוֹיף מַיינֶע אַלֶע זִינְד פוּן מַיין הוֹיז-גֶעזִונְד, אֵיין מְחִילָה פוּן גֶענָאד, אֵיין מְחִילָה מִיט דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אוּנ רֵיינִיג מִיךְ פוּן מַיינֶע זִינְד, גֶעדֶענְק מִיךְ מִיט אֵיין גוּט גֶעדֶעכְטְנִישׁ צוּ פַאר דִיר. וּפָקְדֵנִי אוּנ טְהוּ מִיךְ בֶּעפֶעהְלֶען מִיט אֵיין בֶּעפֶעלוּנְג פוּן הִילְף אוּנ דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אוּנ טְהוּ מִיךְ גֶעדֶעכְטֶען צוּם גוּטֶען

לעבען

(מחזור ע״ט)

ולשלום. ופרנסה טובה וכלכלה ולחם לאכול ובגד ללבוש ועושר וכבוד וארוכת ימים להגות בתורתך ובמצותיך ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיה והפק רפואה שלמה לכל מכאובינו ותברך את כל מעשה ידינו וגזור עלינו גזירות טובות ישועות ונחמות. ובטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות. ותן בלב מלכות ויועציו ושריו עלינו לטובה. אמן וכן יהי רצון:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

פירוש ע"ט

לעבען און פריד, צו פרנסה און שפייז און איך זאל האבען ברויט צו עסען און איין קלייד אן צו קליידען, און רייכקייט און עהרע, און לאנגע טעג צו לערנען און מידען זיך אין דיין תורה און אין דיינע מצות, און גיב מיר קלוגהייט און פערשטאנד צו פערשטיין און צו פערנעמען איהרע טיעפע סודות. והפק און מאך אויסציהען איין היילונג צו אלע אונזערע ווייטאגען און דו זאלסט בענטשען אלע ווערק פון אונזערע הענד, און זיי גוזר אויף אונז גוטע גזירות הילף און טרייסטונג. ובטל מעלינו און זיי מבטל פון אונז אלע שווערהערניש און בייז און גיב גוטע דעות אין די הארץ פון אונזער קעניג און זיינע ראט הערען און אלערליי הערען אויף אונז צו גוטען, אמן. וכן אזוי זאל זיין דער ווילען פון גאט ברוך הוא. אמן:

תחנה שלש עשרה מדות פון יום כפור.

די תחנה זאגט מען אז מען נעמט אויס די ספר תורה און פריהער זאל מען זאגען דריי מאל „יי יי":

רבונו של עולם, איך טהו מיך אן לעהנען אין די דרייצעהן מדות וואס זענען איטל דער בארעמקייט און דא טהו איך מיך שטעלין ביי דיין הייליגען נאמען דען אזוי ווי מען טהוט עפענען די טהירען פון דעם ארון הקודש אז מען זאל ארויס נעמען די הייליגע ספרי תורות אזוי זאלסטו עפענען דיינע טויערען פון רחמים און זאלסט דיך אויף אונז דער בארמען מיט גרוים דער בא־רעמקייט און זאלסט אונז מוחל זיין אונזערע זינד אזוי ווי מיר האבען אן געטהון דיין הייליגע ספר תורה אין א ווייס מענטעלע אזוי זאלסטו ווייס מאכען אונזערע פלעקען פון אונזערע קליידער פון אונזער נשמה וואס מיר האבען איינגעפלעקט מיט אונזערע ביטערע זינד זאלסטו זיי ווייס מאכען ווי עס האט אונז פער־זיכערט ישעיהו הנביא „אם יאדימו כתולע כצמר יהיו" דאס איז טייטש ווען אייערע עבירות וועלען רויט זיין ווי רויטער פאדעם וועל איך זיי ווייס מאכען ווי ווייסע וואל: רבונו של עולם אזוי ווי מיר טהוען

ארויס נעמען די ספר תורה, אויך ווי מען וועט יעצט לייגען אין דער ספר תורה אזוי זאלסטו אונז אנשרייבען אין ספר חיים וספר ברכה אזוי ווי דו האסט געהערט אונזער מוטער שרה אז זי האט תפלה געטהון אזוי זאלסטו אונזער תפלה אויך צו הערען אין היינטיגען טאג און זאלסט אונז היינט ארויסנעמען אין דעם יום הדין פון אונזערע זינד. און אזוי ווי דו האסט אנגעשריבען אז אלע טויטען ווערין פאר שלאפין נייערט די טויטען פון טרערען ווערען נישט פאר שלאסען דערום טהוען מיר צו דיר שרייען און וויינען, דערהער אונזער געבעט און שרייב אונז אן צו א גוט יאהר און זאלסט אונז ניט אוועק נעמען חלילה פון דער וועלט פאר זיבציג יאהר כדי מיר זאלען נישט לאזען חלילה קיין קליינע יתומים מיר זאלען זיי קענען מגדל זיין צו לערנען תורה פון דיין הייליגען נאמען וועגען און אויך זאלסט דו נישט אוועק נעמען אונזערע קליינע קינדער ביי אונזער לעבען, אויך האסטו אונז אנגעשריבען אין דיין ליבער הייליגער תורה „כבד את אביך ואת אמך" מען זאל ערליך האלטען פאטער און מוטער, דערום פאטער דער בארמיגער טהוען מיר וויינען און בעטין דיין הייליגען נאמען אז דו זאלסט נישט אוועק נעמען חלילה אונזערע קליינע קינדער ביי אונז כדי זיי זאלען קענען מקיים זיין כיבוד אב ואם, דער בארמיגער גאט מיר טהוען פאלען אויף אונזער פנים און מיר טהוען דיך בעטען אז דו זאלסט פון אונז ניט אוועק נעמען חלילה אונזערע מאנען, דען עס שטייט געשריבען „ואקונן כאלמנה על בעלה" דאס איז טייטש איך וועל קלאגען וויא איין אשה אויף איהר מאן דערום בעט איך דיך רבונו של עולם אז דו זאלסט אונז נישט צו שיידען, און אויך טהוען מיר בעטין די ספרי תורות וואס מען נעמט אוים אז איהר זאלט א מליץ יושר זיין אז דער שטן זאל אויף אונז ניט מקטרג זיין, און דער מדת הרחמים זאל גובר זיין דעם מדת הדין:

רבונו של עולם מיר האבען היינט גרוים חרטה אויף אונזערע ביטערע זינד און מיר טהוען א צינד צו ברעכען אונזערע הערצער אויף דרייצעהן שטיק אקעגען דיינע שלש עשרה מדות וואס שטייען אין דער הייליגער תורה, ליבער פאטער מיר ווילען שוין מעהר נישט זינדיגען, נייערט פארגיב אונזערע זינד און שיק דיין הילף אז עס זאל קומען דער גואל צדק און מיר זאלען זוכה זיין צו זעהן דיין הייליגע שכינה אין דיין ליבען הייליגען בית המקדש דען דיין הייליגע שכינה איז אויך מיט אונז פאר טריבען געווארען אין גלות אריין, און אויך בעטען מיר דיך ליבער פאטער אז דו זאלסט אונז געבען שפע און פרנסה פון דיין הייליגער האנד, מיר זאלען חלילה ניט בעדארפען צו א מענשענס גאב, און שיק אונז א רפואה שלמה צו

אונזער ווייטאג, אונ גיב אונז ברכה והצלחה אין אלע אונזערע עסקים וואס מיר טהוען, זאלסט גוזר זיין אויף אונז גוטע גזירות צום נייעם יאהר, אונ זאלסט מבטל זיין פון אונז אללע שלעכטע גזירות, אונ זאלסט געבען אין די הערצער פון אלע, אויף אונז צום גוטען, אונ מיר זאלען זוכה זיין צו זעהן ווי דער כהן גדול וועט די עבודה טהוען אין בית המקדש במהרה בימינו אמן כן יהי רצון:

דער נאך זאגט מען „ואני תפלתי" דריי מאהל:

נ"פ ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך:

עס שטייט אין זוהר הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זאגט, אין דער צייט ווען מען נעמט ארויס דאס ספר תורה בצבור, צו ליינען אין איהר, עפענט זיך אין הימעל טויערען פון רחמים אונ ליבשאפט, דערום דארף יעדער מענטש זאגען דיזע תפלה מיט גרויס כונה:

בריך שמיה דמארי עלמא בריך כתרך ואתרך יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם. ופורקן ימינך אחזי לעמך בבית מקדשך. ולאמטויי לנא מטוב נהורך. ולקבל צלותנא ברחמין. יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיין בטיבותא. ולהוי אנא פקידא בגו צדיקיא למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי

פירוש ע"ט

בריך שמיה געלויבט איז דער נאמען פון דעם הארען פון דער וועלט. אונ געלויבט איז דיין קרוין אונ דיין ארט ווי די שכינה רועט. יהא עס זאל זיין דיין ווילען מיט דיין פאלק ישראל צו אייביג, דאס מיינט מען, זאלסט זיך מיט די ישראל שטענדיג בעגיין מיט מדת הרחמים, אונ די אויסלייזונג פון דיין רעכטע האנד זאלסטו ווייזען צו דיין פאלק אין דיין בית המקדש, דאס מיינט מען וואס אין פסוק שטייט „השיב אחור ימינו", דערום בעטען מיר ער זאל ווייזען זיין רעכטע האנד מיט בנין בית המקדש. ולאמטויי אונ צו מאכען אונז גרייכען פון גוטקייט דיין ליכט אונ זאלסט צו נעמען אונזער געבעט מיט דעם מדת הרחמים, עס זאל זיין דער ווילען פון פאר דיר דו זאלסט דערלענגע־רען אונזער לעבען אין גוטקייט. ולהוי אונ איך זאל זוכה זיין געדאכט

לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכוֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכוֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כּוֹלָּא אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הוּא. אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסָגִידְנָא קַמֵּיהּ וּמִקַּמֵּיהּ דִּיקַר אוֹרַיְתֵיהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן, לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵיהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵיהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵימַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא, (וְתֵיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּיַעַבְדוּן רְעוּתָךְ), וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

חו״ק **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:**

אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

פירוש ע״ט

צו ווערען צווישען די צדיקים מען זאל זיך איבער מיר מרחם זיין אונ מען זאל מיך היטען אונ אלם וואס צו מיר אונ אלם וואס צו דיין פאלק ישראל. אנת דו ביסט דער גאט וואס דו שפייזט אלעם אונ גיבסט די בעדערפעניש פון אלע, דו ביסט דער געוועלטיגער אויף אלעם, דו ביסט דער וואס געוועלטיגט אויף מלכים. אנא איך בין דער קנעכט פון הקב״ה וואס איך בוק זיך פאר איהם אונ פאר דעם כבוד פון זיין תורה אלע צייט. לא ניט אויף איין מענטשען פערזיכער איך מיך אונ ניט אויף איין מלאך פערלאז איך מיך. אלא נאר אין גאט פון הימעל וואס ער איז איין ווארהאפטיגער גאט, אונ זיין תורה איז אמת, אונ זיינע נביאים זענען אמת, אונ ער מעהרט צו טהון גוט׳ס אונ ווארהאפטיגקייט. ביה אנא רחיץ אויף איהם פערזיכער איך מיך אונ צו זיין היילגען טייערען נאמען טהו איך זאגען לויב. יהי רעוא עס זאל זיין דערוויילען פאר דיר אז דו זאלסט עפענען מיין הארץ אין דער תורה. ותשלים אונ זאלסט גאנץ מאכען די בעגער פון מיין הארץ אונ דאס הארץ פון גאר דיין פאלק ישראל. לטב צו גוטען אונ צו לעבען אונ צו פרידען:

חזן גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

ווען דער חזן זאגט „גדלו“, זאגט קהל דאס:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל הַנְּפָשׁוֹת. הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב, שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

שבת און יום טוב זאגט דאס דער חזן:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה (כהן קרב יעמוד) (פב״פ) בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ. תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ. עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי. פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב. מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ: (ואח״כ יאמרו הקהל) וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם

ברכת העולה לתורה.

ווען מען רופט אויף צו דער תורה זאגט מען דאס:

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קהל ואח״כ העולה **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ווען מען האט אויס געליינט זאגט מען דאס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

מי שברך לעולה לתורה.

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פב"פ) בעבור שעלה לתורה לכבוד המקום לכבוד התורה לכבוד יום הדין, ובשכר זה הקב"ה ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו וְיִכְתְּבֵהוּ וְיַחְתְּמֵהוּ לחיים טובים בזה יום הדין עם כל ישראל אֶחָיו. ונאמר אמן:

מי שברך ליולדת.

(לזכר) **מי** שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את האשה היולדת (פב"פ) ואת בנה הנולד לה במזל טוב, בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדה, בשכר זה יְגַדְּלֵהוּ לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ונאמר אמן:

(לנקבה) **מי** שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את האשה היולדת (פב"פ) ואת בתה הנולדה לה במזל טוב ויקרא שמה בישראל (פב"פ), בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדה, בשכר זה יְגַדְּלֶהָ לחופה ולמעשים טובים. ונאמר אמן:

מי שברך לחולה.

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (לנקבה החולנית) (פב"פ). בעבור (שפב"פ) נדר מתנה בעבורו, (לנקבה בעבורה), בשכר זה הקב"ה ימלא רחמים עליו (לנקבה עליה) להחלימו (לנקבה להחלימה) ולרפאותו (לנקבה ולרפאותה) ולהחזיקו (לנקבה ולהחזיקה) ולהחיותו (לנקבה ולהחיותה) וישלח לו (לנקבה לה) מהרה רפואה שלמה מן השמים לרמ"ח אבריו (לנקבה אבריה) ושס"ה גידיו (לנקבה גידיה) בתוך שאר חולי ישראל, רפואת הנפש ורפואת הגוף, יו"כ הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבא. השתא בעגלא ובזמן קריב, ונאמר אמן:

קריאה לשחרית יום כפור.

עס שטייט געשריבען, ווער עס לאזט טרעהען מיט דעם גאנצען הארץ, בשעת מען לייענט ווי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן'ס צוויי זוהן זענען געשטארבען, איז ער פערזיכערט אז זיינע קינדער וועלען ניט שטארבען ר"ל ביי זיין לעבען:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־

פירוש ע"ט

וידבר ה' אל משה און גאט האט גערעט צו משה נאך דעם טויט פון די צוויי קינדער פון אַהֲרֹן, ווייל זיי האבען געבראכט פרעמדע פייער פאר גאט דאס איז אין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים און זיי זענען געשטארבען: ויאמר האט גאט געזאגט צו

לקוטי שושנים

וידבר ה' וגו' בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמֻתוּ. דער זוהר הקדוש שרייבט, אז פון די בְּנֵי אַהֲרֹן ברויכט זיך א מענטש ארוים צו נעמען א מוסר, ניט צו שטופען זיך צו א גדולה פאר די צייט, דען מען וועהט אזעלכע צדיקים ווי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן'ס קינדער, וואס זייער כַּוָּנָה איז גאר געוועזען צו געהענגען זיך מעהר צו די קדושה, און דערום האבען זיי געוואלט זיך צו שטופען צו דער גדולה פון דער כְּהוּנָּה, גאר בעניוויי' עס איז אבער געוועזען פאר דער צייט, זענען זיי געשטארבען, דען דער מענטש דארף ניט זיין קיין דוחק את השעה:

הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ (כשבת ב) כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ (בשבת ג) לוי וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָֹה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָֹה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָֹה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָֹה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל

פירוש ע״ט

משה רעד צו זיין ברודער אהרן דאס ער זאל ניט קומען אלע צייט אין קדשי קדשים פון אינעווייניג פון פרוכת פאר דעם כפורת וואס אויף דעם ארון וועט ער ניט שטארבען ווייל מיט מיין וואל־קענדיגען זייל וועד איך בעווייזען אויף דעם כפורת, דעריבער זאל ער ניט קומען אפט דארטען: בזאת אונ נאר דער מיט זאל אהרן קומען אין קדשי קדשים, אויך ניט אלע צייט נאר אום יום כפור מיט איין יונגען רינד פאר א חטאת אונ א ווידער פאר א קרבן עולה: כתונת איין לייגע העמד זאל ער אנקליידען, אויך לייגע מכנסים זאלען זיין אויף זיין לייב, אונ מיט איין לייגען גארטעל זאל ער זיך ארום גארטלען אונ מיט איין לייגע הויב זאל ער דעם קאפ באדעקען היילינגע קליידער זענען זיי ער זאל וואשען אין וואסער זיין לייב אונ זיי אנקליידען. ומאת אונ פון דער געמיינדע פון די קינדער ישראל זאל ער נעמען צוויי ציגין פאר א חטאת אונ איין ווידער פאר איין עולה: והקריב אונ אהרן זאל מקריב זיין דעם פר חטאת וואס איז צו איהם ווי אויבען איז געשטאנען אין פסוק ג׳ אונ ער זאל פאר געבען פאר זיך אונ פאר זיין הויז־געזונד: ולקח אונ ער זאל נעמען די צוויי ציקעלעך אונ זאל זיי שטעלען פאר גאט אין טיער פון אוהל מועד: ונתן אונ אהרן זאל געבען אויף ביידע ציגען צעטעלעך אויף איין צעטיל זאל זיין געשריבען צו גאט אונ אויף דעם אנדערען צעטיל זאל זיין געשריבען צום שטארקען בארג אונ האט ארויפגעלייגט איין צעטיל אויף איין ציג אונ דעם אנדערען אויף דער אנדערער ציג ווי דער גורל וועט פאלען: והקריב אונ אהרן זאל מקריב זיין די ציג וואס איז אויף איהר געפאלען דער צעטיל צו גאט אונ זאל איהם מאכען פאר א חטאת: והשעיר אונ די ציג אויף וועלכע עס איז געפאלען דער צעטיל צום שטארקען בארג זאל בלייבען שטיין פאר גאט לעבעדיג אויף איהר צו בעקענען די זינד איהם אוועק צו שיקען צום הארטען

לקוטי שושנים

בזאת יבא אהרן וגו׳. דער מדרש הנעלם זאגט, אריין צו גיין אין קדשי קדשים, איז געוועזען ווי אריין צו גיין אין גן עדן, דען אזוי ווי אין גן עדן גייט מען אריין מיט א נשמה אן א גוף, אזוי ווען אהרן הכהן איז אריין געגאנגען אין קדשי קדשים, איז ער אויך אריין געגאנגען מיט א נשמה אן א גוף, אונ ער איז אריין געגאנגען מיט שרעק, אונ ציטערניש, אונ מיט ריינינקייט, די כרובים וואס זענען דארטען געשטאנען האבען זיך דער וועקט מיט א גרויסע שטימע, אויב דער כהן האט זוכה געוועזען איז ער אריין געגאנגען אונ

הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ
וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ ישראל (ובשבת ד) וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃
וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה ׀ עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר
עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה
וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת
אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ
טֻמְאֹתָם׃ וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה ׀ בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ

פירוש ע״ט

בארג אין דער מדבר: וְהִקְרִיב אונ אהרן זאל מקריב זיין דעם פר החטאת וואס איז צו זיך אונ ער זאל פארגעבען פאר זיך אונ פאר זיין הויז־געזונד אונ ער זאל שעכטען דעם פר החטאת וואס איז פאר איהם: וְלָקַח אונ ער זאל נעמען איין פולין פייער־פאן ברענענדיגע קויילען פון מזבח פון פאר גאט אונ איין פולין הויפען רייכער גיווירץ דינע אונ זאל דאס ברענגען אינווייניג פון פרוכת דאס איז אין קדשי קדשים: וְנָתַן אונ ער זאל געבען די קטורת אויף דעם פייער פון פייער־פאן פאר גאט אונ עס זאל באדעקין דער וואלקען פון די קטורת דעם כפורת וואס ליגט אויף דעם ארון ווי די לוחות ליגען וועט ער נישט שטארבען אבער אז ער טהוט נישט אזוי וועט ער יא שטארבען: וְלָקַח אונ ער זאל נעמען פון דעם בלוט פון פר אונ ער זאל שפרענגען איין מאל מיט זיין פינגער פאר דעם כפורת צום מזרח זייט פאר דעם כפורת זאל ער אויך שפרענגען מיט זיין פינגער זיבען מאל פון דעם בלוט: וְשָׁחַט אונ ער זאל שעכטען דעם שעיר החטאת וואס איז צום פאלק וואס אויף איהם איז געפאלען דער גורל פון ליי אונ זאל ברענגען זיין בלוט אינעווייניג פון דעם פרוכת אונ ער זאל טהון מיט זיין בלוט ווי ער האט געטהון צו דעם בלוט פון זיין פר אונ ער זאל שפרענגען פון דעם בלוט לעבען דעם כפורת איין מאל אונ פאר דעם כפורת ווייטער זאל ער שפרענגען זיבען מאל: וְכִפֶּר ער זאל פאר געבען אויף די היילינ־קייט פון דיא אומריינינקייט די קינדער ישראל ווען זיי זענען אריין געגאנגען אין בית המקדש אום ריין אונ האבען ניט געוואוסט. אונ פון זייער פאר ברעכען צו זייערע זינד ווען זיי זענען אריינגע־גאנגען אין היילינגען בית המקדש אריין אונ האבען געוואוסט דאס זיי זענען אום ריין אונ אזוי זאל ער מאכען צום אוהל מועד וואס רוהט מיט זיי אין זייער אום ריינינקייט: וְכָל קיין מענטש זאל ניט זיין אין אוהל מועד ווי דער כהן גדול קומט צו פאר געבען אין די היילינקייט ביז זיין ארויסגיין אונ ער זאל פאר געבען פאר זיך אונ פאר זיין הויז־געזינד אונ פאר די גאנצע געמיינדע פון די ישראל:

לקוטי שושנים

ארויסגעגאנגען בשלום, אונ אויב ער האט ניט זוכה געוועזען איז ארויסגעגאנגען א פייער פון צווישען די כרובים, אונ ער איז פארברענט געווארען, אזוי ווי די כרובים וואס שטייען ביי דעם טויער פון גן עדן, רבי יהודה זאגט וואויל איז דעם כהן וואס ער האט זוכה געוועזען אז ער זאל ארויס גיין בשלום פון קדשי קדשים:

וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל: רביעי (ובשבת ח) וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב
אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי: וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו קרי ידיו עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה
עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֺנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם
עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־
כָּל־עֲוֺנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר: וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל
מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם: וְרָחַץ
אֶת־בְּשָׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־
עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם: חמישי (ובשבת ו) וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה: וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם
וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת ׀ שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא
אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם

פירוש ע"ט

וְיָצָא אונ ער זאל גיין דער נאך צום מזבח הזהב וואס שטייט פאר גאט דאס איז אין היכל אונ ער זאל פאר געבען אויף איהם אונ ער זאל נעמען פון די בלוט פון פר אונ פון שעיר צוזאמען געמישט אונ זאל געבין אויף די ווינקלען פון דעם מזבח ארום: וְהִזָּה אונ ער זאל שפרענגען אויף דעם מזבח פון די בלוט מיט זיין פינגער זיבען מאל אונ זאל איהם רייניגען אונ היילינגען פון דיא אומריינקייט פון דיא קינדער ישראל: וְכִלָּה אונ ווי ער האט געענדיגט צו פאר געבען אויף די היילינ־קייט מיט דעם אוהל מועד אונ מיט דעם מזבח זאל ער ברענגען דעם שעיר וואס לעבט נאך: וְסָמַךְ אונ אהרן זאל אויף לעהנען זיינע ביידע הענד אויף דעם קאפ פון לעבעדיגען שעיר אונ זאל באקענען אויף איהם אלע פאר קרימונגען פון די קינדער ישראל אונ אלע זייער פארברעכען צו זייערע זינד אונ זאל זיי געבען אויף דעם קאפ פון שעיר אונ זאל שיקען דורך א בעשטימטען מענטשען אין מדבר: וְנָשָׂא דער שעיר זאל טראגען אויף איהם אלע זייערע פאר קרימונגען אין איין לאנד וואס איז אפגעשניטען פון מענטשען אונ זאל אוועק שיקען דעם שעיר אין דער מדבר. וּבָא אונ אהרן זאל קומען אין אוהל מועד אונ זאל אויס טהון די ליינע קליידער וואס ער האט אנגעטהון אין זיין אריינקומען אין היילינקייט מקטיר זיין די קטורת אונ זאל זיי דארטען בע־האלטען אויף אימער: וְרָחַץ אונ ער זאל וואשין זיין לייב אין וואסער אין איין היילינגען ארט אונ זאל ארויס גיין אונ מאכען זיין עולה מיט די עולה פון פאלק אונ ער זאל פארגעבען פאר זיך אונ פאר דעם פאלק: וְאֵת אונ די חלב פון חטאת זאל ער מקטיר זיין אויף דעם מזבח: וְהַמְשַׁלֵּחַ אונ דער וואס האט געפיהרט דעם שעיר לעזאזל זאל ער וואשען זיינע קליידער אונ זאל וואשען זיין לייב אין וואסער אונ דער נאך זאל ער קומען אין מחנה: וְאֵת אונ דעם פר פאר א חטאת אונ דעם שעיר החטאת וואס עס איז גע־בראכט געווארען פריהער זייער בלוט צו פאר געבין אין היילינקייט זאל מען ארויס ציהען אין דרויסען פון מחנה אונ מען זאל פאר ברענגען זיי מיט זייער פעל אונ מיט

זייער

וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם: וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: ששי (ובשבת ז) שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר: וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

צו מפטיר נעמט מען די אנדערע ספר תורה, אונ מען לייענט אין פרשת פינחס:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם:

פירוש ע"ט

זייער פלייש אונ מיט זייער מיסט. וְהַשֹּׂרֵף אונ דער וואס פאר ברענט זיי זאל וואשען זיינע קליידער אונ זאל וואשען זיין לייב אין וואסער אונ דער נאך זאל ער קומען אין מחנה: וְהָיְתָה אונ דאס זאל זיין צו אייך איין חוק אויף אייביג אין דעם זיבעטען חודש דאס מיינט מען תשרי אין דעם צעהנטען טאג אין חודש דאס מיינט מען יום כפור זאלט איהר פייניגען אייערע לייבער אונ קיין שום מלאכה זאלט איהר ניט טהון איין אלטער איינוואוינער אונ איין פרעמדער וואס וואוינט צווישען אייך: כִּי דען אין דעם טאג וועט גאט אויף אייך פאר געבען אייך צו ריינינגען פון אלע אייערע זינד. די זינד וואס איז פאר גאט וועט איהר גערייניגט ווערען אבער אויף די זינד וואס איז געגען מענטשען העלפט יום כפור אויך ניט ביז איהר וועט דעם מענטש פריהער איבערבעטען ביז ער וועט זיין מוחל: שַׁבַּת גאנץ רוהיג איז דער טאג צו אייך אונ איהר זאלט פייניגען אייערע לייבער מיט פאסטען דאס איז איין געזעץ אויף אייביג: וְכִפֶּר אונ עס זאל פאר געבען דער כהן וואס מען וועט איהם זאלבען אדער דער וואס וועט ערפילען זיין האנד צו זיין א כהן גדול אנשטאט זיין פאטער אונ וועט אנקליידען די ליינע קליידער די הייליגע קליידער: וְכִפֶּר ער זאל פארגעבען אויף די הייליגקייט פון קדשי קדשים אונ פון אוהל מועד אונ פון מזבח אונ אויף די כהנים אונ אויף די פאר זאמלונג פון גאנצען פאלק זאל ער פאר געבען: וְהָיְתָה דאס זאל זיין צו אייך איין אייביג געזעץ צו פאר געבען אויף די קינדער ישראל פון זייערע זינד איין מאל אין יאהר. אונ אהרן האט געמאכט ווי גאט האט גע־באטען צו משה:

וֶוען מֶען הֵייבְּט אוֹיף דָאס סֵפֶר תּוֹרָה פוּן דֶער בִּימָה זָאגְט מֶען דָאס:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עוֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

ברכת ההפטרה.

דֶער בַּעַל הַמַּפְטִיר זָאגְט דִי בְּרָכָה אֵיידֶער מֶען זָאגְט דִי הַפְטוֹרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

הפטרה לשחרית יום כפור (בישעיה סימן נ"ז).

וְאָמַר סֹלּוּ סֹלּוּ פַּנּוּ דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי: כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְצוֹף כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת

מבשר טוב

וְאָמַר סֹלּוּ סֹלּוּ פַּנּוּ דֶרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל. „דֶרֶךְ" אִיז טַייטְשׁ אַ בְּרֵייטֶער וֶועג, אוּנ „אוֹרַח" אִיז טַייטְשׁ אַ קְלֵיין שְׁטִיגֶעלֶע, אַ שְׁמָאלֶער וֶועג. זָאגְט שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אִין מִשְׁלֵי, „דֶרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק", דֶער פָאלֶער מֶענְטְשׁ אֲפִילוּ אוֹיף דֶעם בְּרֵייטֶען וֶועג אִיז אִיהְם אוֹיךְ שְׁוֶוער צוּ גֵיין, אִיהְם דַאכְט זִיךְ דָאס דֶער וֶועג אִיז

פירוש ע"ט

וְאָמַר סֹלּוּ סֹלּוּ דֶער נָבִיא זָאגְט פוּן גָאט'ס וֶועגֶען טְרֶעט אִין דֶעם וֶועג רָאמְט אוֹיס דֶעם יֵצֶר הָרָע פוּן אַייעֶר וֶועג הֵייבְּט אוֹף דָאס שְׁטְרוֹיכְלוּנְג פוּן מַיין פָאלְק'ס וֶועג כְּלוֹמַר טְהוּט אָפּ אַייעֶרֶע שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת

וָואס אִיהְר וֶוערְט אִין זֵיי גֶעשְׁטְרוֹיכֶעלְט. כִּי כֹה אָמַר דֶען אַזוֹי הָאט גֶעזָאגְט דֶער הוֹיכֶער אוּנ דֶער גֶעהוֹיבֶּענֶער גָאט וָואס עֶר רוּהְט בִּיז אֵייבִּיג אוּנ זַיין נָאמֶען אִיז הַיילִיג הָאט עֶר גֶעזָאגְט. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן הוֹיךְ אוּנ הֵיילִיג טְהוּ אִיךְ רוּעֶן אוּנ פוּן דָארְטֶען בִּין אִיךְ מִיט דֶעם פֶערְשְׁטוֹיסֶענֶעם. אוּנ מִיט דֶעם וָואס הָאט אֵיין נִידֶערִיג גֶעמִיט צוּ דֶערְנֶערֶען דָאס גֶעמִיט פוּן דִי נִידֶערִיגֶע אוּנ צוּ דֶערְנֶערֶען דָאס הַאַרְץ פוּן דִי פַארְשְׁטוֹיסֶענֶע דֶען נִיט אוֹיף אֵייבִּיג קְרִיג אִיךְ מִיט דֶעם מֶענְטְשֶׁען אוּנ נִיט אוֹיף אֵייבִּיג טְהוּ אִיךְ צֶערְנֶען, דֶען וִוי בַּאלְד דֶער רוּחַ פוּן דֶעם מֶענְטְשֶׁען וָוס אִיז וָוארֶען גֶעגֶעבֶּען פוּן פַאר מִיר גָאט וֶוערְט נִכְנַע אוּנ אִיז מוֹדֶה דָאס עֶר הָאט גֶעזִינְדִיגְט אַנְטְקֶעגֶען מִיר אוּנ דִי נְשָׁמוֹת וָואס אִיךְ הָאבּ בַּאשַׁאפֶען וֶוערֶען אוּנְטֶער-

אני עשיתי: בעון בצעו קצפתי ואכהו הסתר ואקצף וילך שובב
בדרך לבו: דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחמים לו
ולאבליו: בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר
יי ורפאתיו: והרשעים כים נגרש כי השקט לא יוכל ויגרשו

פירוש ע"ט

טעניג פאר מיר גאט אזוי באלד בין איך מבטל מיין קריג אונ מיין צארן. בעון בצעו קצפתי איבער דער עבירה פון זיין גזילה האב איך גאט פריהער געצערענט אויף איהם אונ האב איהם געשלאגען אונ האב שטענדיג פארבארגען מיין פנים פון זיין צרה אונ האב געצערענט אויף איהם ווייל ער איז געגאנגען ווילד אין דעם וועג וואס זיין הארץ האט געוואלט, אבער היינט. דרכיו ראיתי האב איך געזעהן זיינע וועגען דאס ער איז אונטערטעניג געווארען פאר מיר, דערום וועל איך איהם הייטען פון זיינע צרות אונ וועל איהם מאכען רוהען אונ וועל בעצאהלען איין טרייסטונג צו איהם אונ צו די וואס האבען געטרויערט אויף זיינע צרות. בורא ניב שפתים איך וועל פאר איהם באשאפען נייע רייד פון לעפצען אנטקעגען דעם וואס ביז אהער איז געקומען אויף איהם צרות אונ אלע האבען געקריגט אויף אים וועלען היינט רופען אלע צו איהם. שלום שלום צו דעם וויטיגען דאס איז דער וואס איז געוואוינט פון יוגענד אן אין תורה אונ מעשים טובים אונ צו דעם נאהענטען וואס האט זיך ניט לאנג מקרב געווען צו גאט אונ האט תשובה געטהון אויף די בידע גלייך זאגט גאט איך וועל איהם הייל‍ען פון זיין קראנקהייט אונ פון זיינע עבירות. והרשעים אונ די רשעים זענען גלייך אזוי ווי דער ים וואס ער ווערט שטענדיג געטריבען פון דעם ווינד ער קען ניט געשטילט זיין אונ זיינע וואסערען טהון שטענדיג ארויסטרייבען מיסט אונ ליים אזוי זענען די רשעים, דען דער סדר איז פון ים דאס זיינע אינדען דערהויבען זיך הויך אונ ווילען ארויסגיין חוץ דער זאמד וואס איז געמאכט געווארען פאר איין גבול צום ים, אונ אז איין אינד קומט צום זאמד ווערט זי צובראכען אונ די אנדערע אינדען זעהען דאס אונ טהון דאך אזוי ווי יענע אינד האט געטהון, אזוי זענען אויך די רשעים, האטשע זיי זעהען אנדערע רשעים ווערען געשטראפט איבער זייער רשעות פון דעסטוועגען טהון זיי דאך רשעות, אונ אזוי ווי ביי דעם ים ליגט דאס מיסט אונ ליים אויף דער מויל דאס איז זיין בארטען, אזוי אויך ליגט ביי די רשעים זייערע שלעכטע רייד אויף זייערע מיילער.

מבשר טוב

פארצוימט מיט דערנער. דאס אלע מינוט גיט ער זיך ארים, א שטאך, אבער „ואורח ישרים סלולה", ביי די רעכטפארטיגע מענטשען איז אפילו דאס שמאלע וועגעלע אויך אויסגעטרעטען. דאס ער גייט גלייך אונ שלאגט זיך ניט אן.

מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט: אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים: קְרָא בְגָרוֹן
אַל תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב
חַטֹּאתָם: וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר
צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי צֶדֶק
קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן: לָמָּה צַּמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא
תֵדָע הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ חֵפֶץ וְכָל עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ: הֵן
לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא תָצוּמוּ כַיּוֹם
לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם: הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת

מבשר טוב

די כַּוָּנָה דֶער פוּן אִיז, דֶער וָואס אִיז פוֹיל אִין דִי תּוֹרָה וּמִצְוֹת, אוּנ אִיז אַרַיין גֶעטְהוּן אִין דִי נַארֶעשְׁקֵייט פוּן עוֹלָם הַזֶּה, בַּיי דֶעם אִיז שְׁוֶוער מְקַיֵּים צוּ זַיין אֲפִילוּ אַ גְרִינְגֶע מִצְוָה, דֶעם באַכְט זִיךְ אַלֶע מָאהל דָאס עֶר הָאט קֵיין צַייט נִיט צוּ לֶערְנֶען, עֶר הָאט קֵיין צַייט נִיט צוּ דַאוֶוענֶען דָא הָאט עֶר נִיט קֵיין קָאפּ דֶער

פירוש ע"ט

אֵין שָׁלוֹם הָאט מַיין גָאט גִיזָאגְט דָאס עֶס וֶועט קֵיין שָׁלוֹם נִיט זַיין צוּ דִי רְשָׁעִים. זָאגְט גָאט צוּם נָבִיא. קְרָא בְגָרוֹן רוּף מִיט דַיין קוֹל אוּנ זָאג צוּ מַיין פָאלְק זֵייעֶרֶע פְּשָׁעִים וָואס זֵיי טְהוּן בְּמֵזִיד אוּנ צוּ דֶעם הויז־גֶעזוּנְד פוּן יַעֲקֹב זָאלְסְט זָאגֶען זֵייעֶרֶע חֲטָאִים וָואס זֵיי הָאבֶּען גֶעטְהוּן בְּשׁוֹגֵג. זָאגְט גָאט. וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן מִיךְ טְהוּן זֵיי אַלֶע טָאג פָארְשְׁטֶען אוּנ וִוילֶען וִויסֶען מַיינֶע וֶועגֶען, דֶען זֵיי פְרֶעגֶען שְׁאֵלוֹת צוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים גְלַייךְ וִוי זֵיי וִוילֶען זֵיי מְקַיֵּים זַיין אַזוֹי וִוי אֵיין פָאלְק וָואס טְהוּט גֶערֶעכְטִיגְקֵייט אוּנ דֶעם מִשְׁפָּט פוּן זַיין גָאט נִיט פַארְלָאזְט אַזוֹי פְרֶעגֶען זֵיי מִיךְ אַלֶם גֶערֶעכְטֶע מִשְׁפָּטִים אוּנ וַוייזֶען זִיךְ גְלַייךְ וִוי זֵיי וִוילֶען זִיךְ מְקָרֵב זַיין צוּ גָאט אָבֶּער זֵייעֶר דֵעָה אִיז נִיט מְקַיֵּים צוּ זַיין זֵיי אוּנ אַז זֵיי פַאסְטֶען אוּנ וֶוערֶען נִיט גֶעעֶנְטְפֶערְט זָאגֶען זֵיי. לָמָּה צַּמְנוּ וָוארוּם הָאבֶּען מִיר גֶעפַאסְט אוּנ דוּ גָאט הָאסְט דָאס נִיט גֶעזֶעהְן מִיר הָאבֶּען גֶעפַּיינִיגְט אוּנְזֶערֶע לַייבֶּער אוּנ דוּ גָאט מַאכְסְט דִיךְ גְלַייךְ וִוי דוּ וֵוייסְט עֶס נִיט אוּנ הֶעלְפְסְט אוּנְז נִיט. זָאגְט גָאט. הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם וַוייל אִין טָאג וָואס אִיהְר פַאסְט טְהוּט אִיהְר נִיט קֵיין תְּשׁוּבָה נָאר אִיהְר זוּכְט דְרִינֶען אַייעֶרֶע נוּצֶען צוּ גֶעפִינֶען דָאס אִיהְר זָאלְט דֶערְמִיט אָראפְּדְרִיקֶען פוּן הַארְצֶען אַלֶע אַייעֶרֶע טְרוֹיעֶרְקֵייטֶען וָואס דִי הַארְץ טְרוֹיעֶרְט אַייךְ אוֹיף אַייעֶרֶע זִינְד. הֵן לְרִיב וּמַצָּה אַז אִיהְר פַאסְט קְרִיג אוּנ מַחֲלוֹקֶת מִיט'ן אַנְדֶערֶען אָדֶער אַז אִיהְר שְׁלָאגְט אִיהְם מִיט אֵיין בֵּייזֶען פוֹיסְט זַייט אִיהְר אִיהְם נִיט מְפַיֵּים נָאר אִיהְר פַאסְט אָפּ דֶערוֹיף. לֹא תָצוּמוּ כַיּוֹם אִיהְר פַאסְט נִיט אַזוֹי וִוי דֶער מִשְׁפָּט אִיז פוּן אֵיין פַאסְט טָאג דָאס אִיהְר זָאלְט צוּבְּרֶעכֶען אַייעֶר הַארְץ כְּדֵי אִיהְר זָאלְט מַאכֶען הֶערֶען אִין הִימֶעל אַייעֶר קוֹל. הֲכָזֶה זָאל אִיךְ דֶען אַזוֹי אֵיין פַאסְט

אדם נפשו הלכף כאגמן ראשו ושק ואפר יציע הלזה תקרא צום ויום רצון ליי: הלוא זה צום אבחרהו פתח חרצבות רשע התר אגדות מוטה ושלח רצוצים חפשים וכל מוטה תנתקו: הלא פרס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כי תראה ערם וכסיתו ומבשרך לא תתעלם: אז יבקע כשחר אורך וארכתך מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד יי יאספך: אז תקרא ויי יענה תשוע ויאמר הנני אם תסיר מתוכך מוטה שלח אצבע ודבר און: ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח

פירוש ע"ט

טאג אויסוויילען אזוי איין טאג וואס דער מענטש טהוט פייניגען זיין לייב וויל איך דען דאס דער מענטש זאל איין בייגען זיין קאפ אזוי ווי א ראהר צווייגיל אונ א זאק אונ אש זאל ער אויסבעטען אונטער זיך ווילסטו דען אזוי איין טאג אנרופען איין פאסט טאג אונ איין יום רצון פאר גאט. הלא פאר וואר דאס איז איין פאסט טאג וואס איך טהו איהם אויסוויילען וואס מען זאל אין איהם עפענען די בייזע פארבינדונגען. מען זאל לויז לאזען די פאלשע בענדער מען זאל אוועקשיקען פריי די צובראכענע קנעכט אין דעם זיבעטען יאהר אונ אלע אפקערונג פון דין זאלט איהר אפטהון. הלא פרוס דו זאלסט צוברעכען צום הונגעריגען דיין ברויט אונ די טרויערדיגע ארימע לייט זאלסטו ברענגען אין דיין הויז ווען דו וועסט זעהען איין נאקעטען זאלסטו איהם צודעקען אונ פון דיין קרוב זאלסטו ניט פארהוילען דיינע אויגען. אז יבקע דענסטמאל וועט אויסגעשפאלטען ווערען דיין ליכט אזוי ווי דער מארגענשטערען אונ דיין רפואה וועט גיך שפראצען אונ עס וועט גיין פאר דיר דיין גערעכטיגקייט אונ גאט'ס כבוד וועט דיך איינזאמלען נאך דיין טויט אין גן עדן. אז תקרא דענסטמאל וועסטו רופען צו גאט אונ גאט וועט דיר ענטפערען דו וועסט שרייען אונ גאט וועט זאגען דא בין איך צו געבען דיין געבעט נאר אויב דו וועסט אפ־טהון פון צווישען דיר דאס אפנייגונג פון דעם דין אונ צו ווינקען מיט דעם פינגער אויף שלעכט'ס אונ צו ריידען אומרעכט. ותפק לרעב אונ דו וועסט אויסציהען צו דעם הונגעריגען דיין גוטען ווילען דאס דו וועסט מיט

מבשר טוב

צום. אונ דא רעכענט ער דאס דורך דעם וועט ער היינק האבען, ביז עס פיהרט זיהם א פון וועג דאס אלס איז פאר איהם פארזוימט, אבער ביי די רעכטפארטיגע מענטשען וואס זייער תשובה איז צו תורה ומצות, דעם קומט אפילו די שווערע מצוה אויך גרינג אן, פערקערט ער זוכט נאך אונ האפט עס זאל איהם קומען א מצוה אונטער די האנד מקיים צו זיין. למשל, מיר וועלען פערשטיין דעם צווישענשייד. ווי א משרת שטייט ביי א גרויסען מאן ביי די טהיר. אונ טאר ניט אוועק גיין. דאס טאמער וועט איהם דער בעל הבית דארפען זאל ער זיין גרייט צו גיין. דער

בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךְ וַאֲפֵלָתְךְ כַּצָּהֳרָיִם׃ וְנָחֲךְ יְיָ תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךְ וְעַצְמוֹתֶיךְ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךְ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקוֹרָא לְךְ גּוֹדֵר פֶּרֶץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃ אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךְ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךְ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עוֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךְ מִמְּצוֹא חֶפְצְךְ וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז

מבשׂר טוב

משרת קוקט ניט אויף דאס דער בעל הבית זאל איהם רופען. ער איז צופרידענער אז דער בעל הבית רופט איהם ניט. דאס ער זאל ניט דארפען צו ארבייטען. אבער אז א סוחר קומט צו איינעם פערקויפען סחורה. און מען הייסט איהם א ביסעל ווארטען אין די פאדער שטוב. דאס דער בעל הבית ווערט זיך נאר אפ פארטיגען מיט די מענטשין וואס זענען ביי איהם. ווערט מען איהם אריין רופען. און ער ווערט לייזען סחורה. דער סוחר קוקט שוין אויף די מינוט די רגע מען זאל איהם אריין רופען. אזוי אויך די וואס דינען דעם אויבערשטען מיט אהבה זיי קוקען אויף יעדערע מצוה. דאס זאגט דער נביא צו די ישראל „פנו דרך הרימו מכשול מדרך עמי". רוימט אויף דעם וועג הייבט אויף דאס שטרויכלינג. כלומר לאז ניך אייך

פירוש ע"ט

איהם ריידען גוטע רייד און דאס נפש וואס איז געפייניגט איבער הונגער וועסטו אן זעטען אזוי וועט שיינען אין דער פינסטער דיין ליכט כלומר ווען עס וועט קומען איין פינסטערניש אויף דער וועלט וועט דיר ליכטיג ווערען אזוי ווי די ליכט פון מיטען טאג. ונחך יי' און גאט וועט דיך תמיד פיהרען אין דעם גליקליכען וועג און אין דער צייט פון הונגער און דארשט וועט גאט דיין לייב זעטען און דיינע ביינער

וועט ער שטארקען און דו וועסט זיין אזוי ווי איין גארטען וואס איז זאט מיט וואסער און אזוי ווי איין קוואל וואסער וואס זיינע וואסערען ווערען ניט אויפגעהערט. ובנו ממך חרבות עולם און זיי וועלען בויען פון דיר די אייביגע חורבות כלומר דורך דיינע גוטע מעשים וועט די וועלט געבויט ווערען די גרינד פעסטען פון דורי דורות וועסטו אויפריכטען. וקורא לך גודר פרץ און מען וועט דיך רופען דער פאר צאמער פון די בראכען פון דער וועלט דער וואס מאכט אום קערען די רשעים צו די גוטע שטעגען דאס די וועלט זאל א קיום האבען. אם תשיב אויב דו וועסט אום קעהרען פון וועגען שבת דיינע פיס פון צו טהון דיינע באדערפעניש אין מיין היילינגען טאג און דו וועסט רופען צו שבת עונג כלומר דו וועסט זיך תענוגים אן טהון אום שבת. לקדוש ה' מכובד דעם היילינגען טאג פון גאט דאס איז יום כפור וועסטו באעהרען מיט שיינע קליידער און דו וועסט איהם עהרליך האלטען פון צו טהון און אין דיינע ענינים פון צו געפינען אין איהם דיין באדערפעניש און ניט צו ריידען אין איהם וואכעדיגע רייד און ניט ריידען אין איהם אומרעכטע רייד. אז דו וועסט

תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי במותי כתיב אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר׃

המפטיר אומר הברכות.

נאָך דער הַפְטוֹרָה זאָגט דער בַּעַל הַמַפְטִיר דיזע בְּרָכוֹת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃ נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הוּא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ, עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ׃ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד׃

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחוֹל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃

עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים׃

פירוש ע"ט

אַזוי טְהוּן. אָז תִּתְעַנַּג עַל ה' דֶערְנֶסְט מָאל וֶועסְטוּ זִיךְ תַּעֲנוּגִים אָן טְהוּן מִיט גָאטְס דִינְסְט אוּנ אִיךְ וֶועל דִיךְ מַאכֶען רַייטֶען אוֹיף דִי הוֹיכֶע גְלִיקְלִיכְקֵייט פוּן דֶער וֶועלְט אוּנ אִיךְ וֶועל דִיךְ מַאכֶען עֶסֶען דִי נַחֲלָה פוּן יַעֲקֹב דַיין עֶלְטֶער פָאטֶער דָאס גָאט הָאט אִיהְם צוּ גֶעזָאגְט צוּ גֶעבֶּען אֵיין נַחֲלָה אָן אֵיין גְבוּל. כִּי פִּי ה' דִּבֵּר דֶען גָאטְס מוֹיל הָאט עֶס גֶערֶעד דֶערוּם וֶועט עֶר עֶס גֶעוִויס מְקַיֵּים זַיין׃

מבשר טוב

גִיט בַּאכְטֶען אַז אֲפִילוּ דֶער בְּרֵייטֶער וֶועג וָואס אִיז גָאר גְרִינְג אוּנ גוּט אוֹיף אִיהְם צוּ גֵיין. דָאס עֶר אִיז פִיעֶל מִיט דֶערְנֶער. אֶעט אִיהְר זֶעהְן אַז אִיהְר וֶועט נָאר הָאבֶּען חֲשָׁקוֹת. וֶועט אַייךְ גְרִינְג אָן קוּמֶען. דָאס אִיהְר וֶועט גִיט הָאבֶּען קֵיין שׁוּם מְנִיעָה צוּ דִינֶען הַשי"ת אָמֵן׃

אַז יוֹם כִּפּוּר גֶעפַאלְט אוֹם שַׁבָּת, זָאגְט מֶען „יְקוּם פּוּרְקָן":

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי
רְוִיחֵי, וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא, זַרְעָא
חַיָּא וְקַיָּמָא, זַרְעָא דִי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא,
לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְבָבֶל,
לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דְבָבָא לְכָל
תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל מַאן דְעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא
מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְהוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּי יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן
אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין
בִּישִׁין, מָרָן דִי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן:

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא
דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא, זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זַרְעָא דִי
לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא, לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין.
רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵירַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא. מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן
וְיַסְגֵּי יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיכוֹן וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן
כָּל מַרְעִין בִּישִׁין מָרָן דִי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַקָּהָל הַקּוֹדֶשׁ הַזֶּה עִם כָּל
קְהִלּוֹת הַקּוֹדֶשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים
בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל. וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן
לְקִידּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה. וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים. וְכָל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר
בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם וְיִסְלַח
לְכָל עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן:

תְּחִנָּה קוֹדֶם הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת.

די תְּחִנָּה זָאגְט מֶען וֶוען מֶען אִיז מַזְכִּיר נְשָׁמוֹת אֵיידֶער מֶען הֵייבְּט אָן „יִזְכּוֹר":

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זַיין דֶער ווילֶען פַאר דִיר גָאט דֶער גָאט פוּן אַלֶע
לֶעבֶּעדִיגֶע אוּנ פוּן אַלֶע נְשָׁמוֹת פוּן דֶער וֶועלְט, אַז אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת
וָואס וֶועלֶען הַיינְט גֶעטְהוּן וֶוערֶען בִּשְׁעַת מַזְכִּיר נְשָׁמוֹת, זָאל זַיין מִיט
גְרוֹיס פָארְכְט אוּנ צִיטֶערְנִיש אוּנ מִיט גְרוֹיס כַּוָּנָה אַז דֶער שָׂטָן זָאל נִיט
גֶעוֶועלְטִיגֶען אִין זֵיי אוּנ זָאלֶען אוֹיפְגֵיין פַאר דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד, אוּנ דִי
הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת וָואס מִיר וֶועלֶען דֶערְמַאנֶען זָאלֶען זִיךְ דֶערְוֶועקֶען מוֹדִיעַ
צוּ זַיין אֵיינֶע דִי אַנְדֶערֶע בִּיז דִי אָבוֹת וְאִמָּהוֹת הַקְּדוֹשִׁים, אוּנ זֵיי זָאלֶען
וִויסֶען מְהוּן אֵיינֶע דִי אַנְדֶערֶע בִּיז אָדָם וְחַוָּה אַז זֵיי זָאלֶען מְתַקֵּן זַיין
וָואס זֵיי הָאבֶּען גוֹרֵם גֶעוֶוען דֶעם טוֹיט אוֹיף דֶער וֶועלְט:

א) בזכות וואס איך בין מנדר צדקה לכבוד די נשמות פון אדם וחוה, זאלען זיי זיך דערוועקען פון זייערע קברים צו בעטען אונ צו שרייען פאר גאט פאר אונז זייערע קינדער, מיר זאלען געבענטש ווערן צו לאנגע יאהר אונ מיר זאלען באשערימט ווערען פון צו געטייט ווערען דורך דער שווערד פון דעם מלאך המות, אונ אונזער נשמה זאל לייכטען מיט איהר שיין אזוי ווי דער מארגען-שטערען אין הימעל:

ב) בזכות וואס איך בין מנדר צדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער פאטער נח זאל ער דער וועקען פון זיין קבר צו בעטען פאר אונז אז מיר זאלען געהיט ווערען פון דער טרינקעניש אין וואסער, אזוי ווי השם יתברך האט איהם מציל געוועזען פון דעם וואסער פון דעם מבול, אונ מיר זאלען זיין געשיצט מיט דער שוץ פון גאט אזוי ווי ער מיט זיין ווייב מיט זיינע קינדער זענען געשיצט געוועזען אין דער תיבה וואס גאט האט איהם געבאטען צו זיצען:

ג) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון אברהם אבינו זאלסטו היטען מיך אונ מיין מאן אונ מיינע קינדער אונ כל ישראל פון פייער אונ ברענונג אזוי ווי דו האסט איהם געהיט פונ'ם פייער פון דעם קאלך-אויבען אונ זאלסט אונז ליבער גאט ריין מאכען אונזערע נשמות פון אלע עונות חטאים פשעים, אונזער נשמה זאל ריין קומען אזוי ווי מען האט זי געגעבען צו אונז אין אונזער גוף אריין:

ד) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער מוטער שרה זאלסט אונז ליבער גאט געדענקען דעם זכות פון איהר צער אז מען האט איהר געזאגט מען האט איהר איינציגען זוהן צו דער עקידה געפיהרט, אונ זי זאל אנקלאפען אין די שערי רחמים צו זיין א גוטע מליצה פאר אונז אז עס זאל ניט אוועק גענומען ווערען אונזערע מאנען ביי אונז מיר זאלען ניט בלייבען קיין אלמנות אונ אונזערע קינדער קיין יתומים, אונ מען זאל חס ושלום נישט אוועק נעמען אונזערע קינדער ביי אונזער לעבען:

ה) בזכות וואס איך בין מנדר צדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער פאטער יצחק זאלסטו דיך רבונו של עולם דערבארמען איבער אונז צו היטען אונז ביז אונזער טויט, עס זאל נישט קומען קיין בראך פון קינדער אויף אונז ביי אונזער לעבען, אונ מיר זאלען זוכה זיין מגדל צו זיין אונזערע קינדער צו דיין היילינגע תורה ומצות ומעשים טובים:

ו) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקח לכבוד דער נשמה פון אונזער מוטער רבקה וואס זי האט גורם געוועזען צו ברענגען די ברכות צו אונזער פאטער יעקב: רבונו של עולם בענטש אונז צום

נוטען

גוטען לעבען און גוטע פרנסה, און מיר זאלען אויסגעלייזט ווערען במהרה בימינו:

ז) בזכות וואס איך בין מנדר צדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער עלטער פאטער יעקב, זאלסטו אונז ליבער גאט אפהיטען פון אלע מקטריגים און אלע וואס טהון ריידען אויף אונזער נשמה צו בייזען זיי זאלען ניט קענען מקטרג זיין אויף אונז, אזוי ווי דו האסט געהיט אונזער פאטער יעקב פון די הענד פון עשו און פון לבן אזוי זאלסטו אונז העלפען אז קיין שונא זאל אין אונז ניט דערפרייעט ווערען:

ח) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער מוטער רחל זאל זי דערוועקט ווערען פון איהר קבר צו וויינען און שרייען פאר דעם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ער זאל מקיים זיין די הבטחה וואס ער האט איר צוגעזאגט דאס פון איהר זכות וועגען וועט ער אונז אומקערען צו אונזער לאנד און איהר זכות זאל אויף אונז מגין זיין אז דער גואל צדק זאל קומען גיך און באלד אין אונזערע טעג, אמן ואמן:

ט) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון אונזער מוטער לאה וואס זי האט טאג און נאכט געקלאגט און געוויינט זי זאל ניט פאלען אין דעם גורל פון עשו זאלסטו היטען מיין נשמה זי זאל ניט פאלען אין דעם גורל פון די משחיתים און די מלאכי חבלה:

י) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון יוסף הצדיק וואס ער האט גלות געליטען און איז געזעסען אין דער תפיסה איידער ער איז איין שני למלך געווארען זאלסטו אונז רבונו של עולם היטען פון איין שום בלבול און פון געפענגעניש און עס זאל ניט שאדען קיין בייז אויג צו מיר און צו מיין מאן און צו מיינע קינדער און זאלסט אונז אויפברענגען צו גרוים גדולה און אונזער נשמה זאל ניט געפאנגען ווערען אין די הענד פון דיא מחבלים:

יא) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון משה רבינו עליו השלום וואס דו האסט אונז דורך איהם געגעבען די הייליגע תורה זאלסטו רבונו של עולם דערלייכטען אונזער נשמה צו מקיים זיין די תרי"ג מצות וואס איז אין איהר געשריבען און זאלסט ריינינגען אונזער נשמה פון עונות וחטאים ופשעים:

יב) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון אהרן עליו השלום וואס ער איז געוואוינט געווען צו מעהרען שלום צווישען די ישראל זאלסטו דערבארימדיגער גאט אנשרייען אין דעם שטן און אין אלע מקטריגים זיי זאלען ניט אויפברענגען קיין רוגזה פאר דיר אויף אונזער נשמה און זאלסט ניט אפטהון דיין שלום פון אונז:

יג) בזכות וואס איך בין מנדר לצדקה לכבוד דער נשמה פון דוד

הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וָואס עֶר הָאט גֶעזָאגְט צוּ גָאט פִּיהְל שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת זָאל זַיין זְכוּת דֶערְוֶועקְט וֶוערֶען אוּנ אוֹיפְגֵיין גְלַייךְ פַאר דֶעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד אוּנ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל מְמַלֵּא זַיין אַלֶע אוּנְזֶערֶע בַּקָּשׁוֹת צוּ גוּטֶען אוּנ מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד זָאל קוּמֶען אוּנְז אוֹיסְצוּלֵייזֶען בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

יד) בִּזְכוּת וָואס אִיךְ בִּין מְנַדֵּר לִצְדָקָה לְכָבוֹד דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת פוּן אַלֶע צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת וָואס זֶענֶען גֶעוֶועזֶען פוּן אָדָם הָרִאשׁוֹן בִּיז הַיינְטִיגֶער צַייט זֵיי זָאלֶען דֶערְוֶועקְט וֶוערֶן פוּן זֵייעֶרֶע קְבָרִים צוּ בֶּעטֶען פַאר אוּנְז אוּנ פַאר כָּל יִשְׂרָאֵל צוּ הִיטֶען אוּנְז פוּן דֶעם מַלְאַךְ הַמָּוֶת אוּנ עֶס זָאל שׁוֹין זַיין תְּחִיַּת הַמֵּתִים בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, כֵּן יְהִי רָצוֹן, אָמֵן:

אוּנ וֶוען מֶען הָאט גֶעזָאגְט דִי אַלֶע פֶערְצֶעהְן „בִּזְכוּת" מוּז מֶען צוּ טֵיילֶען נָאךְ יוֹם-טוֹב פֶערְצֶעהְן מַטְבְּעוֹת צוּ אָרִימֶע לַייט, חוּץ וָואס מֶען אִיז מְנַדֵּר פוּן פָאטֶער אוּנ מוּטֶער וֶועגֶען, אָדֶער נָאךְ פוּן אַנְדֶערֶע קְרוֹבִים וֶועגֶען:

אַנַייעֶ תְּחִנָּה פַאר מַזְכִּיר נְשָׁמוֹת.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ עֶס זָאל זַיין דֶער ווילֶען פוּן דִיר גָאט בָּרוּךְ הוּא דוּ זָאלְסְט עֶפֶענֶען דִי טוֹיעֶרֶען פוּן רַחֲמִים אוּנ זָאלְסְט עֶרְוֶועקֶען אִין הַיינְטִיגֶען טָאג דַיינֶע דֶער בַּארֶעמְ-קַייט אוֹיף דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת דוּ זָאלְסְט זֵיי אִין דִיזֶען טָאג דֶערְמַאנֶען אוּנ דֶערְקֶענֶען צוּ מַעֲלֶה זַיין זֵיי צוּ דֶער הוֹיכֶען אוּנ צוּ דֶער הֵייכֶען זֵיי צוּ גֶעבֶּען מְנוּחָה צְווִישֶׁען דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת פוּן צַדִּיקִים אוּנ צִדְקָנִיּוֹת, בִּזְכוּת דִי תְּפִלּוֹת אוּנ דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה וּבִזְכוּת דִי צְדָקָה וָואס מִיר זֶענֶען מִתְנַדֵּב. זֶעה אוּנ פַאר נֶעהְם דִי גֶעוֵויינֶען אוּנ דִי טְרֶעהְרֶען וָואס וֶוערֶען אִין הַיינְטִיגֶען טָאג פַארְגָאסֶען אִין אַלֶע שׁוּהְלֶען אוּנ בָּתֵּי מִדְרָשִׁים אוּנ פַאר גֶעהְם מַיינֶע טְרֶעהְרֶען אוֹיךְ חָאטְשֶׁע אִיךְ בִּין נִיט וֶוערְט. נָאר בִּזְכוּת תְּפִלַּת רַבִּים זָאלְסְטוּ מַיין גֶע-וויין אוֹיךְ הֶערֶען דוּ זָאלְסְט גֶעבֶּען רוּה צוּ אַלֶע הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת זֵיי זָאלֶען רוּהֶען אִין גַּן עֵדֶן אוּנ צוּ דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמָה פוּן מַיין (פלוני) וָואס הָאט גֶעהֵייסֶען מִיט דֶעם נָאמֶען (פלוני). מַיינֶע זִינְד אוּנ מַיינֶע בֵּייזֶע מַעֲשִׂים זָאלְסְטוּ אִיצְט נִיט דֶער מַאנֶען אִיךְ זָאל נִיט גוֹרֵם זַיין חָלִילָה מִיט מַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים צוּ עֶר-וֶועקִין דֶעם מִדַּת הַדִּין אוֹיף דִיא נְשָׁמוֹת פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערֶן וָואס הָאבֶּען מִיךְ גֶעבְּרַאכְט אוֹיף דֶער וֶועלְט מַיינֶע זִינְד זָאלֶען נִישְׁט זַיין אַ מְחִיצָה פַאר זֵייעֶרֶע נְשָׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת זֵיי זָאלֶען נִישְׁט קֶענֶען קוּמֶען חָלִילָה צוּ זֵייעֶרֶע הֵיילִיגֶע מַדְרֵיגוֹת נֵייעֶרְט אוּנְזֶערֶע גוּטֶע מַעֲשִׂים זָאלְסְטוּ אוֹיף זֵיי דֶערְוֶועקִין, דֶעם זְכוּת פוּן אוּנְזֶער תּוֹרָה צְדָקָה וָואס מִיר זָאגֶען צוּ צוּגֶעבֶּען אוּנ

בִּפְרַט דֶער זְכוּת פוּן אוּנְזֶערֶע קְלֵיינֶע קִינְדֶער זָאל דֶער וֶועקְט וֶוערֶען אוֹיף דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען וָואס הָאבֶּען אוּנְז גֶעבְּרַאכְט אוֹיף דֶער וֶועלְט, אַז זֵייעֶרֶע נְשָׁמוֹת זָאלֶען דֶער הוֹיכְט אוּנ דֶער הוֹיבֶּען וֶוערֶען, אוּנ בִּפְרַט זָאלְסְטוּ גָאט בָּרוּךְ הוּא דֶער הוֹיבֶּען אוּנ אוֹיף בְּרֶענְגֶען אִין אַ הוֹיכֶע מַדְרֵיגָה דִי נְשָׁמָה פוּן מַיין (פלוני) אוּנ דוּ זָאלְסְט צוּ נֶעמֶען מַיין גֶעבֶּעט בְּרַחֲמִים אָמֵן:

סדר הזכרת נשמות.

וֶוענֶען דֶעם פָאטֶער'ס נְשָׁמָה זָאגְט מֶען דָאס:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אַבָּא מוֹרִי (פב"פ) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדוֹ בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר דוּ זָאלְסְט גֶעדֶענְקֶען גָאט דִי נְשָׁמָה פוּן מַיין פָאטֶער עֶר הֵייסְט מִיט זַיין נָאמֶען (פב"פ) דֶער דָא אִיז גֶעגַאנְגֶען אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט, זָאלְסְטוּ גֶעדֶענְקֶען אוּם ווִילֶען דָאס אִיךְ בִּין מְנַדֵּר צְדָקָה פוּן זַיינֶעטְוֶועגֶען אוּנ פַאר דֶעם שְׂכַר זָאל זַיין נְשָׁמָה רוּהֶען אִין גַן עֵדֶן מִיט דִי נְשָׁמוֹת פוּן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, אוּנ אַנְדֶערֶע צַדִּיקִים אוּנ צִדְקָנִיּוֹת דִי אִין גַן עֵדֶן זֶענֶען, אוּנ מִיר וֶועלֶען זָאגֶען אָמֵן:

וֶוענֶען דֶער מוּטֶער'ס נְשָׁמָה זָאגְט מֶען דָאס:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פב"פ) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָהּ וּבִשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר דוּ זָאלְסְט גֶעדֶענְקֶען גָאט דִי נְשָׁמָה פוּן מַיין מוּטֶער, זִי הֵייסְט מִיט אִיהְר נָאמֶען (פב"פ) דָאס זִי אִיז גֶעוָוארֶען גֶענוּמֶען אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט, זָאלְסְטוּ הַיינְט גֶעדֶענְקֶען אוּם ווִילֶען דָאס אִיךְ בִּין מְנַדֵּר צְדָקָה פוּן אִיהְרֶעטְוֶועגֶען אוּנ פַאר דֶעם שְׂכַר זָאל אִיר נְשָׁמָה רוּהֶען אִין גַן עֵדֶן מִיט דִי נְשָׁמוֹת פוּן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, אוּנ אַנְדֶערֶע צַדִּיקִים אוּנ צִדְקָנִיּוֹת דִי אִין גַן עֵדֶן זֶענֶען, אוּנ מִיר וֶועלֶען זָאגֶען אָמֵן:

װען די נשמות פון פאטער און מוטער, און גרויס-פאטער און גרויס-מוטער, און נייטע קרובים, זאגט מען דאס:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי זְקֵנַי וּזְקֵנוֹתַי דוֹדַי וְדוֹדוֹתַי אַחַי וְאַחְיוֹתַי בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָם וּבִשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתָם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר דו זאָלסט געדענקען גאָט די נשמה פון מיין עלטער פאָטער און מוטער ברודער און שװעסטער און פעטער און מומעס װאָס זענען געגאַנגען אויף יענער װעלט אום װילען דאָס איך בין מנדר צדקה פון זייערט־װעגען פאַר דעם שכר זאָלען זייערע נשמות רוהען אין גן עדן מיט די נשמות פון אַברהם יצחק ויעקב, שׂרה רבקה רחל ולאה, און די אַנדערע צדיקים די אין גן עדן זענען, און מיר װעלען זאָגען אָמן:

װעגען די נשמות װאָס זענען געשטאָרבען אויף קידוש השם:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת (פב״פ) וְנִשְׁמַת כָּל קְרוֹבַי וּקְרוֹבוֹתַי הֵן מִצַּד אָבִי הֵן מִצַּד אִמִּי הֵן שֶׁהוּמְתוּ הֵן שֶׁנֶּהֶרְגוּ הֵן שֶׁנִּשְׁחֲטוּ וְשֶׁנִּשְׂרְפוּ וְנִטְבְּעוּ וְשֶׁנֶּחְנְקוּ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם בַּעֲבוּר שֶׁאֶתֵּן צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וּבִשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר דו זאָלסט געדענקען די נשמה פון דעם זעלביגען (פב״ב) און די נשמה פון אַלע מיינע פריינד, און די נשמה פון מיינע פריינד'ס פריינד, סיי די װאָס זענען פון פאָטער'ס קרובים, סיי פון מיין מוטער'ס קרובים, אויך די װאָס זענען געשטאָרבען אויף זייער בעט, און אויך די װאָס ניט אויף זייער בעט געשטאָרבען, זאָלסטו היינט געדענקען אום װילען מיין געבען צדקה װעגען זייערע נשמות צו געדענקען און זאָלען רוהען אין גן עדן מיט די נשמות פון אַברהם יצחק ויעקב, שׂרה רבקה רחל ולאה, און אַנדערע צדיקים די אין גן עדן זענען, אָמן:

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלַת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ

מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי (פב״פ) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ. בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתוֹ. בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא מְנוּחָתוֹ. לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֵהוּ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ. יְיָ הוּא נַחֲלָתוֹ. וְיָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ וְנֹאמַר אָמֵן:

אֵל מָלֵא גָאט בָּרוּךְ הוּא וָואס עֶר אִיז פוּל מִיט דֶערְבַּארְעמִקַייט עֶר רוּהְט אִין הִימֶעל. הַמְצֵא מַאךְ גְרֵייכֶען אַגֶערֶעכְטֶע רוּאוּנְג אוֹיף דֶעם בַּאשִׁיצוּנְג פוּן דֶער שְׁכִינָה. בְּמַעֲלוֹת מִיט הֵיילִיגֶע אוּנ רֵיינֶע מַעֲלוֹת, אַזוֹי וִוי דָאס לוֹיטֶערְקַייט פוּן הִימֶעל זָאל לַייכְטֶען. אֶת נִשְׁמַת דִי נְשָׁמָה פוּן מַיין פָּאטֶער (פב״פ) וָואס עֶר אִיז אַוֶועק גֶעגַאנְגֶען צוּ זַיין וֶועלְט, עֶס הֵייסְט עֶר אִיז גֶעשְׁטָארְבֶּען, פוּן וֶועגֶען וָואס אִיךְ בִּין מְנַדֵר צְדָקָה בְּשַׁעַת מֶען הָאט דֶערְמַאנְט זַיין נְשָׁמָה, עֶס הֵייסְט בְּשַׁעַת מֶען הָאט גֶעזָאגְט „יִזְכּוֹר“. זַיין רוּאוּנְג זָאל זַיין אִין גַן עֵדֶן, דֶערוּם וֶועגֶען דֶער צְדָקָה וָואס אִיךְ בִּין מְנַדֵר, גָאט בָּרוּךְ הוּא וָואס עֶר אִיז אַיין דֶערְבַּארְמִיגֶער זָאל אִיהְם בַּאהַאלְטֶען אִין זַיין בַּאהֶעלְטֶענִישׁ בַּאשִׁיצוּנְג אוֹיף אֵייבִּיג אוּנ זָאל זַיין אַיינְגֶעבּוּנְדֶען אִין בּוּנְד פוּן אֵייבִּיג לֶעבֶּען זַיין נְשָׁמָה, דָאס מֵיינְט מֶען לְעוֹלָם הַבָּא. ה׳ גָאט בָּרוּךְ הוּא אִיז זַיין אַרְבּ אוּנ עֶר זָאל רוּהֶען אִין זַיין קֶבֶר מִיט שָׁלוֹם. וְנֹאמַר אוּנ דֶערוֹיף וֶועלֶען מִיר אַלֶע זָאגֶען אָמֵן:

לנקבה אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים. הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פב״פ) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ. בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא מְנוּחָתָהּ. לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירָהּ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ יְיָ הוּא נַחֲלָתָהּ וְתָנוּחַ עַל מִשְׁכָּבָהּ בְּשָׁלוֹם וְנֹאמַר אָמֵן:

אֵל מָלֵא גָאט בָּרוּךְ הוּא וָואס עֶר אִיז פוּל מִיט דֶער בַּארִימְקַייט עֶר רוּהְט אִין הִימֶעל. הַמְצֵא מַאךְ גְרֵייכֶען אַיין רֶעכְטֶע רוּהִינְג אוֹיף דֶעם בַּאשִׁיצוּנְג פוּן דֶער שְׁכִינָה. בְּמַעֲלוֹת מִיט הֵיילִיגֶע אוּנ רֵיינֶע מַעֲלוֹת אַזוֹי וִוי דָאס לוֹיטֶערְקַייט פוּן הִימֶעל זָאל לַייכְטֶען. אֶת נִשְׁמַת דִי נְשָׁמָה פוּן מַיין מוּטֶער (פב״ב) וָואס זִי אִיז אַוֶועק גֶעגַאנְגֶען צוּ אִיהְר וֶועלְט עֶס הֵייסְט זִי אִיז גֶע־שְׁטָארְבֶּען. בַּעֲבוּר פוּן וֶועגֶען וָואס אִיךְ בִּין מְנַדֵר צְדָקָה בְּשַׁעַת מֶען הָאט דֶער מַאנְט אִיהְר נְשָׁמָה עֶס הֵייסְט בְּשַׁעַת מֶען הָאט גֶעזָאגְט יִזְכּוֹר. אִיהְר

רוהיגג זאל זיין אין גן עדן. דרום וועגען דער צדקה גאט ברוך הוא וואס איז איין דער בארמיגער זאל זי באהאלטען אין זיין באהעלטעניש מיט באשיצונג אויף אייביג און זאל זיין איינגעבונדען אין בונד פון אייביג לעבען איהר נשמה דאס מיינט מען לעולם הבא. ־־ גאט ברוך הוא איז איהר ארב און זי זאל רוהען אין קבר מיט שלום. ונאמר און דרויף וועלען מיר אלע זאגען אמן:

די תחנה זאגט מען נאך מזכיר נשמות:

יהי רצון מלפניך עס זאל זיין דער ווילען פאר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערען דאס דו זאלסט לייכטען היינט מיט דיין גרויס גענאד אויף די הייליגע נשמות די דא ריידען מיט ליב און בעטען אויף דיין הייליג פאלק ישראל און צווישען זיי זאלסטו דער לייכטען אויך די נשמה פון מיין פאטער און מוטער און אויך די נשמות פון אלע מיינע פריינד הן מצד אבי הן מצד אמי און די אלע נשמות וואס שטייען אין די דריי שורות פון גן עדן און טהוען ליבען גאט אונזער קעניג זיי בעטען לעבען און פריד אויף אונז דיינע ליבע קינדער איך בעט דיך מיט גרויס קראפט פון דיין דער בארימקייט אז דיינע אויערען זאלען פאר נעמען צו מיין געבעט מיט דער בארימקייט אז דו זאלסט מבטל זיין פון דיין פאלק ישראל די אלע גרימצארען פון די משחיתים און די אלע פורעניות, און זאלסט דער לענגערען אונזערע טעג מיט שמחה און מיט חיים ושלום ופרנסה טובה שיהיה אצלי תורה וגדולה במקום אחד דאס זאל אויף אונז מקוים ווערען עושר וכבוד אריכות ימים ושנים בנים בעלי פנים עד מאה שנים און מיר זאלען דינען צו דיר גאט מיט גרויס נחת און עס זאל זיין דיין גענאד אויף אלע הייליגע נשמות און אויף דער נשמה פון מיין פאטער און מוטער און זיי זאלען אויפגיין און זאלען קומען און זאלען גרייכען אז עס זאלען ווערען געדאכט זייער גוט געדעכעניש פאר דיין הייליגען דער בארמיגען שטוהל און דארטען זאל זיין זייער רוהינג און דו זאלסט איינבינדען זייערע נשמות און די נשמות פון אבי ואמי לפני ולפנים אויף דעם הייליגען ארט וואס קיין אויג קאן ניט פאר שטיין נאר דו אליין און דו זאלסט לייכטען זייערע נפשות מיט ליטערקייט און זעטיג זיי אן מיט פעטיגקייט פון דיין הויז און דער באך פון דעם גן עדן זאל זיי אן טרינקען און די נשמות וואס האבען קיין כח ניט צו קומען צו זייער רוהינג און אויב צווישען די נשמות איז די נשמה פון מיינע קרובים בעט איך דיך דו ליבער גאט דער דא לייכט אויף דער ערד און צו די לייט וועם וואוגען אויף דער

עדר

עֶרְד דֶער בַּארְמִיגֶער גָאט דֶער לַייכְט
דַיין שְׁכִינָה אוּנ זָאלְסְט צוּ דֶעקְין
זַייעֶרֶע עֲבֵירוֹת אוּנ זָאלְסְט זָאגֶען
צוּם מַלְאָךְ וָואס אִיז מְמוּנֶה אִיבֶּער
זֵיי צוּ פַאר גְרִינְגֶערֶען פוּן זֵיי דָאס
מִשְׁפָּט אוּנ זֵיי זָאלֶען גֶעפִינֶען
אִיטְלִיכֶער זַייעֶר רֶעכְט רוּהִינְג
בְּשָׁלוֹם אוּנ זֵיי זָאלֶען גֵיין מִמַּדְרֵגָה
לְמַדְרֵגָה אוּנְטֶער דִי פְלִיגֶעל פוּן דִי
כְּרוּבִים, אָמֵן:

ואח"כ אומר החזן „מי שברך" לגדול הצבור.

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה הוּא יְבָרֵךְ אֶת ר' (פב"פ) בַּעֲבוּר שֶׁנָּדַר לִצְדָקָה בְּעַד הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִזְכִּירוּ הַיּוֹם לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וְלִכְבוֹד הַתּוֹרָה וְלִכְבוֹד הַיּוֹם. בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִכְתְּבֵהוּ וְיַחְתְּמֵהוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּזֶה יוֹם הַדִּין וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֶחָיו, וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ וֶוער דָא הָאט גֶעבֶּענְטְשְׁט אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, דֶער זָאל בֶּענְטְשֶׁען (ר' פב"פ) אוּם וִוילֶען וָואס עֶר הָאט מְנַדֵר גֶעוֶועזֶען צְדָקָה, אוּם וִוילֶען דִי נְשָׁמוֹת וָואס מִיר הָאבֶּען הַיינְט מַזְכִּיר גֶעוֶוען פַאר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוּנ פוּן כָּבוֹד דֶער הֵיילִיגֶער תּוֹרָה וֶועגֶען, זָאל אִיהְם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִיטֶען אוּנ בַּאשֶׁערְמֶען פוּן אַלֶע לֵייד אוּנ פוּן אַלֶע וֵוייטָאג אִין דֶער וֶועלְט אוּנ זָאל אוּנְז אָנְ'חַתְמֶ'עֶנֶען צוּם לֶעבֶּען אוּנ צוּ גֶעזוּנְד אִין דֶעם יוֹם הַדִּין וָואס הַיינְט אִיז, אוּנ שִׁיק אִיהְם אֵיין בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ בַּאגְלִיק אִיהְם אִין אַלֶע זַיינֶע וֶוערְק מִיט כָּל יִשְׂרָאֵל זַיינֶע בְּרוּדֶער, אָמֵן:

אָב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים: הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים. קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם: הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ: מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם: וְיִנְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ. וְאוֹמֵר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים: וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרוֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדוּלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד׃ טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר׃ סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

ווען מען טראגט צוריק דאס „ספר תורה" צום ארון הקודש, זאגט דער חזן דאס׃

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

קהל הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

ווען יום כפור איז אין שבת זאגט מען דאס׃

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים׃ קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר׃ קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים׃ קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ווען יום כפור איז אין דער וואכען זאגט מען דאס׃

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

נֶעמְט מֶען שְׁטֶעלְט אַריין דָאס סֵפֶר תּוֹרָה אִין אָרוֹן הַקּוֹדֶשׁ, זָאגְט מֶען דָאס:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזוֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

תפלה לשליח צבור קודם מוסף.

הִנְנִי הֶעָנִי מִמַּעַשׂ נִרְעָשׁ וְנִפְחָד מִפַּחַד יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַעֲמוֹד לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחוּנִי. אַף עַל פִּי שֶׁאֵינִי כְּדַאי וְהָגוּן לְכָךְ. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שַׁדַּי אָיוֹם וְנוֹרָא. הֱיֵה נָא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי וְעַל שׁוֹלְחָי. וְנָא אַל תַּפְשִׁיעֵם בְּחַטֹּאתַי וְאַל תְּחַיְּבֵם בַּעֲוֹנוֹתַי כִּי חוֹטֵא וּפוֹשֵׁעַ אָנִי. וְאַל יִכָּלְמוּ בִּפְשָׁעַי וְאַל יֵבוֹשׁוּ בִי וְאַל אֵבוֹשׁ בָּם וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי כִּתְפִלַּת זָקֵן וְרָגִיל וּפִרְקוֹ נָאֶה וּזְקָנוֹ מְגֻדָּל וְקוֹלוֹ נָעִים וּמְעוֹרָב בְּדַעַת עִם הַבְּרִיּוֹת. וְתִגְעַר בְּשָׂטָן לְבַל יַשְׂטִינֵנוּ. וִיהִי נָא דִּגְלֵנוּ (נ״א דִּלּוּגֵנוּ) עָלֶיךָ אַהֲבָה. וּפְשָׁעֵינוּ תְּכַסֶּה בְּאַהֲבָה. וְכָל צָרוֹתֵינוּ וְעִנּוּיֵינוּ הֲפָךְ נָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם הָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ. וְאַל יְהִי שׁוּם מִכְשׁוֹל בִּתְפִלָּתִי. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה שֶׁכָּל הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם פּוֹעֲלֵי תְפִלּוֹת יָבִיאוּ תְּפִלָּתִי לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְיָפִיצוּ אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ בַּעֲבוּר כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים וּבַעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

עוד תפלה אחרת לש"ץ.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן שַׁדַּי מֶלֶךְ עֶלְיוֹן קַבֵּל שַׁוְעָתִי בִּרְצוֹן אַמֵּץ לְבָבִי (כוו"ו במוכס"ז כוו"ו) אֵל חַי בְּיָן אֱמֶת שׁוֹפֵט צֶדֶק רַחוּם וְחַנּוּן רַחֵם עָלַי וּשְׁמַע הַיּוֹם אֲשֶׁר אַעְתִּיר בַּעֲדִי וּבְעַד בֵּיתִי וּבְעַד עֲדָתִי הַמַּסְכִּימִים עִמִּי בִּתְפִלָּתִי וְתִכְלוֹל תְּפִלָּתֵנוּ עִם כָּל תְּפִלּוֹת הַיְשָׁרוֹת וְהַנְּקִיּוֹת שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ הַיּוֹם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּתְקַבְּלֵם תַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ כְּמוֹ שֶׁקִּבַּלְתָּ לִתְפִלַּת מֹשֶׁה (נ"א מְנַשֶּׁה) שֶׁלֹּא יֵבוֹשׁוּ שׁוֹלְחַי בִּי וְלֹא אֲנִי בָּהֶם: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי אָמֵן: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ אָיוֹם וְנוֹרָא שֶׁתִּתֵּן לִי קוֹל עָרֵב וְנָעִים הַיּוֹם וְאַל יִפְסַק קוֹלִי וְאַל יִחַר גְּרוֹנִי וִיהֵא קוֹלִי נָעִים וְחָזָק כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד, אָמֵן סֶלָה:

תפלת מוסף ליום כפור.

חזן

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

*די טייטש פון „שמונה עשרה" געפינט זיך ביי מעריב

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ

פירוש ע"ט

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ פון וועגען אונזערע זינד זענען מיר פערטריבען געוואָרען פון אונזער לאַנד און מיר זענען דער־ווייטערט געוואָרען פון אונזערע ערד. ואֵין און מיר קענען ניט טוען וואָס מיר זענען שולדיג צו טהון אין דיין אויסדערוויילטען הויז, אין דעם גרויסען און הייליגען הויז וואָס דיין נאָמען איז אויף איהם גערופען. מִפְּנֵי וועגען די האַנד וואָס איז געשטרעקט געוואָרען

מנחם ציון

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ וכו'. מיר וועלען די הייליגע תּפלה געבען צו פערשטיין על פּי משל, עס איז אַמאָהל געוועזען אַ סוחר, ער האָט געהאַט אַ גרויס הויז, און זילבער, און גאָלד, לַיְמים און אַ צייט אַרום האָבען די געשעפטען אָנגעהויבען צו גיין שלעכט, און ער איז בְּדַלּות

עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי, וְקָרֵב פְּזוּרֵנוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף (לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ

מנחם ציון

גֶעוָוארֶען, אוּנ עֶר הָאט פַארְקוֹיפְט זַיין הויז, אוּנ הָאט טייטֶער גֶעהַאנְדִילְט, אוּנ ווייטֶער בְּדַלּוּת גֶעוָוארֶען, הָאט זַיין ווַייבּ צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, אִיךְ וֶועל נָאךְ גֶעמֶען

פירוש ע"ט

אִין דַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיהְם חָרוּב צוּ מַאכֶען. יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל וֶוערֶען אַ ווִילֶען פוּן פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען דֶער־בַּארֶעמְדִיגֶער קֶענִיג. שֶׁתָּשׁוּב דוּ זָאלְסְט דִיךְ ווִידֶערְקֶערֶען אוּנ זִיךְ מְרַחֵם זַיין אִיבֶּער אוּנְז אוּנ אִיבֶּער דַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִיט דַיין פִיהְלֶע רַחֲמָנוּת. אוּנ זָאלְסְט אִיהְם גִיךְ אויפְבּויעֶן אוּנ זָאלְסְט גְרוֹיס מַאכֶען זַיין כָּבוֹד. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֶענִיג בֶּעווַייז גִיךְ דֶעם כָּבוֹד פוּן דַיין מְלוּכָה אויף אוּנְז. אוּנ עֶרְשַׁיין אוּנ דֶערְהֵייבּ דִיךְ אִיבֶּער אוּנְז פַאר דִי אויגֶען פוּן אַלֶע לֶעבֶּענְדִיגֶע. וְקָרֵב אוּנ נֶעם צוּ זַאמֶען אוּנְזֶערֶע צוּשְׁפְּרֵייטֶע פוּן צְווִישֶׁען דִי פֶעלְקֶער. אוּנ אוּנְזֶער פֶערְשְׁפְּרֵייטוּנְג זַאמֶעל אַיין פוּן דִי ווִינְקְלֶען פוּן דֶער ווֶעלְט. וַהֲבִיאֵנוּ אוּנ בְּרֶענְג אוּנְז אִין דַיין שְׁטָאט צִיּוֹן מִיט גֶעזַאנְג. אוּנ אִין יְרוּשָׁלַיִם וואוּ דַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז מִיט אֵייבִּיגֶע פְרֵייד. וְשָׁם אוּנ דָארְטֶען ווֶעלֶען מִיר מַאכֶען פַאר דִיר דִי קָרְבָּנוֹת ווָאס מִיר זֶענֶען מְחוּיָב דִי טֶעגְלִיכֶע קָרְבָּנוֹת ווִי זֵייעֶר סֵדֶר אִיז. אוּנ קָרְבָּנוֹת פוּן מוּסָף ווִי זֵייעֶר דִין אִיז. וְאֶת אוּנ דֶעם קָרְבַּן מוּסָף פוּן דֶעם טָאג וְשַׁבָּת אוּנ פוּן דֶעם טָאג דֶער פֶערְגֶעבּוּנְג, ווֶעלֶען מִיר צוּ בְּרֵייטֶען אוּנ מַקְרִיב זַיין פַאר דִיר מִיט לִיבְּשַׁאפְט אַזוֹי ווִי דַיין ווִילֶען הָאט גֶעבָּאטֶען. כְּמוֹ אַזוֹי ווִי דוּ הָאסְט אוּנְז אִין דַיין תּוֹרָה דוּרְךְ דַיין דִינֶער משֶׁה פוּן דַיין גֶעהֶערְט מוֹיל גֶעשְׁרִיבֶּען ווִי אִין פָּסוּק שְׁטֵייט:

עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

(לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:)

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ. פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד. אַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה. תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר. (נ"א וְשָׂעִיר לְכַפֵּר מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים) וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

(לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

מנחם ציון

מַיין צִירוּנְג אוּנ וֶועל אוֹיף זַיי בָּארְגֶען גֶעלְד, אוּנ דוּ וֶועסְט פְּרִיבֶּען נָאךְ אַמָאל הַאנְדְלִין, אוּנ אוֹיבּ דוּ וֶועסְט יֶעצְט אוֹיךְ פַארְלִירֶען דָאס גֶעלְד, הָאבֶּען מִיר שׁוֹין ׳שְׁט וָואס צוּ הָאפֶען, זִי הָאט אַזוֹי גֶע־ טְהוּן, אוּנ גֶעבָּארְגְט גֶעלְד אוֹיף אִיהְר צִירוּנְג, אוּנ הָאט אִיהם גֶעגֶעבֶּען דָאס גֶעלְד, עֶר זָאל פָאהְרֶען הַאנְדְלֶען, אֵיידֶער עֶר אִיז אַוֶועק גֶעפָאהְרֶען הָאבֶּען דָאס ווייבּ מִיט דִי קִינְדֶער זֵייעֶר גֶעוֵויינְט אוּנ הָאבֶּען

בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

מנחם ציון

גֶעזָאגְט צוּ אִיהם, גֶעדֶענְק אַז דָאס אִיז אוּנְזֶער לֶעצְט גֶעלְד, אוֹיבּ דִי וֶועסְט חָלִילָה יֶעצְט מַאכֶען אַ שְׁלֶעכְט גֶעשֶׁעפְט זֶענִין מִיר חָלִילָה אַלֶע פֶערְלוֹירֶען, דֶערוּם זָאלְסְטוּ גוּט אַכְטוּנְג גֶעבִּין וָואס דִי קוֹיפְסְט, בְּקִיצוּר עֶר אִיז גֶעפָאהְרֶען אוּנ הָאט גֶע-בְּרֶענְגְט סְחוֹרָה, אוּנ מֶען הָאט פַארְדִינְט גֶעלְד, אוּנ אִיז נָאךְ אַמָאהל גֶעפָאהְרֶען

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר

מנחם ציון

אונ גֶעבְּרֶענְגְט סְחוֹרָה אונ ווייטֶער פַארְ־דִינְט, אַ מָאהְל איז עֶר גֶיזֶעסֶען אִין שְׁטוּבּ פְּרֶעהְלִיךְ, ווייל עֶר הָאט גֶעזֶעהְן דָאס גֶעלְד וָואס זַיין ווייבּ הָאט אִיהְם גֶע־גֶעבֶּען אִיז דָא אִין גַאנְצֶען, אונ מֶען לֶעבְּט פוּן פַארְדִינְסְט, הָאט דָאס ווייבּ גֶעזָאגְט צוּ אִיהְם וָואס בִּיסְט דוּ אַזוֹי פְּרֶעהְלִיךְ, הָאט עֶר גֶיעֶנְטְפֶערְט וָואס זָאל אִיךְ נִיט

נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְּשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

מנחם ציון

זיין פֿרֶעהְלִיך אַז אִיךְ זֶעה דָאס מֶען הָאט דָאס גַאנְצֶע יָאהְר גֶעלֶעבְּט פוּן פַארְדִינְטֶען גֶעלְד, הָאט זִי אָנְגֶעהוֹיבֶּען צוּ וויינֶען, אוּנ ווִי אִיז מַיין טַייעֶר צִירוּנְג, טַייעֶרֶע אוֹירִינְג, טַייעֶרֶע פֶּערִיל, טַייעֶרֶע פִינְגֶערְלִיךְ, דָאס אִיז אַלְץ אִין פְרֶעמְדֶע הֶענְד, ווִי אַזוֹי קֶען מִיר לִיעֶב זַיין דָאס עֶסֶען אִין טְרִינְקֶען. דָאס זֶעלְבִּיגֶע אִיז בַּיי אוּנְז

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּלְשׁוֹן הָרָע:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

מנחם ציון

יוּדֶען, וֶוען מִיר זֶענֶען גֶעוֶועזֶען אִין אוּנְזֶער לאַנְד, זֶענֶען מִיר גֶעוֶועזֶען בֵּייךְ, מִיר הָאבֶּען גֶעהאט אוּנְזֶערֶע פֶעלְדֶער, וַויינְגֶערְטֶענֶער, אַ בֵּית הַמִקְדָשׁ, מִיט פִיהל גָאלְדֶענֶע אוּנ זִילְבֶּערְנֶע כֵּלִים אִין בֵּית הַמִקְדָשׁ, אוּנ אַ כֹּהֵן גָדוֹל, דֶען ווי שֵׁיין אִיז גֶעוֶועזֶען די עֲבוֹדָה פוּן כֹּהֵן גָדוֹל יוֹם כִּפּוּר, זֶענֶען יוּדֶען גֶעוֶועזֶען פַארְזִיכֶערְט ראשׁ הַשָּׁנָה יוֹם כִּפּוּר אַז זֵיי וֶועלֶען זוֹכֶה בַּדִין זַיין, אָבֶּער נָאךְ דֶעם וויא יוּדֶען הָאבֶּען גֶעמאכְט שְׁלֶעכְטֶע גֶעשֶׁעפְטֶען, זֵיי הָאבֶּען גֶע-זִינְדִיגְט, אוּנ דֶער בֵּית הַמִקְדָשׁ מִיט אַלֶע

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל. וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי: עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה

מנחם ציון

טייערע זאכען זענען גענומען געווארען פאר א מַשְׁכּוֹן, אונ מיר זענען געקומען אין גָּלוּת אריין, אֲפִילוּ אז עס קומט ביי אונז יוֹם טוֹב, אונ מיר ווילען זיך א ביסעל פרייען, זענען געקומען די אַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה, וואס האבען מְתַקֵּן געווען די תְּפִלּוֹת, אונ דערמאנען אונז, ווי זענען אייערע מַשְׁכָּנוֹת, טייערע זאכען, דערום האבען זיי אונז געשטעלט דעם נוסח אין מוסף „וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ כו׳" דאס איבער אונזערע זינד האבען מיר געמוזט אוועק געבען א מַשְׁכּוֹן דאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מיט אלעס, דערום זאלען מיר תְּשׁוּבָה טהון אויף אונזערע זינד, וועלען מיר זוֹכֶה זיין צו דער בַּקָּשָׁה „וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה" דאס דער גּוֹאֵל צֶדֶק וועט קומען אונ מיר וועלען קומען קיין צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

וּכְלִמָּה, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תפלה לשליח צבור בקול.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

פותחין הארון

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים:

שׁוֹשַׁן עֵמֶק אֻיֻמָּה. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לְקַיְּמָה. שׁוֹרֵשׁ

פירוש ע״ט

שׁוֹשַׁן עֵמֶק דִי יוּדֶען וָואס זֶענֶען גֶעגְלֶעכֶען צוּ אַ רוֹיז וָואס זִי וַואקְסְט אִין טָאהל, זַיי זֶענֶען גֶעפָּארְכְט פוּן גָאט שַׁבָּת וִוי אַזוֹי זַיי זָאלֶען מְקַיֵּים זַיין אוּנ האַלְטֶן יוֹם כִּפּוּר עֶר וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶען „שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן". שׁוֹרֶשׁ מִיט וָוארְצְלֶען

שושנת עמקים

שׁוֹשַׁן עֵמֶק. דִי יוּדֶען זֶענֶען גִיגְלִיכִינְט צוּ אַ רוֹיז וָואס וואַקְסְט אִין טָאהל. אוּנ

וְעָנָף סִיוּמָהּ. שָׂוִים יַחַד לְצִיּוּמָהּ: בְּעֵת מָטוּ יְסוֹדוֹתֶיהָ. בָּטְחָה בְּחִין מוֹסְדוֹתֶיהָ. בָּם תָּקְעָה יְתֵדוֹתֶיהָ. בְּכֶפֶל לְהַשְׁעִין יְדוֹתֶיהָ: תָּמְכָה בְּפוֹעַל צוּרִים. תּוֹמַת הֵמָּה הַיּוֹצְרִים. תְּרוּפָה תֵּת לַעֲצוּרִים. תֵּבֵל לְהַאֲפִיל לְצָרִים: שְׁתִילֵי גְבָעוֹת אַרְבַּע. שָׂאַג סֵפֶר הַמְרוּבַּע: שֶׁוַע פְּגִיעוֹת אַרְבַּע. שְׁעֵה צִדְקָם לְתַבַּע: בִּיטָּה בְּמִתְהַלֵּךְ תָּמִים. בְּמוּסַר לְחוּמוֹ חֲתוּמִים. בְּצִדְקוֹ תַּדִּיחַ כְּתָמִים. בְּאֶפֶס אוּרִים וְתוּמִים: תְּמוּר תַּשְׁלוּמֵי פָר.

שושנת עמקים

צו אַרויז וואס וואקסט צווישען דערנער, דער מדרש זאגט דערויף א משל, א מלך וואס האט געהאט זייער א גוטען בוים-גארטען ער האט געפלאנצט איין שורה מיט פייגענבוימער איין שורה מיט מילגרוימען, איין שורה מיט ווייג-טרויבען, איין שורה מיט טייערע עפיל-בוימער, האט דער מלך דאס אלעם איבער געגעבען צו א גארטען-וועכטער ער זאל דאס אפהיטען אונ בייארבייטען, אונ דער מלך איז אוועק געריזט, אונ א צייט ארום איז דער מלך געקומען, אונ איז געגאנגען קוקען דעם ארדענונג פון דעם גוטען, בוים-גארטען, האט ער געטראפען דאס ער איז פיהל מיט דערנער,

פירוש ע"ט

אונ צווייגען דאס איז די פעטער מיט די קינדער זענען געצייכענט באַשלאסען אלע גלייך צו פאסטען. בעת אין דער צייט דאס זייערע גרונד-פעסטען האט אויסגעגליטשט דאס איז דאס בית המקדש איז היינט חרוב. בטחה פארזעכערען זיך די ישראל אן די תפלות וואס די אבות האבען מתקן געווען מען זאל מתפלל זיין פאר גאט. בם אן די אבות שטעקען זיי איין זייער נעגיל אונ פארזיכערען זיך אן זיי. בכפל אין זכות פון די אבות וואס זיי ליגען אין דער מערת המכפלה צו מאכען אונטערלעהנען זייער מהייל. תמכה די ישראל פארלאזען זיך אויף די מעשים פון די אבות. תומת אונ אויף די פרומקייט פון די צדיקים וואס פון זייערטוועגען איז די וועלט באשאפען געווארען. תרופה א היילונג צו געבען צו די יודען וואס זיי זענען אויפגעהאלטען אין שוהל מיט תענית אונ תפלה. שתולי די געפלאנצטע דאס זענען די קינדער פון די מוטער. שאג דאס געשריי פון די ישראל וואס זיי זענען צו טיילט אויף פיער דגלים. שוע די פיער תפלות וואס זיי זענען היינט מתפלל. שעה קער דיך דו גאט דער צו. צדקם זייער גערעכטיגקייט צו פעדערען. ביטה קוק אין דעם זכות פון אברהם וואס ער האט זיך פאר דיר גאנץ געפיהרט. במוסר אין דעם ליידען פון זיין פלייש דורך דעם ברית מילה וואס אין איהם איז גע'חתמ'עט געווען. בצדקו דורך זיין גערעכטיגקייט זאלסטו אפשווענקען די פלעקען פון די זינד. באפס נוייל

תבין הגג המסופר. תוקעי בחודש שופר. תלאובם בכפור יכופר: ושכך חמת זעמך. ותחון שרידי עמך. ועלינו יהי נועמך. ונחיה ממקור עמך. נאור עמך הסליחה. נכון מהר לסליחה: חזן ניב שפתינו הצליחה. נאק שמעה וסלחה:

שפתינו מדובבות ישנים. ינצחוך כעל שושנים: חזן חדשים וגם ישנים. במגנת אב נשענים:

פירוש ע"ט

היינט פעהלען אונז די אורים ותומים. תמור אנשטאט דאס באצאהלונג פון די קרבנות וואס דער כהן גדול האט מקריב געווען. תבין זאלסטו פרובען און זאלסט אננעמען די געציילטע רייד פון תפלה. תוקעי די ישראל וואס זיי בלאזען אין חודש תשרי שופר. תלאובם די זינד וואס זיי האבען געטהון זאלען אום יום כפור פארגעבען ווערען. ושכך און שטעל דיין ברענענדיגען צארען. ותחון און זאלסט דיך מרחם זיין איבער דעם איבערבלייבונג פון דיין פאלק. ועלינו און דיין זיסקייט זאל אויף אונז זיין. ונחיה און מיר זאלען לעבען פון דעם קוואל פון דעם לעבעדיגען וואסער וואס ביי דיר איז. נאור דו דערלייכטער ביי דיר איז די פארגעבונג. נכון דו רעכטפארטיגער. מהר איל צו פארגעבען אונזערע זינד. ניב די רייד פון אונזערע לעפצען מאך באגליקען. נאק דאס שרייען העער און פארגיב:

שפתינו מדובבות אונזערע לעפצען ריידען דעם זכות פון די אבות וואס זיי שלאפען אין קבר. ינצחוך די יודען שטארקען לויב צו דיר גלייך ווי אויף דעם כלי זמר וואס האט געהייסען „שושנים". חדשים די היינטיגע דורות מיט די אלטע דורות. במגינת טהון זיך אלע אן דעם זכות פון דעם פאטער אברהם אנלעהנען:

שושנת עמקים

איז ער אין כעס געווארען, און האט גע־הייסען ברענגען העק, מען זאל אויסהאקען אלע בוימער, צו מאכען א תל פון גארטען, דער וויל האט ער דערזעהן א שיינע רויז אין גארטען האט ער גענומען די רויז און האט גישמעקט צו איהר, איז איהם דער געשמאק זייער גע־פעלין, און עס האט זיך גישטעלט זיין כעס, און האט גיזאגט צו ליעב די שיינע רויז וועט בלייבען שטעהן דער גאנצער גארטען, דער נמשל איז, השי"ת האט די וועלט ביישאפע נאר צו ליעב די יודען, נאך זעקס און צוואנציג דורות פון וועלט ביישאפונג, האט השי"ת געקוקט אויף זיין וועלט וואס ער האט ביי־שאפען, האט ער גיזעהן בלויז דערנער, דאס איז שלעכטע מענטשין, עס איז גיוועזין דאס דור אנוש, און דאס דור המבול, און דאס דור הפלגה, וואס האבען אלע פיהל געזינדיגט, האט השי"ת געוואלט חרוב מאכען די גאנצע וועלט, האט השי"ת דער זעהן די טייערע שמעקעדיגע רויז, די יודען, וואס זענען גע־וועזען אהן געברייט מקבל צו זיין די תורה, האט השי"ת געזאגט צו ליעב די טייערע רויז די יודען, וועט גיצול ווערען און בלייבען שטיין די גאנצע וועלט, דאס מיינט דער פיוט „שושן עמק", די טייערע רויז, די יודען:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

יוֹם מִיָּמִים הוּחָס. יוֹם כִּפּוּר הַמְיוּחָס. יוֹדְעָיו חֲמוֹל וְחָס. יוֹקְשָׁיו לְפוֹעֶרֶת הָס: וּבוֹ בְּתַחְבּוּלוֹת יוֹעָצוּ. וִדּוּי בְּתַחַן יָאִיצוּ. וְשׁוֹכְנֵי עָפָר יָקִיצוּ. וּמֵרֹאשׁ הָרִים יָלִיצוּ: מִפְּעֻלּוֹת עוֹקֵד וְעָקוּד. מֵאָז בְּיָדָם פָּקוּד. מוֹפֵת הַכָּמוּס לִפְקוֹד. מוּקָשׁ לְהַבְעִית בִּסְקוֹד: כְּהַבְטָחַת סְבִיכַת אַיִל. כָּפְרוֹ הַנָּצוּר לְחַיִל. כֵּן תַּעֲצִים חַיִל. כּוֹרְעֶיךָ בְּעֶצֶם וָלַיִל: פַּחֲדוּ יָחִיל שׁוֹטְמִים. פִּיּוֹתָם הֱיוֹת אֲטוּמִים. פִּרְחָיו בְּמִשְׁעֲנוֹתָיו חֲתוּמִים. פַּלְטֵם מֵרְכִל פְּטוּמִים: וְאִם אֵין מַעֲשִׂים. וֶזֶבַח מִבְּלִי מֵשִׂים. וְזָכְרָה לִנְבְזִים וּמְאוּסִים. וּמִגְזַעַם הָפֵר כְּעָסִים: רָם קוֹשְׁטְ מַעֲבָדֶיךָ. רְאֵה תִרְאֶה עוֹבְדֶיךָ. רֵעִים בָּאֵי עָדֶיךָ. רַחוּם זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ: יְבוּקַּשׁ עָוֹן וְאֵינֶנּוּ. יָמֶה

פירוש ע"ט

יוֹם מִיָּמִים אַ טָאג פוּן דִי אַנְדֶערֶע טֶעג אִיז גֶערִימְט אוּנ אוֹיסְגֶעקְלִיבֶּען דָאס אִיז דֶער טָאג יוֹם כִּפּוּר וַוייל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז אִין דֶעם טָאג מְכַפֵּר דִי זִינְד. יוֹדְעָיו דִי יוּדֶען וָואס זֵיי וֵוייסֶען דֶעם סֵדֶר פוּן דֶער עֲבוֹדָה, דֶערְבַּארֶעם דִיךְ אִיבֶּער זֵיי אוּנ בַּאשִׁיץ זֵיי. וְשׁוֹכְנֵי אוּנ דִי אָבוֹת דִי דָא רוּהֶען אִין דֶער עֶרְד זֵייעֶר זְכוּת טְהוּן זֵיי דֶערְוֶועקֶען. מִפְּעֻלּוֹת דִי מַעֲשִׂים טוֹבִים פוּן אַבְרָהָם וָואס עֶר הָאט זַיין זוּהְן יִצְחָק גֶעבּוּנְדֶען, אוּנ פוּן יִצְחָק וָואס עֶר אִיז גֶעבּוּנְדֶען גֶעוָוארֶען. מֵאָז פוּן דֶער דָאזִיגֶער צַייט אָן אִיז דֶער זְכוּת פוּן זֵייעֶרְט וֶועגֶען בֶּעהַאלְטֶען. כְּהַבְטָחַת חִי אַזוֹי דִי פַארְזִיכֶערוּנְג אִיז גֶעוֶוען בַּיי דֶער עֲקֵדָה, דָאס אַבְרָהָם הָאט מַקְרִיב גֶעוֶוען דֶעם ווִידֶער וָואס עֶר אִיז פַארְוִויקֶעלְט גֶעוֶוען מִיט זַיינֶע הֶערְנֶער אִין אַדָארֶען-בּוֹים דֶערְנָסְטְמָאלְט הָאסְטוּ צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט וֶוען זַיינֶע קִינְדֶער וֶועלֶען זַיין אַיינְגֶעוִויקֶעלְט אִין נוֹיט וֶועסְטוּ זֵיי מַצִּיל זַיין. כֵּן אַזוֹי זָאלְסְטוּ שְׁטַארְקֶען דִי קְרַאפְט צוּ דִי וָואס זֵיי קְנִיעֶן פַאר דִיר טָאג אוּנ נַאכְט. פַּחֲדוּ דִי פָארְכְט פוּן גָאט זָאל מַאכֶען צִיטֶערֶען דִי מְקַטְרִיגִים דָאס זֵייעֶרֶע מַיילֶער זָאלֶען זַיין צוּ גֶעשְׁטָאפְּט. פִּרְחָיו דִי קִינְדֶער פוּן אַבְרָהָם דוּרְךְ זַיין אוּנְטֶערְלֶעהְנֶען זָאלֶען זֵיי פַארְבָּארְגֶען זַיין פוּן גָאטְ'ס צָארֶען. פַּלְּטֵם מַאךְ זֵיי אַנְטְרִינֶען פוּן דִי רְכִילוֹת פוּן דֶעם שָׂטָן וָואס עֶר רֶעדְט אוֹיף זֵיי. רָם דוּ הוֹיכֶער גָאט דַיינֶע מַעֲשִׂים זֶענֶען אֱמֶת. רְאֵה זֶעה דִי וָואס זֵיי דִינֶען דִיךְ. רַחוּם דֶערְבַּארְמִיגֶער גָאט גֶעדֶענְק אָן דַיינֶע קְנֶעכְט. יְבוּקַּשׁ לָאז

בִּמְצוּלוֹת תְּנֶנּוּ. יֶלֶד בְּשַׁעֲשׁוּעָיו תְּעַנֶּנּוּ. יוֹשֵׁר מֵלִיץ יְחָנֶּנּוּ:
מְבָרֵק חֶרֶב הַשָּׁנוּן. מַלֵּט מַאֲרִיכֵי רִנּוּן: חזן מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם
בְּתַחֲנוּן. מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן:

קהל כּוֹפֶר פִּדְיוֹן נֶפֶשׁ. פְּדֵה מִטְּבִיעַת רֶפֶשׁ: חזן מְיַחֲלֶיךָ בְּעִינּוּי
וָכוֹפֶשׁ. הַחֲיֵים בְּטַלְלֵי נוֹפֶשׁ:

חו"ק עוֹד בּוֹ נִשְׁמָתוֹ. יְקַו תְּשׁוּבַת יְצִיר אַדְמָתוֹ.
לְהַחֲיוֹתוֹ לְהֵטִיב אַחֲרִיתוֹ:

אֱנוֹשׁ אֵיךְ יִצְדַּק פְּנֵי יוֹצְרוֹ. וְהַכֹּל גָּלוּי לוֹ תַּעֲלוּמוֹ
וְסִתְרוֹ. בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹנוֹ וְיִגְהֶה מְזוֹרוֹ. אִם יָשׁוּב
טֶרֶם יִכְבֶּה נֵרוֹ. עוד: גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ. אִם
יַסְתִּיר פָּנָיו הוּא יְשׁוּרֶנּוּ. דָּפְיוֹ וְרִשְׁעוֹ עַל פָּנָיו יַעֲנֶנּוּ.
יִתְרוֹן לוֹ אִם בְּחַיָּיו יוֹדֶנּוּ. עוד הֵן שָׁמַיִם לֹא זַכּוּ בְעֵינָיו.
אַף כִּי נִתְעַב בַּאֲשָׁמָיו וּבַעֲוֹנָיו. וְזֵד לָמָּה לֹא יָבִין
בְּרַעְיוֹנָיו. הֲלֹא יוֹמוֹ וְאֵידוֹ נוֹכַח פָּנָיו. עוד: זְהָבוֹ וּסְגֻלַּת

פירוש ע"ט

גֶעזוּכְט וֶוערֶען דִי זִינְד אוּנ זָאלֶען נִיט זַיין. יָמָּה גִיבּ זַיי אִין דִי טִיפֶענֶעשׁ פוּן דֶעם יַם. יֶלֶד דִי וָואס זַיי זֶענֶען גֶעגְלֶעכֶען צוּ אַ קוּנְד וָואס מֶען פְרֵייד זִיךְ דֶער מִיט זָאלְסְטוּ זַיי אִין זַייעֶר תְּפִלָּה עֶנְטְפֶערֶען. מְבָרֵק פוּן דֶער שַׁארְפֶער קְלִינְג פוּן דֶער שְׁוֶוערְד. מַאךְ אַנְטְרִינֶען דִי וָואס זַיי זִינְגֶען לַאנְג מִיט תְּפִלָּה. מַלֵּא דֶערְפִיהְל זַייעֶר בַּאגֶער אוּנ גֶעבֶּעט. מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן דוּ קֶענִיג וָואס דוּ בִּיסְט דֶער בַּארְמִיג אוּנ לַייטְ־זֶעלִיג:

כּוֹפֶר פִּדְיוֹן דִי יוּדֶען וָואס זַיי הָאבֶּען גֶעגֶעבֶּען כּוֹפֶר צוּ אוֹיסְלֵייזֶען זַייעֶרֶע נְפָשׁוֹת פְּדֵה דֶערְלֵייז זַיי הַיינְט דָאס זַיי זָאלֶען נִיט אַיינְגֶעזוּנְקֶען זַיין אִין דִי זִינְד אַזוֹי וִוי אִין דִיקֶען לֵיים. הַחֲיֵים מַאךְ זַיי לֶעבֶּען מִיט דֶער טוֹי וָואס דוּ וֶועסְט לֶעבֶּעדִיג מַאכֶען דִי רוּהֶענְדִיגֶע מֵתִים:

עוֹד בּוֹ וַוייל דִי נְשָׁמָה אִיז נָאךְ בַּיי דֶעם מֶענְטְשׁ. יְקַו פַארְלַאנְגְט גָאט דִי תְּשׁוּבָה פוּן דֶעם מֶענְטְשׁ וָוס אִיז אוֹיס עֶרְד בַּאשַׁאפֶען. לְהַחֲיוֹתוֹ צוּ לָאזֶען לֶעבֶּען אִיהְם אוּנ זַיין סוֹף אִיהְם גוּטְ'ס צוּ טְהוּן:

אֱנוֹשׁ אֵיךְ וִוי זָאל דֶער מֶענְטְשׁ גֶערֶעכְט בְּלַייבֶּען פַאר זַיין בַּאשֶׁעפֶער. וְהַכֹּל דָם אַלְס אִיז פַאר גָאט אַנְטְפְּלֶעקְט דֶם מֶענְטְשְׁס פַארְהוֹילוּנְג אוּנ פַארְבָּארְגֶענֶעשׁ. אִם וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ פַארְבָּארְגְט זִיךְ אוּנ טְהוּט אֵיין עֲבֵירָה זֶעהְט עֶס גָאט. דָּפְיוֹ זַיינֶע שֶׁענְדְלִיכֶע עֲבֵירוֹת אוּנ זַיין שְׁלֶעכְטְ'ס, טְהוּן פַאר גָאט זָאגֶען עֵדוּת אוֹיף אִיהְם. הֵן דִי מַלְאָכִים וָואס זַיי זֶענֶען אִין הִימֶעל זֶענֶען נִיט לוֹיטֶער אִין גָאטְ'ס אוֹיגֶען. אַף מִכָּל שֶׁכֵּן אֵיין אוּם וֶוערְדִיגֶער מֶענְטְשׁ דוּרְךְ זַיין שׁוּלְד אוּנ זִינְד. זְהָבוֹ זַיין גָאלְד אוּנ גְרוֹיס עֲשִׁירוּת וֶועט אִיהְם נִישְׁט הֶעלְפֶען צוּ גֶעבֶּען אַ דֶערְלֵייזוּנְג

עִשְּׂרוּ כֹּל יוֹעִילֵנוּ. לָתֵת כָּפְרוֹ בְּיוֹם עֶבְרָה לְהוֹעִילֵנוּ. חֶסֶד וּצְדָקָה אִם רָדַף בְּעוֹדֵנוּ. לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וּכְבוֹד בּוֹרְאוֹ יַאַסְפֵנוּ. עוד: טוֹב לַגֶּבֶר לִישָּׂא עוֹל תּוֹרָה. לְקַיֵּם חוּקֶיהָ בְּאַהֲבָה בְּיִרְאָה וּבְטָהֳרָה. יְמֵי חַיָּיו תַּנְחֶנּוּ מְסִלָּה יְשָׁרָה. תִּנְצְרֶנּוּ בִּגְבוּרָה. וּלְתֶחִי תְּשִׂיחֶנּוּ לְעֶזְרָה. עוד: שַׁדַּי הִנְנוּ בְּיָדְךָ כְּיוֹצֵר חוֹמֶר. רְצוֹנְךָ לְהַחֲיוֹת וְלֹא לְהָמִית וְלִגְמֹר: חזן תְּיַשֵּׁר לְבָבֵנוּ בְּיִרְאָתְךָ לְהַחֲטִיב וּלְהַאֲמֵר. קַיְּמֵנוּ לַחַיִּים וְנוֹדְךָ לְעוֹלָם וּנְזַמֵּר:

חו"ק עוד בּוֹ נִשְׁמָתוֹ. יְקַו תְּשׁוּבַת יְצִיר אַדְמָתוֹ. לְהַחֲיוֹתוֹ לְהֵטִיב אַחֲרִיתוֹ:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

צָפָה בְּבַת תְּמוּתָה. צוֹם הֶעָשׂוֹר עֲמוּתָה. צֹאן בְּהֵעָנְשָׁה מִיתָה. צְדָקָה מִמֶּכֶר צְמִיתָה. וּבְבֹא סוֹטֵן לִנְקוֹב. וְלַחְשׂוֹף שֶׁרַע הֶעָקוֹב. וּבַל יֶרֶשֶׁה לִקוֹב. וְכֹחַ תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב: מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ בְּשׁוּמֶךָ. מֵאָז חֲקַקְתּוֹ בִּרְשׁוּמֶךָ. מוֹלְדוֹתָיו הַכְּלוּלִים בְּשִׁמְךָ.

פירוש ע"ט

פאר זיך אין דעם טאג פון צארען עס זאל איהם העלפען. חֶסֶד ווען ער האט חסד וצדקה געטהון נאכיאגען, אז ער איז אויף דער וועלט געוועזן. לְפָנָיו וועט די צדקה פאר איהם גיין. וּכְבוֹד אונ גאט'ס שכינה וועט איהם איינהילען. טוֹב עס איז גוט צום מענטש צו טראגען דעם יאך פון תורה. לְקַיֵּם מקיים צו זיין איהרע געזעץ מיט ליבשאפט, מיט פארכט, מיט ריינינקייט. יְמֵי ווייל ער לעבט פיהרט איהם די תורה אין רעכטפארטיגען וועג. תִּנְצְרֶנּוּ אונ זי טהוט איהם היטען אין קבר. וּלְתֶחִי אונ צו תחיית המתים וועט די תורה פאר איהם ביידען אונ זי וועט איהם זיין צו הילף. שַׁדַּי אלמעכטיגער גאט. הִנְנוּ מיר זענען אין דיין האנד אזוי ווי דאס ליים ביי דעם טעפער. תְּיַשֵּׁר מיר בעטען דיך גאט זאלסט רעכטפארטיג מאכען אונזערע הערצער אין דיין פארכט, צו ליעב האבען אונ צו לויבען דיך. קַיְּמֵנוּ דער האלט אונז ביי אונזער לעבען וועלען מיר דיך אייביג לויבען אונ מיר וועלען זינגען:

צָפָה בְּבַת תְּמוּתָה זעה אין די יודען וואס זיי האבען זיך געלאזט פון דיינט-וועגין דערשלאגין בשעת חורבן בית המקדש אונ זיי באהעפטין זיך צו פאסטין דעם צעהנטין טאג דאס איז יום כפור. צְדָקָה מאך זיי גירעכט דאס זיי זאלין נית אין גיהנם אויף אייביג פארקויפט זיין. וּבְבֹא אונ אז דער שטן וועט קומין אונ וועט וועלען אונזערי זינד באשיידליך ארויסריידין. וּבַל גיב אים קיין רשות נית צו שעלטין. וְכֹחַ אונ צו באווערין די זינד פון די קינדער פון יעקב. מָכוֹן פון דער צייט אן דאס דו האסט אנגיברייט דיין כסא הכבוד, האסטו די צורה פון יעקב אויסגיקריצט אין דעם כסא הכבוד מיט דיין פרצייכונג. מוֹלְדוֹתָיו זיינע

מַלְטֵם לְמַעַן שְׁמֶךָ: הַזָּכֵר יְשִׁיבַת אֹהֶל. הַנֶּאֱבָק לְשַׂר גַּחַל. הַצִּילָה שֶׁאוֹנוֹ מִבַּהַל. הַצָּגִים לְהַרְטוֹת מֵחַל: עֲנוּי נֶפֶשׁ שׁוּר. עָוֹן בְּלִי תָשׁוּר. עוֹרְכֵי שֶׁוַע בְּאִשּׁוּר. עֲנֵם בֶּאֱמֶת וְאִשּׁוּר: סְלַח לְשָׁבֵי פֶשַׁע. סְלִיחָה תַּכְרִיעַ רֶשַׁע. סֵדֶר תְּפִלָּה תִּישַׁע. סֵבֶר פְּדוּת לְיֶשַׁע: וְאִם הֵמָּה כְּאָדָם. וּמָעֲדָה וּמָטָה יָדָם. וְאַתָּה נוֹצֵר הָאָדָם. וְתָרוֹן תְּנָה לְעוֹדְדָם: רְעָבָם וּצְמָאָם חֲזֵה. רְעָתָם בְּלִי תֶחֱזֶה: חזן רֶגֶשׁ רַחֲשָׁם מִלְּבַזֵּה. רוֹגְנִים סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה:

חו״ק יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

חו״ק נֶחְשַׁב כְּצָג בְּאֵיתוֹן. דְּחוֹת בִּפְלוּלֵי עֲקַלָּתוֹן. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבָּתוֹן. קָדוֹשׁ:

חו״ק הַיּוֹם בְּפָתְחֲךָ סְפָרִים. חוֹן אוֹם שִׁמְךָ מְפָאֲרִים. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. קָדוֹשׁ.

פירוש ע״ט

קִינדער וואָס זענִין גִיצִירט מִיט דייַן נאָמִין. מַלְּטֵם מאַך זיי אַנטרינִין פון דייַן נאָמִין וועגִין. הַצִּילָה וועגִין זייַן זכות באַשערעם זייַני קִינדער פון דערשרעקונג. עִנּוּי דאָס פּייַניגען פון זייערי לייַבער זעה דו גאָט. עָוֹן די זִינד זאָלסט נִיט זעהן. עֲנֵם ענטפער זיי מִיט וואָרהייַט און מִיט רעכטפאַרטִיג= קייַט. סְלַח פאַרגִיב צו די וואָס זיי טהון תְּשׁוּבָה פון זייער זִינד. וְאִם און ווען זיי האָבִין גִיזוּנדִיגט אַזוֹי ווי די גִיוואוֹינהייַט פון אַ מענטש אִיז צו זִינדִיגען. וּמָעֲדָה און זייער האַנד אִיז אוסגִיגלִיטשט און גִינייַגט. וְתָרוֹן גִיב זיי אַ גִישאַנק צו אונטער העלפען זיי און צו שטאַרקִין זיי. רְעָבָם זייער הונגער און זייער דאָרשט זעה. רְעָתָם אָבער זייער שלעכט'ס זאָלסטו נִיט זעהן. רֶגֶשׁ זייער שטורמען מִיט גִיבעט זאָלסטו נִיט פאַר= שעהמען. רוֹגְנִים זיי זִינגִין און בעטִין פאַר= גִיב די זִינד פון דעם דאָזִיגען פאָלק: נֶחְשַׁב כְּצָג מִיר זאָלִין זייַן גִירעכענט אִין דייַני אויגִין אַזוֹי ווי דער כֹּהֵן גָּדוֹל וואָס ער אִיז גִישטאַנִין אִין דעם שַׁעַר אֵיתָן אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ און האָט גִיטהון די עֲבוֹדָה. דְּחוֹת צו פאַרשטויסען מִיט אונזער גִיבעט דעם שָׂטָן וואָס ער פאַרקרִימט אונז פון דעם גלייַכִין וועג. וְנַקְדִּישְׁךָ און מִיר וועלִין דִיךְ הייַלִיגען אָן דעם יוֹם כִּפּוּר וואָס ער הייסט שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן דו הייַלִיגער גאָט: הַיּוֹם בְּפָתְחֲךָ הייַנט אום יוֹם כִּפּוּר אָן דייַן טהון עפענִין די סְפָרִים וואָס אִין זיי שטייען פרשרִיבען די ווערק פון די מענטשִין. חוֹן בעטִין מִיר דִיךְ דערבאַרִים דִיךְ אִיבער דעם פאָלק וואָס זיי באַשייַנִין דייַן נאָמִין מִיט לויב. וְנַקְדִּישְׁךָ און מִיר וועלִין דִיךְ הייַלִיגען

חו"ק מַסְטִין בְּכֶבֶל אֱסוֹר. וְתִקְוַת אֲסִירַי בְּשׂוֹר. וְנַקְדִּישָׁךְ בְּצוֹם הֶעָשׂוֹר קָדוֹשׁ:

חזן אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק. שְׁעוּן בְּאָת מֵרָחוֹק: קהל בְּפָעֳלוֹ צָרִי דָחוֹק:

חזן אֲסַפְּרָה אֶל חוֹק. מִסְּכוּ בְּלִי לְרָחוֹק: קהל חַיִּים לִי לָחוֹק:

חזן לְשׁוֹד כְּחֶתֶף יִמְחוֹק. לוֹחֲמִי לְבַל יִשְׂחוֹק: קהל וְיִמָּלֵא פִּי שְׂחוֹק:

חו"ק נֶחֱשַׁב כְּצָג בְּאִיתוֹן. דְּחוּת בִּפְלוּלֵי עֲקַלָּתוֹן. וְנַקְדִּישָׁךְ בְּשַׁבַּת שַׁבָּתוֹן. קָדוֹשׁ:

חזן עוֹרְכֵי שֶׁוַע לָרוֹב. חִין עֶרְכָּם יֶעֱרוֹב: קהל פְּנֵי אֱלֹהִים מִקָּרוֹב:

חזן עֲתִירָתִי אָז תִּקְרוֹב. עֲבֵרָתִי לְבַל תֶּאֱרוֹב: קהל אֵלַי לְבַל קְרוֹב:

חזן זוֹמֵם אִם יָזְרוֹב. עֲדַת אֵל לַחֲרוֹב: קהל אֶשְׁעַן בְּמַצְדִּיק וְקָרוֹב:

חו"ק הַיּוֹם בְּפָתְחָךְ סְפָרִים. חוֹן אוֹם שִׁמְךָ מְפָאֲרִים. וְנַקְדִּישָׁךְ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. קָדוֹשׁ:

חזן רֶשַׁע אִם הִכְרִיעִי. זְכוֹר לִי רוֹעִי: קהל בְּצִדְקוֹ עַתָּה לְרוֹעֵי:

חזן רְעֵה צֹאן מַרְעִי. בְּמִרְעֶה טוֹב לְהַרְעִי: קהל וּבְאוֹר חַיִּים לְזַרְעִי

חזן בַּעֲוֹן אוֹרַח רִבְעִי. וּבְקוֹ נְטִיַּת מְרֵעִי: קהל נָא אַל יָאַרְעִי:

חו"ק מַסְטִין בְּכֶבֶל אֱסוֹר. וְתִקְוַת אֲסִירַי בְּשׂוֹר. וְנַקְדִּישָׁךְ בְּצוֹם הֶעָשׂוֹר. קָדוֹשׁ:

פירוש ע"ט

הַהֵיילִיגְעֶן אוּם יוֹם כִּפּוּר דוּ הֵיילִיגֶער גָאט: מַסְטִין בְּכֶבֶל דֶעם שָׂטָן זָאלְסְטוּ בִּינְדֶען מִיט אַ קֵייט. וְתִקְוַת אוּנ דִי הָאפְנוּנג פוּן דִי וואָס הָאפִין אוֹיף מְחִילַת עָוֹן זָאלְסְטוּ זֵיי מְבַשֵּׂר זַיין אַז דוּ הָאסְט פַארגֶעבִין. וְנַקְדִּישָׁךְ אוּנ מִיר ווֶעלִין דִיךְ הֵיילִיגִין אִין דֶעם פַאסְט טָאג דֶעם צֶעהנְטִין טָאג אִין חוֹדֶשׁ, דוּ הֵיילִיגֶער גָאט:

אֶשָּׂא דֵעִי אִיךְ ווֶעל אוֹיפְהֵייבִין מַיין וויסֶענְשַׁאפְט מִיט תְּפִלָּה צוּ גָאט וואָס עֶר אִיז ווַייט פוּן מִיר אוּנ זִיצְט אִין דִי הוֹיכֶע הִימֶעל. שְׁעוּן אוּנ ווֶעל מִיךְ פַארְלָאזֶען אִין דֶעם זְכוּת פוּן אַבְרָהָם וואָס עֶר אִיז גֶיקוּמִין צוּם הַר הַמּוֹרִיָּה. בְּפָעֳלוֹ דוּרךְ זַיין זְכוּת זָאלְסְטוּ דֶעם שָׂטָן דְרִיקֶען עֶר זָאל נִיט מַסְטִין זַיין. חַיִּים צוּם לֶעבֶען זָאלְסְטוּ מִיךְ אָנשְׁרַייבֶען. וְיִמָּלֵא אוּנ מַיין מוֹיל זָאל דֶערְפִיהלְט ווֶערִין מִיט לַאכִין אוּנ פְרֵייד. עוֹרְכֵי דִי וואָס זֵיי רֶעכְטִין אִין פִיהל גִיבֶּעט. חִין דָאס גִיבֶּעט פוּן זֵייעֶר אָנרֶעכְטִין זָאל גִיזִיסְט זַיין פַאר גָאט נָאהֶענְט אוּנ בַּאלְד. אֶשְׁעַן אִיךְ טְהוּ מִיךְ אוּנטֶערלֶעהנִין אִין גָאט וואָס עֶר מַאכְט מִיךְ גִירֶעכְט אוּנ אִיז צוּ מִיר נָאהֶענְט ווֶען אִיךְ רוּף אִיהם. רֶשַׁע ווֶען דָאס שְׁלֶעכְטִיגְקֵייט ווֶעט מִיךְ אִיבֶּערְווֶעגִין. זְכוֹר גִידֶענְק אִין מַיין פְרַיינְד אַבְרָהָם. בְּצִדְקוֹ דוּרךְ זַיינֶע גוּטֶע ווֶערְק זָאל מִיךְ גָאט יֶעצְט צוּ זִיךְ בַּאהֶעפְטִין ווִי אַ גוּטֶער פְרַיינְד. וּבְקוֹ אוּנ פוּן ווֶעגִין דָאס אִיךְ הָאבּ גִינֵייגְט פוּן דֶעם גְלַייכִין ווֶעג דוּרךְ דֶעם יצה"ר וואָס עֶר טְהוּט מִיר שְׁלֶעכְטְ'ס. נָא בֶּעט אִיךְ דִיךְ גָאט זָאלְסְט מִיךְ נִיט בַּאגֶעגְנִין מִיט שְׁטְרָאף

חזן יַסְכִּיתוּ שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן. גָּשִׁים פְּנֵי אָרוֹן: קהל לְהָעֲצִים אַרֶשֶׁת רוֹן:
חזן יְחַלּוּ רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן. מַשְׁבִּית אַף וְחָרוֹן: קהל כְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן:
חזן רוֹגְשִׁים קְרוֹא בְגָרוֹן. פְּלוּשׁ אֲטוּמֵי חֶבְרוֹן: קהל מְצוֹא מְחִילָה וְיִתְרוֹן:

חו"ק נֶהֱשַׁב כְּצַג בְּאֵיתוֹן. דְּחוּת בִּפְלוּלֵי עֲקַלְּתוֹן. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבָּתוֹן. קָדוֹשׁ:

חזן בְּשִׁבְתּוֹ בְּכֵס רִיב. יְרִיבַי לְעֵינַי יָרִיב: קהל יָהּ נִצָּב לָרִיב:
חזן בּוֹזְזֵי חָרוֹב יַחֲרִיב. כְּמוֹ קַדְמוֹנִים הֶחֱרִיב: קהל וְנַאֲקִי לְפָנָיו יַקְרִיב:
חזן יוֹצַג אִתִּי בְּרִיב. מְלִיצֵי שַׁי לְהַקְרִיב: קהל וְשִׂיחִי לְגוֹחִי יַעֲרִיב:

חו"ק הַיּוֹם בְּפָתְחָךְ סְפָרִים. חוֹן אוֹם שִׁמְךָ מְפָאֲרִים. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. קָדוֹשׁ:

חזן קוֹל אָרִים כַּשּׁוֹפָר. בְּמַתַּן אִמְרֵי שָׁפֶר: קהל לִפְנֵי חֻזְקִים שִׁפֵּר:
חזן קֶצֶב שְׂעִירִים וּפָר. בְּנִיב שְׂפָתַיִם יְסֻפָּר: קהל וּבְכֵן סוֹטֵן יוּחְפָּר:
חזן לְפְלוּסִים כְּכוֹכְבֵי מִסְפָּר. וְשָׁחִים עַד עָפָר: קהל בִּצְעָם וַעֲוֹנָם יְכֻפָּר:

חו"ק מַסְטִין בְּכֶבֶל אָסוּר. וְתִקְוַת אֲסִירֵי בְּשׂוֹר. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּצוֹם הֶעָשׂוֹר. קָדוֹשׁ:

חזן יַשְׁלְגוּ אוֹדְמֵי שָׁנִים. שֶׁל כָּל יְמוֹת הַשָּׁנִים: קהל חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים:
חזן יַלְבִּנוּ כִּתְמֵי שׁוֹשַׁנִּים. וְיוּשְׁבוּ לְתַעֲרָם שְׁנוּנִים: קהל בִּפְלוּל אֲשֶׁר מְשַׁנְּנִים:

פירוש ע"ט

יַסְכִּיתוּ לאָזִין די יודען פארנעמין אונ הערין פון דיר דו זאָלסט זאָגין. שׁוּבוּ קערט אייך אום צו דער פעסטי שטאָט יְרוּשָׁלַיִם. גָּשִׁים די וואָס גינעהנין פאר דעם אָרוֹן. לְהָעֲצִים צו שטארקין רייד אונ געזאנג מיט געבעט. רוֹגְשִׁים זיי שטורמין צו רופען מיט זייער האלז. פְּלוּשׁ צו אנטפלעקין דעם זְכוּת פון די אָבוֹת וואָס זיי זענין באגראָבין אין חֶבְרוֹן. מְצוֹא צו גרייכין פארגעבען אונ געשענק. בְּשִׁבְתּוֹ אין זיין טהון זיצען אויף דער שטוהל פון מִשְׁפָּט זאָל ער טהון קריגען מיט מיין קריגער דעם שָׂטָן אונ מיין גישריי זאָל ער פאר זיך לאָזין גינעהנין. וְשִׂיחִי אונ מיין גיבעט זאָל אָנגינומען זיין פאר גאָט וואָס ער האָט מיך אויסגעצויגין אום מיין מוטער'ס לייב. קוֹל אהויך קול וועל איך אויפהייבין אַזוֹי ווי מען בלאָזט מיט אַשׁוֹפָר. בְּמַתַּן מיט דערציילונג פון שיינע רייד פון געבעט. וּבְכֵן דורך דעם זאָל דער שָׂטָן פארשעמט ווערין. לִפְלוּסִים די יודען וואָס זיי זענען פריהער גיוועזען אין גוטען גיוועכט אונ זענין געגליכען גיוועזען צו די צאָהל פון די שטערין. וְשָׁחִים זיי ביקען זיך ביז צו דער ערד. בִּצְעָם לאָזין זייערי קרימונג פארגעבין ווערין. יַשְׁלְגוּ לאָזין וויים ווערין ווי שניי די זינד וואָס זיי זענין רויט ווי רויטער פאָדים. יַלְבִּנוּ לאָזין וויים ווערין די פלעקין פון די רויזין דאָס זענין די זינד פון די בַּעֲלֵי תְשׁוּבָה. וְיוּשְׁבוּ אונ זיי זאָלין אומגיקערט ווערין צו זייערי שיידין די שארפי שווערדין פון דעם מִדַּת הַדִּין. בִּפְלוּל דורך דער תְּפִלָּה וואָס זיי ריידין. כְּחֵצוּ וואשט אייך אונ לייטערט

חזן רַחֲצוּ וְהִזַּכּוּ מֵעֲשׁוֹנִים. לְאִוֶּלֶת מִהְיוֹת שׁוֹנִים: קהל וְעַל מִבְטָחֵימוֹ שְׁעוּנִים:

חו"ק נֶחְשַׁב כְּצָג בְּאִיתוֹן. דְּחוּת בְּפִלּוּלֵי עֲקַלָּתוֹן. וְנַקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבָּתוֹן. קָדוֹשׁ:

חו"ק אֵת לַחֲשִׁי עֲנֵה נָא. וְזַעֲקִי רְצֵה נָא. הָאֵל קָדוֹשׁ:

חו"ק אָדוֹן לְקוֹל עַמֶּךָ. זְכוֹר רַחֲמֶיךָ. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ:

אֵין עֲרוֹךְ אֵלֶיךָ. בֵּין עוֹצֶם מִפְעָלֶיךָ. גִּישַׁת הֲמוֹן מְיַחֲלֶיךָ. דְּרוֹשׁ לְנֶגֶד חֵילֶיךָ. את לחשי: הוֹגֵי הֲמוּלַּת קוֹדֶשׁ. וּמְהַלְלִים בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ. זֶרַע תְּבוּאַת קוֹדֶשׁ. חָשׁוּב כְּאֵילֵי קוֹדֶשׁ. אדון: טַפְסְרֵי מְרֻבְּעֵי פָנִים. יְיַשְּׁירוּךְ עִם אוֹפַנִּים. כְּבַקָּרְךָ כָּל פָּנִים. לְבִלְתִּי נְשׂוֹא פָנִים. את לחשי: מִתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. נוֹעֵץ אַחֲרִית מֵרֹאשׁ. סְלִיחָה לַשּׁוֹבָבִים דְּרוֹשׁ. עֲוֹנָם לָתֵת כְּמֵרֹאשׁ. אדון: פְּרוּדֵי כְּנַף רְנָנִים. צִדְקוֹתֶיךָ חַי מְרַנְּנִים. קוֹל שַׁאֲגָם מְחַנְּנִים. רְצֵה בְּחִין וּבְתַחֲנוּנִים. את לחשי: שִׁנְאָן רִבְבוֹת אֲלָפִים. שׁוֹאֲגִים וְלַבְּקָרִים נֶחֱלָפִים: חזן תּוֹקֶף יַשִּׂיגוּ אֲלָפִים. תּוֹדָה וְזִמְרָה מֵאֲלָפִים:

חו"ק אָדוֹן לְקוֹל עַמֶּךָ. זְכוֹר רַחֲמֶיךָ. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ. הִנָּקֵם מִצָּרֵינוּ. כָּל אֲשֶׁר חָשְׁבוּ עָלֵינוּ. ואתה: בְּשִׁמְךָ נִקְרָא וְתַעֲנֵנוּ. וּתְשַׁבֵּר אֶת עֻלֵּנוּ. וְאַתָּה תִּמְלוֹךְ עָלֵינוּ. ואתה: גּוֹדֶל רַחֲמֶיךָ תּוֹדִיעַ. וּמַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ תּוֹפִיעַ. וּכְאָז אוֹתָנוּ תּוֹשִׁיעַ. ואתה: דָּבָרְךָ נִצָּב לָעוֹלָם. זְכוֹר נָא אָבוֹת הָעוֹלָם. וְהָקֵם בְּרִיתְךָ לָעוֹלָם. ואתה: הַרְצֵה לָנוּ כְּמֵאָז. וְתֵן לָנוּ עֹז. וְנִלְמַד נֶחֱמָדִים מִפָּז. ואתה: וְהַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשֶׁךָ.

פירוש ע"ט

אײַך פון אײַערע חֲטָאִים פון וועגין פארכט פאַר דעם רויך פון גאָט'ס צאָרין. לְאִוֶּלֶת איהר זאָלט די זינד דאָס אַנדערע מאָהל ניט טהון. וְעַל אונ זאָלט אײַך אויף דעם פארזיכערונג פון גאָט פאַרלאָזין:

אֵת לַחֲשִׁי קער דיך דו גאָט צו מײַן גיבעט וְזַעֲקִי מײַן שרײַען באַווילִיג דאָך דו הײַליגער גאָט:

אָדוֹן לְקוֹל אונזער האַר הער צו דָס קול פון דײַן פאָלק. זְכוֹר גידענק דײַן דערבאַרימקײַט. נוֹרָא דו פאָרכטיגער אונ הײַליגער גאָט:

אַל תִּזְכֹּר דו זאָלסט צו אונז ניט גידענקין אונזערע זינד. בְּשִׁמְךָ מיר רופען אָן דײַן נאָמין. וְתַעֲנֵנוּ מיר בעטין דיך גאָט זאָלסט אונז ענטפערין. הַרְצֵה טהו אונז באַווילִיגען אַזוי ווי פריהער, אונ היט אונז מיט דײַן שטאַרק כּח. וְנִלְמַד וועלען מיר לערנין די תּוֹרָה דאָס איהרע ווערטער וועגין

וְקוֹמֵם אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְנַעֲרִיץ בְּכָל יוֹם קְדוּשָּׁתֶךָ. ואתה: זְכוֹר צִדְקַת רִאשׁוֹנִים. וּסְלַח נָא לָאַחֲרוֹנִים. וְתוֹשִׁיבֵם אֶל אֲרוּבּוֹתֵיהֶם כְּיוֹנִים. ואתה: חוּסָה עַל צֹאן מַרְעִיתֶךָ. וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ. וְלַמְּדֵם כְּאָז דָּתֶךָ. ואתה: טָהוֹר תַּרְאֶה כְּבוֹדֶךָ. וְתוֹדִיעַ בָּנוּ הוֹדֶךָ. וְנִסְבּוֹל עוֹל מוֹרָאֲךָ וִיחוּדֶךָ. ואתה: יְרֵאֶיךָ יִשְׂמְחוּ בָךְ. וּבְכָל יוֹם יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ. וְגוֹי וּמַמְלָכָה יַעַבְדוּ לָךְ. ואתה: כְּרַחֲמֶיךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ. כִּי בְּכָל יוֹם לְךָ קְרָאנוּ. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ. ואתה: לְבַדְּךָ תִּמְלוֹךְ כְּמֵרֵאשִׁית. וְתָשִׁית עֵינֶיךָ בְּרֵאשִׁית. כִּמְקוֹם כּוֹנַנְתָּ מֵרֵאשִׁית. ואתה: מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ תִּגָּלֶה. נוֹרְאוֹתֶיךָ נֶחֱזֶה וְנִתְעַלֶּה. וּמִצִּיּוֹן בְּרַחֲמֶיךָ תִּגָּלֶה. ואתה: נְחֵנוּ בַּאֲמִתֶּךָ. וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ. ואתה: שִׂימֵנוּ בְּרָכָה בָּאָרֶץ. וְתִנָּעֵר רְשָׁעִים מֵאֶרֶץ. וְנֵשֵׁב לָבֶטַח בָּאָרֶץ. ואתה: עֲנֵנוּ בִּדְבַר אֲמִתֶּךָ וְתוֹשִׁיעֵנוּ בֶּאֱמוּנָתֶךָ. כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ. ואתה: פָּנֶיךָ הָאֵר בְּצִיּוֹן. וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ בְּצִבְיוֹן. וְתָסִיר טוּמְאָה מִצִּיּוֹן. ואתה: צַדִּיק אַתָּה בַּכֹּל. וְרַחֲמֶיךָ גְּדוֹלִים עַל כֹּל. מִיָּדְךָ הוּא וּלְךָ הַכֹּל. ואתה: קָרוֹב אַתָּה לְכָל קוֹרְאֶיךָ. רַחֵם עַל מַמְלִיכֶךָ. כִּי הֵם מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. ואתה: רַחוּם סְלַח נָא לֶעָוֹן. כִּי כָּל אָדָם מָלֵא עָוֹן. וְאַתָּה תְּכַפֵּר עָוֹן. ואתה: שִׁמְךָ בָּנוּ נִקְרָא

פירוש ע"ט

גלוסטיגער פון גין=גאלד. וְקוֹמֵם שטעל אויף דיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וועלין מיר שטארקין אלע טאג דיין הייליגקייט. זְכוֹר גידענק דאס גירעכטיגקייט פון די ערשטע, דאס זענין די אָבוֹת. וּסְלַח אונ פארגיב פון זייער זְכוּת וועגין צו די אונטערשטע. וְתוֹשִׁיבֵם אונ זאלסט זיי אומקערין קיין יְרוּשָׁלַיִם, אזוי ווי די טויבען קערין זיך אום צו זייער פענסטער אונ צו זייערי נעסטען. טָהוֹר דו ריינער גאט זאלסט ווייזען דיין כָּבוֹד. וְתוֹדִיעַ זאלסט לאזין וויסען אין אונז דיין שוינהייט. וְנִסְבּוֹל אונ מיר וועלין טראגין דעם יאך פון דיין פארכט אונ דיין איינ=ציגקייט. מַלְכוּתְךָ דיין קעניגרייך זאלסטו אויף אונז אנטפלעקין. נוֹרְאוֹתֶיךָ דיין פארכטיגי צייכין זאלין מיר זעהן אונ זאלין ווערין גילויבט. מִצִּיּוֹן אונ פון ציון זאלסטו דיך מיט דיין דער בארימקייט אנטפלעקין. וְשַׂמְּחֵנוּ אונ דער פריי אונז מיט דיין הילף. כִּי דען מיר זענען דיין פאלק אונ דיין ארב. רַחוּם דערבארמיגער, פארגיב צו די זינד. כִּי דען אלע לייט זענין פיהל זינד אונ דו ביסט דערבארמיג אונ טהוסט פארגעבין די זינד. שִׁמְךָ דיין נאמין איז אן אונז גירופין אונ דו זאלסט אונז ניט פארלאזין. נִקְרָאֲךָ מיר רופען דיך אונ דו זאלסט אונז ענטפערין. וּלְמַעַנְךָ אונ פון דייניטוועגין זאלסטו דער=לייכטין אונזערע אויגין. תּוֹאַר דאס גישטאלט פון דיין שְׁכִינָה זאלסטו אונז ווייזין. וּבְתוֹרָתְךָ אונ מיט דיין תּוֹרָה זאלסטו אונז קלוג מאכין וּבְמִרְעֶה אונ אין די גוטע אונ פעטע פאשע זאלסטו אונז פאשען:

וְאַל תַּנִּיחֵנוּ. נִקְרָאֵךְ וְאַתָּה תַעֲנֵנוּ. וּלְמַעַנְךָ הָאֵר עֵינֵינוּ. ואתה: חזן תּוֹאַר פָּנֶיךָ תַּרְאֵנוּ וּבְתוֹרָתְךָ תְּחַכְּמֵנוּ. וּבְמַרְעֶה טוֹב וְשָׁמֵן תַּרְעֵנוּ. וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

וּבְכֵן אַךְ חַנּוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל:

אַךְ אוֹמְרִים בְּחִין לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ בָּאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ גָּשִׁים בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ דּוֹרְשִׁים בְּדָתְךָ יוֹמָם וָלַיְלָה. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ הוֹגִים בְּהַלֵּל וְתִשְׁבָּחוֹת. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ וְאוֹמְרִים סְלַח נָא לַעֲוֹנֵינוּ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ זוֹעֲקִים בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ חוֹקְרִים סוֹד בְּרִיתֶךָ. כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ טוֹעֲנִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. כִּי אֵין כָּאֵל. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ יוֹדְעִים שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ. וּבְפִיהֶם יִתְפָּרָשׁ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ כֻּלָּם הַיּוֹם כְּמַלְאָכִים. קְדוּשָּׁה לְפָנֶיךָ עוֹרְכִים. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ לְבוּשֵׁיהֶם נְקִיִּים. וְכֻלָּם צָמִים וּמִתְעַנִּים. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ מַעֲשֵׂיהֶם מַגִּידִים. וְחַטֹּאתֵיהֶם מְתַנִּים. סְלַח נָא עוֹנִים. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ נִקְרָאִים הַיּוֹם. וְסָלַחְתִּי לָכֶם הַיּוֹם. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ סְפוּרִים כְּחוֹל הַיָּם. וַעֲוֹנוֹתֵיהֶם תַּשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ עוֹנִים אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת. לִפְנֵי חוֹקֵר כְּלָיוֹת וְיוֹדֵעַ כָּל נִסְתָּרוֹת. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ פָּקְדֵם לְחַיִּים טוֹבִים. וְטַהֲרֵם בְּמַיִם חַיִּים. כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ צוֹעֲקִים אָנָּא אֵל נָא. סְלַח נָא חֵטְא לְמִי מָנָה. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ קוֹלָם בְּרַעַשׁ מַרְעִישִׁים. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קוֹרְאִים אָבוֹת וּבָנִים. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אַתָּה. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה גַּם עַתָּה. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: אַךְ שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. בְּקָרְאֵנוּ אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכָל פּוֹעַל: חזן אַךְ תּוֹלִים לְךָ עֵינֵיהֶם. עֲנֵם וּשְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלּוֹתֵיהֶם. סְלַח נָא לַעֲוֹנוֹתֵיהֶם. חַנּוּן וְרַחוּם לְכָל פּוֹעַל:

פותחין הארון

וּבְכֵן אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: אֵל מֶלֶךְ בְּעוֹלָמוֹ. מֵחִישׁ פְּדוּת עַמּוֹ.

פירוש ע"ט

וּבְכֵן אוּנְד אַזוֹי. אִמְרוּ לֵאלֹהִים זָאגְט צוּ גָאט. אִמְרוּ לְזָאגְט צוּ גָאט. אֵל גָאט מַה נּוֹרָא ווִי גָאר פָארְכְטִיג זֶענֶען איז אַקֶענִיג אִין זַיין וֶועלְט. דַיינֶע וֶוערְק: מֵחִישׁ עֶר אַיילְט אַדֶערְלֵייזוּנְג פוּן זַיין פָאלְק

לְקַיֵּם דְּבַר נָאֳמוֹ. כִּי סְלִיחָה עִמּוֹ. הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: בָּרוּךְ וּמְהֻלָּל בְּרוֹב גָּדְלוֹ. מֵחִישׁ סְלִיחָה לִקְהָלוֹ. לְהַרְאוֹת לַכֹּל גָּדְלוֹ. מָדַד מַיִם בְּשָׁעֳלוֹ. שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ לוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: גּוֹאֵל עַם קְדוֹשׁוֹ. בִּסְלִיחָה לְהַקְדִּישׁוֹ. וּמְכוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשׁוֹ. לְזֶרַע אַבְרָהָם קְדוֹשׁוֹ. הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: דָּגוּל וּמְשׁוּבָּח בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ. סוֹלֵחַ לְעַם זוּ בְּזוֹ. בְּדִבֵּר עוּזּוֹ וּמָעוּזּוֹ. לָכֵן עֲדַת מָעֻזּוֹ. דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: הַכֹּל בְּמַאֲמַר עָשָׂה. וְהוּא פָּעַל וְעָשָׂה. סוֹלֵחַ לְאוֹם עֲמוּסָה. לָכֵן עַם בּוֹ חָסָה. זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה:

פירוש ע"ט

פָאלְק. לְקַיֵּם ער זָאל מְקַיֵּים זַיין דִי רֵייד וָואס ער הָאט גֶעזָאגְט. כִּי דֶען דִי פַארְגֶעבּוּנְג אִיז בַּיי אִיהְם. הוֹדוּ דֶרוּם לוֹיבְּט צוּ גָאט רוּפְט אִין זַיין נָאמֶען. אִמְרוּ לוֹיבְּט צוּ גָאט. בָּרוּךְ גֶעבֶּענְטְשְׁט אוּנ גֶעלוֹיבְּט אִיז ער מִיט זַיין פִיהְל אַכְפֶּערְקֵייט. מֵחִישׁ ער טְהוּט אַיילֶען פַרְגֶעבּוּנְג צוּ זַיין אַיינְזַאמְלוּנְג. לְהַרְאוֹת צוּ וַוייזֶען צוּ אַלֶע זַיין אַכְפֶּערְקֵייט. מָדַד ער הָאט גֶעמָאסְטֶען דִי וַואסֶערֶען מִיט זַיין טְרִיט. שִׁירוּ דֶערוּם זִינְגְט צוּ אִיהְם אוּנ לוֹיבְּט אִיהְם. גּוֹאֵל דֶער דֶערְלֵייזֶער פוּן זַיין הֵיילִיג פָאלְק. בִּסְלִיחָה צוּ הֵיילִיגֶן אִיהְם פוּן וֶועגֶען דִי פַאר גֶעבּוּנְג. וּמְכוֹנֵן אוּנ ער בֵּרֵייט אָן זַיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. לְזֶרַע צוּ דִי קִינְדֶער פוּן אַבְרָהָם זַיין הֵיילִיגֶען. הִתְהַלְלוּ דֶערוּם לוֹיבְּט אִיהְם מִיט זַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען. דָּגוּל דֶער גָאט ער אִיז גֶעלוֹיבְּט אִין זַיין שְׁטַארְקֶען הִימֶעל. סוֹלֵחַ ער פַארְגִיבְּט דִי יוּדֶען וָואס זַיי הֵייסֶען „עַם זוּ" פוּן וֶועגֶען דֶעם זְכוּת מִילָה וָואס דֶערְבַּיי שְׁטֵייט דְרַייצֶעהְן מָאהְל בְּרִית אַזוֹי פִיהְל ווִי דָאס וָוארְט „זוּ" הָאט אִין דֶער צָאהְל. בְּדִבֵּר אוֹיךְ פוּן דֶער תּוֹרָה וֶועגֶען וָואס זִי אִיז דִי שְׁטַארְקֵייט אוּנ דִי פֶעסְטוּנְג אוּנ זִי וֶוערְט אָנְגֶערוּפֶן „עוּזוֹ". לָכֵן דֶרוּם דִי עֵדָה פוּן זַיין שְׁטַארְקֵייט. דִּרְשׁוּ יְיָ פָארְשְׁט גָאט אוּנ דִי תּוֹרָה. הַכֹּל דֶער דָא הָאט אַלְס מִיט דֶעם זָאגֶען בַּאשַׁאפֶען. וְהוּא אוּנ ער הָאט אַלְס גֶעוָוערְקְט אוּנ גֶעטְהוּן. סוֹלֵחַ ער טְהוּט פַארְגֶעבֶּען

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: וּמֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ. עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם הוֹדוֹ. סוֹלֵחַ לְעַם מְיַחֲדוֹ. אֲשֶׁר נִקְרָאוּ בִּדְבַר סוֹדוֹ. זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: זֶה רוֹקַע הָאָרֶץ. הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ. סוֹלֵחַ לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. לָכֵן אִמְרוּ לְיוֹסֵד הָאָרֶץ. הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: חַי בִּמְעוֹנָתוֹ. חַנּוּן וְחוֹנֵן עֲדָתוֹ. יָשׁוּב בְּרַחֲמִים לְבֵיתוֹ. לָכֵן לְבָאֵי בִּבְרִיתוֹ. זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: טַפֵּי נַחֲלָתוֹ. טְלָאֵי יְרוּשָׁתוֹ. יָקֵים עֲלֵימוֹ אִמְרָתוֹ. כְּחָקוּק בְּתוֹרָתוֹ. אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ:

פירוש ע"ט

זַיין גֶעלִיעבְּטֶ פָאלְק וָואס עֶר טְרָאגְט זֵיי פוּן גֶעבּוֹירֶען אָן. לָכֵן דֶערוּם דָאס פָאלְק וָואס בַּאשִׁיצֶען זִיךְ אָן אִיהְם. וּכְרוּ גֶעדֶענְקְט זַיינֶע וואוּנְדֶער וָואס עֶר הָאט גֶעטְהוּן. וּמֵקִים אוּנ עֶר בַּאשְׁטֶעטִיגְט דִי רֵייד פוּן זַיין קְנֶעכְט. עַל זַיין שׁוֹינְהֵייט אִיז אוֹיף דֶעם הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד. סוֹלֵחַ עֶר פַארְגִיבְּט צוּ דֶעם פָאלְק וָואס זֵיי אֵיינְצִיגֶען אִיהְם. אֲשֶׁר וָואס זֵיי וֶוערֶען גֶערוּפֶען אִין דִי רֵייד פוּן זַיינֶע סוֹדוֹת פוּן דֶער תּוֹרָה וּמִצְוֹת. זֶרַע דָאס זֶענֶען דִי קִינְדֶער פוּן יִשְׂרָאֵל זַיין קְנֶעכְט. זֶה דֶער גָאט וָואס שְׁפְּרֵייט אוֹיס דִי עֶרְד אוֹיף דֶעם וַואסֶער. הַיּוֹשֵׁב עֶר זִיצְט אוֹיף דֶעם צִירְקֶעל פוּן דֶער עֶרְד. סוֹלֵחַ עֶר פַארְגִיבְּט צוּ זַיינֶע גֶעלִיעבְּטֶע אוֹיף דֶער עֶרְד. לָכֵן דֶערוּם לוֹיבְּט צוּ דֶעם עֶר גְרוּנְד פֶעסְט דִי עֶרְד. הוּא עֶר אִיז גָאט אוּנְזֶער גָאט אוֹיף דֶער גַאנְצֶער וֶועלְט. חַי עֶר לֶעבְּט אִין זַיין הִימֶעל. חַנּוּן עֶר אִיז דֶערְבַּארְמִיג אוּנ דֶערְבַּארִימְט זִיךְ אִיבֶּער זַיין עֵדָה. יָשׁוּב עֶר זָאל זִיךְ אוּמְקֶערֶען מִיט דֶערְבַּארִימְקַייט צוּ זַיין הוֹיז דָאס אִיז דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. לָכֵן דֶערוּם אִיז רֶעכְט צוּ דִי אַלֶע וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעקוּמֶען אִין זַיין בְּרִית צוּ לוֹיבֶּען גָאט. זָכַר דֶער הָאט גֶעדַאכְט צוּ אֵייבִּיג זַיין זֶעבֶערְהֵייט. טַפֵּי דָאס קְלֵיין גֶעזוּנְד פוּן זַיין אַרְב. טְלָאֵי דִי לֶעמֶעלִיךְ פוּן זַיין יְרוּשָׁה. יָקֵים עֶר זָאל אוֹיךְ בַּאשְׁטֶעטִיגֶען זַיין זָאג. כְּחָקוּק אַזוֹ וִוי עֶס שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען אִין זַיין תּוֹרָה „אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ" וָואס עֶר הָאט פַארְשְׁנִיטֶען מִיט אַבְרָהָם אוּנ זַיין שְׁבוּעָה וָואס

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: יוֹעֵץ מֵישָׁרִים לָחוֹק. יְרֵאָיו לְחַיִּים לָחוֹק. סוֹלֵחַ לְחֵטְא לִמְחוֹק. כְּנִשְׁמַע לְרוֹעֶה מֵרָחוֹק. וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחוֹק:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: תַּקִּיף אֱלֹהֵי עוֹלָם. דְּבָרוֹ נִצָּב לְעוֹלָם. וְהוּא מִכֹּל נֶעְלָם. וַאֲנַחְנוּ מְהַלְלִים שְׁמוֹ לְעוֹלָם. בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אַדִּיר בְּוֹעוּדוֹ. בָּרוּם וּבְתַחַת הוֹדוֹ. גִּלָּה אוֹר לַעֲבָדוֹ. דָּבָר מֵקִים לְעַבְדּוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמַּכִּיר עוֹלְמֵי עַד. וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה עֲדֵי

פירוש ע"ט

ער האט געטהון. יוֹעֵץ ער איז א יועץ רעכטפארטיגקייט אן צו שרייבען. יְרֵאָיו זיינע פארכטער זאל ער צום לעבען אנשרייבען. סוֹלֵחַ ער זאל פארגעבען אונ די זינד זאל ער אפמעקען. כְּנִשְׁמַע אזוי ווי עס איז געהערט געווארען צו משה רבינו פון לאנג אן דאס גאט האט איהם געזאגט „סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶיךָ". וַיַּעֲמִידֶהָ אונ ער האט דאס געשטעלט צו יעקב צו א געזעץ דאס אלע יאהר איז ער אום יום כפור מוחל די זינד. תַּקִּיף דער גאט פון דער וועלט איז שטארק. דְּבָרוֹ זיינע רייד איז באשטעטיגט צו אייביג. וְהוּא אונ ער איז פון אלע פארהוילען. וַאֲנַחְנוּ אונ מיר לויבען זיין נאמען פון אייביג ביז אייביג:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים אונ אזוי זענען גרויס די ווערק פון אונזער גאט. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ די ווערק פון אונזער גאט. אַדִּיר ער איז שטארק אין זיין באשטעטיגונג. בָּרוּם אין דערהייך אונ אין דער נידער איז זיין שוינהייט. גִּלָּה ער האט צו זיינע קנעכט אנטפלעקט א ליכט דאס איז די תורה. דָּבָר די רייד וואס די נביאים אונ צדיקים ריידען איז ער מקיים צו זיין קנעכט. לָכֵן דערום איז גאט געהערשט, דען עס איז קיינער ניט פארהאנדען נאר ער אליין. מַעֲשֵׂה די ווערק פון אונזער גאט. הַמַּכִּיר דער דא דערקענט אונ ווייסט אלם וואס עס איז געווען אונ וואס וועט זיין ביז אייביג. וְסוֹפֵר ער שרייבט אונ ציילט די מעשים פון די

עַד. זִיו מוֹשָׁבוֹ נוֹעַד. חֶלֶד צוֹפֶה בְּמִסְעָד. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טוֹעֵן עוֹלָמוֹ. יוֹדֵעַ הֲדוֹמוֹ. כִּלְּלוֹ בְּנוֹאֲמוֹ. לָעַד לַהֲקִימוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: מוֹשֵׁל בְּמִפְעָלוֹ. נוֹרָא עַל זְבוּלוֹ. סִלּוּדוֹ כְּגָדְלוֹ. עוּזּוֹ כְּרוֹב חֵילוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: פְּאֵרוֹ בִּשְׁמֵי מְעוֹנַי. צוֹפֶה וּמַבִּיט לְעֵינַי. קִלּוּס שְׁמוֹ בַּהֲמוֹנַי. רוֹדֶה בְּקֶרֶב מוֹנַי. לָכֵן יִתְגָּאֶה גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי יְיָ:

סוגרין הארון

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ וְתַחְבּוּלוֹתָיו מְזִמָּה. שִׁבְתּוֹ בְּתוֹךְ מִרְמָה. רְפִידָתוֹ רִמָּה. קָבוּר בִּסְעִיף אֲדָמָה. וְאֵיךְ יִתְגָּאֶה אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה:

פירוש ע"ט

מֶענְטְשֶׁען בִּיז אֵייבִּיג. זִיו דִי שׁוֹינְהֵייט פוּן זַיין כִּסֵא הַכָּבוֹד אִיז אָנְגֶעבְּרֵייט מְקַבֵּל צוּ זַיין תְּשׁוּבָה פוּן דִי מֶענְטְשֶׁען. חֶלֶד עֶר אִיז מַשְׁגִּיחַ אוֹיף דֶער וֶועלְט צוּ אוּנְטֶערְלֶעהְנֶען זִי, דֶערוּם אִיז עֶר גֶעהֶערְשְׁט. הַמַּבִּיט דֶער דָא קוּקְט צוּ דֶער עֶרְד אוּנ זִי צִיטֶערְט. טוֹעֵן עֶר טְרָאגְט זַיין וֶועלְט. יוֹדֵעַ עֶר וֵוייסְט וָואס דִי עֶרְד בַּאדַארְף, וָואס זִי אִיז זַיין פוּס בֶּענְקִיל. כִּלְּלוֹ עֶר הָאט דִי וֶועלְט גֶעקְרֵיינְט מִיט זַיין רֵיידֶן. לָעַד צוּ מַאכֶען שְׁטֵיין דִי וֶועלְט בִּיז אֵייבִּיג. לָכֵן דֶערוּם אִיז עֶר גֶעהֶערְשְׁט דָאס זַיין נָאמֶען אִיז „יְיָ צְבָאוֹת". מוֹשֵׁל עֶר גֶעוָועלְטִיגְט אִין זַיינֶע וֶועְרְק. נוֹרָא עֶר אִיז פָארְכְטִיג אוֹיף זַיין הַארְבֶּערִיג דָאס אִיז דֶער הִימֶעל. סִלּוּדוֹ זַיין לוֹיבּ אִיז וִוי זַיין אַכְפֶּערְקֵייט. עוּזּוֹ זַיין שְׁטַארְקֵייט אִיז וִוי דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן זַיין חַיִל. לָכֵן דֶערוּם אִיז גָאט גֶעהֶערְשְׁט דִי בְּרֶענֶענְדִיגֶע מַלְאָכִים שְׁטֵיין פַאר אִיהְם אִין הִימֶעל צוּ בַּאדִינֶען אִיהְם. פְּאֵרוֹ זַיין שׁוֹינְהֵייט אִיז אִין הוֹכֶע הִימֶעל. צוֹפֶה עֶר זֶעהְט אוּנ קוּקְט צוּ מַיינֶע אוֹיגֶען. קִלּוּס דִי לוֹיבּ פוּן זַיין נָאמֶען אִיז צְוִוישֶׁען בְּרוּמוּנְג פוּן דִי יִשְׂרָאֵל. לָכֵן דֶערוּם אִיז עֶר גֶעהֶערְשְׁט, דֶען דִי מַעֲשִׂים פוּן גָאט זֶענֶען גְרוֹיס:

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ דִי וֶועְרְק פוּן דֶעם מֶענְטְשִׁין אוּנ זַיינֶע גֶעדַאנְקֶען זֶענֶען אָפְּט שְׁלֶעכְט. שִׁבְתּוֹ זַיין זִיצוּנְג אִיז אָפְּט אִין פַאלְשְׁקֵייט. רְפִידָתוֹ זַיין אוֹיסְבֶּעטוּנְג אִיז וֶוערִים. קָבוּר עֶר וֶוערְט בַּאגְרָאבֶּען אִין אַ שְׁפַּאלְט פוּן דֶער עֶרְד. וְאֵיךְ אוּנ וִוי זָאל זִיךְ הָאפֶּערְדִיג הַאלְטִין דֶר מֶענְטְשׁ וָוען עֶר אִיז צוּ נִיט גִיגְלִיכִין:

ושותחין מיד׳.

אֲבָל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: שַׁדַּי רוֹקַע הָאָרֶץ עַל בְּלִימָה. שׁוֹכְנֶיהָ בְּלִי הֱיוֹת לְשַׁמָּה. תִּכֵּן עַל מַיִם אֲדָמָה. תַּקִּיף שְׁמוֹ לְרוֹמֵמָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה:

וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאֵימָה יַעֲרִיצוּ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בְּאֶרְאֶלֵּי אוֹמֶן. בְּאַבִּירֵי אוֹמֶץ. בִּבְלוּלֵי קֶרַח. בִּבְדוּדֵי קֶדַח. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִגְּלוּמֵי גוּשׁ. מִגָּרֵי גַיְא. מִדְּלוּלֵי פּוֹעַל. מִדַּלֵּי מַעַשׂ. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בַּהֲמוֹן מַלְאָכִים. בְּהִלּוּךְ מַחֲנוֹת. בְּוַעַד אֲלָפִים. בְּוֹכַח רְבָבוֹת. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִזִּיו שׁוֹגֶה. מִזּוֹהַר כָּבָה. מֵחַסְרֵי שֵׂכֶל. מֵחוֹרְשֵׁי רֶשַׁע. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ.

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בְּטִפּוּחַ עֲרָבוֹת. בְּטִכּוּס שְׁחָקִים. בְּיִשְׁרַת עֲרָפֶל. בִּירִיעוֹת מְעוֹנָה. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִכְּתוּמֵי שֶׁמֶץ. מִכְּמוּסֵי כֶתֶם. מִלְּכוּדֵי פַּח. מִלְּעוּנֵי מַר. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

פירוש ע״ט

אֲבָל מַעֲשֵׂה אָבער די ווערק פון אונזער גאָט. שַׁדַּי ער איז איין אַלמעכטיגער גאָט אוג האָט די ערד אויסגישפרייט אויף נישט. שׁוֹכְנֶיהָ ער באַשטעטיגט די וואוינער פון דער ערד זיי זאָלין ניט פאַרוויסט ווערין. תִּכֵּן ער האָט אָנגיבּרייט די ערד אוף וואַסער. תַּקִּיף עס איז רעכט זיין שטאַרקין נאָמין צו דערהייכין לָכֵן דערום איז ער גיהערשט גאָט דער דאָ איז איינגיהילט מיט ליכט ווי מיט אַ קלייד: וּבְכֵן אוג אַזוֹ. לְנוֹרָא צו דעם פאָרכטיגין גאָט וואס איבער זיי איז זיין פאָרכט טהון זיי שטאַרקין אונ לויבין: אֲשֶׁר אֵימָתְךָ האָטשע דיין פאָרכט איז צווישין די וואָרהאַפטיגי מַלְאָכִים. בְּאַבִּירֵי צווישין די מַלְאָכִים וואס זיי זענין מיט שטאַרקייט. בִּבְלוּלֵי צווישין די מַלְאָכִים וואס זענען גימישט מיט פייער אונ אייז. בִּבְדוּדֵי צווישין די מַלְאָכִים וואס זיי זענין לויטער פייער. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם אונ דיין פאָרכט איז אויף זיי. וְאָבִיתָה תְּהִלָּה האָסטו דאָך גיגליסט און גיוואָלט איין לויב. מִגְּלוּמֵי פון די מענטשין וואס זייער גוף איז באַשאַפין גיוואָרין פון אַשטיק ערד. מִדְּלוּלֵי פון די וואס זיי זענין אָרים פון מַעֲשִׂים טובים. מִדַּלֵּי פון די לייט וואס זייערע מַעֲשִׂים זענען גאָר אָרים אונ קליין אויף דער וועלט אונ דאָס איז דיין לויב. אֲשֶׁר אַפילו דיין פאָרכט איז אין דעם הימיל וואס ער איז געמאָסטען מיט דיין האַנד. בְּטִכּוּס אונ אין געצירטע הימעל וואס הייסען „שְׁחָקִים״. בְּיִשְׁרַת אין דיין רוהונג פון דעם הימעל וואס ער הייסט „עֲרָפֶל״. בִּירִיעוֹת אין די אומהענג פון דעם הימעל וואס ער הייסט „מָעוֹן״, אונ דיין פאָרכט איז אויף זיי. וְאָבִיתָה האָסטו דאָך געוואָלט איין לויב

אֲשֶׁר אֵימָתְךָ. בִּמְסִלּוּלֵי זְבוּל. בִּמְרוֹמֵי שֶׁפֶר. בִּנְטִיַּת דּוֹק.
בְּנִחַת עָבִים. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:
וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִסְרוּחֵי מַעַשׂ. מִשְּׂבֵעֵי רוֹגֶז. מֵעֲדוּרֵי אֱמֶת.
מֵעֲמוּסֵי בֶטֶן. וְהוּא תְהִלָּתֶךָ:
אֲשֶׁר אֵימָתְךָ. בְּפוֹתְחֵי קָדוֹשׁ. בְּפוֹצְחֵי בָרוּךְ. בִּצְדוּדֵי אַרְבַּע.
בִּצְנוּפֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:
וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִקְּרוּאֵי אַיִן. מִקּוֹרְאֵי בְּחֶנֶף. מֵרְחוֹקֵי אֱמֶת.
מֵרֵיקֵי צֶדֶק. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:
אֲשֶׁר אֵימָתְךָ. בִּשְׁבִיבֵי אֵשׁ. בִּשְׁבִילֵי מַיִם. בִּתְלוּלֵי רוּם.
בְּתַלְתַּלֵּי גוֹבַהּ. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:
וְאָבִיתָה תְּהִלָּה. מִבָּשָׂר וָדָם. מֵהֶבֶל וָתוֹהוּ. מֵחָצִיר יָבֵשׁ.
מִצֵּל עוֹבֵר. וּמִצִּיץ נוֹבֵל. מִמַּשְׁלִימֵי נֶפֶשׁ. מִמַּפְרִיחֵי
רוּחַ. וּמֵעוֹפְפֵי חַיָּה. וּמַחֲנִיטֵי נְשָׁמָה. וּמוֹצִיאֵי יְחִידָה. וְנִשְׁמָעִים
בַּדִּין. וּמֵתִים בַּמִּשְׁפָּט. וְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנוֹתְנִים לְךָ פְּאֵר חַי
הָעוֹלָמִים. וְתִפְאַרְתְּךָ עֲלֵיהֶם: סוגרין הארון

פירוש ע"ט

לויב פון די מענטשען וואָס זיי זענען געפלעקט מיט זינד. מִלְּכוּדֵי פון די וואָס ווערען באַצווינגען אין דער נעץ פון טויט. מִלְּעוּגֵי פון די מענטשען וואָס זייער פַּרְנָסָה קומט זיי שוועהר אונ ביטער אָן ווי ווערמוט אונ דאָס איז דיין לויב. אֲשֶׁר אֲפִילוּ דיין פאָרכט איז צווישען די מַלְאָכִים וואָס זיי הייבען דיך אָן צו לויבען מיט קָדוֹשׁ. בְּפוֹצְחֵי צווישען די וואָס ריידען בָּרוּךְ. בִּצְדוּדֵי צווישען די מַלְאָכִים וואָס האָבען אַ פָּנִים פון אַלע זייטען. בִּצְנוּפֵי די דאָ זענען באַדעקט מיט זעקס פליגעל אונ דיין פאָרכט איז אויף זיי. וְאָבִיתָה האָסטו דאָך געוואָלט איין לויב פון די מענטשען וואָס הייסט נישט. מִקּוֹרְאֵי פון די רופער מיט חֲנוּפָה אונ זענען פול זינד מֵרְחוֹקֵי פון די וואָס זענען ווייט פון אֱמֶת. מֵרֵיקֵי פון די וואָס זענען ליידיג פון גערעכטיגקייט אונ דאָס איז דיין לוב. אֲשֶׁר אֲפִילוּ דיין פאָרכט איז צווישען די מַלְאָכִים וואָס זיי זענען פונקען פייער. בִּתְלוּלֵי אין די הויכע אונ דערהויבענע הימעל. בְּתַלְתַּלֵּי צווישען די הייך פון די הויכע מַלְאָכִים אונ דיין פאָרכט איז אויף זיי. וְאָבִיתָה האָסטו דאָך געוואָלט איין לויב פון דעם מענטשען וואָס ער איז פלייש אונ בלוט. מֵהֶבֶל פון די מענטשען וואָס זיי זענען נישט אונ וויסט. מֵחָצִיר פון די וואָס ווערען פאַרדאַרט אַזוי ווי דאַר גראָז. מִצֵּל פון די וואָס זיי ווערען ווי איין שאָטען וואָס גייט אַוועק. וּמִצִּיץ אונ פון די וואָס זיי זענען ווי אַ בליאונג וואָס פאַלט אָפּ. מִמַּשְׁלִימֵי פון די וואָס באַשליסען זייער לעבען אונ שטאַרבען. מִמַּפְרִיחֵי פון די וואָס פון זיי פליהט אַוועק זייער אָטהום. וּמֵעוֹפְפֵי פון די וואָס זייער לעבין שוועבט אַוועק. וּמַחֲנִיטֵי אונ פון די וואָס זייער שפּראָצונג איז דורך דער נְשָׁמָה. וּמוֹצִיאֵי אונ זייער אויסגיין איז דורך די איינציגע נְשָׁמָה. וְנִשְׁפָּטִים אונ ווערען איינגעזאַמילט אין דין אונ שטאַרבען מיט מִשְׁפָּט אונ וועלין לֶעָתִיד לָבֹא ווידער לעבעדיג ווערען מיט דערבאַרעמקייט. וְנוֹתְנִים אונ

ש״ץ לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת. קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

אַמִּיצֵי שְׁחָקִים מִמַּעַל. וְכָל צְבָא מַעַל. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: אֱמוּנֵי אַהֲבָה וְצִמְחֵי רְבָבָה. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: בִּכְתֵּי מַלְאָכִים שְׁמוֹ מַמְלִיכִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: בְּנֵי בְּחוּנֵי בְרִית לְזוֹכֵר הַבְּרִית. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: גִּבּוֹרֵי כֹחַ. לְאַמִּיץ פָּנִים וְשַׂגִּיא כֹחַ. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: גְּדוֹלֵי צְדָקָה. לְנִקְדָּשׁ בִּצְדָקָה. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: דְּמוּת אַרְבָּעָה פָּנִים. לְכָל צַד פּוֹנִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: דִּגְלֵי נְצוּרָה. לְעַמָּם בַּצָּרָה. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: הֲמוֹן צְבָא מַעְלָה. לְשׁוֹכֵן מַעְלָה. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: הוֹלְכֵי דֶרֶךְ תָּמִים. לְהַצּוּר תָּמִים. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: וְרָצִים וְשָׁבִים. טַעַם צוּר מַקְשִׁיבִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת וְקוֹיֵ סְלִיחוֹת אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: זְמִירוֹת רַבּוֹת זַכֵּי שְׁמֵי עֲרָבוֹת. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: זֶרַע מַטַּע אֱמֶת. לֵאלֹהִים אֱמֶת. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: חַשְׁמַלִּים עִזִּים. לְעוֹשֵׂה חֲזִיזִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: חוֹנִים וְנוֹסְעִים. לְמַעְלָה נְשִׂיאִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: טַפְסְרֵי מְרוֹמִים. לְרָם עַל רָמִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: טוֹבוּ אֹהָלָיו. יוֹנְקָיו וְעוֹלָלָיו. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: יְדוֹדוּן הוֹלְכִים. כּוֹרְעִים וּבוֹרְכִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: יוֹשְׁבֵי אֹהֶל וּמִשְׁכָּן. לְבְתוֹכָם שָׁכָן. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: כִּתֵּי הֲמוֹנִים. עִם חַיּוֹת וְאוֹפַנִּים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: כֶּתֶר נוֹתְנִים. בְּנֵי אֵיתָנִים. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: לַהֲקַת

פירוש ע״ט

געבען שוינהייט און לויב צו דיר גאָט וואָס דו לעבסט אייביג און דיין שוינהייט איז אויף זיי:

ליושב תהלות צו דעם דער וואָס זיצט אין לויב. לרוכב דאָס דער דאָ רייט אין הימעל וואָס ער הייסט „ערבות”. קדוש ברוך צו דעם דער וואָס איז הייליגקייט און לויב:

אמיצי שחקים די שטאַרקע מלאָכים וואָס זיי זענען אויבען אין הימעל. וכל און אלע אייבערשטע חיילות, זאָגען קדוש. אמוני די וואָס גלייבען אין גאָט מיט ליעב־שאַפט און שפּראָצונג פון פיהל צעהן טויזינד, זיי זאָגין ברוך. בכתי צווישען די כתות מלאָכים טהון זיי זיין נאָמין מאַכין קיניגען, זיי זאָגין קדוש. בני די קינדער פון די אָבות וואָס זיי זענין געפּרובט געוואָרין מיט פיל פּרובונ־גען. לזוכר צו גאָט וואָס ער געדענקט דעם ברית זאָגען זיי קדוש וברוך. המון דאָס ברימונג פון די אייבערשטי חיילות, לשוכן צו גאָט דער דאָ רוהט אויבען, זאָגען זיי קדוש. הולכי די וואָס גייען אין גאַנצין וועג צו דעם באַשעפער פון אַלסדינג, זאָגען זיי ברוך. ורצים און מלאָכים וואָס קערין זיך ווידער אום. טעם די רייד פון דעם באַשעפער טהון זיי פאַרנעמען, זיי זאָגען קדוש. וחוכי און די וואָס האָפען אויף הילף און פאַרלאַנגען פאַרגעבונג, זיי זאָגען קדוש וברוך. טפסרי די מלאָכים וואָס זיי זענען אין הימעל. לרם צו גאָט וואָס ער איז דערהויבען איבער אלע דערהויבענע זאָגען זיי קדוש. טובו די וואָס זייער געצעלט זענען גוט מיט תורה לערנען. יונקי זייער זייגידיגע קינדער זאָגין ברוך. ידודון די מלאָכים וואָס פאַרוואָגלען און גייען אין גאָט׳ס שליחות וואָס נייגען און קניען זיי זאָגען קדוש. יושבי די וואָס זיצען אין

געצעלט

שְׁבִיבִים וְאֵשׁ לְהָבִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: לְמַעֲנוּ גוֹי אֶחָד. לְשֵׁם אֵל הַמְיוּחָד. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: מְסוּכָּכִים מְרוּפָּפִים. בְּכַנְפֵיהֶם מְעוֹפְפִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: מְנַצְּחִים לְהַתְמִיד. בְּכָל יוֹם תָּמִיד. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: נוֹרָאִים בְּנִפְלָאוֹת. לְצֶדֶק נוֹרָאוֹת. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: נְדִיבֵי עַמּוֹ. מְסַלְסְלִים לִשְׁמוֹ, אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: שְׂרָפִים עוֹמְדִים. מִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: סוֹלְדֵי בְחִילָה. לְנוֹרָא עֲלִילָה. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: עֵינַיִם מְלֵאִים. כְּתַרְשִׁישׁ מְמוּלָּאִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: עוֹנִים בְּמַקְהֵלוֹת. בְּלַחַשׁ וְקוֹלוֹת. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: פְּנֵיהֶם כִּבְרָקִים מְאִירִים. וּפָז בֶּגֶד פְּאוּרִים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: פְּדוּיֵי בִּזְרוֹעַ חָזָק. לְגוֹאֲלָם חָזָק. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: צִבְאוֹת שָׁמַיִם. לְרוֹכֵב שָׁמַיִם. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: צֹאן קָדָשִׁים. מַטַּע קְדוֹשִׁים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: קַלִּים לְצוּרָם. קוֹרְאִים לְיוֹצְרָם. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: קְהִלּוֹת יַעֲקֹב. בְּלִי לֵב עָקוֹב. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: רַגְלֵיהֶם כְּעֵגֶל. וְאוֹפָן מִתְגַּלְגֵּל. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: רְצוּיִם לְבוֹרְאָם. לְרָם אֲשֶׁר בְּרָאָם. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. ליושב: שׁוֹכְנֵי בְּצֵל שַׁדַּי. שְׁנוֹתָם אֵין דַּי. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: שְׁמוּרִים חֲקוּקִים. בְּמִצְוֹת וְחוּקִים. אוֹמְרִים בָּרוּךְ: חזן תּוֹקֶף תַּרְשִׁישִׁים. בְּמָרוֹם חֲשׁוּשִׁים. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ: תְּמִימִים בְּדַרְכֵיהֶם וּבְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

תו"ק לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

וּבְכֵן שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

פירוש ע"ט

געצעלט און רואונג צו גאָט וואָס ער רוהט צווישען זיי, זאָגען קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. מְסוּכָּכִים די מלאכים וואָס זיי באַדעקען זיך מיט זייערע פליגעל און ווערען שלאַף פאַר פאָרכט. בְּכַנְפֵיהֶם און שוועבען מיט זייערע פליגעל, זאָגין זיי קָדוֹשׁ. מְנַצְּחִים די וואָס לויבין מיט געזאַנג שטענדיג אַלע טאָג, זאָגען בָּרוּךְ. נוֹרָאִים די מלאכים וואָס זיי זענען פול פאָרכט פון וועגין וואָס זיי זעהן גאָטס וואונדער. לְצֶדֶק צו דעם גערעכטפאַרטיגען גאָט, זאָגען קָדוֹשׁ. נְדִיבֵי די פרומע פון זיין פאָלק. מְסַלְסְלִים זיי צירען מיט לויבען צו זיין נאָמין, זאָגין קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. פְּנֵיהֶם די מלאכים וואָס זייער פנים לייכט ווי בליצען און זענען געצירט אין לויטערע קליידער אַזוי ווי גע=לייטערט גאָלד, זאָגען זיי קָדוֹשׁ. פְּדוּיִם די וואָס זיי זענען אויסגעלייזט געוואָרען מיט שטאַרקער מאַכט. לְגוֹאֲלָם צו זייער שטאַרקען דערלייזער זאָגין זיי בָּרוּךְ. צִבְאוֹת די הער=שאַפט פון דעם הימעל. לְרוֹכֵב צו גאָט וואָס רייט אויף די הימעל, זאָגען זיי קָדוֹשׁ. צֹאן די הייליגע שאָף. מַטַּע צו דאָס פלאַנצונג פון די הייליגע זאָגען קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ. שׁוֹכְנֵי די מלאכים וואָס רוהען אין שאָטען פון דעם אַלמעכטיגען גאָט. שְׁנוֹתָם זייערע יאָהרען קען מען ניט ציילין, זאָגין זיי קָדוֹשׁ. שְׁמוּרִים די וואָס זענען געהיט פון גאָט און זענען ביי איהם אין האַרץ אויסגעקריצט. בְּמִצְוֹת מיט מִצְוֹת און געזעץ פון דער תּוֹרָה זאָגען בָּרוּךְ. תּוֹקֶף די שטאַרקע מלאכים אין הימעל זיי אײַלען זיך אין הימעל און זאָגען קָדוֹשׁ. תְּמִימִים די וואָס זענען פרום אין זייער וועג און מיט די ווערק פון זייערע הענד זאָגען קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

חז"ק אֵלּוּ לְאֵלּוּ שׁוֹאֲלִים. אֵלּוּ לְאֵלּוּ מְמַלְּלִים. אָנָה שׁוֹכֵן מְעוּלִּים. לְהַעֲרִיצוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ בִּפְאֵר מְסַלְסְלִים:

אֵילֵי מָרוֹם פּוֹצְחִים הִלּוּלוֹ. אוֹפָן וְגַלְגַּל מַבִּיעִים סִלְסוּלוֹ. בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה מַכְתִּירִים שֵׁם גָּדְלוֹ. שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. אלו: גִּבּוֹרֵי כֹחַ בְּרַעַד וּבְפַחַד. גֵּאֶה וְגָבוֹהַּ לְיַחֵד לְאֶחָד. דְּמָמָה דַקָּה דָּאִים בְּלִי כַחַד. שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד. אלו: הַיּוֹשֵׁב יְחִידִי עַל אוֹפַנָּיו. הַדּוֹבֵר דָּבָר דִּבּוּר עַל אוֹפַנָּיו. וְרָצוֹא וָשׁוֹב כַּבָּזָק לְפָנָיו. בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָנָיו. אלו: זוֹהַר הָרָקִיעַ כְּעֵין הַשְׁמַלָּיו. זוֹעֵף בַּיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו. חִיל שָׂרָף אֵימָה עָלָיו. וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו. אלו: טַפְסְרֵי קָלָל כְּעֵין נְחוֹשֶׁת יְצַפְצֵף. טְהוֹר עֵינַיִם עֲלֵיהֶם יְחוֹפֵף. יָדוּד יְכַסֶּה פָנָיו כָּל מִתְרוֹפֵף. וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף. אלו: כַּבִּיר כֹּחַ הוּא אֵלִי זֶה. כִּי לֹא בָזָה עֱנוּת עַם עָנִי וְנִבְזֶה. לְהַקְדִּישׁוֹ וּלְהַעֲרִיצוֹ יַחַד נִרְשִׁים זֶה מִזֶּה. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה. אלו: מֶלֶךְ מְהוּלָּל בְּפִיהֶם גָּמַר. מוֹרָאוֹ עֲלֵיהֶם תָּמִיר לְהִשָּׁמֵר. נִשָּׂא וְנֶעְלָם הִלּוּלוֹ לוֹמַר. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. אלו: שָׂרָף מְכוּנֶּה אֶחָד קָדוֹשׁ. סִלּוּד אוֹמֵר לְבָרוּךְ וְקָדוֹשׁ. עוֹנִים

פירוש ע"ט

אֵילֵי מָרוֹם די שטארקע און הויכע מַלְאָכִים ריידין זיין לויב. גִּבּוֹרֵי די מַלְאָכִים וואס זענען שטארק מיט קראפט מיט ציטערניש און מיט פארכט טהון זיי איינציגען צו דעם איינציגען גאט וואס ער איז געהערשט און געהייכט. זוֹהַר דאס געשטאלט פון דעם הימעל איז ווי דאס געשטאלט פון זיינע חַשְׁמַלִּים. זוֹעֵף אז ער שטורעמט אין יַם טהון ברומען זיינע אינדען. חִיל דער ברע־נענדיגער מַלְאָךְ טהוט ציטערען פאר גאט און גאט'ס פארכט איז אויף איהם. וּבִשְׁתַּיִם און מיט צוויי פליגעל באדעקט איטליכער מַלְאָךְ זיינע פיס. כַּבִּיר דער דאזיגער גאט מיינער איז פול שטארק אין קראפט. כִּי דען ער פארשעמט ניט דאס געבעט פון דעם פאלק וואס האלטין זיך ארים און מְבוּזֶה. לְהַקְדִּישׁוֹ צו הייליגען גאט און צו שטארקען איהם אלע מַלְאָכִים מיט א נאנדער. נִרְשִׁים נעמען זיי פריהער רְשׁוּת איין מַלְאָךְ פון דעם אנדערען און עס רופט איין מַלְאָךְ צום אנדערען כְּדֵי זיי זאלען גלייך אנהייבען גאט'ס קְדוּשָּׁה. שָׂרָף דער ברענענדיגער מַלְאָךְ וואס זיין נאמען איז אֶחָד קָדוֹשׁ. סִלּוּד זאגט ער אלוף צו גאט וואס ער איז געלויבט און געהייליגט. עוֹנִים זיי ענטפערען קְדוּשָּׁה מיט הייליגקייט צו גאט וואס ער איז הייליג און זאגען קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. שָׁמַיִם גאטס שונקייט באדעקט די אונטערשטע הימעל און די אייבערשטע הימעל. שְׁחָקִים דען די אייבערשטע הימעל זענען אויך די ווערק פון זיינע הענד. תּוֹלֶה גאט הענגט אויף גאר די וועלט און האלט זיך דורך דער שטארקייט פון זיין האנד. מְלֹא כָל דען גאטס כָּבוֹד דערפילט גאר די וועלט:

בִּקְדוּשָּׁה לָאֵל הַקָּדוֹשׁ. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. אלו: פְּאֵר וָשֶׁבַח לַאֲדוֹן הַצְּבָאוֹת. פּוֹצְחִים בְּרִנָּה מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת. צְבָא מָרוֹם גְּדוֹלָתָם מַצְבִּיאוֹת. יְיָ צְבָאוֹת. אלו: קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שׁוֹכֵן עֲלֵיהֶם בָּאָרֶץ. קַלִּים לָרוּץ עַד קְצֵה הָאָרֶץ. רָם וְנִשָּׂא יוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ. מְלֹא כָל הָאָרֶץ. אלו: שָׁמַיִם וּשְׁמֵי שָׁמַיִם כִּסָּה הוֹדוֹ. שְׁחָקִים מִמַּעַל פּוֹעַל יָדוֹ. תּוֹלֶה תֵבֵל בִּזְרוֹעַ יָדוֹ. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ת"ק אֵלּוּ לָאֵלּוּ שׁוֹאֲלִים. אֵלּוּ לָאֵלּוּ מְמַלְּלִים. אָנָה שׁוֹכֵן מְעוֹלִים. לְהַעֲרִיצוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ בִּפְאֵר מְסַלְסְלִים:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

פותחין הארון

וּנְתַנֶּה תּוֹקֶף קְדוּשַּׁת הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא וְאָיוֹם. וּבוֹ תִנַּשֵּׂא מַלְכוּתֶךָ. וְיִכּוֹן בְּחֶסֶד כִּסְאֶךָ. וְתֵשֵׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת: אֱמֶת כִּי אַתָּה הוּא דַיָּן וּמוֹכִיחַ. וְיוֹדֵעַ וָעֵד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם (וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה). וְתִזְכּוֹר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת. וְתִפְתַּח אֶת סֵפֶר

מעשה ר' אמנון

מַעֲשֶׂה, עֶס אִיז גֶעשֶׁעהֶן אַ מַעֲשֶׂה מִיט אַ גְרוֹסֶען צַדִּיק רַבִּי אַמְנוֹן זצ"ל, וָואס עֶר אִיז גֶעוֶוען גְרוֹיס אִין תּוֹרָה אוּנ חָכְמָה, אוֹיךְ אִיז עֶר גֶעוֶוען אַ עוֹשֶׁר אוּנ אַ מְיוּחָס, אוּנ אִיז גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער נִכְבָּד בַּיי דֶעם פִירְשְׁט פוּן מַאיִנְץ אוּנ בַּיי אַלֶע גְרוֹיסֶע שָׂרִים, זֵיי הָאבֶּען אִיהְם אַלֶע זֵייעֶר לִיעבּ גֶעהַאט אוּנ פְלֶעגֶען אִיהְם אָנְטְהוּן גְרוֹיס כָּבוֹד:

וַיְהִי הַיּוֹם ר' אַמְנוֹן אִיז גֶעוֶוען אוּנ פִירְשְׁטִ'ס הוֹיף הָאבֶּען דִי שָׂרִים צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט אוּנְזֶער גְנֶעדִיגֶער פִירְשְׁט וִויל דִיךְ מַאכֶען פַאר אַ מִינִיסְטֶער דֶען עֶר הָאט דִיךְ זֵייעֶר לִיעבּ אוּנ עֶר עֶהְרְט דִיךְ זֵייעֶר, אוּנ וִויל דִיךְ זֵייעֶר גְרוֹיס

פירוש ע"ט

וּנְתַנֶּה תּוֹקֶף אוּנ מִיר וֶועלֶען דֶערְ־צֵיילֶען דִי שְׁטַארְקֶע הֵיילִיגְ־קֵייט פוּן דֶעם טָאג. כִּי דֶען עֶר אִיז פָארְכְטִיג אוּנ שְׁרֶעקְלִיךְ. וּבוֹ אִין דֶעם טָאג וֶוערְט דֶערְהוֹיבֶּען דַיין קֶענִיגְרַייךְ אוּנ עֶס וֶוערְט אָנְגֶעבְּרֵייט דַיין שְׁטִיהְל מִיט חֶסֶד, אוּנ דוּ זִיצְט אוֹיף דֶער שְׁטִיהְל מִיט אֱמֶת. אֱמֶת דָאס אִיז אֱמֶת אַז דוּ בִּיסְט אַ דַיָּין אוּנ אַ שְׁטְרָאפֶער, אוּנ דוּ וֵוייסְט אַלֶעס אוּנ בִּיסְט אַלֵיין אֵיין עֵדוּת. וְכוֹתֵב דוּ שְׁרַייבְּסְט אַלֵיין אוּנ טְהוּסְט חַתְמְ'נֶען, אוּנ צֵיילְסְט אוּנ רֶעכֶענְסְט, אוּנ דוּ גֶעדֶענְקְסְט אַלֶע פַארְגֶעסֶענֶע זַאכֶען. וְתִפְתַּח אוּנ עֶפֶענְסְט דָאס סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת, אוּנ פוּן זִיךְ זֶעלְבְּסְט וֶוערְט עֶס

הַזִּכְרוֹנוֹת. וּמֵאֵלָיו יִקָּרֵא. וְחוֹתָם יַד כָּל אָדָם בּוֹ. וּבְשׁוֹפָר גָּדוֹל יִתָּקַע. וְקוֹל דְּמָמָה דַקָּה יִשָּׁמַע. וּמַלְאָכִים יֵחָפֵזוּן. וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֵזוּן. וְיֹאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין. לִפְקוֹד עַל צְבָא מָרוֹם בַּדִּין. כִּי לֹא יִזְכּוּ בְעֵינֶיךָ בַּדִּין. וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַעַבְרוּן לְפָנֶיךָ כִּבְנֵי מָרוֹן: חזן כְּבַקָּרַת רוֹעֶה עֶדְרוֹ. מַעֲבִיר צֹאנוֹ תַּחַת שִׁבְטוֹ. כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפּוֹר וְתִמְנֶה וְתִפְקוֹד נֶפֶשׁ כָּל חָי. וְתַחְתּוֹךְ קִצְבָה לְכָל בְּרִיּוֹתֶיךָ: וְתִכְתּוֹב אֶת גְּזַר דִּינָם:

פירוש ע"ט

געלייענט, און די חתימה פון איטליכען מענטשען איז אין דעם ספר. ובשופר און מיט א גרויסען שופר בלאזט מען אין הימעל. וקול א שטיל קול ווערט געהערט פון גאט. ומלאכים און די מלאכים איילען צו טהון גאט'ס שליחות, און עס נעמט זיי אן א ציטערניש און א דער שרעקעניש. ויאמרו און זאגען דאס איז דער יום הדין, צו משפט'ן די מלאכים וואס זענען אין הימעל מיט דין. כי דען זיי וועלען ניט גערעכט בלייבען אין דיינע אויגען אין דין, דערום האבען זיי גרוים פחד. וכל און אלע דא קומען אויף דער וועלט, טהוען איבער פאהרען פאר דיר אזוי ווי די יונגע שאף. כבקרת אזוי ווי דער פאסטוך פאסעט זיין סטאדע, טהוט ער איבערפיהרען זיינע שאף אונטער זיין רוט כדי ער זאל וויסען וויפיהל זיי זענען. כן אויך דו גאט, דו מאכסט איבערפיהרען, און ציילסט און רעכענסט און געדענקסט דאס נפש פון אלע באשעפעניש. ותחתוך דו שניידסט אפ א געזעץ צו אלע דיינע באשעפעניש וואס זיי דארפען פרנסה אדער אנדערע זאכען. ותכתוב און דו שרייבסט זייער גזר דין:

מעשה ר' אמנון

מאכען נאר בתנאי דו זאלסט זיין גלויבען אן געמען, ר' אמנון האט זיי אבער גאר נישט געוואלט ענטפערען דערויף, נאכהער האט איהם דער פירשט אליין אויך געבעטען איינינע מאהל דאס זעלבע, ר' אמנון האט דאס אבער גאר ניט געוואלט הערען, א מאהל האט איהם דער פירשט אזוי שטארק געבעטען און ער איז איהם זייער שטארק אנגעשטאנגען דאס ר' אמנון האט פון איהם ניט געקענט לויז ווערען האט ער גיענטפערט איך וויל מיך דערויף בעזונגען און וועל צייט דריי טעג אייער פירשטליכע גענאדען זאגען תשובה, ווי ר' אמנון איז אבער ארוים געגאנגען פון פירשט האט ער באלד זייער שטארק חרטה געהאט אויף זיין ענטפער, וואס עס ווייזט אוים דער פון אז ער האט א ספק אין זיין גלויבען חס וחלילה און עס האט איהם די

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכָּתֵבוּן. וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן. כַּמָּה יַעַבְרוּן. וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן: מִי יִחְיֶה. וּמִי יָמוּת: מִי בְקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְקִצּוֹ: מִי בַמַּיִם. וּמִי בָאֵשׁ: מִי בַחֶרֶב. וּמִי בַחַיָּה: מִי בָרָעָב. וּמִי בַצָּמָא: מִי בָרַעַשׁ. וּמִי בַמַּגֵּפָה: מִי בַחֲנִיקָה. וּמִי בַסְּקִילָה: מִי יָנוּחַ. וּמִי יָנוּעַ: מִי יִשָּׁקֵט. וּמִי יִטָּרֵף: מִי יִשָּׁלֵו. וּמִי יִתְיַסָּר: מִי יֵעָנִי. וּמִי יֵעָשֵׁר: מִי יִשָּׁפֵל. וּמִי יָרוּם:

צום קול ממון

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה
מַעֲבִירִין אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה:

מעשה מר' אמנון

נאך זייער געקרענקט, אונ איז געוואָרען זייער טרויעריג אונ האָט שטאַרק געוויינט אויף דער זינד וואָס ער האָט אַזוי ווי מטיל ספק גיוועזען אין זיין היילינען גלויבען, ווי עס איז געקומען דער דריטער טאָג האָט דער פירשט געשיקט נאָך ר' אמנון ער זאָל איהם זאָגען אַ תשובה איז ער ניט געקומען, האָט דער פירשט נאָך

פירוש ע"ט

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אין ראש השנה ווערען זיי געשריבען. אונ יום כפור ווערען זיי געחתמ'ת. כַּמָּה וויפיהל זאָלען איבערפאָהרען פון דער וועלט, אונ וויפיהל זאָלען בעשאַפען ווערען, ווער עס זאָל לעבען, אונ ווער עס זאָל שטאַרבען, ווער עס זאָל זיינע יאָהרען אויסלעבען, אונ ווער עס זאָל זיינע יאָהרען ניט אויסלעבען, ווער עס זאָל שטאַרבען אין וואַסער, אונ ווער עס זאָל שטאַרבען אין פייער, ווער עס זאָל נהרג ווערען דורך דער שווערד, אונ ווער עס זאָל אומקומען דורך אַ חיה, ווער עס זאָל שטאַרבען אין הונגער, אונ ווער פאַר דורשט, ווער עס זאָל אומקומען אין שטורם, אונ ווער עס זאָל שטאַרבען אין פּלאָג, ווער עס זאָל דער־וואָרגען ווערען, אונ ווער עס זאָל פערשטיינט ווערען, ווער עס זאָל רוהען, אונ ווער עס זאָל זיין נע ונד, ווער עס זאָל זיין געשטילט, אונ ווער עס זאָל זיין פערצוקט דאָס מיינט מען אַנדערע זאָלען צונעמען זיין געלד, ווער עס זאָל האָבען שלוה אונ זאָל געזונד זיין, אונ ווער עס זאָל געשטראָפט ווערען מיט יסורים, ווער עס זאָל פעראָרימט ווערען, אונ ווער עס זאָל רייך ווערען, ווער עס זאָל אַראָפּ, אונ ווער עס זאָל דערהויבען ווערען:

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה אונ די דריי זאַכען, תשובה, תפלה, צדקה. מַעֲבִירִין זענען מבטל די בייזע גזירה:

כִּי כְּשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתֶךָ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת. כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה: וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ. אִם יָשׁוּב מִיַּד תְּקַבְּלוֹ: חזן אֱמֶת כִּי אַתָּה הוּא יוֹצְרָם. וְאַתָּה יוֹדֵעַ יִצְרָם. כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם: אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר וְסוֹפוֹ לֶעָפָר. בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לַחְמוֹ. מָשׁוּל כַּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. כְּחָצִיר יָבֵשׁ. וּכְצִיץ נוֹבֵל. וּכְצֵל עוֹבֵר. וּכְעָנָן כָּלָה. וּכְרוּחַ נוֹשָׁבֶת. וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ. וְכַחֲלוֹם יָעוּף:

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם:

פירוש ע"ט

כי כשמך דען אזוי ווי דיין נאמען בעטייט אויף מדת הרחמים אזוי איז דיין לויב מדת הרחמים. קשה דו ביסט שווער צו דערצערנען און ווען דו ווערסט ברוגז קאן מען דיך גרינג מפיים זיין. כי לא דען דו ווילסט ניט דער רשע זאל שטארבען נאר אז ער טהוט תשובה לאזט דו איהם לעבען. ועד און ביז אין זיין טויט ווארטסטו איהם אז ער טהוט תשובה ביסטו זיין תשובה באלד מקבל. אמת דאס איז אמת דאס דו ביסט זייער באשעפער. ואתה יודע און דו ווייסט זייער יצר הרע. כי דען זיי זענען בלוט און פלייש דערום זינדיגען זיי. אדם דער יסוד פון מענטשען איז פון ערד און זיין סוף איז צו דער ערד. בנפשו ער שטעלט זיך איין זיין נפש וועגען פרנסה. משול ער איז געגליכען צוא איין צובראכענעם שארבען, אזוי ווי גראז וואס ווערט פערדארט און אזוי ווי א שפראצונג וואס ווערט פערפוילט. וכצל און אזוי ווי א שאטען וואס ער פערגייט, און ווי א וואלקען וואס ווערט פארלענד, און אזוי ווי א ווינד וואס וויעט, און אזוי ווי שטויב וואס פליהט אוועק. וכחלום און אזוי ווי א חלום שוועבט אוועק און מען געפינט איהם ניט, אזוי אויך איז דער מענטש אויף דער וועלט:

ואתה הוא אבער דו גאט ביסט א מלך וואס דו לעבסט און האסט א בעשטאנד צו אייביג:

מעשה ר' אמנון

איהם געשיקט דריי מאהל, און ער איז דאך ניט געקומען, האט איהם דער פירשט געלאזט ברענגען צו זיך מיט געוואלד, און ער האט איהם געפרעגט פאר וואס ביסטו נישט געקומען אז איך האב דריי מאהל נאך דיר געשיקט, און ווי איז דיין תשובה וואס די האסט מיר פערשפראכען צו ענטפערען און דריי טעג אויף דער זאך וואס איך האב פון דיר באגערט, האט ר' אמנון איהם געענטפערט, איך וועל אייך קיין אנטווארט געבען אויף דיינע

אֵין קִצְבָּה לִשְׁנוֹתֶיךָ. וְאֵין קֵץ לְאוֹרֶךְ יָמֶיךָ. וְאֵין לְשַׁעֵר מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֵשׁ עֵילוֹם שְׁמֶךָ. שִׁמְךָ נָאֶה לְךָ וְאַתָּה נָאֶה לִשְׁמֶךָ וּשְׁמֵנוּ קָרָאתָ בִשְׁמֶךָ:

תו"ק עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַנַּעֲרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ דָּרֵי מַעְלָה עִם דָּרֵי מַטָּה: קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים בְּשִׁלּוּשׁ קְדוּשָּׁה בַּקֹּדֶשׁ: סוגרין הארון

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה. אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

מעשה ר' אמנון

נָאךְ וָואס אִיהְר הָאט פוּן מִיר פֶערְלַאנְגְט, אוּנ טַייל אִיךְ הָאבּ גִירֶעט אוּמְבֶּעוְואוּנְט אוּנ הָאבּ גֶעזָאגְט אַז אִיךְ וֶועל מִיךְ דְרַיי טֶעג בֶּעזִוינֶען וָואס דָאס אִיז גְלַייךְ אַזוֹי וִוי אִיךְ וָואלְט אִין מַיין גְלוֹיבֶּען גֶעצְוַייפֶעלְט, דֶערוּם ווִיל אִיךְ מַיין פְּסַק אוֹיף זִיךְ אַלֵיין אַרוֹיסְגֶעבֶּען, דָאס מַיין צִינְג וָואס הָאט גֶערֶעט דִי זִינְדִיגֶע וֶוערְטֶער, זָאל מֶען זִי בַּאלְד אָפְּשְׁנַיידֶען. דֶען ר' אַמְנוֹן הָאט גֶעוָואלְט דֶערְמִיט תְּשׁוּבָה טְהוּן, אוּנ מְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם זַיין. הָאט דֶער פִירְשְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט דָאס אִיז צוּ וֶוינִיג, דֶען דִי פִּיס וָואס וֶועגֶען צוּ מִיר נִישְׁט גֶעקוּמֶען מוּזֶען אוֹיךְ אָפְּגֶעהַאקְט וֶוערֶען, אוּנ דַיינֶע אִיבְּרִיגֶע גְלִידֶער

פירוש ע"ט

אֵין קִצְבָּה עֶס אִיז קֵיין גְרֶענֶעץ צוּ דַיינֶע יָאהְרֶען, אוּנ עֶס אִיז קֵיין עֶק צוּ דִי לֶענְג פוּן דַיינֶע טֶעג, אוּנ עֶס אִיז קֵיין מָאס אוּנ קֵיין צָאהְל צוּ דִי מַלְאָכִים וָואס זֶענֶען אַרוּם דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד, אוּנ עֶס אִיז נִיט מֶעגְלִיךְ צוּ בֶּעשֵׁיידֶען דָאס פַאר הֶעלוּנְג פוּן דַיין נָאמֶען. שִׁמְךָ דַיין נָאמֶען אִיז שֵׁיין צוּ דִיר אוּנ דוּ בִּיסְט שֵׁיין צוּ דַיין נָאמֶען, דַיין נָאמֶען וַוייזְט דִי בִּיסְט „הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה". וּשְׁמֵנוּ אוּנ אוּנְזֶער נָאמֶען הָאסְטוּ גֶערוּפֶען מִיט דַיין נָאמֶען, דֶען דֶער סוֹף אוֹתִיּוֹת פוּן „יִשְׂרָאֵל" אִיז „אֵל" אוּנ „אֵל" אִיז טַייטְשׁ גָאט:

עֲשֵׂה לְמַעַן טְהוּ דָאס פוּן דַיין נָאמֶען וֶועגֶען אוּנ פֶערְגִיבּ אוּנְז אוּנְזֶערֶע זִינְד. וְקַדֵּשׁ אוּנ הֵיילִיג דַיין נָאמֶען אוֹיף דִי וָואס הֵיילִיגֶען דַיין נָאמֶען. בַּעֲבוּר טְהוּ דָאס פוּן דַיין הֵיילִיגֶען נָאמֶען וֶועגֶען דֶער דָא אִיז גֶעשְׁטַארְקְט אוּנ גֶעהֵיילִיגְט. כְּסוֹד וִוי דֶער סוֹד פוּן דִי רֵייד פוּן דִי מַלְאָכִים וָואס זַיי הֵיילִיגֶען דַיין נָאמֶען מִיט הֵיילִיגְקַייט. דָּרֵי דִי אֵייבֶּערְשְׁטֶע דָאס זֶענֶען דִי מַלְאָכִים, מִיט דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע דָאס זֶענֶען דִי יוּדֶען, זָאגֶען צוּ דִיר דְרַיי מָאהְל קָדוֹשׁ מִיט הֵיילִיגְקַייט:

אָז מִלִּפְנֵי בְרֵאשִׁית. דָּת וְכֵס הֵשִׁית. אָמְנָה יוֹם יוֹם
אֲצוּלָה אִתּוֹ בְּחֶבְיוֹן: בֵּאֲרָהּ לְשַׁעֲשׁוּעִים. בָּהּ לְנַקּוֹת
חֵטְא עַם מְשׁוּעִים: גָּמַר בַּעֲצָתָהּ כֹּל בְּאוֹמֶר. גִּשָּׁהּ
לְחַנֵּן בְּעַד כָּל יְצוּרֵי חוֹמֶר: דִּגְּלָהּ לִפְנֵי מְכוֹן שֶׁבֶת.
דְּרוֹר יֶשַׁע כְּעָלָה בְמַחֲשֶׁבֶת: הוּכְנָה עַד לֹא עוֹלָם.
הֱיוֹת מֵלִיץ יוֹשֶׁר לְעַם עוֹלָם: וּשְׁנֵי אַלְפֵי רְבָבוֹת
גְּדוּדִים. וּכְמוֹ הֵם כְּרוּבִים. אָז בָּם מִתְגּוֹדְדִים: זָקוּף
לְמִסְפָּרָם מַרְבִּים. זִיו סַפִּיר כֵּס מַרְכִּיבִים: חַשְׁרַת מַיִם
עִם חֶשְׁכַת מַיִם. חַבָּא בִּמְצוּלוֹת מַיִם. חֵטְא שׁוֹפְכֵי לֵב
כַּמַּיִם: טוֹרַח נוֹשֵׂא וְנִרְאֶה נִשָּׂא. טוֹעֵן מַשָּׂא בְּקוֹל כָּל
תְּשָׂא: חזן יִתְרַעֲשׁוּ אוֹפָן וְגַלְגַּל. יוֹקֶשׁ עִם זוֹ לְהַאֲפִין

פירוש ע"ט

אָז מִלִּפְנֵי דעמאָלט פאַר דעם ערשטען באַשעפעניש פון הימעל אונ ערד. דת די תּוֹרָה אונ דעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד האָט ער באַשאַפין. אָמְנָה די תּוֹרָה איז ביי איהם דערצויגען גיוועזן פון טאָג צו טאָג. בֵּאֲרָהּ ער האָט זי באַשייד צו יודין וואָס ווערין אָנגערופין „יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים“. בָּהּ דורך איהר זאָל גערייניגט ווערין די זינד פון דעם פאָלק וואָס טהון תְּפִלָּה. גִּשָּׁהּ זי האָט גינעהנט צו בעטין פאר די באַשעפיניש פון לַיְים. הוּכְנָה זי איז גיוואָרען אָנגיבּרייט אַז די וועלט איז נאָך ניט גיוועזן. הֱיוֹת זאָל זיין אַ רעכטפאַרטיגער מֵלִיץ צו דעם אייביגען פאָלק.

מעשה ר' אמנון

מוזען אויך געפייניגט ווערען, ער לאָזט איהם אָפּשניידען זיינע הענד אונ די פּיס, דאַ זאָגט ר' אַמְנוֹן פייניגט מיך בעסער, דען איך האָב צוּם אַלעם פערדינט מיט מיינע ווערטער וואָס איך האָב גערעד, דער פירשט האָט געהייסען דאָס מען זאָל איהם אין איין בעט ליגען, אונ זיינע גלידער געבען איהם, אונ מען זאָל איהם אין זיין הויז שיקען, איז אַזוי גליך געשעהען. ווי זיין ווייב אונ קינדער האָבען איהם דערזעהען, האָבען זיי געקלאָגט מיט אַ גרוים יאָמער, ווי מען קען זיך גאָר פאָרשטעלען. דאַ זאָגט רַבִּי אַמְנוֹן, ליבעם ווייב איך האָב זעלבסט פערדינט ווי עס איז מיר דער גאַנגען, דען איך האָב חַס וְשָׁלוֹם מיין

חַשְׁרַת די איינזאַמלונג פון וואַסער אונ די פינסטערי וואָלקין פון וואַסער אונ אַלע מַלְאָכִים טהון תְּפִלָּה אונ זאָגען צו גאָט. חָבָא באַהאַלט אין טיפעניש פון דעם וואַסער. חֵטְא די זינד פון די וואָס פאַרגיסען זייער הארץ ווי וואַסער. טוֹרַח גאָט טראָגט די טְרָחָה פון דער וועלט אונ פון דעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וְנִרְאֶה אונ עס ווערט גיזעהן כְּלוֹמַר מען מיינט דאָס די מַלְאָכִים טראָגין דעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד. טוֹעֵן ער טראָגט די מַשָּׂא פון די זינד וואָס זיי טוען. בְּקוֹל אונ דאָס טהוט גאָט וועגין דעם קוֹל וואָס ער האָט גילאָזט הערין דאָס ער וויל אַלע זייערי עֲבֵירוֹת פארטראָגין. יִתְרַעֲשׁוּ די אוֹפַנִּים אונ גַלְגַּלִּים שטורמין. יוֹקֶשׁ די שטרויכלונג דאָס זעגין די זינד פון די יודין צו מאַכין וועלגירען דאָס די זינד זאָלען ניט גיזעהן ווערין פאר גאָט אַזוי ווי אָראָד וואָס ווערט גיוועלגערט זעהט זי זיך ניט אָן. כְּרוּב די מַלְאָכִים וואָס הייסין חַיּוֹת אונ כְּרוּבִים זיי מאַכין שלאַף זייערע פליגעל דאָס די תְּפִלָּה זאָל גיין

וּלְגַלְגַל. כְּרוּב וְחַיָּה רוֹפְפִים. בְּכַנְפֵי נֶשֶׁר מְעוֹפְפִים. כְּאֵב זוּ מַרְפִּים. עֲנוֹת לְעוּמַּת שְׂרָפִים:

חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה *) אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעוּמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ קהל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבוֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

אָז מִלִּפְנֵי בְּרֵאשִׁית. אָבוֹת וּבָנִים הֵשִׁית. לָתֵת אֲרוּכָה. לְהַעֲלוֹת אֲרוּכָה: מֵאָז צָפָם. מֵחֲרוּת קִצְּפָם. נוֹעֵץ וְהֵבִין. נְאֻצוֹת לְהַלְבִּין: סָקַר עֲשׂוֹת נְכוֹחָה. סִיּוּם לְיוֹם תּוֹכֵחָה. עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה יַחַד. עֲתִירָתָם לְמַלְטֵם מִפַּחַד: פּוֹדָם הֶעֱלִם מִקֶּדֶם. פֶּשַׁע לְנַקּוֹת מִקְנוּיַת קֶדֶם: צְפֵה בְּוַעַד יוֹם זֶה. צוֹעֲקִים סְלַח נָא לַעֲוֹן

מעשה ר' אמנון

גְלויבֶּען גֶעוואָלְט פֶערְלַייקֶענֶען, אָבֶּער איך האָב צו הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ דָאס איך וֶועל מַיינֶע זִינְד אויף דִיזֶער וֶועלְט לַיידֶען אונ האָבֶּען

פירוש ע"ט

פאַר דעֶם כִּסֵּא הַכָּבוֹד. בְּכַנְפֵי זַיי קלאַפֶּען מִיט זַייעֶרֶע פלִיגֶעל אַזוֹי ווִי אַיין אָדלעֶר מְקַבֵּל צוּ זַיין דִי תְּפִלּוֹת. כְּאֵב דִי ווַייטאָג פוּן דִי יוּדֶען דאָס זֶעגִין דִי זִינְד הַיילִין זַיי. עֲנוֹת ווַייל דִי יוּדֶען זֶעגִין אָנגִיבְּרַייט צוּ עֶנטְפֶערִין. קְדוּשָׁה קֶעגִין דִי מַלְאָכִים וואָס זַיי הַייסֶען שְׂרָפִים:

---

*) בְּשַׁעַת דֶער חַזָן זִינְגְט „אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", זָאל מֶען מִתְפַּלֵּל זַיין אָדֶער אויף פַּרְנָסָה, אָדֶער אויף גוּטֶע קִינְדֶער:

אַיין תְּפִלָּה אויף פַּרְנָסָה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילֶען פוּן דִיר מַיין גָאט אוּנ גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערֶען, דָאס דוּ זָאלְסְט גֶעבֶּען מִיר אוּנ מַיין הויז-גֶעזִינְד אוּנ אַלֶעמֶען ווָאס זֶענֶען זִיךְ סוֹמֵךְ אויף מַיין טִישׁ, הַיינְטִיגֶען טָאג אוּנ יֶעדֶען טָאג אוּנזֶערֶע שְׁפַּייז מִיט כָּבוֹד אוּנ מִיט פְרַייהֵייט, בִּזְכוּת דַיין גְרויסֶען נָאמֶען (דיקרנוסא) ווָאס עֶר אִיז אִיבֶּער פַּרְנָסָה, דוּ זָאלְסְט גֶעבֶּען גוּטֶע פַּרְנָסָה מִיר אוּנ אַלֶעמֶען ווָאס זֶענֶען זִיךְ סוֹמֵךְ אויף מַיין טִישׁ, אוּנ דוּ זָאלְסְט מִיר נִיט מַאכֶען דָאס אִיךְ זָאל דַארְפֶען אָנְקוּמֶען צוּ מֶענְטְשֶׁענְ'ס גָאבּ, נָאר מִיט דַיין נָאמֶען זָאלְסְטוּ אויף מִיר דֶערְבַּארְמֶען, אוּן פוּן דֶעם אוֹצָר ווָאס דוּ שֶׁענְקְסְט אוּמְזִיסְטִיגֶע מַתָּנוֹת זָאלְסְט דוּ מִיךְ שְׁפַּייזֶען, אוּנ מִיר גֶעבֶּען מַיין הַשְׁפָּעָה, אָמֵן סֶלָה:

אַיין תְּפִלָּה אויף גוּטֶע קִינְדֶער:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילֶען פוּן דִיר מַיין גָאט אוּנ גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערֶען, דָאס דוּ זָאלְסְט מִיר גֶעבֶּען גוּטֶע אוּנ בְּשֵׁר'ע קִינְדֶער ווָאס זָאלֶען זַיין רָאוּי עוֹסֵק צוּ זַיין אִין דַיין תּוֹרָה אוּנ אִין דַיינֶע מִצְוֹת עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילֶען פוּן דִיר מַיין גָאט אוּן גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערֶן דוּ זָאלְסְט עֶרְפִילֶן מַיין גֶעבֶּעט אוּנ מַיין ווָאוּנְשׁ:

הָעָם הַזֶּה: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ. קוֹשֵׁט אָב לַבָּנִים הֵכִין לִדְרוֹשׁ. חזן רַבּוּ רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו. רְצוּת רְחוּמָיו וַחֲסָדָיו. שֶׁהֵם יְדִידָיו. שֶׁכָּלוּל מַעֲבָדָיו. תָּמִיד מְעִידָיו כִּי אֵין בִּלְעָדָיו:

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קהל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

אָז מִלִּפְנֵי בְרֵאשִׁית. נָוֶה וְיִנּוֹן הֵשִׁית. תַּלְפִּיּוֹת מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן. תִּכֵּן טֶרֶם כָּל עַם וְלָשׁוֹן: שִׁכְּנוֹ עֵץ שָׁם לְהַשְׁרוֹת. שׁוֹגִים לְהַדְרִיךְ בְּדַרְכֵי יְשָׁרוֹת. רֶשַׁע אִם הֶאְדִּים. רַחֲצוּ וְהִזַּכּוּ הִקְדִּים: קֶצֶף אִם קָצַף בַּאֲיוּמָתוֹ. קָדוֹשׁ לֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. צוּמַתְנוּ בְּבִצְעֵנוּ עַד עָתָּה. צוּרֵנוּ עָלֵינוּ לֹא נֶעְתָּה: פִּנָּה מֶנּוּ מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ. פּוֹלַצְנוּ וְאֵין מִי לְצַדְּקֵנוּ: עֲוֹנוֹתֵינוּ וְעוֹל פְּשָׁעֵינוּ. עוֹמֵס וְהוּא מְחוֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ: סוֹבֵל עַל שֶׁכֶם חַטֹּאתֵינוּ. סְלִיחָה

פירוש ע"ט

אָז מִלִּפְנֵי דעמאָלט פאַר דעם ערשטען באַשעפֿעניש. נָוֶה דאָס וואוינונג דאָס איז דאָס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אונ דעם נאָמען פון מָשִׁיחַ האָט גאָט געטהון אין זיין מַחֲשָׁבָה. תִּכֵּן עס איז אָנגיבּרייט געוואָרען איידער עס איז נאָך איין אוּמָּה אונ אַ לָשׁוֹן אויף דער וועלט גיוועזען. שִׁכְּנוֹ גאָט האָט זיך באַראַטין צו מאַכין רוהען זיין שְׁכִינָה אין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. שׁוֹגִים צו מאַכין טרעטען די זינדיגע אין רעכטפאַרטיגען וועג. רֶשַׁע אויב די חֲטָאִים זענין רויט ווי פּאָדים. רַחֲצוּ האָט ער גע-פֿאָדערט די תְּשׁוּבָה אונ האָט געזאָגט וואַשט אייך אונ לייטערט אייך פון אייערי זינד טהוט תְּשׁוּבָה. קֶצֶף אויב ער צערינט אַ צאָרין אויף זיין געפּאָרכט פאָלק. קָדוֹשׁ דער הייליגער גאָט ער דערוועקט ניט זיין גאַנצען צאָרען. פִּנָּה ער האָט זיך פון אונז אוועק-גיקערט אונזער גירעכטער מָשִׁיחַ. פּוֹלַצְנוּ מיר זענין דערשראָקין גיוואָרען אונ עס איז קיינער ניט דאָ ער זאָל אונז גירעכט מאַכין. עֲוֹנוֹתֵיהֶם ער טראָגט אויף זיך דעם יאָך פון אונזער זינד. סוֹבֵל ער טראָגט אויף דעם אַקסעל אונזערי זינד. נֶצַח דער שטאַרקער

מעשה ר' אמנון

אַ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, נון עס איז געקומען קורץ דער נאָך ראש השנה, האָט ר' אַמְנוֹן געבעטען מען זאָל איהם מיט דעם בעט אונ דער הייליגער שוהל טראָגען אונ מען זאָל איהם שטעלען געבען דעם חַזָן, האָט מען איהם געטראָגען אין שוהל אַריין אונ געשטעלט געבען חַזָן, אונ ווי דער חַזָן איז געקומען צו קְדוּשָׁה פון מוּסָף, דאָ שפּראַך דער צַדִּיק צום חַזָן האַלט שטיל איך וויל מְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם זיין, איידער איך וועל שטאַרבען, אונ הייבּט אָן צו זאָגען וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָׁה, אונ וּנְתַנֶּה תוֹקֶף קְדוּשַּׁת הַיּוֹם, אונ ווי ער האָט אַלעס

גאָט

מְצוּא לַעֲוֹנוֹתֵינוּ. נִרְפָּא לָנוּ בַּחֲבוּרָתוֹ: נֵצַח בְּרִיָּה חֲדָשָׁה עֵת לִבְרֹאתוֹ. מֵחוּג הַעֲלֵהוּ מִשֵּׂעִיר הַדְלֵהוּ. לְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּהַר הַלְּבָנוֹן. שֵׁנִית בְּיַד יִנּוֹן:

חזן אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים: קו"ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

אָז מִלִּפְנֵי בְרֵאשִׁית. שִׁבְעָה אֵלֶּה הֵשִׁית: כּוֹנָם מֵעֵת נוֹלָדוּ. כְּתוּרִים בְּטֶרֶם הָרִים יוּלָּדוּ: יְצָרָם וְאֶצְלוֹ כּוֹלְלוֹ. יַחַד לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלְלוֹ: טִפֵּל בְּאָבְּם תְּשׁוּבָה. תְּבוּעָה הִיא לְבַת הַשּׁוֹבֵבָה: תְּחִלָּה צֳרִי לְחַטָּאִים. חוֹבֵשׁ לִנְטְעֵי נְטָעִים. זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת בָּהּ לִדְחוֹת. זַעַף וְעֶבְרָה בָּהּ לִמְחוֹת: וּמִלִּפְנֵי עָשׂוֹר עֲשָׂרָה. וְעָדָה לְמַרְפֵּא סוֹרֵרָה: הִנְנוּ אָתָאנוּ לָךְ אָיוֹם. הַבִּיטָה וּרְאֵה בְּשִׁבְרוֹן לֵב הַיּוֹם: דַּלְיוֹת שׁוֹקַיִם. וּמַצַּב רַגְלַיִם. דְּרִיכַת מָתְנַיִם. וּמְעַד

מעשה ר' אמנון

אויס געזאגט, דא האט איהם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אַוֶועק גענומען צו אַנדערע צדיקים אונ גַן-עֵדֶן אונ נאך דעם דריטען טאג קומט ער ביי נאכט אונ חָלוֹם צו זיין רַבִּי ר' קְלוֹנִימוּס בֶּן רַבֵּינוּ מְשׁוּלָּם אונ בעט איהם ער זאל דעם „וּנְתַנֶּה תּוֹקֶף" אונ אַלע ערטער אַוועק שיקען מי יודען זיצען ויי זאלען עס זאגען אום ראש השנה אונ יום כפור, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זאל אונז זיין זכות לאזען געניסען אָמֵן:

פירוש ע"ט

גאט אז ער וועט דעם משיח הַיילין אונ וועט איהם באשאפין אַניי באשעפיניש. מֵחוּג איך בעט דיך גאט פון אַלע ערטער פון דער ערד ברענג איהם אויף דערהייך. לְהַשְׁמִיעֵנוּ צו איינזאמלין אונז אויף דעם בארג בית המקדש דאס אַנדערי מאהל. בְּיַד דורך משיח דער דא הייסט „ינון". יְהִי רָצוֹן דו גאט זאלסט אונז דערלייזען דורך משיח:

אָז מִלִּפְנֵי דעמאלט פאר דעם ערשטין באשעפיניש. שִׁבְעָה די דאזיגע זיבען האט ער געטהון אין זיין מַחֲשָׁבָה די וואס אויבען זענין דערמאנט. כְּתוּרִים זיי זענין גיוועזען אנגיברייט איידער די בערג אונ די וועלט איז באשאפין גיווארען. יְצָרָם נאט האט זיי באשאפין אונ ביי איהם זענין זיי געציירט גיווארען. טִפֵּל ער האט באהעפט צו די קינדער די תשובה. תְּחִלָּה ער האט די תשובה אנגיבינדען א היילונג צו די זינדיגע. זְדוֹנוֹת מיט דער תשובה צו פארשטויסין די זינד וואס ווערין געטהון גערין אדער אום-גערען. זַעַף קליינים צארין אונ גרוים צארין אפצומעקין מיט דער תשובה. וּמִלִּפְנֵי אונ צעהן טאג פאר דעם צעהנטען טאג דאס זענין די עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְעָדָה האט ער די תשובה אנגיברייט צו א היילונג צו די אפקערערס. הִנְנוּ הַיינט זענין מיר צו דיר פארכטיגער גאט געקומין. הַבִּיטָה קוק אונ זעה אן דעם צוּבּרעכינג פון דעם הארץ וואס מיר צוברעכין היינט אן דעם טאג. דַּלְיוֹת זעה דאס מיר האבין קיין קראפט נים

קרסולים: גשים יחיפים. בענוי עיפים. גישות מאלפים. בשירות מעופפים: בך מתהדרים. בשמך נאדרים. אמצך מאדירים. אדיר באדירים. בקול אדירים:

אז אדיר אדירנו יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ. והיה יי למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: ובדברי קדשך לאמר. קו"ח ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדושתך נקדיש. ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

חמול על מעשיך. ותשמח במעשיך. ויאמרו לך חוסיך. בצדקך עמוסיך. תוקדש אדון על כל מעשיך. כי מקדישך בקדושתך (נ"א כערכך) קדשת. נאה לקדוש פאר מקדושים:

ובכן יתקדש שמך יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל מכונך והיכלך:

עוד יזכור לנו אהבת איתן. אדוננו. ובבן הנעקד ישבית מדיננו. ובזכות התם יוציא איום (נ"א היום) לצדק דיננו. כי קדוש היום לאדוננו:

באין מליץ יושר מול מגיד פשע. תגיד ליעקב דבר חוק ומשפט. וצדקנו במשפט המלך המשפט:

פירוש ע"ט

צושטיין אויף די פים און דעם באשטאנד פון אונזערע קנעכיל גליטשין זיך אוים דאס מיר האבין קיין קראפט ניט צו שטייען. גשים זיי גינעהנין בארווים און זענין מיעד פון פיניגען. גישות און לערנין זיך ווי זיי זאלין תפלה טהון און לויבען דיך מיט די לויב וואס די מלאכים לויבען דיך. אמצך ריין שטארקייט באשיינין זיי און זאגין דו ביסט שטארקער איבער אלע שטארקע אזוי ווי די שטארקע וואסערין וואס זיי רושען שטארק:

די ווערטער „הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט" און די ווערטער „הָאוֹחֵז בְּיַד", זאָגט מען אין איין אָטעם
פותחין הארון

הָאוֹחֵז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא אֵל אֱמוּנָה
הַבּוֹחֵן וּבוֹדֵק גִּנְזֵי נִסְתָּרוֹת
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלָיוֹת
הַגּוֹאֵל מִמָּוֶת וּפוֹדֶה מִשַּׁחַת
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא גּוֹאֵל חָזָק
הַדָּן יְחִידִי לְבָאֵי עוֹלָם
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא דַּיַּן הָאֱמֶת
הֶהָגוּי בְּאֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה
הַוַּדַּאי שְׁמוֹ כֵּן תְּהִלָּתוֹ
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא וְאֵין בִּלְתּוֹ
הַזּוֹכֵר לְמַזְכִּירָיו טוֹבוֹת זִכְרוֹנוֹת
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא זוֹכֵר הַבְּרִית

פירוש ע"ט

הָאוֹחֵז בְּיַד גאָט אַז ער איז גוזר איין שׁלעכטי גזירה און דר מענטש טהוט תּשׁוּבה איז ער די גזירה מבטל, וואָרום ער האָט דעם שׁנור פון משפּט שׁטענדיג אין דער האַנד. וְכֹל מַאֲמִינִים און אַלע גלויבען דאָס ער איז אַ וואָר־האַפטיגער גאָט, דער דאָ פּרובט און זוכט די ווערק וואָס מען טהוט אין פאַרבאָרגעניש. און אַלע גלויבען שֶׁהוּא בּוֹחֵן דאָס ער פּרובט די מחשבות פון די נירען, דער דאָ לייזט פון טויט און לייזט אויס פון גרוב פון גיהנם. און אַלע גלויבען שֶׁהוּא גּוֹאֵל דאָס ער איז אַ שׁטאַרקער דערלייזער, דער דאָ משפּט אַליין אַלע די וואָס קומען אויף דער וועלט. און אַלע גלויבען שֶׁהוּא דַּיַּן אֱמֶת דאָס ער איז אַ וואָרהאַפטיגער דיין, דער דאָ האָט גערעט צו משה רבינו דאָס זיין נאָמען איז אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה. און אַלע גלויבען שֶׁהוּא הָיָה דאָס גאָט איז געוועזען און איז היינט און וועט אַלע צייט זיין, גאָט'ס נאָמען איז געווים, און אַזוי איז זיין לויב געווים, און אַלע גלויבען דאָס ער איז גאָט וְאֵין בִּלְתּוֹ און חוץ איהם איז ניט דאָ קיין גאָט, דער דאָ געדענקט צו די וואָס דערמאַנען איהם גוטע געדעכעניש. און אַלע גלויבען שֶׁהוּא זוֹכֵר דעם

הַחוֹתֵךְ חַיִּים לְכָל חָי
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיָּם
הַטּוֹב. וּמֵטִיב לָרָעִים וְלַטּוֹבִים
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לַכֹּל
הַיּוֹדֵעַ יֵצֶר כָּל יְצוּרִים
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצְרָם בַּבָּטֶן
הַכֹּל יָכוֹל וְכוֹלְלָם יַחַד
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא כֹּל יָכוֹל
הַלָּן בְּסֵתֶר בְּצֵל. שַׁדַּי
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבַדּוֹ הוּא
הַמַּמְלִיךְ מְלָכִים וְלוֹ הַמְּלוּכָה
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא מֶלֶךְ עוֹלָם
הַנּוֹהֵג בְּחַסְדּוֹ כָּל דּוֹר
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חָסֶד
הַסּוֹבֵל. וּמַעֲלִים עַיִן מִסּוֹרְרִים
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא סוֹלֵחַ סֶלָה

פירוש ע"ט

עֶר גֶעדֶענְקְט דֶעם בְּרִית פוּן דִי אָבוֹת, דֶער דָא בֶּעשְׁטִימְט לֶעבֶּען צוּ אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶּענִישׁ. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא חַי וְקַיָּם דָאס עֶר אִיז חַי וְקַיָּם, עֶר אִיז גוּט אוּנ טְהוּט גוּטְ'ס צוּ שְׁלֶעכְטֶע לַייט אוּנ צוּ גוּטֶע. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּן שֶׁהוּא טוֹב דָס עֶר אִיז גוּט צוּ אַלֶע, דֶער דָא וַוייסְט דִי גֶעדַאנְקֶען פוּן אַלֶע בֶּעשֶׁעפֶּענִישׁ. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא יוֹצְרָם דָאס עֶר הָאט זֵיי בֶּעשַׁאפֶען אִין מוּטֶעְרְ'ס בּוֹיךְ, פַאר אִיהְם אִיז אַלְסְדִינְג מֶעגְלִיךְ אוּנ וַוייס אַלֶע מִיט אַנַאנְדֶער. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא כֹּל יָכוֹל דָאס עֶר קֶען אַלְס, דֶער גָאט וָואס זִיצְט אֵייבִּיג אִין אַ פֶערְבָּארְ־גֶענִים שָׁאטֶען. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא לְבַדּוֹ הוּא דָאס עֶר אַלֵיין אִיז גָאט, דֶער דָא מַאכְט קֶענִיגֶען מְלָכִים אוּנ דִי מְלוּכָה אִיז צוּ אִיהְם. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא מֶלֶךְ עוֹלָם דָאס עֶר אִיז דֶער מֶלֶךְ פוּן דֶער וֶועלְט, דֶער דָא פִיהְרְט מִיט זַיין חֶסֶד אוּנ אַלֶע דוֹרוֹת. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד דָאס עֶר הִיט דֶעם חֶסֶד וָואס אַ מֶענְטְשׁ טְהוּט, דֶער דָא לֵיידֶעט דִי זִינְד אוּנ פֶערְהוֹילְט דָאס אוֹיג פוּן דִי אָפֶּקֶערֶער, אוּנ וַוארְט טָאמֶער וֶועלֶען זֵיי תְּשׁוּבָה טְהוּן. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא סוֹלֵחַ סֶלָה דָאס עֶר פֶערְגִיט דִי זִינְד אֵייבִּיג, דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער

הָעֶלְיוֹן. וְעֵינוֹ אֶל יְרֵאָיו
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֶה לָחַשׁ
הַפּוֹתֵחַ שַׁעַר לְדוֹפְקֵי בִּתְשׁוּבָה
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא פְּתוּחָה יָדוֹ
הַצּוֹפֶה לָרָשָׁע וְחָפֵץ בְּהִצָּדְקוֹ
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא צַדִּיק וְיָשָׁר
הַקְּצַר בְּזַעַם וּמַאֲרִיךְ אַף
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא קָשֶׁה לִכְעוֹס
הָרַחוּם. וּמַקְדִּים רַחֲמִים לְרוֹגֶז
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא רַךְ לִרְצוֹת
הַשָּׁוֶה. וּמַשְׁוֶה קָטֹן וְגָדוֹל
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צֶדֶק
הַתָּם וּמִתַּמָּם עִם תְּמִימִים
וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא תָּמִים פָּעֳלוֹ

תּוּשְׂגַּב לְבַדֶּךָ וְתִמְלוֹךְ עַל כֹּל בְּיִחוּד: סוגרין הארון

פירוש ע"ט

גָאט, אוּנ זַיין אוֹיג גִיט הַשְׁגָחָה אוֹיף זַיינֶע פָארְכְטֶער. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא עוֹנֶה לָחַשׁ דָאס עֶר עֶנְטְפֶערְט דִי תְּפִלָּה וָואס מֶען בֶּעט שְׁטִילֶערְהֵייט. הַפּוֹתֵחַ שַׁעַר דֶער דָא עֶפֶענְט דֶעם טוֹיעֶר צוּ דִי וָואס קְלַאפֶּען אָן מִיט תְּשׁוּבָה. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא פְּתוּחָה יָדוֹ דָאס זַיין הַאנְד אִיז אָפֶען מְקַבֵּל צוּ זַיין דִי תְּשׁוּבָה, עֶר וַוארְט דֶעם רָשָׁע אוּנ וִויל דָאס עֶר זָאל פְרוּם וֶוערֶען. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא צַדִּיק וְיָשָׁר דָאס עֶר אִיז גֶערֶעכְט אוּנ רֶעכְטְפַארְטִיג, זַיין צָארְן אִיז קוּרְץ אוּנ עֶר הַאלְט אוֹיף דֶעם כַּעַס. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא קָשֶׁה לִכְעוֹס דָאס עֶר אִיז שְׁוֶוערְר צוּ דֶערְצֶערְנֶען, דֶער דָא אִיז דֶערְבַּארֶעמִיגֶער אוּנ עֶר פֶעדֶערְט דֶערְבַּארִימֶקֵייט פַאר זַיין רוֹגֶז. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא רַךְ לִרְצוֹת דָאס עֶר אִיז וֵוייךְ בֶּעוִוילִיגְט צוּ וֶוערֶען, עֶר אִיז שְׁטֶענְדִיג גְלַייךְ עֶר וֶוערְט נִיט פֶערְעֶנְדֶערְט, אוּנ בַּיי אִיהְם זֶענֶען גְלַייךְ קְלֵיין אוּנ גְרוֹיס. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צֶדֶק דָאס עֶר אִיז אַ גֶערֶעכְטֶער שׁוֹפֵט, עֶר אִיז אוֹיפְרִיכְטִיג, אוּנ פִיהְרְט זִיךְ מִיט אוֹיפְרִיכְטִיגְקֵייט מִיט דִי אוֹפְרִיכְטִיגֶע לַייט. אוּנ אַלֶע גְלוֹיבֶּען שֶׁהוּא תָּמִים פָּעֳלוֹ דָאס זַיינֶע וֶוערְק זֶענֶען אוֹיךְ רִיכְטִיג:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וָוען מֶען עֶנְדִיגְט „הָאוֹחֵז בְּיַד״, זָאגְט מֶען שְׁטִילֶערְהֵייט „אָנָּא בְּכֹחַ וכו׳״:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדוּלַּת יְמִינְךָ. תַּתִּיר צְרוּרָה: חֲסִין קָדוֹשׁ. בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ:
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה. זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ:
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ. כְּבָבַת שָׁמְרֵם: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ. יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת:
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם. צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּשִׁמְךָ שַׁדַּי יְיָ צְבָאוֹת שֶׁתַּעֲשֶׂה שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כֶּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְיֶאֱתָיוּ כֹּל לְעָבְדֶךָ. וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ. וְיַגִּידוּ בָאִיִּים צִדְקֶךָ. וְיִדְרְשׁוּךָ עַמִּים לֹא יְדָעוּךָ. וִיהַלְלוּךָ כָּל

אַפְסֵי אָרֶץ. וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְיָ. (וְיִזְבְּחוּ לְךָ אֶת זִבְחֵיהֶם). וְיִזְנְחוּ אֶת עֲצַבֵּיהֶם. וְיַחְפְּרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם. וְיַטּוּ שְׁכֶם אֶחָד לְעָבְדֶךָ. וְיִירָאוּךָ עִם שֶׁמֶשׁ מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ. וְיַכִּירוּ כֹּחַ מַלְכוּתֶךָ. וִילַמְּדוּ תוֹעִים בִּינָה. וִימַלְּלוּ אֶת גְּבוּרָתֶךָ. וִינַשְּׂאוּךָ מִתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. וִיסַלְּדוּ בְחִילָה פָּנֶיךָ. וִיעַטְּרוּךָ נֵזֶר תִּפְאָרָה. וְיִפְצְחוּ הָרִים רִנָּה. וְיִצְהֲלוּ אִיִּים בְּמָלְכֶךָ. וִיקַבְּלוּ עֹל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם. וִירוֹמְמוּךָ בִּקְהַל עָם. וְיִשְׁמְעוּ רְחוֹקִים וְיָבוֹאוּ. וְיִתְּנוּ לְךָ כֶּתֶר מְלוּכָה:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי, וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף (לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ

תפלה לתקון קרי. כשהחזן אומר "ומפני חטאינו" יאמר תחינה זו, ויכוין להשתתף עצמך עם צער השכינה שהיא בגלות ונתמעט אורה בסוד מיעוט הירח, ולהכנו מאריכים הגלות בעונותינו הרבים מחמת חטא קרי, שאל"כ היתה מוארת בסוד אור החמה כמ"ש אור הלבנה כאור החמה לכן יאמר תפלה זו. והיא מספר **עבודת הקודש**, והיא תפלה קדומה, אך שהוא ז"ל תיקון הלשון והוסיף נופך משלו:

רבונו של עולם בושנו מאוד ונמס לבנו על אשר פגמנו באות ברית קודש בכמה מיני פגם ובפרט בכמה מיני קרי וטיפות זרע לבטלה שיצאו ממני ומכל ישראל בכלל ובפרט שלא במקום מצוה באונס וברצון בגלגול זה ובגלגולים אחרים וגם הנשמות העשוקות בקליפות הנפוצות בארבע כנפות הארץ ונשמות ערטילאות הנפזורות בין הגוים ועל ידי זה נתארך גלותינו ושמם בית מקדשנו וגלה יקרנו. ובכן במרירות נפש וחרטה גמורה באנו לבקש רחמים וסליחות ויהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו אב הרחמים שתרחם עלינו העניים והאביונים מרים ונאנחים ועתה יגדל נא כח ה' ותפליט הקליפות כל הנצוצות הקדושות וטיפות קרי לבטלה שיצאו ממני ומכל ישראל בגלגול זה ובגלגולים אחרים ותחזור לקבצם בקדושה שנית והיו למאורות בכח שם הקדוש ב"ט (זיכוין שיוצא מפסוק) "בזרועו "יקבץ "טלאים ופסוק כי בי חשק ואפלטהו (והוא גימטריא אהי"ה) ושם הקדוש חב"ך היוצא מפסוק "חיל "בלע "ויקיאנו מבטנו יורישנו אל. ותקרב פזורנו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי הארץ ויקוים בנו מקרא שכתוב ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה ותגאלינו גאולת עולם עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך עשה למען אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן יוסף דוד החתומים ונאחזים במדות העליונות הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד יסוד ומלכות ותתקן אשר פגמנו ותיחד אשר הפרדנו ותלקט אשר פזרנו וברחמיך הרבים תשמרנו מכל רע מעתה ועד עולם ותשפיע עלינו שפע קדושה וטהרה לעבדך באמת אנו וזרענו וזרע זרענו רחו"ם חנו"ן שומ"ר תומ"ך מצי"ל ישי"ר פוד"ה יכוין (בר"ת שהוא רח"ש תמי"ף שם קדוש) הום ורחם עלינו וקבל תפלתנו כדכתיב לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה וכתיב כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי:

בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָֹה רֵיחַ נִיחֹחַ. פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד. אַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה. תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר. (נ"א וְשָׂעִיר לְכַפֵּר מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים) וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

די תְּחִנָּה נָאךְ מֶען וֶוען דֶער חַזָן הַאלְט עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ פַאר כּוֹרְעִים פַאלֶען.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וִוי צוּבְּרֶעכְט מִיר מַיין הַאַרְץ וֶוען אִיךְ גֶעדֶענְק וִוי דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז גֶעשְׁטַאנֶען, אוּנ דֶער כֹּהֵן גָדוֹל הָאט דִי עֲבוֹדָה גֶעטְהוּן אִין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים, אִיז דֶער רוֹטֶער פָאדִים וַויים גֶעוָוארֶען, הָאבֶען דִי יוּדֶען גֶע־וואוּסְט אַז זֵייעֶר תְּפִלָּה אִיז אָנְגֶענוּמֶען גֶעוָוארֶען, יֶעצְט בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים הָאבֶען מִיר נִיט קֵיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, קֵיין כֹּהֵן גָדוֹל, אוּנ אַקָרְבָּן עֶס זָאל אוֹף אוּנְז פֶערְגֶעבֶּען, דֶערוּם דֶערְבַּארִימְדִיגֶער פָאטֶער פֶערְנֶעם אוּנְזֶער תְּפִלָּה גְלַייךְ וִוי אַקָרְבָּן, אוּנ גִיבּ מִיר עֲשִׁירוּת אִיךְ זָאל מִיךְ קֶענֶען שְׁטַארְקֶען צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה אוּנ צוּ גֶעבֶּען צְדָקָה. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ עֶפֶען דַיין מִילְדֶע הַאנְד אוּנ שְׁפַּייז מִיךְ פוּן דַיין הַאנְד, מִיר זָאלֶען נִיט חָלִילָה אָנְקוּמֶען צוּ אַמַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם, אוּנ מַיין צוּבְּרָאכֶען הַאַרְץ, אוּנ מַיין וֵויינֶען אוּנ שְׁרַייעֶן זָאל מֵלִיץ זַיין פַאר מִיר אוּנ פַאר מַיין מַאן אוּנ פַאר מַיינֶע קִינְדֶער, אוּנ מַיינֶע טְרֶערֶען זָאלֶען נִיט לֶעדִיג פַאלֶען. וּבְנֵה בֵיתְךָ אוּנ בּוֹיעֶ דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַז דֶער כֹּהֵן גָדוֹל זָאל טְהוּן דִי עֲבוֹדָה אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אָמֵן:

ביי „עָלֵינוּ" עֶפֶענְט מֶען דָאס אָרוֹן, בּיי „שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ" מַאכְט מֶען צוּ, בּיי „וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים" מַאכְט מֶען אוֹיף:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם. וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים. לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ. כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת. אֵין עוֹד: סוגרין הארון

דֶער חַזָן זָאגְט „הוּא אֱלֹהֵינוּ" הוֹיךְ, אוּנ בְּשַׁעַת דָאס קָהָל זָאגְט „הוּא אֱלֹהֵינוּ", בֵּדַארְף דֶער חַזָן זָאגֶען דִי פְּסוּקִים, אוּנ דָאס אִיז גוּט מְבַטֵּל צוּ זַיין דִי שְׁלֶעכְטֶע גְזֵירוֹת, דָאס אִיז בְּקַבָּלָה פוּן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּעַל הָרוֹקֵחַ:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הֵן לַייָ אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמָיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ: כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ווֶען דֶער חַזָן זָאגְט „עָלֵינוּ", זָאגְט קָהָל דָאס:

מִגְדַּל עֹז שֵׁם יְיָ בּוֹ יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵין לָנוּ בַּמֶּה לְכַפֵּר לֹא קָרְבָּן וְלֹא בִגְדֵי כְהוּנָּה וְלֹא מִנְחָה וְלֹא זֶבַח וְלֹא מִזְבֵּחַ רַק שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עוֹמֵד לָנוּ, וִיהִי רָצוֹן שֶׁתְּהֵא שָׁעָה זוּ עֵת רָצוֹן לִיכָּנֵס תְּפִלָּתִי לַמָּרוֹם כְּשֶׁאֲנִי מַזְכִּיר יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: אנא בכח וכו'.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֱיֵה עִם פִּיפִיּוֹת שְׁלוּחֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. הָעוֹמְדִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים מִלְּפָנֶיךָ עַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. הוֹרֵם מַה שֶּׁיֹּאמְרוּ. הֲבִינֵם מַה שֶּׁיְּדַבֵּרוּ. הֲשִׁיבֵם מַה

שֶׁיִּשְׁאֲלוּ. יָדְעֵם אֵיךְ יְפָאֵרוּ. בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן: בֶּרֶךְ לְךָ יִכְרְעוּן. עַמְּךָ בְּפִיהֶם יְבָרֵכוּן. וּמִבִּרְכוֹת פִּיךָ כּוּלָּם יִתְבָּרְכוּן: עַמְּךָ לְפָנֶיךָ יַעֲבִירוּן וְהֵם בְּתָוֶךְ יַעֲבוֹרוּן: עֵינֵי עַמְּךָ בָּם תְּלוּיוֹת. וְעֵינֵיהֶם לְךָ מְיַחֲלוֹת: גָּשִׁים מוּל אֲרוֹן הַקּוֹדֶשׁ בְּאֵימָה. לְשַׁכֵּךְ כַּעַס וְחֵימָה. וְעַמְּךָ מְסַבְּבִים אוֹתָם כַּחוֹמָה. וְאַתָּה מִן הַשָּׁמַיִם תַּשְׁגִּיחַ אוֹתָם לְרַחֲמָה: עַיִן נוֹשְׂאִים לְךָ לַשָּׁמַיִם. לֵב שׁוֹפְכִים נִכְחָךְ כַּמַּיִם. וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם: שֶׁלֹּא יִכָּשְׁלוּ בִּלְשׁוֹנָם. וְלֹא יִנָּקְשׁוּ בְשִׁנּוּנָם. וְלֹא יֵבוֹשׁוּ בְּמַשְׁעֵנָם וְלֹא יִכָּלְמוּ בָם שְׁאוֹנָם וְאַל יֹאמַר פִּיהֶם דָּבָר שֶׁלֹּא כִּרְצוֹנֶךָ: כִּי חֲנוּנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ הֵמָּה חֲנוּנִים וּמְרוּחָמֶיךָ הֵמָּה מְרוּחָמִים. כְּמָה שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵת אֲשֶׁר תָּחוֹן יוּחָן. וְאֵת אֲשֶׁר תְּרַחֵם יְרוּחָם. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי עַל פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְיָ לְפָנֶיךָ וְחַנּוֹתִי אֶת אֲשֶׁר אָחוֹן וְרִחַמְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם: וְנֶאֱמַר אַל יֵבוֹשׁוּ בִי קֹוֶיךָ אֲדֹנָי אֱלֹהִים צְבָאוֹת וְאַל יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

פותחין הארון

אוֹחִילָה לָאֵל אֲחַלֶּה פָנָיו. אֶשְׁאֲלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֵה לָשׁוֹן: אֲשֶׁר בִּקְהַל עָם אָשִׁירָה עֻזּוֹ. אַבִּיעָה רְנָנוֹת בְּעַד מִפְעָלָיו: לְאָדָם מַעַרְכֵי לֵב. וּמֵיְיָ מַעֲנֵה לָשׁוֹן: אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: סוגרין הארון

פירוש ע"ט

אוֹחִילָה לָאֵל אִיךְ בֶּעט גָאט אִיךְ בֶּעט זַיין ווִילֶען. אֶשְׁאֲלָה אִיךְ בֶּעט פוּן אִיהם אַ גִישִׁיקְטֶען צוּנג. אֲשֶׁר דָאס אִיךְ זָאל קֶענִין צְווִישֶׁען אַפָּאלְקְ'ס פֶערְזַאמְלוּנג זִינְגֶען זַיין שְׁטַארְקֶע לוֹב. אִיךְ זָאל רֵיידִין מִיט לוֹב גִיזַאנג וֶוענִין זַיינֶע ווערְק. לְאָדָם דֶער מֶענְטְשׁ דַארְף אָנְגִיכְטֶען אִין הַארְצֶען דִי גֶעדַאנְקֶען. אוּנ גָאט גִיט עֶס אִיבֶּער דִי צוּנְג אוֹיס צוּדְרִיקֶען. אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח גָאט זָאלְסְט עֶפֶענֶען מַיינֶע לֶעפְצֶען, אוּנ מַיין מוֹיל וֶועט זָאגֶען דַיין לוֹיבּ. יִהְיוּ לְרָצוֹן עֶס זָאל זַיין לְרָצוֹן דִי רֵייד פוּן מַיין מוֹיל אוּנ דִי גֶעדַאנְקֶען פוּן מַיין הַארְצֶען פַאר דִיר גָאט. צוּרִי וְגוֹאֲלִי מַיין בֶּעשִׁיצֶער אוּנ מַיין דֶערְלֵייזֶער:

סדר עבודה עפ"י נוסח אשכנז

אַמִּיץ כֹּחַ כַּבִּיר וְרַב אוֹנִים. אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשׂ גְּבוּרוֹתֶיךָ. אוֹמֶץ עֲלִיּוֹת קֵרִית עַל קָרִים. אַף יָסַדְתָּ תֵּבֵל עַל בְּלִימָה: בִּהְיוֹת עוֹלָם חוֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וַעֲיפָה. בְּמַעֲטֵה לְבוּשְׁךָ אוֹר בּוֹקֶר הִגַּהְתָּ. בֵּין זֵידוֹנִים חַצְתָּ. כִּקְרָה הַנּוֹרָא בְּצוּל הִקְוִיתָם לְבַל יְכַסּוּן חָלֶד: גִּלִּיתָ פְּנֵי נֶשִׁי וְהֱנִיצָה תְּנוּבָה. גַּן מִקֶּדֶם טַעְתָּ לְשַׁעֲשׁוּעַ מַאֲמִירֶךָ. גּוֹדֶל מְאוֹרוֹת תַּתָּה בִּרְקִיעַ עֻזֶּךָ. גַּם צְבָא מַזָּרוֹת עִמָּם צִוִּיתָ: דֵּי שָׁחִים וְדָאִים מִשַּׁעַל צַרְתָּ. דִּמְיוֹן

פירוש ע"ט

אַמִּיץ כֹּחַ דו גאָט בִּיסְט שְׁטַאַרְק מִיט כֹּחַ אונ מִיט פִיהְל גְרוֹיסֶע מַאכְט, וֶוער קָאן טְהוּן וִוי דִי וֶוערְק פוּן דַיין שְׁטַארְקַייט, דִי שְׁטַארְקֶע בּוֹידֶעם דָאס זֶענֶען דִי הִימֶעל הָאסְטוּ גֶעוֶועלְבְּט אוֹיף דִי קַאלְטֶע וַואסֶער, אוֹיךְ הָאסְטוּ גֶעגְרוּנְד פֶעסְט דִי וֶועלְט אוֹיף גִיט. בִּהְיוֹת עוֹלָם אַז דִי וֶועלְט אִיז נָאךְ גֶעוֶוען פִינְסְטֶער וִוי דֶער שָׁאטֶען פוּן טוֹיט אונ טוּנְקֶעל. בְּמַעֲטֵה מִיט דֶעם אַיינְגֶעהִילֶען פוּן דַיין קְלֵייד הָאסְטוּ דָאס מָארְגִין לִיכְט גֶעמַאכְט לַייכְטֶען, צְוִוישֶׁען דִי מוּטְוִוילִיגֶע שְׁטַארְקֶע וַואסֶער הָאסְטוּ צוּ טֵיילְט אונ הָאסְט אוֹיסְגֶעשְׁפְּרֵייט דִי הִימֶעל, אַזוֹי וִוי אַ שְׁרֶעקְלִיךְ אַייז אִין דִי טִיפֶענִישׁ הָאסְטוּ דִי וַואסֶער גֶעמַאכְט אַיינְזַאמְלֶען זֵיי זָאלֶען נִיט צוּ דֶעקִין דִי וֶועלְט. גִּלִּיתָ פְּנֵי נֶשִׁי הָאסְטוּ אוֹיפְגֶעדֶעקְט דָאס פָּנִים פוּן דֶער עֶרְד אונ זִי הָאט גֶעמַאכְט שְׁפְּרָאצֶען פְרוּכְט, אַ גָארְטֶען הָאסְטוּ גֶעפְּלַאנְצְט פוּן מִזְרָח זַייט דֶערְפְרֵייהֶען צוּ דֶערִינֶען דַיינֶע גֶעלִיבְּטֶע יִשְׂרָאֵל. גּוֹדֶל גְרוֹיסֶע לִיכְט דִי זוּן אונ לְבָנָה הָאסְטוּ גֶעגֶעבֶּען אִין דַיין שְׁטַארְקֶען הִימֶעל, אוֹיךְ דָאס הֶערְשַׁאפְט פוּן מַזָּלוֹת הָאסְטוּ גֶעהַייסֶען זֵיי זָאלֶען לַייכְטֶען מִיט זֵיי. דֵּי שָׁחִים דִי פִיהְל פִישׁ וָואס שְׁווִימֶען אִין וַואסֶער אונ דִי פוֹיגֶיל וָואס פְלִיהֶען הָאסְטוּ בַּאשַׁאפֶען פוּן דֶעם וַואסֶער וָואס דוּ הָאסְט זֵיי מִיט דַיין פוֹיסְט גֶעמָאסְטֶען. דֶעם לִוְיָתָן וָואס עֶר

עבודת הקודש

דִי סְפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁרֵייבֶּען, אַז בַּיי דִי עֲבוֹדָה זָאגֶען, דַארְף מֶען שְׁטַארְק וֵויינֶען, דֶען בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים וַוייל דִי צָרוֹת זֶענֶען וָואס אַ מָאהְל גְרֶעסֶער פַארְגֶעסְט מֶען גָאר פוּן וָואס פַאר אַ גְרוֹיסֶע גְדוּלָּה מִיר זֶענֶען אַרָאפְּגֶעפַאלֶען, מִיר גֶעדֶענְקֶען שׁוֹין נִיט קֵיין טוֹיזֶענְד חֵלֶק פוּן אוּנְזֶער כָּבוֹד, פוּן

סדר עבודה עפ"י נוסח ספרד

אַתָּה כּוֹנַנְתָּ עוֹלָם מֵרֹאשׁ. יָסַדְתָּ תֵּבֵל וְהַכֹּל פָּעַלְתָּ וּבְרִיּוֹת בּוֹ יָצַרְתָּ: בְּשׁוּרְךָ עוֹלָם תֹּהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. גֵּרַשְׁתָּ אוֹפֶל וְהִצַּבְתָּ נוֹגַהּ: גּוֹלֶם תַּבְנִיתְךָ מִן הָאֲדָמָה יָצַרְתָּ. וְעַל עֵץ הַדַּעַת אוֹתוֹ פָּקַדְתָּ: דְּבָרְךָ זָנַח וְנִזְנַח מֵעֵדֶן וְלֹא כִלִּיתוֹ לְמַעַן אֶרֶךְ אַפֶּךָ: הִגְדַּלְתָּ פִּרְיוֹ וּבֵרַכְתָּ זַרְעוֹ וְהִפְרִיתָם בְּטוּבְךָ וְהוֹשַׁבְתָּם שָׁקֶט: וַיִּפְרְקוּ עוֹל וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ. וַהֲסִירוֹתָ יַד כְּרֶגַע כְּחָצִיר אֻמְלָלוּ: זָכַרְתָּ בְּרִית לְתָמִים בְּדוֹרוֹ וּבִזְכוּתוֹ שַׂמְתָּ לָעוֹלָם שְׁאֵרִית: חוֹק בְּרִית קֶשֶׁת לְמַעְנוֹ כָּרַתָּ. וּבְאַהֲבַת

בָּרִיתָ לְבִירַת יוֹשְׁבֵי גַנִּים. דְּבוּקַת רְגָבִים הוֹצֵאתָ רוֹמְשִׂים וְשׁוֹאֲפִים. דָּר קָנֶה וּבִצָּה לַאֲרוּחַת קְרוּאֶיךָ: הֵכַנְתָּ טֶבַח וּמֶסֶךְ וְסוֹעֵד אָיִן. הִקְרַצְתָּ גוֹלֶם מֵחוֹמֶר בְּתַבְנִית חוֹתָמֶךָ. הִפַּחְתָּ בְּחֶלְדּוֹ טוֹהַר נֶשֶׁם מִזְּבוּלֶךָ. הוֹרַדְתּוֹ וּמִצַּלְעוֹ עֵזֶר לוֹ יָעַדְתָּ: וְצִוִּיתוֹ בְּלִי לְעוֹט מֵעֵץ הַדַּעַת. וְהֵפֵר צִוּוּי כְּפֶתִי בְּהַשָּׁאַת זוֹחֵל. וְעוּנַשׁ בְּזֵיעַת אַף לִטְרוֹף חֻקּוֹ. וְאִוֶּלֶת בְּצִירִים וְעָרוּם עָפָר לַחְמוֹ: זָרוּי רִבְעוֹ הִקְפֵּיתָ בְּבֶטֶן חוֹמֶדֶת. זָרְעָה וְהוֹלִידָה אִכָּר

עבודת הקודש

אונזער שיינקייט, פון אונזער גדלות, וואס מיר האבען א מאהל געהאט. דער מדרש זאגט אויף דעם פסוק „זכור יי מה היה לנו" אמרה כנסת ישראל. די כנסת ישראל האבען געזאגט צו הקדוש ברוך הוא. רבונו של עולם ביי אונז איז דא שכחה, מיר זענען מענטשען פארגעסען

פירוש ע"ט

איז געגליכען צו א רינגעל וואס רינגעלט דעם ים פון עק ביז עק האסטו איהם באשאפען צו א מאהל צייט פאר די צדיקים וואס זיצען אין גן-עדן. דבוקת די ערד וואס זי איז באהעפט פון שטיקער, זי האט אויסגעצויגען אלערליי ווידמינונג אונ אלם. דר דער שור הבר דער דא וואונט צווישען די שטעקעלעך אין וואלד אונ צווישען זומפען, ער איז אנגעברייט צו דער סעודה פון דיינע גערופענע צדיקים. הכנת טבח דו האסט אנגעברייט אין ששת ימי בראשית א שעכטונג צו עסען אונ ויין גענוג צו טרינקען אבער עס איז נאך קיינער ניט געוועזען דאס ער זאל דער פון עסען. הקרצת דו האסט אויסגעשניטען דעם גוף פון אדם הראשון פון דער ערד אין געשטאלט פון דיין חותם אונ האסט אריינגעבלאזען אין זיין גוף וואס ער איז פון דער ערד באשאפען געווארען א ריינע נשמה פון דיינע הימלען ער איז אנטשלאפען געווארען אונ פון זיין ריפ האסטו א הילף צו איהם אנגעברייט דאס איז חוה. וצויתו בלי לעוט אונ דו האסט איהם אנגעזאגט ער זאל ניט עסען פון עץ הדעת אונ ער האט פארשטערט דאס געבאט ווי איין נאר דורך דעם אנרייצען פון דעם שלאנג. ועונש איז ער געשטראפט געווארען דאס ער זאל עסען זיין ברויט מיט דעם שווייס פון זיין פנים, אונ חוה וואס האט געטהון דאס נארישקייט איז זי געשטראפט געווארען דאס זי זאל מיט ווייטאג קינדער געווינען, אונ דער שלאנג וואס ער איז געוועזען קליגער פון אלע חיות זאל זיין די ערד צו זיין שפייזען. זרוי רבעו די זאמען וואס אדם האט געזייעט האסטו געמאכט פארגליווערט

נוסח ספרד

ניחוחו בָּנָיו בֵּרַכְתָּ: טָעוּ בְעָשְׁרָם וַיִּבְנוּ מִגְדָּל וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה וְנִבְקַע הָרָקִיעַ לְהִלָּחֵם בּוֹ: יָחִיד אַב הֲמוֹן פִּתְאוֹם כְּכוֹכָב זָרַח מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְהָאִיר בַּחֹשֶׁךְ: כַּעֲסָךְ הֵפֵרַתָּ בְּשׁוּרְךָ פָּעֳלוֹ. וּלְעֵת שֵׂיבָתוֹ לִבְבוֹ חֲקַרְתָּ: לְוִיַת חֵן מִמֶּנּוּ הוֹצֵאתָ. טָלֶה טָהוֹר מִכֶּבֶשׂ נִבְחָר: מִגִּזְעוֹ אִישׁ תָּם הוֹצֵאתָ. חָתוּם בִּבְרִיתְךָ מֵרֶחֶם לְקַח: נָתַתָּ לוֹ שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים. אֲהוּבֵי עֶלְיוֹן עֲמוּסִים מִבֶּטֶן

ורועה צאן. זבח ושי הגישו למולך יחד. זעמת ברב ושעת תשורת צעיר: חמל רחמיו שחת וערף אח. חלה פניך ושמת לו אות. חלו שלישים קרוא בשמך לסמל. חיל נוזלים קראת ושטפום ואבדו: טעו גאים ופצו סור לנגדך. טורפו בחום הומים וזורבו נצמתו. טעון גופר נושע כסגרת בעדו. טפוליו הפרית ומלאו פני ציה: יעצו נאחדים לרום עד לשחק. יוקשו נפצו

פירוש ע"ט

אין בויך פון חוה וואס האט געגלוסט עסען פון עץ הדעת. זרעה זי האט געוויזעט אונ האט געווינגען איין אקער מאן קין, אונ איין פאסטוך הבל, א קרבן אונ א געשאנק האבן זיי ביידע פאר דיר געברענגט האסטו גע־צארענט אויף דעם קרבן פון קין דעם בכור אונ האסט זיך געקערט צו דעם קרבן פון יונגערען הבל. חמל רחמיו קין האט פאר־דארבען זיין דערבארימקייט אונ האט דערשלאגען זיין ברודער הבל, קין האט פאר דיר געבעטען האסטו איהם געגעבען א צייכען אז קיינער זאל איהם ניט דערשלאגען. חלו שלישים דאס דריטע דור פון אדם דאס איז דור אנוש האבען אנגעהויבען רופען די געטצען, די שטארקע רינגדיגע וואסער פון ים אוקינוס האסטו גערופען אונ פאר־פלייצט ביז זיי זענען פארלארען געווארען. טעו זיי האבען זיך פאראירט די האפער־דיגע דור המבול אונ האבען געזאגט צו דיר קער אפ פון אונז מיר ווילען דיינע געזעץ ניט וויסען, זיי זענען פארצוקט געווארען אין דער היץ פון די ברומינדיגע וואסער פון מבול אונ זיי זענען פארברענט אונ פארשניטען געווארען, אבער נח וואס ער האט די תיבה פון פימסען־האלץ געמאכט איז ער געהאלפען געווארען אז דו האסט ארום איהם פארשלאסען פאר דעם וואסער. טפוליו הפרית זיינע קינדער האסטו געמערט אונ זיי האבען דערפיהלט די גאנצע וועלט. יעצו נאחדים דאס דור הפלגה האבען זיך בעראטען צו זאמען א טורעם צו בויען צו דערהייבען זיך ביז אין הימעל

עבודת הקודש

מיר דעם ערשטען כבוד, אבער ביי דיר איז דאך ניט דא קיין שפחה, פאר דיר שטייט נאך פאר־געשטעלט אונזער ערשטער כבוד, זעה היינט אונזער שפלות. מיר וועלען דאס פערשטיין על פי משל, א גרויסער עושר וואס האט געהאט זיין אייגענם פיהל שטעדט, פיהל דערפער, פעל־

נוסח ספרד

נקראו: שמת על לוי לוית חן וחסד. ומכל אחיו כתר לו עטרת: עמרם נבחר מזרע לוי. אהרן קדוש יי לשרתך קדשת: פארתו בבגדי שרד ובקרבנותיו הפר כעסך: ציץ ומעיל חשן ואפוד כתונת ומכנסי בד מצנפת ואבנט: קרבנות פרים ועולות כבשים ושחיטת שעירים וניחוח אילים: ריח קטורת רוקח מרקחת וביעור גחלים וזריקת דם וספירת יושר: שועת קטורת ותפלת אמת וקדושתו מכפר עונותינו: תוכן בוץ ועריכת אבן מחוגר בכולם כמלאך מיכאל משרת:

בְּרוּחַ סוֹעָה וָסַעַר. יְדִיד אֵתוֹי עֵבֶר יְדָעֲךָ בָּעוֹלָם. יָחוּם זְקוּנָיו הֶעֱלָה לְךָ לְכָלִיל: כְּשֶׂה תָּמִים בּוֹחַר אִישׁ תָּם. כְּחֶשֶׁק יְשִׁיבַת אֹהָלִים וְנִמְשַׁךְ אַחֲרֶיךָ. כּוֹשֶׁר חֲנִיטֵי יוֹף הוֹצֵאתָ מֵחֲלָצָיו. כֻּלּוֹ זֶרַע אֱמֶת וְאֵין דּוֹפִי: לְשָׁרֶתְךָ אִוִּיתָה לֵוִי אִישׁ חֲסִידֶךָ. לְהַבְדִּיל מִגִּזְעוֹ מְקֻדָּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים. לִקְשׁוֹר נֵזֶר קֹדֶשׁ וְלַעֲטוֹת אוּרִים. לֵישֵׁב כִּכְבוּדָּה פְּנִימָה יָמִים שִׁבְעָה: מַחֲזִיקֵי אֱמָנָה שָׁבוּעַ קוֹדֶם לֶעָשׂוֹר. מַפְרִישִׁים כֹּהֵן הָרֹאשׁ כַּדָּת

עבודת הקודש

שַׁיְדֶענֶע פַאבְּרִיקֶען, אוּנ טוֹיזֶענְדֶער קְנֶעכְט הָאבֶּען אִיהְם בֶּעדִינְט, זַיינֶע אוֹצְרוֹת זֶענֶען גֶעוֶועזֶען אַיין לֶעשַׁער, דָאס וִוי עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען אוּנ וִוי עֶר אִיז גֶעשְׁטַאנֶען הָאט מֶען אִיהְם גְרוֹיס כָּבוֹד אָנְגֶעטְהוּן, לְיָמִים הָאט עֶר זַיינֶע אוֹצְרוֹת פֶערְלוֹירֶען, נָאר דִי שְׁטֶעדְט מִיט דִי אַלֶע רֶעשְׁט זַאכֶען הָאט

פירוש ע"ט

זַיי זֶענֶען גֶעשְׁטְרוֹיכֶעלְט אוּנ פַארְשְׁפְּרֵייט גֶעוָוארֶען מִיט שְׁטוּרְם אוּנ ווִינְד. יְדִיד דֶער גֶעלִיבְּטֶער אַבְרָהָם וָואס אִיז גֶעקוּמֶען פוּן עֵבֶר הַנָּהָר הָאט דִיךְ גֶעמַאכְט קֶענֶען אִין דֶער וֶועלְט, זַיין זוּהְן יִצְחָק וָואס עֶר הָאט אִיהְם גֶעבּוּנְדֶען אוֹיף דֶער עֶלְטֶער הָאט עֶר אִיהְם גֶעוָואלְט צוּ אַיין קָרְבָּן עוֹלָה אוֹיף בְּרֶענְגֶען. כְּשֶׂה תָּמִים אַזוֹי וִוי אַ לֶעמֶעלֶע אָן אַיין מוּם אִיז דֶער פְרוּמֶער יַעֲקֹב אוֹיס דֶער וֵוייל גֶעוָוארֶען אַז עֶר הָאט גֶעגְלוּסְט צוּ זִיצֶען אִין דִי גֶעצֶעלְטֶען פוּן תּוֹרָה אוּנ הָאט זִיךְ גֶעצוֹיגֶען נָאךְ דַיין ווִילֶען. כּוֹשֶׁר רֶעכְט פַארְטִיגֶע שַׁיינֶע שְׁפְּרָאצוּנְג דָאס זֶענֶען דִי צְוֶועלְף שְׁבָטִים הָאסְטוּ אוֹיס גֶעצוֹיגֶען פוּן זַיינֶע לֶענְדִין זַיי זֶענֶען אַלֶע גֶעוֶוען ווָארְהַאפְטִיגֶע קִינְדֶער אוּנ אָן אַ פֶּעהְלֶער. לְשָׁרֶתְךָ דִיךְ צוּ בֶּעדִינֶען הָאסְטוּ גֶעגְלוּסְט אָן דֶעם שֵׁבֶט וָואס קוּמְט אַרוֹיס פוּן לֵוִי דַיין פְרוּמֶער מַאן אָפּ צוּ שַׁיידֶען פוּן זַיינֶע קִינְדֶער אַיין כֹּהֵן גָדוֹל וָואס עֶר אִיז קוֹדֶשׁ קָדָשִׁים אָן צוּ קְנִיפֶּען אַ הַיילִיגֶע קְרוֹין אוֹיף זַיין קָאפּ דָאס אִיז גֶעוֶוען אַ גָאלְדֶענֶע בְּלֶעךְ דֶערוֹיף אִיז אָן גֶעשְׁרִיבֶּען גֶעוֶוען דֶער שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ, אוּנ דָאס עֶר זָאל אָן טְהוּן דִי אוּרִים וְתוּמִים צוּ זִיצֶען מִיט כָּבוֹד אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִין אַ בֶּעזוּנְדֶער חֶדֶר זִיבֶּען טָאג. מַחֲזִיקֵי אֱמָנָה דִי עֶלְטְסְטֶע פוּן בֵּית דִין וָואס זֶענֶען שְׁטַארְק אִין דֶער אֱמוּנָה הָאבֶּען זַיי אַ וָואךְ פַאר יוֹם כִּפּוּר דֶעם כֹּהֵן גָדוֹל אָפּ גֶעשַׁיידֶעט פוּן זַיין הוֹיז אַזוֹי וִוי מֶען הָאט גֶעטְהוּן אַז מֶען הָאט דָאס מִשְׁכָּן אוֹיסְגֶעבּוֹיט הָאט דֶער כֹּהֵן גָדוֹל גֶעמוּזְט זִיצֶען אִין אֹהֶל מוֹעֵד זִיבֶּען טָאג. מוּיִם מֶען הָאט אוֹיף אִיהְם גֶעשְׁפְּרֶענְגְט דָאס וַואסֶער וָואס דֶערִינֶען אִיז גֶעוֶועזֶען דָאס אַשׁ פוּן פָּרָה אֲדוּמָּה אִיהְם צוּ רֵיינִיגֶען. אוּנ אַלֶע זִיבֶּען טָאג הָאט עֶר דָאס בְּלוּט פוּן קָרְבָּנוֹת גֶעשְׁפְּרֶענְגְט אוּנ מַקְטִיר קְטוֹרֶת גֶעוֶוען אוּנ הָאט דִי לִיכְט פוּן מְנוֹרָה אָן גֶעצוּנְדֶען כְּדֵי עֶר זָאל זִיךְ דֶער מִיט גֶעוואוֹינֶען אִין דֶער עֲבוֹדָה:

נוסח ספרד

תִּכַּנְתָּ כָּל אֵלֶּה לִכְבוֹד אַהֲרֹן. כְּלֵי כַפָּרָה לְיִשְׂרָאֵל שַׂמְתּוֹ. וְעַל יָדוֹ סְלִיחַת הֶעָוֹן נָתַתָּ. תַּחַת אַהֲרֹן מִגִּזְעוֹ יַעֲמוֹד. לְשָׁרֵת לְפָנֶיךָ בְּיוֹם הַסְּלִיחָה. תּוֹרַת מַעֲשֵׂה וַעֲבוֹדַת הַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים בִּזְבוּלֵנוּ יִלְמוֹד. וּמַזִּין עָלָיו שְׁלִישִׁי

הַמְלוּאִים: חזן מַזִּים עָלָיו מֵי חַטָּאת לְטַהֲרוֹ. זוֹרֵק מַקְטִיר וּמֵטִיב לְהִתְרַגֵּל בַּעֲבוֹדָה:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְיָ לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

גְּלוּיִם אֵלָיו נְבוֹנִים יְשִׁישֵׁי שַׁעַר. נוֹאֲמִים לוֹ קְרָא נָא בְּפִיךָ: נוֹגַהּ תְּשִׁיעִי יַעֲמִידוּהוּ בְּשַׁעַר קָדִים. גּוֹי זְבָחַי יוֹם לְפָנָיו יַעֲבִירוּ: סֶמֶךְ בִּיאַת שֶׁמֶשׁ צֵידוֹ יַמְעִיטוּ. סַאַב לוֹבֶן פֶּן בְּרֶדֶם יִקְרֵהוּ. סָבֵי שִׁבְטוֹ לְלַמֵּד חֵפֶן יוֹלִיכוּהוּ. סַמִּים לְתַמֵּר בִּפְנִים אוֹתוֹ יַשְׁבִּיעוּ. סָמַר בְּשָׂרוֹ וְהִדְמִיעַ כִּי נֶחְשַׁד.

פירוש ע"ט

גְּלוּיִם אֵלָיו די אַלטע פארשטאַנדיגע פון די סַנְהֶדְרִין האָבּען זיך צו אים בּאַהעפט זיי האָבּען צו אִיהם גֶעזאָגט לֵייעֶן מִיט דַיין מוֹיל דעם סֵדֶר פון דער עֲבוֹדָה פון יום כִּפּוּר טאָמער האָסטוּ עֶפּיס פארגעסען, אָדער טאָמער האָסטוּ נִיט גילֶערענט. נוֹגַהּ תְּשִׁיעִי דעם נֵיינטען טאָג אין דער פריה דאָס איז ערב יום כִּפּוּר האָט מען אִים גֶעשטעלט אין טוֹיער פון מִזְרָח. די שֵׁיינֶע קָרְבָּנוֹת פון דעם טאָג יוֹם כִּפּוּר האָט מען פארבּיי געפיהרט כְּדֵי ער זאָל זיי בּאַטראַכטען אוּנ זאָל גֶעניט ווערין ווי ער זאָל זיי מארגען מַקְרִיב זיין. סֶמֶךְ בִּיאַת שֶׁמֶשׁ ערב יום כִּפּוּר אַיידער די זון איז אונטער גיגאַנגין האָט מען זיין שפּייז גימִינִערט ער זאָל נִיט פִיהל עֶסין טאָמער וועט אִיהם שלעפערין אוּנ עם וועט זיך אִיהם טרעפען אַיין טוּמְאָה אין שלאָף. סָבֵי שִׁבְטוֹ די אַלטע כֹּהֲנִים פון זיין שֵׁבֶט האָבּין אִיהם גיפיהרט צו לערנין דאָס הַייפלין פון דעם גיווירץ פון די קְטוֹרֶת וואָס ער האָט בּאַדארפט מַקְטִיר זיין אינעווייניג אין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים האָבּין זיי אִיהם בּאַשוואוירען דאָס ער זאָל די קְטוֹרֶת ארויפשיטען אויף דעם פייער־פאַן אין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים אוּנ זאָל נִיט טהון אַזוֹי ווי די צְדוּקִים זאָגין דאָס מען זאָל פריהער ארויפשיטען די קְטוֹרֶת אויף דעם פייער אוּנ דערנאָך זאָל מען אַרַיינגֵיין אין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים. סָמַר בְּשָׂרוֹ זיין לייב

עבודת הקודש

ער נאָך געהאַט, בּיי אִיהם אִין שטוּב פלעגט נאָך זיין גאָלד אוּנ זילבּער גאָר אִין אַ צָאהל, פלעגט ער צו בּיטערען אויף זיינע אוֹצָרוֹת וואָס גֶעגֶען פון אִיהם פֶערלוֹירען געוואָרען, אִין אַ צייט אַרים איז ער געוואָרען נאָך מֵיין יוֹרֵד, דאָס ער האָט ניט געהאַט מִיט וואָס די פאַבְּרִיקען

נוסח ספרד

וּשְׁבִיעִי. שְׁלוּמֵי זְקֻנָּה עִם וְחַכְמֵי אֶחָיו הַכֹּהֲנִים תָּמִיד יְסֹבְבוּהוּ עַד בֹּא יוֹם הֶעָשׂוֹר. וְעֶרֶב יוֹם הַכִּפֻּרִים שַׁחֲרִית מַשְׁבִּיעִין אוֹתוֹ בְּמִי שֶׁשִּׁכֵּן שְׁמוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה. שֶׁלֹּא יְשַׁנֶּה מִכָּל מַה שֶּׁאָמְרוּ לוֹ. שֶׁמָּא יֵשׁ בְּלִבּוֹ צַד מִינוּת. הוּא פּוֹרֵשׁ וּבוֹכֶה עַל שֶׁחֲשָׁדוּהוּ. וְהֵם פּוֹרְשִׁים וּבוֹכִים שֶׁחָשְׁדוּ לְמִי שֶׁמַּעֲשָׂיו סְתוּמִים שֶׁמָּא אֵין בְּלִבּוֹ כְּלוּם. וְאוֹמְרִים לוֹ. רְאֵה לִפְנֵי מִי אַתָּה נִכְנָס לִמְקוֹם אֵשׁ לֶהָבָה שַׁלְהֶבֶת. קְהַל עֲדָתֵינוּ עָלֶיךָ יִסְמוֹכוּ. וְעַל יָדְךָ תְּהֵא סְלִיחָתֵנוּ: צִוּוּהוּ וְהִרְגִּילוּהוּ עַד בֹּא יוֹם הֶעָשׂוֹר. וְעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים שַׁחֲרִית הָיוּ מַעֲמִידִין אוֹתוֹ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח. וּמַעֲבִירִין לְפָנָיו פָּרִים וְאֵילִים וּכְבָשִׂים כְּדֵי שֶׁיְּהֵא מַכִּיר וְרָגִיל בַּעֲבוֹדָה. פֵּרְשׁוּ לוֹ סָדִין שֶׁל בּוּץ בְּהַגִּיעַ עֵת

סרו גם הם ובכה הגירו. שיח מדרש בפה ובכתב הגיון. סביביו ישננו לעוררו עד חצות: עלצו תרום דשן בפיס ראשון. עוד יפיסו לדישון פנימי ומנורה. עקב קטורת פיס חדשים ישלשו. ערוך נתחים יחד פיס הרביעי. עלה ברק השחר כנם הצופה. עליו פרשו מסך בוץ להצניע עירה סותו טבל ועט זהבים. עמד וקדש וקרץ תמיד השחר: פקד למרק

עבודת הקודש

צו פיהרען, האט ער פערקויפט זיין גאלד אונ זילבער זיינע תכשיטים אונ האט ווייטער די פאבריקען געפיהרט פלעגט ער שוין נישט דער-מאנען די אוצרות, נאר ער האט געביטערט אויף זיין גאלד אונ זילבער אויף זיינע תכשיטים. לימים איז ער גאך מיין ארים געווארען, דאס ער האט

פירוש ע״ם

איז דערציטערט געווארען אונ האט געוויינט מיט טרערין וואס מען האט איהם חושד געוועזען פאר איין צדוקי, די זקנים האבין זיך אויך פון איהם אוועק גיקערט אונ האבין טרערין געלאזט רינען ווייל זיי האבען איהם געמוזט חושד זיין. שיח מדרש ער האט גירעט אונ גע׳דרש׳נט פון תורה שבכתב אונ תורה שבעל פה ווען ער איז אבער קיין למדן ניט געוועזען אזוי האבין אנדערע איהם פיר געלייענט כדי איהם אויפצוהאלטען פון שלאף ביז האלבע נאכט. עלצו זיי האבען זיך גיפרייט אפצושיידען דאס אש פון דעם מזבח דורך דעם ערשטען גורל, דערנאך האבען זיי ווידער גורל געווארפין ווער זאל אפקערין דאס אש פון דעם אינעווייניגסטין מזבח אונ דאס אש פון דער מנורה. עקב קטורת פון קטורת וועגען האבין נייע כהנים וואס האבין נאך קיין מאהל ניט מקטיר גיוועזען אדריטין גורל גיווארפען. די שטיקער פון קרבן תמיד אנצוריכטען אויף דעם מזבח האבין די נייע אונ אלטע כהנים אין איינעם צום פערדין מאהל גורל גיווארפין. עלה ברק השחר ווי באלד דער קוקער האט גיזאגט דער גלאנץ פון דעם מארגין-שטערין איז אויפגיגאנגען, אזוי באלד האבין זיי פאר דעם כהן גדול אויפגעהאנגען א לייליך פון לייוונט צו פארבארגין איהם פון די לייט זיי זאלין ניט זעהן ווי ער טהוט זיך אוים, ער האט זיינע קליידער אויסגעטהון. טבל ועט זהבים אונ האט זיך טובל גיוועזען אונ האט אנגעטהון גילדערנע קליידער, ער האט זיך גישטעלט אונ האט זיך גיוואשין זיינע הענד אונ פים פון דעם האנד-פאס, דערנאך האט ער געקוילעט דעם קרבן תמיד. פקד ער האט גיהייסען איין אנדערין כהן ער זאל די שחיטה גומר זיין אונ ער האט דאס בלוט גענומין אונ האט עם נעשפרענגט, דערנאך האט ער זיך אפגעשייד אונ האט מקטיר גיוועזען די קטורת, אונ האט פאר ריכט די ליכט זיי זאלין שיין ברענין אונ האט

נוסח ספרד

שחיטת כבש התמיד לעשות מחיצה בינו ובין העם. עושה מצוה באימה ויראה ובודק עצמו מחוצצי טבילה. שש על מצוה לקיים דתו ופשט בגדי חול וירד וטבל ועלה ונסתפג כמו שהוזהר. נתנו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו ורגליו מקתון של זהב. מיד מקבל את כבש התמיד. ושוחט בו רוב שנים ומניח לאחר לגמור השחיטה. ומקבל את הדם וזרקו על המזבח כמצותו. לפנים להיכל יכנס להטיב חמש נרות. ולהקטיר קטורת הבוקר ולהטיב את שתי הנרות הנשארות. ויצא והקריב את הראש ואת

וְהוּא קִבֵּל וְזָרַק. פֵּירַשׁ הִקְטִיר וְהֵטִיב הִקְרִיב וְנִסֵּךְ. פְּעוּלַּת כָּלִיל הִשְׁלִים וְעָשׂ כְּסֵדֶר. פָּרְשׁוּ סָדִין לָבָן עוֹד כְּבָרִאשׁוֹנָה: פַּרְוָה בַּקּוֹדֶשׁ שָׁם קָדַשׁ וּפָשַׁט. פָּסַע וְטָבַל לְבָנִים עָט וְקִדֵּשׁ. פְּלוּסִים עֶרְכָּם מָנִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר. פְּאוּרִים לְשָׁרֵת בָּם לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד. פָּרוֹ מוּצָּב בֵּין אוּלָם לַמִּזְבֵּחַ. פָּנָיו יָמָּה וְרֹאשׁוֹ נֶגְבָּה מְעוּקָם: חזן פָּגַשׁ וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁוֹ. פְּשָׁעָיו הוֹדָה וּבְחָבּוּ לֹא טָמָן:

פירוש ע"ט

מַקְרִיב גיוועזען דעם קָרְבָּן אונ האט געגאסען דעם וויין אויף דעם מִזְבֵּחַ. פְּעוּלַּת די ווערק פון קָרְבָּן תָּמִיד האט ער גאר אין גאנצען אלץ אפּ גיטאן כְּסֵדֶר, האבען זיי דער נאך ווידער פארשפרייט א ווייסען ליילעך אזוי ווי צום ערשטען מאהל, דאס ער זאל אויסטהון די גילדענע קליידער. פַּרְוָה א חֶדֶר איז גיוועזען אין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וואס האט געהייסען „פַּרְוָה" דארטען האט ער זיך גיוואשען די הענד אונ די פיס אונ האט אויס־גיטהון זיינע קליידער אונ איז גיגאנגען אונ האט זיך טוֹבֵל גיוועזען אונ האט אנגעטהון ווייסע קליידער, דער נאך האט ער ווידער גיוואשין די הענד אונ די פיס. פְּלוּסִים די קליידער זענין גיוועזען פון דעם לאנד „פְּלוּסְיָא" זיי זענין ווערט גיוועזען אכטצעהן הונדערט גילדען די קליידער זענין שיין גיוועזען צו טהון אין זיי די עֲבוֹדָה פאר גאט דעם גיעהרטין קיניג. פָּרוֹ דער אקס וואס דער כֹּהֵן גָּדוֹל האט איהם פאר זיך אליין גידארפט מַקְרִיב זיין, איז ער גישטאנין צווישין דעם חֶדֶר וואס האט גיהייסין „אוּלָם" אונ צווישין דעם מִזְבֵּחַ, דאס פָּנִים פון אקס איז גיוועזען צו מַעֲרָב זייט אונ דער קאפּ צו דָּרוֹם זייט פאר־קרימט אויף דער זייט. פָּגַשׁ דער כֹּהֵן גָּדוֹל האט באגעגינט אן דעם אקס אונ האט גילייגט זיינע הענד אויף זיין קאפּ, זיינע פְּשָׁעִים האט ער מִתְוַדֶּה גיוועזען אונ אין זיין פארבארגיניש האט ער די זינד ניט פארבארגען:

עבודת הקודש

אַלֶע זַיינֶע שְׁטֶעדְט מִיט דִי אַלֶע גְרוֹיסֶע פַאבְּרִיקֶען גֶעמוּזְט פֶערְקוֹיפֶען, עֶר הָאט אָפְּגֶעשַׁאפְט אַלֶע זַיינֶע בֶּעדִינְטֶע אוּנ הָאט זִיךְ גֶעזֶעצְט עֶסֶען פוּן גְרֵייטֶען גֶעלְד, פַּרְנָסָה הָאט אִיהם נִיט גֶעפֶעהְלְט דָאס עֶר וָואלְט גֶעקֶענְט אָפְּלֶעבֶּען זַיינֶע יָאהְרֶען בִּמְנוּחָה, אוּנ עֶסֶען פוּן דִי גְרֵייטֶע טוֹיזֶענְדֶער

נוסח ספרד

הָאֵיבָרִים כְּמִצְוָתָן. וּמַקְטִיר מִנְחַת הַתָּמִיד כְּמִשְׁפָּטָהּ. כְּכָל יוֹם יַעֲשֶׂה מִנְחַת הַסּוֹלֶת וּמִנְחַת חֲבִיתִּין וִינַסֵּךְ אֶת הַיַּיִן בְּכָל כְּלֵי שִׁיר. וְאַחַר הַתָּמִיד מַקְרִיב פַּר הָעוֹלָה וְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים שֶׁל מוּסַף הַיּוֹם וּמִנְחָתָם (לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת מַקְרִיב קוֹדֶם מוּסַף הַיּוֹם כְּבָשִׂים שֶׁל מוּסַף שַׁבָּת וּמִנְחָתָם וְעוֹרֵךְ לֶחֶם הַפָּנִים וּמַקְטִיר הַבָּזִיכִין כְּמִשְׁפָּטָן) יָבֹא מִיַּד לְבֵית הַפַּרְוָה וּבַקּוֹדֶשׁ הָיְתָה וּפָרְשׂוּ לוֹ סָדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם כְּבָרִאשׁוֹנָה: טֶרֶם יִפְשׁוֹט בִּגְדֵי זָהָב מְקַדֵּשׁ בִּנְקִיוּת יָדָיו וְרַגְלָיו: חָל וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב וְיָרַד וְטָבַל כְּמוֹ שֶׁהוּזְהַר וְעָלָה וְנִסְתַּפָּג: זְהָבִים מַעֲבִיר וּלְבָנִים לוֹבֵשׁ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי לָבָן. וּמַהֵר וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּבָא לוֹ תְּחִלָּה אֵצֶל פָּרוֹ. וּפָרוֹ הָיָה עוֹמֵד בַּצָּפוֹן כְּנֶגֶד בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לְמַעֲרָב. וְהַכֹּהֵן עוֹמֵד בְּמִזְרָח

תר"ק וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר. אָנָּא הַשֵּׁם. חָטָאתִי. עָוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי. לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי: אָנָּא בַשֵּׁם. כַּפֶּר נָא. לַחֲטָאִים. וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטָאתִי. וְשֶׁעָוִיתִי. וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

קי"ח וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה. כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה.

עבודת הקודש

גרלדין וואס עס איז איהם געבליבען, נאר דאך זיין כבוד אונ זיין גרויסקייט האט ער פערלוירען, האט ער שוין גישט געטרויערט אויף זיינע אוצרות, אויף זיין גאלד אונ זילבער, אויף זיינע תכשיטים, נאר אויף זיינע שטעדט. זיינע פאבריקען, זיינע בעדינטע, זיין גרויסקייט,

פירוש ע"ט

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אונ אזוי האט דער כהן גדול גיזאגט, איך בעט דיך גאט, איך האב געזינדיגט, איך האב פארקרימט, איך האב פארבראכין קעגין דיר איך אונ מיין הויז=געזונד. אָנָּא בַשֵּׁם איך בעט דיך מיט דער שם המפורש, פארגיב דאך צו די חטאים אונ עונות אונ פשעים וואס איך האב גיזינדיגט, אונ פארקרימט, אונ פארבראכען בעגען דיר איך אונ מיין הויז=גיזונד. כַּכָּתוּב אזוי ווי עס שטייט גישריבין אין דער תורה פון דיין קנעכט משה פון דיין הערליכין מויל. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה דען אין דיזען טאג וועט ער אויף אייך פארגעבין צו רייניגין אייך פון אלע אייערי זינד פאר גאט:
וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אונ די כהנים אונ דאס פאלק וואס זענין גישטאנין אין דער עזרה אז זיי האבין גיהערט דעם גיעהרטין אונ פארכטיגען שם המפורש דאס ער איז באשיידליך ארויס פון דעם מויל פון כהן גדול מיט הייליגקייט אונ ריינינקייט האבען

נוסח ספרד

וּפָנָיו לַמַּעֲרָב: הָיָה עוֹמֵד בְּאֵימָה לִפְנֵי אֵל עֶלְיוֹן וְאוֹמֵר עָלָיו דִּבְרֵי וִדּוּי וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי. עָוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי. אָנָּא בַשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים. וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטָאתִי. וְשֶׁעָוִיתִי. וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ: וְאַתָּה בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ:

פירוש ע"ט

זיי זיך געקניט און געבוקט און האבין גילויבט און זעניִן גיפאלין אויף זייער פָּנִים און האבין גיזאגט „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד" גילויבט איז דער נאמין פון זיין גיעהרטין הערשאפט אימער און אייביג:

עבודת הקודש

זיין כָּבוֹד, וָואס עֶס איז פון אִיהֶם צוּ גֶענוּמֶען געוָוארֶען, שְׁלֶעכְץ הָאט דָאךְ קֵיין גְרוּנְד אוּנ אַז בַחֲמָנָא לִיצְלָן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וִויל נִיט גֶעבֶּען פוּעֶל'ט דָאךְ נִיט אַלֶע קוּנְצֶען, הָאט מֶען אויף אִיהֶם גֶעמַאכְט אַ שֶׁקֶר בִּלְבוּל דָאס אויף זַיין בֶּעפְרֵייאוּנְג איז אִיהֶם אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען

וְאַף הוּא און אויךְ דער כֹּהֵן גָּדוֹל האט זיךְ מְכַוֵּין גיוועזען אויסצולאזין דעם שֵׁם גלייךְ מִיט די וואס האבין גיזאגט „בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד" און דאן האט ער גיזאגט צו זיי דאס ווארט „תִּטְהָרוּ" איהר זאלט גיריינינגט ווערין, דען נאךְ די ווערטער לִפְנֵי יְיָ שטייט דאס ווארט „תִּטְהָרוּ". וְאַתָּה און דו גאט מִיט דיין פיל גוטקייט פלעגסטו דערוועקין דיין דערבארימקייט און פלעגסט פארגעבין צו דיין פרומין מאן דעם כֹּהֵן גָּדוֹל:

נוסח ספרד

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ: וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ: דָּרַךְ וּבָא לוֹ לְשַׁעַר נִקָנוֹר וְהוּא לְמִזְרַח הָעֲזָרָה לִצְפוֹן הַמִּזְבֵּחַ הַסְּגָן מִימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְּׂמֹאלוֹ. וְשָׁם שְׁנֵי שְׂעִירִים פְּנֵיהֶם לַמַּעֲרָב וַאֲחוֹרֵיהֶם לַמִּזְרָח אֶחָד לִימִינוֹ וְאֶחָד לִשְׂמֹאלוֹ. טָרַף בְּקַלְפִּי וְהֶעֱלָה שְׁנֵי גוֹרָלוֹת. גּוֹרָל יָמִין כְּשֶׁהוּא שֶׁל שֵׁם יִתְּנֵהוּ עַל הַשָּׂעִיר וְאוֹמֵר לַייָ חַטָּאת:

בכאן אין צריך לכרוע.

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה

צָעַד לֵילֵךְ לוֹ לְמִזְרַח עֲזָרָה. צָמַד שְׂעִירִים שָׁם מֵהוֹן עֵדָה. צְמוּדִים אֲחוּיִם שָׁוִים בְּתוֹאַר וּבְקוֹמָה. צָגִים לְכַפֵּר עֲוֹן בַּת הַשּׁוֹבֵבָה. צָהוּב חֲלָשִׁים טָרַף וְהֶעֱלָה מִקַּלְפִּי. צָנַח וְהִגְרִיל לְשֵׁם גָּבוֹהַּ וְלַצּוּק. צָעַק בְּקוֹל רָם לַיְיָ חַטָּאת: צוֹתְתָיו עָנוּ לוֹ וּבָרְכוּ אֶת הַשֵּׁם. צָבַע זְהוֹרִית קָשַׁר בְּרֹאשׁ הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. צִגְּתוֹ אֹמֶן נֶגֶד בֵּית שִׁלּוּחַ: חזן צָלַח וּבָא אֵצֶל פָּרוֹ שֵׁנִית. צִחֵן מַטֵּהוּ פְּנֵי צוּר הַתּוֹדָה:

וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר. אָנָּא הַשֵּׁם. חָטָאתִי. עָוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁיךָ: אָנָּא בַשֵּׁם. כַּפֶּר נָא. לַחֲטָאִים. וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטָאתִי. וְשֶׁעָוִיתִי. וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁיךָ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ

עבודת הקודש

דָאס גַאנְצֶע גֶעלְד דָאס עֶר הָאט שׁוֹין גֶעלֶעבְּט מִיט רַחֲקוּת, עֶס הָאט אִיהְם אַזוֹי וַוייט גֶעבְּרֶענְגְט דָאס רַחֲמָנָא לִצְּלַן עֶר הָאט גֶעמוּזְט גֵיין בֶּעטְלֶען עֶר הָאט שׁוֹין גָאר נִיט גֶעטְרוֹיעֶרְט אוֹיף דִי זַאכֶען פוּן פְרִיעֶר נָאר אוֹיף דִי לֶעצְטֶע מַדְרֵיגָה דָאס עֶר הָאט גֶעהַאט נָאךְ בַּארִים-גֶעלְד שֵׁיינֶע

פירוש ע"ט

צָעַד לֵילֵךְ לוֹ דֶער כֹּהֵן גָדוֹל הָאט גֶעטְרָאטֶען אוּנ אִיז גֶעגַאנגִין צוּ מִזְרַח פוּן דֶער עֲזָרָה אַ פָּאר צִיקֶעלִיךְ זֶענִין דָארטִין גֶע-שְׁטַאנִין וואָס זֵיי זֶענִין גִיקוֹיפְט גִיוָוארִין פוּן דֶעם גֶעלְד פוּן קָהָל זֵיי זֶענִין גִיוֶועזִין אַ גְלַייכֶע פָּאר צוּ זַאמִין גְלַייךְ אַיין גִישְׁטַאלְט אוּנ אַיין גְרוֹיס. צָגִים זֵיי זֶענִין גִישְׁטַאנִין צוּ פַארגֶעבִּין דִי זִינְד פוּן דִי ווִילְדֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל. צָהוּב צְווֵיי גִילְדֶענִי גוֹרָלוֹת זֶענִין גִיוֶועֶן, אוֹיף אַיינִים אִיז גִישְׁרִיבֶּען גִיוֶועֶן חַטָּאת אוּנ אוֹיף דֶעם אַנדֶערִין עֲזָאזֵל עֶר הָאט זֵיי אוֹיסגִימִישְׁט אוּנ הָאט זֵיי אַרוֹיפגִיבְּרַאכְט פוּן דֶער קַלְפִּי. צָנַח עֶר הָאט זִיךְ גִינֵייגְט אוּנ הָאט אַיין גוֹרָל גִילֵייגְט אוֹיף אַיין צִיקֶעלֶע צוּ אַ קָרְבָּן פוּן גָאט'ס ווֶעגִין אוּנ אַיין גוֹרָל הָאט עֶר גִילֵייגְט אוֹיף אַ צִיקֶעלֶע צוּ שִׁיקֶען לַעֲזָאזֵל עֶר הָאט גִישְׁרִיגֶען מִיט אַ הוֹיךְ קוֹל. לַיְיָ חַטָּאת אַיין קָרְבָּן חַטָּאת פַאר גָאט. צוֹתְתָיו דִי כֹּהֲנִים וואָס הָאבִּין דָאס פַארנוּמִין אוּנ גִיהֶערְט ווִי עֶר רֶעט אוֹיס דֶעם שֵׁם הַמְּפוֹרָשׁ הָאבִּין זֵיי גִיעֶנְטפֶערְט אוּנ הָאבִּין גִילוֹיבְּט אוּנ גִיזָאגְט בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. צָבַע זְהוֹרִית אַ שְׁנוּר פוּן רוֹיטֶע פָאדִים הָאט עֶר אָנגִיקְנִיפְּט אָן קָאפּ דֶעם צִיקֶעלֶע וואָס ווֶערְט גִישִׁיקְט לַעֲזָאזֵל, דָאס צִיקֶעלֶע אִיז גִישְׁטֶעלְט גִיוָוארִין רִיכְטִיג קֶעגִין דֶעם טוֹיעֶר ווִי מֶען דַארף עֶס דוּרךְ אִיהם אַרוֹיסשִׁיקִין. צָלַח עֶר אִיז דוּרךְ גֶע-גַאנגִין אוּנ אִיז צוּ זַיין אָקְס נָאךְ אַמָאל גִיקוּמִין אוּנ הָאט פַאר דֶעם בַּאשֶׁעפֶער מִתְוַדֶּה גִיוֶועזִין דִי גִיפְלֶעקְטֶע עֲבֵירוֹת פוּן זַיין שֵׁבֶט:

נוסח ספרד

וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

קו"ח וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה. כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה. הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְשֵׁבֶט מְשָׁרְתֶיךָ:

קַח מַאֲכֶלֶת חַדָּה וּשְׁחָטוֹ כְּסֵדֶר. קִבֵּל דָּם בְּמִזְרָק וּנְתָנוֹ לִמְמָרֵס: קְרִישָׁתוֹ יַמֵּס עַד עֵת הַזָּיָה. קִפּוּי פֶּן יְהִי וְתוּעֲדַר סְלִיחָה. קוֹחַ לוֹחֲשׁוֹת חָת

פירוש ע"ט — עבודת הקודש

קח סאכלת חדה דער כהן גדול האט טויזענדער וואס ער האט געקענט אפלעבען גינומען א שארף מעסער און האט זיין נייגע יאהרען במנוחה, און יעצט גייט ער אויס אקס גיקוילעט אזוי ווי דער סדר איז דאס בלוט האט ער צוגענומען אין א שפרענג בעקין און האט דאס בלוט גיגעבען איין כהן ער זאל עס מישען נאך א נאנד כדי דאס בלוט זאל נית פאר גליווערט ווערין ביז די צייט קומט די בלוט צו שפרענגען ווארום טאמער וועט עס פאר גליווערט ווערין וועט מען ניט קענען שפרענגען וועט גימינערט ווערין דאס פאר נעבונג. קוח ער האט גינומען גליהענדיגע קוילען און

נוסח ספרד

בִּשְׂעִיר עֲזָאזֵל לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית מִשְׁקַל שְׁתֵּי סְלָעִים בֵּין קַרְנָיו יִקְשׁוֹר וְיַעֲמִידֵהוּ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח כְּנֶגֶד בֵּית שִׁלּוּחוֹ:

אַף בְּשָׂעִיר שֶׁהוּא שֶׁל שֵׁם יִקְשׁוֹר לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ בְּצַוָּאר וּבָא לוֹ שֵׁנִית אֵצֶל פָּרוֹ וְאוֹמֵר עָלָיו וִידּוּי בֵּיתוֹ וּוִידּוּי אֶחָיו הַכֹּהֲנִים וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁךָ: אָנָּא בַשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים.

בְּמַחְתַּת פַּרְוַיִם. קַלָּה וְגֶלֶד רַךְ וַאֲרוּכַת יָד. קָדַר לְתוֹכָהּ שְׁלֹשֶׁת קַבִּין גֶּחָלִים. קֵרְבוּ לוֹ בָּזָךְ וּגְדוּשַׁת דַּקָּה. קָלַט וְחָפַן וְהֵרִיק לְתוֹךְ בָּזָךְ: קָפַץ מַחְתָּה בְּיָמִין וּבָזָךְ בִּשְׂמֹאל. קִישׁ צְעָדָיו לְפָרֹכוֹת וְקֵרַב לַבַּדִּים. קְטֹרֶת שָׂם בֵּינֵימוֹ וְעָשַׁן וְיָצָא. רוֹבֶה מְמָרֵס מֶנּוּ נָטַל דָּם. רָצַף וְנִכְנַס וְקָם בֵּין

עבודת הקודש

פָאר גוֹיִם, אוּנ מוּז גֵיין בֶּעטְלֶען, פַאר גְרוֹיסֶע צָרוֹת אִיז עֶר שְׁטַארְק קְרַאנְק גֶעוָוארֶען, דִי גֶעבְּלִיבֶּענֶע וָועגֶען גֶעוָוארֶען אִין אִיהְם צוּמִישְׁט, דָאס עֶר אִיז גֶעוָוארֶען בֶּעלֵייגְט מִיט מַכּוֹת אוּנ גֶעשְׁוִוירֶע רַחֲמָנָא לִצְלָן, מֶען הָאט אִיהְם אִין קֵיין שְׁטוּב נִיט אַרַיין גֶעלָאזְט, דָאס עֶר

פירוש ע״ט

הָאט אַרַיין גִישַׁארְט אִין אַ פַאן פוּן רוֹיטֶען גָאלְד וָואס קוּמְט פוּן לַאנְד פַּרְוַיִם. דִי פַאן אִיז גִיוֶועזֶען גְרִינְג מִיט דִינֶע וֶוענְד אוּנ מִיט אַ לַאנְגֶען שְׁטִיל כְּדֵי עֶס זָאל אִיהְם גְרִינְגֶער זַיין צוּ טְרָאגֶען. קָדַר אִין דֶער פַאן הָאט עֶר דְרַיי מֶעסְטְלִיךְ קוֹילֶען אַרַיין גִימָאסְטֶען אַזוֹי הָאט מֶען אִיהְם גִיבְּרַאכְט אַ לֶעפִיל פוֹל מִיט גִישְׁטוֹיסֶענֶעם גִיוִוירְץ פוּן קְטֹרֶת הָאט עֶר גִינוּמֶען מִיט זַיינֶע הֶייפְלֶען אוּנ הָאט דָאס אוֹיס גִילֵייְדִיגְט אִין אֵיין אַנְדֶערֶען לֶעפִיל אַרַיין. קָפַץ עֶר הָאט גִיאַיילְט אוּנ הָאט גִינוּמֶען דִי פַייעֶר=פַאן אִין דִי רֶעכְטֶע הַאנְד אוּנ דֶעם לֶעפִיל מִיט קְטֹרֶת אִין דֶער לִינְקֶער הַאנְד. קִישׁ צְעָדָיו עֶר הָאט גִיקְלַאפְּט מִיט זַיינֶע טְרִיט צוּ דֶעם פָּרֹכֶת וָואס אִיז גִיהָאנְגֶען צְוִוישֶׁען הֵיכָל אוּנ קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אוּנ הָאט גִינֶעהֶנְט צוּ דִי שְׁטַאנְגֶען פוּן אָרוֹן הַקֹּדֶשׁ צְוִוישֶׁען דִי שְׁטַאנְגֶען הָאט עֶר מַקְטִיר גִיוֶועזֶען דִי קְטֹרֶת אוּנ הָאט גִילָאזְט דֶעם רוֹיךְ אַרוֹיף גֵיין, אוּנ אִיז אַרוֹיס גִיגַאנְגֶען. רוֹבֶה פוּן דֶעם יוּנְגֶען כֹּהֵן וָואס הָאט גִימִישְׁט דָאס בְּלוּט הָאט עֶר צוּ גֶענוּמֶען דָאס בְּלוּט אוּנ בַּאלְד אִיז עֶר אַרַיין גִיגַאנְגֶען אוּנ הָאט זִיךְ

נוסח ספרד

וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטָאתִי. וְשֶׁעָוִיתִי. וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁיךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל
חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה. כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְאוֹמְרִים
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְשֵׁבֶט מְשָׁרְתֶךָ:
אַחַר וִדּוּי שָׁקַד בְּעָצְמָהּ לַעֲשׂוֹת חַטָּאתוֹ וְחַטַּאת הָעָם: בָּדַק סַכִּין וְשָׁחַט פַּר וְרוֹב שְׁנַיִם וּמֵירֵק אַחֵר אֶת הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל דָּמוֹ בְּמִזְרָק טָהוֹר. גַּם לַחֲבֵירוֹ יִתֵּן מִיַּד לְמָמָרֵס בְּדָמוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְרוֹשׁ. דַּם זֶה הִנִּיחוֹ בְּיַד מִי שֶׁמְּמָרֵס בּוֹ

שְׁדַיִם: חזן רְצוּי הַזָּיוֹת טָבַל וְהִצְלִיף בְּמִנְיָן. רוּם מַעְלָה אַחַת. וּמַטָּה שֶׁבַע:

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה: אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע:

פירוש ע"ט

אנידער גישטעלט צווישען די שטאנגען פון דעם ארון. רצוי הזיות כדי צו באווילינגען מיט דעם בלוט שפרענגען ער האט איין גיטונקען זיין פינגער אונ האט געפיהרט מיט דער האנד צו שפריצען מיט דעם צאהל איין שפריץ קעגען דער הייך פון דעם כפורת אונ אונטין זיבען שפריצען:

עבודת הקודש

האטבזיך געוואלגערט בע וגד אין די מיסטען מיט גרויסע יסורים, ער איז אלע מינוט גע־פאלען אין גרויסע חלשות. יעדער קרעכצין, יעדער זיפץ, האט אשטיק הארץ אויס געריסען.

וכך היה מונה אונ אזוי האט ער גיצעהלט דאס ער זאל זיך ניט טועה זיין. אחת איינס. אחת ואחת איינס אונ איינס דהיינו ער האט דעם אויבערשטען שפריץ געמווט מיט אלע שפריץ ציילען. איינס אונ צוויי, איינס אונ דריי, איינס אונ פיער, איינס אונ פינף, איינס אונ זעקס, איינס אונ זיבען:

נוסח ספרד

בָּעֲזָרָה עַל הָרוֹבֵד הָרְבִיעִי שֶׁמִּן הַהֵיכָל וְלַחוּץ. וְנָטַל מַחְתָּה שֶׁל זָהָב אָדוֹם קַלָּה מַחְזֶקֶת שְׁלשָׁה קַבִּין וְיָרַד וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפִנָּה גֶחָלִים שֶׁמֶּחֱצְיָתָן נֶחֱלֶת וּמֶחֱצְיָתָן שַׁלְהֶבֶת אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחָתָה מִן הַלּוֹחֲשׁוֹת מִצַּד מַעֲרָב הַמִּזְבֵּחַ: הוֹרִידָהּ מְלֵאָה גַחֲלֵי אֵשׁ לוֹחֲשׁוֹת וְהִנִּיחָהּ עַל הָרוֹבֵד הָרְבִיעִי שֶׁבָּעֲזָרָה. הוֹצִיאוּ לוֹ כַּף רֵיקָן וּמַחְתָּה מְלֵאָה קְטוֹרֶת דַקָּה מִן הַדַּקָּה. וְחָפַן מִמֶּנָּה מְלֹא חָפְנָיו לֹא מְחוּקוֹת וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנָתַן לְתוֹךְ הַכַּף וְנוֹתֵן בִּימִינוֹ מַחְתַּת הַגֶּחָלִים וּבִשְׂמֹאלוֹ כַּף הַקְּטֹרֶת. וְזֵרֵז עַצְמוֹ וְנִכְנַס לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד שֶׁמַּגִּיעַ לָאָרוֹן וְהִנִּיחַ הַמַּחְתָּה בֵּין בַּדֵּי הָאָרוֹן וּבַבַּיִת שֵׁנִי מֵנִיחַ עַל אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה. חָפַן כָּל הַקְּטֹרֶת שֶׁבַּכַּף בְּחָפְנָיו וְנָתַן עַל הַגֶּחָלִים לְצַד מַעֲרָב וּמַמְתִּין שָׁם עַד שֶׁנִּתְמַלֵּא הַבַּיִת כֻּלּוֹ עָשָׁן: טְהוֹר לֵב פָּסַע וְשָׁב לַאֲחוֹרָיו פָּנָיו לְקֹדֶשׁ וַאֲחוֹרָיו לְהֵיכָל עַד שֶׁיָּצָא מִן הַפָּרֹכֶת וּמִתְפַּלֵּל בְּהֵיכָל תְּפִלָּה קְצָרָה סָמוּךְ לַפָּרֹכֶת:

וְכַךְ הָיְתָה תְּפִלָּתוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא שָׁנָה זוּ הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם אִם שְׁחוּנָה גְשׁוּמָה וְאַל יִכָּנֵס לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים לְעִנְיַן הַגֶּשֶׁם בְּשָׁעָה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לוֹ וְשֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּפַרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ וְשֶׁיִּתְּנוּ עֲצֵי הַשָּׂדֶה אֶת תְּנוּבָתָם וְלֹא יַעֲדֵי עָבִיד שׁוּלְטָן מִדְּבֵית יְהוּדָה:

רץ והניחו בכן ושחט שעיר. רצה וקבל דמו. באגן קודש:
חזן רגל ועמד מקום ויעוד ארון. רצה הזיות כמעשה דם פר:

תו"ק וכך היה מונה. אחת. אחת ואחת. אחת ושתים.
אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת
וששׁ. אחת ושבע:

רהט והניחו ודם פר נטל. רגליו הריץ וצג חוץ לבודלת:
חזן רקמי פרוכת יז כמשפט כפורת. רגש ושנה והזה
מדם שעיר:

עבודת הקודש

די אויגען פון קאפ זענען איהם ארויס קיקענדיג, דאס עס זאל ווער זיך אויף איהם דערבארמען צו געבען איהם עפעס אין מויל צו דערקוויקען זיך, אין דעם איז פערבייגעגאנגען אפרעמדער אורח פון אווייט געגענד, וואס ער האט גאר ניט געוויסט וואס פאר א צרות עס איז גע-

פירוש ע"ט

רץ והניחו נאך דעם שפריינגען איז ער פון קודש הקדשים באלד ארויסגילאפין אונ האט דעם בעקין מיט די איבעריגי בלוט אנידער גישטעלט אויף א גילדינים פוס וואס ער איז געשטאנין אין היכל, אונ האט באלד גיקויליט דאס ציקעלי וואס דערויף איז דער גורל גיפאלען „ליי חטאת". רצה ער האט גיאיילט אונ האט דאס בלוט מקבל גיוועזן אין א היליגען בעקין אונ האט זיך מכוין גיוועזן צו שטעלין אין דעם ארט ווי דער ארון שטייט, ער האט באוויליגט מיט דעם שפריינגען אזוי ווי מיט דעם בלוט פון דעם אקס: רהט והניחו ער איז געשווינד גילאפען אונ האט דאס איבעריגע בלוט אוועקגישטעלט אונ דאס בלוט פון דעם אקס וואס ער האט פריהער דארט אנידער גישטעלט האט ער ווידער גענומין. רגליו ער איז מיט זיינע פיס גילאפען אונ האט זיך גישטעלט פון דער דרויסען זייט פון פרוכת. רקמי פרוכת אויף דאס גיוועבטע פון פרוכת האט ער גישפריינגט אזוי ווי ער האט גישפריינגט אויף דעם כפורת. רגש ער האט גיאיילט אונ האט נאך אמאהל גישפריינגט אויף דעם פרוכת פון דעם בלוט פון דעם ציקעלע:

נוסח ספרד

יצא ונטל דם הפר ממי שממרם בו ונכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד וטובל אצבעו על כל הזיה. והזה ממנו לפני הכפורת בין בדי הארון: אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין להזות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף:

וכך היה מונה. אחת. אחת ואחת. אחת ושתים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת ושש. אחת ושבע: יצא מקדשי הקדשים והניחו על כן הזהב שהיה בהיכל:

בצאתו הביאו לו שעיר חטאת שחטו וקבל דמו במזרק טהור. לפנים יכנס להזות מדמו בין שני בדי הארון כסדר דם הפר: אחת

שָׁב וּבְלָלָם וְחִטֵּא מִזְבֵּחַ סָגוּר. שֶׁבַע עַל טָהֳרוֹ וּבְקַרְנָיו אַרְבַּע:
חזן שָׁקַד וּבָא אֵצֶל שָׂעִיר הַחַי. שִׁגְיוֹן עָם וּזְדוֹנוֹ יוֹדֶה לָאֵל:

תו"ק וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר. אָנָּא הַשֵּׁם. חָטְאוּ. עָווּ. פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ. עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אָנָּא בַשֵּׁם. כַּפֶּר נָא. לַחֲטָאִים. וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטְאוּ. וְשֶׁעָווּ. וְשֶׁפָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

פירוש ע"ט

שָׁב וּבְלָלָם דערנאָך האָט ער דאָס בלוט פון דעם אָקס מיט דעם בלוט פון דעם ציקעלע צונויף געמישט אונ האָט גישפּריינגט אויף דעם גילדענים מִזְבֵּחַ. שֶׁבַע זיבען מאָל האָט ער גישפּריינגט אויף דעם מיט'ן פון מִזְבֵּחַ ווי עס איז גערייניגט פון אַש אונ פיער מאָהל האָט ער גישפּריצט אויף זיינע ווינקעלעך. שָׁקַד ער האָט גיאיילט אונ איז געקומען צו דעם לעבעדיגען ציקעלע. שִׁגְיוֹן עָם וּזְדוֹנוֹ יוֹדֶה לָאֵל די זינד וואָס דאָס פאָלק יִשְׂרָאֵל האָבין געטהון בְּשׁוֹגֵג, אָדער בְּמֵזִיד האָט דער כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְוַדֶּה גיוועזען אונ זיך בייקענט פאַר גאָט:

עבודת הקודש

קומען אויף דעם עוֹשֶׂר, ער קוקט זיך איין אין דעם מענטש וואס ליגט אין מיסט, האט ער איהם דערקענט, אז דאס איז דער גרויסער עוֹשֶׁר וואס אז ער פלעגט אמאהל צו קומען אין זייער שטאט פלעגט מען איהם מאכען אַ גרויסען פאראד, דער אוֹרֵחַ גיט אַ געשריי „שְׁמַע יִשְׂרָאֵל"

נוסח ספרד

לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע. יָצָא וְהִנִּיחוֹ עַל כַּן הַזָּהָב הַשֵּׁנִי שֶׁהָיָה בְּהֵיכָל:

מִיהֵר וְנָטַל דַּם הַפָּר מִן הַכֵּן שֶׁהִנִּיחַ עָלָיו וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ עַל כָּל הַזָּיָה. וְהִזָּה מִמֶּנּוּ עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ. אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע:

נָחַץ וְהִנִּיחַ דַּם הַפָּר וְנָטַל דַּם הַשָּׂעִיר וְעָשָׂה לְדָמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר. וְהִזָּה עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ. אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

קי"ח וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה. כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה. הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם. וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ: וְאַתָּה בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לַעֲדַת יְשׁוּרוּן:

שִׁגְּרוּ בְּיַד אִישׁ עִתִּי לַמִּדְבָּר עַז. שֶׁמֶץ כִּתְמֵי זוּ שְׂאֵת לִגְזֵרָה. שֵׁן סֶלַע הֲדָפוֹ וְגִלְגֵּל וְיָרַד. שִׁבְּרוּ עֲצָמָיו כְּנֶפֶץ כְּלִי יוֹצֵר. שְׁחוּזָה אָחַז פַּר

עבודת הקודש

וואס איז מיט אייך געוואָרען, ווי זענען אייערע אוצרות, ווי איז אייער גאָלד אונ זילבער, אייערע תּבשיטים, אייערע קאָרעטעס, אייערע שטעט, אייערע דערפער, אייערע גרויסע

פירוש ע"ט

שִׁגְּרוּ בְּיַד אִישׁ דער כּהן גָדוֹל האָט דאָס אַנדערע ציקעלע נאָך דער ווידוי אַוועקגעשוקט דורך אַ מענטשין וואָס ער איז דערצו אָנגיבּרייט גיוועזן פון ערב יום כּפּור אין דעם שטאַרקין מִדְבָּר אַרײַן אַוועק צוטראָגען די אומרײנע פלעקין פון די זינד פון די ייִדין צו אַיין פאַרשניטען אונ אַ וויסטען אָרט. שֵׁן סֶלַע פון אַ הויכין שפּיציגען שטײַן האָט ער איהם אַראָפּגישטויסין האָט ער זיך אַראָפּגיקויקעלט אונ אַראָפּגענידערט, זײַנע בּײנער זענין צוּבּראָכין גיוואָרין אַזוי ווי די צוּבּרעכוּנג פון אַלײמינים שאַרבען. שְׁחוּזָה דער

נוסח ספרד

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע:

שָׁשׁ וְעֵירָה דַּם הַפָּר לְתוֹךְ הַמִּזְרָק שֶׁבּוֹ דַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן הַמָּלֵא בְּרֵיקָן כְּדֵי שֶׁיִּתְעָרְבוּ יָפֶה יָפֶה זֶה בָּזֶה. וּבָא וְעָמַד לִפְנִים מִמִּזְבַּח הַזָּהָב בֵּין הַמִּזְבֵּחַ וְהַמְּנוֹרָה וּמַתְחִיל לְהַזּוֹת מִדַּם הַתַּעֲרוֹבֶת. עַל אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו יִתֵּן כְּסִדְרָן מַתְחִיל מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית וּמְסַיֵּים בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית וְחוֹתֶה הַגֶּחָלִים וְהָאֵפֶר שֶׁבְּמִזְבַּח הַזָּהָב הֵילָךְ וְהֵילָךְ עַד שֶׁמְּגַלֶּה זְהָבוֹ וּמַזֶּה מִדַּם הַתַּעֲרוֹבֶת עַל טָהֳרוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים: פָּסַע וְיָצָא לְצַד דָּרוֹם חוּץ לָאוּלָם וְשָׁפַךְ אֶת הַשִּׁירַיִם עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן: צָעַד

וְשָׂעִיר קָרֵעַ. שָׁלַף אֵמוּרִים וּגְוִיּוֹת קָלַע לִשְׂרוֹף. שָׁאַג סִדְרֵי יוֹם. קִדֵּשׁ וּפָשַׁט שִׁלֵּשׁ וְטָבַל פַּזִּים עָט וְקִדֵּשׁ: תָּכַף וְעָשׂ אֵילוֹ וְאֵיל עָם. תִּרֵב חַטָּאת וּמוּסָפִין הִקְרִיב כְּחוֹק. תָּר וְקִדֵּשׁ פָּשַׁט טָבַל וְקִדֵּשׁ. תַּכְרִיךְ בַּדִּים עָט וְקִדֵּשׁ וְנִכְנַס

פירוש ע״ט

כֹּהֵן גָּדוֹל האָט אַ שאַרפִין מעסער גינומען און האָט אויפגישניטען דאָס לייב פון דעם גיקויליטען אָקס און פון דעם ציקעלע האָט ער אַרויס געצויגען די גידערים און האָט זיי מַקְטִיר גיוועזן אויף דעם מִזְבֵּחַ און דאָס פליישׁ האָט ער אויפגעהאָנגין אויף שטאַנגין און האָט דאָס אַוועקגישיקט מִחוּץ לִירוּשָׁלַיִם צו פאַרבּרענין. שָׁאַג נאָך דעם האָט ער גילייענט אין אַ סֵפֶר תּוֹרָה די פָּרָשָׁה פון דער עֲבוֹדָה און גיוואַשען די הענד און די פיס און האָט די ווייסע קליידער אויסגעטהון און האָט זיך צום דריטען מאָהל טובל געוועזען און האָט די גילדענע קליידער אָנגיטהון און האָט ווידער די הענד און די פיס גיוואַשען. תָּכַף ער האָט גיאיילט און האָט מַקְרִיב גיוועזן זיין ווידער פון דעם פאָלק. תִּרֵב חַטָּאת דעם חֵלֶב פון קָרְבַּן חַטָּאת און פון קָרְבַּן מוּסָף האָט ער מַקְרִיב גיוועזן אַזוי ווי דער דין איז. תָּר וְקִדֵּשׁ דערנאָך איז ער ווידער געלאָפין און האָט גע־

עבודת הקודש

פאַבּריקען, אייערע טויזענדער בעדינטע, אייער גאַנץ געלד, אייער עֲשִׁירוּת, ווי איז עס אַהין געקומען. דער שלאַפער ריפט זיך צו איהם אָפּ מיט אַ שוואַך קול. ברידער האַרציגער רְשׁר

נוסח ספרד

וּבָא לוֹ אֵצֶל הַשָּׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ לַעֲזָאזֵל לְהִתְוַדּוֹת עָלָיו אַשְׁמַת קְהָלוֹ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטְאוּ עָווּ פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אָנָּא בַשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים. וְלַעֲוֹנוֹת. וְלַפְּשָׁעִים. שֶׁחָטְאוּ וְשֶׁעָווּ וְשֶׁפָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לַעֲדַת יְשׁוּרוּן:

קָרָא לְאֶחָד מִן הַכֹּהֲנִים הַמְזוּמָּן מֵאֶתְמוֹל לְהוֹלִיכוֹ וּמְסָרוֹ לוֹ וְהוֹלִיכוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה לְמִדְבַּר שְׁמָמָה. וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְצוּק חוֹלֵק לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית שֶׁבְּקַרְנָיו. חֶצְיוֹ קוֹשֵׁר בְּסֶלַע וְחֶצְיוֹ בֵּין קַרְנָיו וּדְחָפוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו לַאֲחוֹרָיו

לִדְבִיר. תְּכוּנַת כְּלֵי קְטֹרֶת הוֹצִיא וְקִדֵּשׁ. תִּלְבּוֹשֶׁת מַדָּיו הִפְשִׁיט וְגָנַז נֶצַח. תִּרְגַּל וְטָבַל חֲרוּצִים עָט וְקִדֵּשׁ. תָּמִיד הִסְדִּיר וְתִמֵּר וְנֵרוֹת הֶעֱלָה. תֶּכֶל עֲבוֹדוֹת יַד וְרֶגֶל קִדֵּשׁ: תֻּמַּם טְבִילוֹת חָמֵשׁ וְקִדּוּשִׁים עֲשָׂרָה: תּוֹאַר

עבודת הקודש

מאן מיך גאר ניט אין די אַלֶע זאַכֶען, ניי דינגען מיר שוין גאר ניט אין זינגען. איך בעט נאר דאס איך זאל צוריק געזונד ווערין, איך זאל לכל הפחות קענין גיין אויף מיינע פיס

פירוש ע"ט

וואשין די הענד אונ די פיס אונ האט זיך אויסגיטהון אונ טובל גיוועזן אונ האט זיך איינגיהילט אונ אנגיטהון די לאנגע קליידער אונ האט גיוואשען די הענד אונ די פיס אונ איז אריינגיגאנגין אין דעם פאליש פון דעם היכל. תְּכוּנַת די שיינע כלים וואס ער האט דערינען די קְטֹרֶת מַקְטִיר גיוועזן האט ער פון דארטין ארויסגינומען אונ האט זיך די הענד אונ פיס גיוואשין, די ווייסע קליידער וואס ער האט אין זיי די עֲבוֹדָה געטהון האט ער אויסגיטהון אונ האט זיי אויף אייביג באהאלטין אונ האט זיי שוין מער ניט גיניצט. תִּרְגַּל ער האט זיך טובל גיוועזן ווי געוואונליך אונ האט אנגיטהון די גילדינע קליידער אונ האט די הענד אונ פיס גיוואשין אונ דעם קָרְבָּן תָּמִיד פון אבינד האט ער כְּסֵדֶר גימאכט אונ די קְטֹרֶת מַקְטִיר גיוועזן אונ האט די ליכט פון דער מְנוֹרָה אנגיצונדען. תֶּכֶל אז ער האט אפגיטהון אלע עֲבוֹדוֹת האט ער געוואשין

נוסח ספרד

וְהוּא הָיָה מִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד וְלֹא הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים וְאוֹמֵר כַּךְ יִמַּחוּ עֲוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: רָץ לוֹ אֵצֶל הַפָּר וְאֵצֶל הַשָּׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וּקְרָעָן וְהוֹצִיא אֵמוּרֵיהֶם וּנְתָנָם בְּמָגֵס לְהַקְטִירָם עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וּבְשָׂרָן קְלָעָן בְּמַקְלָעוֹת וּמְשַׁלְּחָן בְּיַד אֲחֵרִים לְהוֹצִיאָן לְבֵית הַשְּׂרֵפָה. שָׁב וּבָא לְעֶזְרַת נָשִׁים אַחַר שֶׁהִגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר לִקְרוֹת בְּתוֹרַת. כֹּהֲנִים פָּרָשַׁת אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר וְגוֹלֵל הַסֵּפֶר תּוֹרָה וּמַנִּיחוֹ בְּחֵיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁקָּרִיתִי לִפְנֵיכֶם כָּתוּב כָּאן. וּבֶעָשׂוֹר שֶׁבְּחוּמַשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבָרֵךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנֶה בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַהוֹדָאָה וְעַל מְחִילַת הֶעָוֹן וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל שְׁאָר הַתְּפִלָּה:

תִּכֵּן צְעָדָיו וּבָא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְעָשָׂה שָׂעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַּחוּץ שֶׁהוּא מִמּוּסַף הַיּוֹם. וְאַחַר כַּךְ מַקְרִיב אֶת אֵילוֹ וְאֶת אֵיל הָעָם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם וּמַקְטִיר הָאֵימוּרִים שֶׁל פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְאַחַר כַּךְ מַקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּהִלְכָתוֹ:

אַחַר כְּלוֹתוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל אֵלֶּה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה מַהֵר וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְבֵית קוֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים לְהוֹצִיא אֶת הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה שֶׁהִכְנִיס בְּשַׁחֲרִית. וְעוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ

מִגְמָתוֹ כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבוּרָה. תָּקֵף וְרָץ וְעָטָה בִּגְדֵי הוֹנוֹ. תַּמָּה תְּלָיַת צִיר נֶאֱמָן לַבַּיִת: תָּגֵל בְּהִתְבַּשֵּׂר הַשֶּׁלֶג אוֹדֶם תּוֹלָע. תַּעֲדֶה יֶשַׁע תַּעֲטֶה מְעִיל צְדָקָה. תָּפִיק צָהֳלָה תַּבִּיעַ דִּיץ וְחֶדְוָה. תְּלוּלֵי רוּם הֶרְעִיפוּ זַרְזִיף טְלָם. תַּלְמֵי שָׂדַי רָווּ תֵּת יְבוּלָם. תּוֹדָה נָתְנוּ אוֹסְפֵי זֶרַע שָׁלוֹם. תְּהִלַּת

פירוש ע"ט

די הענד און די פיס. תמם ער האט דעם טאג גיטהון גאנצע פינף טבילות און צעהן מאהל הענד און פיס גיוואשין, דאס גע־שטאלט פון זיין פנים איז גיוועזן אזוי ווי די זון גייט אויף מיט א שטארקע שיין. תקף ער האט זיך גישטארקט און גיפרייט און האט אנגיטהון זיינע קלייידער וואס ער האט זיי פאר זיין אייגין געלד גיקויפט. תמה די פרומע ישראל האבען דעם ריכטיגען שליח דעם כהן גדול באגלייט ביז אין זיין הויז. תגל די יודין האבין זיך גיפרייט אז זיי האבין די גוטע בשורה גיהערט, דאס עס איז ווייס גיווארין ווי שנייא דער רויטער שנור וואס איז גיוועזן אנגיבונדין אויף די הערנער פון די ציקעלע וואס איז גישיקט גיוועזן לעזאזל, דען דאס איז א סימן דאס די זינד זענין פארגעבין גיווארין. תעדה ישע זיי זענין געצירט גיווארין מיט הילף און האבין זיך איינגיהילט אין מאנטיל פון גאט'ס צדקה. תפיק זיי האבין אויסגידריקט איין פרייליך גישריי, זיי האבין גיטהון ריידין פרייד פרייליכקייט. תלולי רום הרעיפו די הויכע הימעל האבין גימאכט טריפען די טריפען פון זייערע טוי, די בייטין פון די פעלדער זענין זאט גיוועזן פון רעגין און האבין ארויסגיגעבען זייער פרוכט. תודה דאנקונג צו גאט האבין גיגעבען די יודין וואס האבין איינגיזאמילט די זייאונג פון פרידען, לויב האבין

עבודת הקודש

בעטלין, דען הערשט גייא איך דאך אויס זוי א לעבט, וואלגער זיך אום אין די מיסטען, אין קיינער איז ניך איבער מיר ניט מרחם, אזוי אויך נאך ווייל די צרות זענין וואס א מאהל

נוסח ספרד

יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְהֵיכָל לְהַקְטִיר אֶת הַקְּטוֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם וּלְהַדְלִיק אֶת הַנֵּרוֹת כִּשְׁאָר יָמִים וְיָצָא וְהִקְרִיב מִנְחַת הַתָּמִיד וּמוֹהֵר מִנְחַת חֲבִיתִּין וּמְנַסֵּךְ הַיַּיִן בְּכָל כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְלָבַשׁ וּמְלַוִּין אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וְיוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה בְּצֵאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. וּבְכֵן כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתָּ תְּפִלַּת כֹּהֵן גָּדוֹל בְּהֵיכָל. כְּמוֹ כֵן מִפִּינוּ תִּשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. שְׁנַת אוֹרָה. שְׁנַת בְּרָכָה. שְׁנַת גִּילָה. שְׁנַת דִּיצָה. שְׁנַת הוֹד. שְׁנַת וַעַד טוֹב. שְׁנַת זִמְרָה. שְׁנַת חֶדְוָה. שְׁנַת טוֹבָה. שְׁנַת יְשׁוּעָה. שְׁנַת כַּלְכָּלָה. שְׁנַת לִמּוּד. שְׁנַת מְנוּחָה. שְׁנַת נֶחָמָה. שְׁנַת שָׂשׂוֹן. שְׁנַת עֶלְצוֹן. שְׁנַת פְּדוּת. שְׁנַת

בשרו נושאי אלמות ברנן. תחתיות ארץ צבי זמר שמעו. תנו צדקותיו חצץ הולכי נתיבות. תקנת שולחיו אמון לא אכזב. תוחלתם כצנת שלג ביום קציר: מצואתם רחצו וממטנף צחנתם זכו. שלמים תמימים בבור בפימו זכזכו. להגיד כי מטהרם מקור מים חיים. מקוה ישראל מנקם מים נאמנו. בטוהר ובנקיון ינקו ויוטהרו. יחדשו כחדשי בקרים מכתם יצחצחו. רוממות אל יהגו בגרונם: כלשונם רון בפימו שיר חדש. יגילו ברעד יעבדו ביראה. קדוש ישראל מקדש קדושים: לשנן לרנן לתופף ולצלצל. ולנצח בנגינות ולהנעים זמר: נחבקים בעוז ימין רוממה. יחד נתמכים במלאה צדק. משוכים לבא שעריו ברננה וששון ושמחה ישיגו נצח. ששים וגלים בשמו כל היום: חדים בשמחה את פניו: חזן זיו אורם כשחר יבקע. קולם ישאו וירונו בגאון צור עולמים. אשרי העם שככה לו. אשרי העם שיי אלהיו:

עבודת הקודש

גרעסער, האבען מיר שוין גאר פארגעסען וואס פאר א טייערע זאכען, וואס פאר א שאטץ. וואס פאר אוצרות מיט תכשיטים, וואס פאר א כבוד מיט א גדלות מיר האבען בעוונותינו הרבים פאר לוירען. אין דאס וואס מיר געדענקען איז אויך ניט קיין טויזענד חלק פון

פירוש ע״ט

זיי גיזאגט צו גאט די וואס האבין גיטראגין מיט גיזאנג די גארבין דאס אלס איז גימיינט אויף די פארגעבונג וואס זיי האבין באקומין פון גאט דורך זייער תשובה וואס זיי האבין גיטהון. תחתיות פון אונטער דעם גיליבטין לאנד ארץ ישראל האבין זיי געלאזט הערין גיזאנג דאס גירעכטיגקייט פון גאט האבין דערציילט די וואס זענין אויף שטיינערנע און זאמדיגע שטעגין גיגאנגין. תקות דאס האפענונג פון די יודין וואס האבין גישיקט דעם כהן גדול איז ווארהאפטיג און ניט פאלש, זייער האפענונג איז זיי אזוי גוט, אזוי ווי קיהלונג פון שניי אין היץ פון שניט צייט. מצואתם פון זייערע אומרייניגע זינד זענין זיי גיוואשין גיווארין פון זייערע שמוציגע עבירות זענין זיי לויטער גיווארין. שלמים די גאנצע פרומע ישראל דורך די תשובה וואס זיי האבין גיטהון מיט זייערע רייניגע הענד זענין זיי גילייטערט גיווארין. רוממות אל גאט'ס דערהייבונג ריידין זיי מיט זייער האלז, זיי פרייהען זיך מיט ציטערניש פאר גאט און דינען איהם מיט פארכט. נחבקים זיי האבין זיך באהעפט אין די שטארקי און דערהייבענע רעכטע האנד פון גאט, אלע אין איינים האבין זיך אנגילעהנט אן גאט'ס האנד וואס זי איז פול גערעכטיגקייט. זיו אורם דאס גישטאלט פון זייער ליכט האט גילויכטין אזוי ווי דער מארגין שטערין שפאלט זיך ווען עס ווערט טאג, זיי האבין אויפגיהויבין זייער קול און האבין געזונגען גאט'ס הערשאפט דער באשעפער פון די וועלטין. אשרי וואויל דעם פאלק וואס אזוי איז איהם גישעהן און וואויל דעם פאלק וואס גאט איז זיין הערר:

נוסח ספרד

צהלה. שנת קוממיות. שנת קבוץ גליות. שנת קבול תפלות. שנת רצון. שנת שלום. שנת טלולה גשומה. שנת שובע. שנה שתוליכנו בה קוממיות לארצנו. שנה שתדבר בה עמים

יוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה כֹּהֵן גָּדוֹל לְכָל אוֹהֲבָיו כְּשֶׁנִּכְנַס בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶגַע. וְכַךְ הָיְתָה תְּפִלָּתוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּצֵאתוֹ מִבֵּית קוֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶגַע:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: שְׁנַת אוֹצָרְךָ הַטּוֹב תִּפְתַּח לָנוּ. שְׁנַת אוֹסֶם. שְׁנַת בְּרָכָה. שְׁנַת גְּזֵירוֹת טוֹבוֹת מִלְּפָנֶיךָ. שְׁנַת דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר. שְׁנַת הַרְוָחָה וְהַצְלָחָה וְקִמִּים. שְׁנַת וִיעוּד בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ. שְׁנַת זוֹל. שְׁנַת חַיִּים טוֹבִים מִלְּפָנֶיךָ. שְׁנַת טְלוּלָה וּגְשׁוּמָה אִם שְׁחוּנָה. שְׁנַת יַמְתִּיקוּ מְגָדִים אֶת תְּנוּבָתָם. שְׁנַת כַּפָּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. שְׁנַת לַחְמֵנוּ וּמֵימֵינוּ תְּבָרֵךְ. שְׁנַת מַשָּׂא וּמַתָּן. שְׁנַת נָבוֹא לְבֵית מִקְדָּשֵׁנוּ. שְׁנַת שׂוֹבַע. שְׁנַת

פירוש ע"ט

יוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה אונ אַ שִׂמְחָה פון יום טוֹב פְלֶעגְט דֶער כֹּהֵן גָּדוֹל מַאכֶען פִיר אַלֶע זַיינֶע לִיבּ־הָאבֶּער, וֶוען עֶר הָאט זוֹכֶה גִיוֶועֶן אַריינְצוּגֵיין בְּשָׁלוֹם אִין קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים אוּנ ווִידֶער אַרוֹיסְצוּגֵיין בְּשָׁלוֹם אָן אַ שְׁלֶעכְטֶע בַּאגֶעגֶענִישׁ. וְכַךְ אונ אַזוֹי אִיז גֶעוֶועֶן דִי תְּפִלָּה פון כֹּהֵן גָּדוֹל אוּם יוֹם כִּפּוּר אִין זַיין טְהוּן אַרוֹיסְגֵיין פון קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים בְּשָׁלוֹם אָן אַ שְׁלֶעכְטֶע בַּאגֶעגֶענִישׁ:

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זַיין דֶערְווִילֶען פון דִיר גָאט אונזֶער גָאט אונ גָאט פון אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען, עֶס זָאל זַיין דָאס דָאזִיגֶע יָאהְר וָואס קוּמְט אוֹיף אוּנְז אונ אוֹיף דַיין גַאנְצֶען פָאלְק יִשְׂרָאֵל. שְׁנַת אַ יָאהְר וָואס דוּ זָאלְסְט אוּנְז עֶפֶענֶען דַיין גוּטֶען אוֹצָר, אַ יָאהְר פון פוּלֶע שְׁפַייכְלֶערֶען, אַ יָאהְר פון בְּרָכָה, אַ יָאהְר פון גוּטֶע גְזֵירוֹת פון פַאר דִיר, אַ יָאהְר פון פִיהְל קָארֶען אונ תְּבוּאָה אונ אֵייל פְרוּכְט, אַ יָאהְר פון פַארְגֶענִיגֶען אונ גְלִיק אונ בֶּע־שְׁטַאנְד, אַ יָאהְר פון אֵיינְזַאמְלוּנְג אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אַ וָואלְוִויל יָאהְר, אַ יָאהְר פון גוּט לֶעבֶּען פון פַאר דִיר, אַ יָאהְר פון טוֹי אונ פִיהְל רֶעגֶען, אוֹיבּ עֶס וֶועט זַיין אַ הֵייס יָאהְר, אַ יָאהְר דָאס דִי פֵּירוֹת זָאלֶען זִיס אונ גוּט זַיין, אונ זָאלְסְט פַארְגֶעבֶּען אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד, אונ זָאלְסְט אוּנְזֶער בְּרוֹיט אונ וואסֶער בֶּענְטְשֶׁען, אַ יָאהְר פון מַשָּׂא

עבודת הקודש

אוּנְזֶער גְרוֹיסְקֵייט וָואס מִיר הָאבֶּען אַ מָאל גֶעהַאט, דָאס יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא נָאךְ אִין זַיינֶע צַייטֶען הָאט אוֹיךְ גֶעקְלָאגְט „זְכוֹר ה' מֶה הָיָה לָנוּ" מִיט קְנַאפֶּע צְוֵויי טוֹיזֶענְד יָאהְר שְׁפֶּעטֶער. הָאבֶּען מִיר שׁוֹין גָאר פַארְגֶעסִין אוּנְזֶער עֶרְשְׁ

נוסח ספרד

תַּחְתֵּנוּ. שָׁנָה שֶׁתִּכְתְּבֵנוּ בָהּ לְחַיִּים טוֹבִים. שָׁנָה שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפַרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. (בזכות שמך הגדול דיקרנוסא הממונה על הפרנסה) שָׁנָה שֶׁתַּעֲצוֹר הַמַּגֵּפָה וְהַמַּשְׁחִית

עֹנֶג. שְׁנַת פְּרִי בִטְנֵנוּ וּפְרִי אַדְמָתֵנוּ תְּבָרֵךְ. שְׁנַת צֵאתֵנוּ וּבֹאֵנוּ תְּבָרֵךְ. שְׁנַת קְהָלֵנוּ תּוֹשִׁיעַ. שְׁנַת רַחֲמֶיךָ יִכָּמְרוּ עָלֵינוּ. שְׁנַת שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה. שָׁנָה שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה אֶת פְּרִי בִטְנָהּ. שָׁנָה שֶׁתַּעֲלֵנוּ שְׂמֵחִים לְאַרְצֵנוּ. שָׁנָה שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. בְּתִתְּךָ בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם: וְעַל אַנְשֵׁי הַשָּׁרוֹן הָיָה אוֹמֵר. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ בָתֵּיהֶם קִבְרֵיהֶם:

עבודת הקודש

גְרויסְקֵייט, בִּפְרַט נָאךְ הַיינְטִיגֶע צַייטֶען, מִיר דארְפֶען בְּוַדַאי שְׁרייֶען צום רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וָואס בַּיי אִיהם אִיז נִישְׁט דָא קֵיין שִׁכְחָה חַס וְשָׁלוֹם, עֶר גֶעדֶענְקְט דָאךְ אוּנְזֶער עֶרְשְׁט גַּדְלוּת,

פירוש ע"ט

וּמַתָּן, אַ יָאהְר דָאס מִיר זָאלֶען קוּמֶען אִין אוּנְזֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אַ יָאהְר פוּן וְועטוּנְג, אַ יָאהְר פוּן פַארְגֶענִיגֶען. שְׁנַת פְּרִי בִטְנֵנוּ אַ יָאהְר דָאס דִי פְרוּכְט פוּן אוּנְזֶער בּויךְ אוּן דִי פְרוּכְט פוּן אוּנְזֶער עֶרְד זָאלְסְטוּ בֶּענְטְשֶׁען, אוּנְזֶער אויסְגֵיין אוּן קוּמֶען זָאלְסְטוּ בֶּענְטְשֶׁען. שְׁנַת קְהָלֵנוּ אַ יָאהְר וָואס דוּ זָאלְסְט הֶעלְפֶען אוּנְזֶער גֶעמֵיין דָאס דַיינֶע דֶערְבַּארִימְקֵייט זָאלֶען זִיךְ דֶערְהִיצֶען אִיבֶּער אוּנְז. אַ יָאהְר פוּן שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה, אַ יָאהְר דָאס דוּ זָאלְסְט אוּנְז פִיהְרֶען אוֹיף גֶערִיכְט אִין אוּנְזֶער לַאנְד אַריין, אַ יָאהְר דָאס קֵיין אִשָּׁה זָאל נִיט מַפִּיל זַיין דִי פְרוּכְט פוּן אִיהְר בּויךְ, אַ יָאהְר דוּ זָאלְסְט אוּנְז בְּרֶענְגֶען מִיט שִׂמְחָה אִין אוּנְזֶער לַאנְד אַריין. שָׁנָה אַ יָאהְר דָאס דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל זָאל נִיט דַארְפֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערֶען אוּן נִיט צוּ קֵיין אַנְדֶער פָאלְק דָאס דוּ זָאלְסְט גֶעבֶּען אַ בְּרָכָה אִין דִי וֶוערְק פוּן זֵייעֶרֶע הֶענְד. וְעַל אַנְשֵׁי הַשָּׁרוֹן אוּן אוֹיף דִי לַייט וָואס הָאבֶּען גֶעוואוֹינְט אִין דִי טָאהְלֶען צְווִישֶׁען זָאמְדִיגֶע בֶּערְג הָאט דֶער כֹּהֵן גֶעזָאגְט עֶס זָאל זַיין דֶער ווילֶען פוּן דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּן גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען דָאס זֵייעֶרֶע הַייזֶער זָאלֶען נִיט וֶוערֶען זֵייעֶרֶע קְבָרִים וְוִי עֶס פְּלֶעגֶען וֶוערְן דָארְט אָפְט אַיינְפַאלֶען דִי הַייזֶער אוֹיף זֵיי דוּרְךְ ווִינְד אוּן רֶעגֶען.

נוסח ספרד

מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ:

וּבְכֵן וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אָנוּ בְטוּחִים וְעַל חֲסָדֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנוּ מְקַוִּים כִּי אַתָּה יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וּמַרְבֶּה לְהֵטִיב וּמַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי עַל פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְיָ לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם: וּבְכֵן מַה נֶּהְדָּר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּצֵאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ: כאוהל הנמתח וכו׳

אֱמֶת מַה נֶּהְדָּר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּצֵאתוֹ מִבֵּית קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶגַע:

כְּאֹהֶל הַנִּמְתַּח בְּדָרֵי מַעְלָה. מַרְאֵה כֹהֵן:
כִּבְרָקִים הַיּוֹצְאִים מִזִּיו הַחַיּוֹת. מַרְאֵה כֹהֵן:
כִּגְדִיל גְּדִילִים בְּאַרְבַּע קְצָווֹת. מַרְאֵה כֹהֵן:
כִּדְמוּת הַקֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הֶעָנָן. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּהוֹד אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ צוּר לִיצוּרִים. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּוֶרֶד הַנָּתוּן בְּתוֹךְ גִּנַּת חֶמֶד. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּזֵר הַנָּתוּן עַל מֵצַח מֶלֶךְ. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּחֶסֶד הַנִּתַּן עַל פְּנֵי חָתָן. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּטֹהַר הַנָּתוּן בְּצָנִיף טָהוֹר. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּיוֹשֵׁב בְּסֵתֶר לְחַלּוֹת פְּנֵי מֶלֶךְ. מַרְאֵה כֹהֵן:
כְּכוֹכַב הַנֹּגַהּ בִּגְבוּל מִזְרָח. מַרְאֵה כֹהֵן:

אויף טְהֵייל עֶרְטֶער זָאגְט מֶען דָאס נִיט:

כִּלְבוּשׁ מְעִיל וּכְשִׁרְיוֹן צְדָקָה. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּמַלְאָךְ הַנִּצָּב עַל רֹאשׁ דֶּרֶךְ. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּנֵר הַמֵּצִיץ מִבֵּין הַחַלּוֹנוֹת. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּשָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ עַם קוֹדֶשׁ. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּעוֹז אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ טָהוֹר לְמִטַּהֵר. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּפַעֲמוֹנֵי זָהָב בְּשׁוּלֵי הַמְּעִיל. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּצוּרַת הַבַּיִת וּפָרוֹכֶת

פירוש ע"ט

אֱמֶת מַה נֶּהְדָּר וַוארְלֶעךְ וִוי זַייעֶר שֵׁיין אִיז דֶער כֹּהֵן גָּדוֹל גֶעוֶוען אַז עֶר אִיז אַרויסְגֶעגַאנְגֶען פוּן בֵּית קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים מִיט שָׁלוֹם אָן אַ שָׁלֶעכְט בַּאגֶעגֶענִיש:

כְּאֹהֶל הַנִּמְתַּח אַזוֹי וִוי דֶער אויסְגֶעשְׁפְּרֵייטֶער גֶעצֶעלְט [דָאס אִיז דֶער הִימֶעל] אִיז לִיכְטִיג בַּיי דִי מַלְאָכִים וָואס וואוֹינֶען אוֹיבֶען, אַזוֹי אִיז גֶעוֶוען דָאס גֶעשְׁטַאלְט פוּן דֶעם כֹּהֵן. כִּבְרָקִים אַזוֹי וִוי בְּלִיצֶען וָואס גֵייעֶן אַרוֹיס פוּן לוֹיטֶערְקֵייט פוּן דִי חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ. כִּגְדִיל אַזוֹי וִוי תְּכֵלֶת וָואס זַיי זֶענֶען אַיינְגֶעפְלָאכְטֶען אִין דִי צִיצִית וָואס זַיי הֶענְגֶען אוֹיף פִיעֶר זַייטֶען פוּן דֶעם טַלִּית. כִּדְמוּת אַזוֹי וִוי דָאס גֶעשְׁטַאלְט פוּן דֶעם רֶעגֶען־בּוֹיגֶען אִין וָואלְקֶען. כְּהוֹד אַזוֹי וִוי דִי שֵׁיינְהֵייט וָואס דֶער בַּאשֶׁעפֶער הָאט אָנְגֶעקְלֵייךֶעט צוּ אָדָם הָרִאשׁוֹן אוּנ חַוָּה וָואס עֶר הָאט זֵיי בַּאשַׁאפֶען. כְּוֶרֶד אַזוֹי וִוי אַ רוֹיז וָואס זִי וַואקְסְט אִין אַ לוּסְט גָארְטֶען. כְּזֵר אַזוֹי וִוי אַ קְרוֹין וָואס וֶוערְט גֶעגֶעבֶּען אוֹיף דֶעם שְׁטֶערְן פוּן אַ מֶלֶךְ. כְּחֶסֶד אַזוֹי וִוי דֶער חֵן אוּנ חֶסֶד וָואס עֶר וֶוערְט גֶעגֶעבֶּען אוֹיף דֶעם פָּנִים פוּן אַ חָתָן. כְּטֹהַר אַזוֹי וִוי דִי לוֹיטֶערְקֵייט וָואס עֶס וֶוערְט גֶעגֶעבֶּען אִין אַ רֵיינֶער קְרוֹין. כְּיוֹשֵׁב אַזוֹי וִוי משֶׁה רַבֵּינוּ וָואס עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען אִין פַארְבָּארְגֶענִים אוֹיף דֶעם בַּארְג סִינַי פֶערְצִיג טֶעג צוּ בֶּעטֶען פַאר גָאט. כְּכוֹכַב אַזוֹי וִוי דֶער שְׁטֶערְן וָואס עֶר הֵייסְט „נוֹגַהּ" אִין מִזְרָח זַייט, אַזוֹי אִיז דִי גֶעשְׁטַאלְט פוּן כֹּהֵן:

עבודת הקודש

אוּנְזֶער עֶרְשְׁטֶען כָּבוֹד, זָאל עֶר זִיךְ שׁוֹין אִיבֶּער אוּנְז מְרַחֵם זַיין דָאס עֶס זָאל שׁוֹין זַיין דִי גְאוּלָה שְׁלֵימָה, אָמֵן סֶלָה:

הָעֵדוּת. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּקְהִלָּה מְכֻסָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן. מַרְאֵה כֹהֵן: כִּרְוָאַת זְרִיחַת שֶׁמֶשׁ עַל הָאָרֶץ. מַרְאֵה כֹהֵן: כְּשׁוֹשַׁנַּת גַּן בֵּין הַחוֹחִים. מַרְאַת כֹּהֵן: כְּתַבְנִית עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה מִתֵּימָן. מַרְאֵה כֹהֵן:

חזן כָּל אֵלֶּה בִּהְיוֹת הַהֵיכָל עַל יְסוֹדוֹתָיו. וּמִקְדַּשׁ הַקּוֹדֶשׁ עַל מְכוֹנוֹתָיו וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְשָׁרֵת דּוֹרוֹ רָאוּ וְשָׂמָחוּ:

אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה כָּל אֵלֶּה. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה אָהֳלֵנוּ בְּשִׂמְחַת קְהָלֵנוּ. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה גִּילֵנוּ דִּיצַת קְהָלֵנוּ: הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה הַמְשׁוֹרְרִים. וְכָל מִינֵי שִׁירִים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה זְבוּל הַמִּתְכַּן. חַי בּוֹ שָׁכַן. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: (נ"א אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה טִירוֹת כְּגָלֶף. יוֹנְקֵי כֹהֲנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ. אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה כְּבוֹד מְנוֹרוֹת לְאַחַת עֶשְׂרֵה מְכוֹנוֹת. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה מִזְבַּח מִקְטַר קְטוֹרֶת. נֵזֶר עָלָיו כַּעֲטֶרֶת. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ): אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה. עַם שׁוֹאֶבֶת רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ רוּחַ נְדִיבָה. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה פְּרִישַׁת כֹּהֵן בְּרֶשֶׁם: צוֹעֵק אָנָּא הַשֵּׁם. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה קְהַל קְדוֹשִׁים. רוֹגְשִׁים בְּבֵית קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן

פירוש ע"ט

אַשְׁרֵי עַיִן וואויל דֶעם אויג וָואס הָאט דָאס אַלְס גֶעזֶעהֶן, אָבֶּער יֶעצְט הֶערֶענְדִיג דָאס טְרוֹיעֶרְט דָאךְ אוּנְזֶער נֶפֶשׁ, וואויל דֶעם אויג וָואס הָאט גֶעזֶעהֶן אוּנְזֶער גֶע־צֶעלְט דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִיט דֶער שִׂמְחָה פוּן אוּנְזֶער קָהָל. רָאֲתָה זְבוּל וואויל דֶעם אויג וָואס הָאט גֶעזֶעהֶען דִי אָנְגֶעבְּרֵייטֶע הַארְבֶּערִיג דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ דֶער לֶעבֶּעדִיגֶער גָאט הָאט דָארְטֶען גֶערוּעֶט. פְּרִישַׁת כֹּהֵן וואויל דֶעם אויג וָואס הָאט גֶעזֶעהְן ווִי דֶער כֹּהֵן הָאט אַרוֹיסְגֶערֶעט דֵייטְלִיךְ דֶעם שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ עֶר הָאט אַרוֹיסְגֶעשְׁרִיגֶען אָנָּא הַשֵּׁם. קְהַל

רָאֲתָה שְׁנֵי הַמְּלוּבָּן. מִשְּׂעִיר הַקָּרְבָּן. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה תְּמִידִים קְרֵבִים בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ:

אֲבָל עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ הֶחֱרִיבוּ נָוֶה. וְחַטֹּאתֵינוּ הֶאֱרִיכוּ קִצּוֹ. אֲבָל זִכְרוֹן דְּבָרִים תְּהֵא סְלִיחָתֵנוּ. וְעִנּוּי נַפְשֵׁנוּ תְּהֵא כַּפָּרָתֵנוּ. עַל כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים נָתַתָּ לָנוּ אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה. וְאֶת יוֹם מְחִילַת הֶעָוֹן הַזֶּה לִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע. יוֹם אָסוּר בַּאֲכִילָה. יוֹם אָסוּר בִּשְׁתִיָּה. יוֹם אָסוּר בִּרְחִיצָה. יוֹם אָסוּר בְּסִיכָה. יוֹם אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה. יוֹם אָסוּר בִּנְעִילַת הַסַּנְדָּל. יוֹם שִׂימַת אַהֲבָה וְרֵעוּת. יוֹם עֲזִיבַת קִנְאָה וְתַחֲרוּת. יוֹם שֶׁתִּמְחוֹל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וּבָעֵת וּבְעוֹנָה הַזֹּאת גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ וְלִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. שֶׁאֵין לָנוּ לֹא מְנַהֵל כְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים לֹא כֹהֵן גָּדוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן וְלֹא מִזְבֵּחַ לְהַעֲלוֹת עָלָיו כָּלִיל:

וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ.

מיוסד ע"פ א"ב כפול.

אֵין לָנוּ לֹא אִשִּׁים. וְלֹא אָשָׁם: לֹא בַדִּים. וְלֹא בְּלוּלוֹת.

פירוש ע"ט

קָדוֹשִׁים וואויל דֶעם אוֹיג וָואס הָאט גֶעזֶעהֶן דָאס אַיינְזַאמְלוּנְג פוּן דִי הֵיילִיגֶע יִשְׂרָאֵל אַז זֵיי הָאבֶּען גֶעשְׁטוּרְמְט מִיט תְּפִלָּה אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. שְׁנֵי הַמְּלוּבָּן וואויל דָאס אוֹיג וָואס הָאט גֶעזֶעהֶן דֶעם רוֹיטֶען פָאדִים וָואס אִיז גֶעוֶוען אוֹיף דֶעם צִיקֶעלֶע וָואס לַעֲזָאזֵל וָואס עֶר אִיז וַוייס גֶעוָוארֶען דָאס אִיז אַ סִימָן אַז גָאט הָאט מוֹחֵל גֶעוֶוען דִי עֲבֵירוֹת, תְּמִידִים וואויל דֶעם אוֹיג וָואס הָאט גֶעזֶעהֶן ווִי מֶען הָאט תָּמִיד מַקְרִיב גֶעוֶוען קָרְבָּנוֹת אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וָואס דֶערִינֶען פְלֶעגֶען זַיין פִיהְל פָאלְק:

אֲבָל עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ אָבֶּער דִי זִינְד פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען הָאבֶּען חָרוּב גֶעמַאכְט דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּנ אוּנְזֶערֶע זִינְד דֶערְלֶענְגֶערֶן דֶעם קֵץ פוּן דֶער גְאוּלָה, אָבֶּער דָאס גֶעדֶערֶעכְנִיש פוּן אוּנְזֶערֶע רֵייד זָאל זַיין אוּנְזֶער כַּפָּרָה. עַל כֵּן דֶערוּם מִיט דַיינֶע פִיל דֶערְבַּארֶעמְקֵייט הָאסְטוּ גָאט אוּנְז גֶעגֶעבֶּען דֶעם פַאסְט-טָאג יוֹם כִּפּוּר אוּנ דֶעם טָאג פוּן זִינְד פַארְגֶעבּוּנְג צוּ פַארְגֶעבֶּען אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ אָפְּצוּווִישֶׁען דִי עֲבֵירוֹת. יוֹם דָאס אִיז אַ טָאג וָואס עֶס אִיז אָסוּר צוּ עֶסֶען, אוּנ אָסוּר צוּ טְרִינְקֶען, עֶס אִיז אָסוּר זִיךְ צוּ וַואשֶׁען פוּן וֶועגֶען תַּעֲנוּג, עֶס אִיז אָסוּר צוּ שְׁמִירֶען זִיךְ מִיט גוּטֶען אֵייל צוּ מַאכֶען זֶענֶעפְטִיג אוּנ שֵׁיין דָאס לַייבּ, עֶס אִיז אָסוּר צוּ זַיין בַּיי זַיין וַוייבּ, עֶס אִיז אָסוּר אִין דֶעם טָאג דִי שִׁיךְ אָנְצוּטְהוּן. יוֹם שִׂימַת דָם אִיז אַ טָאג וָואס עֶס וֶוערְט לִיבְּשַׁאפְט אוּנ פְרֵיינְדְשַׁאפְט צְווִישֶׁען מֶענְטְשֶׁען, אַ טָאג פוּן פַארְלָאזוּנְג קִנְאָה אוּנ קְרִיג, אַ טָאג וָוס דוּ טְהוּסְט פַארְגֶעבֶּען צוּ אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד. וּבָעֵת אוּנ אִין דֶער צַייט אוּנ אִין דֶער שָׁעָה אִיז עֶס אַנְטְפְּלֶעקְט אוּנ בֶּעוואוּסְט פַאר דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד, דָאס מִיר הָאבֶּען נִיט קֵיין פִיהְרֶער אִין דַיין וֶועג, אַזוֹי ווִי מִיר הָאבֶּען גֶעהַאט פַארְצַייטֶען. מִיר הָאבֶּען נִיט קֵיין כֹּהֵן גָּדוֹל עֶר זָאל פַאר אוּנְז מַקְרִיב זַיין קָרְבָּנוֹת, אוּנ קֵיין מִזְבֵּחַ אוֹיפְצוּבְּרֶענְגֶען אוֹיף אִיהְם אוּנְזֶערֶע אַלֶע קָרְבָּנוֹת: וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ אוּנ דוּרְךְ אוּנְזֶערֶע פִיהְל זִינְד: אֵין לָנוּ הָאבֶּען מִיר נִיט קֵיין פַייעֶר-אָפְּפֶער, אוּנ קֵיין שׁוּלְד אָפְּפֶער, קֵיין שְׁטַאנְגֶען

לֹא גוֹרָל. וְלֹא גַחֲלֵי אֵשׁ: לֹא דְבִיר. וְלֹא דַקָּה. לֹא הֵיכָל. וְלֹא הַזָּיָה: לֹא וִדּוּי. וְלֹא פַּר חַטָּאת: לֹא זֶבַח. וְלֹא זְרִיקָה: לֹא חַטָּאת. וְלֹא חֲלָבִים: לֹא טְבִילָה. וְלֹא טָהֳרָה: לֹא יְרוּשָׁלַיִם. וְלֹא יַעַר הַלְּבָנוֹן: לֹא כִיּוֹר. וְלֹא כַנּוֹ: לֹא לְבוֹנָה. וְלֹא לֶחֶם הַפָּנִים: לֹא מִזְבֵּחַ. וְלֹא מִנְחָה: לֹא נִיחוֹחַ. וְלֹא נְסָכִים: לֹא סוֹלֶת. וְלֹא סַמִּים: לֹא עֵרֶךְ. וְלֹא עוֹלָה: לֹא פָּרוֹכֶת. וְלֹא כַּפּוֹרֶת: לֹא צִיּוֹן. וְלֹא צִיץ הַזָּהָב: לֹא קְטוֹרֶת. וְלֹא קָרְבָּן: לֹא רוֹקֵחַ. וְלֹא רֵיחַ נִיחוֹחַ: לֹא שַׁי. וְלֹא שְׁלָמִים. לֹא תוֹדָה. וְלֹא תְמִידִים:

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ חָסַרְנוּ כָּל אֵלֶּה. וּמֵעֵת חָסַרְנוּ כָּל אֵלֶּה:

תָּכְפוּ (נ"א תקפו) עָלֵינוּ צָרוֹת. תְּלָאוֹת עָבְרוּ רֹאשֵׁנוּ. שִׁחַרְנוּ יְשׁוּעָה וָאַיִן. שָׁלוֹם וְהִנֵּה קְפָדָה. רַבּוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ. רָמוּ וְגַם נָשְׂאוּ רֹאשׁ. קַצְנוּ

פירוש ע"ט

פון אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ, אונ קיין גֶעמִישְׁטֶע מְנָחוֹת, קיין גוֹרָל וָואס מֶען פְלֶעגְט וַוארְפֶען אִין בֵּית הַמִקְדָשׁ, אונ קיין קוילֶען פַייעֶר פוּן הִימֶעל וָואס עֶס פְלֶעגְט פאלֶען אויף דֶעם מִזְבֵּחַ, קיין פַּאלִישׁ פוּן בֵּית הַמִקְדָשׁ, אונ קיין דִין גֶעוִוירְץ, קיין בְּלוּט שְׁפְּרֶענְגוּנְג, קיין וִדוּי, אונ קיין רִינְד צוּ אֵיין חַטָאת אויף יוֹם כִּפּוּר. לא זֶבַח קיין שֶׁעכְטוּנְג אונ קיין שְׁפְּרֶענְגוּנְג, נִיט קיין קָרְבָּן חַטָאת, נִיט קיין חֵלֶב, נִיט קיין טְבִילָה, אונ נִיט קיין טַהֲרָה מִיט אַשׁ פוּן דֶער פָּרָה אֲדוּמָה. קיין יְרוּשָׁלַיִם, אונ קיין בֵּית הַמִקְדָשׁ וָואס אִיז גֶעגְלִיכֶען צוּ וַואלְד לְבָנוֹן, קיין הַאנְד־פַּאס מִיט זַיין פוּס, קיין וַוייעֶרעך, אונ קיין לֶחֶם הַפָּנִים, קיין מִזְבֵּחַ, אונ קיין מִנְחָה, קיין גֶעשְׁמַאק פוּן קָרְבָּנוֹת, אונ קיין וַויין צוּ גִיסֶען אויף דֶעם מִזְבֵּחַ. לא סוֹלֶת קיין זֶעמִיל מֶעהְל אונ קיין גֶעוִוירְץ, קיין אָנְ־רִיכְטוּנְג פוּן הָאלְץ אויף דֶעם מִזְבֵּחַ, אונ קיין קָרְבָּן עוֹלָה, קיין פָּרוֹכֶת, אונ קיין כַּפּוֹרֶת, נִיט דִי שְׁטָאט צִיוֹן, אונ נִיט קיין גִילְדֶענֶעם בְּלֶעך אויף דֶעם שְׁטֶערֶען פוּן כֹּהֵן, נִיט קיין קְטוֹרֶת, אונ קיין קָרְבָּן, נִיט קיין דֶעמְפוּנְג, אונ נִיט קיין נחת רוּחַ פַאר גָאט פוּן אַ קָרְבָּן, קיין גֶעשַׁאנְק, אונ קיין קָרְבָּן שְׁלָמִים, נִיט קיין קָרְבָּן תוֹדָה, אונ קיין קָרְבָּן תָמִיד:

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ דֶען דוּרְךְ אוּנְזֶערֶע זִינְד אונ דוּרְךְ דִי זִינְד פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען זֶענֶען מִיר גֶעמִינֶערְט גֶעוָוארֶען פוּן דִי אַלֶע זַאכֶען: וּמֵעֵת אונ פוּן דֶער צייט אָן דָאס דִי אַלֶע זַאכֶען הָאבֶען גֶעפֶעלְט אוּנְז:

תָּכְפוּ עָלֵינוּ זֶענִין גִיקוּמִין אויף אוּנְז צָרוֹת אֵיינֶע נָאךְ דִי אַנדֶערִי. תְּלָאוֹת מַאטֶערְנִישׁ זֶענִין אוּנְז אַרִיבֶּער אִיבֶּער דֶעם קָאפּ מִיר הָאבִּין גִיזוּכְט הִילְף אָבֶּער מִיר הָאבִּין נִיט גִיפוּנִין אויף שָׁלוֹם הָאבִּין מִיר גִיהָאפְט דָא הָאבִּין מִיר צָארִין גִיהַאט פִיל זֶענִין אויף אוּנְז אוֹיפְגִישְׁטַאנֶען שְׁלֶעכְטְ'ס צוּ טהוּן ...

בעול עליזים. קשה עלינו סבלם. צבי ארץ חנפה עלינו. צמחה ולא לברכה. פנינו להרבה והנה מעט. פח נפש בא באסמינו. עשקו זתים שמנם. עשותם ולא מלאו ספק. סמדר אם ירבה כרם. סבאו לא ישפיע יקב: נארו אבי שדה. נלקחו מטעמי אוכל. ממכלאות צאן עדרים דללו. מגז וממיץ ומהריון: לזנב ולא לראש הושתנו. לעבוט ולא העבט לנו. כוחנו לריק ובהלה. כלה מבלי שכר. יד כל עמל בכשרון. ירדת ואין מי יחזיק. טלטלנו מים ועד ים. טרפם לא מצאו ספק (נ״א טרפם לא ספק למו). חשיבה לעין משתבר. חשב שכרו למפח. זועמו מלוה ולוה. זה בזה שלחו מעתה. ונלאו ידי ממציאי יד. ועשיר לא חונן רש. הן ארץ נמכרה ביד רעים. המון בה לא מצאו רוח. דביר בית אלהינו שמם. דרכנו מאנו להצליח. גיל נוה שבת. גלה ללבבנו מה נעל. באין ארחת אב תמיד. בכן בטן בנים תחסר. ארון בית כאורח במלון איפה נמצא מנוח:

ומשחרב בית מקדשנו:

פירוש ע״ט

זענען געוועזן דערהויבען עס איז אונז דאָס לעבען איבער דריסיג גע־וואָרען דורך דעם יאָך פון די כשדים עס איז שווער געוואָרען אויף אונז זייער לאַסט. צבי ארץ דאָס גלוסטיגע לאַנד ארץ ישראל האָט זיך באַגאַנגען מיט פאַלשקייט קעגען אונז דען זי האָט געמאַכט שפּראָצען פּוסטע זאַנגען ניט צו דערנעהרונג מיר האָבען זיך ניקערט צו באַקומען פיהל אָבער עס איז גאָר געוועזען ווייניג איין צוברעכען געמיט האָבען מיר באַקומען אין אונזערע ליידיגע שפּייכלערען. נארו די פרוכט פון פעלד זענען פאַרשאָלטען געוואָרען עס איז אַוועק גענומען געוואָרען דער טעם פון די שפּייז. כוחנו לריק אונזער קראַפט איז צו ניט און צו שרעקעניש אַוועק געגאַנגען און עס איז אונז גאָר ניט אַרויסגעקומען. די האַנד וואָס אַרבייט מיט רעכטפאַרטיגקייט איז גענידערט און קיינער איז ניט דאָ ווער עס זאָל זי אונטערהאַלטען. טלטלנו מיר זענען פאַר־וואָרפען געוואָרען פון איין ים צום אַנדערען זייער פרנסה האָט זיי ניט מספיק געוועזען עס איז פינסטער אין די אויגען דעם אַרבייטער צו זעהן זיין פאַרדינסט וואָס ער איז בייערכינס געוואָרען צו זיין האַרץ בראָך. דער לייער און דער אַנטלייער זענען צאָרענדיג איינער דעם אַנדערען ווערען שונאים פון דער שלעכטער צייט, אָן זיי זענען מיעד גע־וואָרען די וואָס פלעגען שטיצען די האַנד פון די אָרימע לייט, און דער עושר איז זיך ניט מרחם איבער דעם אָרימאַן. גיל נוה די פרייד פון בית המקדש איז פאַר־שטערט געוואָרען ווי קענען מיר אויף אונזערע הערצער פרייד אויפברענגען אַז עס איז ניט דאָ שטענדיג די קרבנות וואָס זיי זענען אָנגערופען די שפּייז פון אונזער פאָטער אין הימעל דערום איז דער בויך פון די קינדער ישראל ליידיג דען פון דער צייט אָן איז אַ קללה געקומען אויף די תבואות און פּירות פון ארץ ישראל. אדון בית דער האַר פון דעם הויז פון בית המקדש איז ווי אַ גאַסט אויף דער האַרבעריג ווי זאָלען מיר געפינען אַ רואונג:

ומשחרב בית מקדשנו און פון דער צייט אָן דאָס עס איז חרוב געוואָרן אונזער בית המקדש:

מיוסד ע"פ תשר"ק.

תַּנּוֹת צָרוֹת לֹא נוּכַל. שֶׁבֶר בְּכָל יוֹם וַאֲנָחָה. רָבְתָה בָּנוּ חַלְחָלָה. קֶרֶן יָרְדָה עַד עָפָר. צָרֵי עַיִן מָצְאוּ יָד. פּוֹעֲלֵי שֶׁקֶר עָשׂוּ חָיִל. עוֹשֵׂי צְדָקָה לֹא נִרְאוּ. שׂוֹנְאֵי בֶצַע לֹא עָמָדוּ. נִדְמֵינוּ כִּכְלִי רֵיק. מִכֹּל נִשְׁאַרְנוּ עֲרוּמִּים. לֹא נָבִיא וְלֹא חָזוֹן בָּנוּ. כְּעִוְרִים נְגַשֵּׁשׁ וְנֵלֵךְ. יוֹם יוֹם נֹאמַר מַה בְּסוֹפֵנוּ. טוֹב מָוֶת מֵחַיִּים אָמַרְנוּ. חַיֵּינוּ תְּלוּיִם מִנֶּגֶד. זָרִים לְרֹאשׁ וַאֲנַחְנוּ לְזָנָב. וּמַה נַּעֲשֶׂה וַחֲטָאֵינוּ עָשׂוּ. הֵן אָנוּ כְּלֹא הָיִינוּ. דַּלִּים נִבְזִים וּשְׁפָלִים. גְּעוּלִים מְאוּסִים וּבְזוּיִם. בְּנֵי נֵכָר מָשְׁלוּ בָנוּ. אָמַרְנוּ נִגְזַרְנוּ אָבָדְנוּ. אָדוֹן הָקֵל עוֹלֵנוּ. וּשְׁלַח יֶשַׁע לִגְאָלֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה לְנֶגְדֶּךָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח: גֶּשֶׁתְּךָ לַחְתּוֹם מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ: דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ. קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵנוּ מַה שֶּׁנִּצְעַק לְפָנֶיךָ. צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם. פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכוֹר שַׁחַתְּ לֹא תִשָּׁכַח עֵדוּת מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתֵם תְּעוּדָה תַּתִּיר. סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיהָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר. נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָדַע אֶת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ. מָגֵר עַם לֹא יְדָעוּךָ. כִּי תָשׁוּב לְבִצָּרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה:

פירוש ע"ט

תנות צָרוֹת קענען מיר ניט אויסדערציילען די צָרוֹת וואס מיר האבען געהאט אלע טאג ברעכעניש און זיפצען עס האט זיך געמעהרט, און אונז דערשרעקעניש די הערשאפט איז געפאלען צו דער ערד די קארגע לייט וואס גיבען קיין צְדָקָה זענען רייך און שטארק די וואס טהון פאלשקייט די זאמלען איין גוט'ס. עוֹשֵׂה צְדָקָה די וואס פלעגען טהון צְדָקָה ווערען ניט געזעהן די וואס האבען פיינד גְזֵלָה די האבען ניט געהאט קיין באשטאנד, מיר זענען געגליכען געווארען צו א ליידיגע כְּלִי, מיר זענען פון אלם נאקעט געבליבען, קיין נָבִיא און קיין נְבוּאָה האבען מיר ניט, אזוי ווי די בלינדע טאפען מיר און גייען. הֵן אָנוּ מיר זענען דאך גלייך אזוי ווי מיר וואלטען גאר ניט געוועזן, מיר זענען געווארען ארום און מְבוּזֶה און נידעריג פאראומווירדיגט און מיאוס און פארשעמט. בְּנֵי נֵכָר אז די פרעמדע בַּשְׂדִים האבען געהערשט אויף אונז האבען מיר זיך געטראכט דאס מיר זענען שוין פארניכטעט און פארלארען. אָדוֹן דו נאט

וְהֵן אָנוּ עַתָּה:

כְּתוֹעִים וְאֵין לְבַקֵּשׁ. כִּשְׁבוּיִים וְאֵין לְשׁוֹבֵב. כִּרְעֵבִים וְאֵין לְהַאֲכִיל. כְּקוֹנִים וְאֵין לִקְנוֹת. כִּצְמֵאִים וְאֵין לְהַשְׁקוֹת. כִּפְתָאִים וְאֵין לְלַמֵּד. כַּעֲיֵפִים וְאֵין לְהָשִׁיב. כִּשְׂנוּאִים וְאֵין לֶאֱהוֹב. כְּנֶהֱדָפִים וְאֵין לְקָרֵב. כִּמְנוּדִים וְאֵין לְהַתִּיר. כִּלְקוּחִים וְאֵין אֲדוֹנִים. כִּכְפוּפִים וְאֵין לִזְקוֹף. כִּיתוֹמִים וְאֵין לָהֶם אָב. כִּטְמֵאִים וְאֵין לְטַהֵר. כַּחֲסֵרִים וְאֵין לְמַלְּאוֹת. כִּזְנוּחִים וְאֵין לִזְכּוֹר. כְּהוֹמִים וְאֵין לָהֶם מְנוּחָה. כְּדַלִּים וְאֵין לְחַנְּנָם. כְּגֵרִים וְאֵין לְקַבֵּל. כִּבְזוּיִים וְאֵין לְכַבֵּד. כַּאֲבֵלִים וְאֵין לְנַחֵם. כַּאֲנוּסִים וְאֵין מָנוֹס:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

אִם תָּעִינוּ לֹא תַתְעֵנוּ. אִם שָׁגַגְנוּ לֹא תַשְׁלֵנוּ. אִם רָחַקְנוּ קָרֵב נָא. אִם קָרַבְנוּ לֹא תִרְחַק: אִם צָעַקְנוּ לֹא תַעֲלִים. אִם פָּשַׁעְנוּ לֹא תִפְרַע. אִם עָוִינוּ לֹא תְטוֹר. אִם סַרְנוּ לֹא תָסוּר. אִם נָקַמְנוּ לֹא תִלָּחֵם: אִם מָרִינוּ לֹא תַמְרֵנוּ. אִם לַצְנוּ לֹא תִלְחַץ. אִם כִּחַשְׁנוּ לֹא תְכַלֶּה: אִם יָרַדְנוּ לֹא תַטְבִּיעַ. אִם טָעִינוּ לֹא תְטַמְּאֵנוּ. אִם

פירוש ע"ט

דער הערר פון דער וועלט מאך גרינג אונזער יאך פון דעם יֵצֶר הָרַע אונ שיק איין הילף צו דערלייזען אונז:

וְהֵן אָנוּ אונ יעצט זענען מיר געגליכען: כְּתוֹעִים וְאֵין לְבַקֵּשׁ ווי פארבלאנדזיטע אונ קיינער זוכט זיי ניט, ווי גיפאנגינע אונ עס איז ניט דא ווער עס זאל זיי אומקערין פון גיפיינקעניש פון בבל, ווי הונגעריגי אונ קיינער האט ניט צו מאכען עסען, אזוי ווי געקויפטע אונ קיינער האט ניט געהאט אויסצוקויפען, אזוי ווי דארשטיגע אונ קיינער האט זיי ניט געהאט אנצוטרינקען, אזוי ווי די נארען אונ קיינער האט ניט גיקענט זיי לערנען שכל, אזוי ווי די מידע אונ פאר'חלש'טע אונ קיינער איז ניט געוועזען צו דערקוויקען. כִּכְפוּפִים אזוי ווי די איינגעבויגענע אונ האבען ניט קיינער זאל זיי אויפשטעלען, אזוי ווי יְתוֹמִים וואס האבען ניט קיין פאטער, אזוי ווי טְמֵאִים וואס האבען ניט קיינער זאל זיי מְטַהֵר זיין. כְּדַלִּים ווי ארימע לייט אונ האבען ניט קיינער זאל זיך דערבארימען איבער זיי, אזוי ווי פרעמדע אונ קיינער נעמט זיי ניט אן. כִּבְזוּיִים אזוי ווי מענטשען וואס זענען מְבוּזֶה אונ קיינער איז זיי ניט מְכַבֵּד, אזוי ווי אֲבֵלִים וואס האבען ניט קיין טרייסטער, אזוי ווי באצווינגיני אונ האבין ניט גיהאט קיין אטרינונג:

אִם תָּעִינוּ אויב מיר האבען פאראירט פון גוטען וועג זאלסטו אונז ניט לאזען ווייטער פאראירען, אויב מיר האבען פארגרייזט זאלסטו אונז ניט לאזען ווייטער גרייזען, אויב מיר זענען דערווייטערט פון דיר זיי אונז מְקָרֵב צו דיר, אויב מיר גענעהנען צו דיר מיט געבעט זאלסטו אונז ניט דערווייטערען. אִם לַצְנוּ אויב מיר האבען געשפעט זאלסטו דאך ניט באצווינגען אונז, אויב מיר האבען געלייקענט זאלסטו אונז דאך ניט פארלענדען, אויב מיר האבען

אראפגענידערט

חָבַלְנוּ לֹא תַחְבּוֹל. אִם זַדְנוּ לֹא תִזְכּוֹר. אִם וְכַחְנוּ לֹא תוֹכִיחַ: אִם הִרְשַׁעְנוּ לֹא תַהֲדוֹף. אִם דָּפַקְנוּ לֹא תִדְחֶה. אִם גָּעַלְנוּ לֹא תִגְעַל. אִם בָּאנוּ לֹא תִמְאָס. אִם אָשַׁמְנוּ לֹא תְאַבֵּד:

וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ:

תַּאֲוַת לֵב לֹא הִשַּׂגְנוּ. שֶׁקֶט קִוִּינוּ וַיָּבֹא רוֹגֶז. רוּם קֶרֶן וְהִנֵּה שְׁפָלָה. קָרְבָה יְשׁוּעָה אָמַרְנוּ וְנִתְרַחֲקָה. צִפִּינוּ לְטוֹבָה וּבָרְחָה מִמֶּנּוּ. פַּח נֶפֶשׁ בָּא בַּאֲסָמֵינוּ. עִצָּבוֹן בְּמִשְׁלַח יָדֵינוּ. שִׂמְחָה עָרְבָה מֵאֶרֶץ. נֶאֶרְרוּ יְבוּלֵי שָׂדֶה בִּרְכוֹתֶיהָ. מְעַט מֵהַרְבֵּה נָבִיא. לַחֵמָה לְרָזוֹן וְלֹא לְשׂוֹבַע. כּוֹחָהּ לֹא תוֹסִיף תֵּת. יְדֵי עֲמֵלֶיהָ מוֹטָטוּ. טְרָפָם לֹא יִמְצְאוּ בָהּ. חֵלֶב מִשְׁמַנֶּיהָ לְזָרִים. זְמוֹרוֹת עֲדָנֶיהָ לְנָכְרִים. וְנִמְכְּרָה אֶרֶץ בְּיַד רָעִים. הוֹן

פירוש ע"ט

פאַראָפגינידערט זאָלסט דו אונז ניט דער־טרינקען, אויב מיר האָבען זיך טועה געוועזען מיט עֲבֵירוֹת זאָלסטו אונז ניט אויסקערען אונ פאַרלענדען, אויב מיר האָבען גענומען מַשְׁכָּנוֹת מיט געוואַלד זאָלסטו דאָך פון אונז ניט נעמען קיין מַשְׁכָּנוֹת. **אִם** אויב מיר קלאַפען אָן מיט תְּשׁוּבָה זאָלסטו אונז ניט אוועקשטויסען, אויב מיר האָבען פאַר־אומווירדיגט אונזערע מַעֲשִׂים זאָלסטו אונז ניט פאַראומווערדיגען. **אִם בָּאנוּ** אויב מיר קומען מיט תְּשׁוּבָה פאַר דיר זאָלסטו אונז ניט פאַר'מִיאוּסְ'ען, אויב מיר האָבען גישולדיגט זאָלסטו אונז ניט מאַכין פאַרלירין: **וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ** אונ דורך אונזערע פיל זינד: **תַּאֲוַת לֵב** האָבען מיר ניט באַקומען דאָס גלוסטיגקייט פון אונזער האַרץ, מיר האָבען געהאָפט צו זיין געשטילט אונ עס איז געקומען איין צאָרען אויף אונז, מיר האָבען געהאָפט דאָס זאָל דערהייכט ווערען אונזער ווירדע אונ נון עס איז נידעריג גע־וואָרען, מיר האָבען געטראַכט זיא וועט געניעהנען די הילף, זי איז אָבער דער־ווייטערט געוואָרען. **צִפִּינוּ** מיר האָבען גע־האָפט צו איין טוֹבָה אונ זי איז אָבער אַנטלאָפען פון אונז, איין טרויער צום נֶפֶשׁ איז געקומען דורך אונזערע פוסטע שפּייכ־לערען, איין טרויער אין אַלם וואָס אונזער האַנד האָט אָנגערירט. **שִׂמְחָה** די פרייד איז צומישט געוואָרען פון אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, איהרע געבענטשטע פרוכט פון פעלד זענען פאַר־שאָלטען געוואָרען, מיר האָבען געזייעט פיהל תְּבוּאָה אונ האָבען געבראַכט ווייניג אין שטוב אַריין, איהר ברויט איז צו מאָגער־קייט אונ ניט צו זאַטקייט, די ערד גיט ניט מער איהר קראַפט אין דער תְּבוּאָה. **יְדֵי עֲמֵלֶיהָ** די הענד פון די וואָס מיהען זיך אונ ארבייטען אין פעלד זענען געוואָרען געשוואַכט, זייער שפּייז גיפינין זיי ניט, אין אירע בעסטע אונ פעטע פֵּירוֹת זענין גיוועזן צו פרעמדע כַּשְׂדִים, איהרע פיינע צווייגען צו פרעמדע פעלקער

בֶּצַע לֹא מָצְאוּ בָהּ. דָּמֵינוּ גַם מִמְּצוֹא יָד. גָּלָה שְׂכַר הַיְצוּרִים.
בַּעֲוֹנֵינוּ בֵּית מִקְדָּשׁ אֵל חָרֵב. אָסַף חֶסֶד מִכָּל אֱנוֹשׁ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

תֹּאמַר לִמְחוֹת אֲשָׁמֵנוּ. תָּבֹא לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ. תְּגַלֶּה שְׁנַת שִׁלּוּמֵנוּ. תַּגְדִּיל לְגַדֵּל אֶת שְׁמֵנוּ. תֶּהְדּוֹף מֵהֲדוֹם מִתְקוֹמְמֵינוּ. תּוֹפִיעַ מִמָּרוֹם לְרוֹמְמֵנוּ. תִּזְכּוֹר רַחֲמֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ. תָּחִישׁ מְנַחֵם לְנַחֲמֵנוּ. תְּטַהֵר שִׁמְצַת גֵּוֵינוּ. תֵּידַע כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. תְּכַפֵּר עֲוֹן זְדוֹנֵנוּ. תְּלוּי רֹאשׁ תִּתֵּן לְהַחֲיֵינוּ. תִּמְחוֹל עִקְּשׁוּת מֶרְיֵנוּ. תִּנְאוֹם לְהַעֲצִים פֶּרְיֵנוּ. תַּסְכִּית שְׁפִיכַת שִׂיחֵנוּ. תַּעֲנֶה עֶתֶר פִּצְחֵנוּ. תִּפְנֶה לְקוֹמֵם מִזְבְּחֵנוּ. תַּצְדִּיק נִיב שְׂפָתֵינוּ. תְּקָרֵב קֵץ מְשִׁיחֵנוּ. תִּרְצֶה בֵּית נִיחוֹחֵנוּ. תְּשׁוֹבֵב מִקְּצְווֹת נְדָחֵנוּ. תְּתַמְּכֵנוּ וְכָאֵזוֹר תַּדְבִּיקֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

אוֹרְךָ תַּזְרִיחַ לַחֲשֵׁכָה. בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים תָּשׁוּב אֵלֶיהָ. גַּלֵּה לָהּ יוֹם נָקָם בְּלֵב. דְּבָרְךָ תִּשְׁלַח וְתִרְפָּאֵנוּ. הָאֵר פָּנֶיךָ אֵלֵינוּ. וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח. זְכוּת הַרְרֵי קֶדֶם זְכוֹר. חַטֹּאת נְעוּרִים אַל

פירוש ע״ט

פעלקער. גָּלָה שְׂכַר עס איז פארטריבען און אָפּגעטהון געוואָרען דער זְכוּת אָבוֹת פון אונז, איבער אונזערע זינד איז גאָט׳ס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרוּב געוואָרען. אָסַף חֶסֶד עס האָט זיך אויסגעלאָזט דער חֶסֶד פון איטליכען מענטשען, כְּלוֹמַר עס טהוט ניט קיין חֶסֶד איינער מיט דעם אַנדערען:

תֹּאמַר לִמְחוֹת מיר בעטען דיך דו זאָלסט הייסען אָפּמעקען אונזערע זינד דו זאָלסט קומען צו בענייען אונזערע טעג, דו זאָלסט אַנטפּלעקען דאָס יאָהר פון אונזער פרידען, דו זאָלסט דערהייבען צו גרויסען אונזער נאָמען, דו זאָלסט פאַרשטויסען פון דער ערד די וואָס שטייען אויף אונז אויף צו פאַרלענדען. תּוֹפִיעַ דו זאָלסט דערלייכטען פון דעם הימעל צו דערהייבען אונז, דו זאָלסט געדענקען דיין דערבאַרימקייט צו דערבאַרימען אונז, דו זאָלסט איילען מָשִׁיחַ אונזער טרייסטער צו טרייסטין אונז, תַּסְכִּית דו זאָלסט פאַרנעמען דאָס פאַרגיסונג פון אונזער רייד מיט תְּפִלָּה, דו זאָלסט ענטפערען אויף די תְּפִילּוֹת וואָס מיר שרייען, דו זאָלסט מאַכען נאָהענט דעם סוֹף דאָס מָשִׁיחַ זאָל קומען. תִּרְצֶה דו זאָלסט באַוויליגען דעם רֵיחַ פון אונזערע קָרְבָּנוֹת, דו זאָלסט אומקערען פון אַלע עקען פון דער וועלט אונזערע פאַרשטויסענע יִשְׂרָאֵל. תְּתַמְּכֵנוּ דו זאָלסט אונז שטיצען און זאָלסט אונז באַהעפטען צו דיר אַזוי ווי אַ גאַרטעל צום לייב:

אוֹרְךָ תַּזְרִיחַ מאַך שיינען די ליכט צו די פאַר פינצטערטע פאָלק יִשְׂרָאֵל, דו זאָלסט זיך אומקערען מיט גרויס דער־באַרעמקייט צו איהר, אַנפּלעק צו איהר דעם טאָג פון די גְאוּלָּה וואָס דו האָסט פאַרבאָרגען אין דיין האַרצען, שיק דיין גיבאָט און הייל אונז, דערלייכט דיין פָּנִים צו אונז, און זאָלסט אונז ניט פאַרגעסען אויף אייביג. זְכוּת גידענק דעם זְכוּת פון

תִּזְכּוֹר. טֻמְאָה מֵעָלֵינוּ תָּסִיר. יְדִידוּת נַפְשְׁךָ אַל תִּשְׁכַּח. כְּלִילוּת אַהֲבָתֵינוּ תִּזְכּוֹר. לֶכְתֵּנוּ אַחֲרֶיךָ בַּמִּדְבָּר. מָשְׁכֵנוּ וְנָרוּץ אַחֲרֶיךָ. נְחֵנוּ וַהֲבִיאֵנוּ אֶל חֲדָרֶיךָ. סְעָדֵנוּ וְסָמְכֵנוּ וְנִחְיֶה. עֵת כִּי תַשְׁמִיעֵנוּ קוֹלֶךָ. פְּצֵנוּ מִשְּׁאוֹן גַּלִּים. צוֹלָה תַּחֲרִיב בְּאַפֶּךָ. קוּמָה בַּחֲרוֹנְךָ עַל גֵּאִים. רוֹמָה בְּעֻזְּךָ וְרוֹמֵם שְׁפָלִים. שְׁבוֹר זְרוֹעַ רָשָׁע. תִּמְלוֹךְ לְבַדְּךָ בְּקוֹרְאֵי שְׁמֶךָ. תּוֹדִיעַ לְעֵין כָּל אוּמִּים. כִּי אֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ. כִּי תְבִיאֵנוּ לְהַר קָדְשֶׁךָ. וּתְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית מִקְדָּשֶׁךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

אוֹפֶל אַלְמָנָה תָּאִיר. בּוֹהוּ בּוֹכִיָּה תַּבְהִיק. גִּיל גַּלְמוּדָה תָּגִישׁ. דֶּלֶף דִּמְעָתָהּ תַּדְמִים. הַר הַשָּׁמֵם תְּהַדֵּר. וְתָשׁוּב וְאֵלָיו תּוֹפִיעַ. זוֹהַר זְבוּלֶךָ תַּזְרִיחַ. חֲדַר חֻפָּתְךָ תְּחַדֵּשׁ. טֶנֶף טוּמְאָתָהּ תְּטַהֵר. יוֹפִי יְקָרַת תְּיַסְּדָהּ. כַּדְכּוֹד כְּבוּדָּהּ תְּכוֹנְנָהּ. לְאוֹרָהּ לְאוּמִּים תְּלַוֶּה. מֶלֶךְ מִכְּבוֹדְךָ תְּמַלְּאָהּ. נֵצַח נְצָחִים תְּנוֹסְסָהּ. שׁוֹבַע שְׂמָחוֹת תַּשְׂבִּיעֶנָּהּ. עֲנַן עָשָׁן תְּעַטְּרֶנָּהּ. פִּנַּת פְּתָחֶיהָ תְּפָאֵר. צֶדֶק צְנוּעִים תַּצְמִיחַ. קָמֵי קְהָלֶיהָ תָּקִיא. רֶגֶשׁ דְּגָלִים תָּרִיץ: חזן שְׁבָטִים שְׁכֵחַת תְּשׁוֹבֵב. תִּקְרָא תִּשְׁרוֹק וְהִתְקַע. כִּי תְבִיאֵם לְהַר קָדְשֶׁךָ. וּתְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ:

פירוש ע"ט

דִי פַארצַייטֶענֶע אָבוֹת. כְּלִילוּת דִי גֶעלִיבְּטֶע חוּפָּה וואָס מִיר הָאבֶּען גֶעהַאט מִיט דֶער תּוֹרָה זָאלסטוּ גִידֶענקֶען, וואָס מִיר זֶענֶען נאָך דִיר גֶעגַאנגֶען אִין דֶער מִדְבָּר, פִיהר אוּנז אוּנ בְּרֶענג אוּנז אִין דַיינֶע קַאמֶערִין פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. פְּצֵנוּ זַיי אוּנז מַצִיל פוּן רְשָׁעִים וואָס בְּרוּמֶען אוֹיף אוּנז ווִי דִי ווִינדֶען, שְׁטֶעל אוֹיף מִיט צָארֶען אוֹיף דִי שְׁטאָלצֶע רְשָׁעִים, דֶערהֵייבּ דִיךְ מִיט דַיין שְׁטַארקַייט אוּנ דֶערהֵייך דִי נִידֶערִיגֶע יוּדֶען שְׁבוֹר צוּבְּרֶעךְ דִי קְרַאפְט פוּן דִי שְׁלֶעכְטִיגְ־קַייט, דוּ זָאלסט בַּאקֶענט מַאכֶען צְווִישֶׁען אַלֶע אוּמוֹת דאָס אָן דִיר אִיז קֵיין גאָט נִיט פַארהַאנדֶען. כִּי תְבִיאֵנוּ אַז דוּ ווֶעסט אוּנז בְּרֶענגֶען צוּ דַיין הֵיילִיגֶען בַּארג אוּנ ווֶעסט אוּנז דֶערפְרֵייעֶן אִין דַיין הֵיילִיגִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

פיוסד ע״פ תשר״ק.

תִּתֵּן אַחֲרִית לְעַמֶּךָ. תָּשִׁיב מִקְדָּשׁ לְתוֹכֵנוּ. תְּרוֹמֵם הַר מְרוֹם הָרִים. תְּקוֹמֵם קֶרֶן גְּדוּעָה. תַּצְהִיר מַחְשַׁכֵּי אִוּוּי. תְּפָאֵר יוֹשֶׁבֶת בָּדָד. תַּעֲטֶה בָהּ מְלוּכָה לְבַדֶּךָ. תָּסִיר חֶרְפָּה מֵעִיר. תְּנַעֵר זֵדִים מִזְּבוּלֶךָ. תַּמְצִיא צְדָקָה לַעֲדָתֶךָ. תְּלַבֵּב אֶת רַעְיָתֶךָ. תִּכְרוֹת לָהּ בְּרִית חֲדָשָׁה. תֵּיקַר נַפְשָׁהּ בְּעֵינֶיךָ. תְּטַהֲרֶנָּה בְּמַיִם טְהוֹרִים. תַּחֲנֶה בְּעִיר חָנָה דָוִד. תִּזְקוֹף קוֹמַת תְּמָרָה. תוֹדִיעַ לְכֹל אַהֲבָתֵינוּ. תְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנוֹתֵינוּ. תִּדְרוֹשׁ גְּאוּלַּת גָּלוּתֵנוּ. תְּגַלֶּה קֵץ לְקִנּוּתֵינוּ. תָּבֹא מְהֵרָה לְרַחֲמֵנוּ. תַּאֲמִירֵנוּ לָךְ וְנַאֲמִירְךָ לָנוּ:

וּמֵרוֹב עֲוֹנֵנוּ:

תָּעִינוּ מֵאַחֲרֶיךָ. שָׁגַגְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ. רָחַקְנוּ מִבֵּית חַיֵּינוּ. קִלְקַלְנוּ אָרְחוֹת עוֹלָם. צָעַדְנוּ לֹא יָשַׁרְנוּ. פָּשַׁעְנוּ לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ. עָזַבְנוּ תוֹרָתֶךָ. סַרְנוּ מֵאִמְרֵי פִיךָ. נִאַצְנוּךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. מָרִינוּ וּמָרַדְנוּ בָךְ. לֹא הִקְשַׁבְנוּ לְדִבְרֵי נְבִיאֶךָ. כִּעַסְנוּךָ וְלֹא בִקַּשְׁנוּךָ. יִרְאָתְךָ מִלֵּב שָׁכַחְנוּ. טַהֲרָתְךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ טִמֵּאנוּ. חָטָאנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. זַעַמְנוּךָ בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ. וְאִמַּצְנוּ אֶת לְבָבֵנוּ. הִקְשִׁינוּ אֶת

פירוש ע״ט

תִּתֵּן אַחֲרִית לְעַמֶּךָ דוּ זָאלְסְט גֶעבֶּען אַ גוּטֶען סוֹף צוּ דַיין פָאלְק, דוּ זָאלְסְט אוּמְקֶערֶען דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צְוִוישֶׁען אוּנְז. תַּצְהִיר דוּ זָאלְסְט מַאכֶען דֶערְלַייכְטֶען דִי פִינְסְטֶערוּנְג פוּן דֶעם גְלוּסְטִיגֶען בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. תְּפָאֵר דוּ זָאלְסְט בַּאשֵׁיינֶען דִי שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם וָואס זִי זוּצְט אַלֵיין. תַּמְצִיא דוּ זָאלְסְט מַאכֶען גְרַייכֶען אַיין צְדָקָה צוּ דַיין עֵדָה. תְּלַבֵּב דוּ זָאלְסְט לִיבּ הָאבֶּען מִיט דֶעם גַאנְצֶען הַארְצֶען דַיינֶע גֶעלִיעבְּטֶע, דוּ זָאלְסְט צוּ אִיהְר פַאר־שְׁנַיידֶען אַ נַייעֶם בְּרִית. תִּזְקוֹף דוּ זָאלְסְט אוֹיפְרִיכְטֶען דִי הַייךְ פוּן דִי צַדִּיקִים וָואס דִי זֶענֶען גֶעגְלִיכֶען צוּ אַ טֵייטֶעל בּוֹם. תוֹדִיעַ דוּ זָאלְסְט צוּ אַלֶע לָאזֶען וִויסֶען אוּנְזֶער לִיבְּ־שַׁאפְט. תָּבֹא מְהֵרָה דוּ זָאלְסְט בַּאלְד קוּמֶען צוּ דֶערְבַּארְמֶען אוּנְז. תַּאֲמִירֵנוּ לָךְ דוּ זָאלְסְט אוּנְז לִיבּ הָאבֶּען אוּנ מִיר זָאלֶען דִיךְ לִיבּ הָאבֶּען:

תָּעִינוּ מֵאַחֲרֶיךָ מִיר זֶענֶען פַארְאִירְט פוּן נָאךְ דִיר. שָׁגַגְנוּ מִיר הָאבֶּען גֶעפֶעהְלְט פוּן דַיינֶע מִצְוֹת, מִיר זֶענֶען דֶערְוַוייטֶערְט פוּן דֶעם הויז פוּן אוּנְזֶער לֶעבֶּען, דָאס אִיז דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. עָזַבְנוּ תוֹרָתֶךָ מִיר הָאבֶּען פַארְלָאזְט דַיין תּוֹרָה. נִאַצְנוּךָ מִיר הָאבִּין דִיךְ דֶערְצֶערֶענְט מִיט אוּנְזֶערֶע וֶוערְק. יִרְאָתְךָ דַיין פָארְכְט הָאבֶּען מִיר פוּן דֶעם הַארְצֶען פַארְגֶעסֶען. חָטָאנוּ לְךָ מִיר הָאבֶּען פַאר דִיר גֶעזוּנְדִיגְט דוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט. דְּבָרְךָ דַיינֶע רֵייד הָאבֶּען מִיר אוּנְטֶער זִיךְ גֶעוָוארְפֶען, דַיין אַכְפֶּערְקַייט הָאבֶּען מִיר

עָרְפֵּנוּ. דְּבָרְךָ אָחוֹר הִשְׁלַכְנוּ. גְּדוּלָּתְךָ לֹא הִגַּדְנוּ. בֵּיתְךָ נֶהֱרַס בַּעֲוֹנֵינוּ. אִוּוּיְךָ נִתַּץ בַּחֲטָאֵינוּ:

מַה נְּדַבֵּר פְּנֵי מֵישָׁרִים דּוֹבֵר. וּמַה נַּעֲנֶה לְמִמֶּנּוּ מַעֲנֶה. וּמַה נִּצְטַדָּק פְּנֵי לוֹבֵשׁ צְדָקָה. גְּמָלָנוּ טוֹבוֹת וְשִׁלַּמְנוּ רָעוֹת. וּמַה יֵּשׁ לָנוּ עוֹד צְדָקָה. וְלִזְעוֹק עוֹד אֶל פְּנֵי הַמֶּלֶךְ:

אויף טייל עֶרְטֶער זאָגְט מֶען דאָ סְלִיחוֹת, אונ דֶער נאָךְ זאָגְט מֶען דאָס:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: זְכֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

חו״ק אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת. אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חו״ק חָטָאנוּ צוּרֵנוּ. סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

פירוש ע״ט

נִיט גֶעזאָגְט. בֵּיתְךָ דיין הויז איז צו פִיהְרְט גֶעוואָרֶען דוּרְךְ אונזֶערֶע זִינְד:
מַה נְּדַבֵּר וואָס זאָלֶען מִיר רֵיידֶען פאר גאָט וואָס עֶר רֵייד רֶעכְטְפארְטִיגְקֵייט. וּמַה נִּצְטַדָּק אונ ווי זאָלֶען מִיר זִיךְ גֶערֶעכְט מאַכֶען קֶענֶען גאָט וואָס עֶר קְלֵיידֶעט אִין גֶערֶעכְטִיגְקֵייט. גְּמָלָנוּ טוֹבוֹת עֶר האָט אונז גוּטְ׳ס גֶעטְהוּן אונ מִיר הָאבֶען בֶּאצָאהְלְט שְׁלֶעכְטְס. אונ וואָס הָאבֶען מִיר נאָךְ גֶערֶעכְטִיגְקֵייט אונ צוּ שְׁרֵייעֶן נאָךְ פַר דֶם מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃

דִי סְפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁרַייבֶּען, אַז אוֹיף מִיתַת צַדִּיקִים, וּבִפְרַט וֶוען מֶען דֶערְמָאנְט דָא דִי עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, וָואס זֶענִין אוּם גֶעקוּמֶען אוֹיף קִידוּשׁ הַשֵּׁם, דַארְף מֶען פִיהְל וויינֶען אוּנ חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה זַיין:

אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְנַפְשִׁי עָלַי אֶשְׁפְּכָה. כִּי בְלָעוּנוּ זֵדִים כְּעוּגָה בְּלִי הֲפוּכָה. כִּי בִימֵי הַשַּׂר לֹא עָלְתָה אֲרוּכָה. לַעֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מְלוּכָה: בְּלָמְדוֹ סֵפֶר מִפִּי מְשׁוּלֵי עֲרֵמַת. וְהֵבִין וְדִקְדֵּק בְּדַת רְשׁוּמַת. וּפָתַח בְּוְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים וְחָשַׁב מְזִמַּת. וְגוֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת. חטאנו: גָּבַהּ לִבּוֹ בִגְדוֹלִים. וְצִוָּה לְמַלְּאוֹת פַּלְטֵירוֹ נְעָלִים. וְקָרָא לַעֲשָׂרָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים. מְבִינֵי דַת וְטַעֲמֶיהָ בְּפִלְפּוּלִים. דִּינוּ מִשְׁפָּט

פירוש ע"ט

אֵלֶּה אֶזְכְּרָה דִי דָאזִיגֶע צֶעהְן צַדִּיקִים וָואס מֶען הָאט אוּמְגֶעבְּרַאכְט אַז אִיךְ טְהוּ מִיךְ דֶערְמַאנֶען צוּגִיסְט זִיךְ אִין מִיר מַיין נְשָׁמָה. כִּי בְלָעוּנוּ דֶען עֶס הָאבֶּען אוּנְז דֶערְמָאלְט אֵיינְגֶעשְׁלוּנְגֶען דִי מוּטְוִוילִיגֶע פַיינְד, אַזוֹי גִיךְ וִוי עֶס וֶוערְט פַארְבְּרֶענְט אַדִינִי קִיכֶעל אוֹיף דֶעם פַייעֶר אֵיידֶער נָאךְ מֶען קֶערְט אִיהְר אִיבֶּער, דֶען אִין דִי צַייטֶען פוּן דֶעם שַׂר פוּן דִי רוֹמִים הָאט קֵיין רְפוּאָה נִיט גֶעהָאלְפֶען צוּ דִי גְזֵירָה וָואס דִי מְלוּכָה הָאט גוֹזֵר גֶעוֶועןן צוּ הַרְגֶ'ענֶען דִי צֶעהְן צַדִּיקִים. בְּלָמְדוֹ אַז דֶער שַׂר הָאט גֶעלֶערְנְט אִין דֶער תּוֹרָה פוּן מוֹיל פוּן דִי סַנְהֶדְרִין, וָואס זֶענֶען גֶעגְלִיכֶען צוּ גַארְבֶּען ווייץ, אוּנ הָאט גֶעקְלֶערְט אוּנ מְדַקְדֵּק גֶעוֶוען אִין דֶער גֶעשְׁרִיבֶּענֶע תּוֹרָה אוּנ הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּען שְׁלֶעכְטְ'ס צוּ טְרַאכְטֶען אִין דֶער פַּרְשָׁה „וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים" אִין דֶעם דִין וָואס דָארְטֶען שְׁטֵייט, וֶוען אֵיינֶער גַנְבֶ'עט אַ נֶפֶשׁ אוּנ פַארְקוֹיפְט אִיהְם אוּנ עֶר אִיז אִין זַיין הַאנְד גֶעפוּנֶען גֶעוָוארֶען זָאל דֶער גַנָּב גֶעטֵייט וֶוערֶען. גָּבַהּ לִבּוֹ זַיין הַארְץ הָאט זִיךְ גֶעגְרֵייסְט אוֹיף דִי גְרוֹיסֶע צַדִּיקִים אוּנ עֶר הָאט גֶעהֵייסֶען זַיין פַאלַאץ מִיט שִׁיךְ אָנְפִּיהְלֶען צוּ ווַייזֶען אַז יוֹסֵף הַצַּדִּיק אִיז פַארְקוֹיפְט גֶעוָוארֶען וֶועגֶען שִׁיךְ. וְקָרָא אוּנ עֶר הָאט גֶערוּפֶען דִי צֶעהְן גְרוֹיסֶע חֲכָמִים וָואס זֵיי פַארְשְׁטֵייעֶן דִי תּוֹרָה מִיט אִיהְרֶע טַעֲמִים אוּנ פִּלְפּוּל אוּנ הָאט גֶעזָאגְט צוּ זֵיי. דִּינוּ פַּסְקֶ'עט דֶעם דִין מִיט אֱמֶת אִיהְר זָאלְט אִים נִיט פַארְקְרִימֶען מִיט לִיגֶען זָאגֶען אִיהְר זָאלְט אִיהְר נָאר רִיכְטִיג אוּנ קְלָאר

אדירי התורה

אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְנַפְשִׁי עָלַי אֶשְׁפְּכָה, אַז מִיר דֶער מָאנֶען זִיךְ אִין דִי עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, וָואס דִי הֵיילִיגֶע קְדוֹשִׁים זֶענֶען אוּם גֶעקוּמֶען אוֹיף קִידוּשׁ הַשֵּׁם, דוּרְךְ דִי זִינְד פוּן דִי יוּדֶען, דַארְפֶען מִיר צוּ וויינֶען אוּנ צוּ קְלָאגֶען מִיט בִּיטֶערֶע טְרֶעהְרִין, אוּנ חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה זַיין, מִיר וֶועלִין דָאס גֶעבִּין צוּ פַארְשְׁטֵיין עַל פִּי מָשָׁל, עֶטְלִיכֶע סוֹחֲרִים זֶענֶען גֶעקוּמֶען

זֶה לְאָשְׁרוֹ. וְאַל תְּעַוְּתוּהוּ בְּכָזָב לְאָמְרוֹ כִּי אִם הוֹצִיאוּהוּ לַאֲמִיתּוֹ וּלְאוֹרוֹ. כִּי יִמָּצֵא אִישׁ גּוֹנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר בּוֹ וּמְכָרוֹ. חטאנו: הֵם כְּעָנוּ לוֹ וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא. גַּם אַיֵּה אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲחִיהֶם מְכָרוּהוּ. וּלְאוֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים סְחָרוּהוּ. וּבְעַד נְעָלִים נְתָנוּהוּ. וְאַתֶּם קַבְּלוּ דִין שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם. כִּי מִימֵי אֲבוֹתֵיכֶם לֹא נִמְצָא כָּכֶם. וְאִם הָיוּ בַּחַיִּים הָיִיתִי דָנָם לִפְנֵיכֶם. וְאַתֶּם תִּשְׂאוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵיכֶם. חטאנו: זְמַן תְּנָה לָנוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים. עַד שֶׁנֵּדַע אִם נִגְזַר הַדָּבָר מִמְּרוֹמִים. אִם אָנוּ חַיָּבִים וַאֲשֵׁמִים: נִסְבּוֹל בִּגְזֵרַת מָלֵא רַחֲמִים. חָלוּ וְזָעוּ וְנָעוּ

אדירי התורה

אין אַ גאַסט הויז פאַר נאַכט, און האָבּין געהייסען מען זאָל זיי געבּען עסין, פיש, פלייש, געקאָכטע פלייש און געבּראָטענע פלייש זיי האָבען געגעסען אַבייכע סעודה מיט טייערען וויין, עס איז געוואָרען נאַכט, האָבען זיי געהייסען מען זאָל געבּן אַ גרויסע שטוב זיי זאָלען דאָרטען שלאָפען

פירוש ע"ט

אַרויסגעבּען. כִּי יִמָּצֵא אַז עס ווערט געפונען אַ מענטש גנבֿ'עט אַ נפש פון זיינע ברידער און וועט איהם באַ-האַנדלען ווי אַ קנעכט און וועט איהם פאַרקויפען. הֵם כְּעָנוּ לוֹ ווי זיי האָבּען איהם געענטפערט דאָס דער דאָזיגער גנב מוז געטייט ווערען, האָט ער געזאָגט, וואו זענען אייערע עלטערען וואָס האָבען זייער ברודער יוסף פאַרקויפט און האָבּען איהם פאַרהאַנדעלט און איהם אַוועקגעגעבען צו אַקאָמפּאַניע רייזענדער ישמעאלים פאַר שיך וועגען פיר די צוואַנציג גילדען וואָס זיי האָבען גענומען פיר איהם האָבען זיי געקויפט שיך פאַר זיך]. וְאַתֶּם און איהר מוזט מקבל זיין דעם דין פון גאָט וואָס אין הימעל אויף אייך, דען פון די טעג פון אייערע עלטערען איז נאָך ניט געפונען געוואָרען אַזעלכע צדיקים ווי איהר זייט, און אַז די שבטים וואָלטען היינט געלעבט וואָלט איך זיי דן געווען פאַר אייך, אָבער היינט מוזט איהר ליידען די זינד פון אייערע עלטערען, האָבען זיי געזאָגט. זְמַן אַ צייט פון דריי טעג גיב אונז אָפּ ביז מיר וועלען געוואָר ווערען אויב די זאַך איז אויף אונז נגזר געוואָרען פון הימעל, אויב מיר זענען שולדיג און זינדיג, וועלען מיר ליידען דעם גזר פון הקדוש ברוך הוא וואָס ער הייסט „מלא רחמים". חָלוּ וָזָעוּ זיי זענען אַלע געוואָרען דערשראָקען און דערציטערט און צורירט פון שרעק. און האָבען זייערע אויגען אויסגע-שטעלט אויף רבי ישמעאל כהן גדול, דאָס ער זאָל דערמאָנען דעם שם

כלמו. על רבי ישמעאל כהן גדול נתנו עינימו. להזכיר את השם לעלות לאדונימו. לדעת אם יצאה הגזרה מאת אלהימו. חטאנו: טהר רבי ישמעאל עצמו והזכיר את השם בסלודים. ועלה למרום ושאל מאת האיש לבוש הבדים. וגם לו קבלו עליכם צדיקים וידידים. כי כן שמעתי מאחורי הפרגוד כי בזאת אתם נלכדים. ירד והגיד לחבריו מאמר אל. וצוה הבליעל להרגם בכח ולאל. ושנים מהם הוציאו תחלה שהם גדולי ישראל. רבי ישמעאל כהן גדול ורבן שמעון בן גמליאל נשיא ישראל. חטאנו: כרות ראשו מנו תחלה הרבה לבעון. וגם לו הרגני תחלה ואל אראה במיתת משרת לדר במעון. ולהפיל גורלות צוה צפעון. ונפל

פירוש ע"ט

המפורש מיט קדושה, כדי ער זאל דורך דעם אויפגיין צו גאט זייער הערען, ער זאל געוואר ווערען אויב די גזירה איז ארוים פון זייער גאט. טהר רבי ישמעאל האט זיך מטהר גע־וועזען אונ האט דערמאנט דעם שם המפורש מיט ציטערניש אונ איז ארויף אין הימעל אונ האט געפרעגט דעם מלאך גבריאל וואס ער הייסט „לבוש הבדים". וגם האט גבריאל אים געזאגט. קבלו זייט מקבל אויף אייך איהר געליבטע צדיקים, ווארום אזוי האב איך געהערט פון הינטער דעם פרוכת פון היכל דאס מיט דער זאך וועט איר באצוואונגען ווערען צום טויט. ירד והגיד האט ר' ישמעאל אראפגענידערט אונ האט געזאגט צו זיינע חברים דאס געבאט פון גאט. וצוה אונ דער שלעכטער שר האט געהייסען זיי טייטען מיט כח אונ מיט קראפט. ושנים אונ צוויי פון זיי האט מען אויסגעצויגען צום ערשטען הרג'ענען וואס זיי זענען געוועזען די גרעסטע פון די ישראל, דאס איז ר' ישמעאל כהן גדול אונ ר' שמעון בן גמליאל דער נשיא פון ישראל. כרות רבי שמעון האט שטארק געבעטען דעם שר אז מען זאל איהם פריהער אפשניידען זיין קאפ אונ האט געזאגט טייט מיך פריהער כדי איך זאל ניט זעהען אין דעם טויט פון רבי ישמעאל כהן גדול דער באדינער פון גאט וואס וואוינט אין הימעל

אדירי התורה

אלע צוזאמען, דער בעל הבית האט גע־הייסען מען זאל אזוי טהון, דערווייל איידער זיי זענען געגאנגען שלאפען איז אריינגעקומען א ארימאן א פרעמדער. אין האט זיך געזעצט אין א ווינקעל ער האט ארוים גענומען פון זיין זעקיל א שטיקעל טרוקען ברויט אונ האט אריינגעברענגט

הגורל על רבן שמעון: לשפוך דמו מהר כשור פר. וכשנחתך ראשו נטלו וצרח עליו בקול מר כשופר. אי הלשון הממהרת להורות באמרי שפר. ואיך עתה לוחכת את העפר. חטאנו: מה מאד בכה עליו בחרדה. בת בליעל לקול בכיתו של רבי ישמעאל עמדה. תואר יפיו בלבה חמדה. ושאלה מאת אביה חיתו להעמידה. נאץ בליעל דבר זה לעשותו: להפשיט עורו מעל פניו שאלה מאתו. ולא עכב דבר זה לעשותו. וכשהגיע למקום תפלין צרח בקול מר ליוצר נשמתו. חטאנו: שרפי מעלה צעקו במרה. זו תורה וזו שכרה. עוטה כשלמה אורה. אויב מנאץ שמך הגדול

אדירי התורה

א קוואָרט נאָסער און האָט אָפּגעגעסען זיין אָרימע סעודה, און האָט זיך געלייגט שלאָפען, די סוחרים זענען אויפגעשטאַנען אין מיטען דער נאַכט און זענען אַנטלאָפען און האָבען נישט בעצאָהלט פאַר זייער עסען און טרינקען, אין דער פריה איז דער בעל הבית אריינגעקומען אין נאַכט

פירוש ע"ט

האָט דער שר געהייסען וואַרפען גורל איז געפאַלען דער גורל אויף ר' שמעון. לשפוך דמו צו פאַרגיסען זיין בלוט ווי פון איין אָקס, האָט דער שר געאיילט און אַז מען האָט איהם אָפּגעשניטען זיין קאָפּ האָט ר' ישמעאל גענומען דעם קאָפּ און האָט געשריגען איבער איהם מיט אַביטער קול אַזוי ווי מיט א שופר און האָט געזאָגט ווי געשריגען די צונג וואָס האָט געאיילט צו לערנען די שיינע רייד פון דער תורה און ווי אַזוי לעקט זי יעצט די ערד. מה מאד ווי זייער שטאַרק האָט רבי ישמעאל איבער איהם געוויינט מיט ציטערניש, די טאָכטער פון דעם שלעכטען שר איז געבליבען שטיין הערענדיג זיין וויינענדיגען קול. זיין געשטאַלט האָט זי אין האַרצען געגלוסט האָט זי געבעטען איהר פאָטער ער זאָל איהם לאָזען לעבען. נאץ בליעל דער שלעכטער שר האָט מבזה געווען די זאַך צו טהון האָט זי איהם ווידער געבעטען ער זאָל איהם אָפּציען די הויט פון זיין פנים האָט ער ניט אויפגעהאַלטען די זאַך צו טהון. וכשהגיע און אַז ער האָט געגרייכט אָפּ־ צוציהען די הויט פון דעם אָרט וואו מען לייגט תפלין האָט רבי ישמעאל געשריגען מיט איין ביטער קול צו דעם באַשעפער פון זיין נשמה. שרפי מעלה די ברענענדיגע מלאכים פון הימעל האָבען געשריגען מיט ביטערע קולות. זו תורה וזו שכרה זאָל דאָס דען זיין דער שכר פון דער תורה דו גאָט

והנורא. ומחרף ומגדף על דברי תורה. ענתה בת קול משמים. אם אשמע קול אחר אהפוך את העולם למים. לתוהו ובוהו אשית הדומים. גזירה היא מלפני קבלוה מקיימי דת יומים. חטאנו: פקידים נהרגו מאחרי שבת בתי כנסיות. מליאי מצות כרימון וכזויות. והוציאו את רבי עקיבא דורש כתרי אותיות. וסרקו בשרו במסרקות פיפיות: צוה להוציא רבי חנינא בן תרדיון מבית אולמו. ובחבילי זמורות שרפו גולמו. וספוגין של צמר שמו על לבו לעכב עצמו. וכשנסתלקו

פירוש ע"ט

וואס דו וויקעלסט זיך אין ליכט אזוי ווי אין איין קלייד זאל דער פיינד אזוי דער צערגען דיין גרויסען אונ פארכטיגען נאמען ער שפעט אונ לעסטערט פון דער תורה. ענתה האט גיענטפערט איין בת קול פון הימעל, אז איך וועל הערען נאך אמאהל אזוי איין קול פון אייך וועל איך אום קערין די וועלט צו וואסער, צו נישט אונ צו וויסט וועל איך מאכען די הימעל אונ ערד. גזרה די גזרה איז פון מיר זייט מקבל איהר צדיקים וואס איהר זייט מקיים די תורה, וואס זי איז געשריבען גע־ווארען צוויי טויזענד יאהר איידער די וועלט איז בעשאפען געווארען. פקידים נהרגו עס זענען גע'הרג'עט געווארען די צדיקים וואס פלעגען זיצען שפעט אין דער נאכט אונ לערנען תורה אין שוהל. מלאים זענען פול מיט מצות ווי איין מילגרוים מיט קערענדליך אונ ווי די ווינקלען פון מזבח וואס זענען פול מיט גישפרענגטע בלוט פון קרבנות. והוציאו דער נאך האט מען אויסגיצויגען ר' עקיבא וואס ער האט גע'דרש'ענט דרשות אויף אלע שטריכליך וואס די אותיות התורה זענען מיט זיי בעקריינט. וסרקו אונ זיי האבען געקעמט זיין פלייש מיט אייזערנע שארפע קעמליך. צוה דער נאך האט דער שר געבאטען אויסצוציהען ר' חנניא בן תרדיון פון זיין גיצעלט. אונ מען האט זיין גוף פאר ברענט מיט בינטליך פון צווייגען. וספוגין אונ נאסע שטיקער וואל האבען זיי געלייגט אויף זיין הארץ כדי אויף צו האלטען זיין טויט אונ אז מען האט די וואל אראפ גענומען איז ער

אדירי התורה

שטוב, ער זעהט די סוחרים זענען ניטא, ער האט נאר געטראפען דעם ארימאן, ער האט געמיינט אויף דעם ארימאן אז ער איז אויך איינער פון די סוחרים, האט ער דעם ארימאן שטארק געשלאגען, אונ מען האט איהם אוועק געפיהרט אין תפיסה, אין עטליכע טעג שפעטער האט

מִיַּד נִשְׂרַף וְסֵפֶר תּוֹרָה עִמּוֹ. חטאנו: קוֹנְנוּ עַל קְדוֹשֵׁי עַם לֹא אַלְמָן. כִּי עַל דְּבַר מוֹעֵט נִשְׁפַּךְ דָּמָן. לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם מָסְרוּ עַצְמָן. בַּהֲרִיגַת רַבִּי חוּצְפִּית הַמְתוּרְגְּמָן: רְעָדָה תֶּאֱחוֹז כָּל שׁוֹמֵעַ שְׁמוּעַ. וְתִזַּל כָּל עַיִן דְּמוּעַ. וְנֶהְפַּךְ לְאֵבֶל כָּל שַׁעֲשׁוּעַ. בַּהֲרִיגַת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ. חטאנו: שְׁחֲתוּנִי צָרַי וּמְעַנַּי. וּמִלְאוּ כְרֵיסָם מֵעֲדָנַי. וְהִשְׁקוּנִי מֵי רוֹשׁ וְלַעֲנַי. בַּהֲרִיגַת רַבִּי חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי: תָּקְפוּ עָלֵינוּ צָרוֹת מִצְוֹת לְהָפֵר. וּמֵאֲנוּ לָקַחַת הוֹן וָכוֹפֶר כִּי אִם נְפָשׁוֹת הַהוֹגוֹת אִמְרֵי שֶׁפֶר. כְּמוֹ רַבִּי יְשֵׁבָב הַסּוֹפֵר. חטאנו: יְחָתוּנוּ בְּנֵי עֲדִינָה הַשּׁוֹמֵמָה. הֵרֵעוּ לָנוּ מִכָּל מַלְכֵי אֲדָמָה. וְהָרְגוּ מִמֶּנּוּ כַּמָּה וְכַמָּה.

אדירי התורה

מען גערופען דעם אָרימאַן צום מִשְׁפָּט. האט ער געפרעגט דעם שׁוֹפֵט, זאָג מיר וואס האבען די סוֹחֲרִים געזינדיגט האט דער שׁוֹפֵט געזאגט זיי האבען געגעסען טייערע פיש און טייערע פלייש. און האבען געטרונקען טייערען וויין, און זענען אנטלאפען און האבין ניט בעצאהלט,

פירוש ע"ט

תֵּיכֶף פאר ברענט געווארען צוזאמען מיט א סֵפֶר תּוֹרָה. קוננו קלאגט איר היילינג פאלק וואס איהר בלייבט נישט אליין אן גאט. דאס איבער אזוי איין קליינע זאך איז פאר גאסען געווארען זייער בלוט כְּדֵי מְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם צו זיין האבען זיי זיך מוֹסֵר נֶפֶשׁ געוועזן בְּעֵת מען האט גע'הרג'עט ר' חוּצְפִּית דעם באשיידער פון דער תּוֹרָה. רעדה א ציטערניש טהוט אננעמען דער וואס הערט דאס, און יעדער אויג רינט טרערען און עס איז פארקערט געווארען אלע פרייד צו קלאג דורך דער הֲרִיגָה פון רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ. שחתוני זיי האבען מיך פארדארבען, מיינע באליידיגער און פייניגער און האבען אנגעפיהלט זייער בויך פון מיינע זיסע שפייז און מיר האבען זיי געגעבען טרינקען ביטערע וואסער ווי גאל דורך דער הֲרִיגָה פון רַבִּי חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי. תקפו עס האבען זיך געשטארקט אויף אונז די צָרוֹת און צו פארשטערען פון מִצְוֹת. וימאנו זיי האבען ניט געוואלט נעמען געלד און אויסלייזונג נאר אומצוברענגען נְפָשׁוֹת וואס האבען תּוֹרָה געלערענט אזוי ווי רַבִּי יְשֵׁבָב דער סוֹפֵר. יחתונו זיי האבען אונז צוברָאכען די קינדער פון די וואל-לוסטיגע מְלוּכָה אֱדוֹם וואס זי איז ווערט פארוויסט צו ווערען זיי האבען אונז שלעכט'ס געטהון מער פון אלע מְלָכִים פון דער וועלט און האבען פון אונז גע'הרג'עט כַּמָּה וְכַמָּה נְפָשׁוֹת מיט רַבִּי יְהוּדָה בֶּן דָּמָה.

כְּהֲרִיגַת רַבִּי יְהוּדָה בֶּן דָּמָה. דִּבְּרַת בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה. הֵן עַתָּה קַשׁ אוֹרָם כָּבָה. חַי וְעוֹף קוֹמָתָם בְּבִיעוּר הַיּוֹם הַבָּא. כִּי הִסְכִּימוּ לַהֲרוֹג עֲשָׂרָה צַדִּיקִים עִם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא. חטאנו: זֹאת קְרָאַתְנוּ וְסִפַּרְנוּ בְּשִׁינּוּן. וְשָׁפַכְנוּ לֵב שָׁפוּל וְאָנוּן. מִמָּרוֹם הַסְכֵּת תַּחֲנוּן. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן: חַנּוּן הַבִּיטָה מִמְּרוֹמִים. תִּשְׁפּוֹכֶת דַּם הַצַּדִּיקִים וְתַמְצִית דָּמִים. תִּרְאֶה בְּפַרְגּוֹדְךָ וְהַעֲבֵר כְּתָמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא

פירוש ע"ט

דִּבְּרַתְּ בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ גָאט בָּרוּךְ הוּא דוּ הָאסְט גֶערֶעט אַז דָאס הויז פוּן יַעֲקֹב אִיז גְלַייךְ צוּ פַייעֶר אוּנ דָאס הויז פוּן יוֹסֵף צוּ פְלַאם צוּם סוֹף הָאט דִי שְׁטְרוֹי זֵייעֶר לִיכְט פַארְלָאשֶׁען. חַי וְעוֹף לֶעבֶעדִיגֶער גָאט פַארְשְׁטוֹם זֵייעֶר שְׁטָאלְץ מִיט דֶעם פַייעֶר וָואס דוּ וֶועסְט דַן זַיין לֶעָתִיד לָבוֹא, וַוייל זֵיי הָאבֶּען מַסְכִּים גֶעוֶועזֶען צוּ הַרְגֶ'ענֶען צֶעהְן צַדִּיקִים מִיט רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא. זֹאת דָאס דָאזִיגֶע הָאט אוּנְז אַלְם גֶעטְרָאפֶען. וְסִפַּרְנוּ אוּנ מִיר הָאבֶּען עֶס דֶערְצֵיילְט מִיט רֵייד. וְשָׁפַכְנוּ אוּנ מִיר הָאבֶּען פַארְגָאסֶען אוּנְזֶער נִידֶערִיגֶע אוּנ טְרוֹיעֶרִיגֶע הַארְץ פוּן דֶעם הִימֶעל פַארְנֶעם אוּנְזֶער גֶעבֶּעט. יְיָ יְיָ גָאט אוּנְזֶער גָאט דֶערְבַּארֶעמְדִיגֶער אוּנ לַייטְזֶעלִיגֶער זֶעה פוּן דֶעם הִימֶעל. תִּשְׁפּוֹכֶת דָאס פַארְגִיסוּנְג פוּן דֶעם בְּלוּט פוּן דִי צַדִּיקִים אוּנ אויסְקְוֶועטְשׁוּנְג פוּן אוּנְזֶער בְּלוּט. תִּרְאֶה זָאל גֶעזֶעהְן וֶוערֶען אִין דַיין מְחִיצָה אוּנ זָאלְסְט דוּרְךְ זֵייעֶר זְכוּת אַרָאפְּנֶעמֶען דִי פְלֶעקֶען פוּן אוּנְזֶערֶע זִינְד. אֵל מֶלֶךְ גָאט אוּנ קֶינִיג וָואס זִיצְט אויף דֶעם שְׁטוּהְל פוּן דֶערְבַּארִימְקֵייט:

אדירי התורה

הָאט דֶער אָרִימַאן אָנְגֶעהוֹיבֶּען שְׁטַארְק צוּ וֵויינֶען אוּנ הָאט גֶעזָאגְט אַזוֹי לַאנְג ווִי אִיךְ לֶעבּ הָאבּ אִיךְ אֲפִילוּ אַזֶעלְכֶע טֵייעֶרֶע עֶסֶענְוַוארְג נִיט גִיזֶעהְן, אִיךְ הָאבּ קֵיין מָאל נִישְׁט גֶעגֶעסֶען גֶעבְּרָאטֶען פְלֵייש, אִיךְ ווֵייס גָאר נִישְׁט דֶעם טַעַם פוּן גֶע־בְּרָאטֶען פְלֵייש, אִיךְ הָאבּ קֵיין מָאהְל אויף

מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני יי אלהיהם: השב שבותנו ורחמנו כמה שכתוב ושב יי אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יי אלהיך שמה: קבץ נדחנו כמה שכתוב אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יי אלהיך ומשם יקחך: מחה פשעינו כעב וכענן כמה שכתוב מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: מחה פשעינו למענך כאשר אמרת אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור: הלבן חטאינו כשלג וכצמר כמה שכתוב לכו נא ונוכחה יאמר יי אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו: זרוק עלינו מים טהורים וטהרנו כמה שכתוב וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: כפר חטאינו ביום הזה וטהרנו כמה שכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: רחם עלינו ואל תשחיתנו כמה שכתוב כי אל רחום יי אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם: ומול את לבבנו לאהבה את שמך כמה שכתוב ומל יי אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך: המצא לנו בבקשתינו כמה שכתוב ובקשתם משם את יי אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך: תביאנו אל הר קדשך ושמחנו בבית תפלתך כמה שכתוב והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

שמע קולנו יי אלהינו חוס ורחם עלינו. וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו: השיבנו יי אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: אמרינו האזינה יי בינה הגיגנו. יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יי צורנו וגואלנו: אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו: אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כחנו אל תעזבנו: אל תעזבנו יי אלהינו ואל תרחק ממנו: עשה עמנו אות לטובה ויראו שונאינו ויבשו כי אתה

אדירי התורה

פיין לעבין קיין וויין געטרונקען, איך האב אפילו ביער ניט געטרונקען, פרעמדע מענטשען וואס איך קען זיי גאר נישט האבען געגעסען און געטרונקען און מיך האט מען געשלאגען און איינגעשפארט אין תפיסה, די סוחרים האבען געהערט

עֶזְרָתֵנוּ וְנֶחָמָתֵנוּ: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אַל תַּעַזְבֵנוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ וְאַל תַּכְלִימֵנוּ. וְאַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבֵנוּ לְתוֹרָתֶךָ לַמְּדֵנוּ מִצְוֹתֶיךָ הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ. הַט לִבֵּנוּ לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ: וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָתֶךָ. וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחוֹל וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵנוּ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ: כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ. אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ. אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ. אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ. אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ. אָנוּ מַאֲמִירֶךָ וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ: אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן. אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשׁוֹב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

אדירי התורה

אז מען האט דעם אריסאן געשלאגען און ער איז איינגעשפארט אין תפיסה, און ער [illegible] זיי געשטארבען אין תפיסה מיט יסורים, האבען זיי אויך געוויינט אויף זיין אומגליק, און האבען חרטה געהאט אויף דאס שלעכטס וואס זיי

(המשך ע״ט) 15 6 האבען

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח וּמְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה וְהֵעָתֶר לָנוּ בִּתְפִלָּתֵנוּ. מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וְהַכְנַע עָרְפֵּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְּדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אַתָּה מַכִּיר. הָרָצוֹן וְהָאוֹנֶס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים. מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקוֹתֵינוּ מַה יְשׁוּעָתֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ מַה גְּבוּרָתֵנוּ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תּוֹהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אוֹיף תְּהִיִּיר עֶרְטֶער זָאגְט מֶען דָאס נִיט, נָאר מֶען זָאגְט „שִׁמְךָ מֵעוֹלָם״:

מיוסד עפ״י א״ב כפול.

אַתָּה מֵבִין תַּעֲלוּמוֹת לֵב. אֶפֶס לְךָ נִגְלוֹת וְגַם נִסְתָּרוֹת: בָּאנוּ בִּדְבָרִים לְפַתּוֹתְךָ בָּם. בְּרִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן וְלֹא בְּמַעֲלָלֵנוּ. גִּשְׁתֵּנוּ בְּיוֹם זֶה כִּירֵא וְחָרֵד. גֵּאֶה כְּרַחוּם לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה חֶסֶד. דִּין אַל תְּמַתַּח מוּל עָפָר וָאֵפֶר. דַּע אַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה: הַאִם שָׁגַגְנוּ וְנֶעֱלַם מִמֶּנּוּ. הֲלֹא אַתָּה לְבַד מֵבִין שְׁגִיאוֹת: וְאַל תַּחְשׁוֹב לָנוּ כְּעוֹשֶׂה בְּזָדוֹן. וִידּוּי שְׂפָתֵינוּ שְׁעֵה בְרָצוֹן: זֶה כַּפֵּר לָנוּ הוֹדַע וְלֹא הוֹדַע. זָדוֹן וְנֶעֱלָם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה: חַלְּצֵנוּ מֵעוֹנֶשׁ כָּרֵת וּמִיתָה. חֲמוֹל עַל חוֹמֶר מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: טִפַּשְׁנוּ בְּרוֹעַ יֵצֶר אֲשֶׁר מִנְּעוּרֵנוּ. טָמוּן בְּקִרְבֵּנוּ כְּרֶשֶׁת לִפְעָמֵינוּ. יוֹצְרֵנוּ וְעוֹשֵׂנוּ יוֹדֵעַ יִצְרֵנוּ. יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ: כִּי מִלְּפָנֶיךָ מִי יִסָּתֵר. כֹּל גָּלוּי לְךָ כָּאוֹר וְכַצָּהֳרָיִם: לְבֵית

אדירי התורה

הָאבֶּען גֶעטְהוּן. אוּנ יֶעדֶער יָאהְר הָאבִּין אוּמְגְלִיק הָאט אִיהְם גֶעטְרָאפֶען, דָאס דִּי אִיהְם בֶּעוֵויינְט אִין דֶעם טָאג ווָאס דֶער זֶעלְבִּיגֶע אִיז גֶעוֶועזֶען בַּיי דִי יוּדֶען, דִי

דִּין הוֹרֵיתָ אַרְבַּע מִיתוֹת. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה וּמֵהֶם חַלְּצֵנוּ: מֵאָז יְצַרְתָּנוּ חֲקַרְתָּנוּ וְתֵדַע מַעֲשֵׂנוּ כִּי הֵמָּה עָמָל וָאָוֶן. נְצוֹר נַפְשׁוֹתֵינוּ כִּי בְיָדְךָ כָּל נֶפֶשׁ. נָא תִיקַר נֶפֶשׁ מִמְּעַנֵּי לְךָ נֶפֶשׁ: סְקִילָה שְׂרֵיפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. סוֹדָם גִּלִּיתָ לְיוֹדְעֵי אֲמִתֶּךָ. עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ אֱלוֹהַּ כַּפֶּר לָנוּ. עַל יָדוּעַ לָנוּ וְעַל נֶעְלָם מִמֶּנּוּ: פְּשָׁעֵינוּ הוֹדִינוּ לְךָ חוֹקֵר לֵב. פְּדֵנוּ מֵחֵטְא נַקֵּנוּ מֵעָוֹן: צוּר אַל תִּתֵּן בֶּאֱנוֹשׁ חָצִיר. צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּעָשִׂיתָ עִם כָּל חָי: קִדַּמְנוּ בְנֶשֶׁף קָרַבְנוּ בְּשַׁוְעָ. קָרְבֵנוּ אֵלֶיךָ קְשׁוֹב קְרִיאָתֵנוּ: רִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן רַחֲמֵינוּ וְנִצְטַדְּקָה. רַחֲמֶיךָ יְבוֹאוּנוּ רַחוּם וְחַנּוּן:

שִׁמְךָ מֵעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. שַׁוְעָתֵנוּ תַּאֲזִין בְּעָמְדֵנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע. תִּמְחֶה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

אדירי התורה

אַלֶע צַדִיקִים הָאבֶּען גֶעווִיס מְקַיֵים גֶיוֶועזְן אוּנ גֶעטְהוּן וִויא דֶער תַּנָא זָאגְט, „פַּת בְּמֶלַח תֹּאכֵל, וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה, וְעַל הָאָרֶץ תִּישָׁן, וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה", דֶער וָואס

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עוֹל:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

אדירי התורה

ווִיל לֶערְנֶען תּוֹרָה זָאל עֶר עֶסֶען בְּרוֹיט מִיט זַאלְץ אוּנ זָאל טְרִינְקֶען וַואסֶער מִיט מָאס אוּנ שְׁלָאפֶען אוֹיף דִי עֶרְד אוּנ לֶעבֶּען מִיט צָרוֹת, אוּנ זֵיי זֶענֶען גֶעפֵּיינִיגְט גֶעוָוארֶען מִיט גְרוֹיסֶע יְסוּרִים בִּיז זֵיי זֶענֶען גֶעשְׁטָארְבֶּען. פַאר װעמֶענְס װִינְדִ

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

אדירי התורה

ניט פאר זיערע, נאר פאר די זינד וואס די יודען האבען געטהון, זיי האבען גע־ געסען פלייש אונ געטרונקען וויין, אונ האבען מזנה גיוען, ווי דער נביא הושע

דָּוִד עַבְדְּךָ אָמַר לְפָנֶיךָ שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי. נַקֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טֻמְאוֹתֵינוּ וּזְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

אַל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְיָ אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ. וְנֶאֱמַר קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְיָ אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ: וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הִבְטַחְתָּנוּ. וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מְיַחֲלוֹת לָךְ:

מְנוּיָה וּגְמוּרָה בְּסוֹד חַכְמֵי תוֹרָה. אַשְׁרֵי מִי שֶׁלֹּא נִבְרָא:

וּמֵאַהֲבָתְךָ מַלְכֵּנוּ שֶׁחָמַלְתָּ עַל בְּנֵי בְרִיתֶךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה וְ) אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע:

יוֹם אָתָא לְכַפֵּר פִּשְׁעֵי יְשֵׁנָה. הַיּוֹם בִּיאָתוֹ אַחַת בַּשָּׁנָה:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה:

יוֹם זֶה נִתַּן תְּעוּדָה לְעַם זֶה. הַיּוֹם חַל בּוֹ צִיר סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמָּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם מְחִילָה בִּשַּׂרְתָּ לְצִיר בְּרֶשֶׁם. הַיּוֹם נִתְיַצַּבְתָּ עִמּוֹ וְקָרָאתָ בְשֵׁם:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמָּצֵא לָנוּ רַחוּם וְחַנּוּן. רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אדירי התורה

זָאגְט „אָלָה וְכַחֵשׁ וְרָצוֹחַ וְגָנוֹב וְנָאוֹף וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ" זַיי הָאבִּין פַאלְשׁ גֶעשְׁוואוירֶען אוּנ גֶעזָאגְט לִיגֶען אוּנ מֶענְטְשִׁין גֶע'הַרְגֶ'עט אוּנ גֶע'גַנְבֶ'עט אוּנ מְזַנֶה גֶעוֶועְן, גֶעוִוים הָאבֶּען דִי צַדִיקִים גֶעפְרֶעגְט בַּיי הַקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, פַאר דִי מֶענְטְשִׁין וָואס הָאבִּין אַזוֹי פִיעל גֶעזִינְדִיגְט דַארְפֶען מִיר גֶעשְׁטְרָאפְט וֶוערֶען מִיט אַזֶעלְכֶע גְרוֹיסֶע יְסוּרִים? אוּנ וַוייל עֶס קֶען זַיין אַז מִיר זֶענֶען נָאךְ בִּיז הַיינְט אִין גָלוּת וֶועגֶען דִי צַדִיקִים וָואס זֶענֶען גֶעשְׁטְרָאפְט גֶעוָוארֶען וֶועגִין אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען. דֶערִיבֶּער יֶעדֶער

יוֹם שׁוֹמְמוּת הֵיכָלְךָ הַבִּיטָה. הַיּוֹם תָּחֹן אָזְנְךָ הַטֵּה לָנוּ לְהַבִּיטָה:
כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הִמָּצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. שְׁמַע נָא תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִי אֵל כָּמוֹךָ. אַדִּיר וְנָאֶה בּוֹרֵא דוֹק וָחֶלֶד: מִי אֵל כָּמוֹךָ. גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת דּוֹבֵר צְדָקוֹת: מִי אֵל כָּמוֹךָ. הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ וְאֵין זוּלָתוֹ: מִי אֵל כָּמוֹךָ. זוֹקֵף כְּפוּפִים. חוֹנֵן דַּלִּים: מִי אֵל כָּמוֹךָ. טְהוֹר עֵינַיִם. יוֹשֵׁב שָׁמַיִם: מִי אֵל כָּמוֹךָ. שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. תּוֹמֵךְ תְּמִימִים: מִי אֵל כָּמוֹךָ. נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. מִי אֵל כָּמוֹךָ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ: לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם. וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ

אדירי התורה

יָאהְר אַז עֶס קוּמְט דֶער הֵיילִיגֶער טָאג יוֹם כִּפּוּר דִי צַייט פוּן תְּשׁוּבָה טְהוּן, קְלָאגֶען מִיר אוּנ וֵוייגֶען אוֹיף דִי צַדִּיקִים וָואס זֶענֶען גֶע'הַרְגְ'עט גֶעוָוארֶען וֶוענִין דִי זִינְד פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען, זֵיי אַלֶען מוֹחֵל זַיין אוֹיף זֵייעֶר בְּלוּט וָואס אִיז פַאר גָאסֶען גֶעוָוארֶען, אוּנ מִיר טְהוּעֶן תְּשׁוּבָה אוֹיף אוּנְזֶערֶע זִינְד וֶועט הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָפְּטְהוּעֶן זַיין כַּעַס פוּן אוּנְז אוּנ וֶועט אוּנְז אוֹיסְלֵייזֶען פוּן גָלוּת, אוּנ דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וֶועט צוּרִיק גֶעבּוֹיט וֶוערֶען. אָמֵן:

מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

אַז דֶער חַזָן הַאלְט „וְתֶחֱזֶינָה", זָאגְט מֶען דָאס בִּיז „וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת":

וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן. אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן עִירֶךָ, וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ

פירוש ע"ט

וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ אוּנ עֶס זָאל זִיס זַיין פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גֶעבֶּעט אַזוֹי וִוי אֵיין עוֹלָה אוּנ אֵיין קָרְבָּן. אָנָּא אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט וָואס דוּ וֶוערְסְט אָנְגֶערוּפֶען „רַחוּם" מִיט דַיינֶע פִיהְל דֶערְבַּארִימְקֵייט זָאלְסְטוּ זִיךְ דֶער בַּארֶעמֶען אִיבֶּער אוּנְז. הָשֵׁב טְהוּ אוּמְקֶערֶען דַיין רוּאוּנְג אִין דַיין שְׁטָאט צִיּוֹן. וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה אוּנ דֶעם אָרְדֶענוּנְג אִין דֶער עֲבוֹדָה וָואס מֶען הָאט גֶעטְהוּן אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאלְסְטוּ אוּמְקֶערֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם. וְתֶחֱזֶינָה אוּנ אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען זָאלֶען זוֹכֶה זַיין צוּ זֶעהְן אַז דוּ וֶועסְט זִיךְ אוּמְקֶערֶען צוּ

די תְּחִנָּה זָאגְט מֶען אַז דֶער חַזָן הֵייבְּט אָן צוּ זָאגֶען רְצֵה אוּנ די כֹּהֲנִים גֵייעֶן דוּכֶענֶען:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אוּנְזֶער גָאט דֶער גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הִנֵּה בְּנֵי אַהֲרֹן כֹּהֲנֶיךָ נוּן די קִינְדֶער פוּן אַהֲרֹן דַיינֶע כֹּהֲנִים וֶועלֶען יֶעצְט אוֹיפְהֵייבֶּען די הֶענְד צוּ בֶּענְטְשֶׁען דַיין לִיעבּ פָאלְק יִשְׂרָאֵל, מִיט גָאר זֵייעֶר הַארְץ אוּנ וֶועלֶען זָאגֶען די בְּרָכָה וָואס ה

לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

והש"ץ מסיים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

פירוש ע"ט

דִי שְׁטָאט צִיוֹן מִיט רַחֲמָנוּת. וְשָׁם אוּנ דָארְטֶען וֶועלֶען מִיר דִיךְ דִינֶען מִיט פָארְכְט אַזוֹי וִוי אִין דִי טֶעג פוּן אֵייבִּיג אוּנ דִי פָארִיגֶע יָאהְרֶען:

תחינה

הָאסְט זֵיי גֶעבֶּאטֶען, דָאס מִיט דֶער בְּרָכָה זָאלֶען זֵיי בֶּענְטְשֶׁען דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל, וֶוען זֵיי שְׁטֶעלֶען זִיךְ צוּם דוּכֶענֶען. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם פַארְנֶעם דָאס גֶעבֶּעט פוּן דִי כֹּהֲנִים וָואס בֶּענְטְשֶׁען דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל אוּנ עֶס זָאלֶען אִין דֶעם יָאהְר גֶעבֶּענְטְשְׁט וֶוערֶען אַלֶע יוּדֶען בַּאנַאנְד אוּנ אוֹיךְ אִיךְ מִיט מַיין מַאן אוּנ מַיינֶע קִינְדֶער צְוִוישֶׁען זֵיי צוּ אַ גוּט לֶעבֶּען אוּנ גוּטֶע פַּרְנָסָה פוּן דַיין פוּלֶער גֶעבֶּענְטְשְׁטֶער הַאנְד מִיר זָאלֶען נִיט דַארְפֶען אָן קוּמֶען צוּ אַיין בָּשָׂר וָדָם, אוּנ מִיר זָאלֶען זוֹכֶה זַיין צוּ הָאבֶּען קִינְדֶער אוּנ קוּנְדְ'ס קִינְדֶער גוּטֶע אוּנ פְרוּמֶע גָאטְ'ס דִינֶערְ'ס אוּנ גָאטְ'ס פָארְכְטִיגֶע. דוּ זָאלְסְט אוּנְז הִיטֶען פוּן אַלֶעם בֵּייזֶען. קֵיין שׂוֹנֵא זָאל אוּנְז נִיט קֶענֶען טְהוּן קֵיין שְׁלֶעכְטְ'ס אוּנ זָאלְסְט דֶערְלַייכְטֶען דַיין פָּנִים צוּ אוּנְז מִיר זָאלֶען קֶענֶען דֶערְהַאלְטֶען דַיין הֵיילִיגֶע תּוֹרָה מִיר זָאלֶען נִיט ווִידֶערְשְׁפֶּענִיגֶען אַנְטְקֶעגֶען דִיר אוּנ זָאלְסְט אוּנְז לַייטְזֶעלִיגֶען מִיט אַלֶעם גוּטֶען מִיט אַיין גוּט לֶעבֶּען, לֶעבֶּען פוּן גֶעזוּנְד.

ק"ח אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעַסְךָ וְכַלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּמַגֵּפָה וּפֶגַע רָע. וְכָל מַחֲלָה וְכָל תַּקָּלָה וְכָל קְטָטָה וְכָל מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

דֶעם יְהִי רָצוֹן זָאגֶען די כֹּהֲנִים אוּנ קָהָל, פַאר דֶעם דוּכֶענֶען:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת

לקהל	לכהנים
שֶׁצִּוִּיתָ הַכֹּהֲנִים לְבָרְכֵנוּ	שֶׁצִּוִּיתָנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִכְשׁוֹל וְעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, (דער חזן זאגט הויך) **כֹּהֲנִים** (קהל ענטפערט) **עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:**

פירוש ע"ט

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אוּנְזֶער פָאטֶער אוּנְזֶער קֶענִיג, גֶעדֶענְק דַיין דֶערְבַּארִימֶקַייט אוּנ בֶּעצְווִינְג דַיין צָארְען אוּנ פֶערְלֶענְד פֶּעסְט, אוּנ שְׁווֶערְד, אוּנ הוּנְגֶער, אוּנ גֶעפֶענְגֶעניש, אוּנ פֶערְדַארְבּוּנְג, אוּנ זִינְד, אוּנ מַגֵּפָה, אוּנ בֵּייזֶע בֶּעגֶענִיש, אוּנ אַלֶע קְרַאנְקְהֵייט, אוּנ אַלֶע שְׁטְרוֹיכְלוּנְג, אוּנ אַלֶע קְרִיגֶעַרֵיי. אוּנ אַלֶע מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת אוּנ אַלֶע גְזֵירוֹת, אוּנ אוּמְזִיסְטֶע פַיינְדְשַׁאפְט. מֵעָלֵינוּ פוּן אוּנְז אוּנ פוּן אַלֶע וָואס שְׁטֵייעֶן אִין דַיין בּוּנְד:

תחינה

לֶעבֶּען פוּן פַּרְנָסָה, לֶעבֶּען פוּן שְׁפַּייז אוּנ פוּן דֶערְנֶערוּנְג, לֶעבֶּען פוּן בַייכֶקַייט, לֶעבֶּען פוּן אַ גוּט מַזָּל, אוּנ זָאלְסְט אוּנְז נוֹשֵׂא פָּנִים זַיין וֶוען דוּ קוּמְסְט אוּנְז מִשְׁפָּטְ'ען, אִין דֶעם זְכוּת פוּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִיט זַיינֶע קִינְדֶער אוּנ זָאלְסְט טְהוּן צוּ אוּנְז פְרִיד אוּנ שַׁלְוָה אוּנ שְׁטִילְקֵייט עֶס זָאל חָלִילָה נִיט קוּמֶען קֵיין שְׁרֶעק אִין אוּנְזֶער הוֹיז. אָמֵן:

די כֹּהֲנִים פֶערדרייען זיך מיט דעם פָּנִים צום פָאלק, אונ זָאגען דאס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: אמן

יְבָרֶכְךָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

יְיָ. יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ וַאֲצַפֶּה:

וְיִשְׁמְרֶךָ. שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ:

שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי:

ווען דער חזן זאגט דאס ווארט „וְיִשְׁמְרֶךָ", אונ דאס ווארט „וִיחֻנֶּךָּ", זאגט מען דאס:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ, חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי, וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים, וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי, אִם טוֹבִים הֵם, חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם, וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם, כַּחֲלוֹמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה, רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ

ברכה ושלום

יְבָרֶכְךָ וגו׳, דער מדרש זאגט דאמאלס ווען גאט האט געזאגט צו אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מיט זיינע קינדער דאס זיי זאלען בענטשען די יודען, האבען די יודען געזאגט פאר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, דו הייסט די כֹּהֲנִים זאלען אונז בענטשען, מיר דארפען נאר דיינע בְּרָכוֹת, מיר ווילען געבענטש ווערען פון דיר זעלבסט, האט הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זיי געענטפערט, חאטשע איך האב געהייסען די כֹּהֲנִים אייך בענטשען. פון דעסטוועגען וועל איך שטיין מיט די כֹּהֲנִים צוזאמען אונ אייך בענטשען, אונ איבער דעם פערשפרייטען די כֹּהֲנִים די הענד אין דער הייך איבער די אַקסלען ווען זיי דוכענען, צו ווייזען דאס הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוֹל שטייט אונטער זיי, ווי דער פָּסוּק זאגט „מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת", דער אייבערשטער קוקט אויף די יִשְׂרָאֵל פון די פענסטער וואס די כֹּהֲנִים מאכען מיט די הענד־פערשפרייטען איבער די

ווען דער חזן זאגט דאס ווארט „וְיִשְׁמְרֶךָ", אונ דאס ווארט „וִיחֻנֶּךָּ", זאגט מען דאס:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הערר פון דער וועלט איך בין דיין, אונ מיינע חֲלוֹמוֹת זענען דיין, אַ חֲלוֹם האט מיך גע־חֲלוֹמ׳ט אונ איך וויים ניט וואס ער בעטייט. יְהִי עס זאל זיין דער ווילען פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערען דאס אלע מיינע חֲלוֹמוֹת זאלען זיין אויף מיר אונ אויף כָּל יִשְׂרָאֵל צו גוטען. ביז סיי מיינע חֲלוֹמוֹת זענען אויף מיר זעלבסט

מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ. וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ, וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ, וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה, כֵּן תַּהֲפוֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי, אָמֵן:

יָאֵר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

הָאִירָה פָנֶיךָ עַל עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנוּ בְחַסְדֶּךָ:

יְיָ. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי:

פָּנָיו. פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

פְּנֵה אֶל תְּפִלַּת הָעַרְעָר:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

אֵלֶיךָ יְיָ שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ:

וִיחֻנֶּךָּ. הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים, אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ:

חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי: רבש״ע

יִשָּׂא. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בַּשָּׁמָיִם:

ברכה ושלום

אַקְסָלְעֶן, „מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים", הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ טְהוּט קוּקֶען אוֹיף דִי יִשְׂרָאֵל צוּם גוּטֶען פוּן דִי שְׁפַּאלְטֶען וָואס דִי כֹּהֲנִים מַאכֶען מִיט דִי פִינְגֶער וָוען זֵיי טְהוּעֶן דוּכֶענֶען, אִיבֶּער דֶעם טְאר מֶען נִיט קוּקֶען אוֹיף דִי הֶענְד פוּן דִי כֹּהֲנִים וָוען זֵיי דוּכֶענֶען, בְּעֶנְווייל דִי שְׁכִינָה רוּהְט אוֹיף זֵייעֶרֶע הֶענְד:

תפלה

זָעלְבְּסְט, סַיי מַיינֶע חֲלוֹמוֹת בֶּעדֵייטֶען אוֹיף אַנְדֶערֶע לַייט סַיי אַנְדֶערֶע לַייט הָאט גֶע׳חָלוֹמְ׳ט אוֹיף מִיר. אִם אוֹיב דִי חֲלוֹמוֹת בֶּעדֵייטֶען אוֹיף גוּטֶען שְׁטַארְק זֵיי אוּנ קְרֶעפְטִיג זֵיי, אוּנ זָאלֶען מְקוּיָם וֶוערֶען אִין מִיר אוּנ אִין זֵיי, אַזוֹי וִוי דִי חֲלוֹמוֹת פוּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם אוּנ אוֹיב זֵיי בַּארְפֶען אַיין רְפוּאָה הֵייל זֵיי, אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט גֶעהֵיילְט חִזְקִיָּהוּ דֶער מֶלֶךְ פוּן יְהוּדָה פוּן זַיין קְרַאנְקְהֵייט אוּנ וִוי מִרְיָם הַנְּבוּאָה פוּן אִיהְר צָרַעַת, אוּנ וִוי נַעֲמָן פוּן זַיין צָרַעַת. וּכְמֵי אוּנ אַזוֹי וִוי דִי בִּיטֶערֶע וַואסֶער פוּן מָרָה וָואס זֶענֶען זִיס גֶעוָוארֶען דוּרְךְ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, אוּנ אַזוֹי וִוי דִי בֵּייזֶע וַואסֶער פוּן יְרִיחוֹ אִיז גוּט גֶעוָוארֶען דוּרְךְ אֱלִישָׁע הַנָּבִיא. וּכְשֵׁם אוּנ

יְיָ. יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ, הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים, אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה

יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

פָּנָיו. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי. בְּיוֹם צַר לִי, הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי

אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם

אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטוֹף לִבִּי בְּצוּר יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי:

וְיָשֵׂם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם

שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי. שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל זְרוֹעֶךָ:

לְךָ. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ

כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי:

שָׁלוֹם. שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב, אָמַר יְיָ, וּרְפָאתִיו

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

די תְּפִלָּה זָאגְט מֶען וֶוען דֶער חַזָּן זָאגְט אוֹיס דָאס וָוארְט „שָׁלוֹם":

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים, וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהַפְּסוּקִים שֶׁל בִּרְכַּת כֹּהֲנִים, (אנקת"ם

פירוש ע"ט

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זַיין דֶער ווילֶען פַאר דִיר גָאט מַיין גָאט אוּנ גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערֶען אַז דוּ זָאלְסְט טְהוּן אוּם ווילֶען דִי הֵיילִיגְקֵייט פוּן דַיינֶע חֲסָדִים. וְגֹדֶל אוּנ אוּם ווילֶען דִי גְרוֹיסְקֵייט פוּן דַיין דֶער בַּארִימְ־קֵייט וָואס זֵיי זֶענֶען פֶערְשְׁפְּרֵייט אִיבֶּער גָאר דֶער וֶועלְט אוּנ אוּם ווילֶען דֶעם הֵיילִיגְקֵייט פוּן דַיין נָאמֶען דֶעם גְרוֹיסֶען אוּנ שְׁטַארְקֶען אוּנ פָארְכְטִיגֶען וָואס אִין אִיהם אִיז דָא צְוֵויא אוּנ צְוַואנְצִיג אוֹתִיּוֹת. הַיּוֹצְאִים דָאס זֵיי גֶעהֶען אַרוֹיס דִי פְּסוּקִים פוּן בִּרְכַּת כֹּהֲנִים דִי בְּרָכָה

תפלה

אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט אִיבֶּערְגֶעקֶערְט דִי קְלָלוֹת פוּן בִּלְעָם וָואס עֶר הָאט גֶעוָואלְט שֶׁעלְטֶען דִי יִשְׂרָאֵל אִיז עֶס אִיבֶּער גֶעקֶערְט גֶעוָוארֶען צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג. כֵּן תַּהֲפוֹךְ אַזוֹי זָאלְסְטוּ אִיבֶּערְקֶעהְרֶען אַלֶע מַיינֶע חֲלוֹמוֹת אוֹיף מִיר אוּנ אוֹיף אַלֶע יוּדֶען צוּ גוּטֶען. וְתִשְׁמְרֵנִי אוּנ זָאלְסְט מִיךְ הִיטֶען אוּנ לַייטְזֶעלִיגֶען אוּנ זָאלְסְט מִיךְ בֶּעוִוילִיגֶען, אָמֵן:

(פסת"ם פספסי"ם דיונסי"ם) הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁךָ, שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ, וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי נַאֲקָתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד, כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתֵּן לִי וּלְכָל נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח, וְלֹא בְּצִמְצוּם, בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר, בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר, מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה, כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פִּסַּת לֶחֶם לֶאֱכוֹל, וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ, הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם, וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ, כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ, בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאָיו, וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי, וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיהָ, וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת, וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ וּלְיִרְאָתֶךָ, וְתַאֲרִיךְ יָמַי, (נשוי אומר וִימֵי אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי), (בחור אומר וִימֵי אָבִי וְאִמִּי), בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת, בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

פירוש ע"ט

וָואס אִיז גֶיזָאגְט גֶעוָוארֶען אוּיס דֶעם מוּיל פוּן אַהֲרֹן מִיט זַיינֶע קִינְדֶער דַיין הֵיילִיגֶען פָאלְק. שֶׁתִּהְיֶה אַז דוּ זָאלְסְט זַיין נָאהֶענְט צוּ מִיר אַז אִיךְ טְהוּ רוּפֶען צוּ דִיר אוּנ זָאלְסְט פֶערְנֶעמֶען מַיין גִיבֶּעט אוּנ מַיין גִישְׁרֵיי אַלֶע צַייטֶען. כְּשֵׁם אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט גֶעהֶערְט דָאס גֶעשְׁרֵיי פוּן יַעֲקֹב אָבִינוּ וָואס עֶר הֵייסְט „אִישׁ תָּם". וְתִתֵּן אוּנ זָאלְסְט מִיר גֶעבֶּען מִיט מַיין גַאנְץ הוֹיז-גֶעזוּנְד אוּנְזֶער שְׁפַּייז אוּנ פַּרְנָסָה מִיט בְּרֵייטְקֵייט נִיט בְּצִמְצוּם, מִיט הֶיתֵּר נִיט מִיט אִיסּוּר, מִיט נַחַת נִיט מִיט צַעַר פוּן דַיין בְּרֵייטֶע הַאנְד. כְּשֵׁם אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט גֶעגֶעבֶּען בְּרוֹיט צוּ עֶסֶען אוּנ קְלֵיידֶער אָנְצוּקְלֵיידֶען צוּ יַעֲקֹב אָבִינוּ, דֶער דָא הֵייסְט „אִישׁ תָּם". וְתִתְּנֵנוּ אוּנ זָאלְסְט אוּנְז גֶעבֶּען צוּ לִיבְּשַׁאפְט צוּ חֵן אוּנ צוּ חֶסֶד אוּנ צוּ רַחֲמִים אִין דַיינֶע אוֹיגֶען אוּנ אִין לַייטֶענְ'ס אוֹיגֶען.

כְּשֵׁם אַזוֹי וִוי דוּ הָאסְט גֶעגֶעבֶּען יוֹסֵף הַצַּדִּיק אַז דֶער פָאטֶער הָאט אִיהְם אָנְגֶעטְהוּן דָאס זַיידֶענֶע הֶעמְדִיל צוּ חֵן אוּנ חֶסֶד אוּנ רַחֲמִים אִין דַיינֶע אוֹיגֶען אוּנ אִין לַייטֶענְ'ס אוֹיגֶען. וְתַעֲשֶׂה אוּנ זָאלְסְט טְהוּן מִיט מִיר ווּאוּנְדֶער, אוּנ נִסִּים, אוּנ צֵייכֶען צוּ גוּטֶען אוּנ זָאלְסְט מִיךְ בֶּעגְלִיקֶען אִין מַיינֶע וֶועגֶען. וְתֵן אוּנ גִיבּ אִין מַיין הַארְץ פֶערְשְׁטַאנְד צוּ פֶערְשְׁטֵיין אוּנ צוּ קְלִיגֶען אוּנ מְקַיֵּים צוּ זַיין דִי רֵייד פוּן דַיין תּוֹרָה מִיט אִיהְרֶע סוֹדוֹת אוּנ זָאלְסְט מִיךְ מַצִּיל זַיין פוּן אוּמְגֶערֶען אִיךְ זָאל מִיךְ חַס וְשָׁלוֹם נִיט טוֹעֶה זַיין אִין דֶער תּוֹרָה. וּתְטַהֵר אוּנ זָאלְסְט מַאכֶען רֵיין מַיינֶע גֶעדַאנְקֶען אוּנ מַיין הַארְץ צוּ דַיין דִינְסְט אוּנ זָאלְסְט דֶערְלֶענְגֶערֶען מַיינֶע טֶעג אוּנ מַיין מַאן אוּנ קִינְדֶערְ'ס טֶעג. בְּטוֹב מִיט גוּטְ'ס אוּנ אַ זִיס לֶעבֶּען אוּנ מִיט פִּיהְל שְׁטַארְקֵייט אוּנ פְרֵיד, אָמֵן סֶלָה:

נאך דעם דוכענען זאגט קהל דאס:

חז"ק אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה, אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

נאך דעם דוכענען זאגען די כהנים דאס.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ, אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶּׁהִבְטַחְתָּנוּ, הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

וְנֶאֱמַר כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: לְחַיִּים טוֹבִים

פירוש ע"ט

וְנֶאֱמַר אונ עס איז געזאָגט אין פָּסוּק. כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ דֶערן דורך מיר תּוֹרָה וֶועלֶען זיך מֶעהֶרֶען דיינֶע טֶעג. אונ מֶען וֶועט דיר מֶעהְרֶען

די תְּפִלָּה זאָגט מען ווען דער חזן לאָזט אויס דאס וואָרט שָׁלוֹם.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מיר בֶּעטֶען דיך זייער לייטזעליג אונז בִּזְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ, מיר האָפֶען צו גענוסען דעם זְכוּת פון דער עֲקֵידָה פון יִצְחָק, שְׁפַּייז אונ קְלֵייד אונז בִּזְכוּת יַעֲקֹב וועלכער האט געבעטען צו לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ, ליעבער גאט לאז אונז בייא שטיין דער זְכוּת פון שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, אונ שיק אונז דיין הַשְׁגָּחָה וואס זאל אונז בֶּעהִיטֶען פון אַלֶעם בייזען אונ גיב מיר מיט מיין מאן אַ גוט מַזָּל אונ דער פַּרְנָסָה אונ אין געזונד. „אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה". שְׁטַארקער גאט וואס רוהט אין הִימֶעל. „אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם", דו אונ דיין נאָמען איז לויטער שָׁלוֹם. „יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם", דו זאָלסט אונז אונ כָּל יִשְׂרָאֵל געבען גוטע פַּרְנָסָה אונ געזונד מיט לויטער שָׁלוֹם:

תִּכְתְּבֵנוּ: אֱלֹהִים חַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים: כַּכָּתוּב וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פותחין הארון

קו"ח הַיּוֹם תְּאַמְּצֵנוּ אמן:

הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ אמן:

הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ אמן:

הַיּוֹם תִּדְרְשֵׁנוּ לְטוֹבָה אמן:

הַיּוֹם תִּשְׁמַע שַׁוְעָתֵנוּ אמן:

הַיּוֹם תְּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ אמן:

הַיּוֹם תִּתְמְכֵנוּ בִּימִין צִדְקֶךָ אמן:

סוגרין הארון

כְּהַיּוֹם הַזֶּה תְּבִיאֵנוּ שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים בְּבִנְיַן שָׁלֵם: כַּכָּתוּב וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה

פירוש ע"ט

יָאהְרֶען פוּן לֶעבֶּען. לְחַיִּים טוֹבִים צוּ אַיין גוּט לֶעבֶּען זָאלְסְטוּ אוּנְז אָנְשְׁרַייבֶּען לֶעבֶּעדִיגֶער גָאט. כָּתְבֵנוּ פֶערְשְׁרַייבּ אוּנְז אִין בּוּךְ פוּן לֶעבֶּען אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען. וְאַתֶּם אוּנ אִיהְר וָואס זַייט בֶּעהֶעפְט אִין גָאט אַייעֶר גָאט וֶועט אִיהְר הַיינְט אַלֶע הָאבֶּען לֶעבֶּען:

הַיּוֹם תְּאַמְּצֵנוּ הַיינְט זָאלְסְט דוּ אוּנְז שְׁטַארְקֶען: הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ הַיינְט זָאלְסְטוּ אוּנְז בֶּענְטְשֶׁען: הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ הַיינְט זָאלְסְטוּ אוּנְז גְרֶעסֶער מַאכֶען: הַיּוֹם תִּדְרְשֵׁנוּ לְטוֹבָה הַיינְט זָאלְסְטוּ אוּנְז פָארְשְׁטֶען צוּ גוּטֶען: הַיּוֹם תִּשְׁמַע הַיינְט זָאלְסְט דוּ הֶערִין אוּנְזֶער גִישְׁרֵיי: הַיּוֹם תְּקַבֵּל הַיינְט זָאלְסְט דוּ פֶערְנֶעמֶען מִיט דֶערְבַּארֶעמְקֵייט אוּנ מִיט וִוילֶען אוּנְזֶער גֶעבֶּעט: הַיּוֹם תִּתְמְכֵנוּ הַיינְט זָאלְסְטוּ אוּנְז שְׁטִיצֶען מִיט דִי רֶעכְטֶע הַאנְד פוּן דַיינֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט:

כְּהַיּוֹם הַזֶּה אַזוֹי וִוי הַיינְטִיגֶען טָאג זָאלְסְטוּ אוּנְז בְּרֶענְגֶען פְרֵייעֶנְדִיג אוּנ פְרֵיילֶעךְ אִין דֶעם גֶעבַּיי פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַזוֹי וִוי עֶס אִיז גֶעשְׁרִיבֶּען. וַהֲבִיאוֹתִים אוּנ אִיךְ וֶועל זֵיי בְּרֶענְגֶען צוּ מַיין הֵיילִיגֶען בַּארְג אוּנ אִיךְ וֶועל זֵיי דֶערְפְרֵייהֶען אִין מַיין הויז וואוּ מֶען טְהוּט תְּפִלָּה. עוֹלוֹתֵיהֶם זֵייעֶר אָפְּפֶער אוּנ שֶׁעכְטוּנְג וֶועט זַיין צוּ וִוילֶען אוּיף מַיין מִזְבֵּחַ.

יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים. וְנֶאֱמַר וַיְצַוֵּנוּ יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים לְחַיּוֹתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְנֶאֱמַר וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי נִשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל עַד הָעוֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

דער חזן זאגט קַדִּישׁ שָׁלֵם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

חזן תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

חזן עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

פירוש ע"ט

כי ביתי דען מיין הויז וועט ווערען גערופען איין הויז פון תפלה צו אלע פעלקער. ונאמר אונ ווידער זאגט דער פסוק. ויצונו יי אונ גאט האט אונז געבאטען צו טהון אלע די דאזיגע געזעץ צו פארכטען פאר גאט אונזער גאט כדי עס זאל אונז גוט זיין אלע טעג אונז צו לאזען לעבען אזוי ווי היינטיגען טאג. ונאמר אונ ווידער זאגט דער פסוק אונ עס וועט אונז זיין גערעכענט צו איין גערעכטיגקייט פאר גאט אונזער גאט ווען מיר וועלען היטען צו טהון אלע די דאזיגע געבאט אזוי ווי ער האט אונז געבאטען. וצדקה אונ צדקה אונ ברכה אונ רחמים אונ חיים אונ שלום זאל זיין צו אונז אונ צו כל ישראל ביז אייביג:

מען זאגט קרבנות געפינט זיך ביי שחרית, מען זאגט ניט אשרי ובא לציון, אויך זאגט מען ניט ואני תפלתי חאטש עס געפאלט אום שבת, אונ מען נעמט אויס איין ספר תורה:

סדר הוצאת ספר תורה.

איידער מען עפענט דאס ארון קודש, זאגט מען דאס:

ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יי ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים: ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו:

עס שטייט אין זוהר הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זאגט, אין דער צייט ווען מען נעמט ארויס דאס ספר תורה בצבור, צו ליינען אין איהר, עפענט זיך אין הימעל טויערען פון רחמים אונ ליבשאפט, דערום דארף יעדער מענטש זאגען דיזע תפלה מיט גרויס כונה:

בריך שמיה דמארי עלמא בריך כתרך ואתרך יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם. ופורקן ימינך

תחנה פון אויסנעמען צו מנחה יום כפור.

א ביישע תחנה צו זאגען מיט פיהל געוויין צו מנחה יום כפור ווען מען נעמט אויס די ספר תורה:

רבונו של עולם דו ביסט איין האר פון רחמנות אונ צו פאר געבען די זינד, פאר נעם צו מיין קול אונ ענטפער מיר אין מיין טהון קלאפין אין די טהירען פון רחמנות, צו דיר גאט איז איצט די צייט פון רצון אז דו זאלסט מיר פאר געבין אלע מיינע זינד וואס איך האב געזינדיגט פאר דיר פון מיין יוגענד אן ביז דעם היינטיגען טאג, אונ זאלסט ממלא זיין אלע שמות הקדושים וואס איך האב אין זיי פוגם געווען, אונ זאלסט מיך מאכן אומקערען צו דיר בתשובה שלמה, אונ זאלסט מיך פיהרען אין רעכטפארטיגען וועג צו דיין דינסט. אחת שאלתי מאת יי אותה אבקש איין זאך טהו איך בעטען פון דיר ליבער גאט, אז איך זאל זיצען אין דיין הויז, דאס מיינט מען דאס ליעבע היילינגע בית המקדש ווייל מיין לעבען וועט זיין, איך זאל זעהן דאס זיסקייט פון גאט ברוך הוא אונ איך זאל שטיין פאר איהם אין זיין היכל. לערען מיך גאט דיין וועג אונ לאז מיך גיין אין דיין אמת, איינציג מיין הארץ אז איך זאל מיך פארכטען פאר דיין היילינגען נאמען. לב טהור ברא לי אלהים איך בעט דיך ליעבער גאט, בעשאף מיר איין ריין הארץ אונ א רעכטפארטיג געמיט זאלסטו בענייען אין מיר. אל תשליכני

אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ. וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ. וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

תחינה

מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנִּי איך בעט דיך ליעבער גאט, אז דו זאלסט מיך ניט אוועק ווארפען פון פאר דיר, אונ דיין היילינע נבואה זאלסטו פון מיר ניט אוועק נעמען:

אָנָּא יי איך בעט דיך ליעבער גאט, דערבארעם דיך איבער מיר אונ זאלסט ניט פארשעמען מיין פנים וואס איך האב פאר דיר היינט געפאסט, וואס מיינע קניען זענען געשטרוכעלט געווארען מחמת פאסטען, אונ מיין פלייש איז מאגער געווארען פון מיין פעטקייט. הער צו ליעבער גאט, מיין תפלה אונ מיין געשריי זאלסטו פארנעמען. צו מיינע טרערען זאלסטו ניט שווייגען, מיין תפלה זאל ביי דיר אזוי חשוב זיין ווי קטורת, דאס אויפהייבונג פון מיינע הענד זאל ביי דיר אזוי זיס זיין ווי א קרבן מנחה, ווייל איז צו מיר, דער טאג קערט זיך אוועק עס טהוט זיך אוועק קערען דער שאטען פון דער זון, עס טוט אויף מיר קומען איין מורא אונ איין ציטערניש, אז איך טהו אויפברענגען אויף מיין הארץ מיינע זינד אונ איך ווייס ניט אויב איך וועל ארויסגיין גערעכט פון דעם משפט פאר דיין גערעכטען בית דין צו זכאי אדער חיב חס ושלום:

וְעַתָּה יי יעצט ליבער גאט איז מיין האפענונג נאר צו דיר אונ אויף דיין גרויס דערבארעמקייט, אז דיין רחמנות זאל איינהאלטען דיין כעס אז דו זאלסט זיך מיט מיר נוהג זיין במדת החסד ובמדת הרחמים, אונ זאלסט מיט מיר טהון לפנים משורת הדין, אונ מיט דיין גרויס גוטס זאלסטו זיך אומקערען פון דיין גרומצארען פון דיין פאלק ישראל אונ פון דיין היילינער שטאט ירושלים, אונ זיי מבטל פון אונז כל ישראל אלעם שלעכט'ס אונ זאלסט טהון דאס הארץ פון אונזער מלכות אונ פון זיינע יועצים אויף אונז צו גוטען אונ זאלסט אונז אנשרייבען אין ספר החיים מיט די צדיקים וואס זיי טהון דיין ווילען אונ איינציגען דיין היילינען נאמען, אונ אין ספר ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועות ונחמות. אמן:

דְּסָגִידְנָא קַמֵּיהּ וּמִקַּמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵיהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵיהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵיהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵימַר תּוּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא. (וְתִיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּיַעַבְדוּן רְעוּתָךְ). וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

חזן גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

ווען דער חזן זאגט „גדלו", זאגט קהל דאס:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

קריאה למנחה יום כפור.

פרשת אחרי

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ: אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה: ס לוי אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה אֲנִי יְהוָה: ס עֶרְוַת אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת אָבִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַת־אָבִיךָ אוֹ בַת־אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן: ס עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אוֹ בַת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה: ס עֶרְוַת בַּת־אֵשֶׁת אָבִיךָ מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחִי־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתְךָ הִוא: ס

עֶרְוַת כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֵּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֵשֶׁת־
אָחִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֵּה אֶת־
בַּת־בְּנָהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ שַׁאֲרָה הֵנָּה זִמָּה הִוא:
וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: וְאֶל־אִשָּׁה
בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ: וְאֶל־אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ
לְזָרַע לְטָמְאָה־בָהּ: וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם
אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: ישראל והוא מפטיר וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה
תּוֹעֵבָה הִוא: וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָהּ וְאִשָּׁה לֹא־
תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָהּ תֶּבֶל הוּא: אַל־תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־
אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם: וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֺנָהּ
עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ: וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא
תַעֲשׂוּ מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ: וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ
אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כִּי כָּל־אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם: וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא
תִטַּמְּאוּ בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ברכת הפטרה.

פאַר דער הפטורה זאָגט דער „בעל המפטיר" די ברכה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים
טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ
וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

הפטרה למנחה יום כפור.

וַיְהִי דְּבַר יְיָ אֶל יוֹנָה בֶן אֲמִתַּי לֵאמֹר: קוּם לֵךְ אֶל נִינְוֵה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי עָלְתָה רָעָתָם לְפָנָי: וַיָּקָם יוֹנָה

פירוש ע"ט — קיקיון דיונה

ויהי דבר יי אונ עס איז געוועזן גאָטס רייד ויהי דבר יי כו' ניטן יי כו' קיקיון כו'. נאָך
צו יונה בן אמתי צו זאָגען: קום דעם ווי יונה הנביא איז אַרוס פון פישׁ'ס
לך שטעה אויף אונ געה צו דער גרויסער בויך, אונ איז שוין געגאַנגען זאָגען מוסר די
שטאָט נינוה, אונ רוף אויף איהר מיין נביאות, דען זייער בייז איז אויפגעגאַנגען
פאַר מיר: ויקם יונה איז יונה אויפגעשטאַנען צו אַנטלויפען פון גאָטס נבואה צום

לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְיָ וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אָנִיָּה בָּאָה תַרְשִׁישׁ
וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְיָ׃ וַייָ הֵטִיל
רוּחַ גְּדוֹלָה אֶל הַיָּם וַיְהִי סַעַר גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה חִשְּׁבָה לְהִשָּׁבֵר׃
וַיִּירְאוּ הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וַיָּטִלוּ אֶת הַכֵּלִים אֲשֶׁר
בָּאֳנִיָּה אֶל הַיָּם לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרַד אֶל יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה
וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדַם׃ וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לְּךָ נִרְדָּם
קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד׃
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גוֹרָלוֹת וְנֵדְעָה בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה
הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל עַל יוֹנָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הַגִּידָה נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר לְמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן

קיקיון דיונה

שטאט לויט פון נינוה, איז יונה ארויס אונטער דער שטאט נינוה, ער זאל זעהען וואס דער סוף וועט זיין פון דער שטאט נינוה, האט השם יתברך מזמין געוועזען צו יונה אזעלכע גראז וואס הייסט „קיקיון" מיט גרויסע בלעטער יונה הנביא זאל קענען זיצען אונטער זיי, פאר ארעגען

פירוש ע"ט

ים תרשיש וואס ער איז חוץ לארץ דען די שכינה רוהט ניט אויף א מענטשען אין חוץ לארץ אונ ער האט ניט געוואלט זאגען די נביאות אין נינוה זיי מחזיר בתשובה צו זיין, דען נינוה האט יודען בייז גע־טהון האט ער גיט געוואלט זי זאל האבען א קיום. ויירד יפו אונ ער האט גענידערט קיין יפו אונ האט דארטען געפונען א שיף וואס זי איז אנגעברייט צו קומען קיין תרשיש. ויתן שכרה אונ ער האט בעצאהלט דעם שכר פאר דער גאנצער שיף כדי זי זאל תיכף גיין אונ ניט ווארטען אויף נאך ביזענדער, אונ האט גענידערט אין איהר צו קומען מיט די לייט פון דער שיף קיין תרשיש צו אנטלויפען פון גאט'ס נבואה. ויי הטיל רוח גדולה אונ גאט האט געווארפען א גרויסען ווינד אויף דעם ים אונ עס איז געווארען איין גרויסער שטורם־ווינד אין ים. והאניה חשבה להשבר אונ די שיף האט געהאלטען צו בראכען צו ווערען. וייראו המלחים אונ די שיפער האבען מורא געהאט אונ האבען געשריגען איטליכער צו זיין אפ גאט אונ זיי האבען אריין געווארפען אין ים אריין די כלים וואס זענען געוועזען אין דער שיף כדי גרינגער צו מאכען פון זיי די משא. ויונה ירד אונ יונה האט גע־נידערט אין איין ווינקעל פון שיף אונ האט זיך דארטען געלייגט אונ איז אנטשלאפען געווארען. ויקרב אליו רב החובל אונ עס האט גענעהנט צו איהם דער עלטסטער פון דער שיף אונ האט געזאגט צו איהם וואס איז דיר געווארען דאס דו שלאפסט איצטער, שטעה אויף אונ רוף צו דיין גאט טאמער וועט זיך גאט באדענקען פון אונזערט וועגען אונ מיר וועלען ניט פארלוירען ווערען. ויאמרו איש אל רעהו אונ זיי האבען געזאגט איינער צום אנדערען גייט אונ מיר וועלען גורל ווארפען וועלען מיר וויסען פון וועמענס מעשים וועגען קומט דאס דאזיגע בייז צו אונז, אונ זיי האבען געווארפען גורל, איז געפאלען דער גורל אויף יונה. ויאמרו אליו האבען זיי געזאגט צו איהם זאג דאך אונז מיט וואס אונ צו וועמען האסטו געזינדיגט דאס איבער דעם איז דאס דאזיגע בייז געקומען צו אונז. מה מלאכתך וואס איז דיין מלאכה טאמער האסטו ניט געארבייט באמונה אונ פון וואנען קומסטו טאמער איז אויף דיין שטאט גגזר געווארען איין בייזע גזירה וואס איז דיין לאנד אונ פון וועלכען פאלק ביסטו

תָבוֹא מָה אַרְצֶךָ וְאֵי מִזֶּה עַם אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עִבְרִי אָנֹכִי
וְאֶת יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַיָּם וְאֶת הַיַּבָּשָׁה׃
וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי
יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלִּפְנֵי יְיָ הוּא בּוֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו מַה נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתּוֹק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי אֶל הַיָּם וְיִשְׁתּוֹק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי
יוֹדֵעַ אָנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם׃ וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהָשִׁיב אֶל הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכוֹלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם׃
וַיִּקְרְאוּ אֶל יְיָ וַיֹּאמְרוּ אָנָּא יְיָ אַל נָא נֹאבְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה
וְאַל תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם נָקִיא כִּי אַתָּה יְיָ כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ׃ וַיִּשְׂאוּ
אֶת יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמוֹד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים
יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת יְיָ וַיִּזְבְּחוּ זֶבַח לַייָ וַיִּדְּרוּ נְדָרִים׃ וַיְמַן יְיָ דָּג

פירוש ע"ט

פאמער האט דיין פאלק געזינדיגט. ויאמר אליהם עברי אנכי האט יונה געזאגט צו זיי איך בין איין יהודי און איך האב מורא פאר גאט, דער גאט פון דעם הימעל וואס ער האט בעשאפען דעם ים און די יבשה. וייראו האנשים האבען די לייט מורא געהאט א גרויסע מורא און זיי האבען געזאגט צו איהם וואס האסטו געטהון אזוינס צו אנטלויפען פון גאט, דען די לייט האבען געוואוסט דאס ער אנטלויפט פון פאר גאט, ווארום ער האט זיי עס אויס געזאגט. ויאמרו אליו מה נעשה לך האבען זיי געזאגט צו איהם וואס זאלען מיר טהון צו דיר דאס דער ים זאל שטיל ווערען פון צו שטורמען אויף אונז, דען דער ים גייט און שטורעמט. ויאמר אליהם האט יונה געזאגט צו זיי נעמט מיך און ווארפט מיך אריין אין ים וועט דער ים שטיל ווערען פאר אייך, דען איך ווייס דאס דורך מיין זינד איז דער דאזיגער גרויסער שטורם אויף אייך. ויחתרו האנשים און די לייט האבען זיך געמיהט אום צו קעהרין די שיף צו דער יבשה און האבען ניט געקענט, דען דער ים איז געגאנגען און האט געשטורעמט אויף זיי. ויקראו אל יי האבען די לייט גערופען צו גאט און האבען גיזאגט אנא יי מיר בעטין דיך גאט לאמיר דאך ניט פארלארען ווערין דורך די שולדיקייט פון דעם נפש פון דעם דאזיגען און דו זאלסט ניט געבין אויף אונז די זינד פון ריין בלוט ווען מיר וועלין איהם אריינווארפען אין ים, דען עס איז דאך מיגליך דאס ניט איבער איהם איז דער שטורם, דען דו גאט אזוי ווי דו האסט געוואלט האסטו געטהון איהם צו טייטען דורך אונז. וישאו און זיי האבען אויפגעהויבען דעם יונה און האבען איהם אריינגע-ווארפען אין ים איז ער געבליבען שטיל פון זיין צארניגען שטורם. וייראו און די לייט האבען מורא געהאט איין גרויסע מורא פאר גאט און זיי האבען גענומען אויף זיך צו שעכטען איין קרבן פאר גאט אין בית המקדש און האבען מנדר געוועזען נדרים צו געבען צדקה. וימן יי און גאט האט אנגעברייט איין גרויסען פיש צו איינשלינגען דעם

קיקיון דיונה

אונד פאר א זונד. דער מדרש שרייבט, ווייל אין דעם פיש איז געוועזען א גרויסע היץ איז פארברענט געווארען די קליידער פון יונה, און זיינע האר, דערנאך ווען ער איז ארויס פון פיש, און איז געזעסען אונטער דער שטאדט אויף דעם פעלד איז אויף איהם געקומען פיעל

גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת׃ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה׃ וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל יְיָ וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי׃ וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ אֲפָפוּנִי מַיִם עַד נֶפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃ לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַעֲדִי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְיָ אֱלֹהָי׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת יְיָ זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃ וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה

פירוש ע"ט

יוֹנָה. ניהי אונ יונה איז געוועזן אין די גידערים פון דעם פיש דריי טעג אונד דריי נעכט. ניתפלל האט יונה געבעטען צו גאט זיין גאט פון די געדערים פון דעם פיש. ניאמר אונ ער האט געזאגט איך האב גערופען צו גאט פון מיין ענגשאפט אונ איך זעה דאס ער ענטפערט מיר דען ער דערהאלט מיך נאך בייא מיין לעבען. מבטן פון דעם בויך פון דעם פיש וואס ער איז צו מיר גלייך אזוי ווי איין גרוב האב איך געשריגען צו דיר גאט אונ בין בטוח דאס דו האסט געהערט מיין קול. ותשליכני אונ דו האסט מיך געווארפען אין דער טיפעניש אין מיטען פון די ימים אונ איין טייך וואסער רינגעלט מיך ארום, אלע דיינע אינדען זענען אויף מיר איבערגעפאהרען. ואני אונ איך האב מיר געטראכט דאס איך בין שוין פארטריבען געווארען פון אנטקעגען דיינע אויגען אבער איך האף דאס איך וועל נאך ווייטער קוקען אין דיין היכל. אפפוני די וואסערען האבען מיך ארום גערינגעלט ביז דער נשמה צו טייטען, דער תהום טהוט מיך ארום רינגלען די גראז וואס וואקסען אויף דעם גרונד פון ים זענען צוגעפרעסט צו מיין קאפ. לקצבי צו די עקין פון די בערג וואס שטייען אויף דעם אפגרונד בין איך געגידערט אונ איך האב מיר געטראכט דאס די ערד האט איהרע רינגלען צו געשלאסען פאר מיר ביז אייביג כלומר איך וועל שוין אייביג ניט ארויסגיין פון אונטער איהר. ותעל אבער דו גאט מיין גאט האסט אויפגעבראכט מיין לעבען פון דעם טיפען גרוב. בהתעטף אז מיין געמיט האט זיך אויף מיר צוזאמען געבויגען פון צרות האב איך דענסטמאל געדענקט אן גאט. ותבוא אונ עס איז געקומען פאר דיר מיין געבעט צו דיין הייליגען היכל. משמרים די היידען וואס היטען די נארישקייט פון די פאלשע געטער די טהון פארלאזען זייערע חסדית וואס זיי האבען צו געזאגט צו טהון. ואני אבער איך יונה בין ניט אזוי נייערט מיט איין קול פון לויב וועל איך קוילען פאר דיר מיינע קרבנות אונ וואס איך האב מנדר געוועזן וועל איך באצאהלען פון וועגען דער הילף וואס איז מיר געטהון געווארען פון גאט. ניאמר האט גאט

קיקיון דיונה

פלוגען אונ מוגראשקעס פיעל ערליי מינים, וואס האבען איהם געביסען, אונ ער האט געהאט פיעל שמערצען פון זיי, ביז ער האט געבעטען פון השי"ת ער זאל פון איהם צו נעמען די נשמה, האט השם יתברך געבאטען איז ארויסגעוואקסען בייגאכט אזוי אגראז מיט גרויסע

יְשׁוּעָתָה לַייָ: וַיֹּאמֶר יְיָ לַדָּג וַיָּקֵא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבָּשָׁה: וַיְהִי
דְבַר יְיָ אֶל יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: קוּם לֵךְ אֶל נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה
וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דּוֹבֵר אֵלֶיךָ: וַיָּקָם יוֹנָה
וַיֵּלֶךְ אֶל נִינְוֵה כִּדְבַר יְיָ וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וַיָּחֶל יוֹנָה לָבֹא בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא
וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת: וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה
בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד קְטַנָּם: וַיִּגַּע
הַדָּבָר אֶל מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס
שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר: וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדוֹלָיו
לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל יִרְעוּ
וּמַיִם אַל יִשְׁתּוּ: וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל
אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן הֶחָמָס אֲשֶׁר
בְּכַפֵּיהֶם: מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא

פירוש ע"ט

געזאָגט צום פיש האָט ער אויסגעשפּיגען דעם יונה אויף דער טריקעניש. ויהי און עס איז געווען גאָט'ס רייד צו יונה דאָס אנדערע מאָהל צו זאָגען. קום לך שטיי אויף גיי צו דער גרויסער שטאָט נינוה און רוף אויף איהר דאָס רופונג פון נביאות וואָס איך וועל ריידען. ויקם איז יונה אויפגעשטאַנען און איז געגאַנגען קיין נינוה אַזוי ווי גאָט האָט גערעט, און נינוה איז געווען איין גרויסע שטאָט צו גאָט דריי טעג גאַנג איז זי געווען. ויחל און יונה האָט אָנגעהויבען צו קומען אין שטאָט איין טאָג גאַנג און ער האָט גערופען און האָט געזאָגט. עוד נאָך פערציג טעג וועט נינוה איבערגעקערט ווערען. ויאמינו און די לייט פון נינוה האָבען געגלויבט אין גאָט און זיי האָבען אויס-גערופען צו א תענית און האָבען זיך אָנגעקליידעט זעק פון זייער גרויס ביז קליין. ויגע און די זאַך איז אָנגעקומען צום מלך פון נינוה איז ער אויפגעשטאַנען פון זיין שטול און האָט אַראָפּגענומען זיין שיין קלייד פון זיך און האָט זיך צו געדעקט מיט איין זאַק און איז געזעסען אויף אַש. ויזעק און ער האָט געלאָזען אויסשרייען און האָט אָנגעזאָגט אין נינוה מיט דעם באַפעהל פון קיניג און פון זיינע גרויסע האַרען אָנצו-זאָגען דאָס די מענטשען און די בהמות די רינדער און די שאָף זאָלען גאָר ניט פאַר-זיכען, זיי זאָלען זיך ניט פאַשען, און וואַסער זאָלען זיי ניט טרינקען. ויתכסו און זיי זאָלען זיך צו דעקין מיט זעק די מענטשען און די בהמות און די מענטשען זאָלען רופען צו גאָט מיט שטאַרקייט און זיי זאָלען זיך אומקערען איטליכער מאַן פון זיין בייזען וועג און פון דער גזילה וואָס אין זייערע הענד איז. מי ווער עס ווייסט עבירות

קיקיון דיונה

בלעטער, צוויי הונדערט פינף-און-זיבעציג בלעטער זענען געוועזען אויף דעם גראַז „קיקיון", יעדער בלאַט איז געוועזען לאַנג פיער איילען מיט א טפח, פיער מענטשען האָבען געקענט זיצען אונטער דעם שאָטען פון דעם „קיקיון", און ווען דער „קיקיון" האָט פאַרשטעלט די זון, האָבען די פליגען און די מוראשקים איהם ניט געביסען, האָט השם יתברך געשיקט א וואָרעם אויף דעם „קיקיון" און האָט דורך געלעבערט

נֹאבֵד: וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה
וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:
וַיֵּרַע אֶל יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְיָ וַיֹּאמַר אָנָּה
יְיָ הֲלוֹא זֶה דְבָרִי עַד הֱיוֹתִי עַל אַדְמָתִי עַל כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ
תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב
חֶסֶד וְנִחָם עַל הָרָעָה: וְעַתָּה יְיָ קַח נָא אֶת נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב
מוֹתִי מֵחַיָּי: וַיֹּאמֶר יְיָ הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן הָעִיר
וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד
אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה יִּהְיֶה בָּעִיר: וַיְמַן יְיָ אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל מֵעַל
לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל
הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה: וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר

קיקיון דיונה

דעם „קיקיון", אונ די זון האט צוריק געברענט אויף יונה, אונ די פליגען אונ מוראשקים האבען איהם ווייטער געביסען ביז ער האט נאך א מאהל געבעטען ביי השם יתברך ער זאל איהם די נשמה צונעמען, אונ פון זיינע אויגען זענען געריגען טרערען ווי רעגען, אונ השם יתברך

פירוש ע"ט

אין זיך זאל זיך אומקערען פון זיי, דאן וועט זיך גאט באדענקען פון צו שטראפען אונז אונ ער וועט זיך אומקערען פון זיין גרומצארען אונ מיר וועלען ניט פארלארען ווערען. וירא אונ גאט האט געזעהן זייערע ווערק דאס זיי האבען זיך אומגעקערט פון זייער בייזען וועג. וינחם האט זיך גאט באדענקט אויף דעם בייז וואס ער האט גערעט צו טהון זיי. ולא אונ האט ניט געטהון. וירע אונ עס האט דעם יונה פאר־דראסען מיט איין גרויס פארדראס אונ עס האט איהם געגרומט טאמער וועלען די היידען זאגען דאס ער איז איין פאלשער נביא וויל זיין נבואה איז ניט מקוים געווארען. ויתפלל אונ יונה האט געבעטען צו גאט אונ האט געזאגט איך בעט דיך גאט דאס איז דאך געוועזען מיינע רייד אז איך בין נאך געוועזען אויף מיינע ערד האב איך געוואוסט ווען זיי וועלען תשובה טהון וועסטו זיי ניט פארלענדען אונ איך וועל בלייבען איין ליגנער ביי זיי, דערום האב איך מיך געפעדערט צו אנטלויפען קיין תרשיש. כי דען איך האב געוואוסט דאס דו ביסט איין לייטזעליגער אונ איין דערבארעמדיגער גאט אונ דערלענגערסט דיין צארען אונ טהוסט פיהל חסד אונ באדענקסט זיך אויף דעם בייז וואס דו זאגסט צו ברענגען. ועתה אונ היינט בעט איך דיך גאט נעם נון צו מיין נפש פון מיר, דען מיין טויט איז מיר בעסער פון מיין לעבען. ויאמר האט גאט געזאגט איז עס דען רעכט דאס דיך פארדריסט עס וואס נינוה ווערט ניט פארוויסט. ויצא אונ יונה איז ארויסגעגאנגען פון דער שטאט אונ האט זיך געזעצט פון מזרח זייט פון דער שטאט אונ האט זיך דארטען געמאכט איין בוידע אונ איז געזעסען אונטער איהר אין שאטען. עד ביז ער וועט זעהען וואס דער סוף וועט זיין אין שטאט טאמער וועט נאך די גזירה מקוים ווערען אויף זיי. וימן אונ גאט דער האר האט אנגעברייט איין גראז וואס הייסט „קיקיון" וואס ער האט גרויסע בלעטער אונ דער קיקיון איז אויפגעגאנגען איבער יונה צו זיין איין שאטען אויף זיין קאפ כדי איהם מציל צו זיין

לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת הַקִּיקָיוֹן וַיִּבָשׁ׃ וַיְהִי כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה לְךָ עַל הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה לִי עַד מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְיָ אַתָּה חַסְתָּ עַל הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן לַיְלָה הָיָה וּבִן לַיְלָה אָבָד׃ וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא יָדַע בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

ויש מוסיפין אלו הפסוקים (במיכה ז׳ י״ח)׃

מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

פירוש ע"ט

פון דאס בייז וואס די היץ פון דער זון טהוט איהם, דען די העלצער פון דער סוכה זענען איינגעדארט געווארען. וישמח האט זיך יונה געפרייט מיט דעם קיקיון א גרויסע פרייד. וימן אונ גאט דער האר האט אנגעברייט איין ווארעם אז דער מארגען-שטערען איז אויפגעגאנגען אויף מארגען, דער ווארים האט אפגעהאקט דעם קיקיון פון זיין ווארציל אונ ער איז דאר געווארען. ויהי אונ עס איז געוועזען אז די זון האט אויפגעשיינט האט גאט דער האר אנגעברייט א ווארימען מזרח ווינד וואס מאכט שטיל אלע ווינטען אונ די זון האט געשלאגען מיט איהר היץ אויף דעם קאפ פון יונה אונ ער איז זייער שוואך געווארען. וישאל אונ ער האט באגערט דאס זיין נפש זאל שטארבען, אונ ער האט געזאגט מיין טויט איז בעסער פון מיין לעבען. ויאמר האט גאט געזאגט צו יונה עס גרימט דיך זייער איבער דעם קיקיון וואס ער איז פארדארט געווארען האט יונה געזאגט יא. היטב חרה עס גרימט מיך זייער ביז צום טויט ויאמר האט גאט געזאגט דו האסט חס אויף דעם קיקיון וואס דו האסט דיך ניט געמיט ארום איהם מיט אקערען אונ זייען אונ האסט איהם ניט אויפגעהאדעוויט. שבן דאס אין איין נאכט איז ער אויפגעוואקסען אונ אין דער אנדערער נאכט איז ער פארלארען געווארען פון דעסטוועגען ביסטו דיך פארט מצער אונ האסט חס אויף איהם. ואני אונ ווי זאל איך גאט קיין חס ניט האבען אויף נינוה די גרויסע שטאט. אשר וואס אין איהר זענען דא פיהל מעהר פון צוועלף מאהל צעהן טויזענט מענטשען וואס ווייסען ניט קיין חילוק צווישען זייער רעכטע האנד אונ לינקע האנד, דאס זענען קליינע קינדער. ובהמה אונ פיהל בהמות וואס די אלע האבען דאך ניט געזינדיגט צו מיר דארף איך דאך בודאי חס זיין אויף זיי׃

קיקיון דיונה

דא האט געזאגט צו איהם וואס וויינסטו יונה, דו האסט צער אויף דעם „קיקיון", וואס ער איז געלעבערט אונ פארדארט געווארען, ווי זאל איך צער האבען צו פארלענדען די שטאט נינוה מיט אזוי פיהל מענטשען, איז יונה געפאלען מיט זיין פנים אויף דער ערד, אונ האט געזאגט צו השם יתברך, פאר דיר איז שיין צופיהרען די וועלט מיט חסד אונ רחמנות׃

נאך דער הפטורה זאגט דער „בעל המפטיר" דיזע ברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: **נֶאֱמָן** אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

נִיעֶן מֶען טְרָאגְט צוּרִיק דָאס „סֵפֶר תּוֹרָה" צוּם אָרוֹן הַקּוֹדֶשׁ, זָאגְט דֶער חַזָן דָאס:

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

קהל הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

נִיעֶן מֶען שְׁטֶעלְט אַרַיין דָאס סֵפֶר תּוֹרָה אִין אָרוֹן הַקּוֹדֶשׁ, זָאגְט מֶען דָאס:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן

די טייטש פון "שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה" געפינט זיך ביי מַעֲרִיב.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם

בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ"א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמְּךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עוֹל:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל. וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי: עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי.

וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תפלה לשליח צבור בקול.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

פותחין הארון

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים:

אֵיתָן הִכִּיר אֱמוּנָתֶךָ. בְּדוֹר לֹא יָדְעוּ לִרְצוֹתֶךָ. גָּהַץ בְּךָ וְיָדַע יִרְאָתֶךָ. דָּץ לְהוֹדִיעַ לַכֹּל הַדְרָתֶךָ. הֶדְרִיךְ תּוֹעִים בִּנְתִיבָתֶךָ. וְנִקְרָא אָב לְאֻמָּתֶךָ. זָהַר

פירוש ע"ט

אֵיתָן הִכִּיר אֱמוּנָתֶךָ דֶער שְׁטַארְקֶר אַבְרָהָם הָאט דֶערְקֶענְט דַיין אֱמוּנָה אִין אֵיין דוֹר וָואס דִי לַייט הָאבֶּען נִיט גֶעוְוּסְט דִיךְ צוּ בַּאוְוילִיגֶען. גָּהַץ בְּךָ עֶר הָאט זִיךְ דֶערְלַייכְט אוּנ רַיין גֶעמַאכְט צוּ בַּאהֶעפְטֶען זִיךְ אָן דִיר אוּנ הָאט בַּאקֶענְט גֶעמַאכְט דַיין פָארְכְט. דָּץ עֶר הָאט זִיךְ גֶעפְרֵייט צוּ מַאכֶען וִויסֶען אִיטְלִיכֶען דַיין שׁוֹינְהֵייט. הֶדְרִיךְ עֶר הָאט גֶעמַאכְט טְרֶעטֶען דִי פֶּערְאִירְטֶע אִין דַיינֶע שְׁטֶעגֶען. וְנִקְרָא עֶר וֶוערְט גֶערוּפֶען אַפָּאטֶער צוּ דַיין פָאלְק

לַעֲשׂוֹת דְּבָרֶתָךְ. חָפֵץ לַחֲסוֹת בְּצֵל שְׁכִינָתֶךָ. טָעַם לְעוֹבְרִים כַּלְכָּלָתֶךָ. יָדַע לַשָּׁבִים כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ: חזן כִּי הֶאֱמִין בְּךָ לְחַלּוֹתֶךָ. לִטַּע אֵשֶׁל וּלְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹתֶךָ:

צְדָקָה תֵּחָשֵׁב לָנוּ. בְּצֶדֶק אָב סְלַח לָנוּ: חזן לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ. מְגִנֵּנוּ כִּי לְךָ יְחַלְנוּ:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

פירוש ע"ט

זהר עֶר אִיז גֶעוָוארְענְט גֶעוָועזֶען צוּ טְהוּן דַיינֶע רֵייד. חָפֵץ עֶר הָאט בֶּעגֶערְט צוּ בַּאשִׁיצֶען זִיךְ אִין דֶעם שָׁאטֶען פוּן דַיין שְׁכִינָה. טָעַם עֶר הָאט גֶעגֶעבֶּען צוּ עֶסֶען דַיין שְׁפַּייז צוּ אַלֶע וָואס זֶענֶען דוּרְךְ גֶעפָּאהְרֶען. יָדַע עֶר הָאט גֶעמַאכְט וִויסֶען צוּ דִי וֶועגְס-לַייט דָאס קֵיין אַנְדֶער גָאט אִיז נִיט פַארְהַאנְדֶען נָאר דוּ אַלֵיין. כִּי הֶאֱמִין דֶען עֶר הָאט אָן דִיר גֶעגְלֵייבְּט צוּ בֶּעטֶען דִיךְ. לִטַּע צוּ פְלַאנְצֶען אַ בּוֹים דָאס עֶר הָאט גֶעמַאכְט אַ הַארְבֶּערִיג פוּן וֶועגֶען אוֹרְחִים צוּ גֶעבֶּען זֵיי עֶסֶען. וְדעןדם וָוארט אש״ל איז רָאשֵׁי תֵּיבוֹת אֲכִילָה שְׁתִיָּה לְוָיָה דָאס אִיז טַייטְשׁ, צוּ גֶעבֶּען עֶסֶען, אוּנ טְרִינְקֶען, אוּנ בֶּעלֵייטֶען דֶעם אוֹרַח], כְּדֵי צוּ לוֹיבֶּען דִיךְ נָאךְ דֶעם עֶסֶען אוּנ צוּ דֶערְמַאנֶען דַיין שְׁטַארְקֵייט:

צְדָקָה תֵּחָשֵׁב לָנוּ דֶער זְכוּת וָואס עֶר הָאט אָן דִיר גֶעגְלוֹיבְּט אִיז צוּ אִיהְם גֶערֶעכֶענְט גֶעוָוארֶען אַ צְדָקָה, דִי צְדָקָה זָאל אוּנְז הַיינְט אוֹיךְ גֶערֶעכֶענְט זַיין. בְּצֶדֶק אָב אוּמְווִילֶען דֶעם זְכוּת פוּן אוּנְזֶער פָאטֶער אַבְרָהָם פַארְגִיב אוּנְז. לֹא כַחֲטָאֵינוּ דוּ זָאלְסְט אוּנְז נִיט טְהוּן אַזוֹי וִוי אוּנְזֶערֶע זִינְד. מְגִנֵּנוּ אוּנְזֶער בֶּעשִׁיצֶער, בַּייעֶרְט צוּ דִיר הָאבֶּען מִיר:

מְאֻהָב וְיָחִיד לְאִמּוֹ. נַפְשׁוֹ לָטֶבַח בְּהַשְׁלִימוֹ. שְׂרָפִים צָעֲקוּ מִמְּרוֹמוֹ. עוֹנִים
חוּסָה לָאֵל מְרַחֲמוֹ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל רַחֲמוֹ. צְוָה שֶׂה תְּמוּרָה בִּמְקוֹמוֹ.
קָשַׁב אַל תִּשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ. רִחֵפוּ רַחוּם לְרוֹמְמוֹ. שְׁמָרוֹ וְקִיְּמוֹ לִשְׁמוֹ. שִׁפֵּר
תָּאֳרוֹ כְּנוֹגַהּ יוֹמוֹ: חזן תִּרְאֵהוּ הַיּוֹם כְּשָׂרוּף בְּאוּלָמוֹ. תִּזְכּוֹר עֲקֵדָתוֹ וְתָחוֹן (נ״א וְתַעֲזוֹר) עַמּוֹ:

לְפָנָיו יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה. בְּצֶדֶק אָב נִחְיֶה: חזן יְיָ מֵמִית וּמְחַיֶּה. בְּטְלָלָיו
רְדוּמִים יְחַיֶּה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אֶרְאֶלִּים בְּשֵׁם תָּם מַמְלִיכִים. לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. יָפְיוֹ לָשׁוּר
בַּכֵּם הוֹלְכִים. יְלָדָיו הַיּוֹם צָגִים כְּמַלְאָכִים. הַמַּקְדִּישִׁים
וְתַחַן עוֹרְכִים: בְּיוֹם זֶה אֵיבָה מַשְׁלִיכִים. יַחַד בְּשֵׁם אֲבִיהֶם
מְבָרְכִים. רָם לְרַצּוֹת בִּדְבָרִים רַכִּים. בִּזְכוּת הַתָּם יָצִיץ מֵחֲרַכִּים.
יָהּ יָאִיר עֵינֵי חֲשֵׁכִים. מֶלֶךְ נִצָּב בַּעֲדַת בְּרוּכִים. רוֹצֶה בְּעַמּוֹ

פירוש ע״ט

מוּאֲהַב וְיָחִיד לְאִמּוֹ יִצְחָק וָואס עֶר אִיז
גֶעלִיבְּט אוּן אִיז אֵיין אֵיינְצִיג
קוּנְד גֶעוֶועְן צוּ זַיין מוּטֶער, אַז עֶר
הָאט זַיין לֶעבֶּען צוּם קוילֶען בַּיי דֶער
עֲקֵידָה מוֹסֵר גֶעוֶועְן. שְׂרָפִים הָאבֶּען
דִי בְּרֶענֶענְדִיגֶע מַלְאָכִים גֶעשְׂרִיגֶען
פוּן דֶעם הִימֶעל אוּן הָאבֶּען גֶעבֶּעטֶען
צוּ גָאט דֶערְבַּארֶעם דִיךְ דוּ גָאט
אִיבֶּער אִיהְם. פּוֹדֶה וּמַצִּיל גָאט דֶער דָא
אִיז אַדֶערְלֵייזֶער אוּן אַבֶּעשֶׁערְמֶער
הָאט זִיךְ אִיבֶּער אִיהְם דֶערְבַּארֶעמְט,
אוּן עֶר הָאט גֶעשַׁאפְט אַבְרָהָם זָאל
גֶעמֶען אַוִוידֶער אַנְשְׁטַאט יִצְחָק פַאר
אַקָרְבָּן. קָשַׁב אַבְרָהָם הָאט פַארְנוּמֶען
אוּן גֶעהֶערְט אַקוֹל פוּן דֶעם הִימֶעל
דוּ זָאלְסְט זַיין בְּלוּט נִיט פַארְגִיסֶען.
תִּרְאֵהוּ דוּ גָאט זָאלְסְט הַיינְט זֶעהֶען
זַיין זְכוּת גְלַייךְ וִוי עֶר וָואלְט פַארְ-
בְּרֶענְט גֶעוָוארֶען פַאר אַקָרְבָּן אוֹיף
דֶעם מִזְבֵּחַ אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. תִּזְכּוֹר דוּ
זָאלְסְט גֶעדֶענְקֶען זַיין עֲקֵידָה אוּן
זָאלְסְט אִין זַיין זְכוּת הֶעלְפֶן זַיין פָאלְק:
לְפָנָיו יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה צוּ פַאר אִיהְם זָאל
עֶר אוּנְז בֶּעשְׁטֶעטִיגֶען דָאס מִיר
זָאלֶען לֶעבֶּען. בְּצֶדֶק אוּמְוִוילֶען דֶעם
זְכוּת אוּן צְדָקָה פוּן דֶעם פָאטֶער אַבְרָהָם
זָאלֶען מִיר לֶעבֶּען. יְיָ מֵמִית וּמְחַיֶּה גָאט
דֶער דָא מַאכְט טוֹיט אוּן לֶעבֶּעדִיג
דוּרְךְ זַיין טוֹי זָאל עֶר דִי שְׁלָאפֶענְדִיגֶע
מֵתִים לֶעבֶּעדִיג מַאכֶען:

יְפָאֵר נְמוּכִים. דוֹפְקִים בִּתְפִלָּה לְהַשְׁכִּים. כְּטוֹב וְסַלָּח עִמָּם יַסְכִּים: חזן יַשְׁמִיעַ לֹא תֵבוֹשׁוּ דַכִּים. יֵאָמֵר לָכֵן לְבֵית הַמְחַכִּים:

תו"ק יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

תו"כ אֱמוּנַת אוֹם נוֹטֶרֶת. לְמַעַנְךָ עֲזוֹר לְנִשְׁאֶרֶת. זַעֲקָהּ רְצֵה נָא כִּקְטוֹרֶת. קָדוֹשׁ.

תו"ק יְכַפֵּר וְיִסְלַח. אֵל טוֹב וְסַלָּח. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ:

תו"ק תְּפִלָּתֵנוּ מִמְּעוֹנוֹת. יְקַבֵּל כְּקָרְבָּנוֹת. הָאֵל קָדוֹשׁ:

תו"ק מִיכָאֵל מִימִין מְהַלֵּל. וְגַבְרִיאֵל מִשְּׂמֹאל

פירוש ע"ט

אֶרְאֶלִּים בַּשֵּׁם תָּם די מַלְאָכִים וָואס זֵיי הֵייסֶען „אֶרְאֶלִּים" מַאכֶען קִינִיגֶען גָאט מִיט דֶעם נָאמֶען פוּן יַעֲקֹב אוּנ זָאגֶען „בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל". יָפְיוֹ זֵיי גֵייעֶן צוּ זֶעהֶען די שֵׁיינְהֵייט פוּן יַעֲקֹב דָאס זַיין צוּרָה אִיז אוֹיסְ־ גֶעקְרוּצְט אָן דֶעם כִּסֵּא הַכָּבוֹד. יְלָדָיו זַיינֶע קִינְדֶער שְׁטֵייהֶען הַיינְט אִין שׁוּהְל בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה אַזוֹי ווִי די מַלְאָכִים. הַמַּקְדִּישִׁים וָואס הֵיילִיגֶען גָאט אוּנ רֶעכְטֶען אָן גֶעבֶּעט. בִּזְכוּת הַתָּם פוּן וֶועגֶען דֶעם זְכוּת פוּן יַעֲקֹב זָאל גָאט קוּקֶען פוּן די פֶענְסְטֶער פוּן דֶעם הִימֶעל. יָהּ יָאִיר גָאט זָאל דֶערְלַייכְטֶען די פִינְסְטֶערֶע אוֹיגֶען. רוֹצֶה עֶר פַארְלַאנְגְט אָן זַיין פָאלְק אוּנ טְהוּט בַּאשֵׁיינֶען די נִידֶערִיגֶע. דוֹפְקִים די וָואס קְלַאפֶּען אָן מִיט תְּפִלָּה צוּ פֶעדֶערֶען. כְּטוֹב וְסַלָּח אַזוֹי ווִי די מִדָּה פוּן גָאט אִיז וָואס עֶר וֶוערְט גֶערוּפֶען „טוֹב וְסַלָּח", זָאל עֶר מִיט זֵיי מַסְכִּים זַיין אוּנ זָאל מְקַבֵּל זַיין זֵייעֶר תְּפִלָּה. יַשְׁמִיעַ עֶר זָאל מַאכֶען הֶערֶען אִיהְר וֶועט נִיט פַארְשֶׁעמְט

וֶוערֶען וָואס זֶענֶען דֶעמוּטִיג. יֵאָמֵר דָאס עֶר זָאל גֶעזָאגְט וֶוערֶען די יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי הָאפֶען אוֹיף דֶער הִילְף פוּן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

אֱמוּנַת אוֹם נוֹטֶרֶת די וָואס הַאלְטֶען אוּנ הִיטֶען דָאס גְלַייבֶען פוּן גָאט. לְמַעַנְךָ פוּן דַיינֶעטְוֶועגֶען הֶעלְף צוּם אִיבֶּערְבְּלַייבּוּנְג. זַעֲקָהּ אִיהְר גֶעשְׁרֵיי זָאלְסְטוּ בַּאוִוילִיגֶען אַזוֹי ווִי קְטוֹרֶת. קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט:

יְכַפֵּר וְיִסְלַח גָאט דֶער דָא אִיז גוּט אוּנ פַארְ־ גִיבְּט עֲוֹנוֹת זָאל אוּנְזֶערֶע עֲוֹנוֹת אוֹיךְ פַארְגֶעבֶּען. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ דוּ פָארְכְטִיגֶער אוּנ הֵיילִיגֶער גָאט:

תְּפִלָּתֵנוּ מִמְּעוֹנוֹת אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת זָאל גָאט מְקַבֵּל זַיין פוּן דֶעם הִימֶעל ווִי קָרְבָּנוֹת. הָאֵל קָדוֹשׁ דֶער הֵיילִיגֶער גָאט:

מִיכָאֵל מִימִין מְהַלֵּל דֶער מַלְאָךְ מִיכָאֵל לוֹיבְּט גָט פוּן גָאטְס רֶעכְטֵי זַייט. וְגַבְרִיאֵל און דֶער מַלְאָךְ גַבְרִיאֵל לוֹיבְּט גָאט פוּן גָאטְ'ס לִינְקֶע זַייט אוּנ זָאגֶען. בַּשָּׁמַיִם אִין הִימֶעל

מְמַלֵּל. בַּשָּׁמַיִם אֵין כָּאֵל. וּבָאָרֶץ מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל:

וּבְכֵן שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

אֶרְאֶלֵּי הוֹד פּוֹצְחִים הִלּוּלוֹ. בְּרֶתֶת וָזִיעַ מְפָאֲרִים סִלְסוּלוֹ. נִגָּשִׁים וּבָאִים בְּשִׁנּוּן פִּלּוּלוֹ. שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. מיכאל: דָּגוּל מֵרְבָבָה הוּא בְּלִי כַּחַד. הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעַד וַתִּפְחַד. וּסְבִיבָיו סוּפָה וּסְעָרָה וָפַחַד (נ"א וְעֹמֶד צְבָא הַמְּשֵׁל וָפַחַד). שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד. מיכאל: זִקִּים וּבְרָקִים מַרְעִידִים לְפָנָיו. חֲרֵדִים לְהַרְעִיד בְּכָל פָּנָיו. טָסִים בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת מַצְפּוּנָיו. בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָּנָיו. מיכאל: יְרֵאִים וַחֲרֵדִים גְּדוּדֵי חֲיָלָיו. כָּל מַלְאָכָיו וַחֲיָלֵי דְגָלָיו. לְמוּלוֹ יָרוּצוּ לְגַדְּלוֹ בְּשִׁבְלוּלָיו. וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו. מיכאל: מַיִם וָעַד יָם בְּרֶגַע מְעוּפָף. נוֹרָא בְּלִי יְכוֹלִים לָשׁוּר וְלִצְוֹפֵף. סְבִיבוֹת כִּסֵּא מִתְחוֹפֵף. וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף. מיכאל: עוֹרְכִים עִנְיַן עֻזּוֹ לוֹמַר. פְּאֵר פִּקּוּד פֶּלֶל לִגְמַר. צִפְצוּף צַהַל צֶדֶק כְּנֶאֱמַר. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. מיכאל: קִלּוּס קְדוּשׁוֹת קָדוֹשׁ קוֹרְאוֹת. רִבּוֹא רִבְבָן עֵינַיִם מְלֵאוֹת. שׁוֹכֵן עַד מַעֲרִיצִים בְּצִיּוֹת.

פירוש ע"ט

איז נִיט דָא אַזוֹי וִוי גָאט. וּבָאָרֶץ אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד וֶוער אִיז גֶעוֶועזֶען פַאר אַלְטֶע צַייטֶען אַזוֹי וִוי דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל:
אֶרְאֶלֵּי הוֹד דִי מַלְאָכִים וָואס אוֹיף זֵיי אִיז דִי שׁוֹינְהֵייט פוּן גָאט עֶפֶענֶען זֵייעֶר מוֹיל צוּ רֵיידֶען זַיין לוֹיב. נִגָּשִׁים זֵיי גֶענֶעהֶנֶען אוּנ קוּמֶען מִיט רֵייד פוּן זַיין תְּפִלָּה. דָּגוּל עֶר אִיז גֶעבֶּאנִירְט פוּן פִיהְל טוֹיזֶענְד מַלְאָכִים אָן פַארְמֵיידוּנְג. הַמַּבִּיט דֶער דָא קוּקְט צוּ דֶער עֶרְד אוּנ זִי טְהוּט צִיטֶערֶען אוּנ וֶוערְט דֶערְשְׁרָאקֶען. זִקִּים דִי מַלְאָכִים וָואס זֵיי זֶענֶען אַזוֹי וִוי פוּנְקֶען אוּנ בְּלִיצֶען צִיטֶערֶען פַאר אִיהְם. טָסִים זֵיי שְׁוֶועבֶּען אִין אַלֶּע פִיעֶר עֶקֶען פוּן זַיינֶע קַאמֶערֶען. בִּשְׁתַּיִם אוּנ מִיט צְוֵויי פְלִיגֶעל בַּאדֶעקֶען זֵיי זֵייעֶר פָּנִים זֵיי זָאלֶען נִיט זֶעהֶען דִי שְׁכִינָה. נוֹרָא דֶעם פָארְכְטִיגֶען גָאט קֶענֶען זֵיי נִיט זֶעהֶען. עוֹרְכִים זֵיי רִיכְטֶען אָן דָאס עִנְיַן פוּן זַיין לוֹיב אוּנ שְׁטַארְקֵייט צוּ זָאגֶען. צִפְצוּף זֵיי זָאגֶען אוּנ רֵיידֶען פְרֵייליכֶע גָאט'ס גֶערֶעכְטִיגְקֵייט. כְּנֶאֱמַר אַזוֹי וִוי אִין פָּסוּק שְׁטֵייט. וְקָרָא זֵיי רוּפֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערֶען אוּנ זָאגֶען קְדוּשָּׁה. שׁוֹכֵן עַד דֶער גָאט וָואס רוּהְט אֵייבִּיג, שְׁטַארְקֶען זֵיי אַז זֵיי לָאזֶען אוֹיס

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת. מיכאל: תַּקִּיף מְרֻבָּבָה מְפָאֲרִים לְסַלְדוֹ. תְּלֵי תִלִּים עוֹמְדִים לְכַבְּדוֹ. תֵּבֵל וְכָל דָּרֶיהָ מַקְדִּישִׁים הוֹדוֹ. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

חו״ק מִיכָאֵל מִיָּמִין מְהַלֵּל. וְגַבְרִיאֵל מִשְּׂמֹאל מְמַלֵּל. בַּשָּׁמַיִם אֵין כָּאֵל. וּבָאָרֶץ מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

כִּי רְכוּבוֹ בָּעֲרָבוֹת. וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים. וּזְרוֹעוֹ בַּמְּעוֹנָה. וּקְדוּשָּׁתוֹ בִּזְבוּל. וְאֵימָתוֹ בָּעֲרָפֶל. וּמוֹרָאוֹ בִּשְׁמֵי שָׁמַיִם. וְקַשְׁתּוֹ בַּשָּׁמַיִם: וְקוֹלוֹ עַל הַמָּיִם. וּמוֹשָׁבוֹ בָּרוּם וּמַבָּטוֹ בַּתַּחַת: מִמַּעְלָה קָדוֹשׁ. וּמִמַּטָּה בָּרוּךְ. מִמַּיִם אַדִּיר. וּמִנְּהָרוֹת קוֹל. וּמֵאֶרֶץ זֶמֶר. וּמֵעֵצִים רֶנֶן. וּמֵהָרִים רֶקֶד. וּמִגְּבָעוֹת שִׁיר. וּמִכָּל בְּרִיָּה תּוֹקֶף. וּמִכָּל רֹאשׁ כֶּפֶף. וּמִכָּל עַיִן רֶמֶז. וּמִכָּל אֹזֶן שֶׁמַע. וּמִכָּל פֶּה הוֹדָיָה. וּמִכָּל לָשׁוֹן שֶׁבַח. וּמִכָּל גָּרוֹן רוֹן. וּמִכָּל לֵב רַחַשׁ. וּמִכָּל קֶרֶב הִגָּיוֹן. וּמִכָּל בֶּרֶךְ כְּרִיעָה. וּמִכָּל קוֹמָה הִשְׁתַּחֲוָיָה. וּמִזְּקֵנִים כָּבוֹד. וּמֵאֲנָשִׁים וְנָשִׁים שִׁיר. וּמִבַּחוּרִים וּבְתוּלוֹת הַלֵּל. וּמֵעוֹלְלִים וְיוֹנְקִים עוֹז. וּמִדּוֹר לְדוֹר גְּבוּרָה. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם בְּרָכָה. כִּי

פירוש ע״ט

זייער תְּפִלָּה און זָאגֶען „קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת". תְּלֵי תִלִּים הויפֶען ווייס מַלְאָכִים שְׁטֵייהֶען צוּ עֶהְרֶען אִיהְם. תֵּבֵל דִי וֶועלְט און אַלֶע אִיהְרֶע וואוינֶער הֵיילִיגֶען זַיין שׁוינְהַייט און זָאגֶען. מְלֹא דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אִיז פִיהְל פוּן זַיין כָּבוֹד:

כִּי רְכוּבוֹ דֶען גָאט׳ס רֵייטוּנְג אִיז אִין דִי הִימְלֶען וָואס הֵייסֶען „עֲרָבוֹת". וְעֻזּוֹ און זַיין שְׁטַארְקֵייט אִיז אִין דִי הִימְלֶען „שְׁחָקִים". וּזְרוֹעוֹ און זַיין קְרַאפְט אִיז אִין זַיין וואוינוּנְג. וּקְדוּשָּׁתוֹ און זַיין הֵיילִיגְקֵייט אִין אִין הִימֶעל וָואס הֵייסְט „זְבוּל". וְאֵימָתוֹ און זַיין פָארְכְט אִיז אִין הִימֶעל וָואס הֵייסְט „עֲרָפֶל". וּמוֹשָׁבוֹ בָּרוּם און זַיין זִיצוּנְג אִיז אִין דֶערְהוֹיךְ, פוּן דֶעסְטְוֶועגֶען. וּמַבָּטוֹ זֶעהְט עֶר אוּנְטֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט אַלְס וָוס עֶס טְהוּט זִיךְ. מִמַּעְלָה פוּן אוֹיבֶען אִיז גָאט גֶעהֵיילִיגְט. וּמִמַּטָּה און פוּן אוּנְטֶען אִיז עֶר גֶעלוֹיבְּט. מִמַּיִם פוּן וַואסֶערֶען אִיז גָאט גֶעשְׁטַארְקְט. וּמִנְּהָרוֹת און פוּן טַייכֶען אִיז עֶר גֶעלוֹיבְּט מִיט אֵיין גְרוֹיס קוֹל. וּמֵאֶרֶץ און פוּן דֶער עֶרְד גֵייט אוֹיף אֵיין גֶעזַאנְג צוּ גָאט. וּמִכָּל און פוּן אַלֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ וֶוערְט גָאט גֶעשְׁטַארְקְט. וּמִכָּל פֶּה און פוּן אִיטְלִיכֶעם מוֹיל אִיז אֵיין דַאנְקוּנְג צוּ גָאט. וּמִכָּל לָשׁוֹן און פוּן אִיטְלִיכֶעם צוּנְג אִיז אֵיין לוֹיבוּנְג צוּ גָאט. וּמִכָּל קוֹמָה און פוּן אִיטְלִיכֶע הוֹיךְ אִיז בּוּקוּנְג צוּ גָאט. וּמִדּוֹר לְדוֹר און אִין אַלֶע דוֹרוֹת אִיז גָאט גֶעשְׁטַארְקְט

כֻּלָּם בָּרָאתָ לְמַעֲנָךְ: יִקְרְאוּ זֶה לָזֶה. וְיַעֲנוּ זֶה לָזֶה. גּוֹשׁוּ עוֹשׂוּ חוּשׁוּ. וְנַעֲרִיץ לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד. הָאֵל הַנַּעֲרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ בַּקּוֹדֶשׁ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה. אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעוּמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קהל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבוֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

קהל אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: חו"ק וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדוּשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ. וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ. בְּצַדֶּקְךָ עֲמוּסֶיךָ. תּוּקְדַּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מַקְדִּישֶׁיךָ כִּקְדוּשָּׁתְךָ (נ"א כְּעֶרְכְּךָ) קִדַּשְׁתָּ. נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְּדוֹשִׁים:

בְּאֵין מֵלִיץ יוֹשֶׁר מוּל מַגִּיד פֶּשַׁע. תַּגִּיד לְיַעֲקֹב

פירוש ע"ט

גֶעשְׁטַארְקְט. וּמֵעוֹלָם אוּנ פוּן אֵייבִּיג אָן בִּיז צוּ אֵייבִּיג אִיז גָאט גֶעבֶּענְטְשְׁט. כִּי כוּלָּם דֶען אַלֶע הָאסְטוּ בַּאשַׁאפֶען פוּן דַיינֶעטְוֶועגֶען צוּ לוֹיבֶּען דִיךְ. יִקְרְאוּ זֶה לָזֶה זֵיי רוּפֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערֶען, אוּנ עֶנְטְפֶערֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערֶען, אוּנ זָאגֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערֶן.

גּוֹשׁוּ גֶענֶעהֶנְט זַאמֶעלְט אַייךְ אַיין אוּנ אַיילְט גִיךְ. וְנַעֲרִיץ לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד אוּנ לָאמֶער שְׁטַארְקֶען קְדוּשָּׁה צוּם גֶעעֶהְרְלִיכְטֶען מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. הָאֵל הַנַּעֲרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ בַּקּוֹדֶשׁ צוּם גָאט וָואס עֶר אִיז גֶעשְׁטַארְקְט אוּנ גֶעהֵיילִיגְט מִיט הֵיילִיגְקֵייט:

דְּבַר חוֹק וּמִשְׁפָּט. וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

עוֹד יִזְכּוֹר לָנוּ אַהֲבַת אֵיתָן אֲדוֹנֵנוּ. וּבַבֵּן הַנֶּעֱקַד יַשְׁבִּית מְדִינֵנוּ. וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אָיוֹם (נ״א הַיּוֹם) לְצֶדֶק דִּינֵנוּ כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדוֹנֵנוּ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלָךְ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר

קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אויף טייל עֶרְטֶער זָאגְט מֶען דָא סְלִיחוֹת, אונ דֶער נָאךְ זָאגְט מֶען דָאס:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: זְכוֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבָּה

אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

ת״ק אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת. אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

ח״ק חָטָאנוּ צוּרֵנוּ. סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אֵל נָא רְפָא נָא תַחֲלוּאֵי גֶפֶן פּוֹרִיָּה. בּוֹשָׁה וַחְפוּרָה וְאֻמְלְלָה פִרְיָהּ. גְּאָלֶנָּה מִשַּׁחַת וּמִמַּכָּה טְרִיָּה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. חטאנו: דְּגָלֵי עַם פְּדוּיֵי בִּזְרוֹעַ חָשׂוּף. הַצֵּל מִנֶּגֶף וְאַל יִהְיוּ לִשְׁסוּף. וְתַעֲנֶה קְרִיאָתֵנוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסוֹף. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף. חטאנו: זְכוּת צוּר חֻצַּב הַיּוֹם לָנוּ תְגַל. חֲשַׂכֵנוּ מֵאֶנֶף וּנְחֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מַעְגָּל. טַהֵר טֻמְאָתֵנוּ וּלְמָאוֹר תּוֹרָתְךָ עֵינֵינוּ גַּל. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל. חטאנו: יָהּ רְאֵה דֶשֶׁן עָקוּד וְהַצְמַח לָנוּ תְרוּפָה. כַּלֵּה שׁוֹד וָשֶׁבֶר סַעַר וְסוּפָה. לַמְּדֵנוּ וְחַכְּמֵנוּ אִמְרָתְךָ הַצְּרוּפָה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה. חטאנו: מוּתְמָם מְרַחֵם שָׁרָשָׁיו אַל תְּקַמֵּל. נַקֵּנוּ מִכֶּתֶם וְשֶׁמֶץ וְלֹא נֵאָמֵל. סְעָדֵנוּ וְנִוָּשְׁעָה וְאָרְחוֹת חֲסָדֶיךָ נִגָּמֵל. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל. חטאנו: עוֹדְדֵנוּ בְּצֶדֶק מָשׁוּי מִמַּיִם וְכַפֵּר זָדוֹן וּמְשׁוּגָה. פְּדֵנוּ מִמְּהוּמַת מָוֶת וְאָחוֹר כָּל נְסוּגָה. צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ אַל נִתְמוֹגְגָה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה. חטאנו: קְדוּשַּׁת אִישׁ חֲסִידֶיךָ זְכוֹר לְיַפַּת פְּעָמִים. רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לוֹקִינוּ בְּכִפְלַיִם. שׁוּבֵנוּ לְיִרְאָתֶךָ וְלֹא נֶחְשַׁף שׁוּלַיִם. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְדָוִד וְלִשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם:

ת״ק חָטָאנוּ צוּרֵנוּ. סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי

רחמי השם

אֵל נָא רְפָא וכו׳. מִיר בֶּעטֶען צוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֶר זָאל הֵיילֶען דָאס שְׁוַואכֶע פָאלְק יוּדֶען, אוּנ צוּם סוֹף בֶּעטֶען מִיר וַוייטֶער „רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לוֹקִינוּ בְּכִפְלַיִם״ דָאס אִיז טַייטְשׁ, זָאלְסְט דֶערְוֶועקֶען אוֹיף אוּנְז דַיין דֶערְבַּארִימְקֵייט, דֶען מִיר זֶענֶען טָאפֶּעל גֶעשְׁלָאגֶען גֶעוָוארֶען. וֶועלֶען מִיר גֶעבֶּען צוּ פַארְשְׁטֵיין פַארְוָואס זֶענֶען דִי

יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלּוֹתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: הָשֵׁב שְׁבוּתֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כְּמָה שֶׁכָּתוּב מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְיָ אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: כַּפֵּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: מוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הִמָּצֵא לָנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: אַל תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת

רחמי השם

יוּדֶען גֶעשְׁטְרָאפְט גֶעוָוארֶען טָאפֶּעל וִוי זֵיי הָאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט. לְמָשָׁל אַ פָּאטֶער הָאט גֶעהַאט אַ בֵּן יָחִיד וָואס עֶר הָאט אִים זֵייעֶר גֶעלִיבְּט. אַ מָאהְל הָאט דָאס קִינְד גֶעטְהוּן אַ גְרוֹיסֶע זִינְד, אוּנ דֶער פָּאטֶער אִיז שְׁטַארְק בֵּייז גֶעוָוארֶען אוֹיף דֶעם קִינְד, אוּנ הָאט אִיהְם שְׁטַארְק גֶעשְׁלָאגֶען, וִוי דֶער כַּעס פוּן פָּאטֶער אִיז אָוֶועקְגֶעגַאנְגֶען, הָאט עֶר אנגעהויבען

לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבֹשׁוּ כִּי אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אַל תַּעַזְבֵנוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ וְאַל תַּכְלִימֵנוּ. וְאַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבֵנוּ לְתוֹרָתֶךָ לַמְּדֵנוּ מִצְוֹתֶיךָ הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ. הַט לִבֵּנוּ לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ: וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָתֶךָ. וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחוֹל וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵנוּ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ: כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ. אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ. אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ. אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ. אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ. אָנוּ מַאֲמִירֶךָ וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ: אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן. אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

רחמי השם

אָנְגֶעהוֹיבֶּען בַּארֶעכֶענֶען וֶועמֶען הָאבּ אִיךְ אַזוֹי שְׁטַארְק גֶעשְׁלָאגֶען מַיין אֵיינְצִיג קוּנְד, פוּן גְרוֹיס צַעַר הָאט דֶער פָאטֶער גֶע'חַלֶשְׁ'ט, מֶען הָאט אִיהְם אָפְּגֶעמִינְטֶערְט, דֶערְוַוייל אִיז דִי זַאךְ בֶּעווּיסְט גֶעוָוארֶען צוּ דֶעם מְלַמֵּד פוּן דֶעם קוּנְד, ווִי דָאס קוּנְד אִיז גֶעקוּמֶען אִין חֶדֶר הָאט דֶער רֶבִּי אִיהְם שְׁטַארְק גֶעשְׁלָאגֶען, הָאט דָאס קוּנְד גֶעזָאגְט צוּם

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשׁוֹב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח וּמְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה וְהֵעָתֶר לָנוּ בִּתְפִלָּתֵנוּ. מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וְהַכְנַע עָרְפֵּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְּדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אַתָּה מַכִּיר. הָרָצוֹן וְהָאוֹנֶס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים. מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקוֹתֵינוּ מַה יִּשְׁעֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ מַה גְּבוּרָתֵנוּ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אויף טְהייל עֶרְטֶער זָאגְט מֶען נִיט „אַתָּה מֵבִין", נָאר מֶען הֵייבְּט אָן „שִׁמְךָ מֵעוֹלָם וכו'":

אַתָּה מֵבִין תַּעֲלוּמוֹת לֵב. אֶפֶס לְךָ נִגְלוֹת וְגַם נִסְתָּרוֹת: בָּאנוּ בִּדְבָרִים לְפַתּוֹתְךָ כָּם. בְּרִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן וְלֹא בְמַעֲלָלֵנוּ. גִּשְׁתֵּנוּ בְּיוֹם זֶה כְּיָרֵא וְחָרֵד. גֵּאֶה כְּרַחוּם לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה חֶסֶד. דִּין אַל תְּמַתַּח מוּל עָפָר וָאֵפֶר.

רחמי השם

רַבִּי'ן, מיין פאטער האט מיך שוין גענוג געשלאגען פאר מיין זונד, פארוואס זאלט איהר מיך אויך שלאגען, האט דער רבי געזאגט צום קונד, דיין פאטער האט דיך געשלאגען פאר די זונד וואס דו האסט געטהון, און איך שלאג דיך פארוואס דו

דַע אַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה: הַאִם שָׁגַגְנוּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ. הֲלֹא אַתָּה לְבַד מֵבִין שְׁגִיאוֹת: וְאַל תַּחְשׁוֹב לָנוּ כְּעוֹשֵׂה בְזָדוֹן. וִדּוּי שְׂפָתֵינוּ שְׁעֵה בְּעֵת רָצוֹן: זֶה כַּפֵּר לָנוּ הוֹדַע וְלֹא הוֹדַע. זָדוֹן וְנֶעְלָם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה: חַלְּצֵנוּ מֵעוֹנֶשׁ כָּרֵת וּמִיתָה. חֲמוֹל עַל חוֹמֶר מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: טַפְּשֵׁנוּ בְּרוֹעַ יֵצֶר אֲשֶׁר מִנְּעוּרֵינוּ. טָמוּן בְּקִרְבֵּנוּ כְּרֶשֶׁת לִפְעָמֵינוּ: יוֹצְרֵנוּ וְעוֹשֵׂנוּ יוֹדֵעַ יִצְרֵנוּ. יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ: כִּי מִלְּפָנֶיךָ מִי יִסָּתֵר. כֹּל גָּלוּי לְךָ כָּאוֹר וְכַצָּהֳרָיִם: לְבֵית דִּין הוֹרֵיתָ אַרְבַּע מִיתוֹת. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה וּמֵהֶם חַלְּצֵנוּ: מֵאָז יְצַרְתָּנוּ חֲקַרְתָּנוּ וַתֵּדָע. מַעֲשֵׂינוּ כִּי הֵמָּה עָמָל וָאָוֶן: נְצוֹר נַפְשׁוֹתֵינוּ כִּי בְיָדְךָ כָּל נֶפֶשׁ. נָא תֵיקַר נֶפֶשׁ מִמְּעַנֵּי לְךָ נֶפֶשׁ: סְקִילָה שְׂרֵיפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. סוֹדָם גִּלִּיתָ לְיוֹדְעֵי אֲמִתֶּךָ. עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ אֱלוֹהַּ כַּפֶּר לָנוּ. עַל יָדוּעַ לָנוּ וְעַל נֶעְלָם מִמֶּנּוּ: פְּשָׁעֵינוּ הוֹדִינוּ לְךָ חוֹקֵר לֵב. פְּדֵנוּ מֵחֵטְא נַקֵּנוּ מֵעָוֹן: צוּר אַל תֵּפֶן בֶּאֱנוֹשׁ חָצִיר. צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּעָשִׂיתָ עִם כָּל חָי: קִדַּמְנוּ בְנֶשֶׁף קָרַבְנוּ בְּשֶׁוַע: קָרְבֵנוּ אֵלֶיךָ קְשׁוֹב קְרִיאָתֵנוּ: רִשְׁעֵנוּ אַל תֵּפֶן רַחֲמֵינוּ וְנִצְטַדָּקָה. רַחֲמֶיךָ יְבוֹאוּנוּ רַחוּם וְחַנּוּן:

שִׁמְךָ מֵעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. שַׁוְעָתֵנוּ תַּאֲזִין בְּעָמְדֵנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע. תִּמְחֶה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמָּךְ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:

רחמי השם

הָאסְט גֶעמַאכְט דַיין פָאטֶער אַזוֹי פִיהְל צַעַר, זֶעה נָאר דַיין פָאטֶער הָאט גֶע׳חַלֶשׁ׳ט פוּן גְרוֹים צַעַר, הָאסְטוּ דָאךְ גֶעטְהוּן אַ טָאפֶּעלֶע זִינְד, דֶערִיבֶּער קוּמְט דִיר מֶען זָאל דִיךְ צְוַויי מָאהְל שְׁלָאגֶען. דָאס זֶעלְבִּיגֶע אִיז בַּיי דִי יוּדֶען, וֶוען דִי יוּדֶען זִינְדִיגֶען, אוּנ הַשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׁטְרָאפְט דִי יוּדֶען, אִיז דָאס אַ טָאפֶּעלֶע זִינְד, אַיין מָאהְל דִי זִינְד וָואס

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוּר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן:

רחמי השם

אַז הָאבְּען גֶעזוּנְדִיגְט, אוּנ וָואס זַיי הָאבְּען יִתְבָּרֵךְ הָאט צֶער פוּן דֶעם אַז עֶר בְּרוֹיכְט צֶער גֶעוֶועזֶען הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וָוארוּם הַשֵּׁם צוּ שְׁטְרָאפֶען דִי יוּדֶען, דָערוּם זֶענֶען מִיר

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עוֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

רחמי השם

גֶעשְׁטְרָאפְט גֶעוָוארֶען טָאפֶּעל, דֶערִיבֶּער בֶּעטֶן מִיר „רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לוֹקִינוּ בְּכִפְלַיִם“ וָאלְסְט דִיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹין דֶערְבַּארְמֶען אִיבֶּער אוּנְז, דֶען מִיר הָאבֶּען שׁוֹין אָפּ־גֶענוּמֶען דִי טָאפֶּעלֶע שְׁטְרָאף, מִיר הָאבֶּען שׁוֹין גֶענוּג צָרוֹת גֶעלִיטֶען, אוּנ מִיר טְהוּן יֶעצְט תְּשׁוּבָה, זָאלֶען מִיר שׁוֹין זוֹכֶה זַיין צוּ דֶער גְאוּלָה שְׁלֵמָה בִּמְהֵרָה, אָמֵן:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

וְדָוִד עַבְדְּךָ אָמַר לְפָנֶיךָ שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי. נַקֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טוּמְאוֹתֵינוּ וּזְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טוּמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

אַל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְיָ אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ: וְנֶאֱמַר קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְיָ אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ: וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים. וְעַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הִבְטַחְתָּנוּ וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מְיַחֲלוֹת לָךְ:

וּמֵאַהֲבָתְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָהַבְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וּמֵחֶמְלָתְךָ מַלְכֵּנוּ שֶׁחָמַלְתָּ עַל בְּנֵי בְרִיתֶךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה וְ) אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע:

יוֹם אֲשֶׁר הוּחַק לְכַפָּרָתֵנוּ. הַיּוֹם תְּבַשְּׂרֵנוּ צוּרֵנוּ וּתְטַהֲרֵנוּ (נ"א תְּטַהֲרוּ):

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה:

יוֹם מַנְחִיל דַּת שַׁוַּע בְּעַד דּוֹר. הַיּוֹם נָשָׂא לוֹ בְּבַקְשׁוֹ סְלַח נָא:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמָּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

קוֹרְאֵי בְשִׁמְךָ יְמַלְּטוּ. הַיּוֹם רַחֵם עָלֵינוּ כְּאָז קָרָא בְשֵׁם:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ: וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְצֵא לָנוּ רַחוּם וְחַנּוּן רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם שׁוֹמֵמוֹת הֵיכָלְךָ תַּבִּיט. הַיּוֹם תַּעֲשֶׂה לְמַעַן שִׁמְךָ כְּנַם אִישׁ חֲמוּדוֹת:

כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה שְׁמַע נָא תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִי אֵל כָּמוֹךָ. אָדוֹן אַבִּיר. בְּמַעֲשָׂיו כַּבִּיר: מִי אֵל כָּמוֹךָ. גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת: מִי אֵל כָּמוֹךָ. הַצּוּר תָּמִים וּמָלֵא רַחֲמִים: מִי אֵל כָּמוֹךָ. כּוֹבֵשׁ כְּעָסִים לְהַצְדִּיק עֲמוּסִים. מִי אֵל כָּמוֹךָ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ: לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם. וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) **הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יי תִּטְהָרוּ:** (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) **קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ.** (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) **וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְךָ**

בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

קו"ח אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעַסְךָ וְכַלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּמַגֵּפָה וּפֶגַע רָע. וְכָל מַחֲלָה וְכָל תַּקָּלָה וְכָל קְטָטָה וְכָל מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

חזן אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה, הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים, עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: (קהל יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ): יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: (קהל כֵּן יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת יִצְחָק אָבִינוּ): יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (קהל כֵּן יְהִי רָצוֹן בִּזְכוּת יַעֲקֹב אָבִינוּ):

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

ווען יום כפור געפאלט אום שבת, זאגט מען ניט אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ:

ווען מען עפענט דאס ארון הקודש זאגט מען אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:

פותחין הארון

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אבינו

די טייטש פון „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ", געפינט זיך ביי מעריב:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה *)׃

*) יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו האל הגדול הגבור והנורא עשה למענך ולמען שם הגדול והקדוש (דִיקָרְנוּסָא) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ומפסוק נסה עלינו אור פניך יי. שתזמין לנו ותתן לנו ולכל הסמוכים בשולחננו היום ובכל יום פרנסתנו ומזונותינו במלוי ובריוח ובכבוד לא באיסור לא בעמל ולא בטורח וביגיעה רבה רק בנחת ובשלוה ובהשקט. כדי שנוכל לעבוד עבודתך הטהורה והקדושה בלי טרדת פרנסה ושלא יהיה בה שום בושה וכלימה ושלא תצריכנו לידי מתנת בשר ודם כי אם לידך הפתוחה והקדושה ותצליחנו והרויחנו וברכנו בכל מעשה ידינו ועסקינו ותן לנו מאוצר מתנת ידיך ושיהיה ביתי מלא ברכת יַהֲוָהָ (יזהר שלא יהגה מ"ו השם באותיותיו רק יאמרנו בשם של אדנות ויכוין לשו"ס בניקוד טס) בזכות שמך הגדול (דִיקָרְנוּסָא)׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח

(מחזור ע"ט) א 18 13 ויתפאר

וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

חזן תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

חזן עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

דִּינֵי תְּפִלַּת נְעִילָה.

א) תְּפִלַּת נְעִילָה דַארְף מֶען דַאוְוינֶען נָאהֶענְט אֵיידֶער דִי זוּנְן פַארְגֵייט:

ב) אוֹיךְ דַארְף מֶען צוּ זַיין גֶעוָוארֶענְט מֶען זָאל נִיט פַארְשְׁפֶּעטִינֶען, מֶען זָאל נִיט דַאוְוינֶען וָוען עֶס אִיז שׁוֹין נַאכְט, נָאר אֵיידֶער דִי זוּן פַארְגֵייט, אוֹיף אַזוֹי אֵיין אוֹפֶן מֶען זָאל אָפְּדַאוְוינֶען וָוען דִי שְׁטֶערֶען גֵייעֶן אַרוֹיס:

תפלת נעילה.

מֶען זָאגְט אַשְׁרֵי וּבָא לְצִיּוֹן אוּנ כְּסֵדֶר וִוי דָא שְׁטֵייט:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:

נעילת השער

דִי תְּפִלַּת נְעִילָה מוּז זַיין מִיט גְרוֹיס כַּוָּנָה, יֶעדֶער מֶענְטְשׁ בְּרוּיךְ גוּט צוּ פַארְשְׁטֵיין אַז נְעִילָה אִיז טַייטְשׁ פַארְשְׁלָאסֶען, דָס אִין דֶער צַייט וֶוערְט דֶער גְמַר דִין אוּנ דֶער פְּסַק פוּן יֶעדֶען מֶענְטְשׁ מֵאֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט הֵן לְטוֹב אוֹ לְהֵיפֶךְ חָלִילָה, זִיךְ צוּ דֶערְמַאנֶען דִי צַייט אִיז זֵייעֶר קוּרְץ, דִי סַכָּנָה אִיז אָבֶער

גדול יי ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך, וגבורותיך יגידו: הדר כבוד הודך, ודברי נפלאתיך אשיחה: ועזוז נוראותיך יאמרו, וגדלתך אספרנה: זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו: חנון ורחום יי, ארך אפים וגדל חסד: טוב יי לכל, ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יי כל מעשיך, וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורותיו, וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור: סומך יי לכל הנופלים, וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: צדיק יי בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו: קרוב יי לכל קוראיו, לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יי את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יי ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו, לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יי: ואני זאת בריתי אתם אמר יי רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה ועד עולם: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ומקבלין דין מן דין ואמרין קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכינתה קדיש על ארעא עובד גבורתה קדיש לעלם ולעלמי עלמיא יי צבאות מליא כל ארעא זיו יקרה: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי

נעילת השער

אבער זייער גרוים, מען ברויך צו זוכען עצות זיך ראטעווען פון איין שלעכטען גזר דין רחמנא ליצלן, דען נאך תפלת נעילה ווערען די שערי השמים פארשלאסען, אונזערע חכמים הקדושים זאגען, תשובה, תפלה, וצדקה, צורייסען דעם שלעכטען גזר דין, נאר מען מוז די דריי זאכען

מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא
דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ:
יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה
זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם
אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב
חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ
וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם
נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ
אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם
לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה
וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת
הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא
יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר
עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דּוֹרְשֶׁיךָ
יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

נעילת השער

טְהוּן מִיט גְרוֹיס כַּוָּנָה בְּפוֹעַל. תְּשׁוּבָה,
קֶען מֶען טְהוּן אִין אַ קְלֵיינֶע וַויילֶע,
דָאס מֶען זָאל זִיךְ מִתְוַדֶּה זַיין אוֹיף
דִי זִינְד, אוּנ חֲרָטָה הָאבֶּען פוּן טִיפֶען
הַארְצֶען מִיט אֱמֶת אוּנ מִיט רִיכְטִיגְ-
קֵייט, אוֹיף אַלֶּס וָואס מֶען הָאט גֶע-

מה טוב ומה נעים לומר התשבחות האלו קודם תפלת נעילה אחר ובא לציון. כי אז הוא עת רצון והנשמה זכה וטהורה:

שיר גדול זה מחברו ר׳ יהודה הלוי הפייטן המפואר וכך חתום שמו בחרוז האחרון אשר נמצא במחזור כ״י מנהג לישל״ה. ובלקוטי צבי ושאר סידורים הנדפסים עד כה נשמט חרוז האחרון הזה ועוד כמה חרוזים. וחסיר ויתיר וחלוף. וגם יחסו להרמב״ן והוא טעות גדול כעדות הרמב״ן בעצמו אשר בפי׳ לבמדבר י״א. י״ז. ולאיוב. ל״ח. כ״א. וכן בתשובותיו סי׳ רפ״ד מביא חרוזי׳ מפיוט זה ומיחסו בהדיא לר׳ יהודה הלוי וכן הרשב״ץ בפי׳ לפיוט אשר אשש דוק. גם בספרו מגן אבות ח״ג מביא חרוז משיר זה ואומר שיסדו ר״י הלוי. אף קרא את שם השיר מסתגאב (כי כך קוראים פייטני ספרד אותן מפיוטיהם אשר מוצב בראש פסוק מפסוקי התורה ונמשך אחריו תוכן כל הפיוט עד שגם הפסוק ההוא או לפחות תיבה האחרונה ממנו הולך ושב בסוף כל החרוז). ובאמת רשם עליו כן גם בכת״י הנזכר. וע״כ הגהתיו כולו כאשר הוא בכתב ידו זה מבורר ומזוקק. (הרזה״ה). (בנוסחא הישנה יש מ״ב טעותים. וי״ז חרוזים חסרים כולם. וי״ב חרוזים הם מחולפים ומעוקשים):

על סדר א״ב מרובע. ובסוף חתום שם המחבר יהודה הלוי בן שמואל נ״ע (והוא ר״ת נוחו עדן):

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ:

בָּרְכִי אֱצוּלָה מֵרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. אֶת שֵׁם אַדִּיר נֶאְדָּר בַּקּוֹדֶשׁ. אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ. אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי בָּרָה מִנַּחֲלֵי בוֹר נִמְשֶׁכֶת. אֶת שֵׁם בּוֹחֲרֵךְ לְפָנָיו לָלֶכֶת: בּוֹרֶכֶת לְפָנָיו וּבִשְׁמוֹ מִתְבָּרֶכֶת. בְּרוּכָה אַתְּ לַיְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי גְּלוּיָה לַלֵּב וְנֶעֱלֶמֶת מִמַּרְאֶה. אֶת שֵׁם גָּבוֹהַּ וְשָׁפָל יִרְאֶה. גּוֹדֶל מַעֲשָׂיו לְסַפֵּר כָּל פֶּה יִלְאֶה. גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי דָּלָה נוֹשֵׂאת הַגּוּף בְּלִי מִשְׁעָן. אֶת שֵׁם תּוֹלֶה עַל בְּלִימָה אֹהֶל בַּל יִצְעָן. דֵּעָה חוֹנֵן בְּנֵי אָדָם. לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי הַמִּתְאַמֶּצֶת לְהַחֲזִיק בְּשׁוּלָיו. אֶת שֵׁם הַמְקָרְבֵךְ בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתֵךְ לַהֲדוֹם רַגְלָיו. הֱיוֹתֵךְ לְפָנָיו בְּכָל הָעוֹמְדִים עָלָיו. הַנִּגָּשִׁים אֶל יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי וָעֶד שְׁלוּחָה לְחַכֵּם לִבּוֹת בְּנֵי אָדָם. אֶת שֵׁם וָתִיק הַשּׁוֹלְחֵךְ לְמִחְיַת בָּשָׂר וָדָם. וְהַמַּקְדִּירָם בְּהִלָּקְחֵךְ וְשָׁבוּ לִיסוֹדָם. וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי זַכָּה בְּעַד מַחֲשַׁכֵּי גוּף מְאִירָה. אֶת שֵׁם זוֹהַר הָעוֹלָם אָיוֹם וְנוֹרָא. זָקַף שַׁעֲרֵי צֶדֶק וַיִּקְרָא. זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ.

נעילת השער

זינדיגט און מען זאל מקבל זיין אויף
זיך מיט׳ן גאנצען הארצען מיט איין
פעסטען הסכם, דאס מען זאל שוין
מער ניט זינדיגען און ניט טהון קיין

(בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי חַיָּה בְּקֶרֶב מֵתִים עֲצוּרָה. אֶת שֵׁם חַי הָעוֹלָמִים נֶאְזָר בִּגְבוּרָה. חוֹנֵן וּמְכַבֵּד מְכַבְּדֵי הַתּוֹרָה. חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי טְהוֹרָה כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם וּצְבָאָם. אֶת שֵׁם טוֹב לְקֹוָיו אֲשֶׁר לִכְבוֹדוֹ בְּרָאָם. טֶרֶם יָבִינוּ הֲכִינָם וּקְרָאָם. טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי יוֹדַעַת חֵפֶץ תְּמִים דֵּעִים. אֶת שֵׁם יוֹדֵעַ חֲפָצִים וּמַשְׁלִימוֹ לִרְגָעִים. יוֹרֶה חַטָּאִים. וְאוּלַי הַשּׁוֹמְעִים יִזְכְּרוּ וְיָשׁוּבוּ אֶל יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי כְּבוּדָה בַּת מֶלֶךְ חֲשׁוּקָה. אֶת שֵׁם כְּבוֹד מוֹרֵךְ. מִצְוָה. לֹא נִפְלֵאת הִיא וְלֹא רְחוֹקָה. כֹּה תַעֲשׂוּ חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה. כִּי בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי לוֹבֶשֶׁת חַיִּים וּמִתְקַדֶּשֶׁת מִפִּגְרֵי מֵתִים. אֶת שֵׁם לוֹבֵשׁ צְדָקָה וּקְדוֹשִׁים לְפָנָיו מְשָׁרְתִים. לְמוֹדֵי שֶׁבַח תְּמִידִים וְלֹא נִצְמָתִים. לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי מִתְקָרֶבֶת בְּקִרְבָּהּ אֱלֹהֶיהָ תְהַלֵּל. אֶת שֵׁם מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּתוֹ מִי יְמַלֵּל. מְהוּלָל שְׁמוֹ וְכֹל הַנְּשָׁמָה לוֹ תְּהַלֵּל. מִדֵּי עֲלוֹתָהּ בְּבֵית יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי נִצֶּבֶת עַל מַצָּבָהּ לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ. אֶת שֵׁם נִשְׁקַף עַל אֶרֶץ מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ. נְכוֹנִים מַלְאָכָיו לַעֲשׂוֹת דָּבָר בְּעִתּוֹ. נוֹשְׂאֵי כְּלֵי יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי סוֹבֶלֶת אֵבָרִים עַל אֶבְרַת רוּחַ חַיָּה. אֶת שֵׁם סוֹעֵד עוֹלָם בְּעַמּוּדֵי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה. סוֹד צַדִּיקִים יְסוֹד עוֹלָם הָיָה. סוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי עוֹטָה תִּפְאָרָה וְהָדָר תִּתְאַזָּר. אֶת שֵׁם עוֹשֶׂה אֲשֶׁר חָפֵץ וּמְקַיֵּם אֲשֶׁר גָּזָר. עָרִיצִים יִירָאוּהוּ וְיֹאמַר כָּל נֶעֱזָר. עֶזְרִי מֵעִם יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי פְּנִימָה פְּנִיתָהּ לָאֵל חַי מְסִילוֹת. אֶת שֵׁם פּוֹעֶלְךָ לִשְׁמוֹ נָאווּ תְהִלּוֹת. פְּנֵי אֶל תְּפִלָּתְךָ בְּרוֹצְךָ לְחַלּוֹת פְּנֵי הָאָדוֹן יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי צוּרַת שֵׂכֶל בְּחֶרֶט אֱנוֹשׁ נְתוּנָה. אֶת שֵׁם צוּר מֵכִין עוֹלָם וְאֵין קֵצָה לִתְבוּנָה. צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ וֶאֱמוּנָה. צַדִּיק אַתָּה יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי קֶרֶבַת שַׁדַּי אֲשֶׁר

נעילת השער

נאך נֶגֶר דעם רָצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ, אונ מֶען זָאל גֶעמֶען אויף זיך צו פַּאר- רעכטמען אַלֶס וָואס מִיגְלֶעךְ איז, אִיבֶּער הויפּט דָאס וָואס מֶען הָאט פֶערְקְרִיטְט קענען

מַחֲזֵהוּ תֶּחֱזֶה. אֶת שֵׁם קָדוֹשׁ וּמְקוּדָּשׁ בְּפִי כָּל חוֹזֶה. קְדוֹשִׁים יַקְדִּישׁוּהוּ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה. וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי רוֹדֶפֶת צֶדֶק עַל עִקְבוֹת אֱלֹהִים. אֶת שֵׁם רוֹכֵב שָׁמַיִם לְעֶזְרַת כְּמֵהִים. רָמִים יְהוֹדוּהוּ וְיָעִידוּ גְבוֹהִים. רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי שׁוֹכֶנֶת בָּתֵּי חוֹמֶר וִיסוֹדָהּ בִּשְׁחָקִים. אֶת שֵׁם שַׁדַּי הַנִּקְדָּשׁ בְּשֶׁבַע כִּתּוֹת צַדִּיקִים. שְׁמוּרִים מִכָּל טִנּוּף. וּמִכָּל עָוֹן מְנוּקִים. שֵׁם יִתְּנוּ צִדְקוֹת יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): בָּרְכִי תְּלוּיָה בִּימִין עֶלְיוֹן וּנְצוּרָה כְּאִישׁוֹן. אֶת שֵׁם תְּמִים דֵּעִים בָּרוּךְ בְּלֵב וּמְבוֹרָךְ בְּלָשׁוֹן. תִּכֵּן נִשְׁמוֹת עִם הָאוֹר הָרִאשׁוֹן. תְּחִלַּת דְּבַר יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ): ״יָחִיד בָּרְכִי (צ״ל בָּרְכִי יְחִיד וכו׳): ״הֲשִׁיבֵנוּ ״וּמִבּוֹר ״דָּלוֹת ״הֶעֱלֵנוּ. אֶת שֵׁם ״הָאוֹמֵר ״לַחֶרֶס ״וְלֹא ״יִזְרַח ״בְּאוֹרְךָ ״נַהֲלֵנוּ. ״שִׁמְךָ ״וּכְבוֹדְךָ ״אֵל ״נְסָה אוֹר פָּנֶיךָ יְיָ. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ). ״יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאוֹד. הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ. הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ. אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי. אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי. יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי. אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּייָ. יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם. (בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ):

רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי אַבְרָהָם רְחִימָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי יִצְחָק עֲקִידָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי יַעֲקֹב שְׁלֵימָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן זְכוּתֵהּ דִּי יוֹסֵף צַדִּיקָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי מֹשֶׁה נְבִיאָה. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי אַהֲרֹן כַּהֲנָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קַנְאוּתֵיהּ דִּי פִּנְחָס קַנָּאָה. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דִּי דָוִד מְשִׁיחָא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן צְלוֹתֵיהּ דִּי שְׁלֹמֹה מַלְכָּא. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אָרִים יְמִינָךְ וְאַצְמַח פֻּרְקָנָךְ. בְּדִיל וַיַעֲבוֹר:

נעילת השער

קענען מענטשען, דען דערויף איז יום כפור אויך ניט מכפר, ביז מען איז דעם מענטש מפיים, און ביותר דארף מען נעמען אויף זיך צו פאר רעכטען דעם עון פון גזילה. זיך צו ריינינגען פון אפרעמדען גראשען. דען דער עון פון גזל איז מקטרג מעהר אלס אלע עבירות. און ער

רחמנא בכסופי אפין אתינא למקבא קדמך רחם עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא גלי גבורתך עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא דיננא אפק לנהורא. בדיל ויעבור:
רחמנא דינא די חיי גזר עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא לא תתפרע כעובדנא בישין מנן. בדיל ויעבור:
רחמנא הדרך שוי עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא זיוך אשרי עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא זכון חפש לן. בדיל ויעבור:
רחמנא חשב עלן טבון. בדיל ויעבור:
רחמנא טבון סגיאן איתי עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא יתגלגלון רחמך עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא כבש חמתא ורגזא מנן. בדיל ויעבור:
רחמנא חתמנא בספרא די חיי. בדיל ויעבור:
רחמנא חתמנא בספרא די רחמי. בדיל ויעבור:
רחמנא חתמנא בספרי די צדיקי. בדיל ויעבור:
רחמנא חתמנא בספרא די ישרי ותמימי. בדיל ויעבור:
רחמנא חתמנא בספרא די פרנסא ומזוני. בדיל ויעבור:
רחמנא לא תעבד גמירא לן. בדיל ויעבור:
רחמנא מחל ושבק לחובין ולעוין. בדיל ויעבור:
רחמנא נהור טובך אנהר עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא סעד וסמך הוי לן. בדיל ויעבור:
רחמנא עבד עמנא את לטב. בדיל ויעבור:
רחמנא פתח שמיא לצלותנא. בדיל ויעבור:
רחמנא צלותנא קבל ברעוא. בדיל ויעבור:
רחמנא קבל צלותנא ובעותנא בעדן עקתא. בדיל ויעבור:
רחמנא רחם על נשמתא. בדיל ויעבור:
רחמנא שתא טבתא איתי עלן. בדיל ויעבור:
רחמנא תוב מן רגזך. בדיל ויעבור:
רחמנא לא נהדר ריקם מן קדמך בדיל ויעבור:

נעילת השער

איז מעכב די תפלות דאס זיי זאלען ניט ארויף גיין פאר גאט, אונ דערום האבען די חכמים געשטעלט אין תפלת נעילה, "למען נחדל מעושק ידינו", דאס הייסט מיר זאלען נעמען אויף זיך ניט צו טהון אומרעכט צו א מענטשען, אונ אז מען איז זיך מתודה אונ מען האט חרטה מיט'ן גאנצען הארצען אויף דעם וואס מען האט געזינדיגט, מען איז אויף זיך

דער חזן זאגט חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

נעילת השער

מְקַבֵּל מיט ריכטיגקייט און פעסטיג־קייט ווייטער ניט מער צו זינדיגען און צו פארריכטען אלס וואס עס איז מעגליך, איז דאס איין ריכטיגע תְּשׁוּבָה, און דערצו דארף מען בעטען צו גאט מיט כַּוָּנָה, און מיט א צוּ־בראכען הארץ, און בעטען פון איהם, מְחִילָה, וּסְלִיחָה, וְכַפָּרָה, און דאס

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר

נעילת השער

ער זָאל שְׁטַארְקֶען זַיין הַארְץ אִיהְם צוּ דִינֶען מִיט רִיכְטִיגְקֵייט, אוּנ מֶען דַארְף נֶעמֶען אוּף זִיךְ מִיט אַ פֶּעסְטֶען הַארְצִין, צוּ טְהוּן שְׁטֶענְדִיג צְדָקָה מִיט גֶעלְד אוּנ מִיט דֶעם גוּף, אוּנ אַז גָאט דֶער בּוֹחֵן כְּלָיוֹת וֶועט זֶעהֶן אַז דָאס אִיז

קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי

נעילת השער

אַלְס מִיט אֶמֶת, אוּנ מִיט דֶעם גַאנְצֶען מוֹצִיא מִכֹּחַ אֶל הַפּוֹעַל זַיין, אִיז דֶער הַארְצֶען, אֲפִילוּ עֶר קֶען חָלִילָה נִיט אֵייבֶּערְשְׁטֶער מְצָרֵף מַחֲשָׁבָה טוֹבָה

כְּעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וַחֲתוֹם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

נעילת השער

אַזוֹי וַוִי עֶר וָואלְט דִי זַאךְ גֶעטְהוּן טוֹבִים. וּבִזְכוּת זֶה וֶועט זִיךְ הַשֵּׁם בְּפוֹעַל צוּ זַאמֶען מִיט אַנְדֶערֶע מַעֲשִׂים יִתְבָּרֵךְ אִיבֶּער אוּנְז מְרַחֵם זַיין. אוּנ

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ"א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עוֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ, וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

נעילת השער

אונז אָנ'חַתְמ'נען לְשָׁנָה טוֹבָה וּבְרָכָה, טוֹבָה, אונ עס װעט מְקוּיָם װערען אונ מען װעט הָאבּען אַגוּטֶער חֲתִימָה תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ, אָמֵן:

מָה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים. וִימִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ, כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים, לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמָרְתָּ: אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ, וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמָתֵינוּ. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה. לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקוֹתֵינוּ, מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ, מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים

פירוש ע"ט

אַתָּה נוֹתֵן יָד דוּ גִיבְּסְט דִי הַאנְד צוּ דִי פּוֹשְׁעִים, אוּנ דַיין רֶעכְטֶע הַאנְד אִיז אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְט מְקַבֵּל צוּ זַיין דִי מֶענְטְשֶׁען וָואס טְהוּן תְּשׁוּבָה. **וַתְּלַמְּדֵנוּ** אוּנ גָאט אוּנְזֶער גָאט הָאסְט אוּנְז גֶעלֶערְנְט אַז מִיר זָאלֶען מִתְוַדֶה זַיין פַאר דִיר אוֹיף אַלֶע אוּנְזֶערֶע זִינְד, כְּדֵי מִיר זָאלֶען פֶערְמַיידֶען אוּנְזֶערֶע הֶענְד צוּ טְהוּן אוּמְרֶעכְט אוּנ דוּ זָאלְסְט אוּנְז אַנְטְפַאנְגֶען מִיט תְּשׁוּבָה, אַזוֹי ווִי פַייעֶר-אָפְּפֶער וֶוענֶען דַיינֶע רֵייד וָואס דוּ הָאסְט גֶעזָאגְט. **אֵין קֵץ** עֶס אִיז קֵיין עֶנְד צוּ דִי פַייעֶר אָפְּפֶער, כְּלוֹמַר אַז מִיר זָאלֶען מַקְרִיב זַיין קָרְבָּנוֹת אוֹיף אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת הָאט דָאס קֵיין צָאהְל נִיט, אוּנ דוּ ווֵייסְט אַז אוּנְזֶער סוֹף אִיז מָאדֶען אוּנ וֶועְרִים, **לְפִיכָךְ** דָרוּם הָאסְט דוּ גֶעמֶעהְרְט אוּנְזֶער פַארְגֶעבוּנְג. **מָה אָנוּ** וָואס זֶענֶען מִיר, וָואס אִיז אוּנְזֶער לֶעבֶּען, וָואס אִיז אוּנְזֶער גֶענָאד, וָואס אִיז אוּנְזֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט, וָואס אִיז אוּנְזֶער הִילְף, וָואס אִיז אוּנְזֶער שְׁטַארְקֵייט. **מַה** וָואס קֶענֶען מִיר זָאגֶען פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערֶען פַארְוָואר אַלֶע שְׁטַארְקֶע זֶענֶען פַאר דִיר ווִי נִיט, אוּנ דִי לַייט וָוס הָאבֶּען אַ שֵׁם זֶענֶען גְלַייךְ ווִי זֵיי זֶענֶען נִיט גֶעוֶוען אוֹיף דֶער וֶועלְט, אוּנ דִי קְלוּגֶע זֶענֶען גְלַייךְ ווִי זֵיי הָאבֶּען נִיט קֵיין ווִיסֶענְשַׁאפְט, אוּנ דִי פַארְשְׁטַאנְדִיגֶע זֶענֶען גְלַייךְ ווִי זֵיי זֶענֶען אָן שֵׂכֶל. **כִּי** דֶען דָאס רוֹב פוּן זֵייעֶרֶע וֶוערְק אוּנ דִי טֶעג פוּן זֵייעֶר לֶעבֶּען זֶענֶען נִיט פַאר דִיר, אוּנ דָאס אִיבֶּערִיגֶע וָוס אַ מֶענְטְשׁ אִיז בֶּעסֶער פוּן אַ בְּהֵמָה

כבלי מדע, ונבונים כבלי השכל, כי רוב מעשיהם תהו וימי חייהם הבל לפניך, ומותר האדם מן הבהמה אין, כי הכל הבל:

אתה הבדלת אנוש מראש. ותכירהו לעמוד לפניך. כי מי יאמר לך מה תפעל. ואם יצדק מה יתן לך: ותתן לנו יי אלהינו באהבה (יחיד שאינו מזכיר בשל שבת את יום השבת הזה ו) את יום צום הכפרים הזה. קץ ומחילה וסליחה על כל עונותינו. למען נחדל מעשק ידינו ונשוב אליך לעשות חקי רצונך בלבב שלם: ואתה ברחמיך הרבים רחם עלינו. כי לא תחפוץ בהשחתת עולם. שנאמר. דרשו יי בהמצאו. קראהו בהיותו קרוב: ונאמר. יעזוב רשע דרכו. ואיש און מחשבותיו. וישוב אל יי

פירוש ע"ט

איז גאר ניט, דען אלם איז נארהייט: אתה הבדלת דו האסט אפגעשייד דעם מענטש פון דעם אנהייב, ער זאל קענען שטיין פאר דיר. כי דען ווער וועט דיר זאגען וואס טהוסטו, ווען א מענטש איז גערעכט וואס וועט ער דיר געבען. ותתן גאט אונזער גאט האסט אונז געגעבען דעם טאג פון פארגעבונג. קץ א צייט פון פארגעבונג אויף אלע אונזערע זינד, כדי מיר זאלען פארמיידען פון רויבונג אונזערע הענד, און מיר זאלען זיך אומקערען צו דיר מיט'ן גאנצען הארץ. ואתה און דו מיט דיין פיהל דערבארימקייט, דערבארים דיך איבער אונז. כי דען דו באגערסט ניט אין פארדארבונג פון דער וועלט, ווי עס שטייט. דרשו פארשט גאט אין דער צייט אז מען קען איהם געפינען, רופט אן גאט אין דער צייט אז ער איז נאהענט. ונאמר און ווידער איז געזאגט געווארען, דער רשע זאל אוועקווארפען זיין שלעכטען וועג, און דער מענטש וואס איז מיט אומרעכט זאל

וִירַחֲמֵהוּ. וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וּמַרְבֶּה לְהֵטִיב. וְרוֹצֶה אַתָּה בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים. וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם. שֶׁנֶּאֱמַר. אֱמוֹר אֲלֵיהֶם חַי אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה. אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע. כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה. שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים. וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר. הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע. נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה. הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה: וְנֶאֱמַר. כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת. נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה. וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ:

פירוש ע"ט

אָפְּקוואַרְפֶן זַיינֶע בֵּייזֶע גֶעדַאנְקֶן און ער זָאל ווידֶערְקֶערֶען צוּ גָאט און ער וָועט זיךְ דֶערְבַּארֶעמֶען, דֶען ער מֶעהְרְט צוּ פַארְגֶעבֶּען, און דוּ בִּיסְט אַ גָאט פוּן פַארְגֶעבּוּנְג, אַלַייטְזֶעלִיגֶער און דֶערְבַּארְמִיגֶער, ער דֶערְלֶענְגֶערְט דֶעם צָארֶען, און מֶעהְרְט גֶענָאד און מֶעהְרְט צוּ בֶּעגִיטִיגֶען. וְרוֹצֶה און דוּ ווילְסְט אַז דִי רְשָׁעִים זָאלֶען תְּשׁוּבָה טְהוּן, און דוּ בֶּעגֶערְסְט נִיט אַז דִי רְשָׁעִים זָאלֶען שְׁטַארְבֶּען, וָוארוּם עֶס שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען. אֱמוֹר זָאג צוּ זֵיי, אִיךְ שְׁוֶועהְר ווִי אִיךְ גָאט לֶעבּ, אוֹיבּ אִיךְ בֶּעגֶער אַז דֶער רָשָׁע זָאל שְׁטַארְבֶּן נֵייעֶרְט אִיךְ בֶּעגֶער אַז דֶער רָשָׁע זָאל ווידֶערְקֶערֶען פוּן זַיין שְׁלֶעכְטֶען וֶועג און זָאל בְּלַייבֶּען לֶעבֶּן. שׁוּבוּ שׁוּבוּ קֶערְט ווידֶער פוּן אַייעֶרֶע שְׁלֶעכְטֶע וֶועגֶען וָוארוּם זָאלְט אִיהְר שְׁטַארְבֶּען אִיהְר הוֹיז גֶעזוּנְד פוּן יִשְׂרָאֵל, און נָאךְ שְׁטֵייט גֶעשְׁרִיבֶּען. הֶחָפֵץ גָאט זָאגְט, בֶּעגֶער אִיךְ דֶען דֶעם טוֹיט פוּן דֶעם רָשָׁע פַארְוָואר, לָאז דֶער רָשָׁע פַארְלָאזֶען זַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע וֶועגֶען און לָאז בְּלַייבֶּן לֶעבֶּען. וְנֶאֱמַר און נָאךְ אֵיין פָּסוּק שְׁטֵייט, דֶען אִיךְ בַּאגֶער נִיט דֶעם טוֹיט פוּן דִי רְשָׁעִים, קֶערְט ווידֶער און בְּלַייבְּט לֶעבֶּען. כִּי אַתָּה דֶען דוּ פַארְגִיבְּסְט צוּ דִי יִשְׂרָאֵל און דוּ בִּיסְט מוֹחֵל צוּ דִי שְׁבָטִים אִין אַלֶע דוֹרוֹת, וּמִבַּלְעָדֶיךָ און אוֹיסֶער דִיר הָאבֶּען מִיר נִיט קֵיין קִינִיג וָואס זָאל אוּנְז מוֹחֵל זַיין און פַארְגֶעבֶּען אוּנְזֶערֶע זִינְד נָאר דוּ אַלֵיין:

כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (אֶלָּא אָתָּה):

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי, קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִימָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תפלה לשליח צבור בקול.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

פותחין הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים:

אָב יְדָעֲךָ מִנּוֹעַר. בְּחַנְתּוֹ בְּעֶשֶׂר בַּל עֲבוּר בְּרֹאשׁ תַּעַר: חזן גָּשׁ לְחַלּוֹתְךָ כְּנַעַר וְלֹא כְּבַעַר. דְּגָלָיו לָבֹא בְּזֶה הַשַּׁעַר:

אֱמוּנִים גֹּשׁוּ לְנַצְּחָךְ אָיוֹם. נֶצַח כָּל הַיּוֹם: חזן עֲבוּר כִּי פָּנָה יוֹם. גּוֹנְנֵינוּ בְּצֶדֶק יוֹשֵׁב כְּחוֹם הַיּוֹם:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

הַנִּקְרָא לְאָב זֶרַע. וְנִפְנָה לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי רָע: חזן זָעַק וְחִנֵּן וְשִׂיחָה לֹא גָּרַע. חִסֵּן בְּרָכָה בַּאֲשֶׁר זָרַע:

פירוש ע״ט

אָב יְדָעֲךָ דער פָּאטֶער אַבְרָהָם הָאט דיךְ דֶערְקֶענְט פון יוּגֶענְד אָן. בְּחַנְתּוֹ דוּ הָאסְט אִיהם גֶעפְּרוּבְט מִיט צֶעהֶן פְּרוּבֶען, דָאס בִּזְכוּת זֶה זָאל אויף זַיין קָאפּ נִיט אַרִיבֶּער דֶער גָאל־מֶעסֶער פון טויט. גָּשׁ אַבְרָהָם הָאט גֶענֶעהֶנְט צוּ בֶּעטֶען דיךְ, אַזוי וִוי אַ גֶעלִיבְּט קוּנְד אוּנ נִיט אַזוי וִוי אֵיין נַארִישֶׁער מֶענְטְשׁ. דְּגָלָיו זַיינֶע קִינְדֶער זָאלֶען קוּמֶען מִיט זֵייעֶר תְּפִלָּה אִין דֶעם זֶעלְבִּיגֶען טוֹיעֶר וִוי עֶר אִיז אַרַיין: אֱמוּנִים גֹּשׁוּ דִי וָוארְהַאפְּטִיגֶע יִשְׂרָאֵל הָאבֶּען גֶענֶעהֶנְט שְׁטֶענְדִיג דֶעם גַאנְצֶען טָאג יוֹם כִּפּוּר אַיינְצוּנֶעמֶען דַיין צָארְען, פָּארְכְטִיגֶער גָאט. עֲבוּר וַוייל דֶער טָאג פוּן פַארְגֶעבוּנְג הָאט זִיךְ שׁוֹין אָוֶועקְגֶעקֶערְט, בֶּעטֶען מִיר דִיךְ גָאט. גּוֹנְנֵינוּ בַּאשִׁיץ אוּנְז בִּזְכוּת דִי צִדְקוֹת פוּן אַבְרָהָם וָוס עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען אויף דֶער טִירְה אִין אֵיין הֵייסֶען טָאג מַכְנִיס אוֹרְחִים צוּ זַיין: הַנִּקְרָא לְאָב זֶרַע דֶער דָא אִיז גֶערוּפֶען גֶעוָוארֶען דֶער רֶעכְטֶער זוּן פוּן אַבְרָהָם וָואס עֶר הָאט זִיךְ אָפּגֶעקֶערְט פוּן דִי שְׁלֶעכְטֶע מֶענְטְשֶׁען. זָעַק עֶר הָאט גֶעשְׁרִיגֶען אוּנ הָאט גֶע־

יָהּ שִׁמְךָ בָּנוּ יֶעֱרַב. וְיִשְׁעֲךָ לָנוּ תְּקָרֵב. חזן גְּאוּלָּתֵנוּ לָנוּ תְּקָרֵב. הַחֲיֵינוּ בְּטַל כְּשָׁח לִפְנוֹת עָרֶב:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

טֶבַע זִיו תָּאֳרָהּ. יָהּ חֲקָקוֹ בְּכֵס יְקָרָהּ: חזן כְּשָׁר תָּם מְקוֹם מַה נּוֹרָא. לְעֵת קֵץ חָז וַיִּירָא:

תו"ק יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

תו"ק שְׁמַע נָא. סְלַח נָא הַיּוֹם. עֲבוּר כִּי פָנָה יוֹם. וּנְהַלֶּלְךָ נוֹרָא וְאָיוֹם קָדוֹשׁ:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

שַׁעֲרֵי אַרְמוֹן מְהֵרָה תִפְתַּח לְבוֹאֲרֵי דַּת אָמוֹן: שַׁעֲרֵי גְנוּזִים מְהֵרָה תִפְתַּח לְדָתְךָ אֲחוּזִים: שַׁעֲרֵי הֵיכָל

פירוש ע"ט

בֶּעטְעֶן אוּנ הָאט נִיט וֶוייִנִיג תְּפִלָּה גֶעטְהוּן. חִסֵּן עֶר אִיז גֶעשְׁטַארְקְט גֶע־וָוארֶען מִיט אַ בְּרָכָה אַז עֶר הָאט תְּבוּאָה גֶעזֵייעֶט:

יָהּ שִׁמְךָ גָאט דַיין נָאמֶען זָאל זִיךְ פַאר־מִישֶׁען מִיט אוּנְז אוּנ דַיין הִילְף זָאלְסְטוּ אוּנְז גֶעגֶעהֶען, אוּנְזֶער דֶערְ־לֵייזוּנְג זָאלְסְטוּ אוּנְז גֶעגֶעהֶען מַאךְ אוּנְז לֶעבֶּעדִיג צוּ תְּחִיַּת הַמֵּתִים מִיט טוי. כְּשָׁח אַזוֹי וִוי יִצְחָק וָואס עֶר הָאט פַארְנַאכְט תְּפִלָּה גֶעטְהוּן הָאסְטוּ אִים לֶעבֶּעדִיג גֶעמַאכְט בַּיי דֶר עֲקֵדָה דָאס דִי נְשָׁמָה אִיז אִיהְם אַרוֹיס מֵחֲמַת פַּחַד הָאט גָאט אוֹיף אִים גֶעמַאכְט נִידֶערֶען טַל שֶׁל תְּחִיָּה אִיז עֶר לֶעבֶּעדִיג גֶע־וָוארֶען:

טֶבַע זִיו דֶער פָארְם אוּנ לִיכְטִיגֶע גֶע־שְׁטַאלְט פוּן יַעֲקֹב הָאט גָאט אוֹיסְגֶעקְרִיצְט אִין זַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד, כְּשָׁר אַז דֶער פְרוּמֶער יַעֲקֹב הָאט אִין חָלוֹם גֶעזֶעהֶען דָאס פָארְכְטִיגֶע אָרְט פוּן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. לְעֵת צוּ דֶער צַייט אַז עֶר הָאט זִיךְ פוּן דֶעם שְׁלָאף אוֹיפְגֶעחַאפְּט הָאט עֶר גֶעזֶעהֶען דִי שְׁכִינָה רוּהְט בַּיי אִיהְם הָאט עֶר זִיךְ גֶעפָארְכְטֶען אוּנ הָאט גֶעזָאגְט „מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה":

שַׁעֲרֵי אַרְמוֹן דִי טוֹעֶרֶען פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאלְסְטוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ יִשְׂרָאֵל וָואס בַּאשֵׁיידֶען דִי רִיכְטִיגֶע תּוֹרָה. שַׁעֲרֵי דִי פַארְבָּארְגִינֶע טוֹיעֶרֶען פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאלְסְטוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ יִשְׂרָאֵל וואָס

הַנֶּחֱמָדִים מְהֵרָה תִפְתַּח לְוֹעוּדִים: שַׁעֲרֵי זְבוּל מַחֲנַיִם מְהֵרָה תִפְתַּח לְחַכְלִילֵי עֵינָיִם: שַׁעֲרֵי טָהֳרָה מְהֵרָה תִפְתַּח לְיָפָה וּבָרָה: שַׁעֲרֵי כֶּתֶר הַמְיוּמָּן. מְהֵרָה תִפְתַּח לְלֹא אַלְמָן. וּבָהֶם תַּעֲרָץ וְתוּקְדָשׁ. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקּוֹדֶשׁ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה. אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעוּמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קהל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבוֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי. לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

חזן אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: חז"ק וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדוּשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

פירוש ע"ט

וָואס הַאלְטֶען דַיין גֶעזֶעץ. שַׁעֲרֵי דִי גְלוּסְטִיגֶע טוֹיעֶרֶען פוּן הֵיכָל זָאלְסְטוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ יִשְׂרָאֵל וָואס זַאמְלֶען זִיךְ אֵיין אִין דִי שׁוּהְלֶען תְּפִלָּה צוּ טְהוּן. שַׁעֲרֵי דִי טוֹיעֶרֶען פוּן הִימֶעל וָואס אִין אִיהְם זֶענֶען פִיהְל מַחֲנוֹת מַלְאָכִים זָאלְסְט דוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ יִשְׂרָאֵל וָוס מַאכֶען רוֹיט זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען אִין דֶער תּוֹרָה. שַׁעֲרֵי דִי טוֹיעֶרֶען פוּן רֵיינִיגְקֵייט זָאלְסְטוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ דִי שֵׁיינֶע אוּנ קְלָאהְרֶע אוּמָּה יִשְׂרָאֵל. שַׁעֲרֵי דִי טוֹיעֶרֶען פוּן תְּפִלָּה וָואס דֶער פוּן וֶוערְט אֵיין רֶעכְטֶע קְרוֹין צוּ דִיר זָאלְסְטוּ גִיךְ עֶפֶענֶען צוּ יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי זֶענֶען נִיט אַלֵיין אָן גָאט אוּנ צְוִוישֶׁן זֵיי וֶוערְסְט דוּ שְׁטַארְק גֶעלוֹיבְּט אוּנ גֶעהֵיילִיגְט, אַזוֹי וִוי דֶער סוֹד פוּן דִי רֵייד פוּן דִי הֵיילִיגֶע בְּרֶענֶענְדִיגֶע מַלְאָכִים, וָואס הֵיילִיגֶען דַיין נָאמֶען מִיט הֵיילִיגְקֵייט:

חָמוּל עַל מַעֲשֶׂיךָ. וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ. בְּצַדֶּקְךָ עֲמוּסֶיךָ. תּוּקְדַּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מַקְדִּישֶׁיךָ כִּקְדוּשָּׁתְךָ (נ״א כְּעֶרְכְּךָ) קִדַּשְׁתָּ. נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְּדוֹשִׁים:

בְּאֵין מֵלִיץ יוֹשֶׁר מוּל מַגִּיד פֶּשַׁע. תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חוֹק וּמִשְׁפָּט. וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

עוֹד יִזְכּוֹר לָנוּ אַהֲבַת אֵיתָן אֲדוֹנֵנוּ. וּבַבֵּן הַנֶּעֱקַד יַשְׁבִּית מְדַיְּנֵנוּ. וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אָיוֹם (נ״א הַיּוֹם) לְצֶדֶק דִּינֵנוּ כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדוֹנֵנוּ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה

כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ: וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

חז״כ פְּתַח לָנוּ שַׁעַר. בְּעֵת נְעִילַת שַׁעַר. כִּי פָנָה יוֹם:

פירוש ע״ט

פְּתַח לָנוּ שַׁעַר עֶפֶען אוּנְז דֶעם טוֹיעֶר פוּן תְּפִלָּה, דָאס אוּנְזֶער תְּפִלָּה זָאל אַרוֹיפְגֵיין אִין דֶער צַייט וָואס דִי טוֹיעֶרֶען פוּן דֶעם הִימֶעל וֶוערֶען פַארְשְׁלָאסֶען. כִּי פָנָה יוֹם דֶען דֶער טָאג יוֹם כִּפּוּר קֶערְט זִיךְ אַוֶועקְצוּגֵיין:

תו״ק **הַיּוֹם יִפְנֶה. הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא וְיִפְנֶה. נָבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ:**

תו״ק **אָנָּא אֵל נָא. שָׂא נָא. סְלַח נָא. מְחַל נָא. חֲמוֹל נָא. רַחֶם נָא. כַּפֶּר נָא. כְּבוֹשׁ חֵטְא וְעָוֹן:**

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ. לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

פירוש ע״ט

הַיּוֹם יִפְנֶה דֶער טָאג יוֹם כִּפּוּר קֶערְט זִיךְ אַוֶועק. הַשֶּׁמֶשׁ דִי זוּן גֵייט אוּנְטֶער אוּנ קֶערְט זִיךְ אַוֶועק. נָבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ לָאמֶער קוּמֶן אוּנ דַיינֶע טוֹיעֶרֶען: אָנָּא אֵל נָא אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט אִיךְ בֶּעט. שָׂא נָא פַארְטְרָאג אוּנְזֶערֶע זִינְד. סְלַח נָא פַארְגִיבּ אוּנ זַיי מוֹחֵל אוּנְזֶערֶע זִינְד. חֲמוֹל דֶערְבַּארֶעם דִיךְ אוּנ זַיי זִיךְ מְרַחֵם אִיבֶּער אוּנְז. כַּפֵּר זַיי מְכַפֵּר אוּנְזֶערֶע זִינְד. כְּבוֹשׁ בַּאצְווִינְג אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ אוּנְזֶערֶע פַארְקְרוּמוּנְג, עֶס זֶענֶען דָא דֶערְמַאנְט זִיבֶּען לְשׁוֹנוֹת פוּן סְלִיחָה, דֶען מִיר בֶּעטֶען גָאט עֶר זָאל אוּנְז מוֹחֵל זַיין דִי עֲבֵירוֹת וָואס מִיר טְהוּן אִין דִי זִיבֶּען טֶעג פוּן דֶער וָואךְ. מִיט דִי זִיבֶּען אֵיבָרִים, דָאס זֶענֶען, מוֹיל, אוּנ צוּנְג, הֶענְד, אוּנ פִּים, אוֹיגֶען, אוּנ אוֹיעֶרֶען, אוּנ הַארְץ:

כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמוֹד:

סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ. וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ: כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

וּמִי יַעֲמוֹד חֵטְא אִם תִּשְׁמוֹר. וּמִי יָקוּם דִּין אִם תִּגְמוֹר. הַסְּלִיחָה עִמְּךָ סָלַחְתִּי לֵאמֹר. הָרַחֲמִים גַּם לְךָ מִדָּתְךָ לִכְמוֹר. דְּכָדוּךְ דַּלּוּתֵינוּ רְאֵה וְאַל תַּכְלִים. דַּעַת נְתִיב דְּרָכֶיךָ חֶפְצֵנוּ הַשְׁלִים. גָּדוֹל וְקָטוֹן רוּחַ שֶׁבֶל הַחֲלִים. גִּבּוֹרֵי כֹחַ רְצוֹנְךָ חַזֵּק וְהַאֲלִים. בְּצִלְּךָ שֶׁבֶת שָׁבִים קַבֵּל נְדָבָה. בֵּיתְךָ יַפְרִיחוּ וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה. אוֹבֵד וְנִדָּח תַּשְׁבִּית נוֹגֵשׂ וּמַדְהֵבָה. אָז יַעֲלוּ וְיֵרָאוּ בְּרוּחַ נְדִיבָה:

פירוש ע"ט

וּמִי יַעֲמוֹד וָוער וָועט קָענֶען בַּאשְׁטֵיין אַקֶעגֶען דִיר וָוען דוּ וֶועסְט הִיטֶען אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ נִיט מוֹחֵל זַיין. וּמִי אוּנ וָוער וָועט הָאבֶּען אַ בֶּעשְׁטַאנְד וָוען דוּ וֶועסְט עֶנְדִיגֶען אוּנ טְהוּן דֶעם מִשְׁפָּט אִין אוּנְז. הַסְּלִיחָה דָאס פַאר־גֶעבּוּנְג אִיז מִיט דִיר, דֶערוּם בֶּעטֶען מִיר דִיךְ זָאלְסְט זָאגֶען אִיךְ הָאבּ פַאר־גֶעבֶּען אַייעֶרֶע זִינְד. דְּכָדוּךְ דֶם בַּאגֶערוּנְג פוּן אוּנְזֶער הַארְץ אִיז צוּ וִויסֶען דֶעם גַאנְג פוּן דַיין וֶועג, דֶערוּם בֶּעטֶען מִיר דִיךְ. הַשְׁלִים דוּ זָאלְסְט גַאנְצֶען אוּנ דֶערְפוּלֶען אוּנְזֶער בַּקָשָׁה. גִּבּוֹרֵי כֹחַ דִי וָואס הָאבֶּען אַיין שְׁטַארְקֶען כֹּחַ אִין דֶער תּוֹרָה. חַזֵּק שְׁטַארְק זֵיי אוּנ קְרֶעפְטִיג זֵיי. בְּצִלְּךָ דִי וָוס טְהוּן תְּשׁוּבָה לָאזֶען זִיצֶען אִין דַיין שָׁאטֶען. בֵּיתְךָ אִין דַיין הוֹיז דָאס אִיז דָאס בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאלֶען זֵיי בְּלִיהֶען. יַעֲלוּ דִי יִשְׂרָאֵל וֶועלֶען אוֹיפְגֵיין קֵיין יְרוּשָׁלַיִם אוּנ וֶועלֶען גֶעזֶעהֶען וֶוערֶען אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִיט אַיין בַּאוִוילִיג גֶעמִיט:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. **וּזְכָר** לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע. וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: **סְלַח** לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

שם המחבר בראשי החרוזות שלמה הקטן.

שְׁלוֹם פָּרִים שְׂפָתֵינוּ תְּכוֹן אֱמֶת. לְכַתְּנוּ אַחֲרֶיךָ בְּתוֹם וְיוֹשֶׁר הַעֲמֵת. מֵלִיץ יוֹשֶׁר קַבֵּל וּמְלָשְׁנִי צַמֵּת. הֶחָפֵץ בַּחַיִּים וְלֹא בְּמוֹת הַמֵּת: הֲקִימֵנוּ בְּאוֹר פָּנֶיךָ וְחֶשְׁבּוֹן יִתְמַצֵּה. קִיּוּם מֵרֶדֶת שַׁחַת כּוֹפֶר יִמָּצֵא. טֶרֶם נִקְרָא עוֹד דִּבּוּר יֵצֵא. נִדְבוֹת פִּינוּ יְיָ רְצֵה:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. **וּזְכָר** לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

פירוש ע"ט

שְׁלוֹם פָּרִים דָאס וָואס מִיר זָאגֶען מִיט אוּנְזֶערֶע לֶעפְּצֶען דִי פַּרְשִׁיּוֹת הַקָּרְבָּנוֹת זָאלְסְטוּ אָנְבְּרֵייטֶען מִיט אֱמֶת גְלַייךְ וִוי מִיר הָאבֶּען מַקְרִיב גֶעוֶוען קָרְבָּנוֹת אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. מֵלִיץ יוֹשֶׁר זַיי מְקַבֵּל דֶעם מֵלִיץ יוֹשֶׁר, אוּנ דֶעם שָׂטָן זָאלְסְטוּ פַארְדַארְבֶּען. הֲקִימֵנוּ שְׁטֶעל אוּנְז אוֹיף מִיט דֶער לִיכְט פוּן דַיין שְׁכִינָה. קִיּוּם וֶועלֶען מִיר הָאבֶּען אֵיין קִיּוּם דָאס מִיר זָאלֶען נִיט נִידֶערֶען אִין דֶעם גְרוּבּ פוּן גֵיהִנָם. כּוֹפֶר דֶען וֶועלֶען מִיר גֶעפוּנֶען אֵיין אוֹיסְלֵייזוּנְג פוּן אוּנְזֶערֶע עֲוֹנוֹת. טֶרֶם אֵיידֶער מִיר רוּפֶען דִיךְ. עוֹד אֵיידֶער דִי רֵייד פוּן אוּנְזֶער גֶעבֶּעט גֵייט אַרוֹיס פוּן אוּנְזֶער מוֹיל. נִדְבוֹת זָאלְסְטוּ גָאט בַּאוִוילִיגֶען דָאס בַּאוִוילִיגוּנְג פוּן אוּנְזֶער מוֹיל:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע. וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

מְרוּבִּים צָרְכֵי עַמְּךָ וְדַעְתָּם קְצָרָה. מַחְסוֹרָם וּמִשְׁאֲלוֹתָם בַּל יוּכְלוּ לְסַפְּרָה. נָא בִּינָה הֲגִיגֵנוּ טֶרֶם נִקְרָא. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא: סָפוּ וְגַם כָּלוּ יוֹדְעֵי פְגִיעָה. סֵדֶר תְּפִלּוֹת בְּמַעֲנֵה לָשׁוֹנָם לְהַבִּיעָה. עֲרוּמִּים נוֹתַרְנוּ וְרַבְּתָה הָרָעָה. עַל כֵּן לֹא הִשַּׂגְנוּ יְשׁוּעָה: פָּנִים אֵין לָנוּ פָּנֶיךָ לְחַלּוֹת. פָּשַׁעְנוּ וּמָרַדְנוּ וְהֶעֱוִינוּ מְסִלּוֹת. צְדָקָה לְךָ לְבַד נְבַקֵּשׁ בְּמַעַרְבֵי תְהִלּוֹת. הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא.

פירוש ע"ט

מרובים צרכי דאס באדערפעניש פון דיין פאלק איז פיהל און זייער שכל איז קליין און קורץ, כלומר זיי האבען קיין שכל ניט צו בעטען פאר דיר. מחסורם זייער אפגאנג און זייער געבעט קענען זיי ניט אויסדערציילען פון וועגען פיהלקייט. נא איך בעט דיך פארשטיי אונזר טראכטונג און אונזער בקשה איידר מיר רופען דיך. ערומים מיר זענען היינט איבערגעבליבען נאקעט פון צדיקים, און אונזער ביזקייט, דאס זענען די עבירות האבען זיך געמעהרט, דעריבער גרייכען מיר ניט קיין הילף פון דיר. פנים מיר האבען ניט קיין פנים צו בעטען פאר דיר. פשענו מיר האבען געזינדיגט און האבען מורד געוועזען אין דיר און מיר האבען פארקרימט די רעכטע וועגען צדקה מיר בעטען גערעכטיגקייט נאר פון דיר אליין:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

קָדוֹשׁ רְאֵה כִּי פָּס מֵלִיץ כְּשׁוּרָה. קַבֵּל נִיבִי כְּמַרְבִּית תְּשׁוּרָה. רִנָּתִי הַיּוֹם תְּהֵא בְּכִתְרְךָ קְשׁוּרָה. אֵל נֶאְזָר בִּגְבוּרָה: שַׁוְעָתִי שְׁעֵה וּתְפִלָּתִי תְּהֵא נְעִימָה. שְׁמַע פְּגִיעָתִי כִּפְגִיעַת תַּמָּה. תְּחוֹקְקֵנוּ לְחַיִּים וְתֵיטִיב לָנוּ הַחֲתִימָה. תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע. וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

יָדְךָ פְּשׁוֹט וְקַבֵּל תְּשׁוּבָתִי בְּמַעֲמָדִי. סְלַח וּמְחַל רוֹעַ

פירוש ע"ט

קָדוֹשׁ רְאֵה הייליגער גאָט זעה אַז עס האָט זיך אויסגעלאָזט פון אונז אַרעכטפאַרטיגער מֵלִיץ. זיי מְקַבֵּל מַיינֶע רייד פון תְּפִלָּה גְלייך ווי איך וואלט געמעהרט צו ברענגען קָרְבָּנוֹת צו דיר. אֵל דו גאָט וואס דו ביסט אָנגעגאָרט מיט שטאַרקייט. פְּגִיעָתִי מיין געשריי און מיין תְּפִלָּה זאָל זיין זיס. תְּחוֹקְקֵנוּ דו זאָלסט אונז אָנשרייבען צום לעבען און זאָלסט באַגיטיגען אונזער חֲתִימָה. תּוֹלֶה דו גאָט וואס דו האָסט אופגעהאַנגען גאָר די וועלט אויף נישט: יָדְךָ פְּשׁוֹט צו אויס דיין האַנד און זיי מְקַבֵּל מיין תְּשׁוּבָה אַז איך שטיי און בעט פאַר דיר. סְלַח פאַרגיב און זיי מוֹחֵל מיינע בייזע מַעֲשִׂים. רוֹעַ דו

מַעֲבָדָי. פְּנֵה נָא וַעֲסוֹק בְּטוּבַת מְשַׁחֲרֶיךָ דוֹדַי וּמְעוֹדְדַי. וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

זְכוֹר בְּרִית אַבְרָהָם וַעֲקֵדַת יִצְחָק. וְהָשֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: גּוֹאֵל חָזָק לְמַעַנְךָ פְּדֵנוּ. רְאֵה כִּי אָזְלַת יָדֵינוּ. שׁוּר כִּי אָבְדוּ חֲסִידֵנוּ. וּמַפְגִּיעַ אֵין בַּעֲדֵנוּ: וְשׁוּב בְּרַחֲמִים עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: הָעִיר הַקּוֹדֶשׁ וְהַמְּחוֹזוֹת. הָיוּ

פירוש ע"ט

גָאט וָואס דוּ בִּיסְט מַיין פְרַיינְד אוּנ מַיין שְׁטַארְקֶער קֶער זִיךְ אוּנ זַיי עוֹסֵק אִין טוֹבוֹת פוּן דִי וָואס פָארְשְׁטֶען דִיךְ מִיט תְּפִלָּה. וְאַתָּה יְיָ אוּנ דוּ גָאט בִּיסְט פַאר מִיר אַ בַּאשִׁיצֶער: זְכוֹר בְּרִית גֶעדֶענְק אוּנְז דִי זִיכֶערְהֵייט פוּן אַבְרָהָם אוּנ דִי עֲקֵידָה פוּן יִצְחָק אוּנ קֶער אוּם דִי שׁוּהֶלֶען אוּנ בָּתֵּי מִדְרָשִׁים פוּן יַעֲקֹב. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אוּנ הֶעלְף אוּנְז אוּמְווילֶען דַיין נָאמֶען. גּוֹאֵל דוּ גָאט וָואס דוּ בִּיסְט אַ שְׁטַארְקֶר דֶערְלֵייזֶער, לֵייז אוּנְז אוּים פוּן דֶעם יֵצֶר הָרָע פוּן דַיינֶעמְטְוֶועגֶען. וְשׁוּב אוּנ קֶער זִיךְ אוּם מִיט רַחֲמָנוּת אוֹיף דֶעם אִיבֶּערְבְּלַייבּוּנְג פוּן דִי יוּדֶען. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אוּנ הֶעלְף אוּנְז אוּמְווילֶען דַיין נָאמֶען.

לְחֶרְפָּה וּלְבִזּוֹת. וְכָל מַחֲמַדֶּיהָ טְבוּעוֹת וּגְנוּזוֹת. וְאֵין שִׁיּוּר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וְהָשֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ח״ק אֶנְקַת מְסַלְּדֶיךָ. תַּעַל לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ. מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת עַם מְיַחֲדֶיךָ. שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת בָּאֵי עָדֶיךָ:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. גַּם הַיּוֹם יִוָּשְׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים:

יַחְבִּיאֵנוּ צֵל יָדוֹ תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה. חוֹן יָחוֹן כִּי יִבְחוֹן לֵב עָקוֹב לְהָכִינָה.

פירוש ע״ט

סֹ״ד די הייליגע שטאט ירושלים און די איבעריגע קליינע שטעט וואס ארום איהר זענען געווען צו שאנד און צו רויבונג און אלע איהרע גלוסטיגע כלים זענען איינגעזונקען און באהאלטען געווארען. ואין און עס איז אונז ניט איבערגעבליבען נאר די דאזיגע תורה, דערום בעטען מיר דיך. והשב דו זאלסט אומקערען די שוהלען און די בתי מדרשים פון יעקב און העלף אונז אומווילען דיין נאמען:

אנקת מסלדיך דאס געשריי פון די וואס לויבען דיך זאל אויפגיין פאר דיין כסא הכבוד. מלא דערפיהל דאס געבעט פון דעם פאלק וואס איינציגען דיך. שומע דען דו הערסט צו די תפלות פון די וואס קומען צו דיר און בעטען דיך:

ישראל נושע די ישראל וואס ווערען געהאלפען דורך גאט איין איביגע הילף לאזען זיי היינט אויך געהאלפען ווערען פון דיין מויל דו גאט וואס דו רוהסט אין די הויכע הימלען. כי אתה דען דו ביסט איין האר פון פארגעבונג און איין האר פון רחמנות:

יחביאנו צל ידו גאט זאל אונז באהאלטען און פארבארגען אין שאטען פון זיין האנד אונטער די פליגעל פון דער שכינה. חון אז גאט וועט פרובען און פארשטען אונזערע פארבארגענע מעשים, דעמאלט זאל גאט אונז דער־

בארעמען

קוּמָה נָּא אֱלֹהֵינוּ עוּזָה עוּזִי נָא. יְיָ לִישׁוּעָתֵנוּ הַאֲזִינָה:

יַשְׁמִיעֵנוּ סָלַחְתִּי יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן. בִּימִין יֶשַׁע לְהוֹשַׁע עַם עָנִי וְאֶבְיוֹן. בְּשַׁוְעֵנוּ אֵלֶיךָ נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ. יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ:

(זמון. שם המחבר אמתי חתום בראשי החרוזות.)

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה. בִּרְאוֹתִי כָּל

זכרון נצח

אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה. בִּרְאוֹתִי וכו'. וְעִיר הָאֱלֹהִים מֻשְׁפֶּלֶת עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה.

פירוש ע"ט

בַּארֶעמֶען אוּנ אוּנְז מִשְׁפָּטְ'ען מִיט מִדַּת רַחֲמִים. דָּא דָאס הָאָרֶץ וָואס אִיז פַארְקְרוּמְט מִיט שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבוֹת זָאל גָאט עֶס אַנְבְּרֵייטֶען צוּ גוּטֶען.

קוּמָה שְׁטֵיי אוֹיף אוּנְזֶער גָאט שְׁטַארְק מִיךְ מַיין שְׁטַארְקֶער גָאט. יְיָ גָאט פַארְנֶעם צוּ אוּנְזֶער גֶעשְׁרֵיי פוּן תְּפִלָּה:

יַשְׁמִיעֵנוּ סָלַחְתִּי גָאט דֶער דָא זוּצְט אִין אֵייבֶּערְשְׁטֶען פַארְבָּארְגֶענִישׁ זָאל אוּנְז לָאזֶען הֶערֶען אִיךְ הָאבּ פַארְגֶעבֶּען אַייעֶרֶע זִינְד. בִּימִין מִיט אַ הִילְף פוּן גָאטְ'ס רֶעכְטֶע הַאנְד זָאל וֶוערֶען גֶעהָאלְפֶען דָאס פָאלְק וָואס זֶענֶען אָרוּם. בְּשַׁוְעֵנוּ אִין אוּנְזֶער טְהוּן שְׁרַייעֶן צוּ דִיר מִיט תְּפִלָּה. נוֹרָאוֹת דוּרְךְ דַיין גֶערֶעכְטִיגְקֵייט זָאלְסְטוּ אוּנְז עֶנְטְפֶערֶן צוּ טְהוּן פָארְכְטִיגֶע זַאכֶן אָן דִי רְשָׁעִים פוּן יִשְׂרָאֵל. יְיָ הֱיֵה דוּ גָאט זַיי צוּ אוּנְז אֵיין הֶעלְפֶער:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם גָאט דֶער הַאר אִיז אֵיין גָאט אֵיין דֶערְבַּארֶעמִיגֶער אוּנ אֵיין לַייטְזֶעלִיגֶער. אֶרֶךְ עֶר דֶערְלֶענְגֶערְט זַיין צָארֶען צוּ דִי רְשָׁעִים אוּנ וַוארְט טָאמֶער וֶועלֶען זֵיי תְּשׁוּבָה טְהוּן אוּנ טְהוּט חֶסֶד אוּנ וָוארְהֵייט. נוֹצֵר עֶר הִיט דֶעם חֶסֶד וָואס אַ מֶענְטְשׁ טְהוּט בִּיז צְוֵויי טוֹיזֶענְד דוֹרוֹת נָאךְ אִיהְם. נוֹשֵׂא עֶר פַארְטְרָאגְט אוּנ אִיז מוֹחֵל דִי זִינְד וָואס אַ מֶענְטְשׁ טְהוּט הֵן בְּשׁוֹגֵג הֵן בְּמֵזִיד אוּנ מַאכְט דֶעם מֶענְטְשֶׁען רֵיין פוּן זַיינֶע זִינְד דָאס אִיז אַז דֶער מֶענְטְשׁ טְהוּט תְּשׁוּבָה. וְסָלַחְתָּ אוּנ זָאלְסְט פַארְגֶעבֶּען צוּ אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ מַאךְ אוּנְז אַרְבֶּען דָאס לַאנְד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּנ עוֹלָם הַבָּא. אֶזְכְּרָה אִיךְ גֶּעדֶענְקֶען

עִיר עַל תִּלָּהּ בְּנוּיָה. וְעִיר הָאֱלֹהִים מוּשְׁפֶּלֶת עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה. וּבְכָל זֹאת אָנוּ לְיָהּ וְעֵינֵינוּ לְיָהּ. יי: מִדַּת הָרַחֲמִים עָלֵינוּ הִתְגַּלְגְּלִי. וְלִפְנֵי קוֹנֵךְ תְּחִנָּתֵנוּ הַפִּילִי. וּבְעַד עַמֵּךְ רַחֲמִים שַׁאֲלִי. כִּי כָל לֵבָב דַּוָּי וְכָל רֹאשׁ לָחֳלִי. יי: תָּמַכְתִּי יְתֵדוֹתַי בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תֵּיבוֹת. וּבְשַׁעֲרֵי דְמָעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלָבוֹת. לָכֵן שָׁפַכְתִּי שִׂיחַ פְּנֵי בּוֹחֵן לִבּוֹת. בָּטוּחַ אֲנִי בְּאֵלֶּה וּבִזְכוּת שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת. יי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת.

פירוש ע״ט

גֶעדֶענְקֶען אָן גָאט אוּנ טְהוּ בְּרוּמֶען אוּנ שְׁרַייעֶן מִיט תְּפִלָּה צוּ אִיהְם. בְּרָאוּתִי אַז אִיךְ זֶעה גָאטְ׳ס שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם אִיז גֶעוֶוארֶען גֶענִידֶערְט בִּיז דֶעם אוּנְטֶערְשְׁטֶען גְרוּב. וּבְכָל אוּנ אִין דֶעם אַלֶעמֶען רוּפֶען מִיר נָאר צוּ גָאט אוּנ אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען הָאפֶען נָאר צוּ גָאט. מִדַּת דוּ מִדַּת הָרַחֲמִים דִיךְ בֶּעטֶען מִיר וֶועלְגֶער זִיךְ אוֹיף אוּנְז. וְלִפְנֵי אוּנ פַאר גָאט דַיין בַּאשֶׁעפֶער מַאךְ פַאלֶען אוּנְזֶער גֶעבֶּעט אוּנ בֶּעט דֶערְבַּארֶעמְקַייט פַאר דַיין פָאלְק. כִּי דֶען אַלֶע הֶערְצֶער זֶענֶען וֶוייא אוּנ קְרַאנְק מִיט עֲבֵירוֹת. וְכָל אוּנ אַלֶע קֶעפּ זֶענֶען קְרַאנְק. תָּמַכְתִּי אִיךְ טְהוּ מִיךְ שְׁטַארְק אָנְלֶעהְנֶען אוּנ פַארְלָאז מִיךְ אִיךְ זָאל גֶעהָאלְפֶען וֶוערֶען אִין דֶעם זְכוּת וָואס מִיר הָאבֶּען הַיינְט גֶעזָאגְט פַאר דִיר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, אוֹיךְ טְהוּ אִיךְ מִיךְ פַארְלָאזֶען דָאס דִי טוֹיעֶרֶען וָואס אוּנְזֶערֶע טְרֶערֶען גֵייעֶן דָארְטֶען אַרוֹיף וֶוערֶען קֵיין מָאהְל נִיט פַארְבּוּנְדֶען אוּנ צוּגֶעמַאכְט. לָכֵן דֶערוּם טְהוּ אִיךְ פַארְגִיסֶען רֵייד פוּן תְּפִלָּה פַאר גָאט וָואס עֶר פְּרוּבְּט אַלֶע הֶערְצֶער. בָּטוּחַ אִיךְ בִּין פַארְזִיכֶערְט אִין דִי דָאזִיגֶע וָואס אִיךְ הָאבּ דָא דֶערְמַאנְט, אוּנ אִין זְכוּת פוּן דִי דְרַייא אָבוֹת, אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב. יְהִי עֶס זָאל זַיין דֶער ווִילֶען פַאר דִיר גָאט

זכרון נצח

לִיעבֶּער גָאט אִיךְ טְהוּ גֶעדֶענְקֶען אוּנ טְהוּ בְּרִימֶען אַז אִיךְ זֶעה גָאטְ׳ס שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם אִיז גֶענִידֶערְט בִּיז דֶעם אוּנְטֶערְשְׁטֶען גְרוּב. וֶועלֶען מִיר גֶעבֶּען צוּ פַארְשְׁטֵיין אַז יֶעדֶער יוּד בֶּעדַארְף יְמֵי הַנּוֹרָאִים זַייעֶר פִּיהְל בֶּעטֶען אוֹיף דֶער שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם. לְמָשָׁל אַ גְרוֹסֶער עוֹשֶׁר הָאט גֶעהַאט עֶטְלִיכֶע זוּהְן הָאט עֶר זֵיי אַוֶועקְגֶעשִׁיקְט אִין וַוייטֶע לֶענְדֶער אַרֵיין, זֵיי זָאלֶען זִיךְ לֶערְנֶען חָכְמוֹת, אוּנ אַז זֵיי

שֶׁתָּשִׂים דִּמְעוֹתֵינוּ בְּנֹאדְךָ לִהְיוֹת. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת אַכְזָרִיּוֹת. כִּי לְךָ לְבַד עֵינֵינוּ תְּלוּיוֹת. ײ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע. וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

ת״ק רַחֶם נָא קְהַל עֲדַת יְשׁוּרוּן. סְלַח וּמְחַל עֲוֹנָם. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

ת״ק שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם פְּתַח. וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב לָנוּ תִפְתַּח. תּוֹשִׁיעַ וְרִיב אַל תִּמְתַּח. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

זכרון נצח

דִּיעֶלֶען דַארְפֶען גֶעלְד זָאלֶען זַיי צוּ אִיהם שְׁרַייבֶּען וֶועם עֶר זַיי שִׁיקֶען. אַ מָאהל אִיז

פירוש ע״ט

וָואס דוּ הֶערְסְט צוּ אַלֶע תְּפִלּוֹת וָואס זֶענֶען מִיט גֶעוויין. שֶׁתָּשִׂים דוּ זָאלְסְט טְהוּן אוּנְזֶערֶע טְרֶערֶען צוּ זַיין אִין דַיין לָאגִיל. וְתַצִּילֵנוּ אוּנ זָאלְסְט אוּנְז מַצִּיל זַיין פוּן אַלֶע גְזֵירוֹת. כִּי דֶען נַייעֶרְט צוּ דִיר אַלֵיין הָאפֶּען אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען אוֹיף הִילְף:

רַחֶם נָא דֶערְבַּארֶעם דִיךְ אוֹיף דֶעם אַיינְזַאמְלוּנְג פוּן דִי יִשְׂרָאֵל. סְלַח פַארְגִיבּ אוּנ זַיי מוֹחֵל זַייעֶרֶע זִינְד. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אוּנ הֶעלְף אוּנְז גָאט אוּנְזֶער הֶעלְפֶער. שַׁעֲרֵי עֶפֶען אוּנְז דִי טוֹיעֶרֶען פוּן דֶעם הִימֶעל. וְאוֹצָרְךָ אוּנ דַיין גוּטֶען אוֹצָר זָאלְסְטוּ אוּנְז עֶפֶענֶען. תּוֹשִׁיעַ זָאלְסְט הֶעלְפֶען אוּנ קֵיין קְרִיגֶע אוּנ פַארְעָנְיוֹת זָאלְסְטוּ נִיט אוֹיסְצִיהֶען אִיבֶּער אוּנְז. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אוּנ הֶעלְף אוּנְז גָאט אוּנְזֶער הֶעלְפֶער:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא.

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ: כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ. אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ. אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ. אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ. אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ. אָנוּ מַאֲמִירֶךָ וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ: אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן. אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. (נ״א אָנָא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

זכרון נצח

געקוּמען צו זיי א סוֹחֵר פון דער זעלביגע שטאט ווי דער פאטער האט געוואוינט האבען זיי זיך זייער געפרייט מיט איהם אונ האבען איהם מיט געגעבען בריעף צו זייער פאטער, איינער האט געשריבען צום פאטער ער זאל איהם שיקען געלד דען ער דארף זיך צו קויפען א גאלדענעם זייגער. דער צווייטער האט געשריבען ער זאל אים שיקען געלד ער דארף זיך צו קויפען א גוט פיטער. דער דריטער האט געשריבען ער זאל אים שיקען געלד דען ער איז שטערבליך קראנק ער דארף פאר דאקטורים'ס וועגען.

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹּפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים. וִימִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ, כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים, לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמָרְתָּ: אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ. וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמָתֵינוּ. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה. לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקוֹתֵינוּ, מַה יְשׁוּעָתֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ, מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ. וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ. כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תִּפְעָל. וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֶּן לָךְ: וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה

זכרון נצח

עֶר זָאל זִיךְ קֶענֶען באַטְעוֶוען דָאס לֶעבֶּען, הָאט דֶער סוֹחֵר צוּ זַיי גֶעזָאגְט אִיהְר זֶענְט שׁוֹטִים דֶען אַז אַייֶער פָּאטֶער וֶועט לַייֶנֶען דֶעם בְּרִיעף פוּן אַייֶער קְראַנְקֶען בְּרִידֶער וֶועט עֶר נָאךְ זַיין אִין כַּעַס אוֹיף אַייךְ פַארְוָואס אַייךְ גְלוּסְט נָאךְ אַזֶעלְכֶע נַארִישְׁקַייטֶען אִין אַזוֹי אַ צַייט וָואס אַייֶער בְּרִידֶער אִיז שְׁטֶערְבְּלִיךְ קְראַנְק, אִיךְ וֶועל אַייךְ

(לשבת את יום השבת הזה ו) את יום צום הכפרים הזה. קץ ומחילה וסליחה על כל עונותינו. למען נחדל מעשק ידינו ונשוב אליך לעשות חקי רצונך בלבב שלם: ואתה ברחמיך הרבים רחם עלינו. כי לא תחפוץ בהשחתת עולם. שנאמר. דרשו יי בהמצאו. קראהו בהיותו קרוב: ונאמר. יעזוב רשע דרכו. ואיש און מחשבותיו. וישוב אל יי וירחמהו. ואל אלהינו כי ירבה לסלוח: ואתה אלוה סליחות. חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ומרבה להטיב. ורוצה אתה בתשובת רשעים. ואין אתה חפץ במיתתם. שנאמר. אמור אליהם חי אני נאם אדני יהוה. אם אחפוץ במות הרשע. כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה. שובו שובו מדרכיכם הרעים. ולמה תמותו בית ישראל: ונאמר. החפוץ אחפץ מות רשע. נאם אדני יהוה. הלא בשובו מדרכיו וחיה: ונאמר. כי לא אחפץ במות המת. נאם אדני יהוה. והשיבו וחיו: כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישרון בכל דור ודור. ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח (אלא אתה):

זכרון נצח

געבען א עצה איהר זאלט אלע שרייבען גלייבע בריעף, אז ער זאל אייך שיקען געלד און ניט צושרייבען אויף וואס איהר דארפט, דאמאלס וועט ער אייך געוויס שיקען

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

זכרון נצח

שִׁיקֶען. דֶער נִמְשָׁל אִיז, אַז עֶס קוּמְט יְמֵי הַנּוֹרָאִים דֶער עוֹשֶׁר בֶּעט אַז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל אִיהְם גֶעבֶּען פִיהל גֶעלְד עֶר זָאל זִיךְ קֶענֶען קוֹיפֶען אַ שֵׁיין הוֹיז, אַיין אַנְדֶערֶער בֶּעט וַוייטֶער הַשֵּׁי"ת זָאל אִיהְם גֶעבֶּען פִיהל גֶעלְד עֶר זָאל זִיךְ מַאכֶען אַ גְרוֹיסֶען הַאנְדֶעל אוּנ זִיךְ צוּ קוֹיפֶען טַייעֶר צִירוּנְג אוּנ גוּטֶע מַלְבּוּשִׁים, אוּנ דֶערְוַוייל שְׁטֵייט גֶעבֶּעךְ אַ אָרִימַאן אוּנ וַויינְט אוּנ שְׁרֵייט, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל קֶענֶען מְפַרְנֵס זַיין מַיין וַוייבּ אוּנ קִינְדֶער מִיט אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט, אוּנ אִיךְ זָאל קֶענֶען רַאטֶעוֶוען מַיין

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד, צור חיינו מגן ישענו. אתה הוא לדור ודור. נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם כי לא תמו חסדיך, מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותנו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנחנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

קו"ח אבינו מלכנו זכור רחמיך וכבוש כעסך וכלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ועון ומגפה ופגע רע. וכל מחלה וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פורעניות וכל גזירה רעה ושנאת חנם מעלינו ומעל כל בני בריתך:

וחתום לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו את שמך באמת, האל ישועתנו ועזרתנו סלה: ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות:

חזו אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה, המשלשת בתורה, הכתובה על ידי משה עבדך. האמורה מפי אהרן ובניו, כהנים, עם קדושך כאמור: יברכך יי וישמרך: (קהל יהי רצון בזכות אברהם אבינו:) יאר יי פניו אליך ויחנך: (קהל כן יהי רצון בזכות יצחק אבינו:) ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: (קהל כן יהי רצון בזכות יעקב אבינו:)

שים שלום טובה וברכה, חן וחסד ורחמים, עלינו ועל כל ישראל עמך, ברכנו אבינו כלנו כאחד

זכרון נצח

קונד וואס איז שטערבליך קראנק דען עס מיר נאר דו דערבארעמדיגער פאטער, זאט זיה קיינער ניט צו דערבארמען איבער איבער דעם אז די אלע תפלות קומען צו

בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

מֶען זָאגְט אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, אֲפִילוּ יוֹם כִּפּוּר גֶעפַאלְט אוֹם שַׁבָּת:

וָוען מֶען עֶפֶענְט דָאס אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ זָאגְט מֶען אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:

פותחין הארון

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:

זכרון נצח

זָאמֶען פַאר השי"ת, קֶען ער חָלִילָה וֶוערֶען אַזֶעלְכֶע נַארִישְׁקֵייטֶען, אַז זֵייעֶר בְּרִידֶער בֵּייז אוֹיף זֵיי, דֶען ווִי אַזוֹי פֶערְלַאנְגֶען זֵיי דֶער אָרִימַאן הָאט גֶעבֶּעךְ נִיט קֵיין גְרוֹיס צוּ

דִי טַייטְשׁ פוּן „אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ", גֶעפִינְט זִיךְ בַּיי מַעֲרִיב:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאוּלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה *):

*) יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו האל הגדול הגבור והנורא עשה למענך ולמען שם הגדול והקדוש (דִיקָרְנוּסָא) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די. וּמפסוק נפה עלינו אור פניך יי. שתזמין לנו ותתן לנו ולכל הסמוכים בשולחננו היום ובכל יום פרנסתנו ומזונותינו במלוי ובריוח ובכבוד לא באיסור לא בעמל ולא בטורח וביגיעה רבה רק בנחת ובשלוה ובהשקט. כדי שנוכל לעבוד עבודתך הטהורה והקדושה בלי טרדת פרנסה ושלא יהיה בה שום בושה וכלימה ושלא תצריכנו לידי מתנת בשר ודם כי אם לידך הפתוחה והקדושה ותצליחנו והרויחנו וברכנו בכל מעשה ידינו ועסקינו ותן לנו מאוצר מתנת ידיך ושיהיה ביתי מלא ברכת יַהֲוָהָ (יזהר שלא יהגה ח"ו השם באותיותיו רק יאמרנו בשם של אדנות ויכוין לסוי"ס במקום סוס) בזכות שמך הגדול (דִיקָרְנוּסָא):

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:

זכרון נצח

צו עֶסֶען, אוּנ זַיינְ'ס אַ קוּנְד לִיגְט נֶעבֶּעךְ זִיךְ נִיט אִיבֶּער אִיהְם, אִיבֶּער דֶעם אִיז דִי שְׁטֶערְבְּלִיךְ קְרַאנְק, אוּנ קֵיינֶער דֶערְבַּארְמְט בֶּעסְטֶע עֵצָה אז עֶס קוּמְט יְמֵי הַנוֹרָאִים זאלען

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃

עֶס שְׁטֵייט אִין שְׁלָ"ה הַקָּדוֹשׁ, אַז מֶען זָאל זָאגֶען דֶעם פָּסוּק „שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" מִיט גְרוֹיס כַּוָּנָה, וֶועט עֶס בַּיי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זַיין זֵייעֶר אָנְגֶענוּמֶען׃

פעם אחת **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃**

ג"פ **בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃**

זכרון נצח

זָאלֶען מִיר אַלֶע בֶּעטֶען אַ גְלַייכֶע תְּפִלָּה אוֹיף יְרוּשָׁלַיִם, אַז יְרוּשָׁלַיִם זָאל גֶעבּוֹיעֶט ווערֶען אוּן דֶער גּוֹאֵל צֶדֶק זָאל קוּמֶען וֶועט

פירוש ע"ט

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הֶער פָאלְק יִשְׂרָאֵל גָאט אוּנְזֶער הֶער אִיז אֵיין אֵיינְצִיגֶער גָאט׃

בָּרוּךְ שֵׁם גֶעבֶּענְשְׁט אִיז דֶער נָאמֶען פוּן זַיין גֶעעֶהְרְטֶע מְלוּכָה אִימֶער אוּן אֵייבִּיג

ז׳ פעמים **יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:**

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל טַפֵּינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם טַהֵר טֻמְאוֹתֵינוּ (נ״א טַהֲרֵנוּ מֵעֲוֹנֵינוּ):
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם כְּבוֹשׁ אֶת כּוֹבְשֵׁינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם כַּלֵּה אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם לַחֵץ אֶת לוֹחֲצֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם נְקוֹם אֶת נִקְמָתֵנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם סְמוֹךְ אֶת נְפִילָתֵנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲנֵה אֶת עֲתִירָתֵנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם פְּדֵנוּ מִידֵי אוֹיְבֵינוּ (נ״א פְּתַח לָנוּ שַׁעַר לִתְפִלָּתֵנוּ):
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם צַוֵּה אִתָּנוּ בִּרְכוֹתֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם צַוֵּה אִתָּנוּ יְשׁוּעָתֶךָ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם צַדְּקֵנוּ בְּמִשְׁפָּטֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם קָרֵב לָנוּ קֵץ הַגְּאוּלָּה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם קָרֵב לָנוּ יוֹם הַיְשׁוּעָה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם קָרְבֵנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם רִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ:

פירוש ע״ט

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים גָאט אִיז דֶר אַלְמֶעכְטִיגֶר: **יְיָ מֶלֶךְ** גָאט אִיז קִינִיג. גָאט הָאט גֶע-קִינִיגְט. גָאט וֶועט קִינִיגֶען אִימֶער אוּנ אֵייבִּיג:

זכרון נצח

יֶעדֶער יוּד הָאבֶּען וָואס עֶר וֶועט דַארְפֶען. וֶועט השי״ת אָנְנֶעמֶען אוּנְזֶערֶע **תְּפִלּוֹת:**

אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם רְאֵה (בְעוֹנִי) [בָּעֳנִי] עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם רְפָא חוֹלֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם רְאֵה בְּדוֹחַק הַשָּׁעָה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שְׁעֵה אֶת שַׁוְעָתֵנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שִׂים שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שִׂים שָׁלוֹם בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם תֵּן שׂוֹבַע וּבְרָכָה בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָעוֹלָם:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם תֵּן טַל וּמָטָר בְּעִתּוֹ לִבְרָכָה וְזֶרַע לַזּוֹרֵעַ וְלֶחֶם לָאוֹכֵל:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם תֵּן לֶחֶם לְפִי הַטַּף לַעֲנִיֵּי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ זֶה לָזֶה:
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵינוּ קְטוֹרֶת לְפָנֶיךָ:

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמֶּרְכָּבָה עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ. יְיָ חָנֵּנוּ וַהֲקִימֵנוּ וּבְסֵפֶר חַיִּים זָכְרֵנוּ וְחָתְמֵנוּ. יְיָ רִיבָה רִיבֵנוּ וּלְחַם לוֹחֲמֵנוּ מִן הַשָּׂטָן וּבְסֵפֶר חַיִּים זָכְרֵנוּ וְחָתְמֵנוּ. יְיָ כַּחוֹתָם עַל לִבְּךָ הַיּוֹם שִׂימֵנוּ וּבְסֵפֶר חַיִּים זָכְרֵנוּ וְחָתְמֵנוּ. יְיָ בָּרֵךְ לַחְמֵנוּ וּמֵימֵינוּ וּבְסֵפֶר חַיִּים זָכְרֵנוּ וְחָתְמֵנוּ. יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. חוּסָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן אֲבוֹתֵינוּ בַּמֶּרְכָּבָה וְחוּסָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים וּשְׂרוּפִים עַל יִחוּד קְדוּשַּׁת שְׁמֶךָ וְחוּסָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. דְּעָנֵי לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְיִצְחָק עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְמֹשֶׁה וַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְאַהֲרֹן בְּמַחְתָּה עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְפִנְחָס בְּשִׁטִּים עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִּירוּשָׁלַיִם עֲנֵינָן. דְּעָנֵי לְצַדִּיקֵי וַחֲסִידֵי וּתְמִימֵי וְיִשְׁרֵי דִּי בְּכָל דּוֹר וָדוֹר עֲנֵינָן:

חזן
יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא וּלְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

מֶען בְּלָאזְט אֵיין תְּקִיעָה אוּנ מֶען זָאגְט:

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלָיִם:

חזן תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:
קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:
חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:
קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
חזן עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:
קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

תם ונשלם

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

קו"ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם, בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ. וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם

בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים. מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ, אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם: וַיַּרְא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: כִּי גָדוֹל אַתָּה, וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ, נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם. בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה. בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ. בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי, וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, יַחֵד שִׁמְךָ, וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ, בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ: יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו: חצי קדיש

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לַחוֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הָחֵל עָלֵינוּ, הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׂוּכִים מִכָּל חֵטְא, וּמְנוּקִים מִכָּל עָוֹן, וּמְדוּבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ:

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ, אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב, לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ, בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ, רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ, בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ, וְיִתְרוֹמַם, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ, מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: קדיש שלם, עלינו, קדיש יתום.

אם חל במוצאי שבת אומרים אחר התפלה ויתן לך.

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת הוֹרַי עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל חֹלִי וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל שֹׂנְאֶיךָ:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ

שגר אלפיך ועשתרות צאנך: יצו יי אתך את הברכה באסמיך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר יי אלהיך נותן לך: יפתח יי לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה: כי יי אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבוט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשולו: אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך:

מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: רנו שמים כי עשה יי הריעו תחתיות ארץ: פצחו הרים רנה יער וכל עץ בו כי גאל יי יעקב ובישראל יתפאר: גאלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל:

ישראל נושע ביי תשועת עולמים לא תבשו ולא תכלמו עד עולמי עד: ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם יי אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי לעולם: וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני יי אלהיכם ואין עוד ולא יבשו עמי לעולם: כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו כף: הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יי ויהי לי לישועה: ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה: ואמרתם ביום ההוא הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו הזכירו כי נשגב שמו: זמרו יי כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ: צהלי ורני יושבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל: ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה יי קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:

בית יעקב לכו ונלכה באור יי: והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת יראת יי היא אוצרו: ויהי דוד לכל דרכיו משכיל ויי עמו: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי: ויאמר העם אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה. חי יי אם יפול משערת ראשו ארצה כי עם אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את יונתן ולא מת: ופדויי יי ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה: הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה: ולא אבה יי אלהיך לשמוע אל בלעם ויהפוך יי אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יי אלהיך: אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם:

בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו: ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים לך דוד ועמך בן ישי שלום שלום לך ושלום לעוזרך כי עזרך אלהיך ויקבלם דוד ויתנם בראשי הגדוד: ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

אמר רבי יוחנן בכל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקדוש ברוך הוא שם אתה מוצא ענותנותו. דבר זה כתוב בתורה. ושנוי בנביאים. ומשלש בכתובים:

כתוב בתורה כי יי אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדוני האדונים האל הגדול הגבור והנורא. אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד: וכתיב בתריה עושה משפט יתום ואלמנה ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה: שנוי בנביאים דכתיב כי כה אמר רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש

אֶשְׁכּוֹן וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: מְשׁוּלָּשׁ בַּכְּתוּבִים דִּכְתִיב שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּכְתִיב בַּתְרֵהּ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ: יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: כִּי נִחַם יְיָ צִיּוֹן נִחַם כָּל חָרְבוֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן יְיָ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

סדר קידוש לבנה.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם הַמִּצְוָה לְקַדֵּשׁ הַלְּבָנָה לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם חוֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם. שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם. פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת. וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ. וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים:

ג״פ בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ. בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ. בָּרוּךְ קוֹנֵךְ. בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ:

ירוקד ג״פ ואומר כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגּוֹעַ בָּךְ. כַּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי לִנְגּוֹעַ בִּי לְרָעָה: ג״פ תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדוֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן: ג״פ כָּאָבֶן יִדְּמוּ זְרוֹעֲךָ בִּגְדוֹל וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפּוֹל:

ג״פ דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם:

ג״פ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם. עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם:

ג״פ סִמָּן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שׁוֹמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יְיָ שׁוֹמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל בְּכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אִלְמָלֵא לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם פַּעַם אַחַת בַּחוֹדֶשׁ דַּיָּם: אָמַר אַבַּיֵּי הִלְכָּךְ צָרִיךְ לְמֵימְרָא מְעוּמָד: מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי לְמַלְּאוֹת פְּגִימַת הַלְּבָנָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וּכְאוֹר שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם מִעוּטָהּ שֶׁנֶּאֱמַר אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים. וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וּבִקְשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם אָמֵן:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפּוֹט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ

פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ: עלינו קדי.

סדר הבדלה.

אַז יוֹם כִּפּוּר גֶעפַאלְט אוּם שַׁבָּת, הֵייבְּט מֶען אָן דִי הַבְדָּלָה בַּיי „הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי וכו׳״, אוּנ אַז עֶס גֶעפַאלְט אִין דֶער וָואכֶען, הֵייבְּט מֶען אָן בַּיי דֶער בְּרָכָה „בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן״:

הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר: כֵּן תִּהְיֶה לָּנוּ. כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

איבער וויין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אַז יוֹם כִּפּוּר גֶעפַאלְט אוּם שַׁבָּת, מַאכְט מֶען אַ בְּרָכָה אִיבֶּער בְּשָׂמִים, „בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים״, אָבֶּער אַז יוֹם כִּפּוּר גֶעפַאלְט אִין דֶער וָואכֶען, מַאכְט מֶען נִיט קֵיין בְּרָכָה אִיבֶּער בְּשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחוֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל:

המבדיל למוצאי יום כפור.

יש נוהגים לומר זה הפזמון במוצאי יום כפור. והוא מסי׳ ר״ש בשם האריז״ל:

הַמַּבְדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל. חַטֹּאתֵינוּ הוּא יִמְחוֹל. זַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל:

יְצַו יְיָ חַסְדּוֹ. לְמַעַן יַעֲקֹב עַבְדּוֹ. יְחִידוֹ חֶלְקוֹ יַנְחִיל. לְזַרְעֵנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל: המבדיל

צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ. עִם זֶה אֲשֶׁר עָשָׁקוּ. וְעוֹשְׁקֵיהֶם יַנְחִיל. וְזַרְעֵנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל: המבדיל

חֶסֶד וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ. וְעֹמְדֵי יִנָּגְשׁוּ. עַל רָאשֵׁינוּ יָחוּל. וְזַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל: המבדיל

קָדוֹשׁ וְנוֹרָא לְמוֹשִׁיעֲכֶם. נָשׂוֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם. לֹא נִירָא וְלֹא נִדְחַל. וְזַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל: המבדיל

שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם. וּבְרָאשֵׁיכֶם אֱלֹהֵיכֶם. יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְּמָחוֹל. וְזַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל: המבדיל